

Journal of Modern Learning Development

ISSN 2673-074X (Print)

ISSN 2697-455X (Online)

ปีที่ 9 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2567
Vol. 9 No. 6 June 2024

Journal of Modern Learning Development

ISSN 2673-074X (Print)

ISSN 2697-455X (Online)

ปีที่ 9 ฉบับที่ 6 ประจำเดือนมิถุนายน 2567

วัตถุประสงค์

Journal of Modern Learning Development เป็นวารสารวิชาการราย 1 เดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้านศาสนา ปรัชญา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การศึกษาเชิงประยุกต์ รวมถึงสหวิทยาการอื่นๆ

บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) 3 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ Journal of Modern Learning Development ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะของกองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development ไม่สงวนลิขสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดการเผยแพร่ 12 ฉบับ

- ฉบับที่ 1 มกราคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มกราคม)
- ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)
- ฉบับที่ 3 มีนาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มีนาคม)
- ฉบับที่ 4 เมษายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)
- ฉบับที่ 5 พฤษภาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 พฤษภาคม)
- ฉบับที่ 6 มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)
- ฉบับที่ 7 กรกฎาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 กรกฎาคม)
- ฉบับที่ 8 สิงหาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)
- ฉบับที่ 9 กันยายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 กันยายน)
- ฉบับที่ 10 ตุลาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)
- ฉบับที่ 11 พฤศจิกายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 พฤศจิกายน)
- ฉบับที่ 12 ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

เกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ ก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบข้อมูลของผู้เขียนบทความ เช่น ชื่อหรือประวัติการทำงาน และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double-Blind Peer Review)

บทความที่ส่งมาขอเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความของวารสาร และต้องให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้

ทรัพย์สินและความคิดเห็นของผู้เขียนบทความ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือทรัพย์สินความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ

เจ้าของ

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

บก.พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

เลขที่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index>

E-mail: journal1990jmsd@gmail.com

บรรณาธิการ

ดร.ธีรรัตน์ กัปโก

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผศ.ดร.สมชาย ดำเนิน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผศ.ดร.หอมหวล บัวระภา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.สมพงษ์ เกษานุช

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

รศ.ดร.รัตน์ ปัญญาภา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รศ.ดร.พรชัย เจดามาน

นักวิชาการอิสระ

ผศ.ดร.กุลจิรา รักชนคร

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ผศ.ดร.เสกสรรค์ สนวา

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ผศ.ดร.ภูมิภควัชร ภูมิพงศ์ชศร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผศ.ธีระวัฒน์ หินแก้ว

วิทยาลัยพิษณุพนิต

พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญญา,ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.รัชดา ภักดิ์ยิ่ง

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ดร.ลักขณา อินทร์บึง

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ว่าที่ร้อยตรี ดร. สุริยะ หาญพิชัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ดร.สาคร มหาหิงค์

นักวิชาการอิสระ

ดร.อดิสร หนันคำจร

นักวิชาการอิสระ

ดร.กิตติพงษ์ พิพิธกุล

นักวิชาการอิสระ

ดร.ภาณุวัฒน์ กิตติกรวรรณ รัตน์พิมลพลแสน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ดร.ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์

นักวิชาการอิสระ

ผู้จัดการวารสาร

นางสาวนัยนา กัปโก

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

สารบัญ

บทความวิจัย

- ➔ การพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง 1
ชนิษฐา บุญชัย และ กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล
- ➔ ผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์ ผ่านช่องทางออนไลน์กรณีศึกษา แบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ 18
พีรดา ภัทรพันธุ์ชัย และ บุษกรณ์ ลิ้ใจวะระ
- ➔ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร 30
วิภาภรณ์ อินทุยศ, รัตนะ บัวสนธ์
- ➔ การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร 51
พรชิตา กงจักร และ ทำรงลักษณ์ เอื้อนครินทร์
- ➔ A Study on Experience Teaching Method in Middle School Music Appreciation Course at Shuangyashan No. 3 1 Middle School in Shuang Yashancity of Heilongjiang Province in the People'srepublic of China 69
Xu Miao and Siriluk Charoenmongcolkij
- ➔ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 79
อ้นดามัน วัฒนวรังกูร และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์
- ➔ A Study of Teaching Chinese Art Songs by using Bel Canto Techniques for High School Vocal Students at XiaoYa Art Education in Shantou of Guangdong 91
Zhu Changxin and Orawan Banjonsilapa
- ➔ The Leadership Characteristics of Administrator of Chongqing Normal University 96
Zhou ZhengFa, Wichian Intarasompun and Nuttamon Punchatree
- ➔ การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน 110
จวินไฉ หลี และ พชรินทร์ บุรณะกร

- ➔ **แนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัด** 130
ในเขต 7
โสภณ กลั่นสกุล และ ธนสิน จันทเดช
- ➔ **The States and Students Needs for Digital Literacy Skill of Sichuan** 146
University of Arts and Science
Hu Hanyue and Wichian Intarasompun, Nuttamon Puchatree
- ➔ **แนวทางการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของ** 159
กระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ
จรัสภา หนูนวล และ ธนากร พงษ์ภู
- ➔ **The Problem Solving on Chopin's Piano Etude Op. 10 No. 12 in Fingering** 175
and Emotional Expression at Shanghai Xuanyi Piano School in Huinan City of
Pudong District in Shanghai Province
Sun Jian and Thanyawat Sondhiratna
- ➔ **The Impact of Gender Diversity of Board of Directors on Enterprise** 186
Performance: the Intermediary Role Based on Innovation Ability
Song Yanping
- ➔ **The Constructing of Emotionl Expression Learning Materials for Guzheng** 199
Performance Research
Wang Ze and Sukontha Yimsangyar
- ➔ **The Research on Mechanism of Impact for Effectiveness on the System** 211
Mechanism of Online Car-hailing Platforms on Users' Continuance Usage
Intention
Liu Bingli and Shao Zhen
- ➔ **Corporative Performance Gap, CEO Characteristics and Corporative** 229
Strategic Change
Juan Wang
- ➔ **ปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ Omni Channel Marketing ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ** 239
สินค้าจากห้างแม็คโคร ในจังหวัดพิษณุโลก
ญานิศา สุวรรณหงษ์ และ ธีรมาศทิณนา ศรีสุพรรณ
- ➔ **การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงสะกด** 254
คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน บ้านวังหัวดอย สังกัดกลุ่ม
โรงเรียนน้ำหมัน-หาดล้าจังหวัดอุดรดิตถ์
วิภาวี ตรีวิมล และ สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต

- ➔ การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค **KWL-Plus** ในรายวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร 274
โชติดา พักเรือนดี และ อารังลักษณ์ เอื้อนครินทร์
- ➔ การไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ 292
เรืองรัตน์ ระณีย และ จิตาภา ธีรศิริกุล
- ➔ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำร่ำฟ้อนบวงสรวง พระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 304
สุจิตรา เมืองโคตร
- ➔ การบริหารจัดการคลังข้อมูลดิจิทัลสิ่งทอของชนกลุ่มน้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน 323
ลี่ ลี และ ปศุตม์ กันรัตน์สูตร
- ➔ การจัดการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรม ที่จับต้องไม่ได้ : งานปักดำเอ่อ 339
ลี่ เหว่ย
- ➔ กลยุทธ์การพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกด้าบรรพ์บรรพชีวินวิทยา ภายใต้แนวคิดของทฤษฎีพิพธิภณท์วิทยาใหม่ของ พิพธิภณท์บรรพชีวินวิทยาจีน (เป่าตั้ง) 359
หลาน จงหยิง และ พิชัย สดภิบาล

บทความวิชาการ

- ➔ องค์ประกอบส่วนท้องถิ่น : แนวทางการส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยแบบยั่งยืน 373
สร้างบุญ ชันทอง, อภิลิธิ ศรีสุพรรณ และ ภาสกร ดอกจันทร์
- ➔ บางระกำโมเดล : ต้นแบบการดำเนินชีวิตภายใต้ปัญหาอุทกภัย 385
มานะ น้อยดี, ยุวชล เกษรประทุม, วสันต์ ทองกววด และ โชติ บดีรัฐ
- ➔ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย : การบริหารจัดการพื้นที่อย่างยั่งยืน 393
คมศิษฐ์ อาจวิชัย, อานนุภม มณเฑียร และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์

➔ ภาวะผู้นำเชิงพุทธตามหลักธรรมาภิบาล	409
พระปลัดน้ำพุพงศ์ ขนดีสมปโน (หมื่นแก้ว), พระมหาพิสิฐ วิสิฐบุปผาญ และ เอกราช โสมิต	
พิมานเวช	
➔ กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	424
กฤติญา บุญสินชัย และ เอกราช โสมิตพิมานเวช	
➔ แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นไทย	439
วรพงศ์ แสงผัด, เพ็ญศรี ฉิรินัง, วรเดช จันทรรคร และ วิพร เกตุแก้ว	
➔ การอ่านหนังสือนิทานร่วมกันเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นสำหรับเด็กปฐมวัย	449
ณัฐวิภา วาณิชย์เจริญ	
➔ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	467
พระครูวรจิรธรรมวาที (วิเชียร มหาวชิรบุญ/คันทา)	
➔ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	482
เชิดพงษ์ งอกนาวัน, เอกราช โสมิตพิมานเวช และ ยิ่งสรรค์ หาพา	
➔ ภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	494
ภาณุพงศ์ อุณาตติ, เอกราช โสมิตพิมานเวช และ ยิ่งสรรค์ หาพา	
➔ The Physiological Characteristics and Teaching Music for Elderlies in China	505
Jin Haidi and Kanyapat Pattanasab	
➔ The Transmission of Qiang Music at Aba Autonomous Prefecture in the People's Republic of China	512
Lan Yi and Thanyawat Sondhiratna	
➔ The Sichuan Folk Song: A Case Study of Yibin City in Sichuan Province of the People's Republic of China	524
Cai Sen and Thanyawat Sondhiratna	
➔ The Dalcroze Teaching Method and Development in Chinese Music Education	534
Ma Ming and Orawan Banchongsil	
➔ The Elements of Bowing and Common Types of Bowing Techniques in Violin for Beginners	541
Yin Hanruo and Thanyawat Sondhiratna	
➔ The Techniques on Pipa Solo and the Ambush from Ten Sides (Shi Mian Maifu)	550
Gu Xinyu and Thanyawat Sondhiratna	
➔ The Morin Khuur and Mongolian Music Culture in China	559
Liu Fulin and Parinya Panyanan	

➔ Solfeggio Development and Teaching in China	556
<i>Zhang Ziyan and Krissadatharn Chanthako</i>	
➔ การนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	574
วันทนา ฤทธิยูง, เอกราช โขจิตพิมานเวช และ กนกอร สมปราชญ์	

ภาคผนวก	589

การพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง
**The Development of Nonfiction Writing Ability of Mathayomsuksa 4
Students by Using Genre-Based Learning Combined with
Round Table Techniques**

ชนิษฐา บุญชัย และ กิ่งกาญจน์ บุณณสินวัฒนกุล

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Kanitta Boonchai and Kingkarn Buranasinvattanakul

Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author, Email: Boonchai_k@silpakorn.edu

บทคัดย่อ

การพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/131 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่กำลังศึกษารายวิชา ท31201 การเขียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 31 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนสารคดี จำนวน 4 แผน 2) แบบวัดความสามารถในการเขียนสารคดี และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำ (Repeated Measures ANOVA)

ผลการวิจัย 1) ความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการเขียนสารคดีสูงขึ้นในทุกครั้งของการวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงในระดับดีมาก

* วันที่รับบทความ : 24 ตุลาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 13 พฤศจิกายน 2566; วันตอบรับบทความ : 14 พฤศจิกายน 2566

Received: October 24, 2023; Revised: November 13, 2023; Accepted: November 14, 2023

คำสำคัญ: การพัฒนาความสามารถ; การเขียนสารคดี; การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน; เทคนิคการเขียนรอบวง

Abstract

The development of non-fiction writing ability of mathayomsuksa 4 students by using genre-based learning combined with roundtable techniques is experimental research which aims to 1) study the development of non-fiction writing of mathayomsuksa 4 students after learning by genre-based learning combined with roundtable techniques and 2) study the mathayomsuksa 4 students' opinion toward genre-based learning combined with roundtable techniques. The sample consisted of 31 students from mathayomsuksa 4/131 who are studying writing subject TH31201, semester 1 in academic year 2023 at Patumwan Demonstration School, obtained by cluster sampling using the classroom as a random unit. The instruments used were: 1) the four non-fiction writing teaching plans; 2) the nonfiction writing ability test; and 3) a questionnaire used to study students' opinions about learning. The data was analyzed by mean (*M*), standard deviation (*SD*), and repeated measures ANOVA.

The research results: 1) the non-fiction writing ability of mathayomsuksa 4 students after learning by genre-based learning combined with roundtable techniques showed that mathayomsuksa 4 students' non-fiction writing ability increased in every measurement, statistically significant at the .05 level; and 2) the opinions of mathayomsuksa 4 students towards genre-based learning combined with roundtable techniques showed that mathayomsuksa 4 students' opinions towards genre-based learning combined with roundtable techniques were at the highest level.

Keywords: Ability Development; Nonfiction Writing; Genre-Based Learning; Round Table Techniques

บทนำ

การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความต้องการ และประสบการณ์ต่าง ๆ ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจตามจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการ (สนธิ สัตโยภาส, 2546 : 142; วรณีย์ โสมประยูร, 2553 : 146 และอัจฉรา ชิวพันธุ์, 2553 : 1) และเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่คงทนสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ (นภดล จันทรเพ็ญ, 2557 : 91) ดังนั้นการเขียนจึงเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ทว่าการเขียนอาจไม่สามารถแสดงความคิดหรือความรู้สึกได้สมบูรณ์เท่าการพูด การฝึกฝนทักษะการเขียนให้เกิดความชำนาญจึงมีความสำคัญ (บึงอร ฤทธาภรณ์, 2542) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดให้พัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาไทยของผู้เรียนไว้ในสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรียงความในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551 : 2)

การเขียนสารคดีเป็นหนึ่งในงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ โดยสารคดีเป็นงานเขียนที่มุ่งแสดงความรู้ ข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นที่ผู้เขียนได้รับจากการศึกษาค้นคว้าและประสบการณ์ของตนเอง เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ผ่านการถ่ายทอดอย่างมีศิลปะ และได้รับความเพลิดเพลินในการอ่านไปพร้อมกัน (Browne, 1970; ถวัลย์ มาตจรัส, 2544; ัญญา สังขพันธานนท์, 2556) ซึ่งการฝึกเขียนสารคดีจะช่วยพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนให้เป็นระบบ ทั้งยังฝึกทักษะการค้นคว้าข้อมูล และการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิดให้เหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนมีพื้นฐานในการใช้ภาษาที่ดี และเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต (ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ, 2556 : 77) การฝึกเขียนสารคดีเป็นแนวทางพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาไทยที่ผู้สอนควรให้ความสำคัญ

ทั้งนี้เมื่อสัมภาษณ์ผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ด้านปัญหาการสร้างสร้งงานเขียน (นุช พุ่มเพชร, พรพรรณ เสริมพงษ์พันธ์ และอัษร สรจักรกิจ, สัมภาษณ์ : 2566) พบว่าผู้เรียนขาดแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ทำให้ไม่มีข้อมูลประกอบการเขียน ผู้เรียนมีโอกาในการศึกษาตัวอย่างงานเขียนที่มีคุณภาพ และมีประสบการณ์ในการฝึกฝนการเขียนน้อย ส่งผลให้ขาดแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานที่ดี ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ เนื้อหาจึงไม่มีความแปลกใหม่ และภาษาที่ใช้ถ่ายทอดขาดความน่าสนใจ ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการเขียน เนื่องจากผู้เรียนบางคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้น้อย หรือขาดความกระตือรือร้นในการฝึกฝน และผู้เรียนขาดกระบวนการคิด ส่งผลให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาวางโครงเรื่องหรือเรียบเรียงเนื้อหาเป็นลำดับความที่ชัดเจนได้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนจากภาระงานเขียนประเภทต่าง ๆ จะพบว่างานเขียนสารคดีนั้นมีความเฉลียวฉลาดน้อยที่สุด ดังนั้นการเขียนสารคดีจึงเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา

ปัจจุบันมีการนำแนวคิดทางภาษาศาสตร์มาใช้พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน (Genre-Based Learning) เป็นหนึ่งในแนวคิดที่นิยมนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียน ทั้งการเขียนภาษาไทยและการเขียนภาษาต่างประเทศ โดยการสอนเขียนตามแนวคิดอรรถฐานเป็นการศึกษาระบบรูปแบบโครงสร้างการเรียบเรียงเนื้อความ และองค์ประกอบทางภาษาที่ใช้ในบริบทเฉพาะของข้อความ หรือที่เรียกว่าอรรถลักษณะ (Genre) ซึ่งจะมีจุดมุ่งหมายในการสื่อความแตกต่างกันตามประเภทของสาร ส่งผลให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่างหรือแนวทางในการเขียนสารประเภทต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการสร้างสร้งงานเขียนของตนเองได้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2550) นอกจากนี้แนวคิดอรรถฐานยังส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมมือกับผู้อื่นเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ส่งผลให้เกิดกระบวนการทางสังคม ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น (Christie et al., 1989) มากไปกว่านั้นแนวคิดอรรถฐานยังส่งเสริมให้ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งได้ฝึกปฏิบัติโดยมีผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือจนกว่าผู้เรียนจะสามารถทำงานต่าง ๆ ด้วยตนเองได้ (Nordin and Mohammad, 2017 : 79)

ดังนั้นแนวคิดอรรถฐานจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีผ่านการศึกษาตัวอย่างในการเขียนที่ดี และประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับเพื่อสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง

การเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานต้องเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย จึงจำเป็นต้องใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความรู้หรือความคิดเห็นของตนเอง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้เทคนิคการเขียนรอบวง (Round Table) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความรู้ ความเข้าใจ หรือความคิดเห็นผ่านการเขียน โดยผู้สอนจะบอกแนวคิดหรือประเด็นปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนผลัดกันเขียนคำตอบลงในกระดาษตามลำดับ อันเป็นเทคนิคที่ใช้ในการระดมความคิด ทบทวน หรือฝึกทักษะการเขียนผ่านมุมมองความคิดที่หลากหลาย ซึ่งได้จากการทำงานร่วมกันของสมาชิกภายในกลุ่ม ส่งผลให้ผู้เรียนมีมุมมองในการศึกษาตัวอย่างงานเขียนอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น (Kagan, 2009) ดังนั้นการใช้เทคนิคการเขียนรอบวงจะช่วยสนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้วิจัยจึงได้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานมาใช้ร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นความสามารถในการเขียนสื่อสารที่มีความสำคัญ ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนสารคดี พร้อมทั้งเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้แนวคิดอรรถฐานและเทคนิคการเขียนรอบวงในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง
2. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การออกแบบวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยดังนี้

	X	O ₁	X	O ₂	X	O ₃	X	O ₄
โดยกำหนดให้	X	หมายถึง การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดมาตรฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง						
	O ₁	หมายถึง การวัดความสามารถในการเขียนสารคดีหลังเรียน ครั้งที่ 1						
	O ₂	หมายถึง การวัดความสามารถในการเขียนสารคดีหลังเรียน ครั้งที่ 2						
	O ₃	หมายถึง การวัดความสามารถในการเขียนสารคดีหลังเรียน ครั้งที่ 3						
	O ₄	หมายถึง การวัดความสามารถในการเขียนสารคดีหลังเรียน ครั้งที่ 4						

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งกำลังศึกษารายวิชา ท 31201 การเขียน ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 102 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 131 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ซึ่งกำลังศึกษารายวิชา ท 31201 การเขียน ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 31 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนสารคดี จำนวน 4 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเขียนสารคดีท่องเที่ยว แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนสารคดีชีวประวัติ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนสารคดีธรรมชาติ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนสารคดีเชิงวิจารณ์ แผนการจัดการเรียนรู้ผ่านการตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษาไทย ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดประเมินผล ซึ่งค่าดัชนีต้องมากกว่า .05 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 117) โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างทุกแผนมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง นำผลการทดลองไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้งรับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น แล้วจึงนำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 แบบวัดความสามารถในการเขียนสารคดี จำนวน 4 ชุด ได้แก่ สารคดีท่องเที่ยว สารคดีชีวประวัติ สารคดีธรรมชาติ และสารคดีเชิงวิจารณ์ พร้อมเกณฑ์การประเมินการเขียนสารคดี ซึ่งผ่านการตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ด้าน ได้แก่

ด้านภาษาไทย ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดประเมินผล ซึ่งค่าดัชนีต้องมากกว่า .05 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 117) โดยแบบวัดความสามารถและเกณฑ์การประเมินการเขียนสารคดีทั้งหมดมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) นำผลไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้งรับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น แล้วจึงนำแบบวัดความสามารถในการเขียนสารคดีพร้อมเกณฑ์การประเมินการเขียนสารคดีฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ แบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ผ่านการตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษาไทย ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดประเมินผล ซึ่งค่าดัชนีต้องมากกว่า .05 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 117) ทั้งนี้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

4. ขั้นตอนดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนสารคดีท่องเที่ยว โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น จากนั้นวัดความสามารถในการเขียนสารคดี ครั้งที่ 1 โดยใช้เครื่องมือที่จัดทำขึ้น

4.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนสารคดีชีวประวัติ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น จากนั้นวัดความสามารถในการเขียนสารคดี ครั้งที่ 2 โดยใช้เครื่องมือที่จัดทำขึ้น

4.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนสารคดีธรรมชาติ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น จากนั้นวัดความสามารถในการเขียนสารคดี ครั้งที่ 3 โดยใช้เครื่องมือที่จัดทำขึ้น

4.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนสารคดีเชิงวิจารณ์ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น จากนั้นวัดความสามารถในการเขียนสารคดี ครั้งที่ 4 โดยใช้เครื่องมือที่จัดทำขึ้น พร้อมทั้งให้สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือที่จัดทำขึ้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์คะแนนพัฒนาการความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการวัดจำนวน 4 ครั้ง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำ (Repeated Measures ANOVA)

5.2 วิเคราะห์คะแนนของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้คิดค้นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แนวคิดอรรถฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากงานวิจัยด้านภาษาศาสตร์เชิงระบบและหน้าที่ของ Michael Halliday และคณะ (Christie et al., 1987 : 58) ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดดังกล่าวอย่างสอดคล้องกันสามารถสรุปขั้นตอนสำคัญได้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาอรรถลักษณะของบทอ่าน 2) การเขียนร่วมกัน และ 3) การเขียนรายบุคคล ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานจะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเขียน สามารถระบุประเภทข้อความที่ต้องเขียน มองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างข้อความกับบริบทในการใช้ภาษา (Hyland, 2007) ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์งานเขียนที่มีรูปแบบและโครงสร้างสอดคล้องกับความนิยมในสังคมมากยิ่งขึ้น (ศุภวรรณ สัจจพิบูล, 2553 : 11)

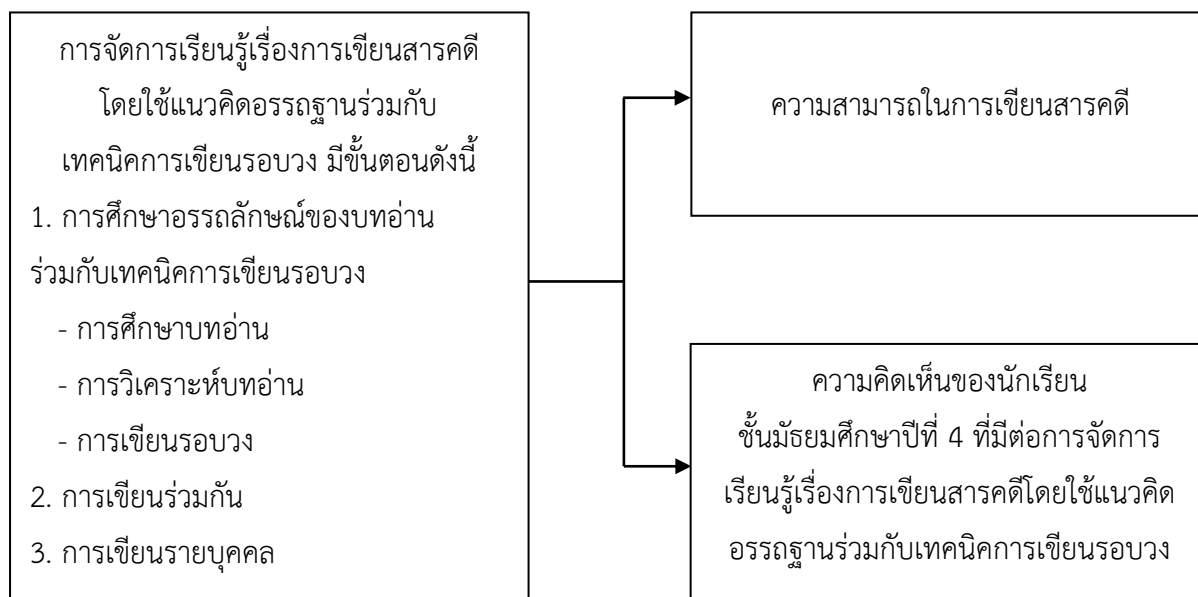
เทคนิคการเขียนรอบวงเป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของ Kagan (2009) โดยผู้สอนจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม แล้วกำหนดประเด็นคำถามหรือประเด็นปัญหา จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มคนแรกเขียนคำตอบลงในกระดาษ และส่งกระดาษให้สมาชิกในกลุ่มคนถัดไปจนกระทั่งผู้เรียนได้เขียนคำตอบลงในกระดาษครบทุกคน ซึ่งการนำเทคนิคการเขียนรอบวงมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนให้มีคุณภาพ (วัชรพล วิบูลยศรีน, 2556) และช่วยให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ตลอดจนมีทัศนคติต่อการเขียนที่ดียิ่งขึ้น (Parmawati, Santoso, and Yana, 2020 : 106)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดอรรถฐานร่วมกับการเขียนรอบวงได้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาอรรถลักษณะของบทอ่านร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างงานเขียนสารคดี เพื่อให้ผู้เรียนเห็นต้นแบบงานเขียนที่มีคุณภาพ ทั้งในด้านองค์ประกอบ กลวิธีการนำเสนอ เนื้อหา การใช้ภาษา และคุณค่า ส่งผลให้ผู้เรียนมีแนวทางในการสร้างสรรค์งานเขียนสารคดีอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้สอนให้ผู้เรียนเขียนความรู้ความเข้าใจในบทอ่านผ่านการเขียนรอบวง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิด และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 การเขียนร่วมกัน ผู้สอนกับผู้เรียนทดลองเขียนสารคดีร่วมกัน โดยให้ผู้เรียนฝึกตั้งชื่อเรื่อง วางโครงเรื่อง และใช้ภาษาตามแนวอรรถลักษณะที่ได้ศึกษา ขณะที่ผู้สอนช่วยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นในการเขียนสารคดีกับผู้อื่นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองในการนำอรรถลักษณะที่ได้ศึกษามาใช้สร้างสรรค์ผลงานอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้การทำงานร่วมกับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและความมั่นใจในการเขียนสารคดีมากขึ้นอีกด้วย

ขั้นตอนที่ 3 การเขียนรายบุคคล ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนสร้างสร้งงานเขียนสารคดีด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเขียนสารคดีอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสามารถนำแนวทางหรือข้อเสนอแนะในขั้นตอนที่ 2 มาปรับใช้กับการเขียนของตนเอง ส่งผลให้งานเขียนสารคดีของผู้เรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้จากการศึกษาผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของคะแนนความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง จำนวน 4 ครั้ง พบว่า คะแนนความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นในทุกครั้งของการวัด โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนครั้งที่ 1 เท่ากับ 11.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.57 ($X=11.97$, $S.D.=3.57$) คะแนนเฉลี่ยครั้งที่ 2 เท่ากับ 13.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.38 ($X=13.61$, $S.D.=3.38$) คะแนนเฉลี่ยครั้งที่ 3 เท่ากับ 14.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.71 ($X=14.26$, $S.D.=2.71$) และคะแนนเฉลี่ยครั้งที่ 4 เท่ากับ 15.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.57 ($X=15.39$, $S.D.=2.57$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
ครั้งที่ 1 การเขียนสารคดีท่องเที่ยว	31	20	11.97	3.57
ครั้งที่ 2 การเขียนสารคดีชีวประวัติ	31	20	13.61	3.38
ครั้งที่ 3 การเขียนสารคดีธรรมชาติ	31	20	14.26	2.71
ครั้งที่ 4 การเขียนสารคดีเชิงวิจารณ์	31	20	15.39	2.57

ก่อนการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้วยเมทริกซ์ความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการเขียนสารคดีเป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ โดย Mauchly's Test of Sphericity ผลการทดสอบพบว่า ความสามารถในการเขียนสารคดีไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น จึงต้องมีการปรับองศาอิสระในการทดสอบโดยใช้สูตรของ Greenhouse-Geisser, Huynh-Feldt หรือ Lower-bound ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (repeated-measure analysis of variance) พบว่า ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test) ที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างช่วงเวลาของการวัดความสามารถในการเขียนสารคดีมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p=.000$) แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนสารคดีจากการวัดทั้ง 4 ครั้งมีการเปลี่ยนแปลง ดังผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำของความสามารถในการเขียนสารคดี

Within-Subjects Effects Test					
สถิติ	SS	df	MS	F	Sig
Sphericity assumed	189.742	3	63.247	31.666	.000
Sphericity not assumed					
Greenhouse-Geisser	189.742	2.346	80.893	31.666	.000
Huynh-Feldt	189.742	2.557	74.204	31.666	.000
Lower-bound	189.742	1.000	189.742	31.666	.000
Mauchly's Test of Sphericity: Mauchly's $W=0.578$, Approx. Chi-Square = 15.733, $df=5$, $p=0.08$					

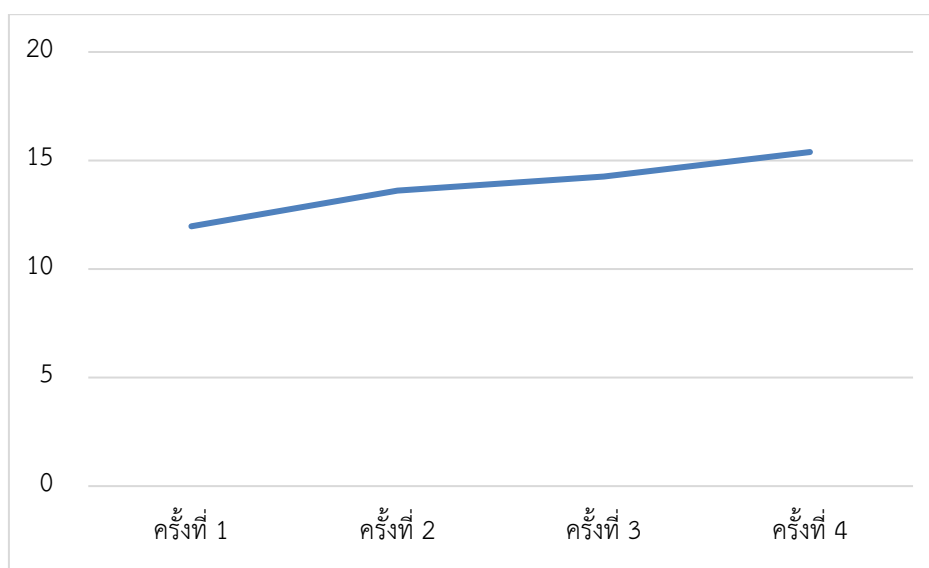
เนื่องจากผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนสารคดี โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ พบว่าค่าเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนสารคดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนสารคดีแต่ละครั้งแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ผู้วิจัยจึงได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความสามารถในการเขียนสารคดีด้วยวิธี

Bonferoni ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนสารคดีในการวัดแต่ละครั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ ($p=.000$) รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของคะแนนความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง

การทดสอบ		ผลต่างค่าเฉลี่ย (MD)	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE)	Sig
ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	-1.645	.349	.000
	ครั้งที่ 3	-2.290	.380	.000
	ครั้งที่ 4	-3.419	.427	.000
ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	-.645	.292	.035
	ครั้งที่ 4	-1.774	.411	.000
ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	-1.129	.265	.000

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำแผนภาพแสดงคะแนนเฉลี่ยการวัดความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยคะแนนจากการวัดความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนซ้ำทั้ง 4 ครั้ง มีแนวโน้มในภาพรวมเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ดังภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 พัฒนาการในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงจำนวน 4 ครั้ง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง พบว่า ภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 ($X=4.55$, $S.D.=0.46$) เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายด้าน พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงด้านประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($X=4.63$, $S.D.=0.48$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($X=4.52$, $S.D.=0.55$) และด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($X=4.52$, $S.D.=0.46$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง พบว่าคะแนนความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นในทุกครั้งของการวัด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาตัวอย่างงานเขียนสารคดีประเภทต่าง ๆ พร้อมทั้งวิเคราะห์อรรถลักษณะที่ปรากฏในบทอ่านด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจและมีแนวทางในการเขียนสารคดี ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Jantrasakul (2016) ที่กล่าวว่าการสอนเขียนแบบอรรถฐานจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการสร้างความหมายต่าง ๆ ที่ต้องการสื่อสารในการเขียน การฝึกให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์อรรถลักษณะของภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้ถูกต้องและสื่อความหมายได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การใช้เทคนิคการเขียนรอบวงยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะผู้เรียนต้องทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนสนใจกิจกรรมการเรียนรู้ และมีโอกาสฝึกฝนการเขียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Flora, Cahyadi, and Sukirlan (2020) ที่พบว่าเทคนิคการเขียนรอบวงช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง และสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่มีความสนุกสนาน ตลอดจนมีโอกาสร่วมกันแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนการเขียน ซึ่งการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้พิจารณางานเขียนในมุมมองต่าง ๆ ทั้งเนื้อหา การลำดับความสำคัญ การใช้ภาษา และกลวิธีการเขียนได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับ

เทคนิคการเขียนรอบวงจึงมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาอรรถลักษณะของบทอ่านร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนจะมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์อรรถลักษณะที่ปรากฏในตัวอย่างการเขียนสารคดีประเภทต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนมองเห็นตัวอย่างงานเขียนที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งสามารถวิเคราะห์แนวทางการเขียนที่ดี และนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Rundle and Elaine (1992) ที่กล่าวว่าการนำการอ่านมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อความและรูปแบบภาษาของอรรถลักษณะต้นแบบได้ชัดเจน นำไปสู่การสร้างสรรค์งานเขียนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับอรรถลักษณะต้นแบบ นอกจากนี้การวิเคราะห์อรรถลักษณะในขั้นตอนดังกล่าวผู้วิจัยได้นำเทคนิคการเขียนรอบวงมาใช้ประกอบด้วย ส่งผลให้ผู้เรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียม เนื่องจากผู้เรียนทุกคนต้องเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเองตามลำดับ พร้อมทั้งเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะผู้เรียนต้องรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง และทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้งานสำเร็จซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Widodo (2008) ที่กล่าวว่าการเขียนรอบวงจะช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันในการเขียน ช่วยให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ และเกิดความสนใจต่อกลไกการคิดและการใช้ภาษาระหว่างการเขียนมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การเขียนร่วมกัน เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้นำความรู้เรื่องอรรถลักษณะที่ได้ศึกษาจากตัวอย่างการเขียนสารคดีมาใช้ในการตั้งชื่อเรื่องและวางโครงเรื่องร่วมกัน โดยมีผู้สอนคอยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับอรรถลักษณะนี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างลึกซึ้งจนเกิดความเข้าใจในอรรถลักษณะมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ อินทร์วูธ เกษตรชนม์ (2551) ที่กล่าวว่าการสอนเขียนตามแนวคิดอรรถฐานส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่อง และมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้การเขียนร่วมกันยังเปิดโอกาสให้ผู้สอนหรือผู้เรียนที่มีความเข้าใจมากกว่าได้มีโอกาสช่วยเหลือ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางให้กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนทุกคนมีแนวทางในการเขียนที่กว้างขวางและหลากหลายเพียงพอที่จะนำไปใช้ในงานเขียนของตนเอง เป็นไปตามทฤษฎีการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ที่เป็นแนวคิดพื้นฐานของการสอนเขียนแบบอรรถฐาน ซึ่งเชื่อว่าหากได้รับความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความสามารถมากกว่า ผู้เรียนจะแก้ไขปัญหายุ่งยากเกินกว่าพัฒนาการที่แท้จริงของตนเองได้ (Vygotsky, 1978)

ขั้นตอนที่ 3 การเขียนรายบุคคล เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้นำความรู้เรื่องอรรถลักษณะมาใช้สร้างสรรค์งานเขียนสารคดีประเภทต่าง ๆ ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการเขียนอย่างอิสระและต่อเนื่อง โดยผู้เรียนจะได้ฝึกเขียนสารคดีที่ได้ศึกษาไปทุกประเภท ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างเกี่ยวกับกลวิธีการเขียนสารคดีแต่ละประเภทอย่างถ่องแท้ อันจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถ

ในการเขียนผ่านการปฏิบัติจริง มีแนวทางในการพัฒนาผลงาน และสามารถผลิตงานเขียนสารคดีที่มีคุณภาพต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2558) ที่กล่าวว่างานเขียนสารคดีแต่ละประเภทมีวิธีการเขียนไม่เหมือนกัน ผู้เขียนต้องศึกษาค้นคว้าและฝึกฝนการเขียนเป็นประจำ จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในการเขียนสารคดี

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง ภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการเขียนสารคดี มีโอกาสในการฝึกฝนการเขียนสารคดี มีความรู้สึกเชิงบวกต่อการเขียนสารคดี สามารถนำความรู้เรื่องอรรถลักษณะไปประยุกต์ใช้ในการเขียนประเภทอื่นได้ ตลอดจนเห็นว่าความสามารถด้านการเขียนมีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวันในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ueasiriphan and Tangkiengsirisin (2019) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบอรรถฐาน กล่าวคือเทคนิคการเรียนรู้แบบอรรถฐานช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจแนวทางในการสร้างสรรค์งานเขียนของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเขียนได้อย่างชัดเจนและไม่กำกวม ผู้เรียนจึงรู้สึกว่าการเรียนรู้แบบอรรถฐานมีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงช่วยให้เข้าใจองค์ประกอบของสารคดีและมีแนวทางในการสร้างสรรค์งานเขียนในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Carstens (2009) ที่กล่าวว่าการสอนด้วยกระบวนการอรรถฐานจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจอรรถลักษณะเฉพาะของการใช้ภาษาแต่ละประเภทได้ดียิ่งขึ้น เพื่อผู้เรียนจะนำอรรถลักษณะของภาษามาใช้ในการเขียนได้ถูกต้องตามรูปแบบและตรงตามวัตถุประสงค์ของการเขียน นอกจากนี้ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงช่วยฝึกกระบวนการคิด ฝึกกระบวนการทำงาน และช่วยให้เข้าใจกลวิธีการเขียนสารคดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแนวคิดอรรถฐานช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์อรรถลักษณะที่ปรากฏในสารคดีประเภทต่าง ๆ ด้วยตนเองจึงส่งผลให้ผู้เรียนมองเห็นและเข้าใจกลวิธีการเขียนสารคดีในแต่ละประเภทมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การเขียนรอบวงยังส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และทำงานร่วมกับสมาชิกภายในกลุ่ม ผู้เรียนจึงได้พัฒนากระบวนการคิดและกระบวนการทำงานไปพร้อมกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอินทร์วูธ เกษตระชนม์ (2551 : 97) ที่พบว่าการสอนเขียนตามแนวคิดอรรถฐานเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้ฝึกและใช้ความคิดอย่างสม่ำเสมอ

ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงช่วยให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้และได้แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมในระดับมากถึงมากที่สุด เนื่องจากเทคนิคการเขียนรอบวงมีลักษณะเป็นการแสดงความรู้ความเข้าใจผ่านการเขียน โดยผู้สอนจะบอกประเด็นปัญหาแล้วให้นักเรียนทุกคนได้เขียนแสดงความคิดเห็นตามลำดับ (Kagan, 2009) ส่งผลให้ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทและมีโอกาสในการแสดงความรู้หรือความคิดของตนเอง นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีโอกาสได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ในระดับดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Parmawati, Santoso, and Yana (2020 : 106) ที่กล่าวว่า การใช้เทคนิคการเขียนรอบวงช่วยให้บรรยากาศในการเรียนรู้ดีขึ้น เนื่องจากผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน มากไปกว่านั้นยังสอดคล้องกับแนวคิดของวัชรพล วิบูลยศรีน (2556 : 227) ที่กล่าวว่าเทคนิคการเขียนรอบวงเป็นวิธีการหนึ่งที่มีสัมพันธ์กับการระดมสมอง ซึ่งช่วยให้ผู้เขียนร่วมกันผลิตความคิดต่าง ๆ ของตนออกมาแล้วนำไปสู่การเขียนอย่างทั่วถึง ผู้เรียนทุกคนจะต้องช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อให้ประสบความสำเร็จร่วมกัน อีกทั้งแนวคิดอรรถฐานเป็นการเรียนการสอนที่นักเรียนไม่คุ้นเคย ทำให้นักเรียนมีความสนใจ และกระตือรือร้นในการเรียน สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน เพราะนักเรียนได้ทำงานและได้ร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อน ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย และไม่กดดัน (สุธีรา นาถึง, 2560 : 43) ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับดีมาก ดังผลการวิจัยที่กล่าวไปข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงสามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีได้ และเหมาะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่มีความสามารถในการอ่านและการวิเคราะห์ในระดับดี ตลอดจนเป็นช่วงวัยที่มีความต้องการในการแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียม

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงเป็นการนำตัวอย่างสารคดีต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนศึกษาและวิเคราะห์อรรถลักษณะที่ปรากฏในบทอ่าน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง ดังนั้นตัวอย่างสารคดีที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรเป็นตัวอย่างที่มีความน่าสนใจ และมีการใช้กลวิธีการเขียนสารคดีประเภทต่าง ๆ ที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้หรือความคิดเห็นของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้
2. ผู้สอนควรสนับสนุนให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความแตกต่างของกลวิธีการเขียนสารคดีแต่ละประเภท เนื่องจากสารคดีแต่ละประเภทจะมีแนวทางการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง เพื่อใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนประเภทอื่น ๆ เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนรายงาน หรือการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการนำกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงไปประยุกต์ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการเขียนสื่อสารของผู้เรียน ตลอดจนเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม และมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียม ตลอดจนฝึกกระบวนการคิดและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

เอกสารอ้างอิง

- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2558). เทคนิคการเขียนสารคดี. วารสารสารสนเทศ. 14 (2), 1-6.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2544). ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: อักษร.
- ัญญา สังขพันธานนท์. (2556). การเขียนสารคดีภาคปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: มาตาการพิมพ์.
- นภดล จันทรเพ็ญ. (2557). หลักการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: เจเนซิส มีเดียคอม.
- บังอร ฤทธาภรณ์. (2542). การเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ. (2556). หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ม.5. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้าวิชาการ จำกัด.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามแนวการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคการเขียนรอบวงบนสื่อสังคมเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการเขียนวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศุภวรรณ สัจจพิบูล. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวการเขียนแบบเน้นกระบวนการ เนื้อหาและประเภทงานเขียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สนิท สัตโยภาส. (2546). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น.* กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2566. แหล่งที่มา <http://academic.obec.go.th/newsdetail.php?id=75>*
- สุธีรา นาถึง. (2560). *การพัฒนาการเขียนชี้แจงตามแนวคิดอรรถฐาน: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาภาษาศาสตร์การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2550). *การสังเคราะห์ผลวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2553). *กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- อินทร์วุธ เกษตรชนม์. (2551). *ผลของการสอนการเขียนตามแนวคิดอรรถฐานที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- Browne. (1970). *The Art of Nonfiction.* Toronto: Macmillan.
- Carstens, A. (2009). *The effectiveness of genre-based approaches in teaching academic writing: subject-specific versus cross-disciplinary emphases.* Doctoral Dissertation. College: University of Pretoria, South Africa.
- Christie, F. (1989). *Curriculum genres in early childhood education: a case study in writing development.* Doctoral Dissertation. College: University of Sydney.
- Flora, Cahyadi, D. and Sukirlan, M. (2020). A modified roundtable technique based on process approach to promote the students' writing achievements in foreign language setting. *International Journal of Education and Practice.* 8 (1), 149-157.
- Hyland, K. (2007). *Genre and Second Language Writing.* Michigan: The University of Michigan Press.
- Jantrasakul, P. (2016). Genre-Based Writing Instruction: Theme Analysis of ELF Expository Essays. *Journal of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University.* 35 (3), 96-104.
- Kagan, S. and Kagan, M. (2009). *Kagan Cooperative Learning.* USA: Kagan Publishing.
- Nordin, S. and Mohammad, N. (2017). The best of two approaches: process/genre-based approach to teaching writing. *The English Teacher.* 35, 75-85.

- Parmawati, A., Santoso, I., and Yana. (2020). Improving students' writing skill throughhro undtable technique. *ELTIN Journal:Journal of English language teaching inIndonesia*. 8 (2), 104-111.
- Rundle, S. and Elaine, L. (1992). *A study of the effects of interactive writing on reading comprehension in fifth-grade*. Doctor of Education. College: University of Massachusetts.
- Ueasiriphan T. and Tangkiengsirisin S. (2019). The Effect of Genre-Based Teaching on Enhancement of Thai Engineers' Technical Writing Ability. *International Journal of Instruction*. 12 (2), 723-728.
- Vygotsky, L. S. (1978). Interaction between learning and development. *Readings on the Development of Children*. 23 (3), 34-41.
- Widodo, H. P. (2008). Process-based academic essay writing instruction in an EFL. *BAHASA DAN SENI*. 36 (1), 101-111.

ผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์ ผ่านช่องทางออนไลน์กรณีศึกษา แบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์

The Impact of Online Storytelling Marketing Communications on Brand Engagement and Advocacy: Case Study of Diamond Grains Brand

พีรดา ภัทรพันธุ์ชัย และ บุษกรณ ลีเจียวระ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Peerada Pattarapunchai and Bussagorn Leejoiwara

Khon Kaen University, Thailand

Corresponding Author, Email : bussle@kku.ac.th

บทคัดย่อ

จากการแข่งขันสูงในตลาดออนไลน์ ส่งผลให้ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการลงทุนด้านการส่งเสริมและสื่อสารการตลาดโดยการโฆษณาตลาดต่ำลง ผู้ประกอบการบางรายอย่างเช่น ไดมอนด์ เกรนส์ จึงหันมาใช้วิธีการในการทำการตลาดโดยการเล่าเรื่อง ทำให้ประสบความสำเร็จในการสร้างการมีส่วนร่วมและความผูกพันที่มีต่อแบรนด์ อย่างไรก็ตามหลักฐานงานวิจัยที่พิสูจน์ผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องบนสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์ยังมีไม่มากนักโดยเฉพาะในประเทศไทย จึงเป็นที่มาของการวิจัยครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้บริโภคที่ติดตามแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์ และ 2) ศึกษาผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่มีต่อความผูกพันของผู้บริโภคที่ติดตามแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ติดตามแบรนด์บนอินสตาแกรมและติ๊กต็อกของบัญชีไดมอนด์ เกรนส์ จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานโดยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) การสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมกับแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 2) การสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลกระทบต่อความผูกพันในแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อเสนอแนะสำหรับนักการตลาด และผู้ประกอบการ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาและวางแผนกลยุทธ์การตลาดออนไลน์

* วันที่รับบทความ : 21 กันยายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 10 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 11 ตุลาคม 2566

Received: September 21, 2023; Revised: October 10, 2023; Accepted: October 11, 2023

ด้านการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องผ่านทางช่องทางออนไลน์ต่อไป นอกจากนี้ นักวิจัยหรือนักวิชาการที่สนใจในเรื่องแบรนด์และการตลาด สามารถนำไปต่อยอดในการศึกษาตัวแปรและบริบทที่แตกต่างออกไป

คำสำคัญ: การสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่อง; การมีส่วนร่วมต่อแบรนด์; ความผูกพันในแบรนด์

Abstract

As a result of intense competition in the online market, there has been a decrease in the efficiency and cost-effectiveness of promotional and marketing communication efforts through advertising. Some entrepreneurs, such as Diamond Grains, have thus turned to alternative marketing methods, specifically storytelling, which has led to success in generating brand engagement and loyalty. Nevertheless, empirical evidence regarding the impact of storytelling in online social media marketing on brand engagement and loyalty remains limited, especially in the context of Thailand. The objective of this research were 1) to study the effect of storytelling marketing communications on brand engagement of the Diamond Grains, and 2) to study the effect of storytelling marketing communications on brand advocacy of the Diamond Grains. This study employed a quantitative research method using survey questionnaire to collect data online from samples of 400 people who were followers of the Diamond Grains brands on Instagram and Tiktok official accounts online. Data analysis was performed using descriptive statistics including percentage, mean, standard deviation. Additionally, inferential statistics was employed for hypotheses testing using multiple regression analysis.

The research findings reveal that 1) storytelling marketing communications has a statistically significant positive effect on brand engagement of the Diamond Grains, at a significance level of 0.05, and 2) storytelling marketing communications has a statistically significant positive effect on brand advocacy of the Diamond Grains, at a significance level of 0.05. The results of this study can serve as recommendations for marketers and entrepreneurs to use as guidelines for improving, developing, and strategizing online marketing communications through storytelling. Additionally, researchers or academics interested in the fields of branding and marketing can extend this study to explore variables and contexts that differ from those examined here.

Keywords: Storytelling Marketing; Brand Engagement; Brand Advocacy

บทนำ

ในยุคดิจิทัลที่การเริ่มต้นทำธุรกิจสามารถทำได้ง่าย จึงเกิดการแข่งขันที่สูงและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ โดยในปี 2565 มีจำนวนผู้ประกอบการขนาดเล็กจนถึงขนาดกลาง 3,187,378 ราย เพิ่มขึ้นจาก 3,134,241 รายในปี 2563 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2566: ออนไลน์) เพื่อความอยู่รอดและยั่งยืน นอกจากการพัฒนาสินค้าและบริการอย่างต่อเนื่องแล้ว สิ่งหนึ่งที่เจ้าของธุรกิจนั้นจะละเลยไม่ได้เลยคือการทำการตลาด ซึ่งหนึ่งในกลยุทธ์การตลาดที่สำคัญในยุคที่การโฆษณามีประสิทธิภาพต่ำลงเนื่องจากผู้บริโภคในปัจจุบันจะเลือกเชื่อข้อมูลจาก

การรีวิวบอกต่อและเพื่อนในสื่อสังคมออนไลน์มากกว่าข้อมูลที่ได้จากแบรนด์นี้คือ การตลาดด้วยการเล่าเรื่อง (Storytelling Marketing) เป็นการสื่อสารด้วยเรื่องราวโดยการใช้การเล่าเรื่องผ่านสื่อที่จะทำให้แบรนด์สามารถสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ ไปยังกลุ่มเป้าหมายได้ ส่งผลให้เกิดการเชื่อมโยงทางใจระหว่างแบรนด์กับกลุ่มเป้าหมายเข้าหากัน หนึ่งในแบรนด์ที่มีการทำการตลาดโดยการเล่าเรื่องอย่างโดดเด่น คือ แบรนด์ “โดมอนด์ เกรนส์” ซึ่งในปัจจุบันที่ข้อมูลหาได้ง่ายแค่เพียงปลายนิ้วสัมผัส ถ้าผู้บริโภคต้องการหาผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพกรานอล่า คลีน แบรนด์ “โดมอนด์ เกรนส์” ก็สามารถหาข้อมูลได้ด้วยการพิมพ์ว่า “โดมอนด์ เกรนส์” โดยสามารถรับข้อมูลข่าวสารมากมายของสินค้าผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพกรานอล่า คลีน แบรนด์ “โดมอนด์ เกรนส์” การบรรยายว่าสินค้าและบริการนั้นคืออะไรเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้บริโภคนั้นสนใจในผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพกรานอล่า คลีน แบรนด์ “โดมอนด์ เกรนส์” ได้ หากสินค้าและบริการนั้นไม่ได้กระตุ้นอารมณ์ให้ผู้รับสาร “อยากซื้อ” ซึ่งสิ่งสำคัญของการเล่าเรื่องนั้นคือการให้ข้อมูลที่ส่งผลต่ออารมณ์ เรื่องเล่าที่ดีจะทำให้สินค้าและบริการของแบรนด์โดดเด่นออกมาจากคู่แข่งในตลาดจนกลายเป็นตัวเลือกหลักและเป็นหนึ่งเดียวที่ผู้บริโภคสนใจ

โดมอนด์ เกรนส์ (Diamond Grains) เป็นผลิตภัณฑ์ด้านอาหารสุขภาพ ที่เรียกว่า “กรานอล่า” ซึ่งเป็นเจ้าแรกในประเทศไทย ที่เปิดเทรนด์ตลาดในวงการสุขภาพทำให้คนไทยเกิดความสนใจ หันมาดูแลสุขภาพตนเองมากขึ้นและเริ่มศึกษาวิธีการดูแลสุขภาพอย่างถูกวิธี โดยทางแบรนด์ได้คิดค้นผลิตภัณฑ์กรานอล่า สูตรต้นตำหรับที่ผ่านการคัดสรรวัตถุดิบ การออกแบบตัวผลิตภัณฑ์ แพ็กเกจจิ้ง และการสื่อสารอย่างเรียบง่ายแบบครบครันจากการสื่อสารเรื่องเล่าในรูปแบบต่างๆโดยเจ้าของผู้ก่อตั้ง ทำให้แบรนด์ประสบความสำเร็จในการสร้างยอดผู้ติดตาม สร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ติดตามและมีแฟนคลับที่ภักดีในแบรนด์จำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ แบรนด์ได้ทำการขยายผลิตภัณฑ์ไปเป็นการดูแลผิวพรรณประเภทสกินแคร์และอื่นๆตามมา (Diamond Grains, n.d. : online) ซึ่งจากความสำเร็จในการใช้กลยุทธ์การตลาดด้วยการเล่าเรื่องของแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลกระทบของการสื่อสารการตลาดด้วยการเล่าเรื่องที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์ ผ่านช่องทางออนไลน์ กรณีศึกษาแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ เพื่อพิสูจน์ทราบถึงผลกระทบของการสื่อสารการตลาดด้วยการเล่าเรื่องผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อการสร้างการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์ในเชิงวิชาการ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาและประยุกต์ใช้โดยผู้ประกอบการอื่นๆในภาคธุรกิจได้ต่อไปในการกำหนดกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดด้วยการเล่าเรื่อง เพื่อให้ตอบสนองและสื่อสารข้อมูลกับผู้บริโภคอย่างตรงใจ รวมถึงเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการสำหรับผู้สนใจศึกษาด้านการพัฒนาแบรนด์ การสื่อสารการตลาดแบบเล่าเรื่อง และการตลาดออนไลน์ในบริบทอื่นๆ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของการสื่อสารตลาดโดยการเล่าเรื่องที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้บริโภคที่ติดตามแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์
- 2 เพื่อศึกษาผลกระทบของการสื่อสารตลาดโดยการเล่าเรื่องที่ส่งผลต่อความผูกพันของผู้บริโภคที่ติดตามแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้ติดตามแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ บนแพลตฟอร์มอินสตาแกรม (Instagram) จำนวน 228,000 คน และผู้ติดตามบนแพลตฟอร์มติ๊กต็อก (TikTok) จำนวน 1,600,000 คน ของบัญชีทางการของบริษัทไดมอนด์ เกรนส์ (Diamond Grains) ซึ่งเป็นข้อมูลที่สืบค้น ณ วันที่ 15 มีนาคม 2566 รวมทั้ง 2 ช่องทาง มีจำนวนประชากรที่เป็นผู้ติดตามทั้งหมด 1,828,000 คน (Diamond Grains, 2023)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ติดตามบนแพลตฟอร์มอินสตาแกรม (Instagram) และ แพลตฟอร์มติ๊กต็อก (TikTok) ของบัญชีไดมอนด์ เกรนส์ ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,828,000 คน ผู้ศึกษาจึงได้ใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ดังนั้นจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้จากการคำนวณโดยใช้สูตร Cochran (1977) (กัลยา วาณิชย์ บัญชา, 2561)

สูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มประชากรตัวอย่าง

$$\frac{P(1 - P)Z^2}{d^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

P แทน สัดส่วนของประชากรที่กำลังสุ่ม (0.5)

Z แทน ระดับของความเชื่อมั่นที่กำหนด ($Z = 0.05$ ค่าความเชื่อมั่น 95%) $> Z = 1.96$

d แทน สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ในระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนมีค่าเท่ากับ 0.05

$$n = \frac{0.5(1 - 0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2} \\ = 384.16$$

จากการคำนวณขนาดตัวอย่างของผู้วิจัยจะต้องมีตัวอย่างอย่างน้อย 384.16 หรือ 385 คน ผู้ศึกษาจึงเพิ่มขนาดตัวอย่างเป็น 400 จะทำให้มีพื้นที่ว่างในการจัดการกับการสูญเสียข้อมูลที่อาจเกิดขึ้นหรือข้อมูลที่ไม่ถูกต้องในขณะที่ยังคงรักษขนาดตัวอย่างไว้เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ที่แม่นยำยิ่งขึ้น สิ่งนี้ทำให้มั่นใจถึงความสม่ำเสมอและความสะดวกสบายในการรวบรวมข้อมูลเพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) เกี่ยวกับผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิดซึ่งมีคำตอบหลายตัวเลือกให้เลือกตอบจำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ส่วนที่ 2 พฤติกรรมของผู้บริโภคที่ติดตามเรื่องราวของแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ โดยเป็นคำถามปลายปิดแบบคำตอบหลายตัวเลือก มีจำนวนข้อคำถาม 6 ข้อ ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องของแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ ประยุกต์จาก Wolstenholme, (2008) มีจำนวนข้อคำถาม 6 ข้อ ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมกับแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ (Brand Engagement) ประยุกต์จาก Wilk, (2018) มีจำนวนข้อคำถาม 14 ข้อ และ ส่วนที่ 5 ความผูกพันในแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ (Brand Advocacy) ประยุกต์จาก Carifio and Perla, (2007) มีจำนวนข้อคำถาม 5 ข้อ แบบสอบถามส่วนที่ 3 ส่วนที่ 4 และส่วนที่ 5 มีลักษณะคำถามแบบส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's Scale ดังนี้ (1) หมายถึง น้อยที่สุด (2) หมายถึง น้อย (3) หมายถึง ปานกลาง (4) หมายถึง มาก (5) หมายถึง มากที่สุด

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถาม พบว่า ค่าความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และทำการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยทดลองใช้กับผู้ที่มีคุณลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน พบว่า แบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค ดังนี้ การสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องของแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ มีค่าเท่ากับ .770 การมีส่วนร่วมต่อแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ (Brand Engagement) มีค่าเท่ากับ .928 และความผูกพันในแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ (Brand Advocacy) มีค่าเท่ากับ .758 รวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.818 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.8 และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ (Sekaran and Bougie, 2013)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ทำการสร้างแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) และแจกแบบสอบถามด้วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) กับกลุ่มผู้ติดตามบัญชีแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์บนแพลตฟอร์มอินสตาแกรม และติ๊กต็อก จนครบจำนวน 400 คน ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566

ระยะเวลา 1 เดือน 2) ทำการตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำข้อมูลแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ คือ โปรแกรม SPSS (Version 28) ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม และความผูกพันในแบรนด์ผ่านช่องทางออนไลน์ กรณีศึกษา แบรนด์โดมอนด์แกรนส์ ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4.1 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้เสนอสมมติฐาน 2 ข้อ เพื่อศึกษาผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์โดมอนด์ แกรนส์ผ่านช่องทางออนไลน์ โดยตั้งสมมติฐานเพื่อการทดสอบดังนี้

สมมติฐานที่ 1 (H_1) การสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลต่อการมีส่วนร่วมต่อแบรนด์โดมอนด์ แกรนส์ผ่านช่องทางออนไลน์

สมมติฐานที่ 2 (H_2) การสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลต่อความผูกพันในแบรนด์โดมอนด์ แกรนส์ช่องทางออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูลนำผลการศึกษาของแบบสอบถามส่วนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องของโดมอนด์ แกรนส์ (Storytelling Marketing) ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้บริโภคที่ติดตามแบรนด์โดมอนด์ แกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์ ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันของผู้บริโภคที่ติดตามแบรนด์โดมอนด์ แกรนส์ ผ่านช่องทาง นำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องกับการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์โดมอนด์ แกรนส์ผ่านช่องทางออนไลน์ มีการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีการนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Method) โดยกำหนดสมการในการทำนายตัวแปรตาม ดังนี้

$$Y = \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6 + \epsilon$$

กำหนดให้

Y = ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่อง (Storytelling Marketing) กับการมีส่วนร่วมต่อแบรนด์ (Brand Engagement) และความผูกพันในแบรนด์โดมอนด์ แกรนส์ (Brand Advocacy)

β_0 = ค่าคงที่ของตัวแปรต้น

ϵ = ค่าคงที่

X_1 = เรื่องเล่าเกี่ยวกับที่มาของการก่อตั้งบริษัททำให้ฉันรับรู้ถึงคุณค่าขององค์กร

X_2 = การเล่าเรื่องของแบรนด์ทำให้ฉันรู้สึกสนุก มีการอัปเดตข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับฉัน

X_3 = เรื่องเล่าของแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ มีอัตลักษณ์ แตกต่างจากแบรนด์อื่น

X_4 = บุคลิกลักษณะของแบรนด์ที่สื่อสารออกมา ทำให้ฉันรู้สึกเชื่อมโยงเข้าถึงได้ง่าย

X_5 = การเล่าเรื่องของแบรนด์มีการเปิดช่องว่าง หรือเป็นข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ทำให้ฉัน

สามารถเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์เรื่องเล่าฉัน ๆ ด้วย

X_6 = แบรนด์เล่าเรื่องได้กระชับ เข้าใจง่าย

$\beta_1, \beta_2, \beta_3$ = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย สะท้อนถึงผลกระทบของตัวแปรอิสระตามลำดับต่อตัวแปรตาม

β = เงื่อนไขข้อผิดพลาด ซึ่งคำนึงถึงความแปรผันที่ไม่สามารถอธิบายได้ในตัวแปรตาม

ϵ = ค่าคงที่

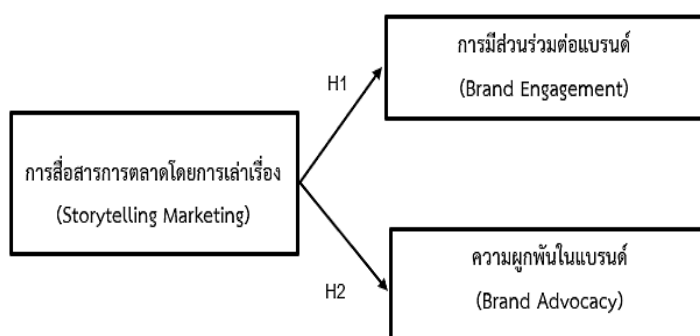
ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยมุ่งเป้าที่จะประเมินความสำคัญและขนาดของสัมประสิทธิ์ (β_1, β_2 และ β_3) เพื่อพิจารณาผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์ผ่านช่องทางออนไลน์ กรณีศึกษา แบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องของ Hattke (2016) และศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ Reitz (2012) และแนวคิดเกี่ยวกับความผูกพันในแบรนด์ของ Wilk (2018) จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่อง สามารถจำแนกผลกระทบของการเล่าเรื่องที่ดี ดังนี้ การเล่าเรื่องเกี่ยวกับที่มาของการก่อตั้งบริษัททำให้รับรู้ถึงคุณค่าขององค์กร การเล่าเรื่องสนุก มีการอัปเดตข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้รับสาร การเล่าเรื่องที่มีเอกลักษณ์ บุคลิกลักษณะของแบรนด์ที่สื่อสารออกมา การเปิดกว้างของเรื่องเล่าและการสร้างการเชื่อมโยงที่ส่งผลให้ผู้รับสารสามารถร่วมสร้างเรื่องราวไปกับแบรนด์ด้วย และการเล่าเรื่องกระชับ เข้าใจง่าย ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมต่อแบรนด์ และความผูกพันในแบรนด์ ผู้วิจัยได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งแสดงกรอบแนวคิดดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26-30 ปี สถานภาพ โสด อาชีพ พนักงานบริษัท มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 31,000-40,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นลูกค้าประจำของแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ บริโภคผลิตภัณฑ์ของแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ทุกวัน ใช้เวลาเฉลี่ยในการติดตามแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ 1-2 ชั่วโมง ส่วนใหญ่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ เพราะกลุ่มแฟนคลับของแบรนด์ไดมอนด์เกรนส์ออนไลน์ เหตุผลที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ จากรีวิวที่เคยดู ฟัง และ/หรืออ่านมา (Product Reviews) จริง และติดตามเรื่องราวต่าง ๆ จากแพลตฟอร์มติ๊กต็อก (TikTok) และอินสตาแกรม (Instagram)

1. ผลการศึกษาผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่อง (Storytelling Marketing) ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม (Brand Engagement) ผ่านช่องทางออนไลน์ กรณีศึกษาแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ พบว่า การสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลต่อการมีส่วนร่วมต่อแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of Determination: R^2) เท่ากับ 0.682 ซึ่งปัจจัยด้านการเล่าเรื่องที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมต่อแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์ เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านการเล่าเรื่องกระชับ เข้าใจง่าย ด้านการเล่าเรื่องของแบรนด์มีการเปิดช่องว่าง หรือเป็นข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ทำให้ผู้ติดตามสามารถร่วมเป็นส่วนหนึ่ง ในการสร้างสรรค์เรื่องเล่านั้น ๆ ด้วย ด้านบุคลิกลักษณะของแบรนด์ที่สื่อสารออกมา ทำให้ผู้ติดตามรู้สึกเชื่อมโยงเข้าถึงได้ง่าย ด้านการเล่าเรื่องของแบรนด์ทำให้ผู้ติดตามรู้สึกสนุก มีการอัปเดตข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดตาม และด้านการเล่าเรื่องของแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ มีอัตลักษณ์ แตกต่างจากแบรนด์อื่น ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	8.984	2.026	4.435	<.001*		
	x ₁	.677	.470	.053	1.441	.150	.591
	x ₂	1.582	.370	.143	4.231	<.001*	.709
	x ₃	1.288	.457	.102	2.818	.005*	.612
	x ₄	2.354	.468	.201	5.035	<.001*	.507
	x ₅	2.307	.405	.220	5.701	<.001*	.545
	x ₆	3.888	.434	.342	8.957	<.001*	.555
Dependent Variable: การมีส่วนร่วมต่อแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์							
R = 0.826 R ² = 0.682 Adjust R ² = 0.677 SE = 4.380 Durbin-Watson = 1.851							

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการศึกษาลักษณะของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่อง (Storytelling Marketing) ที่ส่งผลต่อความผูกพันในแบรนด์ (Brand Advocacy) กรณีศึกษาแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ พบว่า การสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลต่อความผูกพันในแบรนด์ (Brand Advocacy) ผ่านช่องทางออนไลน์มีค่าสัมประสิทธิ์ การพยากรณ์ (Coefficient of Determination: R^2) เท่ากับ 0.404 ซึ่งปัจจัยด้านการเล่าเรื่องที่มีผลกระทบต่อความผูกพันในแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์ เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านการเล่าเรื่องของแบรนด์ทำให้ผู้ติดตามรู้สึกสนุก มีการอัปเดตข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดตาม ด้านการเล่าเรื่องของแบรนด์มีการเปิดช่องว่าง หรือเป็นข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ทำให้ผู้ติดตามสามารถร่วมเป็นส่วนหนึ่ง ในการสร้างสรรค์เรื่องเล่า นั้น ๆ ด้วย และด้านการเล่าเรื่องเกี่ยวกับที่มาของการก่อตั้งบริษัทที่ทำให้ผู้ติดตามรับรู้ถึงคุณค่าขององค์กร ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่มีผลต่อความผูกพันในแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ ผ่านช่องทางออนไลน์

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	4.563	1.184		3.856	<.001*		
	x ₁	.704	.275	.130	2.563	.011*	.591	1.692
	x ₂	1.776	.218	.376	8.127	<.001*	.709	1.411
	x ₃	-.590	.267	-.110	-2.208	.028*	.612	1.634
	x ₄	.373	.273	.075	1.366	.173	.507	1.9723
	x ₅	.983	.236	.219	4.158	<.001*	.545	1.82486
	x ₆	.387	.254	.080	1.525	.128	.555	1.801
Dependent Variable: ความผูกพันในแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์								
R = 0.636, $R^2 = 0.404$, Adjust $R^2 = 0.395$, SE= 2.559, Durbin-Watson = 1.552								

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การเล่าเรื่องเกี่ยวกับที่มาของการก่อตั้งบริษัททำให้ผู้ติดตามรับรู้ถึงคุณค่าขององค์กร การเล่าเรื่องของแบรนด์ทำให้ผู้ติดตามรู้สึกสนุก มีการอัปเดตข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดตามการเล่าเรื่องของแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ มีอัตลักษณ์แตกต่างจากแบรนด์อื่น บุคลิกลักษณะของแบรนด์ที่สื่อสารออกมาทำให้ผู้ติดตามรู้สึกเชื่อมโยงเข้าถึงได้ง่าย การเล่าเรื่องของแบรนด์มีการเปิดช่องว่าง หรือเป็นข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ทำให้ผู้ติดตามสามารถร่วมเป็นส่วนหนึ่ง ในการสร้างสรรค์เรื่องเล่า นั้น ๆ ด้วย และการเล่าเรื่องกระชับ เข้าใจง่าย ส่งผลเชิงบวกต่อตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์ ผ่านช่องทางออนไลน์ กรณีศึกษาแบรนด์โดมอนด์ เกรนส์ โดยที่ตัวแปร

อิสระทุกตัวแปรมีค่า sig. น้อยกว่า 0.05 ซึ่งผ่านเกณฑ์ในการตัดสินใจยอมรับสมมติฐาน H1 และ H2 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

Hypothesis		Results
H1	การสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลต่อการมีส่วนร่วมต่อแบรนด์ผ่านช่องทางออนไลน์ กรณีศึกษาแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์	ยอมรับ
H2	การสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลต่อความผูกพันในแบรนด์ผ่านช่องทางออนไลน์ กรณีศึกษาแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์	ยอมรับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลวิจัยสรุปได้ว่า ผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์ผ่านช่องทางออนไลน์ กรณีศึกษาแบรนด์ไดมอนด์ เกรนส์ โดยมีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วม (Brand Engagement) และการสร้างประสบการณ์ที่ยอดเยียมให้กับผู้บริโภคที่เป็นผู้ติดตามแบรนด์ผ่านช่องทางออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lundqvist, Liljander, Gummerus, & Va Riel (2013) ที่ได้ศึกษาผลกระทบของการเล่าเรื่องต่อประสบการณ์ผู้บริโภค พบว่า เรื่องเล่าของแบรนด์สามารถถูกใช้เพื่อสร้างการเชื่อมโยงในเชิงบวกระหว่างผู้บริโภคกับตราสินค้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mavilinda, Putri & Nazaruddin (2023) ที่ได้ศึกษาว่าการเล่าเรื่องอย่างมีประสิทธิภาพมีผลต่อการสร้างการมีส่วนร่วมของลูกค้าหรือไม่ พบว่า การตลาดโดยการเล่าเรื่องมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการสร้างการมีส่วนร่วมของลูกค้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสามารถอธิบายผลได้ ร้อยละ 79 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nakhi (2019) ที่ได้สรุปความสำคัญของการสร้างเรื่องราวที่มีความหมายไว้ว่า แบรนด์ต่างๆ ใช้การเล่าเรื่องเป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริโภคทางจิตใจ วิธีการนี้ช่วยในการถ่ายทอดข้อมูลและกระตุ้นความรู้สึกที่เป็นประสบการณ์เชิงบวกของผู้บริโภคซึ่งช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของแบรนด์

2. ผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องส่งผลเชิงบวกต่อความผูกพันในแบรนด์ (Brand Advocacy) ผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งในด้านการพูดแก้ต่างในเชิงบวกให้กับแบรนด์ เมื่อผู้บริโภคที่ติดตามแบรนด์ได้รับข้อมูลหรือความเห็นเชิงลบ และด้านการพูดถึงแต่สิ่งดีๆ เกี่ยวกับแบรนด์ของผู้บริโภคที่ติดตามแบรนด์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wilk (2018) ที่ศึกษาเรื่องการสนับสนุนแบรนด์ออนไลน์: การศึกษาเชิงสำรวจเกี่ยวกับองค์ประกอบ ตัวขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับแบรนด์ และส่งผลต่อแบรนด์ (Online Brand Advocacy: An exploratory study into its constituents, brand-related drivers and pro-

brand consequences) ที่ปรากฏผลการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนแบรนด์ออนไลน์กับการปกป้องแบรนด์ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of Determination: R^2) เท่ากับ 0.57 กล่าวคือ ประสิทธิภาพตรงเชิงบวกที่ได้รับจากการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องออนไลน์ของผู้สนับสนุน ส่งผลต่อความผูกพันในแบรนด์ ด้านการปกป้องแบรนด์ การพูดแก้ต่างในเชิงบวกให้กับแบรนด์ เมื่อผู้บริโภคที่ติดตามแบรนด์ ได้รับข้อมูลหรือความเห็นเชิงลบ และด้านการพูดถึงสิ่งดี ๆ เกี่ยวกับแบรนด์ของผู้บริโภค ซึ่งสามารถอธิบายผลได้ร้อยละ 57

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการ

จากผลการวิจัยผลกระทบของการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่องที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์ผ่านช่องทางออนไลน์ กรณีศึกษา แบรนด์โดมอนต์ เกรนส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมต่อแบรนด์และด้านความผูกพันในแบรนด์ผ่านช่องทางออนไลน์ จึงนำเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการพัฒนาคอนเทนต์ด้านการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่อง โดยมุ่งเน้นการเล่าเรื่องกระชับ เข้าใจง่าย มีการเปิดช่องว่างให้ผู้ติดตามร่วมเป็นส่วนหนึ่ง ในการสร้างสรรค์เรื่องราวขึ้น ๆ ด้วยอย่างสม่ำเสมอ
2. ควรนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับผู้ติดตามหรือผู้บริโภค และกระตุ้นการมีปฏิสัมพันธ์ของลูกค้า ที่ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงแบรนด์กับผู้บริโภค นำไปสู่การมีส่วนร่วมและความผูกพันในแบรนด์
3. ควรนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับแบรนด์และผลิตภัณฑ์บนสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง ผ่านการทำโปรโมชั่น หรือกิจกรรมต่าง ๆ กระตุ้นการมีส่วนร่วม นำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ น่าสนใจและสร้างความรู้สึกรักที่นำติดตัวให้กับผู้ติดตาม รวมถึงสร้างความโดดเด่นให้กับแบรนด์และผลิตภัณฑ์
4. ควรมีการโฆษณาบนโซเชียลมีเดีย หรือทำแคมเปญการตลาดที่สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้บริโภค ผ่านการเล่าเรื่องจริงเกี่ยวกับที่มาของการก่อตั้งบริษัททำให้ผู้ติดตามรับรู้ถึงคุณค่าขององค์กร โดยการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรให้ผู้ติดตามผ่านสื่อของแบรนด์ เช่น แผนงานในอนาคต ข้อมูลการลงทุน การจ้างงาน กิจกรรมเพื่อสังคม เป็นต้น
5. ควรมีการแชร์เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้ติดตามมีการแชร์ข้อมูล รีวิวหรือแนะนำเกี่ยวกับสิ่งดี ๆ ของแบรนด์ และผลิตภัณฑ์ ให้ผู้ติดตามอื่น ๆ รับรู้เสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคเชิงลึกและรูปแบบการรับสื่อการสื่อสารการตลาดโดยการเล่าเรื่อง
2. ควรศึกษาคุณลักษณะด้านประชากรศาสตร์ เช่น ลูกค้าแต่ละช่วงอายุสนใจการเล่าเรื่องในแบบใด และแพลตฟอร์มใดที่เป็นที่นิยม เพื่อเพิ่มการเข้าถึงของผู้บริโภค และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ศึกษารูปแบบหรือสูตรในการเล่าเรื่องว่ามีผลต่อกระทบต่อการมีส่วนร่วมหรือความผูกพันที่มีต่อแบรนด์หรือไม่ เช่น เล่าเรื่องจริงหรือเล่าจากประสบการณ์ เล่าในมุมมองผู้ใช้จริง เจ้าของแบรนด์มีการเล่าเรื่องเองผ่านการสร้างตัวตน หรือเป็นลูกค้าน่าเชื่อถือที่ได้ใช้สินค้าแล้วเกิดประสบการณ์เชิงบวก จึงมารีวิว บอกต่อผ่านการเล่าเรื่องบนสื่อออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2561). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2566). การเริ่มต้นทำธุรกิจ. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2566. แหล่งที่มา: https://www.smebigdata.com/view-da shboard/totalEntrepreneur_new Definition
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling Techniques*. (3rd ed). New York: John Wiley & Sons.
- Carifio, J., & Perla, R. J. (2007). Ten Common Misunderstandings, Misconceptions, Persistent Myths and Urban Legends about Likert Scales and Likert Response Formats and their Antidotes. *Journal of Social Sciences*. 3 (3), 106–116. [in Thai]
- Diamond Grains Now. (2022). *Online*. Retrieved February 12, 2023. From: <https://diamondgrains.com/th/about-us>
- Diamond Grains.(2017). อายุน้อยร้อยล้าน. *Online*. Retrieved February 12, 2023. From: <https://www.long tu nman.com/3488>
- Hattke. (2016). *cited from Twitchell. (2004). Storytelling – A guideline and an application in the Bundeswehr's (personnel)*. Transfer Werbeforschung & Praxis, 32. [in Thai]
- Nakhil, R. (2019). Meaningful storytelling as a brand engagement approach: Conceptual Framework. *The International Journal of Innovation and Applied Studies (Ijias)*.
- Sekaran,U. & Bougie, R. (2020). *Research Methods for Business*. 8th ed. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Wolstenholme, B. (2008). *The never ending story*, in: *Brand Strategy*, 220,36-37. [in Thai]
- Lundqvist, A., Liljander, V., Gummerus, J., & Van Riel, A. (2013). The impact of storytelling on the consumer brand experience: The case of a firm originated story. *Journal of Brand Management*, 20 (4), 283-297
- Mavilinda, H. F., Putri, Y. H., & Nazaruddin, A. (2023). IsStorytelling Marketing Effective inBuilding Customer Engagementand Driving Purchase Decisions?*Jurnal Manajemen Bisnis*, 14 (2), 274-296. (PDF) Is Storytelling Marketing Effective in Building Customer Engagement andDrivingPurchaseDecisions?.Availablefrom:_https://www.researchgate.net/publication/374428096_Is_Storytelling_Marketing_Effective_in_Building_Customer_Engagement_and_Driving_Purchase_Decisions [accessed Oct 09 2023].

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ
ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร

**Causal Relationship Model of Factors Influencing Entrepreneurial
Intention Among Undergraduate Students
at Naresuan University**

วิภากรณ์ อินทุยศ และ รัตนะ บัวสนธ์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Wipaporn Intuyod and Rattana Buosonte

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: wipaporni64@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวรกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) วิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงสาเหตุ (Causal Research) กับกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 350 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลด้วยการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า

โมเดลการวัดมีความเชื่อมั่นขององค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.73-0.95 และค่าความแปรปรวนเฉลี่ยขององค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.47-0.87 โมเดลสมการโครงสร้างมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($X^2 = 71.197$, $df = 50$, $p\text{-value} = 0.026$, $CFI = 0.996$, $TLI = 0.992$, $RMSEA = 0.035$, $SRMR = 0.020$, $X^2/df = 1.424$) โดยพบว่า เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ และบรรทัดฐานทางสังคม มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลสูงที่สุดโดยเป็นอิทธิพลทางตรง รองลงมา คือ การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม และเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านทาง การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ และสุดท้ายบรรทัดฐานทางสังคม มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ

คำสำคัญ: ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ; ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน; การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ

Abstract

This research aims to: 1) develop and validate a causal relationship model of factors influencing undergraduate students' entrepreneurial intentions at Naresuan University using empirical data 2) analyze the causal effects of factors on entrepreneurial intention among undergraduate students at Naresuan University. The research was a causal research methodology research with a sample size of 350 undergraduate students, utilizing a multi-stage sampling approach. The research tool employed was a questionnaire with a 5-point Likert scale. Data analysis involved descriptive statistics and testing the model's fit using structural equation modeling.

The research findings revealed that the measurement model accounted for construct reliability of 0.73 - 0.95 and average variance of 0.47 - 0.87. The SEM model was consistent with the empirical data ($X^2 = 71.197$, $df = 50$, $p\text{-value} = 0.026$, $CFI = 0.996$, $TLI = 0.992$, $RMSEA = 0.035$, $SRMR = 0.020$, $X^2/df = 1.424$). It was found that Attitude toward Entrepreneurship, Perceived Behavioral Control, Entrepreneurship Education, and Subjective Norms influence the Entrepreneurial Intention of undergraduate students at Naresuan University. Perceived Behavioral Control had the highest direct influence, followed by Entrepreneurship Education, which had both direct and indirect influences. Attitude toward Entrepreneurship had an indirect influence through Perceived Behavioral Control, and finally, Subjective Norms had an indirect influence through Attitude toward Entrepreneurship and Perceived Behavioral Control.

Keywords: Entrepreneurial Intention; Theory of Planned Behavior; Entrepreneurship Education

บทนำ

สถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจโลก ณ ปัจจุบันมีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว การแข่งขันในตลาดแรงงานที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นเหตุการณ์ที่สร้างผลกระทบไปทั่วโลก จนเกิดภาวะการว่างงานทั่วโลกสูงขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน, 2564) จากข้อมูลรายงานแนวโน้มการจ้างงานทั่วโลกและประเด็นสังคม 2565 (ILO Flagship Report, 2022) มีการคาดการณ์ว่าการว่างงานทั่วโลกจะยังคงสูงกว่าระดับก่อนเกิดการระบาดใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จนถึงปี 2566 เป็นอย่างน้อย สำหรับประเทศไทยมีการสำรวจอัตราการว่างงาน โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า การว่างงานในไตรมาสหนึ่ง ปี 2565 มีจำนวน ผู้ว่างงาน 6.1 แสนคน ลดลงจาก 7.6 แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.53 สำหรับผู้ว่างงานในระบบมีจำนวนลดลงจากไตรมาสหนึ่ง ปี 2564 แต่มีสถานการณ์การว่างงานที่เป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ คือ การว่างงานของผู้ที่

ไม่เคยทำงานมาก่อนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การว่างงานระยะยาวมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น และการว่างงานในกลุ่มแรงงานที่จบการศึกษาสูงโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษายังคงอยู่ในระดับสูง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565)

เหตุการณ์ข้างต้นที่เกิดขึ้นจึงเป็นแรงผลักดันให้เยาวชนรุ่นใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงปี 2538 – 2552 ซึ่งในปัจจุบันจะมีอายุ 12 – 26 ปี คิดเป็นประมาณหนึ่งในสี่ของจำนวนประชากรไทย หรือคิดเป็นร้อยละ 19 ของจำนวนประชากรไทยทั้งหมดเริ่มมองหาอาชีพอิสระหรือการเป็นผู้ประกอบการ และมีความคิดที่จะพัฒนาและสร้างอาชีพใหม่ ๆ ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นเครื่องมือทำให้เกิดอาชีพใหม่เพิ่มขึ้นมาก เช่น Youtuber Vlogger หรือตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่เพิ่งเกิดขึ้นตัวอย่างเช่น ผู้ประกอบการ E-sports, วิศวกรด้าน Cybersecurity (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2564) ประกอบกับภาครัฐได้มีการส่งเสริมและผลักดันให้ประชาชนมองหาโอกาสในการทำธุรกิจในฐานะผู้ประกอบการโดยจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) การปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ได้กำหนดให้ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ โดยโครงสร้างเศรษฐกิจต้องปรับเปลี่ยนไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Value-Based Economy) เพื่อสร้างการลงทุนในอนาคต ผลักดันการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการนวัตกรรม ก่อให้เกิดผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเป็นสังคมผู้ประกอบการ ดังจะเห็นได้จากการสำรวจแนวโน้มการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิตหลังจบการศึกษาของมหาวิทยาลัยนเรศวรระหว่างปี พ.ศ. 2554 - 2564 พบว่า มีแนวโน้มที่จะประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการและสร้างธุรกิจใหม่เป็นของตนเองเพิ่มขึ้นร้อยละ 24 (กองแผนงาน มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2564)

จากบริบทของปัจจัยทางสังคมที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยนเรศวรเล็งเห็นถึงความสำคัญในการสร้างสังคมผู้ประกอบการ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์การเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อสังคมผู้ประกอบการ (University Entrepreneurial for Society) มีนโยบายผลิตบัณฑิตเข้าสู่สังคมตลาดแรงงาน และส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการให้กับนิสิต รวมถึงการบ่มเพาะและการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับกรอบนโยบายความเป็นผู้ประกอบการเยาวชน (Youth Entrepreneurship Policy Framework) ของ UNCTAD (2018) ที่กล่าวว่า ในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนาต้องได้รับการสนับสนุนด้านการเป็นผู้ประกอบการ สำหรับ ประเทศไทยได้กำหนดกรอบความสำคัญของการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) ที่เป็นหนึ่งในทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ได้รับความสนใจและมีการดำเนินการเพิ่มมากขึ้น กำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and

Entrepreneurial Literacy) เข้าไปในการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรทราบว่า ปัจจุบันนิสิตมีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาและสามารถออกแบบหลักสูตรที่ส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ พร้อมทั้งทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนิสิต และจูงใจให้นิสิตเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไปสู่มหาวิทยาลัยเพื่อสังคมผู้ประกอบการต่อไป

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ พบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) ที่มีผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมต่าง ๆ เกิดจากการวางแผนล่วงหน้าและสามารถทำนายได้จากความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ (Ajzen, 1991) โดยองค์ประกอบของความตั้งใจประกอบด้วยเจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward behavior) บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norms) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived behavioral control) ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการสามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี (Eyel & Durmaz, 2019; González Serrano, González García, and Pérez Campos, 2018; Passoni & Glavam, 2018; Ana Naia et al., 2017; วรุตม์ พิมพ์สอน, 2565; ชมพูนุท ด้วงจันทร์ และคณะ, 2564) โดยการรับรู้ความต้องการและความเป็นไปได้ในการเป็นผู้ประกอบการสามารถบ่งชี้ถึงความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการจึงเป็นสภาวะทางจิตใจที่มีความต้องการประกอบธุรกิจทำให้มีความมุ่งมั่นและเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรม และความตั้งใจนี้จะคงอยู่จนกว่าจะถึงเวลาและโอกาสที่เหมาะสม บุคคลจึงจะแสดงพฤติกรรมออกมาตามที่ตั้งใจ (Ajzen, 1988; มนทกานต์ เมฆรา, 2546) จึงสามารถตีความได้ว่าความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการเป็นกระบวนการในการหาข้อมูลเพื่อที่จะใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ในการทำธุรกิจ (Katz, & Gartner, 1988)

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนเป็นแนวทางในการศึกษาหลัก ร่วมกับแนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการมาเป็นพื้นฐานสำหรับศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ในครั้งนี้เพื่อใช้ในการทำนายและอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจการเป็นผู้ประกอบการของนิสิตปริญญาตรี เป็นประโยชน์กับมหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมพร้อมที่จะส่งเสริมปัจจัยที่เกื้อหนุน ในการพัฒนาบัณฑิตที่จะเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการในอนาคตหลังสำเร็จการศึกษา อีกทั้งจะได้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาที่มีแนวโน้มต่อการประกอบการในอนาคต เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบโจทย์ต่อการเป็น

ผู้ประกอบการที่มั่นคงและยั่งยืนสามารถพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับธุรกิจของตนเองส่งผลสืบเนื่องต่อมูลค่าเศรษฐกิจในประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวรกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. วิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงสาเหตุ (Causal Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยนเรศวรที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2565 ขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 280 ตัวอย่าง ซึ่งพิจารณาจากวิธีการที่ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ เกณฑ์สำหรับการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎของ Schumacker and Lomax อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ระบุขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นฟังก์ชันของจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า คือ ต้องมีขนาดกลุ่มตัวอย่างระหว่าง 10 - 20 ตัวอย่าง ต่อ 1 พารามิเตอร์ หรือจำนวน 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้งสิ้น 14 ตัวแปร ผู้วิจัยใช้อัตราส่วน 20 : 1 ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมควรมีตัวอย่างอย่างน้อย 280 ตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวอย่างให้มากกว่าขนาดขั้นต่ำเพื่อชดเชยในกรณีที่ผู้ไม่ตอบกลับแบบสอบถามอีก 25 เปอร์เซ็นต์ จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 350 ตัวอย่าง (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2549) และวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)

การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามประเมินด้วยตนเอง (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีข้อคำถามทั้งหมด 28 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Closed-end Question) ที่มีข้อคำถามในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) เป็นการสอบถามระดับความคิดเห็น และระดับ ความตั้งใจ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ได้แก่ 1) ลักษณะสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะ สาขาวิชาที่ศึกษา ชั้นปี อาชีพของบิดาและมารดา ประสบการณ์การหารายได้ ประสบการณ์การฝึกอบรม ประสบการณ์การเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ มีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 8 ข้อ 2) ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร 5 ด้าน จำนวน 28 ข้อ โดยด้านที่ 1 – 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (A Theory of Planned Behavior : TPB) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่พัฒนามาจากแบบวัดความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur Intention Questionnaire, EIQ) ของ Linan and Chen (2009) อ้างถึงใน วรุตม์ พิมพ์สอน (2565) เพื่อให้ครอบคลุมปัจจัยทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน จำนวน 22 ข้อ และด้านที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) ที่มหาวิทยาลัยสร้างเพื่อสนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามแนวทางของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2561) จำนวน 6 ข้อ และ 3) ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม

ผู้วิจัยมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย คือ การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อของตัวแปรแฝงกับนิยามศัพท์ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และเมื่อนำแบบสอบถามไปทดลองกับนิสิตซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มไว้ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบอำนาจจำแนกรายข้อของตัวแปรแฝง โดยหาค่า Item total correlation ซึ่งคัดเลือกข้อคำถามที่ค่า r มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.476 - 0.965 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับของแต่ละตัวแปรแฝง ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.966 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดว่าควรมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (Nunnally, 1978)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงคณบดีแต่ละคณะ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลหลายช่องทาง ได้แก่ แจกแบบสอบถามด้วยตนเองที่มหาวิทยาลัย โดยมีตัวแบบสอบถามที่เป็นเอกสารและแบบสอบถามที่เป็นออนไลน์ จากการสร้างบนแพลตฟอร์มออนไลน์ผ่าน Google Form และแจกแบบสอบถามผ่านอาจารย์ นิสิต และผู้ประสานงานแต่ละคณะ ทั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำนวน 350 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้ค่าสถิติต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

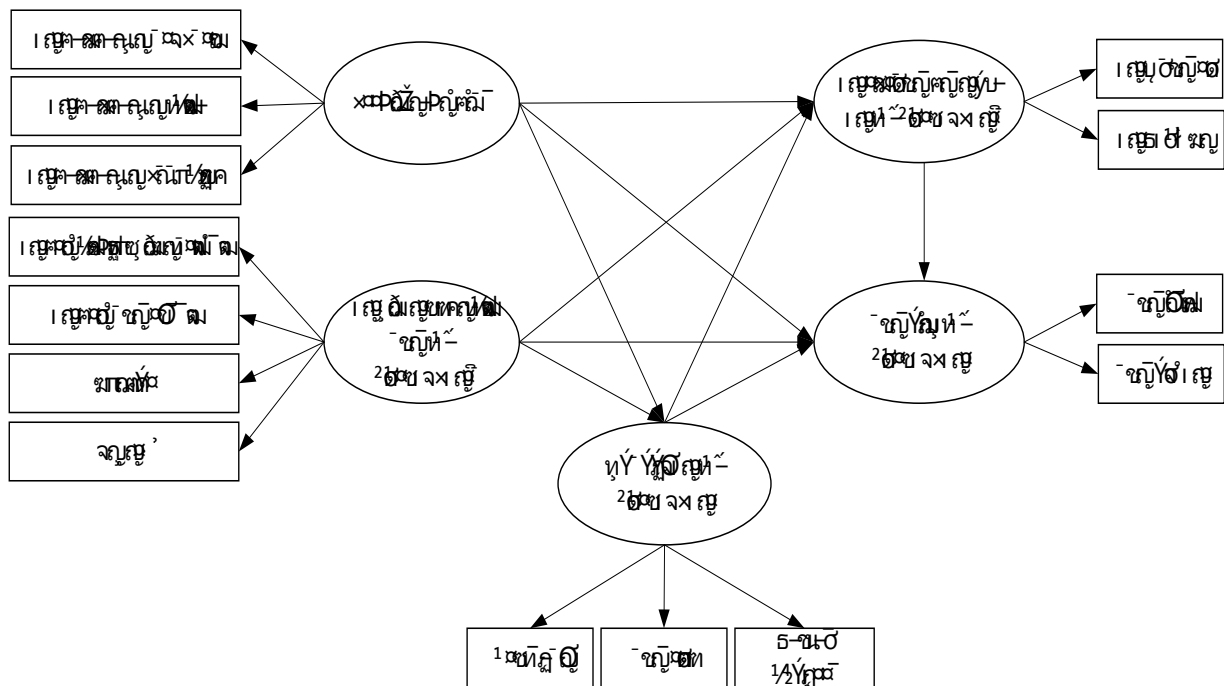
1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเครื่องมือในการวิจัยด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรมเอ็มพลัส (MPlus Version 7.11)

2. ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างใช้ค่าความถี่ ร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปร (Linearity) และภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันไม่ควรสูงเกิน 0.90 (อิศรัญญ์ รินโธสง, 2565)

3. วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเพื่อดูอิทธิพลของปัจจัยด้านเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยใช้การวิเคราะห์แบบ Path Analysis ด้วยโปรแกรมเอ็มพลัส (MPlus Version 7.11) และการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้เกณฑ์ดัชนีตามข้อสรุปและงานวิจัยของ Hu and Bentler (1999) อ้างถึงใน บุรทิน ขำภิรัฐ (2548) ได้แก่ 1) ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) ค่า $p\text{-value} > 0.05$ 2) ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (X^2/df) น้อยกว่า 2 3) ดัชนีความสอดคล้องเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) มากกว่า 0.90 4) ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมไม่อิงเกณฑ์ (Tucker-Lewis Index: TLI) มากกว่า 0.90 5) ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Standard Root Mean Square Residual: SRMR) น้อยกว่า 0.05 6) ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) น้อยกว่า 0.05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) ของไอเซน (1991) ร่วมกับแนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.43 คนที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษา คือ คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 26.39 ส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 42.58 และกำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 39.43 บิดาและมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 47.71 สำหรับประสบการณ์การหารายได้ระหว่างศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การหารายได้ระหว่างศึกษา คิดเป็นร้อยละ 57.43 ประสบการณ์การฝึกอบรมการเป็นผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรมการเป็นผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 70 ในส่วนประสบการณ์การเรียนวิชาที่

เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการจำนวน คิดเป็นร้อยละ 56.86

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 – 3.88) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.73 – 1.07 เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย C.V. (%) พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีการกระจายของข้อมูลไม่ต่างกันมาก คืออยู่ระหว่างร้อยละ 18.81 – 33.13 พิจารณาความเบ้ (Skewness) พบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย (ค่าความเบ้เป็นลบ) มีค่าระหว่าง -0.72 - 0.08 แสดงว่า ข้อมูลของตัวแปรเหล่านี้มีคะแนนส่วนใหญ่สูงกว่าค่าเฉลี่ยสำหรับความโด่ง (Kurtosis) พบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีโค้งของการแจกแจงข้อมูลในลักษณะเตี้ยแบนกว่าโค้งกว่าปกติ (ค่าความโด่งเป็นลบ) แสดงว่าข้อมูลของตัวแปรสังเกตได้มีการกระจายของข้อมูลมาก ทั้งนี้มีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -0.75 - 0.47

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำนวน 91 คู่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นความสัมพันธ์ทางบวกทั้งหมด โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.276 - 0.872 ผู้วิจัยนำตัวแปรที่สังเกตได้ทุกตัวไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจาก ตัวแปรแต่ละคู่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทิศทางบวก และไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

เมื่อพิจารณาผลการทดสอบค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity พบว่ามีค่าเท่ากับ 4917.659, $df = 91$, $p = 0.00$ แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์มีความแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) ซึ่งมีค่าใกล้ 1 (0.951) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้มีความสัมพันธ์กันมากและเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฝงที่ใช้ในการวิจัย (โมเดลการวัด) และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ต่อไป (Hair et al., 1998, p. 99) อ้างถึงใน ชุตินันต์ สะสอง (2561)

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) พบว่าตัวแปรแฝงมีค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบ (Composite Reliability: CR) อยู่ระหว่าง 0.73 – 0.95 มากกว่า 0.70 (Fornell and Larcker, 1981) อ้างถึงใน ชุตินันต์ สะสอง (2561) จึงสรุปได้ว่า การวัดตัวแปรแฝงทั้งหมดในโมเดลมีความน่าเชื่อถือ การวิเคราะห์ความตรงเชิงสอดคล้อง (Convergent validity) พบว่า ตัวแปรแฝงมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยขององค์ประกอบ (Average Variance Extracted: AVE) อยู่ระหว่าง 0.47 – 0.87 โดยปกติมีเกณฑ์อยู่ที่ 0.5 และสามารถยอมรับได้ถ้า AVE มีค่าน้อยกว่า 0.5 แต่มี CR มากกว่า 0.6 (Fornell and Larcker, 1981) อ้างถึงใน ชุตินันต์ สะสอง (2561) จึงสรุปได้ว่า มีความตรงเชิงสอดคล้องในทุกตัวแปรแฝงของโมเดล ส่วนการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของตัวแปรสังเกตได้ (Indicator Reliability) พบว่า ตัวแปรสังเกตมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loadings) ระหว่าง 0.370 – 0.924 แสดงว่า

ตัวแปรสังเกตได้นี้มีความเชื่อมั่นในการวัดเพียงพอ (Diamantopoulos & Siguaw, 2000; Hair et al., 1998) อ้างถึงใน อิศรภักดี รินโรสง (2565) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) ค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบ (CR) และค่าความแปรปรวนเฉลี่ยขององค์ประกอบ (AVE)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	Loading	CR	AVE
เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ	การประเมินค่า	0.823	0.95	0.87
	ความรู้สึก	0.924		
	แนวโน้มพฤติกรรม	0.876		
บรรทัดฐานทางสังคม	การสนับสนุนจากครอบครัว	0.564	0.73	0.47
	การสนับสนุนจากเพื่อน	0.491		
	การสนับสนุนจากบุคคลพิเศษ	0.370		
การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ	การใช้ความรู้	0.790	0.89	0.79
	การแก้ปัญหา	0.799		
การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ	การสร้างพื้นที่และจัดหาเครื่องมือ	0.715	0.92	0.74
	การสร้างความร่วมมือ	0.724		
	หลักสูตร	0.912		
	อาจารย์	0.625		
ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ	ความมุ่งมั่น	0.905	0.92	0.85
	ความต้องการ	0.802		

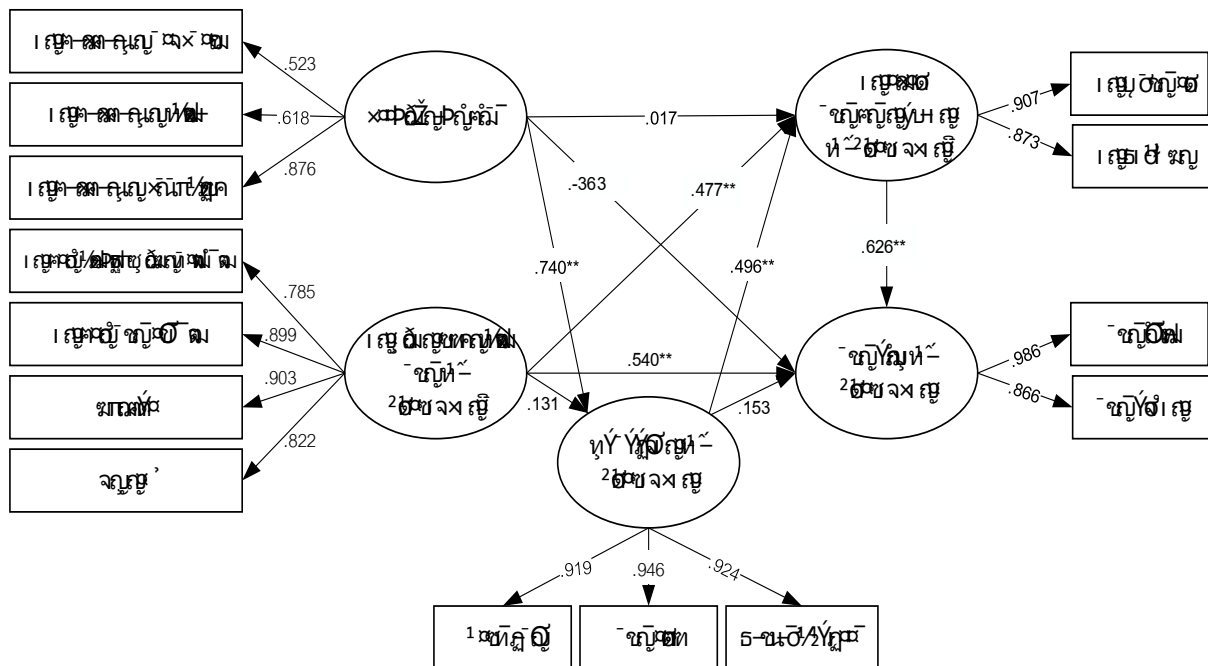
ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวรที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ค่าดัชนีบอกความกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างก่อนและหลังการปรับโมเดลซึ่งเป็นไปเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลที่สร้างขึ้น โดยพิจารณาผลดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนที่สำคัญ ตามเกณฑ์ของ Hu and Bentler (1999) อ้างถึงใน บุรทิน ขำภักฐ์ (2548) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ก่อนการปรับ โมเดล	หลังการปรับ โมเดล
Loglikelihood Ratio Chi-Square Statistic (X^2)	-	243.708	71.197
Degrees of Freedom (df)	-	67	50
P-Value	>0.05	0.000	0.026
ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (X^2 / df)	<2.00	3.637	1.424
ดัชนีความสอดคล้องเชิงเปรียบเทียบ (CFI)	>0.90	0.964	0.996
ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมไม่อิงเกณฑ์ (TLI)	>0.90	0.951	0.992
ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (RMSEA)	<0.05	0.089	0.035
ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR)	<0.05	0.035	0.020

ผลการการวิเคราะห์เส้นทางของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ตัวแปรความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการได้รับอิทธิพลรวมจากตัวแปรแฝงภายในการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมากที่สุด มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.626 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงคือ เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.464 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงทางบวกขนาดอิทธิพล 0.153 และทางอ้อมทางบวกขนาดอิทธิพล 0.311 ซึ่งส่งอิทธิพลทางอ้อมมายังความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ โดยผ่านตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ส่วนตัวแปรแฝงภายนอกที่ส่งอิทธิพลรวมต่อตัวแปรความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการมากที่สุดคือ การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ มีขนาดของอิทธิพลเท่ากับ 0.899 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงทางบวกขนาดอิทธิพล 0.540 และทางอ้อมทางบวกขนาดอิทธิพล 0.359 ซึ่งส่งอิทธิพลทางอ้อมมายังความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ โดยผ่านตัวแปรเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ และการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ รองลงมาคือ บรรทัดฐานทางสังคม มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ -0.009 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงทางลบขนาดอิทธิพล -0.363 และทางอ้อมทางบวกขนาดอิทธิพล 0.354 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งส่งอิทธิพลทางอ้อมมายังความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ โดยผ่านตัวแปรเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ และการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ

โมเดลสมการโครงสร้างสามารถอธิบายผลของความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ร้อยละ 89.3 รายละเอียดปรากฏแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 เส้นทางอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรที่ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร

อภิปรายผลการวิจัย

1. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพบว่า เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ และการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ เกิดจากการนำแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) ของ Ajzen (1991) ร่วมกับแนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ทำให้สามารถอธิบายอิทธิพลที่ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้งนี้พบการศึกษาที่สอดคล้องกับ พัทธนันท์ เรื่องศรีมัน (2562) สอดคล้องกับ ชมพูนุท ดั่งวงจันทร์ และคณะ (2564) พงษ์สันต์ ต้นหยง และคณะ (2564) และอมินดารา อริยธาดา (2564) โดยพบผลการศึกษาว่า ปัจจัยบรรทัดฐานทางสังคม ปัจจัยการรับรู้ความสามารถใน

การเป็นผู้ประกอบการ และปัจจัยการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการโดยมีทั้งอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม สอดคล้องกับ Yun (2010) สอดคล้องกับ Kim-Soon, Ahmad, & Ibrahim (2018) และ Ana Naia et al. (2017) ที่พบว่าปัจจัยในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน การศึกษาด้านการประกอบการกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสอดคล้องกันและมีความสำคัญต่อความตั้งใจในความเป็นผู้ประกอบการ

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ตัวแปรแฝงภายใน การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงในทิศทางบวกต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการมากที่สุด กล่าวคือ นิสิตรับรู้ว่ามีศักยภาพหรือง่ายที่จะเป็นผู้ประกอบการ ทั้งนี้ต้องมีการใช้ความรู้ และการแก้ปัญหา เข้ามาส่งเสริมเพื่อการวางแผนจัดตั้งธุรกิจที่มีความเป็นไปได้และมั่นคง รวมทั้งเข้าใจรายละเอียดในภาคปฏิบัติที่สำคัญต่อการจัดตั้งและดำเนินงานธุรกิจใหม่ และรับรู้ว่าการเป็นผู้ประกอบการควรมีความพร้อมที่จะเผชิญกับสิ่งที่ไม่คาดคิดซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทั้งด้านดีและด้านร้าย เป็นการยืนยันทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991) ว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม คือ การรับรู้ว่าคุณมีความสามารถในตนเองที่จะทำพฤติกรรม (ทักษะ ความรู้ ความสามารถ) และสามารถจัดการกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคขัดขวาง (ทรัพยากร โอกาส) ในการทำพฤติกรรมได้ ซึ่งในบางครั้งยังพบว่า การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม อาจจะไม่สะท้อนความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมบุคคล ถ้าบุคคลนั้นขาดความพร้อม โอกาส และทรัพยากร หรือมีปัจจัยใหม่ที่ไม่คุ้นเคยเพิ่มเข้ามาในสถานการณ์นั้น ๆ ภายใต้เงื่อนไขของการกระทำพฤติกรรม โดยตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมเป็นตัวแปรอธิบายพฤติกรรมได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลการศึกษาหลายงานต่างพบผลการศึกษาที่สอดคล้องกับคำกล่าวของไอเซน เช่น งานวิจัยของ อนงค์ รุ่งสุข (2559) ที่พบว่า นักศึกษาบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีความเชื่อมั่น มีทักษะ และมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จถ้าได้เริ่มต้นธุรกิจด้วยตนเอง และการเริ่มต้นธุรกิจด้วยตนเองนั้นเป็นวิธีที่ดีที่สุด สอดคล้องกับ มารยาท โยทองยศ และ ทรงวาด สุขเมืองมา (2559) ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ สอดคล้องกับคมกริช นันทะโรจวงศ์ และคณะ (2561) ได้ศึกษาวิจัยพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการของวัยรุ่นไทย : อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถตนเองและการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในบริบทวัฒนธรรมแบบรวมกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อตัวแปรพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการของวัยรุ่น คือการรับรู้ความสามารถของตนเอง การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม และวัฒนธรรมแบบรวมกลุ่มโดยมีอิทธิพลผ่านความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

รองลงมาคือ เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงทางบวก และทางอ้อมทางบวก ซึ่งส่งอิทธิพลทางอ้อมมายังความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ โดยผ่านตัวแปรการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากนิสิตมีความเชื่อมั่นว่าจะประสบความสำเร็จในการเริ่มต้นธุรกิจ และเห็นข้อดีในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าข้อเสีย รวมทั้งรู้สึกว่าการเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพที่น่าสนใจและสร้างแรงจูงใจสำหรับนิสิต จึงทำให้นิสิตมีเป้าหมายและมีความพร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อให้ได้เป็นผู้ประกอบการในอนาคต สอดคล้องกับอนุวัตร จุลินทร และคนอื่น ๆ (2563) ที่กล่าวว่า การก่อให้เกิดเจตคติไม่ได้มีมาแต่กำเนิด แต่ได้รับอิทธิพลมาจากภูมิหลังและประสบการณ์ โดยบุคคลจะได้รับความเชื่อที่แตกต่างกันหลายต่อวัตถุ การกระทำ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ และยังหมายถึงผลรวมของความเชื่อต่าง ๆ ที่เรียกว่า ความเชื่อที่เข้าถึงได้ หรือความเชื่อเด่นชัดของการกระทำพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นการประเมินผลในด้านต่าง ๆ เมื่อกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ แล้วคาดว่าจะเกิดขึ้น ประเมินร่วมกับโอกาสที่จะเกิดผลดีและผลร้าย การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาเจตคติที่เชื่อมั่นและพัฒนาตนเองในทางบวก เมื่อผู้ประกอบการรับรู้และเข้าใจความสามารถของตนเอง จะส่งผลให้เกิดความมั่นใจและความพร้อมในการเริ่มต้นหรือพัฒนาธุรกิจของตนในทิศทางที่เป็นประสิทธิภาพและเสถียรมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ มารยาท โยทองยศ และ ทรงวาด สุขเมืองมา (2559) พบว่า เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการสูงที่สุดทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ นั่นคือ การแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ ทำให้นักศึกษาเกิดการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ เพราะนักศึกษาจะเกิดความเชื่อมั่นว่าตนเองมีความสามารถที่จะใช้ความพยายามในการที่จะทำธุรกิจให้สำเร็จและรับรู้ว่าการเป็นผู้ประกอบการควรมีความพร้อมที่จะเผชิญกับสิ่งที่ไม่คาดคิดซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทั้งด้านดีและด้านร้าย และสอดคล้องกับงานวิจัย Wang, Wong and Lu (2001) ที่ได้ทำการศึกษาถึงความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 8,063 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านเจตคติ สามารถทำนายการรับรู้ความน่าปรารถนาในการเป็นผู้ประกอบการ และการรับรู้ความเป็นไปได้ในการเป็นผู้ประกอบการ ได้ดีกว่าตัวแปรข้อมูลทางประชากร และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตัวแปรด้านการรับรู้ความเป็นไปได้ในการเป็นผู้ประกอบการ และการรับรู้ความน่าปรารถนาในการเป็นผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ และสามารถทำนายความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการได้ดีกว่าตัวแปรข้อมูลทางประชากรและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ตัวแปรแฝงภายนอกที่ส่งอิทธิพลต่อตัวแปรความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการมากที่สุดคือ การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงทางบวกและทางอ้อมทางบวกซึ่งส่งอิทธิพลทางอ้อมมายังความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ โดยผ่านตัวแปรเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการและการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

(2561) ที่จัดให้การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) เป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึง (1) รู้วิธีการที่เหมาะสมสำหรับการสร้างตัวเลือกเชิงเศรษฐศาสตร์/เศรษฐกิจ (2) เข้าใจบทบาทในเชิงเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อสังคมและ (3) ใช้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการในการยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพด้านอาชีพ เข้าไปในการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับ ทั้งนี้การศึกษาด้านการประกอบการไม่ใช่แค่การสอนนักศึกษาให้ดำเนินธุรกิจเพียงอย่างเดียวแม้ว่าสิ่งที่เรียนรู้คือการสร้างธุรกิจ แต่หลักสำคัญของความรู้จะรวมไปถึงความสามารถในการรับรู้โอกาสที่เข้ามาในชีวิต ความสามารถในการแสวงหาโอกาสโดยการสร้างความคิดใหม่ ๆ และค้นหาทรัพยากรที่จำเป็นความสามารถในการสร้างและดำเนินการทำธุรกิจใหม่และความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์นอกเหนือจากทักษะด้านธุรกิจ การศึกษาด้านการประกอบการคือหัวใจสำคัญในการพัฒนาความเชื่อคุณค่าและทัศนคติให้เกิดความมั่นใจเพื่อให้นักศึกษาพิจารณาว่าอาชีพผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่น่าดึงดูดและเป็นทางเลือกให้กับการจ้างงาน สอดคล้องกับการพัฒนามหาวิทยาลัยนเรศวรให้ความเข้มแข็งด้านวิชาการ และปรับแนวคิดในการออกแบบหลักสูตร สร้างหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดหลักสูตรในลักษณะพหุวิทยาการสหวิทยาการที่บูรณาการความรู้ ความเชี่ยวชาญข้ามศาสตร์จากหลายหน่วยงานเพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาตนเองของนิสิต รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมในทักษะที่จำเป็นแก่นิสิตทุกชั้นปีให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปรับตัวรับกับการเปลี่ยนแปลงเมื่อออกไปสู่ตลาดแรงงาน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยนเรศวรในปัจจุบัน “มหาวิทยาลัยเพื่อสังคมของผู้ประกอบการ” มีการพบงานวิจัยที่สอดคล้องอย่างกว้างขวาง เช่น Yun (2010) ศึกษาเรื่อง การศึกษาด้านการประกอบการมีความสำคัญต่อความตั้งใจในความเป็นผู้ประกอบการหรือไม่ โดยเน้นศึกษากับทัศนคติของนักศึกษาของประเทศจีนที่กำลังศึกษาในสาขาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในระดับมหาวิทยาลัย โดยผลวิจัยพบว่า การศึกษาด้านการประกอบการมีผลกระทบเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการจาก 3 สิ่ง คือ การเรียนรู้ แรงบันดาลใจ และทรัพยากรจากศูนย์บ่มเพาะ โดยผู้วิจัยได้สรุปไว้ว่า การเรียนรู้และแรงบันดาลใจได้รับประโยชน์จากการศึกษาด้านการประกอบการ ทำให้นักศึกษามีความมั่นใจในการเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องต่อการใช้ความสามารถของตนเอง สามารถมีอิทธิพลต่อภายนอกและนักศึกษาเกิดความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการสูงสุดในส่วนของแหล่งทรัพยากรจากศูนย์บ่มเพาะมีผลกระทบทางตรงต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ความสามารถเป็นกุญแจที่สนับสนุนความตั้งใจและแรงบันดาลใจ ดังนั้นเมื่อนักศึกษาเกิดความตั้งใจที่แน่วแน่แล้ว นักศึกษาถึงจะมองหาแหล่งทรัพยากรจากศูนย์บ่มเพาะซึ่งสะท้อนว่าศูนย์บ่มเพาะมีความสำคัญแต่จะตามมาหลังจากที่นักศึกษามีหนทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับธาดาธิเบศร์ ภูทอง (2562) พบว่า การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของ

ตนเอง และยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการและการรับรู้ความเป็นไปได้ทางธุรกิจ และอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรม และผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา ศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเพิ่มระดับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ โดยผ่านการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการที่เกิดจากการรับรู้ความเป็นไปได้ทางธุรกิจ การการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ Tessema Gerba (2012) ที่ศึกษาผลกระทบของการศึกษาด้านการประกอบการบนความตั้งใจของนักศึกษาสายบริหารธุรกิจและวิศวกรรมศาสตร์ในประเทศเอธิโอเปีย พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาด้านการประกอบการสาขาการจัดการมีแนวโน้มในความตั้งใจมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เรียนด้านการประกอบการที่เป็นสาขาวิศวกรรม ในส่วนของตัวชี้วัดทำให้สามารถสรุปได้ว่า การศึกษาด้านการประกอบการสามารถเพิ่มความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการได้

รองลงมาคือ บรรทัดฐานทางสังคม ส่งอิทธิพลทางอ้อมมายังความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการโดยผ่านตัวแปรเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ และการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991) ที่กล่าวว่า การรับรู้ว่าคุณค่าอื่นซึ่งมีความสำคัญ เช่น พ่อแม่ คู่สมรส มีความเห็นด้วยต่อการกระทำนั้นมากน้อยเพียงไร มนุษย์ก็จะมีโอกาสทำตามด้วย ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการกระทำนั้น รวมถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นตามมา เช่น ถ้าเชื่อว่าพฤติกรรมนี้ดีให้ผลทางบวก ก็จะมีเจตคติที่ดีตามไปด้วย ในทางตรงข้ามถ้ามีความเชื่อที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีตามไปด้วยเช่นกัน การรับรู้ความต้องการและความเป็นไปได้ในการเป็นผู้ประกอบการสามารถบ่งชี้ถึงความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการจึงเป็นสภาวะทางจิตใจที่มีความต้องการประกอบธุรกิจทำให้มีความมุ่งมั่นและเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรม และความตั้งใจนี้จะคงอยู่จนกว่าจะถึงเวลาและโอกาสที่เหมาะสม บุคคลจึงจะแสดงพฤติกรรมออกมาตามที่ตั้งใจ สอดคล้องกับ Carol S. Dweck (2006) ที่กล่าวถึง Mindset: The New Psychology of Success ความเชื่อที่ส่งผลต่อพฤติกรรม สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยรับรู้บรรยากาศสังคมและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราสามารถมีผลต่อการตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ บรรยากาศทางสังคมที่ส่งผลดีและสนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการอาจเสริมแรงจูงใจให้เราตั้งใจที่จะเริ่มต้นหรือพัฒนาธุรกิจของเรา การเห็นผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จในการธุรกิจอาจสร้างแรงจูงใจให้เราเชื่อว่าเราก็สามารถทำได้ การตระหนักถึงตนเองและความสามารถจะช่วยสร้างเจตคติที่มั่นใจและความเชื่อในความสามารถของตนเอง การรับรู้เรื่องที่เราเก่งและมีความชำนาญจะเป็นแรงขับเคลื่อนให้เราตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองเป็นผู้ประกอบการ แรงบันดาลใจจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจอาจมีอิทธิพลต่อการตั้งใจของเราในการเป็นผู้ประกอบการ การเรียนรู้เรื่องราวและประสบการณ์ของผู้อื่นอาจส่งผลให้เรามองเห็นความเป็นไปได้ในการเป็นผู้ประกอบการ การรับรู้และเข้าใจแนวคิดเหล่านี้สามารถช่วยพัฒนาเจตคติที่เชื่อมั่นและกระตุ้นความตั้งใจที่เข้มแข็งในการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีประสิทธิภาพและเสถียร สอดคล้องกับงานวิจัยของ

มารยาท โยทองยศ และ ทรงวาด สุขเมืองมา (2559) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปริญญาตรี : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า บรรทัดฐานทางสังคมมีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการทางอ้อมผ่านทางเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ แสดงให้เห็นว่า บุคคลรู้สึกว่าการที่บุคคลอ้างอิงใกล้ชิดสนับสนุนการตัดสินใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ทำให้มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และส่งเสริมความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการให้กับนักศึกษาได้ สอดคล้องกับ จริยา กอสุขทวีคุณ (2561) พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมตามแผนที่ส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการโดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการและบรรทัดฐานทางสังคมเมื่อได้รับการสนับสนุน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ปัจจัยทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนและปัจจัยการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนิสิต ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการศึกษาด้านการเป็นผู้ประกอบการภายในมหาวิทยาลัย โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมแก่นิสิต เช่น การเรียนการสอนที่มีแนวทางหรือมุมมองของผู้ประกอบการ การเรียนการสอนมุ่งเน้นไปที่เรื่องเกี่ยวกับผู้ประกอบการ มีการเสริมรายวิชาผู้ประกอบการ หรือการจัดตั้งธุรกิจสำหรับคณะอื่นที่ไม่ได้เน้นคณะหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการเท่านั้น การกำหนดให้มีการเรียนการสอนด้านการประกอบการทุกคณะเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้นิสิต กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ จัดฝึกอบรมสำหรับคณาจารย์ให้มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้และทักษะในการประกอบการ รวมถึงความพร้อมและคุณลักษณะภายในของผู้เรียน เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ ทำให้เกิดบรรทัดฐานทางสังคมที่เอื้อต่อการเกิดยอมรับความคิด เพราะนิสิตมีความใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อน และบุคคลสำคัญ เช่น อาจารย์ ที่ได้รับการปลูกฝังเจตคติต่อความเป็นผู้ประกอบการ การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ อันจะนำมาซึ่งความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนิสิตในอนาคต ทั้งนี้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์สำหรับการบริหารจัดการปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่ประสบความสำเร็จในอนาคตต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

(1) มหาวิทยาลัยควรสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน เนื่องจากภาคเอกชนสามารถเตรียมโอกาสด้านการมอบประสบการณ์ให้กับนิสิต เช่น การฝึกงานและการให้โอกาสนิสิตได้ทำงาน ได้พบปะกับสถานการณ์ในที่ทำงานเพื่อปรับปรุงทักษะด้านการทำงาน บทบาทในการจัดหาที่ปรึกษาเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการรุ่นใหม่ต่อการสร้างธุรกิจ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และก่อให้เกิดความตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการต่อไป

(2) คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ไปประเมินความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิต เพื่อที่จะได้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ของนิสิตและสามารถจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสมรรถนะของผู้เรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม

(3) นิสิตที่สนใจจะเป็นผู้ประกอบการในอนาคตถึงแม้ไม่ได้ศึกษาในสาขาผู้ประกอบการหรือใกล้เคียง สามารถนำเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ไปประเมินความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของตนเอง เพื่อที่จะประเมินตนเองได้ว่าถ้าหากจะเป็นผู้ประกอบการต้องพัฒนาหรือปรับปรุงตนเองด้านไหนบ้าง

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรนำวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามาประกอบ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสัมภาษณ์กลุ่ม หรือการเข้าไปสังเกตการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการ เพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการอย่างละเอียดของปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ และช่วยค้นหาปัจจัยใหม่ที่ทำให้เกิดความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

(2) ควรมีการศึกษาประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มพหุ ทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกัน เพื่อจำแนกถึงความแปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่มนิสิตต่างสาขาที่อาจมีความต้องการต่างกัน

(3) จากการวิจัยในครั้งนี้ ตัวแปรบรรทัดฐานทางสังคมและเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ ส่งผลทางตรงต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการค่อนข้างน้อยมาก จึงควรศึกษาถึงสาเหตุปัจจัยหรือตัวแปรอื่น ๆ ที่จะทำตัวแปรบรรทัดฐานทางสังคมและเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการส่งผลทางตรงต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการให้สอดคล้องตามทฤษฎีมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2565). รายงานผลภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต 2554 – 2564. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565. แหล่งที่มา: <http://www.plan.nu.ac.th/?p=1229>
- คมกริช นันทะโรจพงศ์. (2561). พฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการของวัยรุ่นไทย: อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถตนเองและการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในบริบทวัฒนธรรมแบบรวมกลุ่ม. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*. 9 (2), 44-59.
- จริยา กอสุขทวีคุณ. (2561). การศึกษาแรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ชมพูณัฐ ด้วงจันทร์. (2564). แบบจำลองโมเดลความตั้งใจเชิงสาเหตุการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจ: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารการจัดการธุรกิจมหาวิทยาลัยบูรพา*. 10 (2), 148-163.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2538). *ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น (LISREL) สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุรทิน ขำภีรัฐ. (2548). การพัฒนาการตรวจสอบความตรง และความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมการโครงสร้างพหุระดับประสิทธิผลความเป็นคนบดี. *จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร.
- พงษ์สันต์ ตันหยง. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. *Journal of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University* 8 (2), 322-333.
- พัทธนันท์ เรืองศรีมัน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปริญญาโท วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล. *สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. วิทยาลัยการจัดการ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มนทกานต์ เมฆรา. (2546). ปัจจัยที่พยากรณ์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มารยาท โยทองยศ และทรงวาด สุขเมืองมา. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปริญญาตรี: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. *สุทธิปริทัศน์*. 30 (95), 103-115.
- วรุตม์ พิมพ์สอน. (2565). ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจด้านกีฬาของนักศึกษาปัจจุบัน และ/หรือศิษย์เก่าที่ศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *สารนิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.

- สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน. (2564). การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2564. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565. แหล่งที่มา: http://www.nso.go.th/sites/2014en/Survey/social/labour/LaborForce/2021/summary1_64.pdf
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565. แหล่งที่มา: <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1575-file.pdf>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). อัตราการว่างงานเป็นรายไตรมาส พ.ศ. 2555 - 2566. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565. แหล่งที่มา: <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/02.aspx>
- อนงค์ รุ่งสุข. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- อมินดารา อริยธาดา. (2565). รูปแบบความ สัมพันธ์เชิงสาเหตุด้านคุณลักษณะทางจิตและสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการโดยส่งผ่านความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษาสาขาผู้ประกอบการ. วารสารการวัดผลการศึกษา. 39 (105), 273-283.
- อิศริภุญช์ รินไธสง. (2565). การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างสำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: นีโอพ้อยท์ (1995) จำกัด.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50 (2), 179-211.
- Eyel, C. Ş., & Durmaz, İ. B. V. (2019). Entrepreneurial intentions of Generation-Z: Compare of social sciences and natural sciences undergraduate students at Bahçeşehir university. *Procedia Computer Science*, 158, 861-868.
- González-Serrano, M. H., González García, R. J., & Pérez Campos, C. (2018). Entrepreneurial and intrapreneurial intentions of sports science students: what are their determinant variables?. *Journal of Physical Education and Sport*, 18 (3), 1363-1372.
- Katz, J., & Gartner, W. B. (1988). *Properties of Emerging Organizations*, 13(3), 429-441.
- Kim-Soon, N., Ahmad, A. R., & Ibrahim, N. N. (2018). *Understanding the motivation that shapes entrepreneurship career intention*. Entrepreneurship: Development Tendencies and Empirical Approach, 291.
- Linan, F. & Chen, Y. W. (2009). Development and Cross-cultural Application of A Specific Instrument to Measure Entrepreneurial Intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33(3), 593-617.
- Naia, A., Baptista, R., Biscaia, R., Januário, C., & Trigo, V. (2017). Entrepreneurial intentions of sport sciences students and theory of planned behavior. *Motriz: Revista de Educação Física*, 23, 14-21.
- Passoni, D., & Glavam, R. B. (2018). Entrepreneurial intention and the effects of entrepreneurial education: Differences among management, engineering, and accounting students. *International Journal of Innovation Science*, 10 (1), 92-107.

- Report, I. F. (2022). *World Employment and Social Outlook Trends*. Retrieved from https://www.ilo.org/global/research/global-reports/weso/trends2022/WCMS_834081/lang--en/index.htm. Accessed an 26 March 2023.
- Schumacker, R. E. & Lomax, R. G., (2010). *A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling*. (3rded.). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- UNCTAD. (2018). *Policy Guide on Youth Entrepreneurship*. Retrieved from https://www.itd.or.th/wp-content/uploads/2018/09/Policy-Brief-61_Youth2.pdf
- Yun, C. (2010). Does entrepreneurship education matter students' entrepreneurial intention? a Chinese perspective. *Paper presented at the 2nd International Conference on Information Science and Engineering*.

การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้
แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

**The Development of English Reading Skills by Using Task Based
Learning Activities for Prathomsuksa 6 Students of
Banphrommasamakkee School
in Kamphaengphet Province**

พรชิตา กงจักร และ ทำรงลักษณ์ เอื้อนครินทร์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Pornchita Kongchak and Tamronglak U-nakarin

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: pornchitak65@nu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร 2) เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาแบบการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 7 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$) = 4.53, S.D.=0.63) 2) ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชรที่ได้รับ

* วันที่รับบทความ : 9 พฤษภาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 18 พฤษภาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 20 พฤษภาคม 2567

Received: May 9, 2024; Revised: May 18, 2024; Accepted: May 20, 2024

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ; การจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงานเป็นฐาน

Abstract

The objectives of this research were 1) to construct and quality-test lesson plans to develop the reading English comprehension skills of Prathomsuksa 6 students; and 2) to compare the students' achievement in English reading comprehension skills at Banphrommasamakkee School before and after using task-based learning. This is experimental research. The samples were 15 people in Prathomsuksa 6, selected by purposive sampling. The instruments used for data collection were seven lesson plans and English reading comprehension assessment tests. The statistics used for data analysis included the mean, standard deviation, and t-test.

The results of the findings were as follows: 1) The construction and quality testing of the lesson plans to develop the reading English comprehension skills of Prathomsuksa 6 students, with a mean ($\bar{x}$) of 4.53 and a standard deviation (S.D.) of 0.63, were at the highest level; and 2) The students' achievement in English reading comprehension skill after learning with task-based learning was significantly higher than before at the level of 0.5.

Keywords: Reading Comprehension; Task-Based learning

บทนำ

การอ่านมีความสำคัญในชีวิตประจำวันของทุกคน โดยเฉพาะเด็กวัยเรียนมีการทดสอบเพื่อประเมินความสามารถในการอ่านของหน่วยงานสำนักทดสอบทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือในระดับวัยที่สูงขึ้น อาทิ วัยรุ่น หรือวัยทำงาน ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตมาอ่านข้อความหรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book: electronic book) ผ่านสมาร์ทโฟนเพื่อรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการอ่านมีความสำคัญกับคนทุกวัย ซึ่งสอดคล้องกับ (Patel and Jain, 2008: 113 – 114, อ้างถึงใน Apriliah, 2016: 286) ได้กล่าวว่าทักษะการอ่านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นหัวใจหลักของความสำเร็จด้านการศึกษาในทุกสาขาวิชา อีกทั้งปัจจุบันมีสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลมากมายเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทั่วทุกมุมโลก ผู้ที่มีความสามารถทางด้านภาษาโดยเฉพาะทักษะการอ่านทำให้เกิดโอกาสทางด้านการศึกษา การติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ และด้านอื่น ๆ ได้มากกว่า

แม้ว่าหลักสูตรจะให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษ แต่รายงานการจัดอันดับทักษะภาษาอังกฤษของหน่วยงาน Education First (Education First, 2022) ในปีพ.ศ. 2565 ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในระดับต่ำมาก ในอันดับที่ 97 จาก 100 ประเทศและภูมิภาคที่ได้รับการสำรวจ อันดับที่ 21 จาก 24 ประเทศในทวีปเอเชีย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศอยู่ที่ร้อยละ 37.62 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565) สะท้อนให้เห็นถึงการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร และมีความต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและภาษาอังกฤษเพิ่มเติมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ได้ทดสอบวิเคราะห์ผู้เรียน เรื่องการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พบว่าผู้เรียนจำนวนมากกว่าร้อยละ 60 มีผลการทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ผู้วิจัยจึงหาสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนมีผลการทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยการให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคีทำแบบประเมินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหา และด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ปัญหาเกิดจากที่ผู้สอนไม่ได้จัดการกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ซ้ำ ๆ รูปแบบเดิม โดยการเปลี่ยนเนื้อเรื่อง และให้ผู้เรียนตอบคำถาม ไม่ได้กระตุ้นผู้เรียนให้คิด ผู้เรียนไม่เกิดความท้าทาย จึงทำให้ผู้เรียนมีผลการทดสอบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยจึงศึกษาหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พบว่าแนวคิดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเน้นภาระงานเป็นฐาน (Task Based Learning) ซึ่งเป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนบทบาทครูจากผู้สอนเป็นผู้จัดการการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered) และมีสื่อเข้ามามีบทบาทสำคัญแทนการสอนของครู ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้จากแหล่งอื่น และเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย มีทักษะการแก้ปัญหาเกี่ยวกับภาระงานที่มอบหมายให้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Active Learning) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ส่งเสริมและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คนเก่งช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า ซึ่งตรงกับที่บุญมาก (Bunmak, 2017: 201) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน (Task Based Learning: TBL) เป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยม และมีอิทธิพลในบริบทของประชาคมอาเซียน มีงานวิจัยอีกมากมายที่ใช้แนวคิดนี้ในการจัดการเรียนรู้แล้วผู้เรียนประสบผลสำเร็จสามารถนำความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่เรียนในห้องเรียน ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประชาคมอาเซียนมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้แนวคิดภาระงานเป็นฐานนี้ไปใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ได้จริง ดังที่เอลลิส (Ellis, 2003: 244-262) ได้กล่าวว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้น

ภาระงานมีขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนปฏิบัติงาน (Pre-task) 2) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (During-task) และ 3) ขั้นตอนหลังปฏิบัติงาน (Post-task)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นแนวทางในการสอนอ่านภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษต่อไป

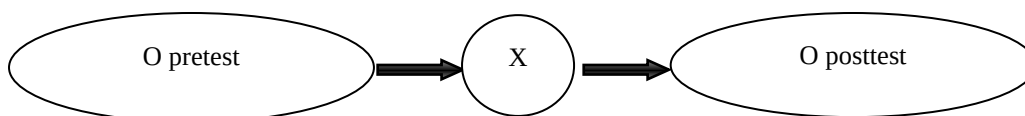
วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบเชิงทดลอง (Experimental research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบมีกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม (One group Pretest – Posttest Design) และมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพ 1 ภาพแสดงแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดี่ยววัดผลก่อนและหลังทดลอง

O pretest แทน การทดสอบก่อนเรียน

O posttest แทน การทดสอบหลังเรียน

X แทน การจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 14 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน

มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับ

ปรับปรุง พุทธศักราช 2566) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และจุดประสงค์การเรียนรู้ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ รวมถึงศึกษาเนื้อหา คำศัพท์ โครงสร้างภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ และบทความ

1.2 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน (Task Based Learning: TBL)

1.3 สังเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษา เพื่อสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษ

เพื่อความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 14 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง The First Ice Pop

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Waves in a Bottle

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Happiness Is a Clean Park

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง The Blue Planet

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง Chocolate

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง Learn How to JUGGLE

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง Koko

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นทั้งหมด 7 แผน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้องทางภาษา และความเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หาค่าความเหมาะสม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินและตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ และเวลาที่ใช้ โดยการประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)

1.6 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ผลเพื่อหาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยหาค่าเฉลี่ย แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์ประมาณค่าความคิดเห็นตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2560: 121) ซึ่งได้กำหนดความหมายของความเหมาะสมไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

1.7 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสามัคคี

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2566) มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่าน

2.2 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินทักษะการอ่าน

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ซึ่งใช้จริงจำนวน 30 ข้อ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้องทางภาษา และความเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) ซึ่งให้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังต่อไปนี้

คะแนน +1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน 0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน -1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.5 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5-1.0 มาใช้

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไข แล้วไปศึกษานำร่อง (Pilot Study) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าข้ามสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 18 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมาแล้ว เพื่อนำผลคะแนนที่ได้มาตรวจวิเคราะห์ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

2.7 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก ตั้งแต่ 0.2 ถึง 0.8 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ ไปใช้จริง กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านพรหมมาสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 15 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

6.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

6.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 14 ชั่วโมง (ไม่รวมแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

6.3 ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ทั้งนี้มีการสลับข้อและสลับตัวเลือก

6.4 นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานตาม que ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test Dependent Samples

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.1.3 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน ใช้สถิติ

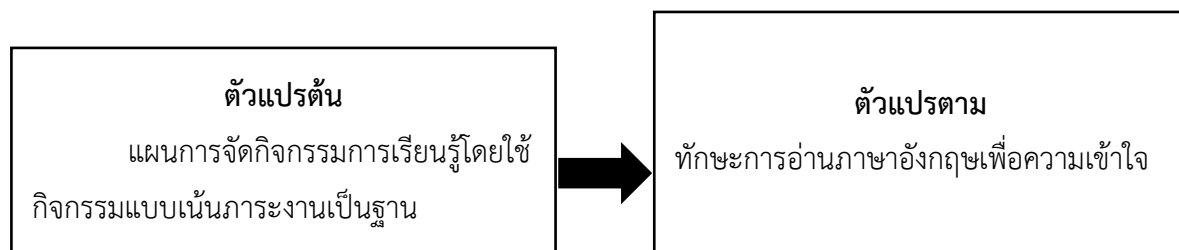
Paired Sample t – test

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 หาค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบ

6.2.2 หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตั้งตาราง 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านเป้าหมายการเรียนรู้			
1.1 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.67	.57	มากที่สุด
1.2 มีการระบุสาระที่/มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	.57	มากที่สุด
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้			
2.1 เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.67	.57	มากที่สุด
2.2 สอดคล้อง และครอบคลุมตัวชี้วัด	4.67	.57	มากที่สุด
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
2.4 ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะตามหลักสูตร	4.67	.57	มากที่สุด
2.5 สามารถวัดผลและประเมินผลได้	4.67	.57	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	.57	มากที่สุด
3. ด้านสาระสำคัญ/แนวคิดหลัก			
3.1 มีความถูกต้อง	4.33	.57	มาก
3.2 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.33	.57	มาก
3.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.44	.57	มาก
4. ด้านสาระการเรียนรู้			
4.1 ถูกต้อง และชัดเจน	4.33	.57	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
4.3 เหมาะสมกับระดับและวัยของผู้เรียน	4.67	.57	มากที่สุด
4.4 เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.58	.57	มากที่สุด
5. ด้านหลักฐานการเรียนรู้			
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
5.2 เหมาะสมกับระดับ และวัยของผู้เรียน	4.67	.57	มากที่สุด
5.3 ภาระงาน/ชิ้นงานเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
5.4 จำนวนภาระงาน/ชิ้นงาน	4.67	.57	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	.57	มากที่สุด
6. ด้านการวัดผลประเมินผล			
6.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
6.3 วิธีวัดผลประเมินผล เครื่องมือวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
6.4 แบบวัดผลประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะตามหลักสูตร	4.67	.57	มากที่สุด
6.5 เกณฑ์การวัดผลประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะตามหลักสูตร	4.67	.57	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	.57	มากที่สุด
7. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้			
7.1 สอดคล้องกับนวัตกรรม	4.33	1.15	มาก
7.2 สอดคล้องกับจุดเน้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
7.3 มีความเหมาะสมกับระดับ และวัยของผู้เรียน	4.0	1.0	มาก
7.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	4.0	1.0	มาก
เฉลี่ย	4.25	.93	มาก

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
8. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
8.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
8.2 ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
8.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้นเรียน	4.33	1.15	มาก
8.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	4.67	.57	มากที่สุด
8.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	.57	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.6	.68	มากที่สุด
9. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้			
9.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.33	.57	มาก
9.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	.57	มาก
9.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.33	.57	มาก
9.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	4.0	1.0	มาก
9.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	4.33	.57	มาก
เฉลี่ย	4.26	.65	มาก
เฉลี่ยรวม	4.53	.63	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่าการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.53, S.D.=0.63)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติทดสอบที (t) และระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) ของการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวน (n.)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าสถิติทดสอบที (t)	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ก่อนเรียน	15	11.13	2.64	17.90*	0.00
หลังเรียน	15	19.67	2.58		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่าผลคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 11.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.64 ในขณะที่หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 19.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.58 ค่าสถิติทดสอบที (t) เท่ากับ 17.90* เมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า ผลคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 แสดงผลคะแนนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นรายบุคคล

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง (D)
1	16	22	6
2	13	20	7
3	12	19	7
4	8	16	8
5	10	19	9
6	8	16	8
7	16	23	7
8	11	20	9
9	11	24	13
10	10	18	8
11	12	23	11

12	7	17	10
13	10	17	7
14	13	21	8
15	10	20	10
รวม	167	295	128
ค่าเฉลี่ย	11.13	19.67	8.53
ค่าร้อยละ	25.05	44.25	19.2

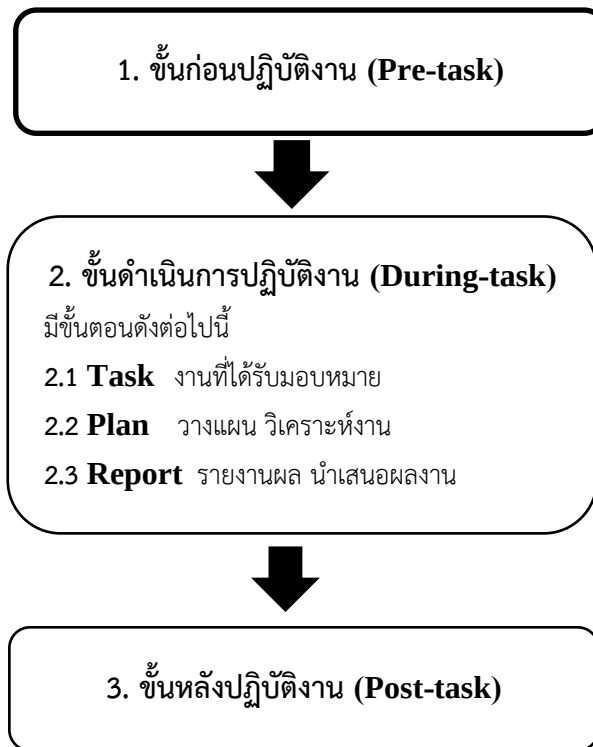
จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าก่อนการทดลองคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 11.13 คิดเป็นร้อยละ 25.05 และหลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 19.67 คิดเป็นร้อยละ 44.25 นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อที่ 1 พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชรที่สร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณภาพผู้เรียนและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2566) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยเนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนระดับประถมศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน (Task Based Learning) จากนักการศึกษาหลายท่าน ซึ่งสอดคล้องกับโช, โทส, ลี, และจู (Cho, Toste, Lee, and Ju, 2018: 1219) ได้กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่าน คือการตีความ ถอดรหัสที่ซับซ้อนของภาษา เพื่อช่วยให้เข้าใจในการสื่อความที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับลิปพนนท์ ละครขวา (2563 : 10) ได้กล่าวไว้ว่าการตีความหรือกระบวนการในการแปลความหมายอาศัยประสบการณ์เดิมและความพยายามในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับปารวิงามอนันต์ (2564 : 15) ได้กล่าวไว้ว่านักเรียนที่มีความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงจะสามารถอ่านสิ่งต่าง ๆ ได้ โดยมีความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว ทำให้เป็นผู้ที่มีเหตุผล และสรุปความได้เข้าใจ ดังที่นูนาน (Nunan, 1989: 4) ได้กล่าวไว้ว่าภาระงานที่ผู้เรียนร่วมกันทำความเข้าใจใช้ภาษาผลิตภาษาและมีปฏิสัมพันธ์

กันโดยใช้ภาษาเป้าหมายในบริบท ซึ่งให้ความสำคัญกับความหมาย(Meaning) มากกว่ารูปแบบของภาษา (Form) สอดคล้องกับภัทรสร นรหริย (2562: 54) และอุษา มะหะหมัด (2557: 69) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง กิจกรรมกลุ่มให้ดำเนินกิจกรรมให้เสร็จสมบูรณ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยกิจกรรมเหล่านั้น มีการระบุขั้นตอนของการดำเนินงานอย่างชัดเจน ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมโดยมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน คุณครูทำหน้าที่เป็นนักร้องนำกิจกรรมโดยการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีการวางแผนการใช้สื่อ ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับวัชรวิภา วงษ์สุวรรณ (2562: 16) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ เน้นภาระงานจึงเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งมีขอบเขตในเรื่องของเป้าประสงค์ของภาระ งานและบทบาทระหว่างผู้เรียนและผู้สอนอย่างชัดเจน ดังที่วันเพ็ญ เรืองรัตน์ (2549: 11) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของงานปฏิบัติประกอบไปด้วยเป้าหมาย ข้อมูลป้อนเข้า บทบาท ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ผลงาน การจัดการชั้นเรียน และการประเมินผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับวิลลิส (Willis, 1996: 56-58) เอลลิส (Ellis, 2003: 244-262) มาธวี กันทะสอน (2564: 38) สามารถสรุปองค์ประกอบได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นก่อน ปฏิบัติงาน (Pre-task) เป็นขั้นเตรียมพร้อมผู้เรียนสำหรับการปฏิบัติงาน ผู้สอนสามารถนำเสนอสื่อการเรียนรู้ ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจผู้เรียน รวมถึงการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 2) ขั้นดำเนินการ ปฏิบัติงาน (During-task) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องลงมือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติงาน จากนั้นผู้เรียนนำเสนอผลงาน หรือรายงานผลการปฏิบัติงาน รวมถึง วิธีการทำงาน อุปสรรค และวิธีแก้ปัญหาจากการปฏิบัติงาน โดยผู้สอนทำหน้าที่ให้คำปรึกษา และสังเกตการณ์ และ 3) ขั้นหลังปฏิบัติงาน (Post-task) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนวิเคราะห์การใช้ภาษาระหว่างการปฏิบัติงาน หลังจากที่ได้นำเสนอผลงานแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซัยด์ (Sayd, 2020) พบว่าการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานกับการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศจากการทดสอบค่าที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มควบคุม และกลุ่ม ทดลองเกี่ยวกับตัวแปรตามความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนเพิ่ม สูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามผลการวิจัยของซาเอ็ด (Saeed, 2019) และอพริเลีย (Aprilia, 2016) และนอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของปารวี งามอนันต์ (2564: 94), เพ็ญภา ทัพพันธ์และภัทรธีรา เทียนเพิ่มพูน (2561: 1816), อุษา มะหะหมัด (2558: 163), การุณย์ อินแสง (2558: 23) และพนอ สงวนแก้วและวิสาข์ จิตวัตร (2554: 69) ที่พบว่าทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน

2. ผลการศึกษาข้อที่ 2 พบว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ นั้น มีการพัฒนาและตรวจสอบอย่างเป็นขั้นตอนจากนั้นจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านพรหมมาสัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 15 คน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากนักการศึกษา และแนวทางในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามระดับของผู้เรียน ตามที่ปาร์วี งามอนันต์ (2564 : 29), สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558: 12), นกอร อารีย์ (2555: 39) และฟิน็อคชีโร (Finocchiario & Sako อ้างถึงใน ศรีนยา ชติยะ, 2544: 26) ได้กล่าวไว้ นั้น จึงสร้างแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ผู้วิจัยได้มีการปรับปรุงตามแบบทดสอบข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและจากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยข้อคำถามทั้ง 50 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 จำนวน 48 ข้อ ผู้วิจัยจึงนำแบบทดสอบจำนวน 48 ข้อ ที่มีการแปรผลค่าดัชนีความสอดคล้องที่ใช้ได้ ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านท่าข้ามสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 18 คน แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาตรวจวิเคราะห์ค่าความยาก (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) จากนั้นจึงนำผลที่ได้ทำการคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสมจำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพรหมมาสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชรจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ในการคัดเลือกบทอ่าน ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมตามความสนใจ หรืออาจมีการให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอเนื้อหาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาแลกเปลี่ยนในห้องเรียน
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีข้อจำกัดในเรื่องของภาพสี หรือเอกสารที่ต้องใช้สีจำนวนมาก เมื่อครูผู้สอนนำเอกสารมาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรนำเทคโนโลยีมาช่วยในการทำให้สื่อหรือเครื่องมือมีความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ใช้โปรเจคเตอร์ หรือโทรทัศน์ในการนำเสนอภาพ
3. ครูผู้สอนอาจเพิ่ม หรือลดจำนวนข้อของแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษอื่น ๆ เช่น การฟัง การพูด การเขียน
2. ควรมีการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบภาระงานเป็นฐานกับกลุ่มตัวอย่างระดับอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- การุณย์ อินแสง. (2558). ผลการใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเน้นภาระงานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา*. 3 (2), 23-32.
- นภอร อารีย์. (2555). *การพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมพหุปัญญาร่วมกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อพัฒนาความสามารถด้าน การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ และการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- ปารวี งามอนันต์. (2564). การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กษ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปารวี งามอนันต์. (2564). ผลของการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *Journal of Buddhist Education and Research: JBER*. 8 (2), 94-105.
- พนอ สงวนแก้วและวิสาข์ จิตวิตร. (2554). รูปแบบกิจกรรมการอ่านเน้นภาระงาน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 2 (2), 69-81.
- มารวี กันทะสอน. (2564). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นฐานร่วมกับเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- เพ็ญญา ทัพพันธ์ และ ภัทรธีรา เทียนเพิ่มพูน. (2561). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ภัทรสร นรเหรียญ. (2562). การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐาน ร่วมกับสื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟัง การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- ศรินยา ขัติยะ. (2544). การใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชรญา วงษ์สุวรรณ. (2562). การจัดการเรียนรู้ด้านการเขียนแสดงความคิดเห็นแบบเน้นภาระงานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วันเพ็ญ เรืองรัตน์. (2549). การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 4 จังหวัดฉะเชิงเทรา. สารนิพนธ์ ศษ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2565). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://niets.or.th>

- ลีปนันทน์ ละครขวา. (2563). *การพัฒนาความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์การอ่าน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- Apriliah, R. (2016). Improving students' reading ability by using task-based learning of VII grade at SMP N 2 ogodeide. *JME*. (49) 4, 286-253
- Bunmak, N. (2017). The Influence of Task-based Learning on ELT in ASEAN Context. *Language Education and Acquisition Research Network (LEARN) Journal*. (10) 1, 201-209
- Cho, E., Toste, J.R., Lee, M., and Ju, U. (2018). Motivational predictors of struggling readers' reading comprehension: the effects of mindset, achievement goals, and engagement. *Reading and Writing*. (32)1, 1219-1242. doi: 10.1007/s11145-018-9908-8
- Education First. (2022). Education First English Proficiency Index 2022: EF EPI 2022. *Online*. Retrieved March 25, 2022, from <http://www.ef.co.th.epi/>
- Ellis, R., (2003). *Task-Based Language and Teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Nunan, D., (1989). *Task-Based Language Teaching*. Cambridge Language Teaching Library; Cambridge University Press.
- Saeed, S. (2019). *Effect of using task-based approach on the achievement of fifth primary class pupils*. Iraq: University of Mosul.
- Sayd, M. (2020). The Study of Task-based Cycle: Case of Reading Comprehension Classes in Iran. *The International Journal of Language and Cultural*. 2 (1), 22-31. doi: 10.5281/zenodo.3686366
- Willis, J. (1996). *A Framework for Task-Based Learning*. Essex: Longman.

A Study on Experience Teaching Method in Middle School Music Appreciation Course at Shuangyashan No. 31 Middle School in Shuang Yashan City of Heilongjiang Province in the People's Republic of China

Xu Miao and Siriluk Charoenmongkolki

Bangkokthonburi University, Thailand.

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstract

This research aims to study the experiential teaching method in Middle school music appreciation course at Shuang Yashan No. 31 Middle School, Shuang Yashan City, Heilongjiang Province, The People's Republic of China. This study used the Qualitative research. Collect data by observation and interview 3 experts.

The research finding was In Chinese education, the experiential teaching method emphasizes the use of various teaching materials and equipment to enhance the learning experience. Here are some observations regarding teaching materials and equipment in the context of using experiential teaching methods: multi-media resources: Multimedia resources also allow for dynamic and interactive demonstrations, simulations, and virtual experiments. Fieldwork tools: Experiential teaching often involves fieldwork to provide students with first-hand experiences in real-world settings. These tools enable students to collect data, make observations, and analyze information, connecting classroom learning to real-life situations. Technology integration: The use of technology is prevalent in experiential teaching. Teachers incorporate educational apps, online platforms, and digital resources to supplement classroom instruction. This includes access to e-books, online research databases, and music application. Real-life examples and case studies: Teacher incorporates real-life examples and case studies to illustrate concepts and principles. Teachers may use newspaper articles, case studies, historical events, or personal anecdotes to engage students and demonstrate how theoretical knowledge applies to practical situations. Real-life examples enhance student understanding and facilitate critical thinking.

Keywords: experiential teaching method; Middle school; music appreciation; Shuang Yashan No. 31 Middle School; Shuang Yashan City; Heilongjiang Province; China

Introduction

Middle school music appreciation course in China, a Middle school music appreciation course typically introduces students to various genres of music, composers, and musical elements while fostering an understanding and appreciation for music as an art form. Here are some key aspects commonly covered in a Middle school music appreciation course in China: Music History: Students explore the history of music, studying influential composers and their works from different periods and styles. This includes Western classical music, Chinese traditional music, and other global musical traditions. Musical Elements: Students learn about fundamental elements of music such as melody, harmony, rhythm, dynamics, and

timbre. They analyze how these elements contribute to the overall structure and emotional impact of a composition. **Listening Skills:** The course focuses on developing active listening skills by exposing students to diverse musical pieces. They learn to discern different musical styles, instruments, and techniques, and understand the expressive qualities within the music. **Cultural Context:** Students examine the cultural and historical contexts in which music compositions were created. This includes exploring the social, political, and artistic influences on music throughout history. **Musical Analysis:** Students learn to analyze musical compositions, identifying structural components, tonal relationships, and stylistic characteristics (Wang, 2015). They may also discuss the intentions and interpretations of composers and performers. **Performance Appreciation:** The course includes exposure to live or recorded performances of various musical genres, including orchestral, vocal, instrumental, and traditional Chinese music. Students gain an understanding of performance techniques, interpretation, and the impact of live music experiences. **Cross-Cultural Exploration:** Some programs incorporate cross-cultural comparisons by examining the similarities and differences between Chinese and Western music. This promotes cultural exchange and broadens students' perspectives on music. **Integration of Technology:** With the advancement of technology, Middle school music appreciation courses in China may integrate multimedia resources, digital platforms, and computer-based tools to enhance teaching and learning experiences (Li, 2016).

The Middle School music curriculum is an important continuation of the music or arts curriculum in the nine-year compulsory education stage. It is a mandatory course for all students and serves as a significant avenue for implementing aesthetic education at the Middle school level.

In the Middle School music curriculum, through activities involving the appreciation and performance of music, as well as other forms of artistic expression, students have the opportunity to fully experience the beauty of music and the rich emotions it contains. They are attracted to and enthralled by the realm of truth, goodness, and beauty expressed through music, leading to strong emotional responses and experiences. The non-conceptual and non-representational nature of music provides students with a vast space for experiencing, understanding, and creating music. It activates their desire for expression and creative impulse, allowing them to showcase their individuality and creative talents through active participation. Diverse music practical activities contribute to the cultivation of students' collective consciousness and cooperation, fostering a sense of mutual respect and teamwork abilities (Liang, 2023).

Therefore, the Middle school music curriculum plays an irreplaceable role in promoting students' comprehensive and personalized development.

The research problem addressed in this study is the lack of exploration and understanding regarding the application of experiential teaching methods in Middle school music appreciation courses at No. 31 Middle School, Shuang Yashan City, Heilongjiang Province, The People's Republic of China. Experiential teaching methods emphasize hands-on learning experiences, active participation, and personal reflection, enhancing students' engagement, creativity, and understanding of music.

The study on experiential teaching method in Middle school music appreciation course at No. 31 Middle School, Shuang Yashan City, Heilongjiang Province, The People's Republic of China

Literature Reviews

The experiential learning method

Since the 20th century, a common trend in the reform of basic education curricula in all countries in the world has been to return to the living world. In the reform of China's new basic education curriculum, education and teaching are also returned to the basic concept of the living world. Throughout the entire curriculum reform. For the content of the school curriculum is detached from the students' life experience and curriculum practice, there is too much emphasis on receiving learning, and the new round of basic education curriculum reform emphasizes attention to students' learning, noninterest and experiences, advocating ways of experiential learning. Under the influence of this philosophy, teachers attach great importance to utilization, develop students' direct experience so that the place of study extends from the classroom to the outside of school, and the learning content is textured, Extended to community resources, learning style from accepting the known to valuing the exploration of the unknown. It can be seen that with

The reform of the new basic education curriculum has been fully rolled out, and experiential learning will emerge in primary and secondary schools (Fang, 2011).

This "Theory of Empirical Learning" is written by Fang Hui, and follows the current situation investigation-historical perspective-should be analyzed, Model construction—The basic rationale of form exploration, first investigate the current status of empirical learning, and analyze the existence, the problem and the cause; Then learn from the perspective of historical naturalism, pragmatism, and humanism

Theory, on the basis of reflection and criticism, draws the essence, and builds a new period of empirical learning on this basis, Finally, in the methodological sense, the experiential learning model is constructed and analyzed from the perspective of social constructivism, The practical form of experiential learning regards experiential learning as a methodological idea to achieve students' life care, meaning of learning philosophy and learning style.

Experiential learning is considered to be a progressive method by tackling course-related problems that, when addressed, help their local communities, students can develop a deeper grasp of lecture themes through experiential learning, which is regarded as a progressive style of instruction (Williams, 2016, p. 64).

In education, experiential learning is widely employed and favored. According to Kolb & Kolb (2005), "John Dewey, Kurt Lewin, Jean Piaget, William James, Carl Jun, Paulo Freire, Carl Rogers and others", the work of many researchers reflects the experiential learning paradigm. Experiential learning theory differs from behavioral learning theory and offers a new perspective on the learning process, according to Kolbo argued that learning is seen from an experimental perspective. defined experiential learning theory as a comprehensive, integrative approach to learning that takes into account perceptions, cognition, experiences, and behavior.

Kolbs (1984) went on to describe learning as taking place in a four-part circular model. Concrete experiences, introspective observations, abstract notions, and evaluating the application of the concepts are a few examples. According to a different study, the experiential learning theory is based on six assumptions (Kolb, & Kolb, 2005). For instance, (a) learning is a process rather than an end result; (b) all students are relearning; (c) learning involves finding solutions to conflicts; (d) learning is seen as a holistic process; (d) learning is the result of synergetic interactions between each individual and the environment; and (e) learning involves the creation of knowledge.

Even though experiential learning has proven to be a successful educational strategy, it also has drawbacks. According to Bradford (2019), experiential learning raises ethical issues even when the activities are Middle structured and emergent. For instance, students making poorly informed decisions, bias in the material being covered, a lack of adequate debriefing, lack of personal exposure outside of the classroom, problems with deception, personalization of role-playing, the negative effects of feedback, and the limited scope of experiential activities.

Wolfe and Byrne (1975) Another teaching style being stressed in this article is experiential learning. It has been referred to by various names. The term "experience-based learning" was used, although it was also addressed as "learning by doing." Make the suggestion that it can take on a variety of shapes, including case studies, simulations, and group projects. Additionally, they claim that it will enable students to put their theoretical and conceptual knowledge into practice through exercises that will help them acquire new abilities or ways of thinking. The professional abilities students will require later in their careers as employees in a professional workforce will be established and reinforced through experiential learning. says that students are prompted to practice their business communication skills more effectively in a setting that mimics a professional workplace in real life. Similarly,

Music Appreciation in Middle School education of China

Music appreciation class is a course in Chinese middle school education, which aims to cultivate students' appreciation of music and guide them to understand, perceive and appreciate different types of musical works.

Music appreciation classes typically include the following:

1) Musical elements: Students learn the basic elements of music, including melody, rhythm, harmony, volume and melody. Help students understand the elements and characteristics of music by analyzing how these elements make up the overall structure and emotional expression of a musical work.

2) Music Types and Styles: Students are exposed to different types and styles of music, including classical music, traditional Chinese music, folk music, popular music and contemporary music. Through listening to music, discussing and analyzing, students develop an understanding of the characteristics and historical context of various musical genres.

3) Important Composers and Musicians: Students learn about famous composers and musicians from various periods and cultural backgrounds, study their contributions to music, and use specific works as examples of their stylistic and artistic achievements.

4) Music History: Students introduce important periods in music history, such as Baroque, Classicism, Romanticism, and Modern Music. To help students understand the impact of social, cultural, and technological factors on musical development during these periods.

5) Active listening and analysis: Students conduct active listening training to develop the ability to analyze and interpret music. They learn to identify different elements of musical works, discuss them, and evaluate the performance of composers and performers in their artistic choices.

6) Performance and Participation: Music appreciation classes may include opportunities for students to participate in musical activities such as singing, playing instruments, and ensembles. This allows them to apply the knowledge and skills they have learned into practice, deepening their personal involvement in music, (Liang, 2023).

It is important to note that there may be differences in the music appreciation curriculum in junior high schools in different regions and schools in China. Curriculum content

generally follows national education guidelines, while allowing schools to adapt and supplement appropriately to resources and local cultural contexts.

The importance of teaching music appreciation

Music appreciation is an important part of music teaching in junior high school. Music curriculum standards clearly stipulate, the task of music teaching is to cultivate students to love the music and art of the motherland, understand national folk music, contact with foreign excellent works, to complete this teaching task, singing teaching is far from enough, if you can carry out music appreciation teaching on this basis, through appreciation of all kinds of excellent vocal and instrumental works at home and abroad, it will inevitably greatly expand students' vision, develop imagination, improve students' feelings, understand music ability.

For example, once when I was in an eighth-grade music class, I wanted to listen to French composer Debussy's "Moonlight" and guide students to expand their imagination in the process of appreciation. Some students said: "The first part is about a beautiful lake with a beautiful moon above, the moon reflected on the surface of the lake, and a poet sitting by the lake to admire the moon; In the second part, with the change of music, the poet drinks and writes poems to express his emotions; In the third part, the song finally dispersed, leaving behind a bright moon and a slight wave. Some students said: "But I think the first is a bright moon covered by dark clouds; The second paragraph is when the dark clouds disperse and the bright moon hangs high; The third segment is the moon slowly sinking, and the other side is rising a round of the sun. "The students expressed their opinions, and music appreciation made students always immerse themselves in the emotions of the music, so that they were infected and edified, so as to achieve the purpose of cultivating students' noble sentiments.

Middle school students have active minds and rich imaginations, so the emotional education role of music appreciation classes is difficult to replace in any other subject. In order to enable our young generation to become a generation with noble sentiments and beautiful hearts, we should actively create conditions on the basis of strengthening students' moral education, and find ways to strive to take good music classes, especially music appreciation classes, so that the vast number of young people can absorb nourishment from the excellent musical works of ancient and modern China and abroad, so as to cultivate the sense of morality and beauty needed by their times (Wang, 2000).

Research Objectives

To study the experiential teaching method in Middle school music appreciation course at Shuang Yashan No. 31 Middle School, Shuang Yashan City, Heilongjiang Province, The People's Republic of China

Research Methodology

This study used the Qualitative research. Collect data by: 1) Observation 2) Interview

Research Conceptual Framework

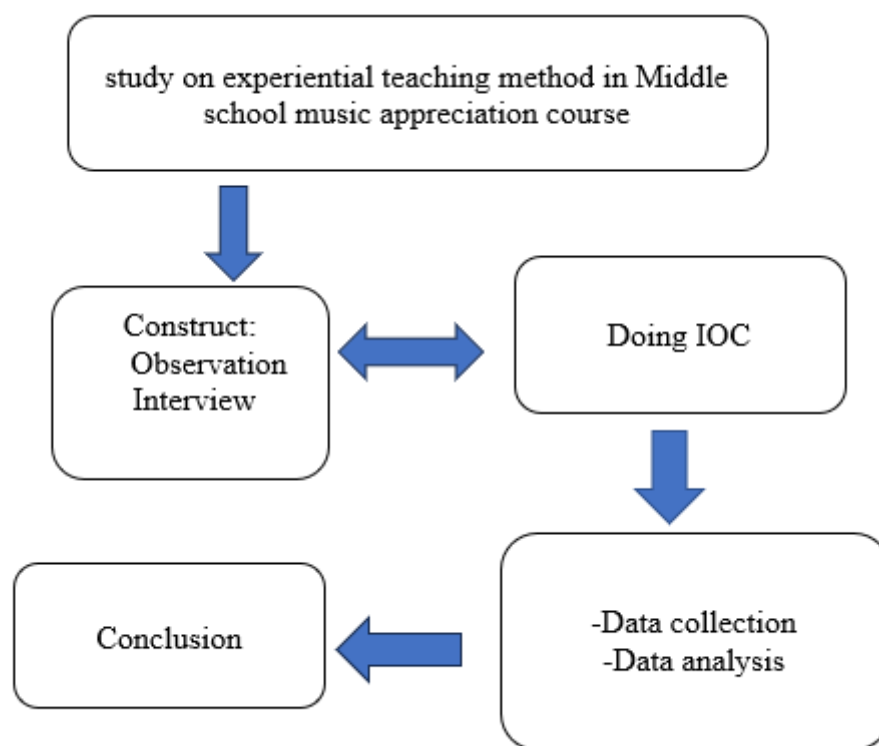

Figure 1 Research Conceptual Framework

Research Findings

1. Interview on experiential teaching method in Middle school music appreciation course at Shuang Yashan no. 31 middle school

The interview topics were divided according to the following as.

The key points from the interview regarding the experiential teaching method in the middle school music appreciation course are as follows:

1) The experiential teaching method prioritizes active participation, real-world connections, multisensory learning, reflection and self-expression, technology integration, and collaborative projects to enhance students' musical understanding and appreciation.

2) The motivation for using the experiential teaching method in music appreciation courses is to increase student engagement, deepen understanding, cultivate motivation and interest, enhance perceptual and emotional experiences, and provide personalized learning experiences.

3) Designing and implementing the experiential teaching approach involves incorporating hands-on activities, setting clear learning objectives, guiding and mentoring students, encouraging discussion and reflection, utilizing resources, assessing learning outcomes, and continuous improvement based on feedback and assessment results.

4) Specific techniques used to engage students include providing performance experiences, visiting concerts or art exhibitions, encouraging music sharing sessions, incorporating role-playing and musical theatre performances, and promoting creative projects.

5) The main objectives of the experiential teaching method are to deepen students' understanding and appreciation of music, develop their creativity, expression, cooperation, and cultural literacy, and nurture lasting interest and engagement in music.

6) Challenges encountered during the implementation of the experiential teaching method include tailoring it to meet individual student needs, addressing diverse learning styles, and ensuring ongoing adjustments for optimal effectiveness.

7) Ongoing feedback from students should be collected to tailor the experiential teaching approach according to their specific needs and preferences.

8) Additional assessment methods can be employed to evaluate the effectiveness of the experiential teaching method, such as pre- and post-tests, surveys, qualitative assessments, observation of student engagement and critical thinking, comparative studies, and peer/expert evaluations.

9) The experiential teaching method has shown positive results in terms of student motivation, engagement, and understanding of music appreciation concepts, but individual responses may vary.

10) Recommended instructional media for other music appreciation courses or schools include audio recordings, visual materials, live performances, online resources, collaborative projects, instrument exploration, technology integration, and cross-cultural perspectives, to provide stimuli, foster engagement, offer diverse learning experiences, and promote a deeper understanding of music appreciation concepts.

2. Observe on experiential teaching method in Middle school music appreciation course at Shuang Yashan no. 31 middle school

The researcher observed the following outcomes and characteristics of the experiential teaching method in the middle school music appreciation course at Shuang Yashan No. 31 Middle School:

- 1) Student engagement:
 - Active participation in class discussions, group activities, and hands-on projects.
 - Curiosity and eagerness to learn, demonstrated through thought-provoking questions.
 - Focused attention and positive attitude towards learning.
- 2) Learning outcomes:
 - Practical skills and deeper understanding of applying concepts in real-world contexts.
 - Emphasis on collaboration and teamwork among students.
 - Emotional and social development, including empathy, appreciation of diverse perspectives, and interpersonal skills.
 - Broadened worldview and increased cultural awareness.
- 3) Motivation:
 - Increased motivation through active participation in music-making processes.
 - Authentic experiences in real-world musical contexts, such as attending concerts or interacting with professional musicians.
 - Autonomy and choice in selecting musical pieces.
 - Collaboration and support among students in ensembles and group projects.
 - Integration of technology to enhance music appreciation.

- 4) Collaboration and interaction:
 - Group projects, role-playing, and simulations to encourage collaboration.
 - Learning from and with peers.
 - Classroom discussions and debates for expressing opinions, critical thinking, and defending viewpoints.
- 5) Practical activities:
 - Hands-on experiments, field trips, simulations, and role-playing to facilitate active learning.
 - Cultural activities and performances to deepen cultural understanding.
- 6) Learning environment:
 - Multi-sensory experiences to enhance learning.
 - Real-world simulations and dedicated collaborative spaces.
 - Field trips and external partnerships with museums, research centers, industries, and community settings.
 - Technology integration for experiential learning.
- 7) Teacher-student interaction:
 - Teachers acting as facilitators rather than solely providing knowledge.
 - Collaborative and interactive discussions, encouraging student participation.
 - Individualized attention and role modeling/mentorship by teachers.
- 8) Teaching materials and equipment:
 - Multimedia resources for dynamic demonstrations and virtual experiments.
 - Fieldwork tools for attending concerts.
 - Technology integration through online platforms.
 - Use of real-life examples and case studies.

Discussion

A total of three expert interviews with the Experiential Teaching Method found that the issues were consistent with other researches. In Issue Collaborative experiential learning: In collaborative experiential learning, learners gain new insights and cognition by collaborating, communicating, and sharing experiences with others. They draw knowledge and experience from team activities, group discussions, or group projects, and build knowledge together with others. and the motivation for using the experiential teaching method in music appreciation courses is to increase student engagement, deepen understanding, cultivate motivation and interest, enhance perceptual and emotional experiences, and provide personalized learning experiences. (Fang, 2011). A total of three expert Observe on the Experiential Teaching Method in appreciation course found that the issues were consistent with other researches. Experiential teaching encourages students to apply their theoretical knowledge to real-life situations. Through immersive experiences, such as experiments, simulations, field trips, or hands-on projects, students gain practical skills and develop a deeper understanding of how concepts and theories can be applied in practical contexts (Huang, 2009).

experiential teaching method emphasizes collaboration and teamwork among students. Through group projects, discussions, and activities, students learn to work effectively with others, share responsibilities, communicate ideas, and respect diverse viewpoints (Zhou, 2017). They develop interpersonal skills essential for future academic and professional success.

Recommendation

1. Practical Recommendations

The purpose of the study on experiential teaching method in Middle school music appreciation course at Shuang Yashan no. 31 middle school, Shuang Yashan city, Heilongjiang province, the people's republic of China, by using qualitative research for interview and observed key informants. The researcher focuses on the findings of this study highlight the benefits of incorporating experiential teaching methods in the middle school music appreciation course. It is recommended that educators and administrators consider implementing experiential learning activities, such as field trips, hands-on exercises, group discussions, and interactive performances, to enhance student engagement and understanding of music concepts.

The above principles may not be appropriate for reference if you are conducting research related to high school or tertiary education, and in addition, the researcher focuses on only the Shuang Yashan no. 31 middle school area.

2. Recommendation for future research

In this research, the researcher has a specific research scope on Interview and observation on experiential teaching method in Middle school music appreciation course at Shuang Yashan no. 31 middle school, and focus only on the experiential teaching method. However, there are other areas that the researcher thinks can still be researched in the future, as the following points are exemplified. "The Impact of Project-Based Learning on Student Engagement and Academic Performance in Science Education" - This study examines the effects of project-based learning as a teaching method on student engagement and academic performance specifically in the field of science education, "The Influence of Peer Tutoring on Mathematics Achievement in Elementary Schools" - This research investigates the effectiveness of peer tutoring programs in improving mathematics achievement among elementary school students, exploring factors such as tutor-tutee dynamics and instructional approaches.

References

- Fang, H. (2011). *Empirical Learning Theory*. University Press, 17-36.
- Huang, Y. (2009). *Discussion on the Status Quo and Countermeasures of Music Appreciation Teaching*. Music Teaching and Research Department, Yinchuan Senior High School.
- Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2005). Learning styles and learning spaces: Enhancing experiential learning in higher education. *Academy of Management Learning & Education*, 4 (2), 193-212.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Prentice Hall.
- Li, B. (2016). High School Music Appreciation Course Teaching Focus Setting and Implementation Strategy. Hanjiang Middle School, Jiangsu Province. *Northern Music*, 36 (30).
- Liang, D. (2023). *Research on interactive teaching strategies of junior high school music appreciation lessons*. Gansu Province Linxia County Triangle Junior High School.
- Wang, Q. (2015). *Current situation and difference analysis of music education in urban and rural high schools in Shuangyashan City: Taking the 31st Middle School and County Senior High School as an example*. Zhangqiao Scientific Research.

- Wang, T. (2000). *Talk about the appreciation teaching of music classes in junior high school*. Shenzhen Nanshan District Xuefu Middle School.
- Williams, D. (2016). The "real" truth about Service-Learning: College sophomores' perspectives. *Delta Kappa Gamma Bulletin*, 82 (4), 1-10.
- Wolfe, D. E., & Byrne, E. T. (1975). *Research on experiential learning: Enhancing the process*.
- Zhou, X. (2017). Three methods of practical experiential teaching. *New Curriculum*, (11).

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
**Factors Influencing Intention to Stay of Government Employees
in Chatuchak Bangkok**

อันดามัน วัฒนวรังกูร และ ภฤศญา ปิยนุสรณ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Andaman Wattanavarangkul and Phrutsaya Piyanusorn
Silpakorn University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Andamanmean@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และ 2) เสนอแนวทางในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์ในหน่วยงาน งานวิจัยนี้เป็นเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานราชการในหน่วยงานราชการใน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สถิติถดถอยพหุคูณ และวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ มีอิทธิพลในด้านบวก ต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 2) ปัจจัยค้ำจุนในการปฏิบัติงาน จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ มีอิทธิพลในด้านบวก ต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และ 3) แนวทางในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 แนวทาง ได้แก่ การใช้ปัจจัยจูงใจโดยการ (1) พัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน และมอบหมายงานให้ตรงตามความสามารถ (2) การยกย่องผู้ที่ปฏิบัติงานได้สำเร็จ (3) มอบหมายภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน (4) เปิดโอกาสให้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และ (5) การขึ้นเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม และใช้ปัจจัยค้ำจุนโดยการ (1) การยืดหยุ่นในการบริหารงาน (2) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและพนักงานราชการ (3) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน (4) การให้ความมั่นคง (5) การพัฒนาสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และ (6) การส่งเสริมค่าตอบแทนและสวัสดิการ

* วันที่รับบทความ 31 ตุลาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 22 พฤศจิกายน 2566; วันตอบรับบทความ 23 พฤศจิกายน 2566

Received: October 31, 2023; Revised: November 22, 2023; Accepted: November 23, 2023

คำสำคัญ : ความตั้งใจคงอยู่; ปัจจัยจูงใจ ; ปัจจัยค้ำจุน; การบริหารทรัพยากรมนุษย์

Abstracts

The research objective was to 1) Study factors influencing the intention to stay in Chatuchak Bangkok government employees. 2) Guideline for developing and managing human resources in the organization. This research was quantitative. The sample consisted Chatuchak Bangkok government employees, 400 people. Collected data by questionnaire. Analyze data from frequency, percentage, mean, and enter multiple linear regression. Analyzed content from quantitative data and suggestions of the sample to determine guidelines for developing and managing human resources in the organization.

The research found: 1) Motivation factors for performance Responsibility had a positive influence on the intention to stay in Chatuchak Bangkok government employees. 2) Hygiene factors in the performance of 2 aspects, relationship with colleagues and compensation and welfare have a positive influence on the intention to stay Chatuchak Bangkok government employees. 3) Guidelines for developing and managing human resources in the organization, consists of two approaches: Use motivation factors by (1) developing operational skills (2) recognizing successful perform government employees (3) clearly delegating tasks and responsibilities (4) providing opportunities for creative performance and (5) fair salary increases or compensation. Use hygiene factors by (1) flexibility in management (2) supervisors and government employees relationships (3) relationships among colleagues (4) providing job stability (5) developing the working environment and (6) promoting compensation and welfare.

Keywords : The intention remains; Motivating factors; Sustaining factors; Human resource management

บทนำ

ข้าราชการพลเรือน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เข้ารับราชการในกระทรวงทบวงกรมแผ่นดินฝ่ายพลเรือน เว้นข้าราชการฝ่ายตุลาการและให้รวมทั้งข้าราชการฝ่ายพลเรือนในกระทรวงการทหาร พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ภายหลังการปรับเปลี่ยนโครงสร้างส่วนราชการตามการปฏิรูประบบ ราชการ เมื่อปี พ.ศ.2545 สำนักงาน ก.พ. ได้นำระบบลูกจ้างสัญญาจ้างเดิมมาปรับปรุงรูปแบบการจ้างงานในหน่วยงานภาครัฐ ให้มีความหลากหลายและยืดหยุ่นมากขึ้น รวมทั้งขยายผลให้มีความหลากหลายของรูปแบบการจ้างงานในส่วนของการจ้างผู้ทรง คุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ โดยได้เปลี่ยนชื่อจาก “ลูกจ้างสัญญาจ้าง” เป็น “พนักงานราชการ” เพื่อดึงดูดใจและแสดงสถานะที่ชัดเจน ตลอดจนการวางระบบบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่เรื่องกำหนดลักษณะงาน ตำแหน่ง และกรอบอัตราค่าจ้าง การกำหนดค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ การสรรหาและเลือกสรร และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ภายใต้หลักการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ คือ หลักสมรรถนะ (Competency) หลักผลงาน (Performance) และหลักคุณธรรม (Merit) ตลอดจนมอบอำนาจให้ส่วน

ราชการบริหารจัดการเอง เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ดังนั้นระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆ จึงกำหนดไว้อย่างกว้างๆ เพื่อให้ส่วนราชการมีความอิสระและยืดหยุ่น (สำนักงานข้าราชการพลเรือน, 2565)

บุคลากรนับเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดขององค์กรภาครัฐ บุคลากรที่มีความผูกพันสูงจะมีแนวโน้มที่จะมีความคิดริเริ่มด้วยตนเองทำงานด้วยความกระตือรือร้นและมักมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ผลลัพธ์ขององค์กร ไม่ค่อยเผชิญกับภาวะหมดไฟ มีผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น สามารถสร้างสมดุลในการใช้ชีวิตและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีชีวิตความเป็นอยู่และสุขภาพกายและใจที่ดี การที่บุคลากรภาครัฐมีความผูกพันสูงจึงนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร ประสิทธิภาพประสิทธิผลของภาครัฐในการส่งมอบบริการสาธารณะที่ตอบโจทย์ประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ประเทศไทยอยู่ในช่วงการเปลี่ยนผ่านทางด้านสังคม เศรษฐกิจและแรงงาน ในช่วงปี 2560 –2579 ซึ่งการลาออก (Turnover) ถือเป็นอุปสรรคในการขับเคลื่อนองค์กรในด้านต่อเนื่องของงาน หรือการขาดอัตรากำลัง ทำให้องค์กรสูญเสียงบประมาณในการสรรหาพนักงานเข้ามาใหม่ เนื่องจากพนักงานเป็นหัวใจหลักในการทำให้ธุรกิจเติบโตไปข้างหน้า องค์กรจึงให้ความสำคัญในการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นในด้านระดับการจัดการ หรือระดับปฏิบัติการที่จะส่งผลให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (วิโรธนา ทองโชติ, 2565)

จากการสำรวจสถิติ/ อัตราการลาออกของพนักงานราชการ สังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลต่างๆ ในราชการพลเรือนปีงบประมาณ 2560-2564 จากข้อมูลในช่วงระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง พบว่า พนักงานราชการที่กรมฯ ให้โอน/ลาออก ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงของข้าราชการที่ให้โอน/ลาออกทั้งหมดอยู่ในช่วงอายุ 26-35 ปี รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 36-45 ปี และมีอายุราชการน้อยกว่า 5 ปี ซึ่งการลาออกส่งผลกระทบต่อองค์กรที่ต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายกับบุคคลในกระบวนการสรรหาและคัดเลือกใหม่สูญเสียโอกาสและผลผลิตที่มีประสิทธิภาพในช่วงเวลาหนึ่ง อย่างไรก็ตามภาครัฐได้มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานรัฐเพื่อเป็นก้าวสำคัญในระดับประเทศในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพเพื่อสร้างประโยชน์แก่ประชาชน ผ่านการพัฒนาระบบ และกลไกในงานทรัพยากรบุคคลภาครัฐ โดยมีการสำรวจข้าราชการ เจ้าหน้าที่ภาครัฐในด้านความผูกพันต่อองค์กร ประกอบด้วย การกล่าวถึงองค์กรในสิ่งที่ดี การคงอยู่กับองค์กร และมุ่งมั่นสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จ เป็นต้น เพื่อให้สามารถรักษาบุคลากรและพนักงานภายในองค์กรไว้เนื่องจากสถานการณ์ตลาดแรงงานในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะขาดแคลนซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุทำให้องค์กรเกิดความติดขัดในการทำงาน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2565)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจคงอยู่ในองค์กรของพนักงานราชการ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาการบริหารงานทรัพยากรบุคคลในองค์กรที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐให้เพิ่มขึ้น และประยุกต์ใช้ในการวางแผนรักษาการคงอยู่ของข้าราชการให้อยู่กับองค์กรได้อย่างยาวนาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์ในหน่วยงานภาครัฐ

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจคงอยู่ในของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) นำเสนอได้ดังนี้

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานราชการ ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ ในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยมีจำนวนพนักงานราชการและข้าราชการทั้งหมดจำนวน 22,979 คน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร, 2565: 2)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานหน่วยงานราชการในพื้นที่เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน (Taro Yamane, 1973 : 126) จำนวน 393 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ โดยเพิ่มจำนวนตัวอย่างสำรองไว้ 7 ตัวอย่าง รวมเป็นขนาดตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non probability Sampling) โดยการสุ่มแบบสะดวกสบายและตามที่อ้างถึง (Convenience & Snowball)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยทั่วไปด้านประชากรศาสตร์ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการคำนวณการหาค่า IOC เท่ากับ 0.87 เมื่อได้ค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์แล้ว ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มพนักงานราชการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยกำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 0.70 ซึ่งใช้วิธีการ คำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach (1990) โดยได้ค่าเท่ากับ 0.939

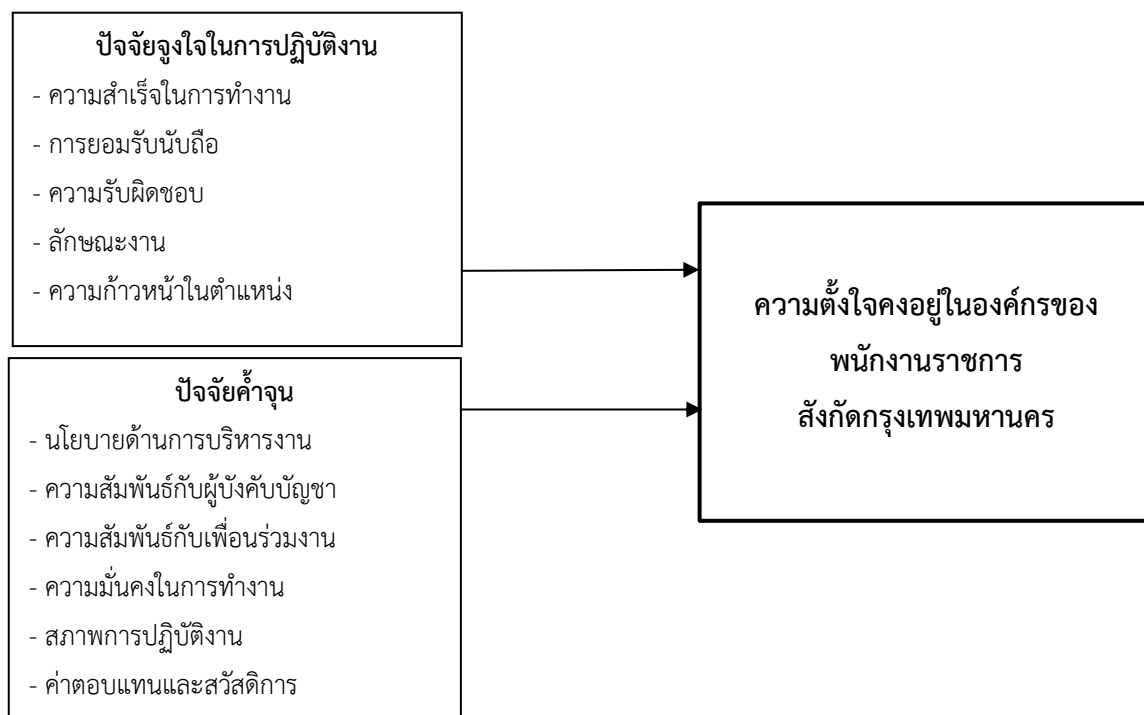
การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ข้อมูลจากแบบสอบถามจะถูกนำมาสรุปผลและวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลตามหลักสถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละสมมติฐานของการวิจัยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึงปัจจัยจูงใจในการทำงาน ปัจจัยค้ำจุนในการทำงาน ซึ่งดำเนินการวิเคราะห์ในส่วนของสถิติพรรณนาด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยจูงใจในการทำงาน ด้านผลสำเร็จของงาน ด้านความก้าวหน้าของงาน ด้านการยอมรับนับถือ โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยอาศัยตัวแปรอิสระเป็นตัวพยากรณ์ในการทดสอบสมมติฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยใช้แนวคิดแรงจูงใจของเฮอริซเบิร์ก (Herzberg, 1959) ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยจูงใจ (Motivating factor) และปัจจัยค้ำจุน (Maintenance Factors) และแนวคิดปัจจัยด้านความพึงพอใจในงานมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร กำหนดตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ของการวิจัยในครั้งนี้ ตามภาพประกอบที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 69.75 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.25 มีรายได้ 25,001 - 35,000 บาท จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 และมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 75.75

2. ระดับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$ S.D. = 0.26) เมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน มีระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 4.15$ S.D. = 0.41) ด้านความรับผิดชอบ มีระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 3.92$ S.D. = 0.27) ด้านการยอมรับนับถือ มีระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 3.60$ S.D. = 0.45) ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีระดับความคิดเห็นมาก ($\bar{x} = 3.45$ S.D. = 0.65) และด้านลักษณะงาน มีระดับความคิดเห็นปานกลาง ($\bar{x} = 3.22$ S.D. = 0.36) ตามลำดับ

3. ระดับปัจจัยค้ำจุนในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.12$ S.D. = 0.28) เมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน มีระดับความสำคัญมากที่สุด ($\bar{x} = 4.38$ S.D. = 0.48) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน มีระดับความสำคัญมากที่สุด ($\bar{x} = 4.24$ S.D. = 0.39) ด้านนโยบายของที่ปฏิบัติงาน มีระดับความสำคัญมากที่สุด ($\bar{x} = 4.23$ S.D. = 0.34) ด้านสภาพการปฏิบัติงาน มีระดับความสำคัญมาก ($\bar{x} = 4.18$ S.D. = 0.31) ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ มีระดับความสำคัญมาก ($\bar{x} = 4.15$ S.D. = 0.24) และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา มีระดับความสำคัญมาก ($\bar{x} = 3.55$ S.D. = 0.26) ตามลำดับ

4. ระดับความตั้งใจคงอยู่ในองค์กรของพนักงานราชการกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$ S.D. = 0.26)

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานที่ 1 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ มีอิทธิพลในด้านบวก ต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 11.60 ($R^2_{adj} = 0.116$) และมีค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.24666

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความตั้งใจคงอยู่ในองค์กรของพนักงานราชการสังกัดกรุงเทพมหานคร

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	2.939	.209		14.042	.000
X _{1.1}	-.004	.021	-.011	-.212	.832
X _{1.2}	-.016	.032	-.026	-.482	.630
X _{1.3}	.370	.067	.377	5.502	.000*
X _{1.4}	-.045	.037	-.062	-1.200	.231
X _{1.5}	-.009	.044	-.014	-.206	.837
R = 0.356		R ² = 0.127		F = 11.454*	
SE _{est} = 0.24666		R ² _{adj} = 0.116			

a. Dependent Variable: Y

สามารถสร้างสมการพยากรณ์ความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z(Y) = 0.377(X_{1.3})$$

สมมติฐานที่ 2 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยคำจูนในการปฏิบัติงาน จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ มีอิทธิพลในด้านบวก ต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 68.90 (R²_{adj} = 0.689) และมีค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.14630

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	1.430	.134		10.640	.000
X _{2.1}	-.061	.055	-.078	-1.124	.262
X _{2.2}	.031	.040	.031	.761	.447
X _{2.3}	.091	.042	.135	2.168	.031*
X _{2.4}	-.043	.027	-.077	-1.598	.111
X _{2.5}	-.068	.036	-.080	-1.904	.058
X _{2.6}	.710	.027	.852	25.879	.000*
R = 0.833		R ² = 0.694		F = 148.300*	
SE _{est} = 0.14630		R ² _{adj} = 0.689			

a. Dependent Variable: Y

สามารถสร้างสมการพยากรณ์ความตั้งใจอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z(Y) = 0.324(X_5) + 0.226(X_6) + 0.194(X_2)$$

6. แนวทางในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 แนวทาง ได้แก่

1) การใช้ปัจจัยจูงใจในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์

(1) การพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานของพนักงานราชการให้มีความพร้อม และมอบหมายงานให้ตรงตามความสามารถ

(2) การยกย่องผู้ที่ปฏิบัติงานได้สำเร็จ โดยปฏิบัติให้เป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ผู้ปฏิบัติงานได้สำเร็จจะได้รับการยกย่องนับถือจากบุคลากรในองค์กร

(3) ผู้บังคับบัญชาควรการมอบหมายภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับพนักงานราชการอย่างชัดเจน เพื่อให้พนักงานราชการได้วางแผนการทำงาน และเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน

(4) การเปิดโอกาสให้พนักงานราชการได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความท้าทายในการปฏิบัติงาน และสร้างความรู้สึกรับเป็นเจ้าของผลงานที่เกิดขึ้น

(5) การขึ้นเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม

2) การใช้ปัจจัยค้ำจุนในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์

(1) ผู้บังคับบัญชาควรมีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ ไม่ยึดติดกับแบบแผนการปฏิบัติงานมากเกินไป

(2) ผู้บังคับบัญชาควรการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและพนักงานราชการในบังคับบัญชา

(3) การสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในแนวราบเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานในส่วน of พนักงานราชการด้วยกันและข้าราชการที่อยู่ในฝ่าย กลุ่มงาน หรือสำนัก/กอง เดียวกัน

(4) การให้ความรู้สึกรับรู้กับพนักงานราชการ

(5) การพัฒนาสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

(6) การส่งเสริมค่าตอบแทนและสวัสดิการให้กับพนักงานราชการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ มีอิทธิพลในด้านบวก ต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงาน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยผลการวิจัยมีสาเหตุมาจากการได้รับหน้าที่หรือภารกิจในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนจะทำให้พนักงานรู้สึกมีคุณค่าในการปฏิบัติงาน และไม่รู้สีกดดัน เป็นไปตามแนวคิดของ สุพัตรา สุภาพ (2541) การสร้างแรงจูงใจจะช่วยเสริมสร้างให้เกิดความจงรักภักดีต่อองค์กร และยังช่วยให้องค์กรได้มีคนที่มีความสามารถร่วมทำงานด้วยและรักษาคนดีเหล่านั้นให้อยู่ในองค์กรต่อไป ตามแนวคิดของ ฐานะรัตน์ จินรัตน์ (2561) ที่กล่าวว่าการจูงใจเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของคณากร สุขคันธรักษ์ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับองค์กรที่มีต่อความตั้งใจอยู่กับองค์กรผ่านความผูกพันของพนักงาน ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับองค์กรในด้านการยอมรับอำนาจซึ่งกันและกัน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร

2. ปัจจัยค้ำจุนในการปฏิบัติงาน จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ มีอิทธิพลในด้านบวก ต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยผลการวิจัยมีสาเหตุมาจากพนักงานราชการจะมีการประเมินและต่อสัญญาการปฏิบัติงานคล้ายกับพนักงานบริษัทเอกชนไม่ได้มีการปฏิบัติงานตลอดจนเกษียณอายุราชการที่อายุ 60 ปี อีกทั้งยังไม่มีระบบสวัสดิการต่าง ๆ เท่าข้าราชการ ดังนั้น การปฏิบัติงานอย่างสบายใจกับเพื่อนร่วมงานและค่าตอบแทนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้พนักงานราชการมีความต้องการคงอยู่ในองค์กรต่อไป เป็นไปตามแนวคิดของอติติ เฟงพิโรจ (2560) ที่กล่าวปัจจัยค้ำจุนเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน เปรียบเสมือนเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นที่ส่งผลให้บุคคลเกิดความไม่พึงพอใจในงานที่ทำหากไม่ได้รับสิ่งเหล่านี้ แต่ในขณะเดียวกันปัจจัยเหล่านี้ก็ไม่ใช่ว่าสิ่งจูงใจให้บุคคลทำงาน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรนภา พงษ์ศักดิ์ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจคงอยู่ของบุคลากรในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) ผลการวิจัยพบว่าการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านผลประโยชน์เกื้อกูล มีผลต่อความตั้งใจคงอยู่ของบุคลากรในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 แนวทาง ได้แก่

1) การใช้ปัจจัยจูงใจในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยการ (1) พัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน และมอบหมายงานให้ตรงตามความสามารถ (2) การยกย่องผู้ที่ปฏิบัติงานได้สำเร็จ (3) มอบหมายภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน (4) เปิดโอกาสให้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และ

(5) การขึ้นเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของชนิตา คุณทองคำ (2564) ที่กล่าวว่า ปัจจัยจูงใจ คือปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในงานซึ่งประกอบด้วย 1) ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน โดยการปฏิบัติงานควรจะต้องพิจารณาถึง ความถนัด ทักษะ 2) การได้รับการยอมรับนับถือ 3) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ บุคลากรจะต้องปฏิบัติงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ 4) ความรับผิดชอบ โดยความรับผิดชอบ และอำนาจจากการเป็นผู้บังคับบัญชา และมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 5) ความก้าวหน้าบุคคล และ 6) เงินเดือน ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน รวมทั้งผลประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ

2) การใช้ปัจจัยคำจูงในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยการ (1) การยืดหยุ่นในการบริหารงาน (2) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและพนักงานราชการ (3) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน (4) การให้ความมั่นคง (5) การพัฒนาสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และ (6) การส่งเสริมค่าตอบแทนและสวัสดิการ สอดคล้องกับแนวคิดของชนิตา คุณทองคำ (2564) ที่กล่าวว่า ปัจจัยคำจูงเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและเป็นปัจจัยที่จะสามารถป้องกันการเกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน ได้แก่ 1) นโยบายและการบริหารงาน 2) เงินเดือน หรือค่าจ้างแรงงาน 3) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา 4) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา 5) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 6) สถานภาพในการทำงาน 7) วิธีการปกครองบังคับบัญชา 8) ความมั่นคงในการทำงาน และ 9) สถานะของอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความตั้งใจคงอยู่ในองค์กรของบุคลากรในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในทุกประเภท ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยที่ได้ และนำเสนอต่อผู้บริหารเพื่อปรับกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีความเหมาะสมกับบุคลากรแต่ละประเภท

2) การเปลี่ยนพื้นที่ในการศึกษา โดยอาจไปศึกษากับกลุ่มพนักงานราชการที่สังกัดหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างจังหวัด เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่พนักงานราชการมีค่าครองชีพที่ค่อนข้างสูงและส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้อาศัยอยู่กับครอบครัว เพื่อนำผลการศึกษาไปเปรียบเทียบและหาความแตกต่างของปัจจัยเกื้อหนุนขององค์กรที่จะทำให้พนักงานราชการต้องการคงอยู่ปฏิบัติงานต่อไป

3) การเปลี่ยนกลุ่มประชากรในการศึกษา โดยอาจไปศึกษากับกลุ่มพนักงานราชการที่สังกัดหน่วยงานข้าราชการพลเรือน เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีความยืดหยุ่นในการบริหารงานมากกว่า เพื่อนำผลการศึกษาไปเปรียบเทียบและหาความแตกต่างของปัจจัยเกื้อหนุนขององค์กรที่จะทำให้พนักงานราชการต้องการคงอยู่ปฏิบัติงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ในช่วงสิ้นปีงบประมาณควรมีการสำรวจและปรับแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันให้พนักงานราชการได้มีโอกาสเสนอความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงานที่ตนเองต้องปฏิบัติในปีงบประมาณถัดไป

2) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมีอิทธิพลในด้านบวก ต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงควรรักษาวัฒนธรรมการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเพื่อนร่วมงานให้มีความสัมพันธ์ที่ดีมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเช่นเดิม เพื่อให้เกิดความรู้สึกสบายใจไม่กดดันระหว่างการทำงาน และยังตั้งใจที่จะคงอยู่ในหน่วยงานกรุงเทพมหานครต่อไป

3) ค่าตอบแทนและสวัสดิการ มีอิทธิพลในด้านบวก ต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานครอันเป็นผลมาจากความมั่นคงและสวัสดิการที่ยังน้อยกว่าข้าราชการ ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาจึงควรร่วมกับบุคลากรภายในหน่วยงานจัดตั้งตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อเป็นการช่วยเหลือเรื่องแหล่งเงินทุนและนำผลกำไรมาเป็นสวัสดิการให้แก่สมาชิกที่เป็นพนักงานราชการหรือลูกจ้าง

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานมีเพียงด้านความรับผิดชอบ ที่มีอิทธิพลในด้านบวกต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และยังมีอำนาจการพยากรณ์เพียงร้อยละ 11.60 ซึ่งถือว่าไม่สูงมากนัก โดยสาเหตุมาจากในวงการราชการไม่สามารถให้สิ่งของหรือค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเงินเดือนได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรใช้อำนาจหน้าที่ในการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และความสามารถของพนักงานราชการก็เพียงพอต่อการจูงใจให้ต้องการคงอยู่ปฏิบัติงานต่อไป

2) จากผลการวิจัยค่าตอบแทนและสวัสดิการ มีอิทธิพลในด้านบวก ต่อความตั้งใจคงอยู่ของพนักงานราชการ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร อันเป็นผลมาจากความมั่นคงและสวัสดิการที่ยังน้อยกว่าข้าราชการ และมีการประเมินเลื่อนเงินเดือนแค่เพียงปีละ 1 ครั้ง ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาจึงควรเลื่อนขึ้นเงินเดือนอย่างเป็นธรรม ให้ร้อยละของการขึ้นเงินเดือนตามผลงานเชิงประจักษ์

เอกสารอ้างอิง

- คณากร สุขคันธรักษ์. (2560). อิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับองค์กรที่มีต่อความตั้งใจอยู่กับองค์กรผ่านความผูกพันของพนักงาน. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนิดา คุณทองคำ. (2564). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 2 (จังหวัดชลบุรี). วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฐานะรัตน์ จินรัตน์. (2561). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พรนภา พงษ์ศักดิ์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจคงอยู่ของบุคลากรในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง). การค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิโรธนา ทองโชติ. (2565). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจคงอยู่ในงานของข้าราชการที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานข้าราชการพลเรือน. (2565). กำลังคนภาครัฐในฝ่ายพลเรือน 2565. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 7 สิงหาคม 2565. แหล่งที่มา <https://www.ocsc.go.th/tags>.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร. (2565). กรอบอัตรากำลัง. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2565. แหล่งที่มา https://office2.bangkok.go.th/csc/structure_personal/.
- สุพัตรา สุภาพ. (2541). สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- อติติ เฟ่งพิโรจ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล จังหวัดนราธิวาส. สารนิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Herzberg, Frederick and others. (1959). The Motivation to work. New York: John Wiley and Sons.
- Yamane, Taro. (1973). Statistics an introductory analysis. New York: Harper & Row.

A Study of Teaching Chinese Art Songs by using Bel Canto Techniques for High School Vocal Students at XiaoYa Art Education in Shantou of Guangdong

Zhu Changxin and Orawan Banjongsilapa

Bangkokthonburi University, Thailand.

Corresponding Author, E-mail: 81979207@qq.com

Abstract

Bel Canto originated in Florence, Italy in the 17th century, is recognized as the most scientific singing method, is the embodiment of singing skills. Because bel canto singing has certain elegant and graceful characteristics. After more than a century of development, Chinese art song has evolved from imitating western art song creation to a musical form with unique Chinese music style and cultural characteristics.

Through reading a large number of books, literature, journals, research, websites and other materials, and through expert verification, interview, teaching observation and other methods, this paper studies how to study of teching Chinese Art Songs by using Bel Canto techniques.

Keywords: Teaching Chinese Art Songs; Bel Canto Techniques; High School Vocal Students; XiaoYa Art Education

Introduction

Chinese Art Songs were born in the early 20th century, and after more than a century of development, they have evolved from the initial imitation of Western art song creation to a music form with unique Chinese music style and highly ethnic music elements. Therefore, every student studying vocal music in China and even every student taking art exams will be exposed to Chinese Art Songs. So how to sing Chinese Art Songs well for beginners. Bel Canto originated in Italy in the 17th century, many European countries and singers agree that Bel Canto is one of the most scientific singing methods and the embodiment of singing skills, because Bel Canto has certain elegant and beautiful characteristics which is similar to the style of Italian music, so the researchers hope that by studying Bel Canto and applying Bel Canto to the singing of Chinese Art Songs, they can lay a good foundation for every student learning vocal music and lay a good foundation for their vocal music learning and art examination.

Research Objectives

To study sing Chinese Art Songs using Bel Canto techniques for high school vocal students at XiaoYa Art Education Institute, Shantou, Guangdong.

Research Methodology

Research methodology: Qualitative research

Research place: Xiaoya Art Education institute, Shantou, Guangdong.

Research tools: 1. Interview form

2. Observation form

3. IOC form

Tools Construting and Dveloping: Construct the interview form and observation form and then find out 3 experts to verify the interview form and observation form. After the verification is passed, interview and observe three key informants.

Collecting data: The information of interviewing and observation from three key informants were collected.

Analysis: Describe the information from the key imformants's interviewing and observation.

Research Conceptual Framework

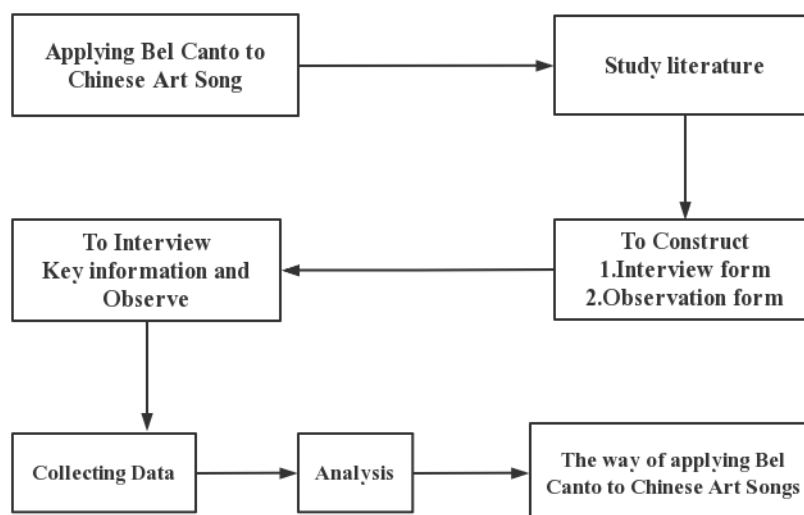

Figure 1 Research Conceptual Framework

Research Findings

The research findings by the researchers through research, interviews with key people and teaching observations are that teaching students to sing Chinese Art Songs by using Bel Canto techniques is mainly divided into three parts: The first is to have the correct way of vocalization, that is, first use the chest and abdomen breathing method in the Bel Canto technique to practice breathing. The support of breath is particularly critical, then there is the practice of opening the mouth, open the mouth by opening the upper and lower jaws, lifting the soft palate and zygomatic muscles, and relaxing the chin, only when the mouth is fully opened can the sound channel reach the head cavity unimpeded, resulting in good head cavity resonance. After the above two exercises are completed, it is necessary to formulate targeted vocal exercises according to each student's voice condition, voice type, and vocal habits, and choose different vocal exercises at different learning stages; The second is to pronounce and pronounce words in a correct way. By reading the lyrics and finding out the vowels in the lyrics, substitute the five vowels (a e i o u) into the melody corresponding to the corresponding lyrics and sing to achieve the ability to sing Chinese Art Songs correctly without affecting the resonance and coherence of singing; The third is the emotional expression of the song. Only by understanding the author's life and creative background can he know the style of the work and the author's thoughts when creating, and then grasp the style and melody characteristics of the song, then by understanding the lyrics and listening to the direction of the melody to understand the artistic conception expressed by the song, we can accurately express the emotion of the song. Therefore, only the vocalization is correct, the articulation of words is clear when singing, and the emotion of the song is correctly expressed can sing Chinese Art Songs well.

Discussion

It can be seen from the interviews with three key informants that the teachers of Xiaoya Art Education Institute are very professional. Two of the teachers graduated with a master's degree in vocal music, and the other one graduated with a bachelor's degree in vocal music (Li, 2017), but they all have a very professional background and rich teaching practice experience, and they all use Bel Canto techniques to teach students to sing Chinese Art Songs (Sun, 2015). Through the interview questions, we can know that they are very familiar with the training method of Bel Canto and Chinese Art Songs (Zhang, 2019). Knowing how to correctly train students to learn bel canto and use it in singing Chinese Art Songs will not only lay a good vocal foundation for students, but also allow students to find the correct way to sing songs in the process of learning to sing Chinese Art Songs. According to this method, students can integrate when singing other foreign art songs or other Chinese Songs (Bao, 2022). Learning will achieve twice the result with half the effort. This is what the researchers hope to learn through this study to the content.

By observing the teaching environment, teaching methods, methods and teaching process of XiaoYa Art Education Institute (students' body movements, inhalation and exhalation during practice, opening of the mouth, which scales to use for vocal music, teaching materials (Li, 2016), how to standardize the articulation and articulation of words, how to express emotions correctly, and whether the students can sing the whole Chinese Art Song completely and fluently after a class of study.) are all excellent.

In the teaching environment, each piano room has a piano, and the space is open. Teachers use one-to-one teaching methods to teach students to learn Bel Canto, and use Bel Canto techniques to sing Chinese Art Songs. During the teaching process, the teacher requires careful attention to the students' body movements; practicing chest and abdomen breathing, opening the mouth, practicing vocal music with scales, selecting teaching materials and choosing appropriate songs for students, and the details of song singing: articulation and enunciation, emotional expression (Shang, 2019). There are correct and scientific methods to teach students to learn vocal music. In the classroom, the students responded positively to the teacher's teaching feedback. After a class of study, the students were able to use bel canto skills to sing Chinese art songs completely (Chen, 2021).

It can be seen that the teachers of XiaoYa Art Education Institute are very professional and scientific in teaching students to sing Chinese Art Songs using Bel Canto techniques. Regardless of the teaching environment, teaching methods, methods and teaching process, the teaching of the three teachers is very meticulous and professional (Zhang, 2023). Therefore, the teaching methods and methods of the teachers of XiaoYa Art Education Institute are worth learning and learning from.

Recommendation

1. Practical Recommendations

The conclusions and methods of this study can provide research methods and guidance for subsequent researchers to engage in related research. This study only conducted interviews and teaching observations with three key people in an art education institute. Therefore, the results of this study may have certain limitations. Researchers who want to use this study can conduct interviews and teaching observations with multiple teachers in multiple art education institutions, and summarize the most professional and scientific use of Bel Canto techniques to sing Chinese Art Songs through interviews and observations with multiple teachers and institutions.

2. Recommendation for future research

1) Research and compare the advantages of many art education institutions using Bel Canto to sing Chinese Art Songs, and summarize the most professional and scientific methods.

2) Study and compare group lessons, group lessons, and one-on-one lessons for learning bel canto skills to sing Chinese Art Songs. Is there any difference? What are their strengths and weaknesses?

3) Research on what problems still exist in the current teaching of using bel canto to sing Chinese art songs, and how to improve it?

References

- Bao, Y. (2022). Research on the characteristics and Innovative development of Chinese Art songs. *Voice of the Yellow River*, (22), 57-59.
- Chen, X. (2021). Discussion on the importance of musical accomplishment to Bel Canto singing in vocal music singing. *Drama House*, (07), 58-59.
- Li, X. P. (2017). A normative study of Chinese enunciation in Bel Canto singing. *Inner Mongolia Art*, (02), 20-22.
- Li, Z. (2016). A comparative analysis of singing styles of Chinese and Western art songs. *Music of the North*, (21), 31.
- Shang, X. (2019). *On the artistic techniques of the performance of Ancient Chinese poetry art songs by Bel Canto singing*, [Master's Thesis]. Northwest Normal University.
- Sun, D. (2015). Comparison of piano accompaniment styles of Chinese and Western art songs. *Art Appreciation*, (7), 1.
- Zhang, J. (2023). Analysis on the development and artistic style characteristics of European art songs. *Public Literature and Art*, (08), 58-60.
- Zhang, S. (2019). Discussion on the teaching method of vocal music in colleges and universities and its Flexible Application -- A review of Jin Tielin's Teaching Method of Vocal Music. *Exploration of Higher Education*, (11), 134.

The Leadership Characteristics of Administrator of Chongqing Normal University

Zhou ZhengFa

Wichian Intarasompun and Nuttamon Puchatree

BansomdejChaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, Email: 254078964@qq.com

Abstract

The objectives of this research were: To study the leadership characteristics of administrator of Chongqing Normal University; To study the development guideline for leadership characteristics of administrator of Chongqing Normal University. This study adopts quantitative and qualitative methods to explore the leadership characteristics of university administrators. The random sampling group was 327 teachers at Chongqing Normal University, which seven teachers were selected as the interviewees. The research instruments were questionnaire and interview form. The statistic used was frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results showed that leadership characteristics of university administrators are at a high level, with the highest being communication ability, followed by executive ability, with the lowest level is academic leadership and innovation ability. The most necessary leadership characteristic for excellent university administrators is management ability. It is necessary to improve the leadership of university administrators from aspects such as learning, training, assessment, international communication, establishing incentive systems, and establishing fault tolerance systems.

Keywords: The Characteristics; Leadership; Administrator; Chongqing Normal University.

Introduction

Zhang Weiying (2005) pointed out that “Any university without a good leader, without good leadership, will definitely fall behind in a few years.” Throughout the history of higher education in the world, the period of rapid development of any university is often due to a very excellent president, because the president's excellent leadership has driven the significant development of the university.

For example, under the leadership of its founder, William von Humboldt, the University of Humboldt in Germany first made scientific research a function of the university by combining scientific research methods and teaching with scientific research. As a result, Humboldt University became a model of modern universities. This fully reflects William von Humboldt's excellent leadership as a university president. In China, such examples are also common. For example, during the Republic of China period, the development of many universities was often due to a period when a certain president's excellent leadership was fully utilized in the process of university management, such as Cai Yuanpei and Peking University, Zhang Boling and Nankai University, Zhu Kezhen and Zhejiang University, and so on. As former president of Harvard University, Derek Bok (2017), once said, “The most crucial

* Received: October 31, 2023; Revised: November 20, 2023; Accepted: November 23, 2023

aspect for universities to achieve success and progress in the face of various challenges in modern society lies in the effective leadership role of university administrators.” It can be said that the success and prosperity of a university are inevitably closely related to its administrators.

On the afternoon of May 29, 2023, the Politburo of the Chinese Communist Party conducted the fifth collective learning on building an educational power. Building a strong educational country is a strategic guide to building a strong socialist modernization country in an all-round way, an important support for achieving self-reliance in high-level science and technology, an effective way to promote the Common prosperity of all people, and a basic project to comprehensively promote the great rejuvenation of the Chinese nation with Chinese path to modernization.

The first thing to achieve in building an educational powerhouse is the high-quality development of higher education. From the history of world economic development, any period when higher education achieves breakthrough development is often a period when a country's economic development leads the world. University administrators play a crucial role in leading the development of higher education. In the new era, what kind of administrator do Chinese universities need, what role should university administrators play, and what kind of leadership skills should they possess? Urgent need for theoretical research and explanation. What leadership characteristics are recognized as excellent university administrators? How to select outstanding individuals to become outstanding university administrators has significant theoretical and practical significance.

So what are the characteristics of leadership in university administrators? Zhao Mingren (2009) believes that the leadership of university administrators is the ability of a principal to influence others. According to the direction and function of influence, the leadership of university administrators can be divided into technical leadership, interpersonal leadership, educational leadership, symbolic leadership, and cultural leadership. Shao Yuanchun (2017) believes that the leadership of university administrators includes interpersonal leadership, value leadership, technical leadership, and cultural leadership. Rao zhenghui (2013) analyzes the theories about the leadership of university administrators and puts forward the contents of their leadership, that includes foresight, decision-making power, executive force and personal charisma, through the interpretation of some basic concepts like leadership , leadership of university administrators. Based on the summary of previous research, the leadership of university administrators mainly includes six abilities: foresight, academic leadership, executive ability, innovation ability, communication ability, and management ability.

In summary, this article intends to conduct an in-depth study of the six leadership characteristics of university administrators and how they are reflected in reality through the questionnaire survey conducted by Chongqing Normal University teachers and the analysis of the results. In particular, which of the six leadership characteristics is crucial to the development of universities, and which leadership characteristics are lacking in reality requires further improvement by university managers. Furthermore, it provides a reference for the country to select excellent university administrators.

Research Objectives

1. To study the leadership characteristics of administrator of Chongqing Normal University.
2. To study the development guideline for leadership characteristics of administrator of Chongqing Normal University.

Research Methodology

This study adopts quantitative and qualitative methods to explore the leadership characteristics of university administrators. Researchers conducted a questionnaire survey on the leadership characteristics of university administrators among 327 teachers at Chongqing Normal University using a questionnaire survey method; Using the interview method, interviews were conducted on how to improve the leadership of university administrators.

Research Instrument

1. Questionnaire

1.1 Questionnaire Characteristic

The survey questionnaire is divided into two parts. The first part is the basic information of the respondents, including age, work experience, educational background, professional title, and other basic information. The second part is about the leadership characteristics of university administrators, which includes six dimensions: foresight, academic leadership, executive ability, innovation ability, communication ability, and management ability, totaling 32 questions. Among them, there are 5 questions about foresight, 5 questions about academic leadership, 5 questions about execution ability, 5 questions about innovation ability, 7 questions about communication ability, and 5 questions about management ability.

The questionnaire used by five-point Likert's scale, as follows:

- 5 represent very high performing.
- 4 represent high performing.
- 3 represent generally performing.
- 2 represent low performing.
- 1 represent very low performing.

1.2 Questionnaire Construction

In order to study the leadership characteristics of administrator of Chongqing Normal University, the researchers designed a questionnaire according to the following five steps.

Step1 sort out the relevant literatures of predecessors.

Step2 review relevant policies and regulations.

Step3 clarify the dimensions, that is, the leadership of university administrators includes six abilities, including foresight, academic leadership, executive ability, innovation ability, communication ability, and management ability.

Step4 there are 32 questions in this questionnaire survey. The questionnaire was sent to three experts to check its correctness and effectiveness. According to expert evaluation, the IOC values are between 0.67-1.00, meeting the quality requirements.

Step5 after expert review, the questionnaire on the leadership characteristics of university administrators was determined.

2. Interview Form

2.1 Interview Form Characteristic

The interview form consists of two parts. The first part introduces the purpose of the interview to the interviewee. The second part is the seven questions of the interview, including six dimensions: foresight, academic leadership, execution, innovation, communication, and management. Each dimension has one question. Another question is to ask the interviewee to list the characteristics of university administrators' leadership.

2.2 Interview Form Construction

In order to study the leadership characteristics of administrator of Chongqing Normal University, the researchers designed a interview form according to the following five steps.

Step1 sort out the relevant literatures of predecessors.

Step2 review relevant policies and regulations.

Step3 clarify the dimensions, that is, the leadership of university administrators includes six abilities, including foresight, academic leadership, executive ability, innovation ability, communication ability, and management ability.

Step4 there are seven questions in this interview form. The interview form was sent to three experts to check its correctness and effectiveness. According to expert evaluation, the IOC values are between 0.67-1.00, meeting the quality requirements.

Step5 after expert review, the interview form on the leadership characteristics of university administrators has been determined.

Data Collection

1.Questionnaire Data collection. The researchers carried out the following steps.

1.1 Send questionnaires to the teachers of Chongqing Normal University and tell them the purpose of the survey.

1.2 Collect the questionnaire of the respondents.

1.3 Filter the collected data and exclude invalid questionnaires.

1.4 Enter data into contract software to begin data analysis.

2.Interview Data collection. The researchers carried out the following steps.

2.1Conduct telephone interviews with 7 administrators and teachers of Chongqing Normal University through WeChat video.

2.2 Summarize the interview content and outline how to improve the leadership of university administrators.

Data analysis

1. Analyze the leadership characteristics that teachers believe excellent university administrators should have. In order to achieve the research goal, the researchers used professional software to carry out descriptive analysis on the collected data and made statistics on the basic situation of the tested teachers, the description of each dimension of teachers' perspective, and the overall description of teachers' questionnaire. The overall description and statistics of the questionnaire were analyzed, and the results were obtained.

2. The researchers proposed a hierarchical classification of data analysis results in order to understand each other when providing the following information:

- Mean score 4.50-5.00 refers to very high performing.
- Mean score 3.50-4.49 refers to high performing.
- Mean score 2.50-3.49 refers to generally performing.
- Mean score 1.50-2.49 refers to low performing.
- Mean score 1.00-1.49 refers to very low performing.

3. To analysis interviewing form , Researchers used content analysis to summarize and summarize the interview content, merging similar and identical content. Based on six leadership characteristics of university administrators, including foresight, academic leadership, executive ability, innovation ability, communication ability, and management ability, the interview results were obtained. Through content analysis, analyze and improve how to develop development guidelines for university administrators.

Research Scope

Population and sample

All teachers from Chongqing Normal University were considered as the population for this study, including: 1. middle-level and above leaders, 2. frontline teachers, and 3. ordinary staff. By accidental random sampling. The sample group is 327 teachers from Chongqing Normal University. The interviewee was 7 teachers and administrators in Chongqing Normal University was stratified with groups of work sampling and specific random sampling by having extensive experience and expertise in their respective fields.

Research Variable

1. The leadership of a university administrators includes 6 abilities, including foresight, academic leadership, executive ability, innovation ability, communication ability, and management ability.

2. The development guideline for leadership characteristics of administrator.

Results

Part 1. The data analyzes the leadership characteristics of administrator of Chongqing Normal University. Using the Method of Mean and Standard Deviation to Analyze the Foresight, Academic Leadership, Executive Ability, Innovation Ability, Communication Ability, and Management Ability of Administrative Personnel at Chongqing Normal University. The results of the data on the status of the leadership characteristics of administrator in Chongqing Normal University are provided in table 1-7:

Table 1 The average value and standard deviation of the leadership characteristics of administrators

Leadership Characteristics of administrators	$\bar{x}$	SD	Level	Order
1.Foresight	3.72	1.09	high performing	3
2.academic leadership	3.56	1.15	high performing	5
3.executive ability	3.76	1.07	high performing	2
4.innovation ability	3.56	1.18	high performing	5
5.communication ability	3.79	1.07	high performing	1
6.management ability	3.68	1.11	high performing	4
Total	3.68	1.11	high performing	

From Table 1, the six leadership characteristics of administrators are at a high level ($\bar{x}=3.67$, $SD=1.11$), with the highest being communication ability ($\bar{x}=3.79$, $SD=1.07$), followed by executive ability ($\bar{x}=3.76$, $SD=1.07$), with the lowest level is academic leadership ($\bar{x}=3.56$, $SD=1.15$) and innovation ability ($\bar{x}=3.56$, $SD=1.18$).

Table 2 The average value and standard deviation of the foresight

Foresight	$\bar{x}$	SD	Interpreted	Ordering
1. Describing a bright future that the teachers and students of the university are looking forward to	3.81	1.12	high performing	2
2. Formulate long-term plans according to the development trend of universities around the world and the actual situation of university s	3.67	1.13	high performing	4
3.Specify the goals and development direction for university staff	3.84	1.11	high performing	1
4.Possess a strategic vision and be good at handling the relationship between short-term goals and long-term planning	3.67	1.13	high performing	4
5.Have a deep understanding of the laws of higher education, and be able to capture the direction and trend of future development of higher education earlier than ordinary teachers	3.77	1.09	high performing	3
Total	3.75	1.12	high performing	

From Table 2, the teachers of Chongqing Normal University believe that the five leadership characteristics of foresight are at a high level ($\bar{x}=3.75$, $SD=1.12$), the highest ordering is "Specify the goals and development direction for university staff" ($\bar{x}=3.84$, $SD=1.11$), followed by "Describing a bright future that the teachers and students of the university are looking forward to" ($\bar{x}=3.81$, $SD=1.12$), the lowest ordering is "Possess a strategic vision and be good at handling the relationship between short-term goals and long-term planning" ($\bar{x}=3.67$, $SD=1.13$) and "Formulate long-term plans according to the development trend of universities around the world and the actual situation of university s" ($\bar{x}=3.67$, $SD=1.13$).

Table 3 The average value and standard deviation of the academic leadership

Academic leadership	$\bar{x}$	SD	Interpreted	Ordering
1. Their own academic level is relatively high, and their major enjoys a high reputation	3.49	1.13	high performing	5
2. Always insist on learning and constantly update your professional knowledge and skills	3.78	1.06	high performing	2
3. Have a high level of scientific research ability	3.59	1.09	high performing	3
4. Obtained many scientific research projects and published many high-quality articles and monographs	3.54	1.19	high performing	4
5. The level of education is high, and most of them have obtained doctoral degrees and professor titles	3.91	1.08	high performing	1
Total	3.66	1.11	high performing	

From Table 3, the teachers of Chongqing Normal University believe that the five performance characteristics of academic leadership are at a high level ($\bar{x}=3.66$, $SD=1.11$), the average score of "The level of education is high, and most of them have obtained doctoral degrees and professor titles" is the highest ($\bar{x}=3.91$, $SD=1.08$), ranked second is "Always insist on learning and constantly update your professional knowledge and skills" ($\bar{x}=3.78$, $SD=1.06$), with the lowest score is "Their own academic level is relatively high, and their major enjoys a high reputation" ($\bar{x}=3.49$, $SD=1.13$).

Table 4 The average value and standard deviation of the executive ability

Executive ability	$\bar{x}$	SD	Interpreted	Ordering
1.Decisive when making decisions and actions	3.71	1.11	high performing	2
2.In the process of executing a task, it is periodically evaluated, continuously revised and continuously advanced	3.70	1.12	high performing	3
3.Able to follow up and control the work progress of subordinates in time	3.77	1.08	high performing	1
4.Know people and make good use of them, be good at delegating to subordinates, and maintain work flexibility	3.66	1.15	high performing	4
5.Good at motivating subordinates, and continue to motivate subordinates to better promote work	3.65	1.14	high performing	5
Total	3.70	1.12	high performing	

From Table 4, the teachers from Chongqing Normal University believe that the five manifestations of the leadership characteristic of execution are at a high level ($\bar{x}=3.70$, $SD=1.12$), the average score of "Able to follow up and control the work progress of subordinates in time" is the highest ($\bar{x}=3.77$, $SD=1.08$), ranked second is "Decisive when making decisions and actions" ($\bar{x}=3.71$, $SD=1.11$), with the lowest score being "Good at motivating subordinates, and continue to motivate subordinates to better promote work" ($\bar{x}=3.65$, $SD=1.14$).

Table 5 The average value and standard deviation of the innovation ability

Innovation ability	$\bar{x}$	SD	Interpreted	Ordering
1.Always give new ideas and guide everyone to use new methods to solve problems	3.59	1.16	high performing	4
2.Willing to use the latest cutting-edge technology to guide everyone to promote education and teaching reform	3.63	1.12	high performing	2
3.Be able to create an environment for innovation and development, and often lead subordinates to learn and exchange advanced experience from other universities	3.66	1.12	high performing	1
4.Good at breaking the rules, opposing the immutable, guiding the faculty and staff to generate inspiration and use their imagination	3.55	1.18	high performing	5

Innovation ability	$\bar{x}$	SD	Interpreted	Ordering
5.Good at accepting new knowledge and applying the new knowledge learned to daily management	3.63	1.14	high performing	2
Total	3.61	1.14	high performing	

From Table 5, it is found that the teachers of Chongqing Normal University believe that the five manifestations of innovation as a leadership characteristic are at a high level ($\bar{x}=3.61$, $SD=1.14$), "Be able to create an environment for innovation and development, and often lead subordinates to learn and exchange advanced experience from other universities" has the highest average score ($\bar{x}=3.66$, $SD=1.12$), Ranked side by side in second place is "Willing to use the latest cutting-edge technology to guide everyone to promote education and teaching reform" ($\bar{x}=3.63$, $SD=1.12$) and "Good at accepting new knowledge and applying the new knowledge learned to daily management" ($\bar{x}=3.63$, $SD=1.12$), with the lowest score being "Good at breaking the rules, opposing the immutable, guiding the faculty and staff to generate inspiration and use their imagination" ($\bar{x}=3.55$, $SD=1.18$).

Table 6 the average value and standard deviation of the communication ability

Communication ability	$\bar{x}$	SD	Interpreted	Ordering
1.Can make others feel at ease in tense situations	3.57	1.14	high performing	7
2.is a persuasive and convincing person	3.65	1.14	high performing	5
3.Willing to communicate with teachers to understand their work, life, study and family situation	3.65	1.17	high performing	5
4.Able to communicate effectively with superior authorities and obtain support from superiors	3.77	1.12	high performing	1
5.Good at communicating with students, recognized by students	3.76	1.12	high performing	2
6.When someone expresses anger and dissatisfaction, be able to listen to his explanation calmly and face the dissatisfaction in a frank manner	3.70	1.13	high performing	3
7.Communicate equally and effectively with subordinates, so that subordinates can work easily and happily	3.69	1.13	high performing	4
Total	3.68	1.14	high performing	

From Table 6, the teachers of Chongqing Normal University believe that the seven leadership characteristics of communication ability are at a high level ($\bar{x}=3.61$, $SD=1.14$), the average score of "Able to communicate effectively with superior authorities and obtain support from superiors" is the highest ($\bar{x}=3.77$, $SD=1.12$), ranked second is "Good at communicating with students, recognized by students" ($\bar{x}=3.76$, $SD=1.12$), with the lowest score being "Can make others feel at ease in tense situations" ($\bar{x}=3.57$, $SD=1.14$), indicating that university administrators need to actively strive to make others feel more relaxed in tense situations.

Table 7 the average value and standard deviation of the management ability

Management ability	$\bar{x}$	SD	Interpreted	Ordering
1. When carrying out a difficult job, the problems that hinder the progress of the work can always be found and improved	3.65	1.12	high performing	3
2. Be good at allocating human, material and financial resources to effectively promote the development of the university	3.64	1.15	high performing	5
3. Be good at grasping key points and arrange various tasks reasonably	3.72	1.09	high performing	2
4. When making important decisions, be able to widely solicit opinions and form a consensus to make proper decisions	3.65	1.15	high performing	3
5. Be able to quickly and skillfully deal with various emergencies	3.79	1.08	high performing	1
Total	3.69	1.12	high performing	

From Table 7, the teachers of Chongqing Normal University believe that the five manifestations of the leadership characteristic of management ability are at a high level ($\bar{x}=3.69$, $SD=1.12$), the average score of "Be able to quickly and skillfully deal with various emergencies" is the highest ($\bar{x}=3.79$, $SD=1.08$), ranked second is "Be good at grasping key points and arrange various tasks reasonably" ($\bar{x}=3.72$, $SD=1.09$), with the lowest score being "Be good at allocating human, material and financial resources to effectively promote the development of the university" ($\bar{x}=3.64$, $SD=1.15$).

Part 2. The Data analyze on the development guideline for leadership characteristics of administrator of Chongqing Normal University.

To study the development guideline for leadership characteristics of administrator of Chongqing Normal University, Seven questions were designed through an interview questionnaire, and three department level leaders and four frontline teachers were interviewed through WeChat online video. The research results are as follows:

1. Leadership characteristics of university administrators: Respondents generally believe that the leadership characteristics of foresight, academic leadership, execution, innovation, communication, and management are what university managers should possess.

2. Improve the foresight of university administrators: Respondents generally believe that it is necessary to strengthen specialized training for university managers, strengthen international exchanges, organize university managers to participate in learning and exchange at world-class universities, and widely solicit opinions from teachers, students, and employees.

3. Improve the academic leadership of university administrators: Respondents generally believe that university managers need to improve their academic qualifications, strengthen scientific research, publish more high-level academic papers, and enhance their academic reputation.

4. Improve the execution ability of university administrators: The interviewees generally believe that special training on the execution ability of university managers should be strengthened, and higher authorities should strengthen the construction of systems such as assessment, motivation, evaluation, and punishment for university managers, in order to enhance their execution ability.

5. Improve the innovation ability of university administrators: The respondents generally believe that it is necessary to strengthen specialized training for improving the innovation ability of university managers, establish relevant assessment, incentive, fault tolerance and other systems, and create an environment for innovative development.

6. Improve the communication skills of university administrators: Respondents generally believe that it is necessary to strengthen specialized training for improving communication skills of university managers, establish relevant communication systems, regularly communicate with teachers and students, regularly report work to superiors in charge, and regularly communicate effectively with subordinates.

7. Improve the management ability of university administrators: Respondents generally believe that it is necessary to strengthen specialized training on improving the management ability of university presidents, establish relevant supervision and decision-making systems, and urge university managers to focus their main energy on management work. Before making decisions, it is necessary to widely solicit the opinions of faculty and staff.

Conclusion

According to the leadership characteristics of administrator of Chongqing Normal University, the research results are summarized as follows:

1. Leadership characteristics of university administrators

Leadership characteristics of university administrators are at a high level, with the highest being communication ability, followed by executive ability, with the lowest level is academic leadership and innovation ability.

2. The development guideline for leadership characteristics of administrator

Through research, that improving the leadership of university administrators requires starting from the following aspects. Firstly, it is necessary to strengthen the training of administrative management skills for university administrators, and to enhance their management skills through multiple job positions; Secondly, university administrators should strengthen their own learning, deeply grasp the development trend of higher education in the world, expand their international perspective, equip themselves with strategic vision, handle the relationship between short-term goals and long-term planning, and enhance their forward-looking ability. Thirdly, the superior supervisory department should establish an assessment system and strengthen the assessment and supervision of the leadership of university

administrators. Fourthly, the superior supervisory department should establish an incentive system to reward outstanding university administrators, such as increasing salary and benefits. Fifth, the superior supervisory department should establish a fault-tolerant system, allowing university administrators to let go of minor mistakes made in promoting the development of the university and continuously improve their leadership.

Discussion

1. Leadership characteristics of university administrators are at a high level, with the highest being communication ability, followed by executive ability, with the lowest level is academic leadership and innovation ability. This is due to the selection of university leaders in China places great emphasis on the mass foundation of university leaders and the implementation of higher-level orders. University administrators with a good mass foundation precisely reflect their execution ability due to their strong communication skills. The reason why academic leadership and innovation ability rank last is because in the selection of university administrators, there is not much emphasis on the evaluation of academic leadership and innovation ability. According to the "Interim Measures for the Management of Leaders in Higher Education Institutions" stipulated by the Ministry of Education, the basic qualifications that leaders in higher education institutions should possess can be seen as follows: university administrators only need to have a bachelor's degree or above in education; Those who are directly promoted to leadership positions from professional technical personnel should have a certain level of management experience and have held senior professional technical positions or deputy senior professional technical positions for at least three years; University administrators only need to have a spirit of reform and innovation, and there is no clear provision for innovation. At the same time, teachers generally believe that the most necessary leadership characteristic to become an excellent manager is management ability. This is consistent with the research results (Ke Yinggen, 2018; Wichean Intarasompan, and Jittawisut Wimuttipanya, 2021; Ke Yinggen, 2018) Strategies for Building and Cultivating the Leadership of New Applied University Presidents. China. The sample size is 12 people (university presidents from 12 universities). Using the current situation analysis method. The research results indicate that the principal's leadership is mainly reflected in their ability to manage the university. This may be very meaningful for subsequent work, which means that in future research, great attention should be paid to the study of the management ability of university administrators. Excellent university administrators need to strengthen their training in management ability, continuously improve their own management ability, and thus enhance their leadership level.

2. Teachers at Chongqing Normal University believe that in order to improve the leadership level of university administrators, it is necessary to enhance their leadership through learning, training, assessment, international exchange, establishment of incentive systems, and establishment of fault-tolerant systems. This is due to that there is currently relatively little learning and training for university administrators, the assessment and management system is not sound enough, and there is a lack of incentive and fault tolerance systems. This is consistent with the research results of Ji Zhongfa (2007). On University Management and the Improvement of Principal Leadership. China. Research suggests that to enhance the leadership of principals, management needs to be achieved through the implementation of institutional regulations. Another research result supporting the research is Si Hongchang (2008).

Strengthening the Construction of President's Leadership and Improving the Management Level of Universities. China. Research suggests that education and training play an important role in leadership development, and can be cultivated through the acquired environment. The research results are also consistent with those research (Zhang Shuang, 2010; Intarasompun, W., Muangnual, P., and Puchatree, N., 2022). On the Improvement of Principal Leadership in the Current Situation of University Reform. China. Research suggests that improving the leadership of principals should shift from focusing on supervision and management to emphasizing capacity building. Whether capacity building can be carried out within the university is one of the important factors in assessing the leadership of principals. This fully indicates that in subsequent research, improving the leadership of university presidents cannot be achieved through a single measure, but requires joint efforts from multiple aspects to enhance the leadership level of university administrators.

Recommendation

1.The suggestions for the application of the research results are as follows:

1.1 Among the characteristics of administrators at Chongqing Normal University, the overall average of academic ability and innovation ability is the lowest, indicating that these two leadership characteristics are areas that Chongqing Normal University administrators need to enhance and improve. As a personnel management department, it is necessary to appoint individuals with academic leadership and innovative abilities to serve as university administrators.

1.2 From the perspective of the leadership characteristics that excellent university administrators should possess foresight and management ability are generally believed to be the most necessary leadership characteristics for teachers. From this perspective, as university administrators, they should effectively improve their management ability and foresight. As the superior personnel management department, when appointing university administrators, they should focus on appointing people with foresight and management ability.

2.Future Research

2.1 Deepen the research on the content of leadership characteristics. The leadership characteristics of university administrators are far beyond the six leadership characteristics listed in this article. In the future, everyone can conduct extensive questionnaire surveys to explore more leadership characteristics of university administrators.

2.2 Conduct a classification study on leadership characteristics for different levels of education and types of universities, such as what characteristics should be included in the leadership characteristics of administrators in vocational colleges ? What characteristics should be included in the leadership characteristics of liberal arts universities ? What characteristics should be included in the leadership characteristics of science and engineering universities? Through these in-depth and specific studies, we can not only provide more detailed suggestions and strategies for improving the leadership of university administrators, but also build a complete system of leadership characteristics for university administrators.

References

- Derek Bok (2017) . *The Future of Universities: A Revelation of Higher Education in the United States*. Renmin University of China Press.
- Intarasompun, W., Muangnual, P., and Puchatree, N. (2022). Active Learning Management and Using E-Portfolio as Authentic Assessment for Teacher Students. *Journal of Yanasangvorn Research Institute Mahamakut Buddhist University*, 13 (2),108–118. Retrieved from https://so04.tci-thaijo.org/index.php_yri/article/view/262856
- Rao Z.H. (2013). *Research on the Leadership of Famous University Presidents during the Republic of China*. Dissertation. College : Southwest University.
- Shao, Y.C. (2017). Discussion on the Leadership Construction of University Presidents. *Ability And Wisdom*, 127 (21), 139-139.
- Wichean Intarasompan, and Jittawisut Wimuttipanya (2021). A quality in education of lower central network school with coaching and mentoring pass online system. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*. Vol.12 No. 8 (2021). Retrieved from <https://turcomat.org/index.php/turkbilmat/article/view/3819>
- Zhang, W.Y. (2005). *The logic of the university*. Beijing: Peking University Press.
- Zhao, M.R. (2009). On principal leadership. *Educational Science Research*, 99 (1), 40-43.

การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน

**An Analysis of Cultural Contents of Thai Textbooks in
the People's Republic of China**

จวินไฉ หลี่ และ พัชรินทร์ บุรณะกร

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Juncai Li and Patcharin Buranakorn

Huachiew Chalermprakiet University, Thailand

Corresponding Author, Email : 584971404@qq.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยแต่ละชุด และจัดประเภทเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยจาก 4 สำนักพิมพ์ในสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 4 ชุด รวม 17 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า ด้านลักษณะเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมแบบเรียนภาษาไทยทั้ง 4 ชุดครอบคลุมทั้งวัฒนธรรมเป้าหมาย (ไทย) วัฒนธรรมผู้เรียน (จีน) และวัฒนธรรมนานาชาติ เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยเป็นเนื้อหาหลักของแบบเรียนภาษาไทยทุกชุด เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยเพิ่มขึ้นตามลำดับเวลา แต่เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนกลับน้อยลง สำหรับประเภทเนื้อหาเชิงวัฒนธรรม เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมมี 6 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทย รวมทั้งผลผลิตทางวัตถุ 8 กลุ่ม วัฒนธรรมไทยเชิงแบบแผนปฏิบัติ 3 ระดับ วัฒนธรรมไทยด้านทรรศนะ 6 ประเภท วัฒนธรรมไทยด้านชุมชน 5 กลุ่ม วัฒนธรรมไทยด้านบุคคล 3 ประเภท และวัฒนธรรมไทยด้านภูมิศาสตร์ 2) เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีน รวมทั้งวัฒนธรรมจีนดั้งเดิม 7 ประเภท วัฒนธรรมจีนด้านการปฏิบัติ 3 ประเภท วัฒนธรรมจีนสมัยใหม่ 3 ประเภท และวัฒนธรรมจีนด้านภูมิศาสตร์ 3) เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมนานาชาติ 2 ประเภทอันได้แก่ ภาษาและวรรณกรรมต่างประเทศ และเทศกาลต่างประเทศ 4) เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่มีร่วมกัน 5 ประเภท 5) เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่มีที่มาไม่แน่ชัด 2 เรื่อง 6) เนื้อหาวัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบมีเพิ่มขึ้นในแบบเรียนภาษาไทยยุคหลัง

คำสำคัญ: การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรม; เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทย; เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีน; แบบเรียนภาษาไทย

Abstract

This research aimed to analyze and categorize cultural contents of four sets, seventeen volumes, of Thai textbooks published by four publishing houses in People's Republic of China. The results of findings were as follows: The studied textbooks cover targeted or Thai; learner or Chinese; and international cultures. Thai culture is the main content of the studied textbooks, and its subjects increase by chapters; while contents of Chinese culture decrease. For cultural contents of the texts studied, six areas are found, including 1) contents of Thai culture, sorted as eight groups of artifact; three levels of Thai traditional practices; six types of Thai cultural visions; five groups of Thai communities; three types of Thai cultural persons; and Thai cultural geography. 2) Contents of Chinese culture, sorted as seven types of traditional Chinese culture; three types of reforming Chinese culture; three types of modern Chinese culture; and Chinese cultural geography. 3) International cultures, sorted as two types including foreign language and literature; and foreign festivals. 4) Compound cultures, sorted as five types. 5) Unidentified culture, two issues are found. 6) Comparative cultures, increasingly added in Thai language textbooks lately published.

Keywords: Analysis of Cultural Contents; Contents of Thai Culture; Contents of Chinese Culture; Thai Language Textbook

บทนำ

หนังสือเรียนคือ หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้สำหรับการเรียน มีสาระตรงตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรอย่างถูกต้อง (ปราณี ปราบริปู, ปรัชญา ใจภักดี, พรทิพย์ รักชาติ และจกมล เก็ดมะยูร, อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2522: 2) ซึ่งหมายความว่า หนังสือเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญของการศึกษา และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในสถานศึกษา (ตรึงตา แหลมสมุทร, 2556: 4) เนื้อหาของหนังสือเรียนจะมีอิทธิพลมากต่อผู้เรียนโดยตรง ๆ การที่หนังสือเรียนมีเนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน เหมาะสมกับความสามารถ และวัยของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น จะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพบรรลุตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนด (สมเชาว์ เนตรประเสริฐ, สุทิพย์ พูลสวัสดิ์ และนวลจันทร์ โพทา, 2544: 19)

หนังสือเรียนหรือแบบเรียนด้านภาษาไม่สามารถสอนภาษาอย่างโดดเดี่ยวได้ หากยังต้องมีวัฒนธรรมสอดแทรกอยู่ในเนื้อหา แม้กระทั่งบางครั้ง รัฐบาลยังตั้งใจจะกำหนดเนื้อหาด้านวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาต่างประเทศอีกด้วย ดังที่ Ministry of Education of the People's Republic of China, (2000: 2) กำหนดใน “ต้ากั๋ง (มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษา)” ว่า การพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเป็นจุดประสงค์สำคัญในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และใน “มาตรการการดูแลควบคุมหนังสือเรียนระดับอุดมศึกษา” ระบุว่า หนังสือเรียนระดับอุดมศึกษาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพรรค และประเทศชาติ มีลักษณะความเป็นชาติจีน สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการศึกษา และปลูกฝังค่านิยมอันถูกต้อง ที่มีต่อพรรคและประเทศชาติ สะท้อนความงดงาม

ของวัฒนธรรมที่มนุษย์สะสมไว้ และนวัตกรรมอันยอดเยี่ยม ปฏิบัติหน้าที่ในการผลิตคนที่มีคุณธรรม และมีความมั่นใจในวัฒนธรรมของตน (Ministry of Education of the People's Republic of China, 2019: 1-2) สรุปได้ว่า เนื้อหาของแบบเรียนมีบทบาทสำคัญมากในการหล่อหลอมกลมเกลียว “พลเมืองในอุดมคติ”

แบบเรียนภาษาไทยของการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบเรียนภาษาในฐานะภาษาต่างประเทศสำหรับผู้เรียนชาวจีน ก็ย่อมมีบทบาทเช่นเดียวกันกับหนังสือเรียนวิชาอื่น ๆ เนื้อหาของแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีนจะมีผลต่อผู้เรียนโดยตรง ๆ โดยเฉพาะเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทย ผู้วิจัยในฐานะชาวจีนที่นำแบบเรียนภาษาไทยหลายชุดปรับใช้ในการเรียนการสอน จึงมีความสนใจมากที่จะวิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเข้าใจลักษณะเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแบบเรียนแต่ละชุด และประเภเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยแต่ละชุด และจัดประเภทเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

แบบเรียนภาษาไทยที่มีอยู่ในสาธารณรัฐประชาชนจีนมากถึง 100 เล่ม ผู้วิจัยคัดเลือกแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากสำนักพิมพ์ดังต่อไปนี้

1) สำนักพิมพ์ระดับชาติอันดับ 1 ซึ่งเป็นสำนักพิมพ์ผ่านการประเมินคุณภาพจาก General Administration of Press and Publication (สำนักพิมพ์และสิ่งพิมพ์ทั่วไปแห่งสาธารณรัฐ-ประชาชนจีน) ได้แก่ Foreign Language Teaching and Research Press, Peking University Press และ Chongqing University Press

2) สำนักพิมพ์ที่มีชื่อเสียง และผลิตแบบเรียนภาษาไทยมากที่สุดในสาธารณรัฐประชาชนจีน คือ Guangdong World Book Inc.

ผู้วิจัยจะเรียงลำดับสำนักพิมพ์ตามเวลาผลิตแบบเรียนภาษาไทย ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนแบบเรียนภาษาไทยในแต่ละสำนักพิมพ์

ลำดับ	สำนักพิมพ์	จำนวน (เล่ม)
1	Peking University Press (ชุด PKU)	4
2	Foreign Language Teaching and Research Press (ชุด BFSU)	4
3	Chongqing University Press (ชุด YMU)	4
4	Guangdong World Book Inc. (ชุด GUFS)	5
รวม		17

กระบวนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ซึ่งใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก และมีวิธีวิจัยเชิงปริมาณเป็นตัวช่วย โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์แบบเรียนหรือหนังสือเรียน
- 2) รวบรวม และศึกษาแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน และกำหนดขอบเขตของการวิจัย
- 3) สร้างตารางเพื่อรวบรวมเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยแต่ละชุดโดยใช้แนวคิด

Moran (2009) และ Cortazzi & Jin (1999)

- 4) เปรียบเทียบลักษณะเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยของแต่ละชุด
- 5) วิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจากแบบเรียนภาษาไทย และจัดประเภทเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมใน

แบบเรียนภาษาไทยตามแนวคิดของ Moran (2009) และ Cortazzi & Jin (1999)

- 6) นำเสนอผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) และอภิปรายผลการวิจัย

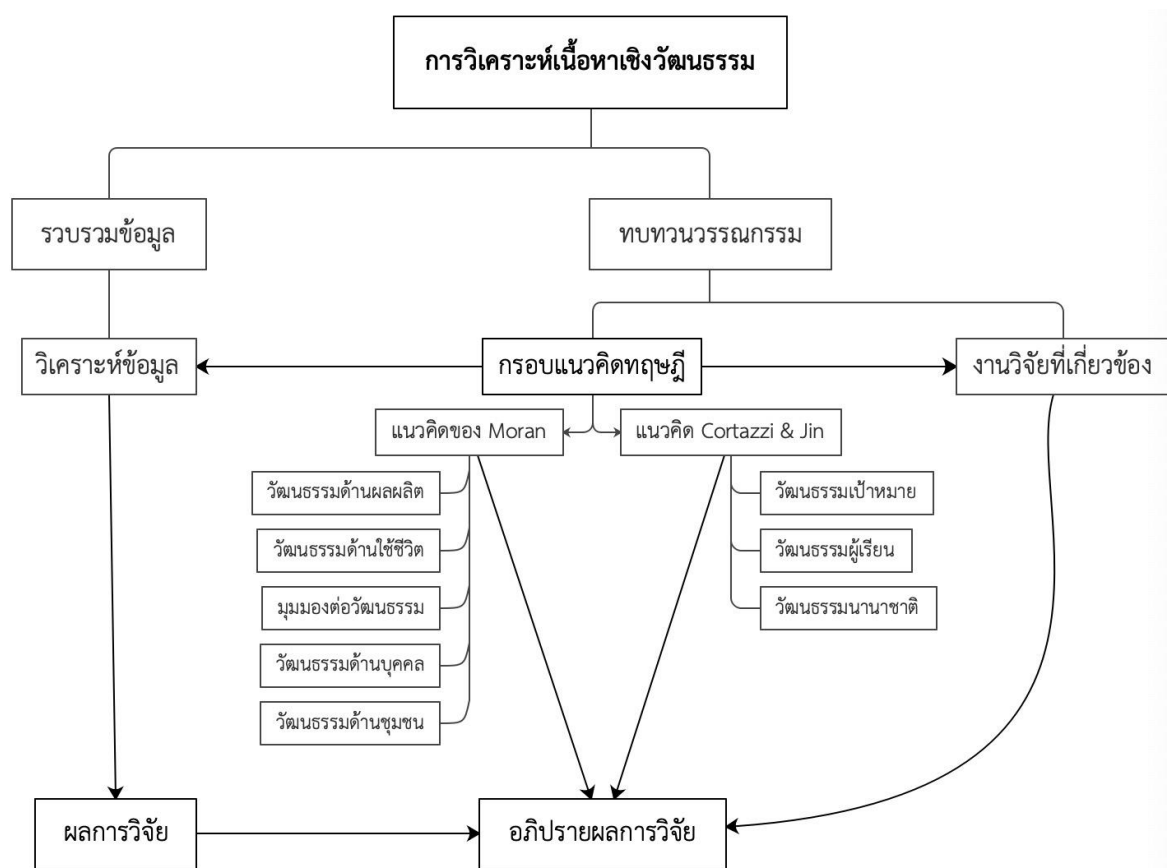
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เน้นวิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีนจะอ้างอิง 2 แนวคิดทฤษฎีหลักดังนี้

- 1) ตามแนวคิดของ Moran (2009) ได้แบ่งเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนไว้ 5 ประเภทดังต่อไปนี้ ได้แก่ วัฒนธรรมด้านผลิตภัณฑ์ (Cultural Products) มิติด้านวิถีการดำเนินชีวิต (Cultural Practices) มิติด้านมุมมองต่อวัฒนธรรม (Cultural Perspectives) มิติด้านชุมชน (Cultural Communities) และวัฒนธรรมด้านบุคคล (Cultural Persons)

2) Cortazzi & Jin (1999) ได้แบ่งกลุ่มวัฒนธรรมออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ซึ่งประกอบด้วย ก) กลุ่มวัฒนธรรมเป้าหมาย (Target culture) คือกลุ่มประเทศใช้ภาษาเป้าหมายเป็นภาษาแม่ ข) วัฒนธรรมนานาชาติ (International culture) คือ วัฒนธรรมของกลุ่มประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาเป้าหมาย และภาษาผู้เรียนเป็นภาษาแม่ ค) วัฒนธรรมของผู้เรียน (Source culture) ซึ่งงานวิจัยนี้หมายถึงวัฒนธรรมจีน สำหรับเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ไม่มีลักษณะเด่นชัด ผู้วิจัยจะจัดเป็นกลุ่มที่ 4 เนื้อหาเชิงที่มีความคล้ายคลึงกันมากในทุกประเทศ ผู้วิจัยจะจัดเป็นกลุ่มที่ 5 คือวัฒนธรรมที่มีร่วม สำหรับเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่มีการแลกเปลี่ยนและเปรียบเทียบในบทเรียนเดียวกัน ผู้วิจัยจะจัดเป็นกลุ่มที่ 6 คือวัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบ

ความสัมพันธ์ระหว่างสองแนวคิดนี้เห็นได้จากภาพกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ได้พบผล 2 ประการหลักดังนี้

1. ลักษณะของเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทย

บทอ่านต้นบทเรียนเป็นสาระหลักของบทเรียนแต่ละบทเรียน ซึ่งจะสอดคล้องกับชื่อเรื่องของบทเรียน ผู้วิจัยจึงจะพิสูจน์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจากบทอ่านต้นบทเรียนเป็นหลัก เมื่อเนื้อหาหลักจากบทอ่านเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเภทใดประเภทหนึ่งก็จะนับเป็น 1 บท ผู้วิจัยจะนำจำนวนบทของวัฒนธรรมประเภทต่างๆ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ในแบบเรียนภาษาไทยแต่ละชุดเพื่อวิเคราะห์ลักษณะของเนื้อหาเชิงวัฒนธรรม เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแบบเรียนภาษาไทยแต่ละชุดมีลักษณะดังนี้

1.1 ลักษณะของเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยชุด PKU

ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนที่มีเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยชุด PKU จำนวน 50 บท แม้แบบเรียนภาษาไทยชุดนี้จะเป็นแบบเรียนภาษาไทยชุดแรกในประเทศไทย แต่มีเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนน้อยมาก และล้วนเป็นเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนด้านผลผลิต ส่วนมากจะเป็นเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมที่มีร่วมกัน แต่ในเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยยังไม่พบเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยด้านบุคคล ยังได้พบเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมนานาชาติ 4 เรื่องอีกด้วย เช่น นิทานอีสป เนื่องจากจีนเปิดประเทศมาระยะหนึ่ง จึงทำให้ผู้สร้างแบบเรียนนำข้อมูลจากประเทศไทย และต่างประเทศได้ง่ายขึ้น

1.2 ลักษณะของเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU

บทเรียนที่มีเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU จำนวน 67 บท ไม่ว่าเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทย หรือ เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนล้วนได้ครอบคลุมวัฒนธรรมทั้ง 6 ประเภท แม้เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมที่มีร่วมกันยังเป็นเนื้อหาหลัก เนื้อหาด้านวัฒนธรรมไทยเน้นมารยาทไทยอย่างชัด แต่เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนมีเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุที่ว่า แม้มีข้อมูลหลากหลายมากขึ้นก็จริง แต่ว่ามหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง (BFSU) เป็นสถาบันที่ผลิตนักการทูต และการล่ามในด้านการต่างประเทศ การเมือง เนื้อหาแบบเรียนภาษาไทย จึงเน้นเนื้อหาด้านวัฒนธรรมจีน และการเมืองจีน เช่น มหาบุรุษด้านการเมืองในประวัติศาสตร์จีน

1.3 ลักษณะของเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยชุด GUFS

บทเรียนที่มีเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยชุด GUFS จำนวน 80 บท เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมที่มีร่วมกันเป็นเนื้อหาหลัก วัฒนธรรมไทยเน้นในด้านผลผลิตและวิถีการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมที่มีร่วมกันนั้นเริ่มกลับมาสนใจปัญหาต่าง ๆ ที่มนุษย์มีร่วมกัน และเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมสมัยใหม่ เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมนานาชาติเพิ่มมากขึ้น

1.4 ลักษณะของเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU

บทเรียนที่มีเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU จำนวน 68 บท เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยมีมากที่สุด 34 (50%) เน้นวัฒนธรรมด้านผลผลิต และเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนมีน้อยสุด 3 บท (4.41%) ซึ่งมีแต่วัฒนธรรมจีนประเภทผลผลิต และส่วนมากเป็นวัฒนธรรมสมัยใหม่ ไม่พบเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมประเภทอื่น ๆ เนื่องจากผู้สร้างแบบเรียนพยายามสร้างเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนมากขึ้นในบทอ่านเสริม จึงทำให้บทเรียนที่มีเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนล้วน ๆ ค่อนข้างน้อย

1.5 เปรียบเทียบเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทย

แม้แบบเรียนภาษาไทยแบบครบวงจรทั้ง 4 ชุดได้สร้างขึ้นในยุคสมัยที่แตกต่างกัน แต่ยังเป็นแบบเรียนภาษาไทยแบบครบวงจรที่ใช้กันในปัจจุบัน ผู้วิจัยเปรียบเทียบเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยตามแหล่งที่มาของเนื้อหาแล้วพบข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทย 4 ชุด

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมด้าน แหล่งที่มา	สัดส่วนบทเรียนในแบบเรียนภาษาไทย			
	PKU (1989)	BFSU (1992)	GUFS (2008)	YMU (2010)
วัฒนธรรมไทย	48.00%	46.27%	47.50%	50.00%
วัฒนธรรมจีน	8.00%	20.90%	13.75%	4.41%
วัฒนธรรมนานาชาติ	8.00%	2.99%	10.00%	5.88%
วัฒนธรรมที่มีร่วมกัน	28.00%	26.87%	25.00%	19.12%
วัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบ	4.00%	2.99%	2.50%	20.59%
วัฒนธรรมที่มีที่มาไม่แน่ชัด	4.00%	0	1.25%	0

จากตารางข้างต้นสรุปว่า 1) แบบเรียนภาษาไทยทุกชุดในจีนครอบคลุมทั้งวัฒนธรรมเป้าหมาย (ไทย) วัฒนธรรมผู้เรียน (จีน) และวัฒนธรรมนานาชาติ ซึ่งหมายความว่า เนื้อหาของแบบเรียนภาษาไทยในจีนมีความหลากหลาย 2) แม้เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยจะเพิ่มขึ้นตามลำดับ และเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่มีร่วมกันจะน้อยลงตามลำดับเวลา แต่เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทย และเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่มีร่วมกันยังเป็นเนื้อหาหลักในแบบเรียนภาษาไทยทั้ง 4 ชุด 3) เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนในแบบเรียนภาษาไทยยุคหลังจะมีน้อยลงตามลำดับ แต่เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมด้านการเปรียบเทียบได้เพิ่มมากขึ้น แสดงว่า แบบเรียนภาษาไทยได้สร้างความสัมพันธ์กันระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีนมากขึ้น 4) แม้เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมนานาชาติจะเป็นเนื้อหาประกอบส่วนน้อยในแบบเรียนภาษาไทย แต่ในแบบเรียนภาษาไทยทั้ง 4 ชุดล้วนมีเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมนานาชาติประกอบอยู่ด้วย 5) มีเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่มีที่มาไม่แน่ชัดปรากฏในแบบเรียนภาษาไทย 2 ชุด

2. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทย

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทย 4 ชุด พบผล 5 ประการหลักดังนี้

2.1 เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทย

ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยในแบบเรียนภาษาไทย 4 ชุดตามแนวคิดทฤษฎีของ Moran และ Cortazzi & Jin พบผลการวิจัยดังนี้

2.1.1 วัฒนธรรมไทยด้านผลผลิต

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยด้านผลผลิตที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทย 8 ประเภทอันได้แก่

1) สำนวนสุภาพและวรรณกรรม สำนวนไทยที่ผู้สร้างนิยมใช้เป็นเนื้อหาแบบเรียนส่วนมากจะเป็นสำนวนที่มีความหมายใกล้เคียงกับสำนวนจีน หรือใช้สำนวนจีนแปลได้โดยตรง บทเรียนที่สร้างจากวรรณกรรมไทยมี 46 บท และบทอ่านประกอบ 36 บท ผู้สร้างแบบเรียนแต่ละชุดต่างได้นำวรรณกรรมไทยประเภทต่าง ๆ สร้างเป็นเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมด้านผลผลิตในแบบเรียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านวัฒนธรรมไทยตามลำดับคือ ระดับต้น จะใช้นิทานเด็กเพื่อสร้างความสนใจกับผู้เรียน ระดับกลางจะใช้นวนิยายไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน และความคิดความเห็นของผู้เรียน ระดับสูง จะปูความรู้วรรณกรรมไทยเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงสุนทรียภาพ และอรรถรสของวรรณกรรม

2) สถาปัตยกรรมไทย แบบเรียนไม่เพียงแต่มีเนื้อหาแนะนำลักษณะของบ้านไทยแต่สมัยโบราณถึงปัจจุบัน หากยังได้แนะนำการตกแต่งบริเวณบ้านของชาวไทย และความแตกต่างของบ้านไทยระหว่างชาวเมืองกับคนชนบท

3) ศิลปะการแสดง เนื้อหาด้านศิลปะการแสดงมีการเพิ่มมากขึ้น และกว้างขวางขึ้นในแบบเรียนยุคภาษาไทยหลัง ๆ และได้สร้างเป็นบทเรียนเฉพาะขึ้น เช่น เพลงไทย มวยไทย

4) อาหารการกิน อาหารไทยและเครื่องเทศไทยที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยมากกว่า 100 อย่าง และศัพท์ด้านอาหารไทยปรากฏบ่อยครั้งในแบบเรียนภาษาไทยคือ “น้ำปลา” “กะปิ” ซึ่งเป็นเครื่องปรุงอาหารไทยที่ขาดไม่ได้ในชีวิตประจำวันของคนไทย

5) ภูมิปัญญาไทย มีเนื้อหาด้านภูมิปัญญาไทยในการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับมนุษย์ และภูมิปัญญาในการตกทอดวัฒนธรรมไทยอันดีงามในสังคมสมัยใหม่ เช่น การแพทย์แผนไทย การใช้สมุนไพรดูแลสุขภาพด้วยวิธีต่าง ๆ

6) ผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร 26 ชนิดได้รับการสร้างเป็นเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมด้านผลผลิตในแบบเรียนภาษาไทย รวมทั้งผลไม้ และพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่เรียน ถั่วลิสง ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่ผู้สร้างนิยมนำมาสร้างเป็นเนื้อหาแบบเรียนภาษาไทย

7) โบราณสถานไทย เนื้อหาด้านโบราณสถานไทยในแบบเรียนภาษาไทยได้เพิ่มมากขึ้นตามเวลา เนื้อหาด้านโบราณสถานมีลักษณะ 4 ลักษณะ ได้แก่ การแนะนำประวัติศาสตร์ของสถานที่ เช่น กรุงเทพฯ เมืองเชียงใหม่ และเมืองภูเก็ต การแนะนำกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานที่ เช่น เขาวราช ศูนย์ศิลปาชีพ หอประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ การแนะนำลักษณะของสถานที่ เช่น มหาวิทยาลัยต่าง ๆ และการแนะนำข้อมูลโดยรวม เช่น พิพิธภัณฑ์

8) งานหัตถกรรมและเทคโนโลยี แม้เนื้อหาด้านหัตถกรรมไทยที่ปรากฏในแบบเรียนไทยมีไม่มาก แต่วิธีการได้ครอบคลุมทั้งการจักสาน (หวด) การปั้นดินเผา (สังคโลก) การร้อย (พวงมาลัยมะลิ) การทอ (ผ้าฝ้าย) การประดับ (กระทง จัตุรัสอาหาร) แกะสลัก การหล่อหลอม และงานกระดาษ (ร่ม) ยังมีการแนะนำวิธีการใช้ของผลิตภัณฑ์ทางเทคโนโลยีอย่างละเอียดในแบบเรียนภาษาไทยอีกด้วย

2.1.2 วัฒนธรรมไทยด้านแบบแผนปฏิบัติ

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยด้านแบบแผนปฏิบัติในแบบเรียนภาษาไทยมี 3 ระดับ ดังนี้

1) แบบแผนปฏิบัติระดับประเทศ แบบแผนปฏิบัติระดับประเทศประกอบด้วยกฎหมาย นโยบาย และกฎเกณฑ์ของสถาบันต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์พบว่า ในแบบเรียนภาษาไทยยุคก่อนปี ค.ศ. 2000 ไม่ค่อยได้พบเนื้อหาด้านนโยบาย กฎหมายไทย เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เนื้อหาด้านนโยบายและกฎหมายไทยได้เพิ่มเข้ามาในแบบเรียนภาษาไทย โดยเฉพาะนโยบายต่างประเทศ และนโยบายการค้าไทย แม้กระทั่งในแบบเรียนภาษาไทยล่าสุด (YMU) ได้เพิ่มนโยบายด้านการศึกษา และระบบการปกครองไทยเข้าไปในเนื้อหา

2) แบบแผนปฏิบัติระดับสังคม หมายถึง แบบแผนที่กลุ่มคนในสังคมไทยยึดถือและสืบทอดกันมาแต่โบราณ ผู้วิจัยพบเนื้อหาด้านแบบแผนปฏิบัติระดับสังคม 4 ประเภทอันได้แก่ ประเพณีเกี่ยวกับเทศกาล (สงกรานต์ ลอยกระทง) ประเพณีทางศาสนา (ประเพณีงานบวช ทอดกฐิน) ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต (ประเพณีขึ้นบ้านใหม่ โกนจุก) และประเพณีอื่น ๆ (การไหว้ครู และรับปริญญาบัตร)

3) แบบแผนปฏิบัติส่วนบุคคล ไม่พบเนื้อหานี้ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด PKU เนื้อหาด้านแบบแผนปฏิบัติส่วนบุคคลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลักคือ เนื้อหาเชิงมารยาทไทยด้านกิริยา รวมทั้งท่าทางการทักทาย การยืน การนั่ง การเดิน การนอน การแต่งกาย การกิน และการรับส่งของ อีกประเภทหนึ่งคือมารยาททางวาจา เช่น การถ้อยคำในการทักทาย และได้ตอบ

2.1.3 วัฒนธรรมไทยด้านวรรณคดี

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยด้านวรรณคดีมี 6 หมวด ดังนี้

1) วรรณคดีที่มีต่อพระมหากษัตริย์ วรรณคดีของคนไทยที่มีต่อพระมหากษัตริย์ในเนื้อหาแบบเรียนภาษาไทยเป็นวรรณคดีเชิงบวก ยกย่องพระมหากษัตริย์ไทย วรรณคดีเช่นนี้จะแตกต่างกับหลาย ๆ ประเทศที่มีกษัตริย์อันเป็นประมุข เช่น พิธีพระราชทานปริญญาบัตร

2) ความเชื่อเรื่องผี มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับคนไทยเคารพ นับถือ ยำเกรงธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และผีคุ้มครองถิ่น เช่น เจ้าป่าเจ้าเขา

3) วรรณคดีที่มีต่อศาสนาพุทธ มีเนื้อหาที่แนะนำศาสนาพุทธสอดแทรกในบทอ่านประกอบของแบบเรียนภาษาไทยชุด PKU และแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU ชาวไทยมีวรรณคดีเชิงบวกต่อพุทธศาสนา แม้กระทั่งยกย่อง และชื่นชมเป็นอย่างมาก

4) วรรณคดีที่มีต่อครู เนื้อหาด้านวรรณคดีที่มีต่อครูผ่านบทอ่านประกอบในแบบเรียนภาษาไทยชุด PKU ชุด GUFs และชุด YMU จากเนื้อหาบทเรียนสะท้อนให้เห็นว่า ในสายตาชาวไทย ครูเป็นผู้มีความรู้ สติปัญญา มีความอดทนสูง น่าเคารพนับถือ เป็นผู้มีความดีคุณต่อประเทศชาติ

5) วรรณคดีที่มีต่อบ้านเมือง ชาวไทยมีความภูมิใจมากกับความอุดมสมบูรณ์ของบ้านเมือง เนื้อหาที่แสดงวรรณคดีของคนไทยที่มีต่อบ้านเมืองปรากฏในแบบเรียนทั้ง 4 ชุด เช่น บทที่ 14 ตอนหนึ่งในการให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ในหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 4 ชุด PKU

6) ความเชื่อเกี่ยวกับสี แม้มีบทเรียนที่แนะนำความเชื่อเรื่องสีไม่มาก แต่มีการแนะนำอย่างละเอียดมาก คนไทยใช้สีในหลายลักษณะ ได้แก่ การใช้สีในการแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ใช้สีประจำวันตามศาสนา ฮินดู ใช้สีในการแบ่งหมู่คณะ และใช้สีเป็นสัญลักษณ์องค์กร คนไทยมักจะเลือกใช้สีเป็นสิริมงคลตามที่ต้องการ เช่น บทที่ 25 ภาษาไทยพื้นฐาน เล่ม 2 ชุด YMU

2.1.4 วัฒนธรรมไทยด้านชุมชน

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยด้านชุมชนพบ 5 กลุ่มในแบบเรียนภาษาไทยอันได้แก่ 1) ชนกลุ่มน้อย กลุ่มชาวมูเซอที่เอ้ออารีเผื่อแผ่ มีน้ำใจ (บทที่ 4 แม่เฒ่ามูเซอ ภาษาไทยพื้นฐาน เล่ม 4 ชุด YMU) 2) กลุ่มชนเสพยาเสพติด กลุ่มเยาวชน หรือกลุ่มนักเรียน และชาวเขา (ชายแดน) จะเป็นกำลังหลักในการแพร่ระบาด และการเสพยาเสพติด (บทที่ 8 ภาษาไทยชั้นสูง ชุด GUFs) 3) กลุ่มชนพลัดถิ่น ที่มีค่าแรงงานต่ำ ไม่มีอาชีพที่มั่นคง หรือต้องจากบ้านไปใช้แรงงานในเมืองเพื่อเลี้ยงครอบครัว แบบเรียนภาษาไทยชุด PKU และชุด GUFs ล้วนมีเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตคนกลุ่มนี้ 4) ชุมชนเมือง เนื้อหาที่เกี่ยวกับชุมชนเมืองส่วนมากสะท้อนให้เห็นปัญหาอันเกิดจากสังคมอุตสาหกรรม และผู้สร้างพยายามตัดเตือนให้ผู้เรียนใส่ใจปัญหาชุมชนเมืองของไทย เช่น สลัม รถติดในชุมชนเมือง 5) ชุมชนชนบทที่ขาดโอกาส ๑ แต่มีความผูกพันกับบ้านเกิดของตนเป็นอย่างมาก เช่น กลุ่มชาวอีสาน

2.1.5 วัฒนธรรมไทยด้านบุคคล

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยด้านบุคคลพบ 3 ประเภทดังนี้

1) นักประพันธ์วรรณกรรม ผู้วิจัยไม่พบเนื้อหาที่แนะนำ นักประพันธ์วรรณกรรมไทยในแบบเรียนภาษาไทยชุด PKU ชุด BFSU และชุด YMU แต่พบเนื้อหาแนะนำชีวิตประวัติ ประสบการณ์ในการเขียน สัปดาห์การเขียน และผลงานในแบบเรียนภาษาไทยชุด GUFs นักประพันธ์จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มอันได้แก่

นักประพันธ์ที่มีผลงานเกี่ยวกับจีน หรือชีวิตมีความสัมพันธ์กับจีน เช่น ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช (ชูสีไทเฮา สามก๊ก ฉบับนายทุน โจโฉ นายกตลอคกาล) หยก บุรพา (อยู่กับกัง) ยังมีนักประพันธ์ไทยผู้อื่นที่มีผลงานชิ้นเอกบ้าง เช่น สุนทรภู่ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (สังข์ทอง) สุวรรณิ์ สุนธธา (เขาชื่อกานต์ ลูกรัก) นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังพบว่า นักประพันธ์ดังกล่าวมาจากทั้งภาคใต้ ภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคกลางอีกด้วย

2) บุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ แม้มีการกล่าวถึงบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ไม่น้อย ผ่านเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ของแบบเรียนภาษาไทยทั้ง 4 ชุด เช่น สมเด็จพระนารายณ์ พระเจ้าตากสิน และ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล อดุลยเดช เป็นต้น แต่บุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ที่ได้แนะนำอย่างละเอียด มีเพียงผู้เดียว คือ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

3) ผู้มีชื่อเสียงในวงการอื่น ๆ นอกจากม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ผู้มีชื่อเสียงในหลาย ๆ วงการ แล้ว ผู้วิจัยยังได้พบคนเดียวในเนื้อหาแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU คือ สมรักษ์ คำสิงห์ นักมวยในประวัติศาสตร์ไทย

2.1.6 เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยด้านภูมิศาสตร์

แม้ดินฟ้าอากาศ ฤดูกาล ทรัพยากรล้วนเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ แต่การกระจายของ ประชากร คมนาคม ชุมชนเมือง การเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมถือเป็นเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมทางภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่า มีเนื้อหาที่แนะนำสภาพการกระจายของเกษตรกรรมไทย อุตสาหกรรมไทย และคมนาคมไทยปรากฏ ในแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU และการกระจายของจังหวัดในแบบเรียนภาษาไทยชุด GUFS

2.2 เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีน

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนในแบบเรียนภาษาไทย 4 ชุด พบผล 4 ประการหลักดังนี้

2.2.1 วัฒนธรรมจีนดั้งเดิม

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมมี 8 ประเภทดังนี้

1) ภาษาและวรรณกรรมจีน เนื้อหาที่เกี่ยวกับภาษาและวรรณกรรมจีนส่วนมากจะพบใน แบบเรียนภาษาไทยชุด PKU และชุด BFSU เนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ประเภทอันได้แก่ หนึ่ง อักษรและสำนวนวจน มีการแนะนำวิวัฒนาการของอักษรจีน และที่มาของสำนวนวจนต่าง ๆ สอง นักวรรณคดีโบราณ นักวรรณคดีที่แนะนำในแบบเรียนนั้นครอบคลุมคนในหลาย ๆ ยุคสมัย ได้แก่ สมัยราชวงศ์ฮั่น สมัยจิ้นก็ก สมัยราชวงศ์ถัง สมัยราชวงศ์ซ่ง สมัยราชวงศ์หมิงและสมัยราชวงศ์ชิง สาม วรรณกรรม ส่วนมากจะเป็นนิทานเตือนใจ เช่น เรื่อง “อาจารย์ตงโก๊ะ” ซึ่งเป็นนิทานสมัยราชวงศ์หมิง

2) โบราณสถานจีน เนื้อหาที่เกี่ยวข้องโบราณสถานส่วนมากจะพบในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU และชุด GUFS มี 6 ประเภท ได้แก่ โบราณสถานที่เกี่ยวกับบุคคลสำคัญ (ฉีฝู เมืองอนุสรณ์สถานขงจื้อ) โบราณสถานที่เกี่ยวกับศาสนา (ถ้าพระพุทธรูปประตุมังกร) โบราณสถานที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง (เป่ย์จิง พระราชวังหลวง) โบราณสถานที่เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ (เทียนอันเหมิง สะพานหลูโกวเฉียว) ซึ่งเป็นสถานที่

สำคัญในการต่อต้านศึกในประวัติศาสตร์ โบราณสถานที่เกี่ยวกับโบราณคดี (โจวโจวเตี้ยน) ซึ่งเป็นสถานที่ค้นพบกระดูกบรรพบุรุษมนุษย์ โบราณสถานที่เกี่ยวกับการค้า (เมืองกวางเจา)

3) ความเชื่อของคนจีน แม้มีเนื้อหาเพียง 1 บทเรียนในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU ที่ได้แนะนำถึง ความเชื่อของคนจีน แต่แนะนำอย่างละเอียดมาก ผลการวิเคราะห์พบว่า ความเชื่อของคนจีนที่นำเสนอในแบบเรียนภาษาไทยมี 4 ประการอันได้แก่ หนึ่ง ความเชื่อในศาสนาพุทธที่มีความผสมผสานกลมกลืนกับศาสนาเต๋าและแนวคิดขงจื้อ ซึ่งมี 3 นิกายคือ นิกายมหายาน นิกายลัทธิเต๋าที่เผยแพร่ในหมู่ชนชาวทิเบต และมองโกเป็นส่วนใหญ่ ศาสนานิกายหินยาน เป็นที่นับถือศรัทธาในหมู่ชนชาวไต ชาวปูลัง เปิงหลง และชาวหว่าในมณฑลยูนนาน สอง ความเชื่อในศาสนาอิสลามได้เผยแพร่เข้ามาจากประเทศอาหรับ ผู้ที่นับถือมี 10 ชนชาติอันได้แก่ ชนชาติหุย อูยกูร์ คาซัค ทาทาร์ คีร์กีซ อุซเบก ตงเซียะ ซาลาร์ และเปาอัน สาม ความเชื่อในศาสนาคริสต์ คนที่นับถือศาสนาคริสต์มีอยู่ 2 นิกายคือ นิกายโรมันคาทอลิก กับนิกายโปรเตสแตนต์ สี่ ความเชื่อในบรรพบุรุษสรุปคือ ความเชื่อของคนจีนทุกด้าน และศาสนาต่าง ๆ จากต่างประเทศล้วนสร้างบนพื้นฐานของแนวคิดขงจื้อและคำสอนของศาสนาเต๋า

4) ชนชาติกลุ่มน้อย ชนชาติกลุ่มน้อยที่นำเสนอในแบบเรียนภาษาไทยแม้มีไม่มาก เพียงได้พบเนื้อหาแนะนำในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU เท่านั้น เนื้อหาที่เกี่ยวกับชนชาตินั้นไม่เพียงแต่ได้แนะนำความสัมพันธ์ระหว่างชนชาติกลุ่มน้อยกับชาวฮั่น หากยังได้แนะนำระบบการปกครอง นโยบายที่เกี่ยวข้องและความเชื่อต่าง ๆ ของชนชาติด้วย เช่น ชาวไต ชาวทิเบต

5) เหตุการณ์และบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ เนื้อหาด้านเหตุการณ์และบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ส่วนมากจะพบในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่พบในเนื้อหาแบบเรียนภาษาไทยมี 6 เหตุการณ์อันได้แก่ เหตุการณ์การเดินทางสู่ดินแดนตะวันตกเพื่อศึกษาศาสนาของพระอาจารย์ฟาเสียน (ฟาเหียน) พระถังซำจั๋ง และพระอาจารย์อี้จิง เหตุการณ์บุกเปิดเส้นทางสายไหม การรวมหกแคว้นเป็นหนึ่งเดียวของฉินซีฮ่องเต้ การสร้างชาติจีนใหม่ของเหมาเจ๋อตง และการโค่นล้มราชวงศ์ชิงของซุนยัตเซ็น ยังได้แนะนำผลงานอันยอดเยี่ยมของคนจีน 7 ชิ้น ได้แก่ ก้านสือซิงจิง (ตำราดาราศาสตร์) ที่ทำตารางที่ตั้งของดาวฤกษ์ที่เก่าแก่ที่สุดในโลก หุ่นเทียนอีสำหรับค้นคว้าปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ และเครื่องวัดแผ่นดินไหวของจางเหิง การคำนวณอัตราส่วนระหว่างความยาวของเส้นรอบวงกลมกับเส้นผ่าศูนย์กลางได้ 3.1415926-3.1415927 ของ จูชงจื่อ (คนแรกในโลก) หนังสือ “เมินซีปี้ถาน” ที่บันทึกวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโบราณ หวงตี้เน่ย์จิง ที่เป็นตำราแพทยศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุด และ “เปิ่นเฉ่ากวงมู่” (บันทึกสมุนไพร และตำรายา)

6) อาหารการกินของจีน เนื้อหาด้านอาหารการกินของจีนส่วนมากสอดแทรกในบทเรียนของแบบเรียนภาษาไทยแต่ละชุด แบ่งออกเป็น 3 ประเภท หนึ่ง อาหารจีนดั้งเดิม เช่น ซาลาเปา (หมานโถว) เกี้ยว บะหมี่ล้วนเป็นอาหารจีนดั้งเดิมที่ทำจากแป้งสาลี และมีประวัตินานเกิน 2000 ปี สอง อาหารท้องถิ่น อาหารท้องถิ่นที่ปรากฏในเนื้อหานี้จะแตกต่างกันไปตามแบบเรียนแต่ละชุด แบบเรียนภาษาไทยชุด PKU มีอาหาร

แป้งมากกว่า แบบเรียนภาษาไทยชุด GUFs จะพบอาหารกวางตุ้ง เช่น หมูพะโล้ สำหรับแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU จะเน้นอาหารยูนนาน เช่น ขนมจีน สาม ประเพณีด้านการกิน เช่น ประเพณีดื่มชาที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU

7) เทศกาลตามประเพณีจีน เทศกาลจีนที่พบมากที่สุดในแบบเรียนภาษาไทยทั้ง 4 ชุดคือ เทศกาลตรุษจีน โดยเฉพาะในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU มีการแนะนำเทศกาลจีนอย่างละเอียดมาก ซึ่งรวมเวลา ประวัติความเป็นมา พิธีบวงสรวง กิจกรรม และความเชื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวันตรุษจีน แต่สำหรับเทศกาลอื่น ๆ จะมีการแนะนำแบบคร่าว ๆ และมักจะสอดแทรกในบทเรียนเท่านั้น นอกจากนี้แล้ว ในแบบเรียนภาษาไทยชุด GUFs และชุด YMU ยังได้กล่าวถึง เทศกาลเซ็งเม้ง วันตวนอู่ วันไหว้พระจันทร์ วันสารทจีน เทศกาลหยวนเซียว เป็นต้น

8) วัฒนธรรมชื่อและนามสกุลชาวจีน ชาวจีนใช้ชื่อและนามสกุลมาแต่สังคระบบแม่เป็นใหญ่ เนื้อหาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมชื่อ และนามสกุลเพียงได้พบในแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU เนื้อหาครอบคลุมทั้งประวัติความเป็นมา พัฒนาการ ความสัมพันธ์กับสังคม และบทบาทสำคัญในการใช้ชื่อและนามสกุลของชาวจีน

จากเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนดั้งเดิม 8 ประเภtdังกล่าวที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยทั้ง 4 ชุดสรุปได้ว่า 1) เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมส่วนมากปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU และเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมปรากฏน้อยมากในแบบเรียนภาษาไทยชุด PKU 2) เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนดั้งเดิม 7 ประเภทมีลักษณะร่วมกันคือ เน้นการแนะนำประวัติความเป็นมาของวัฒนธรรมนั้น ๆ เป็นหลัก 3) เนื้อหาด้านวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมปรากฏน้อยลงในแบบเรียนภาษาไทยยุคหลัง ๆ แม้จะมีบ้างแต่ก็เป็นการสอดแทรกเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมบางอย่างในแบบเรียนภาษาไทย

2.2.2 วัฒนธรรมจีนปฏิวัติ

วัฒนธรรมปฏิวัติ หมายถึง วัฒนธรรมที่ชาวจีนตื่นและลุกขึ้นมาต่อสู้กับระบบสังคมเก่าภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน และนำพาประชาชนจีนสร้างแก่นค่านิยมใหม่และระบบสังคมอันก้าวหน้าใหม่ ซึ่งรวมทั้งอุดมการณ์ทางการเมือง ระบบการปกครอง ยุทธศาสตร์ทางการเมือง กลไกทางการเมือง และแนวคิดทางการเมือง วัฒนธรรมปฏิวัติเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ชาวจีนอันเด่นชัด ผู้วิจัยพบเนื้อหาด้านวัฒนธรรมจีนปฏิวัติ 3 ประเภท ดังนี้

1) เหตุการณ์ของการปฏิวัติ เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับการปฏิวัติส่วนมากปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU รวม 6 เหตุการณ์ ได้แก่ เหตุการณ์หลู่โกวเฉียวเป็นเหตุการณ์สำคัญในการต่อต้านญี่ปุ่น เหตุการณ์ซินไฮ่ในการโค่นล้มการปกครองราชวงศ์ชิง สงครามปราบขุนศึกภาคเหนือ “ขบวนการ 4 พฤษภาคม” เหตุการณ์ปฏิวัติที่ดินเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้น้อยที่ดิน หรือไม่มีที่ดิน และสงครามปลดแอกทั่วประเทศ ล้วนเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ประชาชนจีนต่อสู้เพื่อประสบความสำเร็จการปฏิวัติประชาธิปไตยแผนใหม่

3) จิตวิญญาณของการปฏิบัติ มีเนื้อหาที่เน้นนำธงชาติ ตราแผ่นดิน และเพลงชาติจีนอย่างละเอียดมากในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU ธงชาติ ตราแผ่นดิน และเพลงชาติจีน เป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงจิตวิญญาณของการปฏิบัติ ธงชาติจีนสะท้อนจิตวิญญาณ ที่ชาวจีนผิวเหลืองทุกชนชั้น (ชนชั้นกรรมกร ชนชั้นชาวนา ชนชั้นนายทุนน้อย และชนชั้นนายทุนชาติ) ยอมเสียสละเพื่อชาติและสามัคคีกันโดยอยู่ภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศจีน ตราแผ่นดินสะท้อนให้เห็นจิตวิญญาณของ “ขบวนการ 4 พฤษภาคม” ซึ่งขบวนการของประชาชนและนักศึกษาทั่วประเทศต่อต้านการรุกรานของจักรวรรดินิยม และการกดขี่ของชนชั้นศักดินา ถือเป็นจิตวิญญาณรักชาติของเยาวชนจีนในการแสวงหาประชาธิปไตย ความก้าวหน้า และใส่ใจบ้านเมือง เพลงชาติจีน “เพลงมาร์ชกองทัพแดง” สะท้อนให้เห็นพลังของความสามัคคีของชาวจีนในการเผชิญวิกฤติปัญหาของประเทศชาติ มีจิตวิญญาณในการปฏิบัติตน กล้าหาญ อดทน ยอมเสียสละชีวิตกับประเทศชาติ และต้องตื่นสติตลอดเวลากับวิกฤติ

มีเนื้อหาด้านวัฒนธรรมจีนสมัยใหม่ 3 ประเภทดังนี้

2) ระบบการปกครองใหม่ เนื้อหาด้านระบบการปกครองใหม่ส่วนมากปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด GUF5 ระบบการปกครองใหม่ที่พบมี 3 ระบบ ได้แก่ ระบบสภาผู้แทนประชาชน รวมทั้งสิทธิในการเลือกตั้ง และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรตุลาการและระบบตุลาการของจีน และระบบการปกครองตนเองของชนชาติในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU ไม่พบเนื้อหาด้านระบบการปกครองสมัยใหม่ในแบบเรียนภาษาไทยชุดอื่น ๆ

3) นโยบายใหม่ เนื้อหาด้านนโยบายใหม่ส่วนมากปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยต้นศตวรรษที่ 21 ซึ่งแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU และชุด GUFs พบ 7 นโยบายใหม่ในแบบเรียนอันได้แก่ นโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานชนบทเพื่อตัดต้นตอของปัญหา ทั้งด้านระบบน้ำ คมนาคม การศึกษา การรักษาพยาบาลและการใช้ไฟฟ้า นโยบายการต่างประเทศ และนโยบายด้านการนับถือศาสนา (ชุด BFSU)

2.2.4 วัฒนธรรมจีนด้านภูมิศาสตร์

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนด้านภูมิศาสตร์เพียงได้ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU มีการแนะนำสภาพประชากรของเมืองต่าง ๆ ในประเทศจีน การกระจายของชนชาติและผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ เช่น ชาวไทจะอาศัยอยู่ตอนใต้ของมณฑลยูนนาน ชาวปู้หลิงและจิงป้อมีที่อยู่ตามภูเขาของมณฑลยูนนาน ชาวจีนนับถือศาสนาอิสลามส่วนใหญ่อยู่กันเป็นกลุ่มก้อนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน มีแต่ชนชาติหุยเท่านั้นที่กระจายกันไปอยู่ทั่วประเทศ

จากเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนทั้ง 4 ประเภทข้างต้นสรุปได้ว่า เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนดั้งเดิม และวัฒนธรรมปฏิบัติส่วนมากปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด BFSU แต่เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนสมัยใหม่ส่วนมากปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยต้นศตวรรษที่ 21

2.3 เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมนานาชาติ

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมนานาชาติมี 2 ประเภท ดังนี้

2.3.1 ภาษาและวรรณกรรมต่างประเทศ เนื้อหาด้านภาษาและวรรณกรรมต่างประเทศปรากฏในแบบเรียนภาษาไทย ชุด PKU ชุด YMU และชุด GUFs มี 5 ประเภท ได้แก่ 1) นิทานอีสป ซึ่งเป็นนิทานเรื่องเล่าเรื่องชาวกรีกโบราณ เช่น กระต่ายกับเต่า เก็บหัวใจไว้บนต้นไม้ กระต่ายตื่นตูม จระเข้กับลิง 2) เทพนิยายกริมม์ เช่น ซินเดอเรลลา สโนไวท์กับคนแคระทั้งเจ็ด 3) เทพนิยายแอนเดอร์สัน เช่น หนูน้อยผู้ขายไม้ขีดไฟ 4) นิทานประเทศทวีปเอเชีย เช่น “กระจกเจ้าปัญญา” จากอินโดนีเซีย “กากับหมาจิ้งจอก” จากอิหร่าน “ช้างเผือก” จากอินเดีย 5) การปรับภาษาอังกฤษในภาษาไทยผ่าน การทับศัพท์ การยืมปน การยืมแปล และการบัญญัติศัพท์ในแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU

2.3.2 เทศกาลต่างประเทศ เนื้อหาเทศกาลต่างประเทศมีน้อยมาก มีแต่เนื้อหาที่เกี่ยวกับเทศกาลปีใหม่ และเทศกาลคริสต์มาสสอดแทรกในเนื้อหาบางแห่งของแบบเรียนภาษาไทย

2.4 เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่มีร่วมกัน

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่มีร่วมกันมี 5 ประเภท ดังนี้

2.4.1 ปัญหาต่าง ๆ ของโลก แม้มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ปรากฏมากขึ้นในแบบเรียนภาษาไทยยุคหลัง ๆ (แบบเรียนภาษาไทยชุด GUFs และชุด YMU) ก็ตาม แต่ก็มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของโลกปรากฏมากขึ้นในแบบเรียนภาษาไทยเช่นเดียวกัน ปัญหาที่คนทั่วโลกมีส่วนร่วมที่พบใน

เนื้อหา เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน โรคระบาด สึนามิ สลัม ยาเสพติด ไข้หวัด และไข้หวัดนกปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด GUFs และชุด YMU ล้วนเป็นปัญหาที่มีต้นเหตุจากมนุษย์และมนุษย์ทุกคนต้องเผชิญกัน

2.4.2 เนื้อหาที่มีปฏิสัมพันธ์กัน เนื้อหาที่มีปฏิสัมพันธ์กันจะพบในแบบเรียนภาษาไทย 3 ชุด (ชุด BFSU ชุด GUFs และชุด YMU) เนื้อหาที่มีปฏิสัมพันธ์กันมี 4 กลุ่ม 1) การแนะนำเนื้อหาด้านความร่วมมือระหว่างสองฝ่าย หรือหลายฝ่าย เช่น แลกเปลี่ยนร่วมว่าด้วยการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน นโยบายการค้าชายแดนไทย-จีนตอนใต้ ความตกลงการขยายความร่วมมือทวิภาคีเศรษฐกิจและการค้า FTA ไทย-จีน และ GMS-EC 2) การจัดงานร่วมกัน เช่น งานเลี้ยงต้อนรับผู้นำทั้งสองประเทศ 3) การติดต่อสื่อสารกันระหว่างกัน เช่น การเยือนจีนของสมเด็จพระเทพฯ 4) การร่วมสร้างองค์กรต่าง ๆ เช่น องค์การการค้าโลก อาเซียน

2.4.3 วิถีชีวิตร่วมกัน เนื้อหาด้านวิถีชีวิตร่วมกันส่วนมากจะปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชั้นพื้นฐานของแต่ละชุด เนื้อหาส่วนนี้มักนำเสนอผ่านบทสนทนา และเป็นเนื้อหาร่วมกันที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตของคนทั่วไป เช่น ครอบครัว วันเดือนปี เวลา การซื้อของ การถามทาง การพูดโทรศัพท์ โรคภัยไข้เจ็บ การรักษาพยาบาล การกีฬา ไปรษณีย์ คอมพิวเตอร์ การออกกำลังกาย การบันเทิง โดยสารรถ ตัวเลข โรงเรียน

2.4.4 ประมวลความรู้ในด้านต่าง ๆ เนื้อหาที่เกี่ยวกับประมวลความรู้ต่าง ๆ ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด GUFs และชุด BFSU มีไม่น้อย เช่น ประมวลความรู้ด้านเศรษฐกิจ (สถาบันการเงิน แบงก์ชาติ ตลาดหลักทรัพย์ ระดมเงินออม ดุลการค้า สินค้าจำบัง) ประมวลความรู้ด้านการเงิน ยานอวกาศ และระบบสุริยะ วิวัฒนาการของมนุษย์ (โลกของเรา) ล้วนเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับประมวลความรู้เฉพาะด้าน

2.4.5 ค่านิยมที่มีร่วมกัน เนื้อหาที่นำเสนอค่านิยมที่มีร่วมกันส่วนมากปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด GUFs เช่น ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ค่าของชีวิต ล้วนเป็นค่านิยมที่มนุษย์ทุกคนควรจะต้องสังเกตเห็น

2.5 เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ไม่มีที่มาแน่ชัด

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ไม่มีที่มาแน่ชัด ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด PKU มี 2 เรื่อง ได้แก่ 1) นิทานของนัสนูดิน อาวันนี (“ช่วยเขียนให้” “มีทางแก้ทางเดียว” “ทางบนยอดไม้” “กระเป๋าคาวน้ำ” “กระต่ายออกลูก”) แม้นิทานของนัสนูดิน อาวันนีเผยแพร่ไปอยู่ทั่วโลก แต่ไม่มีผู้ใดบอกกล่าวอาวันนีจะเป็นคนมีตัวตนจริงในประวัติศาสตร์ หรือเพียงเป็นตัวละครในนิทานเรื่องเล่า เพียงแต่ทราบว่า เป็นตัวละครในนิทานเรื่องเล่าของแถบประเทศเอเชียกลาง แม้มีคนที่หลักฐานว่าศตวรรษที่ 16 นักเขียนตุรกีที่ชื่อว่า ลามิ (lami) ได้บันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ของอาวันนีนัสนูดินไว้แล้วจัดเป็นรวมนิทาน “เรื่องข้าซัน” ไปตีพิมพ์ แต่นัสนูดิน อาวันนียังมีอิทธิพลมากในกลุ่มชาวอุรในจีนเกียงประเทศจีน อิหร่าน อุซเบกิสถานอีกด้วยจนต่างคนต่างบอกว่า เป็นคนของประเทศที่ตนอยู่ 2) นิทานเรื่อง แหวนวิเศษ ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยชุด PKU ก็ไม่มีที่มาแน่ชัด เนื่องจากหลาย ๆ ประเทศต่างก็มีนิทานที่เกี่ยวกับแหวนวิเศษ โดยเฉพาะประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป

2.6 เนื้อหาวัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบ

เนื้อหาวัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบที่ปรากฏไม่น้อยในแบบเรียนภาษาไทยยุคหลัง ๆ โดยเฉพาะเนื้อหาวัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบมีมากขึ้นเป็นพิเศษในแบบเรียนภาษาไทยชุด YMU เช่น การเปรียบเทียบวัฒนธรรมจีน และไทยในบทเรียนเดียวกัน (ฤดูกาล อาหาร เวลา การแพทย์ ศาสนา เครือญาติ)

เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทยเป็นเนื้อหาหลักที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทย และมีความหลากหลายมาก รวมทั้งผลผลิตทางวัตถุ 8 กลุ่ม วัฒนธรรมไทยเชิงแบบแผนปฏิบัติ 3 ระดับ วัฒนธรรมไทยด้านทฤษฎี 6 ประเภท วัฒนธรรมไทยด้านชุมชน 5 กลุ่มชน วัฒนธรรมไทยด้านบุคคล 3 ประเภท และวัฒนธรรมด้านภูมิศาสตร์ เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยจะมีน้อยรองจากเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมไทย รวมทั้งวัฒนธรรมจีนดั้งเดิม 7 ประเภท วัฒนธรรมจีนด้านการปฏิบัติ 3 ประเภท วัฒนธรรมจีนสมัยใหม่ 3 ประเภท และวัฒนธรรมจีนด้านภูมิศาสตร์ เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมนานาชาติที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ ภาษาและวรรณกรรมต่างประเทศ และเทศกาลต่างประเทศ เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่มีร่วมกันปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยนั้นมี 5 ประเภทอันได้แก่ ปัญหาต่าง ๆ ของโลก เนื้อหาที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างหลายประเทศ วิถีชีวิตทั่วไป ประมวลความรู้ในด้านต่าง ๆ และค่านิยมบางอย่างที่มีร่วมกัน เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่มีที่มาไม่แน่ชัดมีน้อยมาก และเพียงได้ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยบางชุด สำหรับเนื้อหาวัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบปรากฏเพิ่มมากขึ้นในแบบเรียนภาษาไทยยุคหลัง ๆ และมักได้รับการนำเสนอผ่านบทสนทนา

อภิปรายผลการวิจัย

แม้มีการวิจัยที่วิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแบบเรียนภาษาต่างประเทศไม่น้อยในประเทศและต่างประเทศ เช่น ผลการวิจัยของ Yu Ling, He Ningxing and Li Daoxue, (2023: 66-67) พบว่า ช่วง 10 ปีที่ผ่านมา งานวิจัยที่ศึกษาเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีนพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะช่วง 2020-2022 เป็นช่วงเติบโต แต่ผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยที่วิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแบบเรียนภาษาไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ถือว่าเป็นงานวิจัยชิ้นแรกที่วิเคราะห์เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน ในขณะที่นักวิชาการจีนหลายคนกลับศึกษาเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนในแบบเรียนภาษาต่างประเทศและพบผลการวิจัยร่วมกันว่า เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนขาดหายไปจากแบบเรียนภาษาต่างประเทศปัจจุบัน (Su Yingying and Dong Xiyao, 2021: 81) และวัฒนธรรมประเทศเป้าหมายเป็นเนื้อหาหลักและวัฒนธรรมจีนเพียงเป็นเนื้อหาประกอบส่วนน้อย แม้มีการปรับปรุงแบบเรียนภาษาอังกฤษหลายครั้ง แต่อัตราเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนก็ไม่มีการเปลี่ยนแปลง (Liu Yanhong, Lawrence and Stephen, 2015: 87) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ว่า เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนปรากฏน้อยลงตามลำดับในแบบเรียนภาษาไทยหลังปี ค.ศ. 2000 การวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยล่าสุด (ชุด YMU) มีความหลากหลายมาก

ประกอบด้วยวัฒนธรรมผู้เรียน (4.41%) วัฒนธรรมเป้าหมาย (50%) วัฒนธรรมนานาชาติ (5.88%) วัฒนธรรมที่มีร่วมกัน (19.12%) วัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบ (20.59%) ซึ่งแตกต่างกับผลการวิจัยของ Jiao Zhirong, (2022: บทคัดย่อ) ที่แบ่งเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาอังกฤษที่ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 2019 ไว้เป็น 3 ประเภทอันได้แก่ วัฒนธรรมผู้เรียน (32%) วัฒนธรรมเป้าหมาย (29%) และวัฒนธรรมนานาชาติ (39%) เมื่อเปรียบเทียบกันจะเห็นว่า แบบเรียนภาษาไทยชุดล่าสุดในจีนมีเนื้อหาด้านวัฒนธรรมนานาชาติ และวัฒนธรรมผู้เรียนยังน้อยเกิน ซึ่งยังเป็นแบบเรียนภาษาไทยที่สร้างตามข้อกำหนดของ “ต้ากัง”(มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษาปี ค.ศ.2000) และปรับปรุงไม่ทันตามมาตรการควบคุมดูแลหนังสือเรียนระดับอุดมศึกษา (Ministry of Education of the People’s Republic of China, 2019: 2) ที่กำหนดไว้ว่า หนังสือเรียนต้องมีลักษณะความเป็นชาติจีน และมีความมั่นใจในวัฒนธรรมของตน ผลการวิจัยครั้งนี้ถือเป็นแรงกระตุ้น หรือตัดเตือนผู้เชี่ยวชาญในวงการต้องให้ความสำคัญกับความสมดุลของเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแต่ละประเทศที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทย โดยเฉพาะผู้สร้างแบบเรียนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทยมี 6 กลุ่มอันได้แก่วัฒนธรรมผู้เรียน วัฒนธรรมเป้าหมาย วัฒนธรรมนานาชาติ วัฒนธรรมที่มีร่วมกัน วัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบ และวัฒนธรรมไม่แน่ชัด ซึ่งแตกต่างกับผลการวิจัยของ (Liu Yanhong et al., 2015: 88-89) ที่แบ่งเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาอังกฤษ 10 ชุด ออกเป็น 6 ชนิดอันได้แก่ วัฒนธรรมวงใน วัฒนธรรมวงนอก วัฒนธรรมวงขยาย วัฒนธรรมที่มีร่วม และวัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบ ที่แตกต่างอย่างชัดคือ เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ไม่แน่ชัดในแบบเรียนภาษาไทยทั้ง 4 ชุดมีไม่เกิน 4% แต่เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมที่ไม่แน่ชัดในแบบเรียนภาษาอังกฤษบางชุดมีมากถึง 29.7% ซึ่งแสดงว่า ผู้สร้างแบบเรียนภาษาไทยมีความเข้มงวดเป็นอย่างมากในการสร้างเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาไทย อนึ่ง ผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนในแต่ละยุคสมัยมีความแตกต่างกันอย่างชัด แบบเรียนภาษาไทยยุคแรก (ชุด BFSU) เน้นเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนปฎิวัติเป็นหลัก แต่แบบเรียนภาษาไทยยุคหลัง (ชุด GUFS และชุด YMU) มีเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนสมัยใหม่มากขึ้น มีแต่เทคโนโลยีทันสมัย ระบบการปกครองใหม่ และนโยบายใหม่ ซึ่งแตกต่างกับผลงานวิจัยของ (Zhang Hong and Yu Rui, 2020: 43-44) ที่พบว่า เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนสมัยใหม่ในแบบเรียนภาษาไทย 4 ชุด (2014-2018) มี 14 รายการอันได้แก่ บุคคลชื่อดัง วิถีชีวิตปัจจุบัน ภาพลักษณ์ประเทศ การปฏิรูปด้านการศึกษา ภาพลักษณ์นครเมือง นโยบายและกฎหมาย เศรษฐกิจ การกีฬา การติดต่อกับต่างประเทศ รายการบันเทิง อวกาศ เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต คมนาคมและการขนส่ง และการดูแลสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้แสดงว่า เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมจีนสมัยใหม่ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยยังไม่หลากหลายและมากพอตามรัฐบาลจีนสนับสนุนไว้

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ 3 ประการดังนี้

- 1) ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถสะท้อนอุดมการณ์ของผู้ปกครองได้ การศึกษาค่านิยม หรืออุดมคติที่แฝงอยู่ในเนื้อหาของแบบเรียนที่เป็นสิ่งที่น่าสนใจ
- 2) ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย อัตราเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมของแต่ละประเทศที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยขาดความสมดุลกัน และเนื้อหาส่วนมากไม่ทันสมัยตามนโยบายใหม่ องค์กรรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการอัปเดต หรือการปรับปรุงเนื้อหาแบบเรียนให้มากกว่าเดิม
- 3) ข้อเสนอแนะด้านปฏิบัติการ แบบเรียนแต่ละชุดต่างมีลักษณะเด่นของตน ผู้ใช้ควรปรับใช้เนื้อหาของแบบเรียนแต่ละชุดตามที่ต้องการ และปรับเนื้อหาบางส่วนให้ทันสมัยและน่าสนใจ

เอกสารอ้างอิง

- ตรึงตา แหลมสมุทร. (2556). *การสร้างหนังสือเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- ปราณี ปราบริปู, ปรัชญา ใจภักดี, พรทิพย์ รักชาติ และจงกล เกียรติมัย. (2560). *แนวทางการสร้างหนังสือเรียน และหนังสืออ่านเพิ่มเติม*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.* 10 (2), 346-363.
- สมเชาว์ เนตรประเสริฐ, สุทธิชัย พูลสวัสดิ์ และนวลจันทร์ โพทา. (2544). *การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Cortazzi, M. and L. Jin. (1999). Cultural mirrors: Materials and methods in the EFL classroom. *Culture in Second Language Teaching and Learning*, 1 (1), 196-219.
- Jiao, Z. (2022). *A Study on the Culture and Value Orientation of English Textbooks in Senior High School in the New Era ---- A Case Study of FLTRP Textbooks (2019 Versions)*. Master's Thesis. College: Liao Cheng University.
- Liu, Y., Lawrence, J. Z., & Stephen, M. (2015). A Study on Cultural Content in College English Textbooks Included in the National "Twelfth Five-Year Plan". *Foreign Language World*, 171 (6), 85-90.
- Ministry of Education of the People's Republic of China. (2000). *Guidelines on College English Teaching*. Shanghai: Shanghai Foreign Language Education Press.
- Ministry of Education of the People's Republic of China. (2019). *Regulation of Ordinary Colleges and Universities on the Administration of Teaching Materials*. Retrieved From Ministry of Education of the People's Republic of China website: http://www.moe.gov.cn/srcsite/A26/moe_714/202001/t20200107_414578.html
- Moran, P. R. (2009). *Teaching Culture: Perspectives in Practice*. Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press.

- Su, Y. & Dong, X. (2021). Problems and Countermeasures in the Construction of Textbooks for Non-common Language Majors in Colleges and Universities in China. *Foreign Language Education in China*, 52 (4), 77-83.
- Yu, L., He, N., & Li, D. (2023). A Summary of the Research on Cultural Content in College English Textbooks of the Recent Decade: Based on CiteSpace Knowledge Map Analysis. *Theory and Practice of Contemporary Education*, 15 (2), 63-69.
- Zhang, H. & Yu, R. (2020). A Study of Cultural Presentation of College English Textbooks. *Foreign Language Education in China*, 5 (3), 42-48.

**แนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21
ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7
Guidelines for the 21st Century Skills Development of Personnel of
the Provincial Prison in Region 7**

โสภณ กลั่นสกุล และ ธนสิน จันทเดช

มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

Sopon klunsakul and Thanasin Janthadech

Stamford International University, Thailand

Corresponding Author , E-mail: sopon0614@gmail.com

บทคัดย่อ

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะและความรู้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงได้ทำการศึกษาการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 (2) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 (3) ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 และ (4) แนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 บุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 จำนวน 202 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน โดยใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มตัวอย่างและใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ผลการศึกษาพบว่า

(1) ทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 อยู่ในระดับมาก (2) ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 (3) ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านคือ ด้านความสำเร็จ ด้านโอกาสที่จะเติบโตและก้าวหน้าในงาน และด้านลักษณะงาน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.001 ส่วนด้านการยอมรับนับถือและด้านโอกาสได้รับผิดชอบไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 และ (4) แนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 บุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 พบว่า ควรมีการระดมสมองแบบบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดง

*วันที่รับบทความ : 6 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 24 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 25 ตุลาคม 2566

Received: October 6, 2023; Revised: October 24, 2023; Accepted: October 25 2023

ความคิดเห็น และให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน ควรมีการปรับตัวและศึกษาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : การพัฒนาทักษะ; ศตวรรษที่ 21; บุคลากรเรือนจำ; เรือนจำจังหวัดในเขต 7

Abstract

The researcher is interested in studying the Guidelines for the 21st Century Skills Development of Personnel of the Provincial Prison in Region 7 that will lead to the effective development of skills and knowledge in the work of personnel. Therefore, the study was conducted the mix-method research aimed to study (1) the level of the 21st Century skills development of personnel of the Provincial Prisons in Region 7, (2) a correlation between factors affecting the 21st Century skills development of personnel of the Provincial Prisons in Region 7, (3) a relationship between factors affecting the 21st Century skills development and the 21st Century skills development of Personnel of the Provincial Prisons in Region 7, and (4) guidelines for developing the 21st Century skills of personnel of the Provincial Prisons in Region 7. The sample groups consisted of 202 personnel working for the Provincial Prisons in Region 7 and 9 key informants by using probability sampling and a simple random sampling method.

Finding: (1) as a whole, the level of the 21st Century skill development of personnel of the provincial prisons in Region 7 was at a high level, (2) there was no correlation between factors affecting the 21st Century skills development and the 21st Century skills development, (3) there were relationships between factors affecting the 21st Century skills development in terms of success, career path, and job characteristics at the statistically significant level of 0.001 and there was no relationship for being respected and opportunity to take responsibility factors, and (4) guidelines for developing the 21st Century skills of Personnel of the Provincial Prisons in Region 7 were revealed that the prisons should: create integrated brainstorming, encourage personnel to express ideas, respect work colleagues, be flexible, and learn to use new technology to work operation.

Keywords: Skill Development; the 21st Century, Prison Personnel; the Provincial Prisons in Region 7

บทนำ

ในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นทั่วโลกอย่างรวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์ ดิจิทัล ดิสรัปชั่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและเทคโนโลยี ทำให้ประเทศไทยและประเทศต่างๆ ทั่วโลกจำเป็นต้องปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพื่อให้ระบบการศึกษาสนองต่อความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยในการก้าวสู่สังคมโลกโดยเน้นในเรื่องการพัฒนาศักยภาพของคน ซึ่งเป็นปัจจัยคุณภาพที่สำคัญในความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ในขณะเดียวกันสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่เกิดขึ้นทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีการทำงานในยุค New Normal การพัฒนาทักษะความรู้เป็นอีกหัวใจสำคัญของแรงงานในปัจจุบันที่ต้องพัฒนาและเพิ่มศักยภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการแข่งขันในตลาดงาน

ด้วย ล่าสุด “แมนพาวเวอร์กรุ๊ป ประเทศไทย” ได้ทำการสำรวจการพัฒนาและเพิ่ม ทักษะในการทำงานจาก กลุ่มแรงงาน 1,233 คน ทั้งนี้ ผลสำรวจชี้ 3 อันดับแรกมาแรงที่ต้องอัปสกีล ได้แก่ การเพิ่มทักษะในด้านภาษา 65% รองลงมาการเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาเชิงซับซ้อน 55% และอันดับสามการเพิ่มทักษะในการเจรจา ต่อรอง และการโน้มน้าวใจ 50% เพื่อพัฒนาทักษะการทำงาน เนื่องจากในปัจจุบันการทำงานมีการแข่งขันสูง ผลสำรวจชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะที่แรงงานต้องการพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มเติมทักษะในแต่ละด้าน บรรลุทั้งวัตถุประสงค์ส่วนตัวและขององค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์ต่างได้อย่างทันท่วงที เพื่อให้พร้อมขับเคลื่อนองค์กรก้าวข้ามทุกอุปสรรคและบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น ถึงเวลาที่แรงงานจะสร้างเสริม ประสิทธิภาพให้มีความโดดเด่นและได้เปรียบคู่แข่งเพราะทรัพยากรบุคคลจะเป็นฟันเฟืองสำคัญในการ ขับเคลื่อนองค์กรสู่อนาคตต่อไป (แมนพาวเวอร์กรุ๊ป ประเทศไทย, 2564: ออนไลน์)

ความปกติใหม่ (New normal) หรือ “รูปแบบการดำเนินชีวิตใหม่หลังจากที่มีสิ่งรุนแรงมากระทบ จนคนในสังคมต้องเปลี่ยนวิถีของการดำรงชีวิต” กลายเป็นคำที่คนเริ่มพูดถึงกันว่าหลังจากการสิ้นสุดของโรค ระบาดโควิด-19 แล้วชีวิตของผู้คนในสังคมจะเปลี่ยนไป ไม่ว่ารูปแบบของการใช้ชีวิตประจำวัน ทำให้การ ทำงานต้องเปลี่ยนเป็นการให้พนักงานทำงานที่บ้าน (Work from Home) (ธนสิน จันทเดช, 2564) การศึกษา เป็นการศึกษากทางไกลออนไลน์ การส่งสินค้าและอาหารที่เปลี่ยนไปสู่การสั่งแบบเดลิเวอรี่ การจ้างคนทำงานที่ น้อยลง แต่กลับมีการให้ความเห็นน้อยมากในการกล่าวถึงระบบราชการที่ต้องปรับตัวหลังวิกฤตจะมีในระบบ ราชการเป็นหน่วยงานที่ได้รับยกเว้นแต่่มักจะเป็นอะไรที่เปลี่ยนแปลง ลำบาก สำหรับงานที่ประชาชน จำเป็นต้องมาพบเพื่อรับบริการ การคิดแบบแนวทางเดิม (Old normal) ราชการให้ความสำคัญต่อการแสดง ตัว เจ้าตัวต้องมาเอง ต้องแสดงหลักฐาน ต้องพบปะเพื่อสอบถาม ต้องสำเนาเอกสารมอบให้กับราชการ กระบวนการคิดรูปแบบใหม่(Rethink) เพื่อออกแบบระบบการบริการประชาชนใหม่ต้องเกิดขึ้น ต้องแปร สภาพงานที่ประชาชนจำเป็นต้องมาพบให้กลายเป็นงานที่สามารถขอรับบริการบริการออนไลน์ให้มากที่สุดแต่หาก งานใดที่ไม่สามารถเปลี่ยนได้ ให้จัดระบบการเตรียมเอกสารและ ตรวจสอบเอกสารต่างๆ ล่วงหน้าออนไลน์ การมีระบบการจองเวลานัดหมาย และใช้เวลาใน การติดต่อเมื่ออยู่ในสถานที่ราชการให้น้อยที่สุด มีหน่วยวัด ความสำเร็จเป็นนาฬิกา (สมชัย ศรีสุทธิยากร, 2563)

เรือนจำเป็นสถานที่ ที่ถูกปิดกั้นจากสังคมภายนอก ชีวิตที่หมดซึ่งอิสรภาพถูกตัดขาดจากโลก ภายนอกอยู่กันอย่างแออัดภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ อาหารมีอย่างจำกัดทำทุกอย่างภายใต้กรอบของ เวลา ถึงแม้คนเราจะมีเวลา 24 ชั่วโมงเท่ากันแต่ภายในเรือนจำเหล่า ผู้ต้องขัง หรือที่เรียกกันว่า นักโทษ กลับมี เวลาถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนแบบเดิมซ้ำๆทุกวันไม่มีสิทธิทำอย่างอื่นนอกเหนือจากที่ทางเรือนจำได้กำหนด และวางกฎ ระเบียบ ไว้อย่างชัดเจนสำหรับกิจวัตรประจำวันความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง โดยมีกลุ่มคนอีกหนึ่ง เป็นผู้ขังคับใช้กฎระเบียบข้อบังคับเรือนจำ และต้องใช้ชีวิตอยู่ภายในเรือนจำทั้งที่ไม่ได้กระทำความผิดแต่เป็นหน้าที่ ของเขาเหล่านั้นที่ต้องปฏิบัติงานภายใต้ความเสี่ยงความตรากตรำ ในสถานที่ที่ไม่น่าอภิรมย์ ท่ามกลางผู้ต้องขัง

เป็นร้อยเป็นพันคน กลุ่มคนเหล่านั้นคือ เจ้าพนักงานเรือนจำ หรือที่เรียกกันว่า "ผู้คุม" ลักษณะงานของผู้คุมเป็นงานที่ต้องปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมงอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถปฏิเสธหรือผ่อนผันได้ ทั้งนี้เพื่อคอยควบคุมและรักษาความมั่นคงปลอดภัยของเรือนจำ ป้องกันมิให้ผู้ต้องขังหลบหนี เพราะหากเรือนจำไม่มีความมั่นคงปลอดภัย อาจเกิดเหตุร้ายและความรุนแรงจากการแหกหักหลบหนีของผู้ต้องขัง และคนที่จะได้รับอันตรายเป็นอันดับแรกก็คือ ผู้คุม เพราะเหตุนี้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำจึงมีความจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และต้องเคร่งครัดในระเบียบวินัยเป็นอย่างยิ่ง ผู้คุมอยู่ในภาวะที่เสี่ยงต่ออันตรายได้ตลอดเวลา กับเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าได้เลย (จิณห์นภา รอดมี, 2553)

การปฏิบัติงานในเรือนจำนั้นมีความสำคัญต่อเจ้าพนักงานเรือนจำเป็นอย่างยิ่ง อาจกล่าวได้ว่าการทำงานในเรือนจำเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่ปฏิบัติมากกว่ากิจกรรมใดๆ คาดกันว่าเจ้าพนักงานเรือนจำได้ใช้เวลาถึงสองในสามของชีวิตเป็นอย่างน้อยอยู่ในเรือนจำ และยังเชื่อว่าในอนาคตเจ้าพนักงานเรือนจำ ต้องใช้เวลาของชีวิตเกี่ยวข้องกับการทำงานในเรือนจำเพิ่มขึ้นไปอีก การทำงานของเจ้าพนักงานเรือนจำนั้นต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ ดังนั้นทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นพลเมืองและการทำงานในศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษใหม่ นั่นคือ รูปแบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป การพึ่งพาอาศัยในระดับโลกที่เพิ่มมากขึ้นและภูมิทัศน์ในการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, 2556)

จากปัญหาและด้วยเหตุผลดังกล่าวในฐานะผู้วิจัยเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ของเรือนจำ ปฏิบัติงานด้านการควบคุมผู้ต้องขังที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ภายในเรือนจำเป็นเวลา 8 ชั่วโมงต่อวัน หรือบางวันอาจถึง 24 ชั่วโมง หากเข้าเวรรักษาการณ์กลางคืน ในวันจันทร์-ศุกร์ รวมถึงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งยังไม่รวมถึงวันหยุดนคัตฤกษ์ ซึ่งต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้ต้องขังตลอดเวลา และ โดยหลายๆครั้งเจ้าหน้าที่เรือนจำรวมถึงผู้วิจัยได้รับมอบหมายจากฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ให้เป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้ เน้นแนว เตือนสติ ผู้ต้องขังอยู่เสมอในหัวข้อตามโปรแกรมของฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องเพิ่มทักษะ ความรู้ความสามารถ อย่างสม่ำเสมอ สำหรับเจ้าหน้าที่เรือนจำ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ซึ่งนำไปสู่แนวทางการพัฒนาทักษะในการ การปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนทักษะและความรู้ให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเนื่องจากบุคลากรเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเรือนจำต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7
3. เพื่อศึกษาปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7

ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mix Methods Research) ทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยและเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 จำนวน 405 คน ได้แก่ เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 121 คน เรือนจำจังหวัดสมุทรสาครจำนวน 76 คน เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 123 คน เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 85 คน

1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้พิจารณาคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลดังนี้ ข้าราชการเรือนจำระดับ ผู้บริหารระดับสูง ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน หรือผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาบุคลากร จำนวน 9 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 โดยใช้สูตรในการคำนวณของ (Taro Yamane, 1970 : 725) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

1) ศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถาม โดยมีประเด็นสำคัญตามกรอบแนวคิดในการวิจัยของตัวแปรอิสระคือ ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน และตัวแปรตาม คือทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7

3) นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้องและสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำ

4) แบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วยคำถามจำนวน 5 ข้อ มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจรายการ(Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ค่าคะแนน 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าคะแนน 4 หมายถึง ระดับมาก

ค่าคะแนน 3 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าคะแนน 2 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าคะแนน 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ประกอบด้วย 1) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม 3) ทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม 4) ทักษะการสื่อสารสารสนเทศ มีจำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7

5) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือวิจัย ซึ่งเป็นการใช้คำถามปลายเปิดที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถออกความเห็นหรือให้ข้อมูลได้อย่างเปิดกว้าง อันจะส่งผลต่อความยืดหยุ่นในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1) การตรวจสอบความถูกต้อง (Correctively) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง (Correctively) ทางด้านเชิงเนื้อหา รวมถึงภาษาและสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม

2) การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Content Validity) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน โดยนำผลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกัน คำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

3) การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try – Out) กับบุคคลที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับประชากรและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย โดยกลุ่มบุคคลที่ทดลองใช้แบบสอบถามครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณหาสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามในภาพรวมทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.966

4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อตรวจสอบและแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้เป็นการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 202 คน กับบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 และผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารหนังสือ ตำราทางวิชาการต่างๆ สถิติ หรือทะเบียนของหน่วยงาน แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต โดยทำการศึกษาจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ผลจากงานวิจัยและสิ่งตีพิมพ์ ทั้งในและต่างประเทศ

3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 คนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและสามารถตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้ สำหรับการจัดการข้อมูล ได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาถอดคำสัมภาษณ์ เรียบเรียงข้อมูลเพื่อจะได้นำไปวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบข้อมูลก่อนทำการวิเคราะห์เพื่อให้ผลการวิจัยมีความแม่นยำตรงและมีความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ จากผู้ให้ข้อมูล จากนั้นใช้เทคนิคการ

วิเคราะห์เนื้อหา โดยการตีความจากข้อมูลเบื้องต้นให้เป็นข้อมูลที่สื่อความหมายของผู้ให้ข้อมูล ด้วยการแยกประเภทและการลดทอนข้อมูลเพื่อจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อนำมาตีความและสร้างข้อสรุปโดยนำผลการสรุปต่าง ๆ มาเชื่อมโยงจนเกิดเป็นโครงสร้างของข้อสรุป ที่สามารถตอบปัญหาได้ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

4.2.1 การวิเคราะห์ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการแสดง ถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์จะใช้สถิติเชิงพรรณนา ด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของคอมพิวเตอร์ คำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

4.2.2 การวิเคราะห์ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยคอมพิวเตอร์คำนวณค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการอธิบายค่าเฉลี่ยด้วยค่า Mean $\bar{X}$

4.2.3 การวิเคราะห์ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการอธิบายค่าเฉลี่ยด้วยค่า Mean $\bar{X}$

4.2.4. การวิเคราะห์ตอนที่ 4 เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระ เกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาแจกแจงและเรียบเรียงให้เห็นถึงประเด็นทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7

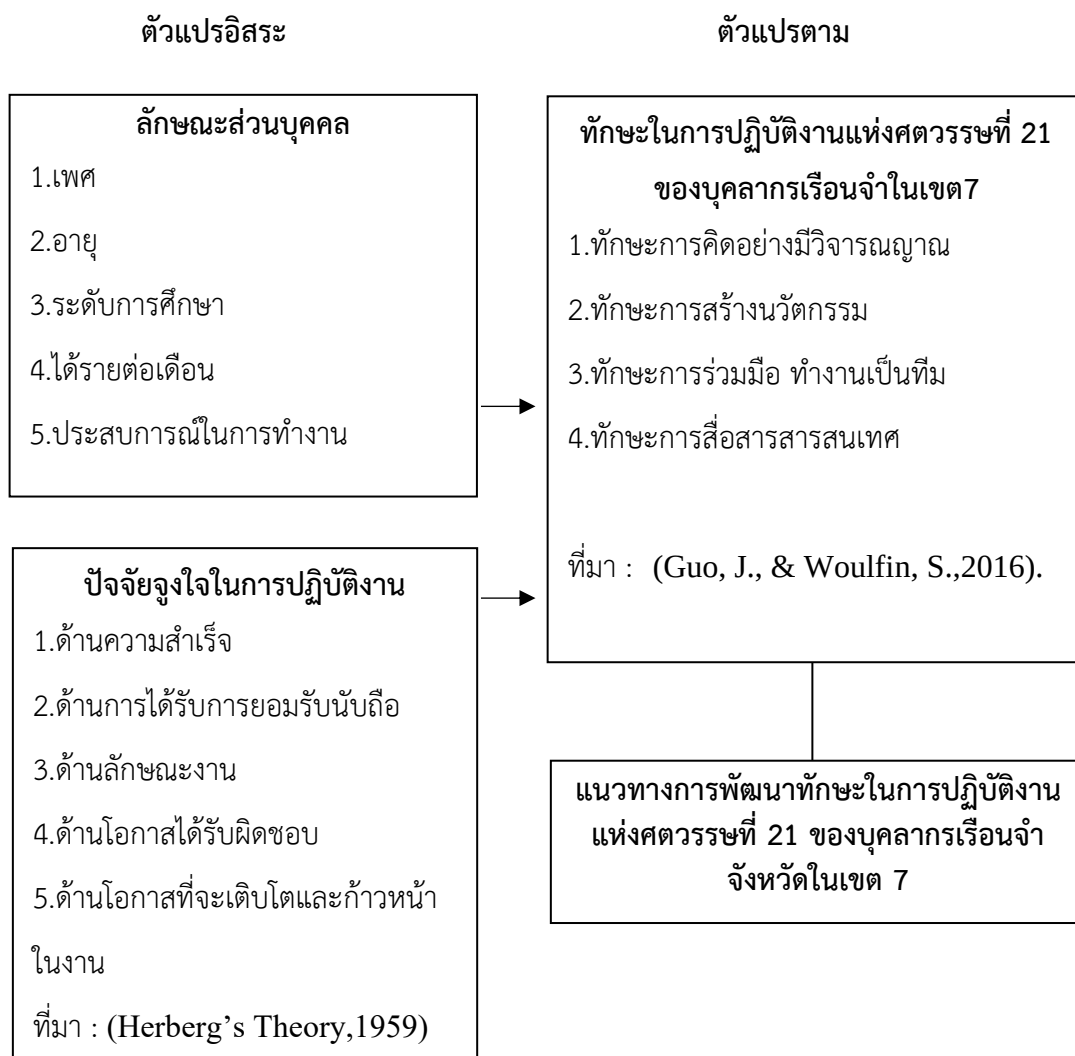
4.2.5 การทดสอบสมมติฐาน

1) การทดสอบ ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคล กับ ทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 โดยใช้สถิติไคสแควร์ในการทดสอบ (Chi-Square Test) สถิติไร้พารามิเตอร์ (Nonparametric Statistics)

2) การทดสอบ ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multi Linear Regression Analysis) สถิติมีพารามิเตอร์ (Parametric Statistics) และทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน คือ Durbin-Watson ซึ่งมีค่าเท่ากับ $1.5 \leq \text{Durbin-Watson} \leq 2.5$

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางในการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Guo, J., & Woulfin, S. (2016) ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ระดับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7
ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7

ทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21	($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับปัจจัย จูงใจในการ ปฏิบัติงาน	ลำดับ ที่
1.ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.05	0.68	มาก	3
2.ทักษะการสร้างสรค์นวัตกรรม	3.84	0.76	มาก	4
3.ทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีม	4.37	0.57	มากที่สุด	1
4.ทักษะการสื่อสารสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ	4.22	0.64	มากที่สุด	2
รวม	4.12	0.56	มาก	

สรุปได้ว่า ทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.12 โดยมีทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.37 รองลงมาได้แก่ ทักษะการสื่อสารสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ 4.22 ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 4.05 และทักษะการสร้างสรค์นวัตกรรม 3.84 ตามลำดับ

2. ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7
ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7

ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน	($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับปัจจัย จูงใจในการ ปฏิบัติงาน	ลำดับ ที่
1. ด้านความสำเร็จ	4.34	0.56	มากที่สุด	1
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.06	0.66	มาก	2
3. ด้านลักษณะงาน	3.88	0.78	มาก	4
4. ด้านโอกาสได้รับผิดชอบ	3.93	0.75	มาก	3

5. ด้านโอกาสที่จะเติบโตและก้าวหน้าในงาน	3.39	0.93	ปานกลาง	5
รวม	3.92	0.58	มาก	

สรุปได้ว่า ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.92 โดยมีปัจจัยด้านความสำเร็จมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.34 รองลงมาได้แก่ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ 4.06 ด้านโอกาสได้รับผิดชอบ 3.93 ด้านลักษณะงาน 3.88 และด้านโอกาสที่จะเติบโตและก้าวหน้าในงาน 3.39 ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ดังนี้

ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน มี 5 ด้าน

ด้านความสำเร็จ สรุปว่าต้องศึกษางานที่ได้รับมอบหมาย ต้องเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ข้อมูลต่างๆในเรื่องดังกล่าว ต้องมีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถของตนเอง มีการประเมินความสามารถของตนเองตลอดเวลา และเรียนรู้ตลอดเวลา มีความละเอียดรอบคอบ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น รวมถึงการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงตามกำหนดเวลาปฏิบัติหน้าที่อย่างตั้งใจ มุ่งมั่น อย่างเต็มที่เพื่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายบรรลุผลสำเร็จ มีแนวทางในการทำงานชัดเจน มีการคิดวิเคราะห์ และการประเมินงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์

ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ สรุปว่าการได้รับการยอมรับนับถือนั้น การให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมงานทุกระดับตำแหน่งถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ การรู้จักให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน มีการแสดงออกทั้งทางกาย วาจาใจ เป็นผู้ให้และผู้รับที่ดีต่อกัน เคารพ รับฟังความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันเมื่อเกิดปัญหา

ด้านลักษณะงาน สรุปว่าการจัดสถานที่ทำงานเป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมและประเมินงานที่ได้รับมอบหมายมา ผู้บังคับบัญชาคาดหวังสิ่งใด การสร้างบรรยากาศที่ดีในเรือนจำขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชาว่ามีมาตรการปรับปรุงภูมิทัศน์อย่างไร มีแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบขั้นตอน ต้องมีการแบ่งเขตแบ่งโซน เพื่ออำนวยความสะดวก ต้องมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่องดูแลด้านสุขอนามัย ใฝ่ระวังสุขภาพ มีการตรวจสุขภาพประจำปี แบ่งเวลาการทำงานกับการพักผ่อนให้เหมาะสม ในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานต่างๆต้องวางแผนการทำงานเป็นขั้นตอนจะต้องมีการรายงานผลการทำงานทุกขั้นตอนอย่างละเอียด เมื่อเกิดปัญหาจะได้แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่

ด้านโอกาสได้รับผิดชอบ สรุปลว่าสิ่งสำคัญในการทำงาน เมื่อได้รับการมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชา ต้องมีความรับผิดชอบต่องานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ต้องมีการตั้งเป้าหมาย วางแผนดูแลลำดับความสำคัญ ติดตามประสานงานโดยเฉพาะงานที่ดำเนินการเป็นทีม อีกทั้งยังต้องศึกษาหาความรู้ เพิ่มความรู้ให้ตนเองอยู่เสมอ

ด้านโอกาสที่จะเติบโตและก้าวหน้าในงาน สรุปลว่าต้องมีการศึกษาการเรียนรู้งานใหม่ความรู้และหาประสบการณ์แนวทางการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา เพื่อเพิ่มโอกาสการเติบโตในหน้าที่การงาน การจะเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นต้องมี คุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ ทักษะปฏิกิริยาไหวพริบ ตั้งใจที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต การตั้งเป้าหมายในการทำงาน การวางแผนเป้าหมาย การแก้ไขปัญหาอุปสรรค การพัฒนาตนเอง การตั้งใจมีความรับผิดชอบสูง กระตือรือร้น การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม พัฒนาตัวเองให้มีมาตรฐานสูงตลอดเวลา

ทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7

ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สรุปลว่า การยึดถือระเบียบใช้เหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานโยงข้อมูลศึกษาทำความเข้าใจ สิ่งที่เกี่ยวข้องนำมาประยุกต์เข้ากันต้องพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้น ทำความเข้าใจปัญหา แยกแยะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาโดยง่าย

ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม สรุปลว่า การพัฒนาองค์กรในปัจจุบันนี้ ต้องมีการช่วยกันระดมความคิดในขณะทำงานหรือบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ไม่ควรปิดกั้นความคิดของบุคลากรในองค์กร

ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม สรุปลว่า สิ่งแรกที่ต้องมีหรือสิ่งสำคัญ คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หรือมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานสำคัญรองลงมา หลังจากที่มีการทำงานร่วมกัน คือ ต้องรู้ว่าแต่ละบุคคลมีความรู้ ความสามารถ ความถนัด และชอบด้านต่างๆเป็นอย่างไร เพื่อมีการมอบหมายงาน หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ จะได้มอบหมายให้ผู้มีความรู้ ความสามารถ ในเรื่องดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบ

ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ สรุปลว่า การเข้าถึงสื่อสารและสารสนเทศในปัจจุบัน มีการพัฒนาไปมาก การค้นหาข้อมูลต่างๆก็มีความสะดวกสบาย มีประสิทธิภาพ เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และนำมาปรับใช้ต่อยอดในแนวทางการทำงานและการดำเนินชีวิต เหมาะกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7

ทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 มีทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 มีความรู้ความสามารถทัศนคติที่ดี สอดคล้องกับพิชากรณ์ เฟ่งพิศ (2561 : 135-143) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสามารถทางทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จำแนกรายทักษะ พบว่า ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและ การรู้เท่าทันสื่อ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7

ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ด้านความสำเร็จมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 สอดคล้องกับงานวิจัยของวศิน ชูชาติ (2559: 162-171) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ เมื่อปฏิบัติงานตามนโยบายรัฐบาลและผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริม ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของอ้อมใจ พลกายา (2561: 73-75) วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในงานและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราชปีการศึกษา 2558 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในงาน ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงานการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราชอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

แนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำ จังหวัดในเขต 7

แนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 สอดคล้องกับงานวิจัยของสมสกุล เทพประทุน (2561: 133-135) วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนในสถานศึกษานำร่องลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในอำเภอบ้านโป่ง ผลการวิจัยพบว่ามีหลายแนวทางที่ส่งเสริมการคิดอย่างสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุมีผล และมีวิจารณญาณในการแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองเพื่อนำไปบูรณาการหรือนำไปปรับใช้ในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rosefsky Saavedra, Anna (2010: 9-12) ได้ศึกษาทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ทักษะที่เกี่ยวข้องกับ

การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 พบว่า การทำงานเป็นทีม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ และ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยได้ข้อค้นพบจากการวิจัยนำมาสู่การวิเคราะห์เพื่อสร้างข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) หน่วยงานควรมีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเข้ารับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21
- 2) หน่วยงานควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ให้บุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 มีความรู้ความเข้าใจอย่างละเอียด เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 3) หน่วยงานควรสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากร เข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา และศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มเติมความรู้และโอกาสที่จะเติบโตในหน้าที่การงาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) ด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ใช้เหตุผลในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งทำการสังเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลและชุดความคิดต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้เป็นอย่างดี
- 2) ด้านทักษะการสร้างสรค์นวัตกรรมควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ระดมสมองเพื่อสร้างความคิดใหม่ที่มีคุณค่าในหน่วยงาน และคิดนอกกรอบและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาใช้ในองค์กร
- 3) ด้านทักษะการร่วมมือทำงานเป็นทีมควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น และวางตัวได้เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ
- 4) ด้านทักษะการสื่อสารสารสนเทศ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 ให้รู้จักการเข้าถึง ค้นหา วิเคราะห์ และใช้ประโยชน์จากสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือ และสามารถสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) ควรมีการปัจจัยอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำจังหวัดในเขต 7 เช่นปัจจัยบำรุงรักษา 9 ประการ ได้แก่ นโยบายและการบริหารการนิเทศงานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเงินเดือนความมั่นคงปลอดภัยในงานชีวิตส่วนตัวสภาพการทำงานประโยชน์ตอบแทนพิเศษและสถานภาพในการทำงาน เป็นต้น

2) ควรศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานแห่งศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรเรือนจำทุกจังหวัดในเขต 7 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จิณห์นภา รอดมี. (2553). *คุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่เรือนจำ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ธนสิน จันทเดช.(2564).ท่องเที่ยววิถีใหม่ในรูปแบบวิถีท่องเที่ยวไทย.*วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*. 8 (2),1-16.
- พิชากรณ พ่วงพิศ. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; บัณฑิตวิทยาลัย สุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แมนพาวเวอร์กรุ๊ป ประเทศไทย. (2564). 10 ทักษะแรงงานยุคโควิดต้องมี. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://www.manpowerthailand.com/th/blog/2020/12/skill-must-have-incovid-era-th>.
- วศิน ชูชาติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะ. (2556). *ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ แห่งศตวรรษที่21*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สมชัย ศรีสุทธิยากร. (2563). 15 - 21 พฤษภาคม 2563. มติชนสุดสัปดาห์.
- สมสกุล เทพประทุน. (2561). แนวทางการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนในสถานศึกษานำร่องลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในอำเภอบ้านโป่ง. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 9 (2), 124-138.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง(พ. ศ.2552-2561)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

- อ้อมใจ พลกายา. (2561). ความพึงพอใจในงานและทักษะแห่งศตวรรษที่21ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรม
ราชชนนี จักรีรัช. *วารสารศาสตร์ การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*. 2 (2),69-78.
- Guo, J., & Woulfin, S. (2016). Twenty-first century creativity: An investigation of how the
partnership for 21st century instructional framework reflects the principles of
creativity. *Roeper Review*. 38 (3), 153-161.
- Herzberg, F., Mausner, B., & Synderman, B. (1959). *The motivation to work*. New York: John
Wiley and Sons.
- Rosefsky Saavedra, Anna (2010). *Nine Lessons on How to Teach 21st Century Skills and
Knowledge*. By Anthony Jackson on October 24, 9-12.
- Yamane, T. (1970). *Statistics: An introductory analysis*. (2nd ed.). Tokyo: John Weatherhill.

The States and Students Needs for Digital Literacy Skill of Sichuan University of Arts and Science

Hu Hanyue,
Wichian Intarasompun and Nuttamon Punchatree
Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author , Email: 2917178817@qq.com

Abstract

The objectives of this research were: to study the current situation of digital literacy skill of students in Sichuan University of Arts and Sciences, to study students' needs in digital literacy and explore effective training programs to improve learners' digital literacy. This study reflects the questionnaire survey method and uses the actual survey results to accurately reflect the specific situation of students in Sichuan University of Arts and Sciences in digital literacy. The sample group of this study is 375 students from Sichuan University of Arts and Sciences. Statistics used to analyze the data include percentages, averages, and standard deviations.

The results of findings were as follows: the current situation of digital literacy skill of students in Sichuan University of Arts and Sciences. Sichuan University of Arts and Sciences students have a high overall level of demand for digital literacy and the exploration of effective training programs.

Keywords: The States and Students; Needs for Digital Literacy Skill; Sichuan University

Introduction

As early as 2006, the European Union took the lead in making digital literacy one of the eight core qualities, implemented the "Digital Literacy Project" in 2011, and built a digital literacy framework (Long Yun & Yao Jinhong, 2023, p,19). Subsequently, from 2015 to 2017, the New Media Alliance Horizon Report (Higher Education Edition) predicted that digital literacy would become one of the important challenges in the future for three consecutive years. In 2018, UNESCO released the "Digital Literacy Framework" report and gave relevant recommendations to guide countries in developing digital literacy (Gu Xuan & Song Shijun, 2023, p,214). College students, as one of the main forces in the era of digital innovation, digital literacy must be the necessary survival skills for their integration into the society.

Technology enabling education puts forward new requirements for college students. In the era of digital learning with information explosion, ubiquitous learning methods are gradually changing the "learning" of learners. Redundant and fragmented knowledge contents affect learners' judgment of information and the construction of their own knowledge learning system. Traditional linear knowledge presentation and learning methods make learners in a passive state of acceptance in the digital environment, which is not conducive to their own development and future learning needs (Li Honglin, 2022, p,15). Based on this, it is more important for learners to know where the knowledge is than to master the knowledge itself, so as to meet the needs of digital learning and the cultivation goal of thinking ability.

The concept of digital literacy can be defined in a broad and narrow sense. In the narrow sense, digital literacy focuses on digital skills in the application of digital devices, software and other technical tools. Gao Xinfeng (2023) regards digital literacy as the ability to skillfully, innovatively and safely use various digital tools and digital technologies in work, study and life(p,38). Digital literacy in a broad sense is formed through the evolution of media literacy, computer literacy, information literacy and network literacy. It includes the skills of media literacy in the digital context, and has common elements with information literacy in identifying, acquiring, evaluating, integrating, applying, understanding, producing, collaborating and sharing information. Zhang Rani (2023) also points out that digital literacy refers to the relevant knowledge, skills, experiences, values and attitudes that individuals need to survive in the entire digital environment(p,46). However, Chinese scholars believe that digital literacy contains technical and humanistic connotations. At the technical level, digital literacy reflects the knowledge reserves and operational skills possessed by individuals using digital systems to handle affairs. At the humanistic level, Huang Ruhua & Feng Jie (2023) pointed out that digital literacy reflects an individual's mental process and mental state when using digital technology(p,1). Wang Zhaoxuan(2023)pointed out that digital literacy and skills are a collection of a series of qualities and abilities that citizens in digital society should have in their learning, work and life, such as digital acquisition, production, use, evaluation, interaction, sharing, innovation, security, ethics and so on(p,29).

This study adopts the questionnaire survey and uses the actual survey results to accurately reflect the specific situation of students in Sichuan University of Arts and Sciences in terms of digital literacy, and proposes corresponding strategies to improve college students' digital literacy based on the results of the actual survey, which can provide practical guidance for the implementation of digital literacy education in Chinese universities.

Research Objectives

1. To study the current situation of digital literacy skill of students in Sichuan University of Arts and Sciences.
2. To study students' needs in digital literacy and explore effective training programs to improve learners' digital literacy.

Research Methodology

Study area selection

This study defines the scope of the question as the digital skills literacy of students in Sichuan University of Arts and Sciences. The respondents of this study are students of Sichuan University of Arts and Sciences.

Population and sample

Population

Sichuan University of Arts and Sciences has a total of 15,618 students from Grade 1 to Grade 4 in 2023. The first grade had 4,259 students; There are 4,332 in the second grade; 3,525 students in the third grade; There are 3,502 students in the fourth grade.

The Sample Group

According to the known population sample size determination table (Krejcie & Morgan 1970), 375 students were randomly selected from 15618 students in Sichuan University of Arts and Sciences. In this survey, 375 students were randomly distributed by

Sichuan University of Arts and Sciences, and 375 students were recovered, with a recovery rate of 100 percent, of which 375 were valid, with an effective rate of 100 percentages.

Data Collection

First, according to the guidelines of Sichuan University of Arts and Sciences, the samples participating in the research project were explained, and the questionnaire was submitted for approval.

Secondly, in July 2023, August 2023, the researcher distributed the questionnaire on digital literacy skills of students in Sichuan University of Arts and Sciences through the online survey tool "Questionnaire network" and collected the questionnaire. Thirdly, since the importance of research was emphasized when the questionnaire was issued to attract students' attention, 375 questionnaires were issued and 375 valid questionnaires were collected, with a recovery rate of 100 percentages.

Data analysis

This study adopts the current data of students' digital skills literacy in Sichuan University of Arts and Sciences, and adopts package program to analyze the data as follows:

Step 1: The personal information of the respondents is analyzed according to the number and percentage, and classified according to gender, grade, faculty and have digital skills equipment the classification.

Step 2: Using the mean value method and standard deviation method to Sichuan University of Arts and Science students' digital skills literacy Information skills, Digital tools usage Skills, Digital transformation skills, students' Motivation.

The researchers proposed a hierarchical classification of data analysis results to understand each other when providing the following information:

Mean score 4.50-5.00 refers to Excellent skill.

Mean score 3.50-4.49 refers to good skill.

Mean score 2.50-3.49 refers to average skill.

Mean score 1.50-2.49 refers to poor skill.

Mean score 1.00-1.49 refers to poorest skill

Research Results

Part 1 : The current situation of digital literacy skill of students in Sichuan University of Arts and Sciences data. Using the mean value method and standard deviation method to Sichuan University of Arts and Science students' digital skills literacy Information skills, Digital tools usage Skills, Digital transformation skills. The respondents' general data is shown as table 1.

Table 1. Frequency and percentage of respondents' general data

(n=375)

Item	Frequency	Percentage
1. Students' gender		
1.1 Male	189	50.40
1.2 female	186	49.60
Total	375	100.00

2. Students' grade		
2.1 Sophomore year	123	32.80
2.2 Junior year	132	35.20
2.3 Senior	120	32.00
Total	375	100.00
3. Students' faculty		
3.1 Program of Literature and Communication	91	24.30
3.2 Program of Marxism	59	15.70
3.2 Program of Political Science and Law	41	10.90
3.3 Program of Foreign Languages	65	17.30
3.4 Program of Teacher Education	54	14.40
3.5 Program of Finance and Management	32	8.50
3.6 Program of Mathematics	33	8.80
Total	375	100.00

According to Table 1, of the 375 respondents, most of them are 189 male students, according for 35.20 percentages ,132 students majored in junior year, according for 35.20 percentages , 91 students majored in Program of Literature and Communication, according for 24.30percentages.

The current situation of digital literacy skill of students in Sichuan University of Arts and Sciences data. Using the mean value method and standard deviation method to Sichuan University of Arts and Science students' digital skills literacy Information skills, Digital tools usage Skills, Digital transformation skills. is shown as table 2-5

Table 2. The average and standard deviation of digital skills literacy of students in Sichuan University of Arts and Sciences are analyzed from three aspects

Current situation of digital skills literacy of students in Sichuan University of Arts and Sciences				
	$\bar{x}$	SD	Level	order
1. Information skills	4.51	0.83	Excellent skill	1
2. Digital tools usage Skills	4.34	0.84	good skill	2
3. Digital transformation skills	4.32	0.76	good skill	3
Total	4.32	0.69	good skill	

As can be seen from Table 2., the status quo of digital skills literacy in the four aspects is at a The good skill level ($\bar{x}$ =4.32). Considering the results of this study, Excellent skill level is Information skills($\bar{x}$ =4.51), followed by Digital tools usage Skills($\bar{x}$ = 4.34),on the contrary, the lowest level is Digital transformation skills ($\bar{x}$ =4.32).

Table 3. The mean and standard deviation of information skills of liberal arts students in Sichuan Province

	Information skills	$\bar{x}$	SD	Level	order
1	Able to share files on the internet	4.22	0.44	Good skill	15
2	Always examine the accuracy of information before using	4.63	0.43	Excellent skill	5
3	Always evaluate data before sharing it on the internet	4.62	0.62	Excellent skill	6
4	Consider consequences before giving opinions on social media	4.25	0.83	Good skill	13
5	Evaluate the reliability of information sources before application	4.57	0.32	Excellent skill	7
6	Able to define keyword in order to search for expected information	4.23	0.43	Good skill	14
7	Select appropriate data for solving problems	4.52	0.48	Excellent skill	9
8	Indicate frameworks in order to make the search more efficient	4.63	0.61	Excellent skill	3
9	Define information sources that match expected information	4.56	0.82	Excellent skill	8
10	Able to distinguish facts and opinions	4.77	0.42	Excellent skill	1
11	Able to analyse and synthesise information gathered from various sources	4.26	0.43	Good skill	12
12	Able to categorize related information	4.75	0.72	Excellent skill	2
13	Able to integrate knowledge in order to create new knowledge	4.35	0.74	Good skill	11
14	Understand information management by applying Metadata	4.63	0.57	Excellent skill	4
	Total	4.51	0.83	Excellent skill	10

From Table3., the overall level of information skills of students in Sichuan University of Arts and Sciences is Excellent skill ($\bar{x}$ =4.51, SD=0.83).

In the survey of information skills, the Excellent skill ordering of students' mastery of information skills is "Able to categorize facts and opinions" ($\bar{x}$ =4.77, SD=0.42), followed by "Able to categorize related information" ($\bar{x}$ =4.75, SD=0.72). The lowest ordering was "Able to define keyword in order to search for expected information" ($\bar{x}$ =4.23, SD=0.43).

Table 4. The mean and standard deviation of Digital tools usage Skills of liberal arts students in Sichuan Province

(n=375)					
	Digital tools usage Skills	$\bar{x}$	SD	Level	Order
1	Use social media as the usual medium to communicate with other people.	4.53	0.54	Excellent skill	6
2	Always adapt technology to everyday life.	4.32	0.40	Good skill	11
3	Capable of selecting an optimal social medium to communicate in different situations.	4.84	0.32	Excellent skill	1
4	Concern about other people's privacy when communicating through social media.	4.21	0.54	Good skill	13
5	Aware of the advantages, disadvantages and impact of using the internet.	4.43	0.32	Good skill	10
6	Understand ethics in using the internet and cyber bullying.	4.64	0.52	Excellent skill	4
7	Well-adjusted in learning new technologies.	4.52	0.42	Excellent skill	7
8	Find tools and applications in order to support everyday life.	4.83	0.64	Excellent skill	2
9	Aware of the methods used to protect personal data on the internet.	4.56	0.42	Excellent skill	5
10	Able to organize collected data on a personal computer.	4.67	0.56	Excellent skill	3
11	Able to self-teach in order to use applied programs?	4.46	0.53	Good skill	8
12	Able to self-teach in order to study a special function of different programs.	4.45	0.63	Good skill	9
13	Able to fix technical problems on a computer system.	4.31	0.82	Good skill	12
Total		4.34	0.84	Good skill	

As can be seen from Table 4, students in Sichuan University of Digital tools usage Skills is good skill ($\bar{x}=4.338$, $SD=0.84$).

In the survey of Digital tools usage Skills ,ordering of students' mastery of Digital tools usage Skills is “Capable of selecting an optimal social medium to communicate in different situations ” ($\bar{x}=4.84$, $SD=0.32$). Followed by “Find tools and applications in order to support everyday life” ($\bar{x}=4.83$, $SD=0.64$). The lowest ordering was " Concern about other people's privacy when communicating through social media” ($\bar{x}=4.21$, $SD=0.54$).

Table 5. The mean and standard deviation of Digital transformation skills

	Digital transformation skills	$\bar{x}$	SD	Level	Order
1	Aware when using others' work without owners' permission.	4.65	0.74	Excellent skill	4
2	Understand plagiarism.	4.31	0.63	Good skill	9
3	Create video media to use in a presentation.	4.86	0.84	Excellent skill	2
4	Aware that the videos they have designed are copyrighted?	4.44	0.31	Good skill	7
5	Able to share works designed by each other with their friends on the internet.	4.24	0.53	Good skill	10
6	Understand the Creative Commons concerning their published works on the internet.	4.74	0.35	Excellent skill	3
7	Able to create new content with the tools on the internet.	4.57	0.59	Excellent skill	5
8	Capable of transforming forms of information in order to serve different purposes.	4.31	0.72	Good skill	8
9	Understand how to paraphrase in academic writing.	4.46	0.53	Excellent skill	6
10	Able to create new content by themselves and avoid plagiarism.	4.87	0.53	Excellent skill	1
Total		4.32	0.76	Good skill	

From Table 5, the overall level of Digital transformation skills of students in Sichuan University of Arts and Sciences is The good skill ($\bar{x}$ =4.32, SD=0.76).

In the survey of Digital transformation skills, the Excellent skill ordering of students' mastery of information skills is " Able to create new content by themselves and avoid plagiarism " ($\bar{x}$ =4.87, SD=0.53), followed by " Create video media to use in a presentation " ($\bar{x}$ =4.86, SD=0.84). The lowest ordering was " Able to share works designed by each other with their friends on the internet" ($\bar{x}$ =4.24, SD=0.53).

Part 2: The Data analyze on analyze students' need in digital literacy and explore effective training programs to improve learners' digital literacy

Table 6. Descriptive analysis of students' need in digital literacy and explore effective training programs

	students' need in digital literacy and explore effective training programs	$\bar{x}$	SD	Level	Order
1	Students would like to participate in training courses.	4.03	0.24	Good skill	3
2	Students would like to be involved in courses included in the curriculum of the specialty?	4.12	0.45	Good skill	2
3	Students would like to be involved in specialized courses outside the specialty curriculum.	4.21	0.42	Good skill	1
Total		4.12	0.32	Good skill	

From Table 6, the overall level of students' need in digital literacy and explore effective training programs of students in Sichuan University of Arts and Sciences is The good skill ($\bar{x}$ =4.12, SD=0.32).

In the survey of students' need in digital literacy and explore effective training programs, ordering of students' mastery of information skills is " Students would like to be involved in specialized courses outside the specialty curriculum " ($\bar{x}$ =4.21, SD=0.42), followed by " Students would like to be involved in courses included in the curriculum of the specialty " ($\bar{x}$ =4.12, SD=0.45). The lowest ordering was " Students would like to participate in training courses" ($\bar{x}$ =4.03, SD=0.24).

Table 7. The frequency and percentage of courses that students want to study outside their major

courses	Frequency	Percentage
1. Calculus	23	6.10
2. Linear algebra	78	20.80
3. Statistics and probability	42	11.20
4. Quantum computer science	13	3.50
5. Introduction to Programming (C/C+)	103	27.50
6. Algorithm design	16	4.30
7. Artificial Intelligence: Principles and techniques	58	15.50
8. Other	42	11.20

As can be seen from the above table, the number of people who choose Introduction to Programming (C/C+) is the largest, accounting for 27.5 percent , while the number of people who choose Quantum computer science is the least, accounting for 3.5 percent.

Table 8. The frequency and percentage of student need to have more Digital literary equipment/Tools / Instrument in university

Digital literary equipment/Tools / Instrument in university	Frequency	Percentage
1. Notebooks borrow.		
A: Yes	212	56.53
B: No	163	43.47
2. Computer laboratory room	189	186.00
3. Computer access	211	164.00
4. Internet access	294	81.00
5. Free WIFI access point	301	74.00
9. Access points strength or weak	283	92.00
10. Area to install more Wi-Fi access point	273	102.00

It can be seen from the above table that the number of people who think that more Free WIFI access points, accounting for 74 percent, while the number of people who choose no Notebook borrow is the least, accounting for 43.47 percent.

Table 9. The frequency and percentage of student intrinsic need to learn influenced by the following factors.

Factors influence intrinsic need	Frequency	Percentage
1. Ideal situation	110	29.30
2. Ambition level	72	19.20
3. Own needs	45	12.00
4. Goal structure	83	22.10
5. Character	26	6.90
6. Interest	24	6.40
7. Will quality	15	4.00

As can be seen from the above table, the number of Ideal situation for the most, accounting for 29.30 percent, while the number of people who choose Will quality is the least, accounting for 4 percent.

Table 10. The frequency and percentage of student external need to learn influenced by any of the following factors.

	Factors influence external need	Frequency	Percentage
1.	School	209	55.70
2.	Family	66	17.60
3.	Society	100	26.70

As can be seen from the above table, the number of people who think that the external motivation of learning is influenced by school accounts for the most, the number of people who think that the external need of learning is influenced by family, accounts for 17.6 percent.

Conclusion

According to the research States and Students' needs for Digital Literacy Skill of Sichuan University of Arts and Science, The results are summarized as follows:

1. The current situation of digital literacy skill of students in Sichuan University of Arts and Sciences. The status quo of digital skills literacy in the four aspects is at a The good skill level. The Excellent skill level is Information skills, followed by Digital tools usage Skills, on the contrary, the lowest level is Digital transformation skills.

2.To study students' needs in digital literacy and explore effective training programs to improve learners' digital literacy.

2.1 The overall level of students' need in digital literacy and explore effective training programs of students in Sichuan University of Arts and Sciences is The good skill. Students' need in digital literacy and explore effective training programs, the Excellent skill ordering of students' mastery of information skills is " Students would like to be involved in specialized courses outside the specialty curriculum ". The lowest ordering was " Students would like to participate in training courses".

2.2 In Courses that students want to study outside their major, the number of people who choose Introduction to Programming (C/C+) is the largest.

2.3 Student need to have more WIFI access point.

2.4 Student intrinsic need to learn influenced by Ideal situation for the most.

2.5 Student external need to learn influenced by think that the external motivation of learning is influenced by school accounts for the most.

Discussion

Students would like to be involved in specialized courses outside the specialty curriculum

This view is consistent with the research of scholars Wu Yingqiang & Shi Leyi (2023).It is a good programs to set up courses other than professional courses for students to cultivate students' digital skills literacy. Here are some suggested courses to help students improve their digital skills literacy:

1. Data Analysis and Visualization: This course can teach students to use common data analysis tools and software such as Excel, Python, or R, as well as data visualization tools

such as Tableau or Power BI. Students can learn how to process and analyze data and visualize it to help them make effective decisions.

2. Programming Basics: Provide students with an entry-level programming course, such as Python or JavaScript. This will help students develop programming thinking and problem-solving skills, and lay the foundation for their future application of programming knowledge in a digital work environment.

3. Cyber Security and Privacy: This course can teach students how to protect personal information and cyber security. Students learn how to identify and respond to cyber threats and understand the basic principles and best practices of cyber security.

These are some curriculum suggestions for students to develop digital skills literacy. According to the situation of the Sichuan University of Arts and Sciences and the needs of the students, it can be adjusted and combined according to the specific situation.

Set course of Programming (C/C+)

This view is consistent with the findings of scholars Zhou Haitao & Zhu Yuanjia (2023). Set up Programming (C/C+) curriculum, in this stage, teachers need to use a variety of forms to organize and implement. For example: in class through multimedia display of related software, videos, etc.; After class, use network resources to download tools to watch and learn online; Using the existing conditions and teachers of the school as the basis to build a laboratory platform and carry out practical training, etc., to meet the needs of students for the improvement of digital literacy skills.

Set more Free WIFI access point

This view is different from the research results of most scholars. Most universities have more WiFi access points. In order to cultivate college students' digital skills, free wireless access points should be established to some extent, so that students can get more information about study and work. Schools should set up different types and levels of resources required for use according to the needs of students. For example: universities can set up free wireless Internet access mobile learning platform in spare time; Or provide wireless network access services and other related functions to attract more users to download and learn, which can not only effectively save costs, but also improve teaching efficiency and quality, but also improve students' interest and enthusiasm for the application of digital skills. For students, it can shorten their learning time, increase their knowledge reserve and improve their information literacy, which plays a very important role; On the other hand, it can also provide more resources for the school to attract graduates to study or find employment in the school, and select those students who are interested in themselves and have the ability to join the school for work and further study. At the same time, the course system and learning content of college students can be further improved through feedback on the application of digital skills in teaching.

Stimulate students' Ideal situation and improve their inner needs

This view is consistent with the findings of scholars Zhou Yilong & Kong Zhuoyu (2023). In the application of digital technology, college students can learn through digital skills to achieve the purpose of improving their own quality, cultivating interests, and improving internal needs. Therefore, according to the actual situation of students, teachers can choose a The good skiller level suitable for their development and needs and in line with the current stage of teaching objectives and requirements. In addition, we should also pay attention to guiding students to establish correct values, outlook on life and other concepts; At the same time, usually pay more attention to college students' mental health, interpersonal skills and other problems, timely help.

Reduce school as an external demand that affects students' learning

Schools should pay attention to the cultivation of digital skills, improve students' learning and innovation ability in applying information technology, and provide a strong guarantee for the future development of college students. Colleges and universities should strengthen the reform of computer courses and improve the teaching quality. In the teaching process, we should actively explore, introduce advanced teaching equipment, enrich teaching content, and improve the level of information management; At the same time, the use of digital resources to build the campus, for the future development of college students to create good conditions and opportunities. First of all, schools should strengthen the cultivation of students' mathematical ability and actively organize students to participate in various forms of mathematical learning. Such as: using the winter and summer vacation time, to carry out simulated situation teaching competitions, hold online competitions, etc. Secondly, increase the investment, strengthen the construction of campus network, improve the level of hardware facilities; The second is to use multimedia means to disseminate information resources to college students, making them more convenient and quicker to use, so as to attract them to master the knowledge needed in effective digital skills training courses, but also to provide students with rich practical opportunities.

Recommendation

Suggestions on the application of research results

In this study, the researchers' suggestions on the application of research results are as follows:

According to the research results of the fourth chapter on the current situation of students' digital literacy in Sichuan University of Arts and Sciences, firstly, schools should increase the audience of digital literacy training and expand the educational channels; Second, develop students' digital conversion skills through the curriculum; Thirdly, focus on the cultivation of students' ability of information retrieval and keyword definition; Fourth, increase the education of students concerned about others' privacy on the Internet; Fifth, Guide students to use the Internet to share their work and design.

The effective improvement of students' digital literacy needs can be started from the following aspects: First, appropriately increase the number of professional courses other than professional courses and reduce the number of relevant training courses; Second, increased professional courses can be choose Introduction to Programming (C/C+); Third, set up more WIFI access points; Fourth, pay attention to students' internal learning motivation, cultivate students' ideals and beliefs, and fifth, reduce the influence of school on students' external learning motivation.

Future Researches

1. The current situation of digital skills literacy in other universities or institutions should be studied in the future to enrich the research results.
2. The impact of digital learning on education or life should be deeply studied in the future, which is conducive to facing the current unpredictable digital environment.
3. In the future, we should study the teaching methods of students' digital skills training, actively coordinate high-tech enterprises to participate in the design and development of corresponding digital skills courses, and strengthen the development of digital skills teaching materials.

References

- Gao Xinfeng, Zhu Huimin & Pang Danshu.(2023). An International Review of Educators' Digital literacy and skills Enhancement strategies. *Chinese Educational Informatization*. (07),38-45.
- Gu Xuan & Song Shijun.(2023). Policy Agenda Research on Enhancing Digital Literacy and skills of all people from the perspective of multi-stream theory. *Journal of Southwest University for Nationalities (Humanities and Social Sciences Edition)*. (09),214-221.
- Huang Ruhua & Feng Jie.(2023). Digital Literacy and Skills Upgrading: International Progress, Trends and Prospects. *Books and Information*. (03),1-12.
- Long Yun & Yao Jinhong.(2023). Evolution from "Information Literacy" to "Digital Literacy and Skills" : Understanding and Practice of Information technology curriculum Literacy. *Information Technology Education in China*. (20),19-21.
- Wang Zhaoxuan, (2023). Microsoft's contribution to digital literacy and skills improvement of disadvantaged groups. *Books and Information*. (03),29-38.
- Wu Yingqiang & Shi Leyi.(2023). Digital Empowerment for All -- Summary of the 2023 National Digital Literacy and Skills Enhancement Summit. *Books and Information*. (03),121-125.
- Zhang Rani.(2023). The connotation, characteristics and development path of teachers' digital literacy from the perspective of education digitalization. *Continuing Education Research*. (08),46-51.
- Zhou Haitao & Zhu Yuanjia.(2023). Innovative Ways to improve College students' Digital Literacy. *China Audio-visual Education*. (05),49-55.
- Zhou Yilong & Kong Zhuoyu.(2023). A survey on the current situation of digital literacy and skills of applied undergraduates and its improvement strategies. *Educational Observation*. (13),19-22. doi:10.16070/j.cnki.cn45-1388/g4s.2023.13.007.
- Li Honglin, He Wei, Hu Junping, Wang Jingchun & Wang Ting.(2022). A review of the development of digital literacy and skills assessment for the world public. *Popular Science Research*. (06),15-24. doi:10.19293/j.cnki.1673-8357.2022.06.003.

แนวทางการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของ
กระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ
**Application Guidelines Enterprise Resource Planning (ERP) to Optimize
the Raw Material Receiving Process in Warehouse
a Case Study of a Healthy Footwear Factory**

จรสภา หนูนวล และ ธนากร พงษ์ภู

วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Jarodsapa Noonual and Thanakorn Pongpuu

Siam Technology College, Thailand

Corresponding Author, E-mail : thanakornpo@siamtechno.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กรในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพโดยผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้จัดการโรงงาน รองผู้จัดการโรงงาน หัวหน้าส่วนงานการวางแผนการผลิต หัวหน้าคลังสินค้าส่วนการรับวัตถุดิบ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการรับวัตถุดิบคนที่ 1 2 และ 3 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interviews) วิเคราะห์ประเด็นปัญหาโดยใช้ผังเหตุผลและประยุกต์ใช้ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) ผลการวิจัยพบว่าปัญหาของกระบวนการรับเข้าวัตถุดิบคือไม่มีระบบการบริหารจัดการที่ดี การจดบันทึก และเก็บข้อมูล เป็นแบบจดบันทึกลงในสมุด ซึ่งตรวจสอบ และติดตามผลได้ยาก การทำงานไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่งผลให้ การทำงานล่าช้า และเกิดความเสียหายในกระบวนการรับเข้าวัตถุดิบ ทั้งนี้กิจกรรมที่เกิดขึ้นในกระบวนการรับวัตถุดิบแบบเดิมได้ทั้งหมด 3 กิจกรรม ใช้พนักงานในการดำเนินการรวมทั้งสิ้น 7 คน และจากการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานจริงของพนักงานจำนวน 10 ครั้ง ทำให้ได้ระยะเวลาดำเนินงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 45.85 นาที และจากการทำการประยุกต์ใช้ พบว่า ขั้นตอนการรับวัตถุดิบเข้าสู่พื้นที่คลังวัตถุดิบแบบใหม่เมื่อเทียบกับแบบเดิม มีความละเอียดกว่า สามารถตรวจสอบขั้นตอนการทำงานได้ ใช้พนักงาน และเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า โดยใช้ขั้นตอนในการปฏิบัติงานรวมทั้งหมด 5 ขั้นตอน ใช้จำนวนพนักงานรวมทั้งหมด 4 คน น้อยกว่าแบบเดิม 3 คน ใช้เวลาในการปฏิบัติงานรวมทั้งสิ้นเฉลี่ย 28.73 นาที น้อยกว่าแบบเดิม 17.12 นาที

* วันที่รับบทความ : 13 กันยายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 28 กันยายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 29 กันยายน 2566

คำสำคัญ : กระบวนการรับวัตถุดิบ; การวางแผนทรัพยากรองค์กร; คลังสินค้า

Abstract

This research is for research to study problems and research on various components. Organizational resources for researching raw materials in research laboratories, health information factories. The main informants are factory manager Deputy Factory Manager Head of Production Planning Department Warehouse head, raw material receiving section Operations personnel related to receiving raw materials, people 1, 2, and 3. It is a qualitative research using in-depth interviews (In-Depth Interviews), analyzing issues using reason maps and applying the enterprise resource planning (ERP) system. The results of the research found that the problem with the raw material intake process is that there is no good management system, record keeping, and data collection. It is a form of recording in a notebook which is difficult to check and follow up on. The work is not efficient enough. Resulting in work being delayed. and damage occurred in the process of receiving raw materials. There were a total of 3 activities that occurred in the original raw material receiving process, using a total of 7 employees, and from collecting data on the actual operations of employees 10 times, resulting in an average operating time of 45.85 minutes. And from the application, it was found that the process of receiving raw materials into the raw material warehouse area was new compared to the old one. It is more detailed. Work processes can be inspected, requiring less staff and time to perform work. Using a total of 5 work steps, using a total of 4 employees, 3 fewer than the original model, took an average of 28.73 minutes to complete the job, 17.12 minutes less than the original model.

Keywords : Raw Material Receiving Process; Enterprise Resource Planning; Warehouse

บทนำ

ปัจจุบันการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีการแข่งขันสูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเทคโนโลยี ช่องทางการจำหน่ายสินค้า มีมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน การบริหารจัดการสินค้าคงคลังให้มีปริมาณที่เหมาะสม และเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้าถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรตระหนักถึง เนื่องจากการสร้างความพร้อมในการขาย แต่ทั้งนี้การจัดการกับสินค้าคงคลังนั้นประกอบด้วยสินค้าคงคลังหลายประเภท แบ่งได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ วัตถุดิบ งานระหว่างผลิตหรืองานระหว่างปฏิบัติการ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการบำรุงรักษาและผลิต และสินค้าสำเร็จรูป (นรินทร์ ตันไพบูลย์, 2564 : ออนไลน์) ถ้าหากไม่มีสินค้าคงคลัง การผลิตก็อาจจะไม่ราบรื่น โดยทั่วไปฝ่ายขายค่อนข้างพอใจหากมีสินค้าคงคลังจำนวนมาก ๆ เพราะให้ความรู้สึกราบรื่น แต่ในทางกลับกันหากมีปริมาณสินค้าคงคลังมากจนเกินไปอาจทำให้เกิด ต้นทุนการเก็บรักษาที่มากขึ้น รวมไปถึงอาจเกิดของเสีย หรือความเสียหายจากการเก็บรักษาได้

ดังนั้นควรมีการจัดการกับสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอการนำระบบการจัดการหรือเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมจะช่วยให้การทำงานง่ายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น (สมาคมการพิมพ์ไทย, 2565 : ออนไลน์)

ในขณะเดียวกันการก้าวไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยระบบบริการโลจิสติกส์และการคมนาคมขนส่งเป็นหนึ่งในตัวขับเคลื่อนหลักของห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะคลังสินค้าเป็นส่วนสำคัญของห่วงโซ่อุปทานที่สามารถช่วยจัดการกับความผันผวนของความต้องการของตลาด ทั้งนี้นอกจากคลังสินค้าจะเป็นสถานที่สำหรับเก็บสินค้าต่าง ๆ แล้ว ยังใช้ทำกิจกรรมอื่นๆ ได้อีกมากมาย เช่น การนำผลิตภัณฑ์ วัสดุ และผู้ให้บริการผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่จากลูกค้าเพื่อแจกจ่ายให้กับลูกค้ารายอื่นการนำมารีไซเคิล เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556 : ออนไลน์)

อย่างไรก็ตามหากการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนเหล่านี้มีประสิทธิภาพทำงานได้ไม่ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะการตัดสินใจที่จะต้องดำเนินการที่มีประสิทธิภาพต่ำเกินไปในกระบวนการคลังสินค้าอาจนำไปสู่ต้นทุนที่สูง เวลาตอบสนองต่ำ และระดับการบริการที่ต่ำลงไปด้วยส่งผลให้สูญเสียห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมประจำอื่น ๆ ในคลังสินค้าอีกมากมาย เช่น การรับ การผลิต การจัดเก็บ การเลือก การบรรจุ และการขนส่งสินค้า ความซับซ้อนของคลังสินค้าแต่ละแห่งขึ้นอยู่กับข้อมูลเฉพาะของผลิตภัณฑ์และความหลากหลาย ความต้องการของลูกค้า และระดับการบริการที่แตกต่างกัน (De Oliveira, et al, 2022 : 1-23)

ภายใต้ภาวะการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการนำระบบคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เข้ามาช่วยในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วลดต้นทุนลดความผิดพลาดจากการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กร ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning : ERP) เป็นซอฟต์แวร์และระบบที่ใช้ในการวางแผนจัดการห่วงโซ่อุปทานหลัก การผลิต การบริการ การเงิน และกระบวนการอื่น ๆ ขององค์กร ทั้งนี้ซอฟต์แวร์การวางแผนทรัพยากรองค์กรสามารถใช้ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรเป็นไปโดยอัตโนมัติและง่ายขึ้น เช่น ระบบการบัญชี การจัดซื้อ การจัดการโครงการ การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ การจัดการความเสี่ยง (Paksoy, T., Kochan, C. G., & Ali, S. S., 2020 : 178-180).

การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการดำเนินงานซัพพลายเชน วัตถุประสงค์หลัก คือ การเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร ด้วยการจัดการและปรับปรุงวิธีการใช้ทรัพยากรของบริษัท ซึ่งการปรับปรุงและลดจำนวนทรัพยากรที่จำเป็นโดยไม่ลดทอนคุณภาพและประสิทธิภาพ ถือเป็นกุญแจสำคัญในการปรับปรุงการเติบโตทางธุรกิจและผลกำไรอย่างมีประสิทธิภาพผลสามารถใช้ในการสื่อสารและรวมกระบวนการทางธุรกิจเข้าด้วยกันเพื่อเปิดให้การไหลของข้อมูลเป็นไปอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังสามารถช่วยวางแผนงบประมาณ ค่าดการณ์ และรายงานสถานะทางการเงิน รวมถึงกระบวนการขององค์กรได้อย่างแม่นยำ ทำให้ผู้บริหารองค์กรสามารถมองเห็นการดำเนินงานได้ทั้งระบบ (Handfield, R., & Finkenstadt, D. J., 2023 : 1-8)

จากการศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ โดยมีกลุ่มลูกค้าหลัก ๆ ประกอบด้วย ลูกค้าทั่วไป ลูกค้าออนไลน์ และห้างสรรพสินค้า จากการเก็บรวบรวมข้อมูล และการสัมภาษณ์เบื้องต้นเมื่อถึงขั้นตอนการรับวัตถุดิบเข้าก่อนเข้าสู่การผลิตของโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ จะมีแผนที่ได้รับหน้าที่ในการตรวจสอบวัตถุดิบที่ได้รับมาตรงตามข้อกำหนดหรือคุณภาพผ่านเกณฑ์หรือไม่ หากพบว่าวัตถุดิบไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพหรือข้อกำหนดโดยมีรายละเอียดระบุอย่างชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุดิบ โรงงานต้องรองจนกว่าจะมีการตัดสินใจโดยลูกค้าในการจัดการอย่างเหมาะสม ซึ่งหากไม่สามารถควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบเข้าได้ อาจส่งผลให้วัตถุดิบที่ได้เป็นชิ้นงานสำเร็จ อาจเกิดความเสียหาย นอกจากนี้พบว่ากระบวนการจัดการเรื่องของการจัดบันทึกในการรับวัตถุดิบยังมีความซ้ำซ้อน ไม่มีระบบฐานข้อมูลในการจัดเก็บ ไม่แยกประเภทของข้อมูลและไม่สามารถบอกสถานะของวัตถุดิบในด้านต่างๆได้ ทำให้เสียโอกาสที่ฝ่ายผลิตจะสามารถนำวัตถุดิบเข้ามาใช้ผลิตชิ้นงาน รวมทั้งยังไม่ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีและระบบการจัดการสินค้าคงคลังเข้ามาใช้งานที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการทำงาน อาทิเช่น การสั่งซื้อวัตถุดิบ การวางแผนการผลิต และของเสียจากการผลิตและจัดเก็บสินค้า

จะเห็นได้ว่าจากที่กล่าวมาข้างต้นบทบาทความสำคัญของการดำเนินธุรกิจโดยนำแนวคิดหลักการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน เข้ามาดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้แล้ว ระบบคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมต่าง ๆ มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากที่จะช่วยให้ธุรกิจสร้างศักยภาพความสามารถทางการแข่งขันให้องค์กร โดยจากปัญหาข้างต้นที่ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการรับวัตถุดิบที่เกิดขึ้นด้วยระบบ (Enterprise Resource Planning : ERP) เป็นซอฟต์แวร์และระบบที่ใช้ในการวางแผนจัดการห่วงโซ่อุปทานหลัก การผลิต การบริการ การเงิน และกระบวนการอื่นๆ ขององค์กร ซอฟต์แวร์การวางแผนทรัพยากรองค์กรสามารถใช้ทำให้กิจกรรมต่างๆ ในองค์กรเป็นไปโดยอัตโนมัติและง่ายขึ้นที่ถูกยอมรับโดยองค์กรชั้นนำทั่วโลก (Paksoy, T., Kochan, C. G., & Ali, S. S., 2020 : 178-180). และนอกจากนี้ยังนำแนวคิดหลักการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน การจัดการคลังสินค้าและสินค้าคงคลัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประยุกต์ใช้การแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยระบบ ERP นอกจากนี้องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นยังสามารถนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานในคลังสินค้าให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลเพื่อใช้พัฒนาองค์กรรวมถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยจะนำไปพัฒนาและปรับใช้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาของกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ
2. เพื่อเสนอแนวทางในการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กรในการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Operations Research) โดยวิธีการสำรวจและเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักในทุกส่วนของกระบวนการ ตั้งแต่กระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า การตรวจสอบวัตถุดิบและสินค้าที่เสียหายในสายการผลิตในอดีตที่ส่งผลกระทบต่อบริษัท โดยการผสมผสานจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรวมถึงการรวบรวมข้อมูลสถิติตัวเลขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้จัดการโรงงาน จำนวน 1 คน รองผู้จัดการโรงงาน จำนวน 1 คน หัวหน้าส่วนงานการวางแผนการผลิต จำนวน 1 คน หัวหน้าคลังสินค้า ส่วนการรับวัตถุดิบจำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการรับวัตถุดิบ จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนงานการรับวัตถุดิบของโรงงาน ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งประชากรการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interviews) เพื่อศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องสร้างความเข้าใจในการศึกษาให้เกิดความเข้าใจในประเด็นปัญหาให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาเพื่อเชื่อมโยงประเด็นความสัมพันธ์ของประเด็นปัญหาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้ผังเหตุและผล (Cause & Effect Diagram) ในการแสดงหารากปัญหาของสาเหตุที่เกิดขึ้น รวมทั้งหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

3. ประยุกต์ใช้ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความสะดวก ความรวดเร็วและความถูกต้องในกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสำรวจสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาวิธีการ และหลักการในการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก รวมทั้งศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) ในการเพิ่มประสิทธิภาพ รวมทั้งกระบวนการรับวัตถุดิบที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

1.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามกรอบการวิจัยวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งสำรวจความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับวัตถุดิบและการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กร

1.3 นำร่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุง และแก้ไข

1.4 สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับวัตถุดิบและการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กร ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานจากความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับวัตถุดิบ และการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กร

2.2 นำผลสรุปสภาพการปฏิบัติงานแต่ละด้านมาสร้างแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์โดยใช้ผังเหตุและผล (Cause & Effect Diagram) เพื่อหาความชัดเจนของประเด็นปัญหาและแนวทางการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กร

2.3 ทำการวิเคราะห์กระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้แผนภูมิกระบวนการไหล (Flow Process Chart) เพื่อช่วยให้สามารถมองเห็นภาพของกระบวนการรับวัตถุดิบได้อย่างชัดเจนตั้งแต่ต้นจนจบ และนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น

2.4 นำระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) มาจำลองทดลองกับกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ

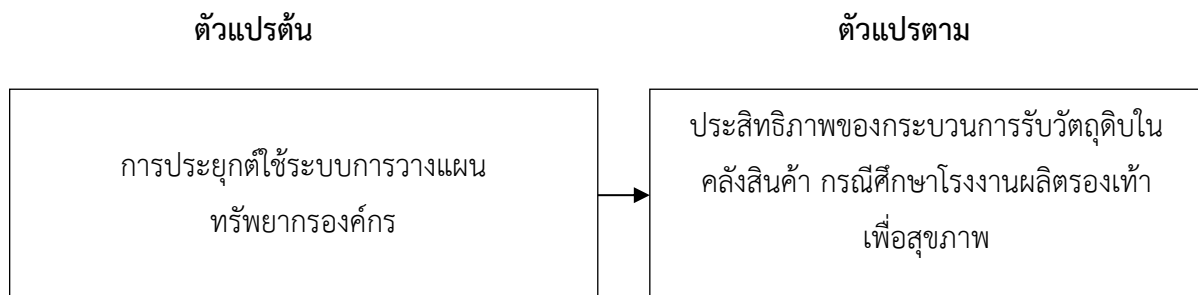
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ดังนี้ 1). ผู้ศึกษาวิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการวิเคราะห์ผังเหตุและผล (Cause & Effect Diagram) ร่วมกับการสังเกตการปฏิบัติงานของพนักงานคลังสินค้า 2). ผู้วิจัยทำการเก็บผลการทำงานตามระยะเวลาที่กำหนด โดยการสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละตัวแปร และสรุปผลจากการกระบวนการรับวัตถุดิบ หลังจากแก้ปัญหา โดยการเปรียบเทียบกระบวนการรับวัตถุดิบก่อน และหลังการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กร รวมทั้งการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) หลังจากการจัดเก็บข้อมูลในภาคสนามเสร็จสิ้นขั้นตอนต่อมา คือ ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งขั้นตอนที่สำคัญ ประกอบด้วย สอบทานข้อมูลก่อนนำไปประมวลผล (screen data) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ดังนี้ 2.1). ผู้ศึกษาวิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content

analysis) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการวิเคราะห์ผังเหตุและผล (Cause & Effect Diagram) ร่วมกับการสังเกตการปฏิบัติงานของพนักงานคลังสินค้า 2.2). ผู้วิจัยทำการเก็บผลการทดสอบตามระยะเวลาที่กำหนด โดยการสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละตัวแปร และสรุปผลจากการกระบวนการรับวัตถุดิบ หลังจากแก้ปัญหา โดยการเปรียบเทียบกระบวนการรับวัตถุดิบก่อน และหลังการจำลองการวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) ในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า (โอฬาร กิตติธวัชรชัย และนระเกณต์ พุ่มชูศรี, 2556 : 49-62 และขวัญดาว สวนแสน และ อรรถกร เก่งพล, 2559 : 197-208) ดังกรอบแนวคิดต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

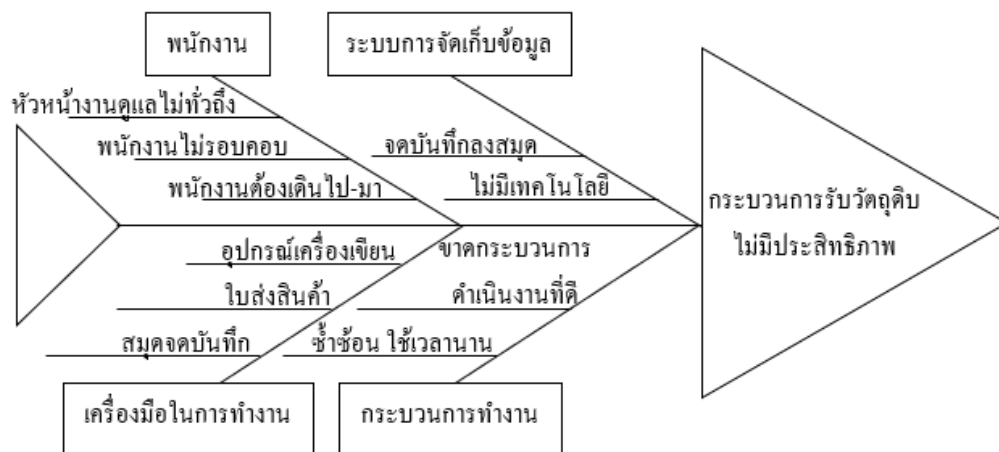
ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับเข้าวัตถุดิบในคลังสินค้าและการวิเคราะห์ผังเหตุและผล กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ

ตารางที่ 1 แสดงผลการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 7 คน

รายชื่อผู้ให้ข้อมูล ข้อคำถาม	กระบวนการรับวัตถุดิบของท่าน มีปัญหาอย่างไร	ท่านใช้ระบบหรือวิธีการใด ในการทำงาน	ท่านมีแนวทางในการ แก้ปัญหาอย่างไร
1. ผู้จัดการโรงงาน	ไม่มีระบบการจัดการ หรือ กระบวนการที่ดี เกิดความเสียหาย ในขั้นตอนการรับเข้าวัตถุดิบ พนักงานทำงานไม่เป็นระบบ	การจดบันทึกในสมุด โดย พนักงานผู้ดูแล	หาระบบการจัดการ เข้ามาควบคุม และ จัดเก็บข้อมูลให้เป็น ระเบียบ ถูกต้อง และ สามารถตรวจสอบได้
2. รองผู้จัดการโรงงาน	การรับเข้าไม่มีระบบ ใช้คนในการ บันทึกข้อมูล และจดจำ เกิดความ เสียหายในกระบวนการรับเข้า	การจดบันทึกในสมุดโดย พนักงาน	หาแนวทางการเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ทำงาน ให้มีระบบ มากขึ้น
3. หัวหน้าส่วนงานการวางแผนการผลิต	ระบบงานไม่สามารถตรวจสอบได้ อย่างชัดเจน การทำงานเป็นไป ตามหน้างาน ไม่มีระบบควบคุม จัดการที่ดี	การจดบันทึก และ ควบคุมดูแลด้วยพนักงาน ผู้ปฏิบัติการ	ศึกษาหาวิธีการ ทำงานใหม่ๆ ที่มี ระบบมากขึ้น
4. หัวหน้าคลังสินค้าส่วนการรับวัตถุดิบ	ใช้พนักงานในการทำงานจำนวน มาก และใช้เวลาในกระบวนการ รับเข้าวัตถุดิบนาน ตรวจสอบ ย้อนหลังยาก	ใช้พนักงานผู้ดูแลในการ จดจำ ตรวจสอบ และจด บันทึกลงสมุด	มองหารูปแบบการ ทำงาน และระบบ ใหม่ๆ
5. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง กับการรับวัตถุดิบคนที่ 1	วัตถุดิบไม่ครบตามจำนวน เกิด ความเสียหาย ไม่มีระบบการ ทำงาน	พนักงานจดบันทึกลงสมุด	ตรวจสอบการทำงาน หาระบบเข้ามา จัดการ
6. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง กับการรับวัตถุดิบคนที่ 2	ของที่รับเข้าไม่ตรงตามที่ต้องการ 100% มีความผิดพลาดในการ รับเข้า ไม่มีระบบจัดการที่ดี	จดบันทึกเอกสารลงสมุด และนับเอง	แจ้งหัวหน้างานให้หา วิธีการจัดการที่ดี
7. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง กับการรับวัตถุดิบคนที่ 3	มีความวุ่นวายในการรับเข้า วัตถุดิบ ไม่มีขั้นตอนการทำงานที่ แน่นอน	การนับและจดบันทึกโดย พนักงาน	แจ้งปัญหาให้หัวหน้า งานทราบเพื่อหาทาง แก้

สรุปจากผลการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับเข้าวัดฤติบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ จำนวน 7 คน พบว่า ปัญหาของกระบวนการรับเข้าวัดฤติบคือไม่มีระบบการบริหารจัดการที่ดี การจดบันทึก และเก็บข้อมูล เป็นแบบจดบันทึกลงในสมุด ซึ่งตรวจสอบ และติดตามผลได้ยาก การทำงานไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่งผลให้ การทำงานล่าช้า และเกิดความเสียหายในกระบวนการรับเข้าวัดฤติบ ทั้งนี้จึงได้มีการคิดหากระบวนการหรือวิธีการทำงานแบบใหม่มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้กระบวนการรับเข้าวัดฤติบมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการสังเกตกระบวนการทำงาน และสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับเข้าวัดฤติบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ ทำให้พบปัญหาดังรูปที่ 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาของกระบวนการรับเข้าวัดฤติบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ

จากการวิเคราะห์ปัญหาจากตอนที่ 1 ของกระบวนการรับเข้าวัดฤติบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ สามารถวิเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ด้านพนักงาน หัวหน้างานดูแลไม่ทั่วถึง พนักงานไม่รอบคอบ พนักงานต้องเดินไป-มา
2. ด้านระบบการจกเก็บข้อมูล ใช้วิธีจดบันทึกลงสมุด ไม่มีเทคโนโลยีมาช่วยเก็บข้อมูล
3. เครื่องมือในการทำงาน ใช้สมุด และอุปกรณ์ในการจดบันทึก ใบส่งสินค้า
4. กระบวนการทำงาน ไม่มีรูปแบบกระบวนการที่ดี ทำงานซ้ำซ้อน ใช้เวลานาน

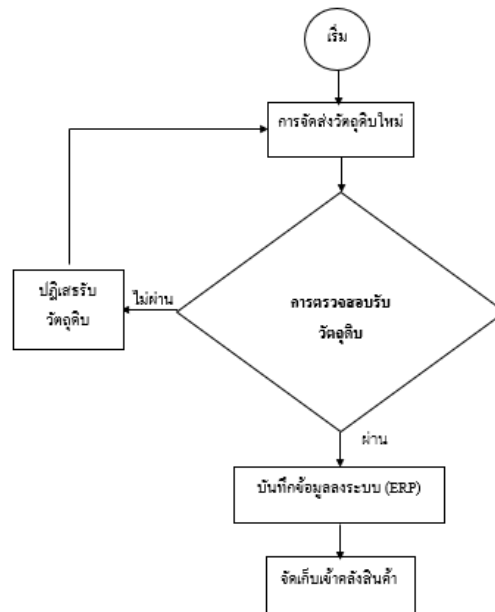
ตอนที่ 3 การประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กรของกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า
กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ

การวิจัยครั้งนี้มีการพัฒนาโดยการนำระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กรมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพสามารถนำไปใช้งาน ศึกษา แก้ไขได้ โดยมีกระบวนการดำเนินงานเมื่อนำระบบ ERP มาใช้ดำเนินงาน ดังแสดงในรูปที่ 2

แผนภาพที่ 2 แผนภาพแสดงกระบวนการรับวัตถุดิบแบบเดิม

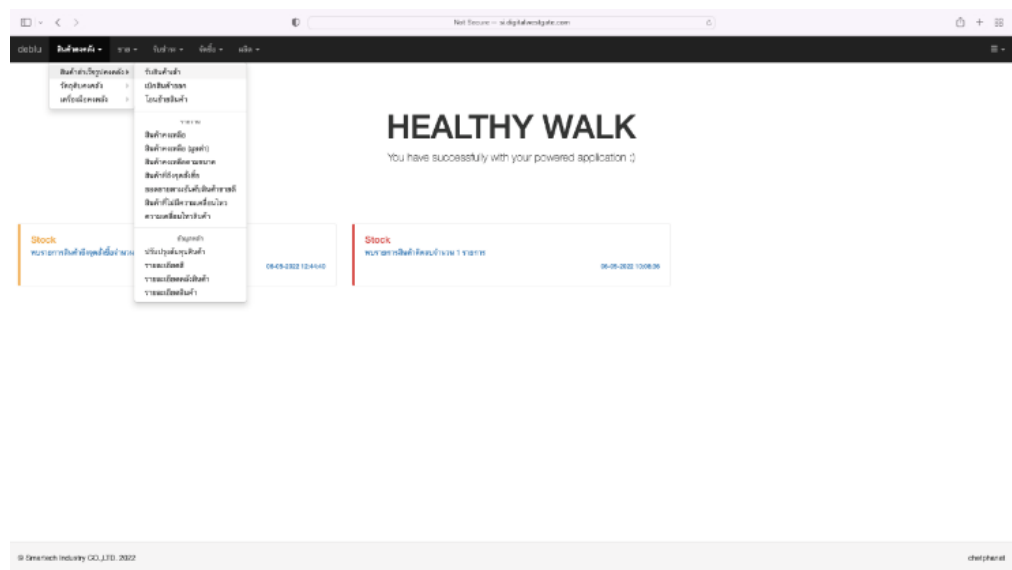
จากรูปที่ 2 จะเห็นได้ว่ากระบวนการรับเข้าวัตถุดิบแบบเดิมเริ่มตั้งแต่กระบวนการรับวัตถุดิบ การตรวจสอบ/นับสินค้า จัดบันทึกกองสมุด และจัดเก็บเข้าคลังสินค้า ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อมีการตรวจสอบจากการเข้าไปสัมภาษณ์ พนักงานไม่มีการปฏิเสธรับวัตถุดิบ กระบวนการทำงานขาดความละเอียด รอบคอบในการตรวจเช็คและจัดเก็บข้อมูล ส่งผลให้อาจเกิดความผิดพลาดหรือเสียหายจากกระบวนการรับสินค้า รวมทั้งใช้เวลาและพนักงานในการทำงานมากเกินความจำเป็น

แผนภาพที่ 3 แผนภาพแสดงกระบวนการรับเข้าวัตถุดิบโดยการประยุกต์
ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP)

จากรูปที่ 3 จะเห็นได้ว่ากระบวนการรับเข้าวัตถุดิบแบบใหม่เริ่มตั้งแต่ การจัดส่งวัตถุดิบใหม่ การตรวจสอบรับวัตถุดิบ บันทึกลงระบบ ERP และจัดเก็บเข้าคลังสินค้า ตามลำดับ ซึ่งมีความละเอียดรอบคอบ เป็นขั้นตอน มีกระบวนการทำงาน หรือรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน ใช้จำนวนคน และระยะเวลาการทำงานน้อยกว่าแบบเดิม และสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ง่าย

ในส่วนของฟังก์ชันที่ผู้ศึกษาได้นำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนา กระบวนการรับวัตถุดิบ ได้แก่ กิจกรรมในการสร้างคลังสินค้าเพื่อทำการบันทึกข้อมูล จัดเก็บและแยกประเภทวัตถุดิบเพื่อความสะดวกในการทำงาน โดยมีตัวอย่างตามรูปที่ 4

แผนภาพที่ 4 แสดงหน้าจอการเข้าระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กรในคลังสินค้า

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการรับวัตถุดิบจากฝั่งการไหลของกระบวนการ
ตารางที่ 2 แสดงกระบวนการรับวัตถุดิบแบบเดิม

ขั้นตอนที่	กระบวนการรับวัตถุดิบ	จำนวน พนักงาน (คน)	เวลาเฉลี่ย (นาที)	สัญลักษณ์				
1	พนักงานตรวจนับรายการ วัตถุดิบ	3	20.30	○	➡	■	◻	▽
2	จัดพื้นที่รายการของเข้าลงสมุด	1	15.30	○	➡	◻	◐	▽
3	จัดเก็บเข้าคลังสินค้า	3	10.25	○	➡	◻	◻	▽
จำนวนขั้นตอนรวมทั้งหมด				3				
จำนวนพนักงานรวมทั้งหมด				7				
ระยะเวลารวมทั้งหมด (นาที)				45.85				

การวิเคราะห์กิจกรรมในการปฏิบัติงานในคลังวัตถุดิบ ได้แก่ ขั้นตอนการรับวัตถุดิบเข้าสู่พื้นที่คลังวัตถุดิบ จากตารางที่ 2 เริ่มจากพนักงานทำการตรวจนับรายการของวัตถุดิบ โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับรายละเอียดในใบส่งของ จากนั้นทำการจดบันทึกรายการลงในสมุด โดยวิธีการจดมือ และส่งวัตถุดิบเข้าจัดเก็บในคลังสินค้าเป็นลำดับต่อไป ทั้งนี้สามารถสรุปกิจกรรมที่เกิดขึ้นในกระบวนการรับวัตถุดิบแบบเดิมได้ทั้งหมด 3 กิจกรรม ใช้พนักงานในการดำเนินการรวมทั้งสิ้น 7 คน และจากการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานจริงของพนักงานจำนวน 10 ครั้ง ทำให้ได้ระยะเวลาดำเนินงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 45.85 นาที

ตารางที่ 3 แสดงกระบวนการรับวัตถุดิบแบบใหม่

ขั้นตอนที่	กระบวนการรับวัตถุดิบ	จำนวนพนักงาน (คน)	เวลาเฉลี่ย (นาที)	สัญลักษณ์				
1	การตรวจพิสูจน์ทราบ	1	5.25					
2	การตรวจสอบปัญหา		3.30					
3	การตรวจแยกประเภท		5.58					
4	บันทึกข้อมูลลงระบบ (ERP)	1	5.25					
5	จัดเก็บเข้าคลังสินค้า	2	9.35					
จำนวนขั้นตอนรวมทั้งหมด				5				
จำนวนพนักงานรวมทั้งหมด				4				
ระยะเวลารวมทั้งหมด (นาที)				28.73				

การวิเคราะห์กิจกรรมในการปฏิบัติงานในคลังวัตถุดิบ ได้แก่ ขั้นตอนการรับวัตถุดิบเข้าสู่พื้นที่คลังวัตถุดิบ จากตารางที่ 4.9 เริ่มจากพนักงานทำการตรวจพิสูจน์ทราบ ตรวจสอบปัญหา และตรวจแยกประเภทรายการวัตถุดิบ โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับรายละเอียดในใบส่งของ จากนั้นทำการบันทึกข้อมูลลงระบบ (ERP) และส่งวัตถุดิบเข้าจัดเก็บในคลังสินค้าเป็นลำดับต่อไป ทั้งนี้สามารถสรุปกิจกรรมที่เกิดขึ้นใน

กระบวนการรับวัตถุดิบแบบใหม่ได้ทั้งหมด 5 กิจกรรม ใช้พนักงานในการดำเนินการรวมทั้งสิ้น 4 คน และจากการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานจริงของพนักงานจำนวน 10 ครั้ง ทำให้ได้ระยะเวลาดำเนินงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 28.73 นาที

สรุปจากการวิเคราะห์กิจกรรมในการปฏิบัติงานในคลังวัตถุดิบ พบว่า ขั้นตอนการรับวัตถุดิบเข้าสู่พื้นที่คลังวัตถุดิบแบบใหม่เมื่อเทียบกับแบบเดิม มีความละเอียดกว่า สามารถตรวจสอบขั้นตอนการทำงานได้ ใช้พนักงานและเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า โดยใช้ขั้นตอนในการปฏิบัติงานรวมทั้งสิ้น 5 ขั้นตอน ใช้จำนวนพนักงานรวมทั้งสิ้น 4 คน น้อยกว่าแบบเดิม 3 คน ใช้เวลาในการปฏิบัติงานรวมทั้งสิ้นเฉลี่ย 28.73 นาที น้อยกว่าแบบเดิม 17.12 นาที

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กรในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ โดยผู้ให้ข้อมูลหลักในทุกส่วนของกระบวนการตั้งแต่กระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า การตรวจสอบวัตถุดิบและสินค้าที่เสียหายในสายการผลิตในอดีตที่ส่งผลกระทบต่อบริษัท จากการวิจัยพบว่า

1). ปัญหาของกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพ ปัญหาของกระบวนการรับเข้าวัตถุดิบคือไม่มีระบบการบริหารจัดการที่ดี การจดบันทึก และเก็บข้อมูล เป็นแบบจดบันทึกลงในสมุด ซึ่งตรวจสอบ และติดตามผลได้ยาก การทำงานไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่งผลให้การทำงานล่าช้า และเกิดความเสียหายในกระบวนการรับเข้าวัตถุดิบ ทั้งนี้จึงได้มีการคิดหากระบวนการหรือวิธีการทำงานแบบใหม่มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้กระบวนการรับเข้าวัตถุดิบมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชดา ศิริพันธ์ และ มณิสรา บารมีชัย, 2564 : 632-640). ที่ได้ศึกษาเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคลังสินค้าวัตถุดิบคงคลังและกระบวนการผลิต ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาที่ส่งผลให้บริษัทเกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ คือ การที่ลูกค้าได้รับสินค้าล่าช้า และราคาที่ไม่สามารถลดลงมาแข่งขันกับคู่แข่งได้ การหาสินค้าไม่พบทำให้เสียโอกาสในการขาย และการที่พนักงานทำงานไม่ได้ตามเป้าหมาย และมีกระบวนการทำงานที่ซ้ำซ้อน ซึ่งการศึกษานี้สามารถแบ่งแนวทางการแก้ไขตามสาเหตุของปัญหาหลัก 3 ปัญหา คือ ปัญหาด้านการจัดการสินค้า และปัญหาด้านวัตถุดิบคงคลัง ปัญหาด้านกระบวนการผลิตและปัญหาด้านการจัดการแผนผังคลังสินค้า ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ออกแบบรหัสสินค้าและวัตถุดิบสำหรับใช้ในบริษัท โดยผนวกเข้ากับการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้เพื่อเบิกจ่าย ควบคุมวัตถุดิบและสินค้าคงคลัง รวมถึงการออกใบส่งผลิต ส่งผลให้ขั้นตอนการเบิกจ่ายวัตถุดิบลดลง ไม่ต้องเสียเวลาในการเดิน กรอกเอกสาร และตรวจสอบความถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 54.17 หรือคิดเป็นเงิน 15,886.416 บาทต่อปี นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุงขั้นตอนการทำงานของกระบวนการผลิตและแพ็คเกจของสินค้าหลัก จากเดิมที่ใช้เวลา 1.47 นาทีต่อชิ้นใน

28 ขั้นตอน เหลือ 0.453 นาทีต่อชิ้นใน 10 ขั้นตอน เนื่องจากมีปัญหาของกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า ในกรณีเดียวกันและค้นพบแนวทางการแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน

2. แนวทางในการประยุกต์ใช้การวางแผนทรัพยากรองค์กรในการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กรณีศึกษาโรงงานผลิตรองเท้าเพื่อสุขภาพนั้นพบว่า ขั้นตอนการรับวัตถุดิบเข้าสู่พื้นที่คลังวัตถุดิบแบบใหม่เมื่อเทียบกับแบบเดิม มีความละเอียดกว่า สามารถตรวจสอบขั้นตอนการทำงานได้ ใช้พนักงานและเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า โดยใช้ขั้นตอนในการปฏิบัติงานรวมทั้งหมด 5 ขั้นตอน ใช้จำนวนพนักงานรวมทั้งหมด 4 คน น้อยกว่าแบบเดิม 3 คน ใช้เวลาในการปฏิบัติงานรวมทั้งสิ้นเฉลี่ย 28.73 นาที น้อยกว่าแบบเดิม 17.12 นาที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Putra, D. G., Rahayu, R., & Putri, A. (2021 : 221-241) ที่ได้ศึกษาอิทธิพลของการนำระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning: ERP) ไปใช้ต่อประสิทธิภาพของบริษัทที่อาศัยความสามารถขององค์กรเป็นสื่อกลาง โดยผลการวิจัยพบว่า การนำระบบ ERP ไปใช้มีผลในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของบริษัท และความสามารถขององค์กร ความสามารถขององค์กรมีผลในเชิงบวกอย่างมากต่อผลการดำเนินงานของบริษัท นอกจากนี้ ยังพบว่าความสามารถขององค์กรเป็นตัวกลางในความสัมพันธ์ระหว่างการนำระบบ ERP ไปปฏิบัติ และประสิทธิภาพของบริษัท เนื่องจากสามารถลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนและใช้จำนวนคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติการ ผู้ประกอบการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า ควรที่จะให้ความสำคัญ กับกระบวนการรับเข้าวัตถุดิบ อันจะนำไปสู่การผลิตสินค้าที่มีประสิทธิภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางธุรกิจ

2. ด้านเชิงวิชาการ ช่วยให้เกิดการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ ภายในธุรกิจ ที่จะสามารถเป็นประโยชน์ และสร้างเสริมประสิทธิภาพในกระบวนการรับวัตถุดิบได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการเพิ่มเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการรับวัตถุดิบในคลังสินค้า กับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ หรือมีการศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานอื่น ๆ ภายในองค์กรและควรที่จะพิจารณาทำการศึกษาแบบระยะยาว เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนากระบวนการรับเข้าวัตถุดิบ

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญดาว สวนแสน และอรรถกร เก่งพล. (2559). การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับกระบวนการตรวจรับและการควบคุมกระบวนการสอบกลับของวัตถุดิบเข้า กระณีศึกษา: โรงงานผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน. *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. 26 (2), 197 – 208.
- นรินทร์ ตันไพบูลย์. (2564). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรมปี 2564-2566: ธุรกิจร้านค้าปลีกสมัยใหม่. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2566 แหล่งที่มา: krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/wholesale-retail/modern-trade/io/io-modern-trade-21
- นิชดา ศิริพันธ์ และมณิสรา บารมีชัย. (2564). การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคลังสินค้าวัตถุดิบคงคลังและกระบวนการผลิต. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ: มหาวิทยาลัยรังสิต. ครั้งที่ 16. 632-640.
- สมาคมการพิมพ์ไทย. (2565). ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการควบคุมสินค้าคงคลัง. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา: thaiprint.org/2022/10/vol138/knowledge138-02/
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของไทยฉบับที่2 (2556-2560). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2566. แหล่งที่มา <https://www.nesdc.go.th/download/document/logistic/plan2.pdf>
- โอฬาร กิตติธีรพรชัย และนระเกณต์พุ่มชูศรี. (2556). ระบบการจัดการคลังสินค้า. *วารสารวิศวกรรมศาสตร์*. 5 (2), 49-62.
- De Oliveira, A. V., Pimentel, C. M. O., Godina, R., Matias, J. C. D. O., & Garrido, S. M. P. (2022). Improvement of the Logistics Flows in the Receiving Process of a Warehouse. *Logistics*. 6 (1), 1-23.
- Putra, D. G., Rahayu, R., & Putri, A. (2021). The influence of Enterprise Resource Planning (ERP) implementation system on company performance mediated by organizational capabilities. *Journal of Accounting and Investment*. 22 (2), 221-241.
- Handfield, R., & Finkenstadt, D. J. (2023). *Supply Chain Immunity: Overcoming our Nation's Sourcing Sickness in a Post-COVID World*. Springer Nature. 1-8
- Paksoy, T., Kochan, C. G., & Ali, S. S. (Eds.). (2020). *Logistics 4.0: Digital transformation of supply chain management*. CRC Press. 178-180

The Problem Solving on Chopin's Piano Etude Op. 10 No. 12 in Fingering and Emotional Expression at Shanghai Xuanyi Piano School in Huinan City of Pudong District in Shanghai Province

Sun Jian and Thanyawat Sondhiratna

Bangkokthonburi University, Thailand.

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstract

At present, in the practice of piano teaching in colleges and universities, students' learning interest and enthusiasm are not high due to the uneven foundation of students, weak self-control ability of learning, unscientific practice methods, low efficiency, lack of goal planning and professional demands. The purposes of the study were (1) To study Chopin's Piano Etude Op. 10 No. 12 from experts and (2) To solve the problems Chopin's Piano Etude Op. 10 No. 12 in Fingering and Emotional Expression

The research methodology was conducted by qualitative research, which collected data by interviewing three piano teaching experts and studying from related literature.

The research results are as follows : (1) learning Chopin's piano etudes Op.10 No.12 from experts, improving the fingering skills of Chopin's piano etudes in piano teaching and the methods and training of musical emotional expression; (2) solving the fingering and emotional expression problems of Chopin's piano etudes Op.10 No.12. Through accurate fingering practice, fingering analysis, repertoire analysis and special exercises on key and difficult points, the problems encountered in performance are overcome. Cultivate students' music appreciation ability, music analysis ability and emotional awareness through music appreciation. (3) According to the expert audit, the total score is 0.66. The auditing level is at its highest level, but some improvements are needed to make it suitable for students in future studies

Keywords: Problem Solving; Chopin; Piano Etude; Fingering; Emotional Expression; Shanghai Xuanyi Piano School; Shanghai Province

Introduction

People who learn piano have to practice a lot of etudes in the process of learning, from the initial Beyer, Czerny to the later Moshkowsky etudes, Chopin etudes and so on. Compared with other etudes, what is the particularity of Chopin's etudes? The first is Chopin's etudes, each focused on training a separate technique, and the differences between each etude are very clear. Chopin's etudes pay more attention to some subtle changes in piano techniques. Due to the particularity of Chopin's piano works, Chopin's etudes have higher requirements in terms of exquisite and dexterous skills (Yue, 2015).

At present, in the practice of piano teaching in colleges and universities, students' learning interest and enthusiasm are not high due to the uneven foundation of students, weak self-control ability of learning, unscientific practice methods, low efficiency, lack of goal planning and professional demands, etc. The corresponding problem of students' lack of musical expression is more prominent. Through many years of piano teaching practice, the present situation of piano teaching will be constantly improved (Ma, 2011).

* Received: September 23, 2023; Revised: October 9, 2023; Accepted: October 11, 2023

The piano is one of the instruments with the widest range, the strongest expression and the most difficult to master among all Chinese and foreign instruments. At the same time, the number and variety of piano works are unmatched by other instruments. In order to avoid entering into this misunderstanding, we must first update and create the method and content of piano teaching. Some people in order to take a shortcut to pursue the number of playing that the elementary level of students or students who have no piano foundation have not reached the flexible level of fingers. not to mention what musical expression is better to put the main energy on the practice of basic playing methods, skills training only plays some practice songs. Fingers are more flexible and then begin to develop other musical expression is not too late. Liu (2009) stated that once students form the habit of merely paying attention to playing with their fingers without paying attention to the love and understanding of the works, in fact, they will not have great development.

Piano learning is a complex activity that integrates professional skills and musical expression. Piano lessons are also a way for parents to improve their children's social and artistic literacy. It is the core and foundation of learning music related courses and the backbone course to cultivate students' basic ability in music education. The learning of piano lessons not only requires learners to master basic theoretical knowledge and basic playing skills, to play a large number of technical etudes from different periods and representative piano classics, but also to add players' own understanding in the performance process to express the composer's musical thoughts and musical emotions.

Among Chopin's numerous piano works, his piano solo works occupy a considerable proportion. The piano etudes he created are different from the previous etudes in style, with relatively simple content and mainly practice skills. He breathed new life into the piano etudes. "Etudes" are a type of music originally composed by composers for students to practice certain playing techniques and improve certain skills. Such works are usually written according to the development of a single musical motive (Wang, 2020).

In the field of piano playing skills, Chopin's etudes are recognized as one of the most authoritative and practical etudes. In many piano competitions around the world and in China, at least one Chopin etude is required, as well as a preliminary examination for admission to the Conservatory. Performance can directly reflect the pianist's piano level. Technology is the basic condition for the full performance of music, technology cannot meet the requirements, the performance of music will be seriously affected, it is impossible to play a smooth track. Chopin's 27 etudes cover almost every technical type of piano performance. Learning and mastering these pieces can not only effectively improve the performance level, but also expand the playing range of concert pieces. Therefore, Chopin etudes have become the repertoire of many pianists in concerts (Zhou, 2012).

The true meaning of music is to deeply express a piece of music and a kind of beauty through the flow of emotions. Of course, technology cannot be ignored, but technology is not the highest level; Even the highest technology is for music; Expressing the beauty of music is the ultimate goal (Zhang, 2017).

When teaching piano at Shanghai Xuanyi Piano School, we found that there were many problems in the class. First of all, teaching students are not interested in piano lessons, the classroom interaction could have been better, and the piano homework assigned by the teacher needs to be done better. Secondly, students need to make a lot of effort to understand the musical interpretation of the work when they play, and they cannot feel the charm and appeal of the music. Finally, many teachers only pay attention to the movements on the keys, while ignoring the emotional expression and self-innovation of students. This results in students' performances requiring more soul and personality.

There will be many problems in learning Chopin's etudes, which require a good learning plan. It is not a single play, but a combination of the background of the repertoire, piano playing skills and emotional expression to avoid ignoring the background of the work and musical expression. Therefore, the study of Xuanyi Piano School in Huinan Town, Pudong New Area of Shanghai, how to better learn to play Chopin etudes.

Shanghai Xuanyi Piano School is a professional piano teaching school. While learning piano playing skills, its piano students need to deeply explore the connotation and expression of music. Therefore, piano teachers must pay attention to the cultivation of musical expression when students just contact music, one-sided emphasis on the combination of performance skills and musical expression will backfire. Therefore, teachers should explore the expressiveness of students' music from different angles. Therefore, how to lay a solid foundation, master the comprehensive art of piano performance, and improve students' musical expression is an important task placed in front of each of our piano teachers.

Literature Reviews

Piano Fingering Techniques

The piano has the reputation of being the "king of musical instruments," and it has unique advantages. It has a beautiful tone, a wide range of sound, can fully show profound performance skills, can play various types of music, and can achieve the acoustics of a symphony orchestra. This is one of the reasons why the piano is becoming more and more popular. Usually, we measure a good or bad piano playing by the player's hands. Many focus only on the dazzling technique of running fingers over the keyboard. Piano playing is a performing art that combines all kinds of great skills, and playing a piano piece well with skills is possible. It is the basis for creating the perfect piece. However, one thing should be considered, which is why we must train these techniques by all means. Ultimately, it is to accurately and fully reflect the composer's intentions and to express the content of the music. Therefore, the expression of the musical idea is the ultimate goal of our piano playing. The technique is only a means of musical expression, which is the purpose of piano performance. Like other art forms, Piano music has its period and school of thought, and different composers from different periods and styles have their characteristics. However, excellent musical expression is the common goal (Liu, 2008).

In the field of piano education, many excellent piano teachers have used the practice method in this version for reference in their teaching, and have also achieved extraordinary teaching effects and abundant practical cases. Famous pianist Chen Sa stayed in London, and found Corto's Chopin Etude Performance Guide and its explanation video in the library of the College of Music, University of London. She believes that the book is a direct channel to

explore the playing style and aesthetic of the golden age of piano, and learning this book can help us better explore the rules and true meaning of the music world (Wang, 2020).

People think that the trick here is to make more sounds in a limited amount of time, but this is mainly to show off from the technical point of view, of course, the technical should include the above quick and accurate playing of notes, and the technical artistic expression including the composer's musical ideas, intentions, meaning. Skill is the use of one's body in highly skilled music on the basis of musical instrument playing, under the influence of the pursuit of timbre and aesthetic taste, the achievement of the instrument to explore and conquer creative skills can also be expressed in the form of music on the score. Skill is a means of service, and the advancement of skill is a result of the constant demand on the power of human nature. People's demand for timbre promotes the progress of Musical Instruments. People are familiar with the process of Musical Instruments. People's initiative makes music develop in a more comprehensive, deeper and more progressive direction on the road of people, and gets satisfaction in creation and practice. The more concentrated and direct the essential power of man is, the more it is reflected in the work of art, the stronger the value of independent appreciation of the expression method of this work of art. This is also what the piano can reflect. Although the complex machinery inside the piano is so heavy and far less than the electronic products, the tone is diverse, the function is advanced, and the application is wide, the touch and power of the piano and the reason why the smallest change in the law will cause the change in the tone -- which is why people love the piano in the face of such high-tech electronic products. The reason why the status of the piano does not retreat but increases and improves. The essential strength of human beings requires a good wood, which promotes the continuous improvement of tools, and the development of tools also provides the possibility for the generation of skills (Liu, 2008).

In piano practice, no matter what kind of music you practice, it is important to practice slowly. Whether it is etude or music, there is a slow practice process. Most piano players are familiar with the term "slow practice". But the question is, why should piano repertoire practice have a "slow practice" process? What does "slow practice" mean? How slow is this? These questions need to be answered. The word "slow practice" is our general term, meaning that the performer in the process of practicing and improving a song, adopting a slower rhythm speed than the song requires, which helps to play familiar pieces and fingerings.

Because the nature of music and etude is different (music is a musical work with a specific artistic content; Etude is the material of piano performance training; Art etudes are a combination of these two aspects), so the purpose of "slow practice" of music and etudes is different. But slow practice for beginners is very necessary to help beginners better grasp fingering, skills. The skill of piano performance is an indispensable part of piano performance. Only with skilled playing skills can we talk about the art of playing. The two most important aspects of piano performance are playing skills and artistic expression, which form a complementary relationship, complement each other and are inseparable. From one point of view, if the performer's performance process only focuses on playing skills, it is separated from artistic expression. Although there are cool playing techniques, but lost the value of the art itself. The performer is just completing his performance task, without the slightest awareness. Artistic expression, on the other hand, must depend on playing skill, because playing without skill is no artistic expression at all. Many piano players throughout history have had great piano skills. Because their expressive force is different, so the style is different. But there are also highly skilled people who cannot become pianists because they are not expressive enough.

Only skillful technique, although it can attract the audience, is just toying with. Only skilled skills and perfect artistic expression, both of the case, in order to obtain the best artistic effect (Zhou, 2012).

Piano Expression

A high degree of integration of performance skills and emotional expression. The performance of a piece of music can be very effective if you grasp its connotation, use your playing skills appropriately, and integrate your emotions into the performance. Performance technique and emotion complement each other in piano performance, and they are indispensable. If there is a lack of good playing skills, there is no way to talk about the use of emotion, which is to play the piano indiscriminately, indiscriminate use of emotion; lack of clever use of emotion, playing skills will be a lack of lubricant, boring, and lose the value of use. Therefore, performance skills and the use of emotion must achieve organic integration. When playing, the performer should consciously adjust the strength and angle of the keys according to the changes in the music and blend his unique thoughts and emotions in various delicate, rough, soft, and impatient sounds to interpret the ideological content of the work and the emotions are given to work by the composer through a good sound. The performer should strictly follow the fingering and playing techniques on the pavement, play every note with heart and emotion, play with heart, feel with heart, unite the human and the piano, unite the mood, and let the music from the heart through the skills of the fingers and express correctly, play the most beautiful and best music (Yang, 2018).

When foreign piano masters teach our students, they generally think that Chinese students have nimble fingers and run fast, but the music is not expressive enough; the sound is hard and lacks musical beauty. The sound is hard and needs musical beauty. I think that to make our piano playing really beautiful and in line with the, I think that to make our piano playing really beautiful and in line with international standards, we must first all have solid training in basic skills and master the correct playing techniques. The piano playing technique

is a means a piano player uses to achieve the purpose of musical expression. The more techniques you learn, the more comprehensive they are. The more comprehensive the technique is, the more skillful and fluent it is, and the better it can be used to express the style and content of the music. If the performer has not undergone If the player is not strictly trained in the technique and wants to express the music with both hands, he or she will inevitably be limited by the technique, for example, by the scale runs or by the fact that the hands cannot run. Suppose the player does not have strict technical training and wants to express the music with both hands. In that case, he or she will inevitably suffer from technical limitations, such as being unable to run with both hands or missing a few notes in the lower keys. When playing chords, the chords are not in unison. These technical problems are a problem for piano players. How can the performer express the music accurately and completely? If the performer wants to make the performance flesh and blood, he or she must work on the correct performance. The more comprehensive the technical level, the better the performance. The more comprehensive the technical level, the more expressive the art (Ma, 2011).

It is not easy for the player to express the content of the notes in the actual performance process, as the world-class piano virtuoso has proved with his personal experience that it is almost impossible to present the content of the music without the support of piano playing techniques, thus reflecting the importance of piano playing techniques for musical expression. Practice shows that if a performer wants to show the charm of the piano through his or her expressive abilities, it is only a paper exercise if he or she lacks the support of the

relevant playing techniques, especially when playing some relatively difficult pieces, so it is extremely important for the pianist to have the relevant technical training. Technical improvement is also the process of getting closer to the essence of the music and understanding the composer's ideas, which requires a long training period (Zhang, 2017).

Research Objectives

1. To study Chopin's Piano Etude Op. 10 No. 12 from experts
2. To solve the problems Chopin's Piano Etude Op. 10 No. 12 in Fingering and Emotional Expression

Research Methodology

This study used qualitative research, which collected data by interviewing three piano teaching experts.

Research Conceptual Framework

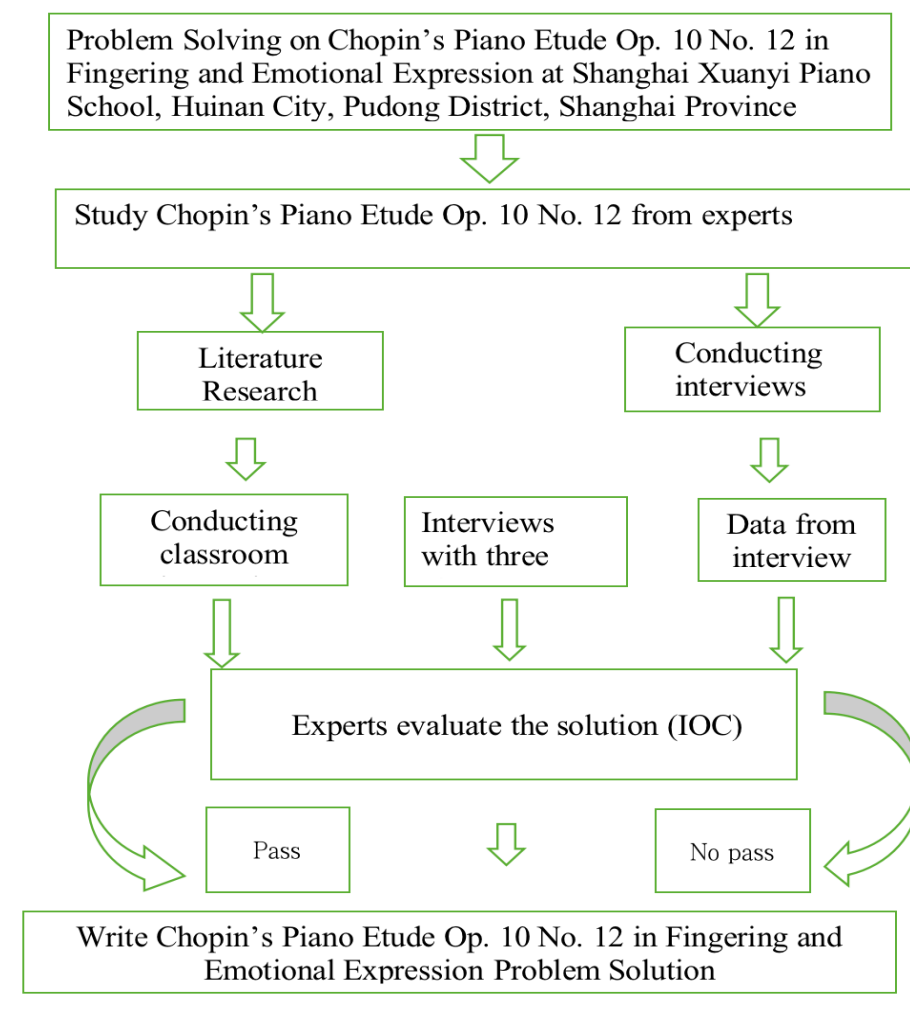

Figure 1 Research Conceptual Framework

Research Findings

1.Expression at Shanghai Xuanyi Piano School, Huinan City, Pudong District, Shanghai Province

Methods to improve fingering skills in Chopin etude piano teaching, including hand shape, fingering, playing power and speed. Systematic exercises and performance training can help students develop flexible finger skills and stable wrist movements to better express their emotions. Through playing skills training and tone training, students should pay attention to the detailed expression of music, master the methods of playing speed, intensity and rhythm, and improve the skills of expressing emotions in piano performance

If we want to play Chopin's piano etudes well, we should not only improve ourselves in the technical aspects of fingers and practice notes mechanically, but also make more efforts in the emotional expression, harmony, polyphony and processing of some details of music, understand the creation background of each Chopin etude, and study and experience the details of Chopin's etude. Try to tap into the composer's innermost emotions in order to better interpret the work

2. Strengthen the music literacy system of music literacy learning, including music theory, solfeggio, ear training knowledge, has a deep theoretical foundation, in order to strengthen the performer's emotional experience and performance style. Performers can use speed, rhythm, acoustics, volume, chords, harmony, virtuosity, musicality and expressiveness to bring emotion into the piano performance, adding emotion and depth to the music. Cultivate emotional empathy, practice emotional expression, imaginative expression, emotion-oriented teaching methods Music performance is not a purely technical art, improving musical expression can be understood from the two aspects of technical skills and musical literacy, the cultivation of musical performance psychology. It is very important to have strong willpower, to stimulate the enthusiasm of the performer through the work, and to improve the musical expression, and to integrate it into the performance through performance skills and expression means.

3. We provide students of Shanghai Xuanyi Piano School with systematic training on piano skills, including fingering rules, special practice methods, mastery of rhythm, flexible fingers and other basic skills, which can greatly improve learning efficiency, not only limited to Chopin etudes. Focus on exercises according to the difficulties in each track. Pay attention to the frequency of use of the left hand and right hand in the track. Focus on special exercises to strengthen weak fingers so as to avoid problems such as unclear glissolis and stiff and inflexible fingers in the process of playing. It is also very helpful to play pieces of different difficulty, which can meet the learning requirements of playing this, so that students can make greater progress in playing.

Musical expression of piano performers through the performer's performance of the works to interpret emotions and play creativity, the expression of music must first move themselves, and then move others, no creative music has no vitality, piano music expression is engaged in piano performance is a compulsory course, encourage students to improvise freely on the piano, without following a fixed score. This will stimulate students' musical imagination and allow them to create music based on their emotions and ideas to truly express their emotions. The rich imagination in piano playing.

To sum up, the systematic training and learning of piano can effectively improve the finger strength and skills of making and selling, so that students can flexibly and skillfully play difficult passages in the process of playing, better repertoire skills, more authentic expression of repertoire emotions, more in-depth understanding and empathy of emotional experience, and better performance of repertoire. This helps to cultivate students' more comprehensive performance ability and enhance students' comprehensive ability in music learning and music creation.

Discussion

Problem Solving on Chopin's Piano Etude Op. 10 No. 12 in Fingering and Emotional Expression at Shanghai Xuanyi Piano School, Huinan City, Pudong District, Shanghai Province. Including piano fingering skills, the role of musical emotion expression in piano performance, improvement methods, etc., discuss the piano course teaching suggestions. The text is divided into five chapters. The first chapter introduces the research methods, namely interview transcription and observation methods. The second chapter introduces the importance of Chopin's etude fingering technique and musical emotion in piano performance. The third chapter introduces the data collection and analysis. The fourth chapter introduces the results of interviews and observations. Chapter 5 is a synthesis of the results. Using interviews and observations, Problem Solving on Chopin's Piano Etude Op. 10 No. 12 in Fingering and Emotional Expression at Shanghai Xuanyi Piano School, Huinan City, Pudong District, Shanghai Province to improve the purpose of playing skills

Because there is no absolute freedom in the whole performance process, each movement of the one concerned will cause more or less tension in different parts of the muscles. When playing skills reach a certain range of requirements, muscle tension will be significantly enhanced. This is a very normal phenomenon, and because of the existence of this phenomenon, the practicality and simplicity of the performance is particularly important to relieve the tension and pressure of the performance. After all, only with a calm mind can one achieve a calm effect and freely express one's works and emotions (Zhou, 2012).

The melody characteristics of Chopin's piano etudes are mainly reflected in four aspects: melody variation and development; A combination of melodic vocal and instrumental music; The composition of intonation tones in a melody; And beautiful melodic technique. What Chopin is best at is to add different tonal harmonies to the same melody, or to make gorgeous melodic modifications, that is, melodic variations, so as to enrich the music. Generally speaking, since the creation purpose of etudes is to repeatedly practice a basic motive in order to achieve the particularity of technical training, each etude has a relatively single tone and a relatively fixed rhythm, which is not easy to carry out complex decoration and variations. However, Chopin, in his unique creation mode, not only repeated some basic melodies and motives, but more importantly, Chopin constantly added some new elements and patterns to the music he created, so the works he created generally have a strong sense of freshness (Cheng, 2014).

In order to express the feeling of music, we should use our hands and brains, when we play the notes, when the tip of the hand touches the keys, the connotation of the music is passed through the brain to the fingertips, and the original intention of the composer is expressed like telling a story. Further, it means that the performer has a deep understanding; Pour their heartfelt emotions into the music performance; Move yourself; Express the connotation of music incisively and vividly; The hearers were moved with emotion; The players and the

audience can reach the resonance of the artistic conception of creating music; Reconstruct a high level of musical expression. As a professional teacher, in addition to allowing students to appreciate and understand the connotation and feelings of music, it is more important to learn how to carefully organize the internal things of music and express them accurately through their own performance, only in this way can the audience be moved, which is the ultimate goal of piano performance. Still others believe that the feeling of music is inexpressible and can only be felt if the emotions are strongly expressed, and that all imitation of music is unnatural and unreal. Indeed, if we abandon the true meaning of music, play the piano mechanically, not according to the needs of music performance but simply show off skills, then such music must be soulless, the purpose and significance of Chapter 2 study, mechanical performance of course cannot move the audience. Therefore, we should guide students to have the ability to analyze and express musical emotions at any time (Liu, 2009).

The above research shows that performance skills are highly integrated with emotional expression. The performance of a piece of music, if you grasp its connotation, use your own playing skills, put your emotions into the performance, it will be very effective. In piano playing, technique and emotion go hand in hand. If you lack good playing skills and do not use emotions, you play the piano at random and use emotions at random; Without the clever use of emotion, playing skills will lack lubricant, boring, and lose their use value. Therefore, acting skills and emotional use must be organically combined. When performing, the performer should consciously adjust the strength and Angle of the keys according to the changes of the music, integrate his own unique thoughts and emotions into a variety of delicate, rough, soft and impatient sounds, interpret the ideological content of the work, and deify the emotion of the work through a good sound. The performer should strictly follow the fingering and playing skills on the sidewalk, play every note with his heart, play with his heart, feel with his heart, unite people with the piano, unite the mood, let the music come from the heart, and correctly express through the finger skills, and play the most beautiful and best music.

Overall, the research on finger-technique and emotional expression in piano performance shows that technique and musical emotional expression are important components of piano performance, which need to be mastered through a combination of theoretical learning and practical performance. Teachers' guidance and demonstration affect students' musical interpretation ability. Different musical styles and repertoire characteristics require different techniques and approaches. Personalized musical expression can enhance the performance's expressiveness and artistic value.

Recommendation

1. Practical Recommendations

When preparing the basic technique for any musical work, one should first cover detailed fragments representing the numerous technical aspects of the work and analyze the final architecture accordingly. Studying different parts will prevent "holes" later on when the work is done. In order to prevent technical training from becoming a mere finger exercise, the teacher always needs to remind the student why this preparation is necessary and how it manifests itself, which actually requires a long practice journey; Students should resist the temptation to skip steps, nor should they try to play notes quickly immediately after learning them

Piano performance is a kind of dynamic interpretation, different periods, different stages of the players may have different aesthetic views. These aesthetic views are big or small changes with their different national attributes, changes in the living environment, and the continuous growth of different experiences in personality, forming the habit of music appreciation and appreciation: listening to music more, appreciating different types and styles of music works, cultivating music appreciation ability, and drawing inspiration and insights from them.

Students should carefully listen to, experience and analyze different types of music works. Through playing recordings or live performances, students can be guided to carefully listen to the emotional elements in music, such as melody, harmony, rhythm, intensity and timbre, etc., to help students understand the emotional connotation of music works

2. Recommendation for future research

In addition to the use of traditional practice methods, some training equipment can also be used to learn to use, which can increase proficiency, increase the flexibility of the fingers to avoid injury, and use the time to practice in fragments. To improve the understanding and expression of the music, you can use electric piano, flat digital piano, intelligent piano, digital piano and the original song timbre greatly to restore the timbre, can hone skills, improve the emotional expression of the playing repertoire, more infectious

In the current social stage, the Internet is developed era, learning piano can also rely on the network platform, a large number of piano learners posted on their personal accounts to play the video and the problems encountered in the performance, everyone has a lot of study and discussion on the network to understand and learn more aspects, get more guidance and suggestions. In the present stage of social development of the teaching staff and teaching quality is not perfect, we can adopt a unified teacher training, unified scientific teaching methods. Improve the teaching power of the teacher team, not only to test scores as the goal, but also to improve students' music appreciation, music aesthetics, and feel the power of music. Improve students' comprehensive ability, learn and develop more abundant and advanced teaching methods and educational resources at home and abroad, and pay attention to the comprehensive development of music learning. In teaching, the professional ability of teachers needs to be continuously improved. They should always pay attention to the forefront of professional development, keep pace with The Times in teaching ideas, and strive for excellence in teaching standards. In teaching, teachers should not only teach students correct and diversified playing methods, but also train students to have the ability to independently deal with music and express music, and also study piano teaching method, which also has higher requirements for students' musical performance. But also through a variety of ways and means to improve the performance of music, fully tap the potential of each student, so that their performance really from the heart, with a strong appeal, so that our piano performance level to a new level.

Therefore, to improve the finger-finger-emotion expression of piano performance in Shanghai Xuanyi Piano Company, we need to comprehensively use technology, network, reform and other means, and constantly improve the music education system and training mode, in order to achieve better results.

References

- Cheng, Y. (2014). *Study on the technical characteristics and musical style of Chopin's piano etudes*, [Master's thesis]. Qufu Normal University.
- Liu, C. (2009). *Research on musical expression in piano teaching*, [Master's thesis]. Hebei University.
- Ma, W. (2011). The perception of piano teaching in higher education - Let students learn to "listen"
- Wang, C. (2020). *A teaching study of Corto's Chopin Etude Performance Guide*, [Master's thesis], China Conservatory of Music.
- Yang, X. (2018). Developing music appreciation for appreciating piano works. *Yellow River Sound*, (19), 103.
- Yue, Y. (2015). On Chopin's etude playing skills, [Master's thesis]. Jiangxi Normal University.
- Zhang, S. (2017). *A Brief Discussion on the Important Role of Piano Performance Technique in the Expression of Musical Emotion*, [Master's thesis]. Jilin College of Arts.
- Zhou, J. (2012). *The influence of piano playing skill training on musical performance*, [Master's thesis]. Jiangxi Normal University.
- Liu, X. (2008). *Analysis of the relationship between piano materials and their playing skills in both directions*, [Master's thesis]. Shanxi University.
- Wang, C. (2020). *Teaching and Research on Corto's Guide to Performing Chopin Etudes*, [Master's Thesis]. China Conservatory of Music.

The Impact of Gender Diversity of Board of Directors on Enterprise Performance: the Intermediary Role Based on Innovation Ability

Song Yanping

Dhurakij Pundit University, Thailand

E-mail:181015230@qq.com

Abstract

With the increasing participation of women in the business and social fields, the issue of gender diversity in corporate governance on the board of directors has received increasing attention. This article is mainly based on the high-order echelon theory and resource dependence theory, focusing on the impact of board gender diversity on corporate performance. Using large sample empirical data of A-share listed companies in Shanghai and Shenzhen from 2012 to 2017, and using Stata statistical software, descriptive statistical analysis, correlation analysis, regression analysis and other methods, empirical analysis was conducted. Through empirical analysis, two main aspects of research were carried out: (1) The main effect analysis of board gender diversity on corporate performance. (2) An analysis of the mediating effect of corporate innovation capability between board gender diversity and corporate performance. The research results indicate that: (1) Gender diversity in the board of directors has a significant promoting effect on corporate performance. (2) The innovation capability of enterprises partially mediates the relationship between board gender diversity and corporate performance.

Keywords: Gender diversity in the board of directors; corporate performance; corporate innovation capability

Introduction

In recent years, the power of women in the board of directors of listed companies in China has been continuously increasing. In 2021, the proportion of women in the board of directors has increased to 13.8%, and gender diversity in the board of directors has been greatly improved. This has to some extent improved the situation where female directors cannot fully utilize their advantages due to their low proportion. Therefore, the impact of gender diversity in the board of directors on the innovation ability and performance of enterprises cannot be ignored. According to the theory of high echelon teams, the age, gender, education level, experience, and professional characteristics of top managers will have an impact on their subjective awareness of cognitive structure and values. Top managers will make strategic choices based on their own cognition and values, which will directly affect corporate performance. According to the theory of resource dependence, members of the company's board of directors Add more related papers

provide strategic resources to the company through their own information, experience, and network, and provide certain guidance for the daily management behavior of the company's management. Today, studying

the relationship between the personal characteristics of directors on the board of directors and corporate performance has become a hot topic for management and economic research. This article will explore whether the different perspectives and approaches formed by women joining the board of directors and male directors can promote the improvement of corporate performance based on the high-order echelon theory and resource dependence theory.

Research Objective

Explore the impact of board gender diversity on corporate performance.

Most studies have explored the impact of board characteristics on corporate performance, with little research on the impact of women's various characteristics on the board of directors on the company.

Explore the impact of corporate innovation capability on the relationship between board gender diversity and corporate performance. Corporate performance is very important to a company, and innovation is an important way for a company to achieve performance. However, most literature focuses on the impact of factors such as equity structure, corporate governance, and whether it is a family business on corporate performance. There are few studies on the impact of corporate innovation capability on corporate performance. Therefore, one of the important research objectives of this article is to explore the impact of a company's innovation capability on the relationship between board gender diversity and company performance.

Research Scope

1. Gender diversity in the board of directors and corporate performance

The high-order echelon theory suggests that in enterprise management, managers are influenced by their own cognitive structure and values when processing information. They selectively observe information and process it according to their own preferences (Hambrick & Mason, 1984: 193). Foreign scholars have found that women joining the board of directors can bring competitive advantages to enterprises and help accelerate the promotion of new products. This is mainly because the participation of women leads to a gender diverse executive team, and there are significant differences in norms, attitudes, and beliefs among

directors of different genders (Chen Baojie, 2015: 146). Therefore, directors of different genders are often able to better consider issues from their own

social cognitive perspectives, thereby enhancing team creativity. Secondly, women have innate advantages in communication. Their gentle image can promote friendly interactions among team members and also help establish

smooth communication channels between superiors and subordinates. In this way, they can accurately and effectively communicate organizational policies to various departments, and can also respond promptly to the needs and suggestions of employees. This good communication environment is very beneficial for the stable development within the organization and lays a solid foundation for improving enterprise performance. Female executives can fully leverage their strengths, establish good relationships with relevant organizations and departments when communicating with the outside world, smoothly seek financing, expand customer channels, and enhance relationships with customers and competitors (Hillman et al, 2000: 235). A report released by Harvard Business Review in

the United States shows that when there are at least three female executives on the board of directors, making decisions on the board can promote communication and interaction, enhance the spirit of cooperation and mutual assistance, thereby promoting the formulation of corporate strategy, improving the quality of corporate strategic decisions, and ultimately improving corporate performance.

Due to previous research indicating significant individual differences between female and male directors, their participation in the board of directors not only brings higher quality human capital to the board, but also enhances its ability

to fulfill its responsibilities; On the other hand, Huang Qin et al. (2016: 2) argue that due to differences in perspectives, ways of thinking, and cognitive structures between female and male directors, the addition of female directors will break the inherent comfort zone of male directors, introduce more competitive interactions, deepen discussions, and force both male and female directors to fulfill their directorial duties more seriously, thereby improving the supervisory ability of the board of directors.

According to the theory of resource dependence, the structure of the board of directors affects the acquisition of internal and external resources of the company, as well as the relationship between the company and direct

and indirect stakeholders, which in turn has a positive or negative impact on board decision-making. Improving the diversity of the gender structure of the board of directors can provide more diverse resource conditions and effectively promote company performance in the long run. In addition, a large number of empirical studies have also demonstrated the significant impact of board gender diversity on corporate performance (Carter et al, 2003: 33).

Based on the above analysis, this article proposes the hypothesis:

H1: Gender diversity in the board of directors is significantly and positively correlated with corporate performance, meaning that the higher the degree of gender diversity in the board of directors, the better the corporate performance.

2. The mediating role of enterprise innovation capability

2.1 Gender diversity in the board of directors and corporate innovation capabilities

The resource dependence theory suggests that the board of directors is an important resource for a company (Hillman et al., 2000: 235), and its ability to provide strategic resources and advice largely depends on the richness of board capital. Board members possess resources such as knowledge, experience, and connections in different fields, which can be utilized by the company and the board of directors. When the diversity of board members is high, the board can provide more types of resources for the enterprise (Hillman et al., 2000:235). Carter et al. (2003: 33) found that female directors have better learning and knowledge acquisition abilities compared to male directors, enabling them to provide broader knowledge and bring new ideas and perspectives to board decision-making. This helps the company better grasp market dynamics, understand market environment, and provide different innovative solutions for the company's development, thereby improving the company's innovation capability.

Secondly, with the rapid development of the global economy, women's status in households is increasingly elevated, and they have a more important voice and control over household purchasing decisions. With the improvement of women's family status, they are closer to the market, able to better understand the hearts of consumers, grasp their consumption needs, and provide better ideas and more accurate directions for the development direction and product innovation of enterprises. The high-order echelon theory proposed by Hambrick and Mason (1984: 193) suggests that the formation of a manager's cognitive framework is a comprehensive

influence of experience, cognition, and values, which in turn have a significant impact on the decision-making of a company's activities. Women are able to process information in different ways, which can lead to more diverse ways of interpreting information. Adams and Ferreira (2009: 291) believe that a diversified board of directors can better capture consumer demand and business development opportunities through deeper market analysis and understanding, thereby improving the level of board decision-making and the innovation capability of the enterprise. Researchers Torchia et al (2018: 215) conducted a study using 317 Norwegian companies as samples and found that women play a positive role in enhancing the innovation capabilities of enterprises. Especially when the number of female directors reaches a certain proportion, this effect becomes more significant. In the study, Campbell and Minguez Vera (2008: 83) selected data from the Spanish stock market and found that when listed companies appoint women as executives, the company's stock price will rise to a certain extent, indicating that investors hold a positive view of female executives. In Chen Baojie's (2015:146) study, small and medium-sized enterprises were selected as the research subjects. Through the study, it was found that female participation in corporate executive teams can significantly increase the number of authorized invention patents obtained by enterprises. In the study by Zeng Ping and Wu Qihong (2012: 773), it was also found that female executives play an important role in promoting technological innovation in enterprises. Smith et al (2006: 569) found that when a country sets specific gender structure regulations for the board of directors, female directors play a positive role in corporate governance. Based on the above analysis, this article proposes the following assumptions: H2: There is a significant and positive correlation between gender diversity in the board of directors and the innovation capability of enterprises. The higher the degree of gender diversity in the board of directors, the stronger the innovation capability of enterprises.

2.2 Innovation capability and performance of enterprises Enterprise innovation is an important means to improve the performance and competitiveness of enterprises, and the level of enterprise performance can directly reflect whether the enterprise has high innovation capabilities. Based on the different innovative behaviors of enterprises, the innovation capability of enterprises is refined into "substantive innovation" and "strategic innovation", and the impact of enterprise innovation capability on enterprise performance is examined from the dimensions of "substantive innovation" and "strategic innovation". "Substantive innovation" mainly focuses on the number of invention patents, which better reflects the advantages of high quality, high technology, and high added value of patented technology, and also better reflects the substantial innovation ability of enterprises (Li Wenjing and Zheng Manni, 2016: 60). By engaging in substantial innovation, enterprises can enhance their independent innovation capabilities, gain sustained competitive advantages, and enhance profitability, thereby improving their performance. Liu Xiaoqing and Chen Xiangdong (2010: 65) used patents as an indicator to measure innovation output and found a positive correlation between patents and corporate performance. Chu Shuzhen and Du Lanna (2017: 136) analyzed pharmaceutical manufacturing enterprises and found that in the pharmaceutical industry, the innovation output of enterprises can to some extent promote the growth of enterprise performance. Li Jing et al. (2010: 117) conducted a study on 165 listed companies and concluded that there is a positive correlation between a company's innovation capability and its performance. Strategic innovation tends to innovate to cater to government policies, with a focus on non invention patents. Strategic innovation tends to pursue quantity and speed while neglecting quality. However, regardless of the purpose, both "substantive innovation" and "strategic innovation"

may have a strong promoting effect on corporate performance. "Substantive innovation" reflects the strategic orientation of an enterprise's innovation capability and the degree of enrichment of original innovation. Compared to appearance design and utility model patents, the R&D investment scale and R&D cycle of original invention innovation are larger. The original invention innovation results are always high-quality enterprise technological innovation results, which can bring higher value to the enterprise (Gu Xiaoyan et al., 2021: 31). That is to say, "substantive innovation" plays an irreplaceable role in promoting innovation output and efficiency, giving birth to emerging industries, and forming a healthy value chain, greatly improving the trade environment. "Substantive innovation" can effectively integrate new and existing technologies, help enterprises better absorb and transform existing knowledge, form their own competitive advantages, and continuously improve enterprise performance. In summary, we propose the following assumptions: H3: There is a significant and positive correlation between corporate innovation capability and corporate performance, that is, the stronger the corporate innovation capability, the better the corporate performance.

2.3 The mediating role of enterprise innovation capability Innovation is not only the source and driving force for promoting sustainable growth of enterprises, but also a manifestation of their advantages in seeking survival, development, and enhancing competitiveness in market competition. As decision-makers in the enterprise, senior managers will promote the future development and performance improvement of the enterprise from a global perspective. There are differences between women and men in terms of gender, culture, background, and experience. When women join the board of directors, it will lead to different perspectives, thoughts, and ideas between male and female directors in common work communication due to differences in gender, culture, background, and experience. These different perspectives, thoughts, and ideas will provide diversity and innovative thinking for company decision-making, further enhance the innovation capability of the enterprise. The improvement of a company's innovation capability can promote the generation and development of innovative achievements, and in many cases, innovative achievements have a significant impact on the company's performance. Patents are one of the most important achievements of innovation activities, which have a certain promoting effect on increasing sales revenue, enhancing market value of enterprises, and stock returns (Camisón & Villar López, 2014: 2891). When a company launches new products as its innovative achievements, these new products can bring a strong market competitive advantage to the company for a period of time, thereby having a positive impact on the company's sales situation and annual performance (Wen Zhonglin et al., 2004: 614). This study suggests that by influencing innovation output, gender diversity in the board of directors can have a positive promoting effect on the performance level of enterprises. Patents are the results of enterprise innovation output, and the number of patent authorizations plays a positive role in the process of gender diversity in the board of directors affecting enterprise performance. In summary, we propose the following assumptions: H4: The innovation capability of enterprises plays a mediating role in the impact of board gender diversity on corporate performance, that is, the improvement of board gender diversity can enhance the innovation capability of enterprises and thereby enhance corporate performance. Based on the above analysis, the theoretical logic of this study has been constructed, as shown in Figure 1:

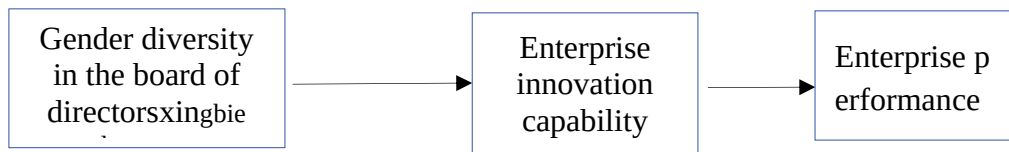

Figure 1 Theoretical Model

Research Methodology

1. Sample selection and data sources The article selected the annual report data and corporate governance related data of A-share listed companies on the Shanghai and Shenzhen Stock Exchanges from 2012 to 2017. The data mainly comes from the CSMAR Guotai An database, and the required number of patent authorizations comes from the China Research Data Service Platform (CNRDS). Due to the lag in corporate performance, this article lags the dependent variable (corporate performance) by one period. According to convention, the sample is screened as follows: excluding listed companies in the financial and insurance industry; Exclude listed companies with special trading status such as * ST, ST, PT, etc; Remove samples with missing or abnormal data. In order to eliminate the influence of extreme values, this article truncated all continuous variables at the 1% level. Finally, 17170 sample observations were obtained from 3534 enterprises.

2. Variable Definition

2.1 Explained Variable

There are multiple indicators for evaluating corporate performance, which can be roughly divided into two methods according to existing literature: one is based on accounting indicators such as ROA and ROE; ROA refers to another type based on market indicators, such as Tobin's Q value and MVA. Scholars have mixed opinions on the effectiveness of these two measurement methods. This article adopts the ROA measurement method as the dependent variable to comprehensively study the relationship between board gender diversity and corporate performance.

2.2 Explanatory variable

The independent variable is gender diversity in the board of directors. This article uses the degree of heterogeneity to measure the diversity of gender in the board of directors. Heterogeneity is usually represented by the Brown coefficient, which is an indicator of the degree of heterogeneity. When measuring gender heterogeneity, its value range is 0-0.5, where 0 represents complete homogenization and 0.5 represents complete heterogeneity. The larger the value, the higher the degree of heterogeneity. The Brown coefficient is widely used to measure team diversity, with Olson et al. (2006: 12), Campbell and M í nguez Vera (2008: 435), Miller and del Carmen Triana (2009: 755) all using the Brown coefficient to measure board gender diversity. In the board of directors, the more female directors there are and the higher the proportion of female directors, the higher the degree of gender homogeneity in the board of directors. The higher the Brownian coefficient value of the board of directors, the higher the degree of gender heterogeneity in the board of directors. In order to further study gender diversity in the board of directors, this study uses the Brownian index (Blau) to measure gender diversity in the board of directors.

2.3 Mediating variables

Most scholars mainly refer to the research methods of Chu Deyin and LiuWenlong (2021: 71) to evaluate the innovation ability of enterprises. This method measures the number of patent applications of enterprises in the current year by adding 1 and taking its natural logarithm. In order to increase the credibility of the research results, this article will use the natural logarithm of the number of patent authorizations plus 1 to measure the innovation capability of enterprises.

2.4 Control variable

The article selects variables at the level of company characteristics such as company size, company age, company nature, business growth rate, asset liability ratio, and total asset turnover from the aspects of company characteristics, corporate governance characteristics, and company ownership characteristics, as control variables. The specific measurements of variables are shown in charts 1:

Variable type	Variable	Variable code	Define
Explained Variable	Return on Total Assets	ROA	Net profit/total assets; Double tailed processing at the 1% level□
Mediating variables	Innovation	lnpatent	Number of patent authorizations+1, taking the natural logarithm
Explanatory variable	Blau	Blau	$1 - \sum_{i=1}^n P_i^2$ Pi refers to the proportion of female and male directors on the board of directors, n=2
Control variable	Enterprise size	Firmsize	Take the logarithm of the total assets of the enterprise□
	Enterprise age	Firmage	The year corresponding to the listing time of the enterprise□□
	Enterprise nature	State	If the actual controller of the enterprise is state-owned, it is 1; otherwise, it is 0□□
	Revenue growth rate	Growth	(Current period income - Previous period income)/Previous period income; 1% horizontal double tailed treatment
	Asset liability ratio	Lev	Total liabilities at the end of the period/total assets at the end of the period
	Total Asset turnover	Zczzl	Operating income/total assets at the end of the period
	Shareholding ratio of the largest shareholder	LHolder	Number of shares held by the largest shareholder/total number of shares
	Board size	Boardsize	Number of directors

Source: This article is organized charts/1/Variable Definition

3. Modeling

On the basis of variable determination, a panel data model is established. In order to verify the research hypothesis of this article, the following four fixed effects regression models for panel data are constructed.

Firstly, to examine the impact of board gender diversity on corporate performance (hypothesis H1), combined with theoretical analysis, a control model (1) and a benchmark regression model incorporating board gender diversity (2) are constructed:

$$ROA = a_0 + a_1z + \mu + \varepsilon \quad (1)$$

$$ROA = a_0 + a_1Blau + a_2z + \mu + \varepsilon \quad (2)$$

Secondly, to further examine the mediating effect of gender diversity in the board of directors on corporate performance (Hypothesis H2, Hypothesis H3, and Hypothesis H4), this paper constructs models (3), (4), and (5) based

on the approach of multiple mathematicians and the stepwise regression method proposed by Baron and Kenny (1986:1173):

$$Inpatent = a_0 + a_1Blau + a_2z + \mu + \varepsilon \quad (3)$$

$$ROA = a_0 + a_1Inpatent + a_2z + \mu + \varepsilon \quad (4)$$

$$ROA = a_0 + a_1Blau + a_2Inpatent + a_3z + \mu + \varepsilon \quad (5)$$

Research Findings

1. Regressive analysis

Charts2 shows the descriptive statistics of variables for the overall sample. Charts3 shows the Pearson correlation coefficients between variables. Charts4 presents the regression results of the main and mediating effects. Specifically, as follows:

variable	N	mean	sd	p25	p50	p75	min	max
ROA	17170	0.041	0.920	0.013	0.035	0.065	-48.3	108
Blau	17170	0.211	0.162	0	0.198	0.346	0	0.5
Inpatent	17170	1.630	1.640	0	1.39	2.83	0	9.84
Firmsize	17170	21.320	1.350	21.310	21.54	22.9	14.85	29.3
Firmage	17170	25	5.250	22	25	29	10	56
State	17170	0.345	0.475	0	0	1	0	1
Growth	17170	0.003	0.045	-0.0002	0.001	0.003	-0.009	3.630
Lev	17170	0.443	0.568	0.254	0.418	0.599	0.008	64
Zczzl	17170	0.152	0.148	0.066	0.115	0.186	0	2.41
LHolder	17170	0.350	0.147	0.235	0.333	0.447	0.23	0.895
Boardsize	17170	8.680	1.830	7	9	9	0	21

Note: The data source is compiled from this study.

Charts/2/Descriptive Statistics of Population Sample Variables

	ROA	Blau	Inpatient	Firmsize	Firmage	State	Growth	Lev	Zczzl	LHolder	Boardsize
ROA	1										
Blau	0.076***	1									
Inpatient	0.008***	0.038***	1								
Firmsize	-	0.120***	0.215***	1							
Firmage	0.139***	0.088***	0.179***	0.460***	1						
State	0.147***	0.179***	0.062***	0.359***	0.473***	1					
Growth	0.038***	0.016	0.034***	0.026**	0.019***	-	1				
Lev	0.427***	0.148***	0.036***	0.611***	0.358***	0.451***	0.162**	1			
Zczzl	0.171***	0.077***	0.042***	0.104***	0.110***	0.100***	0.050***	0.182***	1		
LHolder	0.063***	0.043***	0.085***	0.310***	-	0.311***	-	0.076***	0.089***	1	
Boardsize	-0.014	0.065***	0.054**	0.248**	0.176***	0.251***	-0.036*	0.186***	0.038***	0.043***	1

Note: *, **, and *** respectively represent significant levels of 0.1, 0.05, and 0.01
Charts/3/Variable correlation coefficients

	(1) ROA	(2) ROA	(3) Inpatient	(4) ROA	(5) ROA
Inpatient				0.009*** (0.004)	0.008*** (0.003)
Blau		0.064*** (0.042)	0.066*** (0.042)		0.023*** (0.077)
Firmsize	0.036*** (0.012)	0.034*** (0.013)	0.525*** (0.028)	0.041*** (0.013)	0.039*** (0.013)
Firmage	0.005*** (0.001)	0.005*** (0.001)	0.031*** (0.004)	0.005*** (0.001)	0.005*** (0.001)
State	0.031** (0.016)	0.028* (0.016)	0.009 (0.045)	0.031** (0.016)	0.028*** (0.016)
Growth	-0.000* (0.001)	-0.001 (0.012)	-0.000* (0.001)	0.000* (0.001)	-0.000* (0.001)
Lev	-0.625*** (0.012)	-0.625*** (0.012)	0.023** (0.015)	-0.625*** (0.012)	-0.626*** (0.012)
Zczzl	0.098*** (0.046)	0.097*** (0.046)	0.525*** (0.088)	0.099** (0.046)	0.098*** (0.046)
LHolder	0.000*** (0.000)	0.001*** (0.000)	0.000 (0.001)	-0.001*** (0.000)	-0.001*** (0.000)
Boardsize	0.004* (0.004)	0.004* (0.004)	-0.009** (0.009)	0.004 (0.004)	0.004 (0.004)

Year	YES	YES	YES	YES	YES
Industry	YES	YES	YES	YES	YES
Constant	-0.203*** (0.115)	-0.177*** (0.032)	-2.550*** (0.286)	-0.227*** (0.115)	-0.201*** (0.116)
Observations	17170	17170	17170	17170	17170
Adj_R ²	0.1710	0.1813	0.1084	0.1908	0.1711
F值	199.35***	182.11***	120.85***	200.05***	104.85***

Note: *, **, and *** respectively represent significant levels of 0.1, 0.05, and 0.01
Charts/4/Regression Results of Main and Mediating Effects

This article is an empirical analysis based on imbalanced panel data. Charts4 reports the regression results of board gender diversity, corporate innovation capability, and corporate performance. Regression result model (1) is the regression between the control variable and the dependent variable. The regression results of model (2) show the regression results after adding independent variables. From Table 5.3, it can be seen that the regression coefficient of gender diversity in the board of directors is 0.064, which is significant at the 0.01 level, indicating that gender diversity in the board of directors has a significant positive impact on corporate performance. This regression result supports hypothesis H1. Model (3) is used to test the impact of board gender diversity on corporate innovation capability. The regression coefficient of board gender diversity is 0.066, which is significant at the 0.01 level. The research hypothesis H2 is supported, and board gender diversity has a significant positive impact on corporate innovation capability. Model (4) is used to test the impact of corporate innovation capability on corporate performance. The regression coefficient of corporate innovation capability is 0.009, which is significant at the 0.01 level. The research hypothesis H3 is supported, and corporate innovation capability has a significant positive impact on corporate performance. Model (5) adds enterprise innovation capability on the basis of Model (4), and the regression coefficient of enterprise innovation capability is 0.008, which is significant at the 0.01 significance level. The regression coefficient of gender diversity in the board of directors is 0.023, which is significant at the 0.1 significance level. According to the test criteria for mediating effects, under the premise that the regression coefficient of enterprise innovation capability in Model (5) is significant, the regression coefficients of gender diversity in the board of directors in both Model (5) and Model (2) are significant, and the coefficient of gender diversity in the board of directors in Model (5) is smaller than that in Model (2). Therefore, The relationship between corporate innovation capability and board gender diversity and corporate performance is partially mediated, and hypothesis H4 is supported.

2. Robust Test

This article conducted a robustness test using the method of replacing explanatory variables. That is to say, this article will conduct a robustness test on the degree of gender diversity of companies with female directors replacing the board of directors. In other words, the sample data of companies without female directors will be removed from the sample data of gender diversity of the board of directors, and the sample data of companies with female directors will be retained for robustness testing; This article replaces the gender diversity of the board of directors with the proportion of female directors. The proportion of female directors

refers to the proportion of female members in the board of directors. The results obtained through the above two methods of replacing explanatory variables are consistent with the previous text, indicating that the research results in this article are relatively robust.

Discussion

This study is based on the perspective of corporate governance, starting from the perspective of gender diversity in the board of directors, using the high ladder theory and resource dependence theory as theoretical foundations, to explore the impact and mechanism of gender diversity in the board of directors on corporate performance. The research results show that: (1) gender diversity in the board of directors has a significant positive impact on corporate performance. (2) The innovation capability of enterprises partially mediates the relationship between gender diversity in the board of directors and corporate performance.

Recommendations

Based on the research in this article, the following three suggestions are proposed: Firstly, further improve the gender diversity level of the board of directors of listed companies in China. Female representatives on the board of directors can bring positive changes to the company by introducing innovative and sustainable production methods. Therefore, for enterprises, increasing the proportion of female directors in board staffing can fully leverage the unique advantages of female directors, in order to better implement innovation and improve corporate performance. Secondly, enhance the power of women in the board of directors. Enterprises should build a fair and competitive organizational environment to reduce the constraints on the knowledge and behavioral abilities of female directors and employees, give more voice to female directors, enhance their ability to influence team decision-making, encourage women to fully demonstrate in innovation decision-making, and ultimately improve corporate performance. Thirdly, actively introduce relevant policies to support and encourage female directors. At present, the proportion of female executives in listed companies in China is still significantly lower than that of males. Gender bias remains the main factor limiting the effectiveness of "her power" in current China. In enterprises that may have significant environmental issues, women find it difficult to have equal opportunities to participate in senior management. Even if they obtain a senior position, their voices are easily overlooked in a male dominated environment. These issues will limit women's ability to fully participate in corporate innovation activities. Obviously, eliminating these obstacles requires the efforts of the entire society. Therefore, it is recommended to add provisions in the governance standards of listed companies that encourage the establishment of a minimum proportion of female directors, strengthen information disclosure related to gender diversity in the board of directors, thereby improving corporate performance and promoting sustainable development.

References

- Adams, R. B., & Ferreira, D. (2009). Women in the boardroom and their impact on governance and performance. *Journal of financial economics*. 94 (2), 291-309.doi: 10.2139 /ssrn.1107721.
- Baron R M., Kenny D A. (1986). The Moderator Mediator Variable Distinction in Social Psychological Research: Conceptual, Strategic, and Statistical Considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*. 51 (6),1173-1182.doi.org/10.1037/0022-3514.51.6.1173
- Camisón, C., & Villar-López, A. (2014). Organizational innovation as an enabler of technological innovation capabilities and firm performance. *Journal of business research*. 67 (1), 2891-2902. doi:10.1016/j.jbusres.2012.06.004.
- Campbell, K., & Mínguez-Vera, A. (2008). Gender diversity in the boardroom and firm financial performance. *Journal of business ethics*. 83, 435-451.doi: 10.1007/s10551-007-9630-y.
- Carter, D. A., Simkins, B. J., & Simpson, W. G. (2003). Corporate governance, board diversity, and firm value. *Financial review*. 38 (1), 33-53.https://doi:10.1111/1540-6288.00034.
- Chen Baojie (2015). The Impact of Female Participation in Executive Teams on Innovation Performance of Enterprises: An Empirical Analysis from Chinese SME Board Listed Companies. *Technological Progress and Countermeasures*. 32 (5), 146-150.
- Chu Deyin and Liu Wenlong (2021). Government innovation subsidies, corporate culture, and innovation performance. *Economic Management*. 43 (2), 71-87.
- Chu Shuzhen and Du Lanna (2017). Research on the Relationship between Innovation Input, Innovation Output, and Enterprise Innovation Performance Based on CDM Model - Taking Listed Pharmaceutical Manufacturing Companies as an Example. *Industrial Technology and Economics*. 36 (07), 136-142.
- Gu Xiaoyan, Xue Pingping, and Zhu Weiwei (2021). The technological innovation effect of intellectual property protection: quantitative or qualitative change. *China Science and Technology Forum*. (10), 31-39.
- Hambrick, D. C., & Mason, P. A. (1984). Upper echelons: The organization as a reflection of its top managers. *Academy of management review*. 9 (2), 193-206. doi: 10.2307/258434.
- Hillman, A. J., Cannella, A. A., & Paetzold, R. L. (2000). The resource dependence role of corporate directors: Strategic adaptation of board composition in response to environmental change. *Journal of Management studies*. 37 (2), 235-256.doi:10.1111/1467-6486.00179.
- Huang Qin, Huang Hanbing, and Luo Hongmian (2016). An Empirical Study on the Relationship between Corporate Performance and Female Directors Based on EVA - Evidence from 1124 Listed Companies in China. *Business managers*. (16), 2.
- Li Jing, He Xiaogang, Mao Jian (2010). *Kinship, innovation ability, and corporate performance*. Nankai Management Review. (03), 117-124
- Li Wenjing and Zheng Manni (2016). Substantive innovation or strategic innovation—The impact of macro industrial policies on micro enterprise innovation. *Economic Research*. (04), 60-73.
- Liu Xiaoqing and Chen Xiangdong (2010). Research on the Motivation of Foreign Rights Owners for Patent Applications in China. *Journal of Beihang University (Social Sciences Edition)*. 23 (06), 65-68+76.

- Miller, T., & del Carmen Triana, M. (2009). Demographic diversity in the boardroom: Mediators of the board diversity–firm performance relationship. *Journal of Management studies*. 46 (5), 755-786.doi:10.1111/j.1467-6486.2009.00839.x.
- Olson, B. J., Parayitam, S., & Twigg, N. W. (2006). Mediating role of strategic choice between top management team diversity and firm performance: Upper echelons theory revisited. *Journal of Business & Management*. 12 (2).doi:10.26686/wgtn.17139722.
- Smith, N., Smith, V., & Verner, M. (2006). Do women in top management affect firm performance? A panel study of 2,500 Danish firms. *International Journal of productivity and Performance management*. 55 (7), 569-593.doi:10.2139/ssrn.1728572.
- Torchia, M., Calabro, A., Gabaldon, P., & Kanadli, S. B. (2018). Women directors contribution to organizational innovation: A behavioral approach. *Scandinavian Journal of Management*. 34 (2), 215-224.doi:10.1016/j.scaman.2018.02.001.
- Wen Zhonglin, Zhang Lei, Hou Jietai, et al. (2004). The mediation effect testing program and its application. *Journal of Psychology*. 36 (5), 614-620.
- Zeng Ping and Wu Qihong (2012). *The Impact of Female Executive Participation on Technological Innovation in Enterprises: An Empirical Study Based on ChiNext Enterprises*. Scientific Research. (5), 773-781.

The Constructing of Emotional Expression Learning Materials for Guzheng Performance Research

Wang Ze and Sukontha Yimsangyard

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstract

This research aims the construction of Guzheng performance emotional expression learning materials. This study used the Qualitative research. Collect data by observation and interview 3 experts.

The research finding the problems existing in the construction of Guzheng performance emotional expression learning materials, and then put forward relevant optimization suggestions to provide certain ideas for the construction of Guzheng performance emotional expression learning materials as a reference. It has certain theoretical value and practical significance for perfecting Guzheng teaching ideas, improving the teaching quality and improving the emotional expression effect of students' Guzheng playing.

Keywords: Guzheng performance; Emotional expression; Learning materials; Construction method; Video clips of Guzheng teaching

Introduction

Chinese traditional culture has a long history and a wide variety of types. Whether it is poetry, music, piano, chess, calligraphy and painting, it is unique in the world, and is a bright pearl in the history of world civilization. Nowadays, with the increasing of China's comprehensive national strength and the gradual improvement of cultural self-confidence, the development and promotion of national culture has become the bounden mission of our generation. As an important part of national culture, folk music plays an irreplaceable role in promoting national culture. The introduction of national music culture into compulsory education is of great significance for students to understand national culture and enhance national consciousness. Guzheng, as one of the outstanding representatives of many ethnic instrumental music, has been loved by the public in recent years because of its unique timbres, Oriental charm and easy to get started, which has set off a wave of learning in China.

First of all, we should start with the training of basic skills, sort out the basic skills of Guzheng required by learners, and select, sort out and combine the contents according to the students' acceptance, so as to ensure that the contents can meet the needs of students' growth and development. Secondly, it is based on the students' mastering of Guzheng playing skills, using the form of combining practice and theory, so that students can improve their proficiency and application effect of Guzheng playing in the process of actual zheng music. Finally, it is to help students build a good sense of performance, which can enhance the emotional experience and performance effect of the works in practice (Hu, 2016).

* Received: September 23, 2023; Revised: October 9, 2023; Accepted: October 11, 2023

Compared with traditional techniques, modern techniques have many innovative elements, and students' actual mastery of techniques is not too strict. Students are only required to understand the content of techniques and correctly play this method in the actual performance of Zheng music. Therefore, when students learn modern techniques, they will pay more attention to the use and training of this part of the techniques, and will not spend a lot of practice on the learning and training of the techniques. As a result, many students are too blunt in the use of modern techniques, lacking emotional expression and appeal (Zhang, 2016).

Students' learning of the basic skills of the traditional Guzheng is mainly based on the way they have been learning. That is to say, starting from the theoretical knowledge, it is necessary to understand the development history, basic composition, skill category, physical quality, timbre recognition and power use of Guzheng. Then they will combine a lot of repetitive training to strengthen their understanding and mastery of this part of the content; Finally, through a large number of zheng music performance, the theoretical part of the knowledge into their own practical skills can be operated. In this process, however, the cultivation of students' aesthetic quality of the Guzheng is relatively neglected, resulting in the lack of understanding and perception of the artistic and emotional beauty of the Guzheng, which affects students' learning results (Feng, 2014).

For scholars who study Guzheng professionally, it is not difficult to master Guzheng playing techniques, but how to master the meaning of the work and the expression of emotions on the basis of mastering Guzheng playing techniques is the most important thing in the development of personal music skills. Therefore, although the teaching of Guzheng has been widely developed in front-line teaching activities in recent years, in the teaching of Guzheng in schools, teachers attach importance to the training of students' playing techniques, and the training of students' musical literacy is less. Moreover, the relevant classroom teaching system is not perfect, which leads to the problem of insufficient emotional expression of students in Guzheng performance. Therefore, starting from the practice of Guzheng teaching and training, to study the construction of learning materials for emotional expression of Guzheng performance has a certain promotion effect on improving the teaching results of Guzheng performance.

Literature Reviews

Musical emotion of Guzheng works

If the performer wants to play a piece of music perfectly, it must have an in-depth understanding of the emotional conception it contains, understand the emotions and thoughts that the author wants to express, and then express and convey it through their own emotions. Therefore, the research on musical emotion of Guzheng works has always attracted people's attention, and the related research results are relatively rich.

The performance of "Sauvignon Blanc" in addition to the need to have superb performance skills, but also need the performer to play the emotion of it incisively and vividly. The unique explosive force of the introduction gives each listener a violent impact, so that we are forced to enter the dream, waiting for the start of the drama. There are more prolonged notes in the song, and the sad mood affects us all the time to prevent losing our direction. The theme appears many times throughout the whole text, but the performance is not simply repeated, it needs to be modified according to personal understanding and emotional development, and repeatedly create the atmosphere of "Sauvignon Lovesickness, destroying the heart" and missing (Ge, 2013).

"Autumn Night Thought" is a beautiful musical sketch, the music content is mainly around the autumn night to ponder "young people do not know the taste of sorrow" emotional motivation to carry out, whether it is in the music content processing, or in the musical emotion expression, has shown a certain degree of randomness and logic. This music can be divided into introduction, adagio, transition, allegro, epilogue and other parts, from the point of view of emotional performance, the emotion of the whole music depends on the first emphasis on amplitude contrast and distinct levels, the tone is mellow and thick, the performance is the autumn night of deep thinking and melancholy, giving people a relaxed enjoyment (Wang, 2019).

Fantasia is based on the song and dance culture and customs of the Miao ethnic minority in southwest China. So this piece of music for "fantasy" as the theme, the whole picture of the picture is: a quiet morning, in a deep mountain fortress, vaguely floating from the other girl's song, beautiful song from far and near, from dim to clear; As the song gets closer and closer, the mood gradually rises, and the music turns from beautiful to cheerful and bright. The progressive development pushes the music to a small climax. The picture appeared in the cottage villagers figure, villagers players a variety of sonorous and powerful percussion instruments, singing and dancing with the song, a cheerful and peaceful picture (Yan, 2015).

The melody of Zheng song "Walking in the Desert" as a whole uses the melody of the second step, which makes the emotional expression have a feeling of progress. In addition, the music enriches the theme of the single melody music by increasing and decreasing the second interval and changing the different rhythm of the slow and rapid, which is also one of the most representative styles of Arabic music. As a typical Arabic style music, the expression of emotion is also an important manifestation of its performance effect. In order to achieve this, players need to immerse themselves in the emotion and artistic conception of the music, and adopt different playing techniques in each stage of the music. For example, the use of vibrato performance to show the Arab people in the face of the vast desert hesitation and despair, the use of rapid glissando to reflect the emotional sublimation from negative emotions to optimism (An, 2022).

Research Objectives

To construct the emotional expression learning materials for Guzheng performance.

Research Methodology

Qualitative research was used in this study.

Data were collected by interviewing 3 Guzheng performance experts.

Research Conceptual Framework

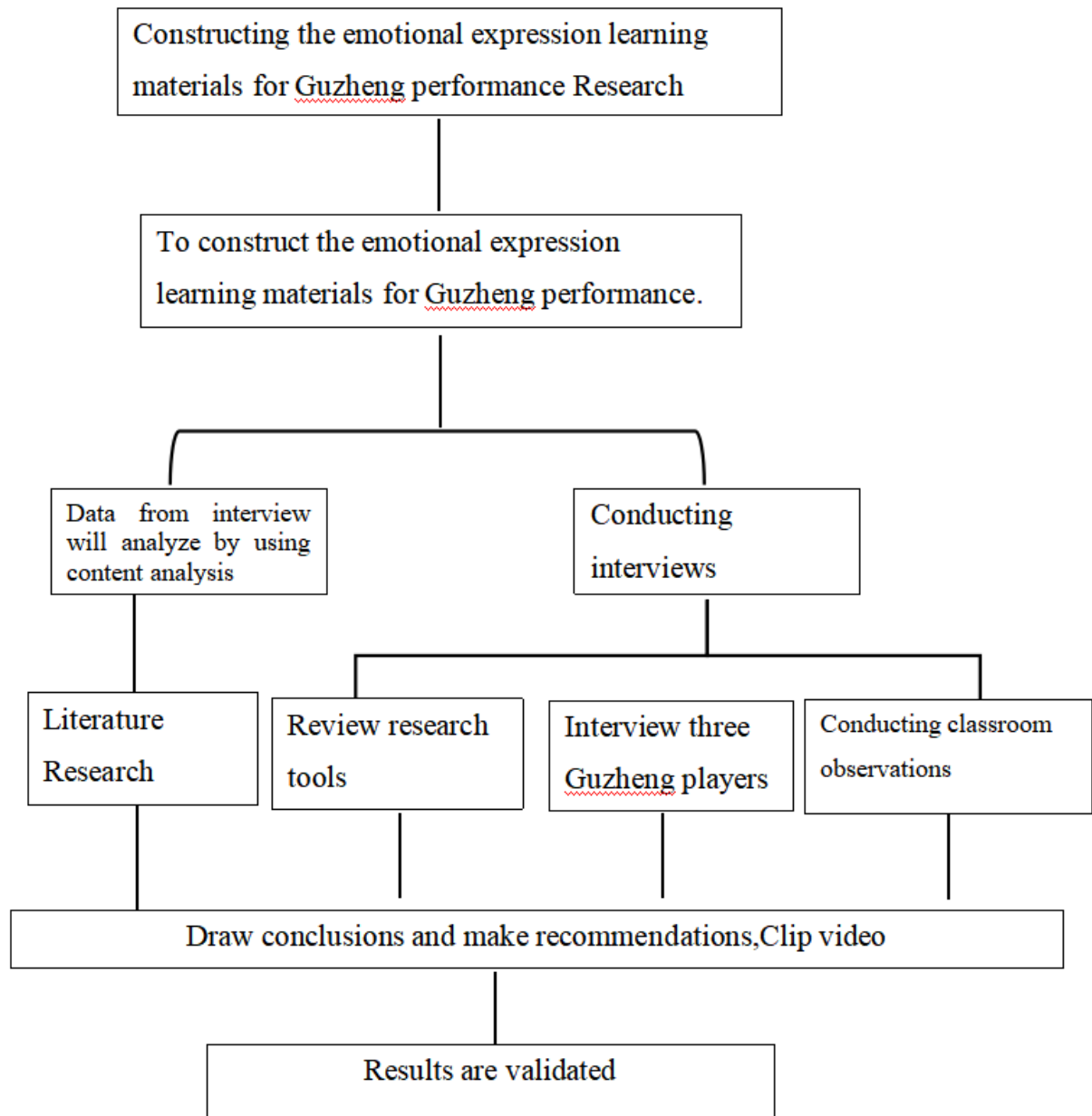

Figure 1 Research Conceptual Framework

Research Findings

The connotation of emotional expression in Guzheng performance

Emotion is the basis of the essence of music, the advanced reflection of art, the source of creativity, and the soul of Guzheng performance art. Therefore, in the practice of Guzheng performance, players need to inject imagination into the music, and emotional elements into the rhythm, rhythm, speed and melody, and show the emotional performance of the work in the exquisite playing skills.

Music is beautiful, playing music, appreciating music is the process of pursuing beauty. Using the form of beauty, to pursue the content of beauty, to obtain the idea and feeling of beauty, this is the key to the emotional expression of Guzheng performance. Therefore, in the process of Guzheng performance, the performer needs to deeply understand the theme and emotional connotation of the work, grasp the skills of emotional expression, and enrich the effect of emotional expression.

Guzheng performance takes emotional expression as the core content. In specific performance links, performers can use appropriate body language to show the artistic conception of musical works, so that people can enjoy the hearing, but also get some visual beauty, and generate a good sense of inclusion, so that the audience can smoothly enter the artistic conception created by the works. To achieve emotional and spiritual interaction between listeners, creators and performers.

About the important role of emotional expression in Guzheng performance

For the artistic practice of Guzheng performance, if there is a lack of true feelings in the heart to support the performance, only skilled playing techniques and skills will not be able to win the audience's resonance, and will affect the expression and performance of music works. For the performance art of Guzheng performance, the emotional expression of the performer will not only affect the performance effect, but also affect the final performance quality and artistic presentation. The performance with emotion can make the music show great expressiveness and appeal, and increase the life vitality of the music.

Nowadays, people's aesthetic ability and aesthetic needs have undergone great changes, and the performance requirements and standards put forward by Guzheng art to performers are also continuously improving. A qualified Guzheng player, in addition to skillful skills and solid theoretical knowledge, must also have the ability to express the emotion of the work, so that the soul and vitality of the music work show. Emotional expression is the core position of Guzheng performance, which requires players to study patiently and strengthen analysis. While expressing the inner emotions of music works, players should also integrate their own emotions to effectively sublimate the artistic realm of Guzheng performance.

In addition to mastering skilled skills, Guzheng performance also needs to express the emotion of the tune, so as to give the music with soul, achieve secondary creation, in order to move the hearts of the audience. Emotional expression can be said to be the core of Guzheng performance. Only through in-depth study of Zheng music, players can understand the artistic conception and connotation they want to express, and through the connection with their own emotions, can the audience be better introduced to the artistic conception expressed by Zheng music and achieve spiritual resonance. At the same time, this process is also an important link to improve the performance of the zheng.

Common questions about emotional expression in Guzheng performance

Overemphasize quick skills and take pride in being quick; The phenomenon that playing fast and loud is regarded as outstanding performance ability is widespread in the current professional study of Guzheng. Because of the indistinct dialectical relationship between technology and music, performance dynamics and emotional expression, many students still lack musical charm and artistic expression even though they have excellent performance skills. Moreover, these Guzheng students with strong technical ability but weak musical expression ability are often in a state of imbalance, that is, limited to a single way of thinking, lack of cultural accomplishment and aesthetic experience, often only see their strong technical ability, new repertoire, deep performance and other superficial phenomena, prone to arrogance or rebelliousness, and do not actively cooperate with teachers to adjust themselves. Ultimately, it is difficult to improve the level of performance.

In the current examinations and competitions, people often see players using the same means of playing and rhyming, simply and generally complete the performance of different styles and schools of music, so the lack of emotional color and expressive performance is only to complete the examination or competition and quick success practice. Neither really understand, experience and grasp the differences and similarities of each traditional school in aesthetic interest, sound characteristics, playing techniques and phonological connotation, as well as their respective essence, nor do they combine the unique musical expression of each school with the performance language of modern zheng music creation, resulting in the works played in a monotonous rhyme and boring.

In the study of Guzheng, some students pay attention to the number of pieces and ignore the quality of the works. This kind of students are afraid to lag behind others, always racking their brains to search for a variety of new works and masterpieces, and spend a lot of time and energy on browsing performance, thinking that the process of sight reading and reciting music is the whole process of practice and performance. Such a quick and unbreakable practice is bound to bite off more than it can chew. For those students who only know how to memorize music score and simply complete music score and music skills as the ultimate goal, due to the lack of understanding and experience of music emotion, their raw and pale performance naturally cannot present the musical image, musical conception and ideological connotation in the work, let alone infect the audience and communicate with them emotionally.

The influence of personal experience on emotional expression in Guzheng performance

The emotional expression in Guzheng performance needs to be based on personal experience. In Guzheng performance, if the performer lacks the emotional experience of the work, but only a single performance skills, the final emotional expression will be affected. Imagine that in the whole performance, the performer does not show a trace of expression, there is no fluctuation in the movement, no matter how superb the performance skills are, they can not make the emotional performance particularly in place, let alone make the audience resonate and have a good sense of participation. Therefore, in order to assist and optimize the expression of emotions, Guzheng players need to form a good emotional experience themselves, and then flexibly and appropriately use diverse body language such as body, expression, eyes, gestures to promote and optimize the transmission of emotions.

To enhance the effect of emotional expression in Guzheng performance, we need to pay attention to the importance of personal emotional experience. In particular, life itself is the source of art, if you want to understand the emotions of kite music, the most important thing is

to understand the emotions of the author when he created. The creation of each Zheng song is produced under a certain era background. Therefore, in order to experience the emotions described by the composer, the performer needs to explore the emotional factors expressed by Zheng song from the protagonist's point of view, and bring personal emotional experience to achieve emotional resonance with the work. Only by understanding and feeling the emotion of the work can we better express the emotion of the work.

For the emotional expression in Guzheng performance, the player's personal experience is the key to improve the performance of the work. After appreciating the creator's intention, the performer needs to further integrate his own understanding of zheng music into it, and dare to imagine, to give new life to the note. Therefore, in the practice of performance, players need to first determine the theme emotion of the repertoire, bring their own understanding to play the whole work repeatedly, and deepen their own emotional experience in the continuous repetition. Only in this way can they understand the emotions expressed by the author and play the repertoire more touching and real.

The influence of playing skills on emotional expression in Guzheng performance

Skilled skill performance is the key point of emotional expression, so players need to strengthen the learning and practice of skills, accurately control the timbre, scientifically adjust the speed, intensity, melody, rhythm, etc., use skilled playing skills to assist the expression of emotions, and use full emotions to maximize the play and display of each playing skill. In the skills and emotions complement each other and complement each other, establish a unique playing style, to reach the highest state of performance. Under the premise of ensuring skilled skills, only by integrating personal emotions can the presentation of artistic images be more perfect and impressive. For Guzheng performance, the left hand flutter technique is the core and soul of many skills, and the use of the left hand skills in chanting, kneading, pressing and sliding will directly determine the expression of performance emotion.

The combination of sound and emotion in Guzheng performance is not only due to the subtle emotion of the song itself, but also the skillful skill of the performer. If the performer does not have superb playing skills, the emotion of the song cannot be fully and accurately expressed to the audience during the performance process. Therefore, in order to perform each piece of music well, the performer must master each playing skill and strengthen practice. Form their own unique playing style. Skilled in their own performance skills, into their own objective understanding of the work, in the work to add their own emotions, the pursuit of a "love from the heart, music from the heart" performance realm. The fingers of the players send out different melodies to express the emotions of the works through the constant fluctuations of "kneading, pressing, sliding and caressing".

Different ways of picking the strings can explore different tones. Different playing techniques can also produce different melodies. At the same time, in the performance of light, heavy, slow, urgent, deep, shallow, high and low touch skills, in the play of the zheng string after the sound effect is different, the emotional mood will be very different. Therefore, in order to better show the emotion of the work, players need to pay attention to consolidating their basic skills of Guzheng, master Guzheng playing techniques through a large number of repeated exercises, and accurately use techniques to show their understanding of the background, connotation and style of the work, so as to better present the emotional expression effect of the work.

Specific methods to improve students' emotional expression ability in Guzheng performance

Emotion is the soul of Guzheng teaching. In order to better integrate emotional education into Guzheng professional teaching, help students to come out of the misunderstanding of "emphasizing performance skills and neglecting artistic emotions" as soon as possible, and continue to improve students' aesthetic ability and emotional expression ability, so that they can be integrated into the stage display. At the teacher level, we can consider breaking through the original single teaching mode, that is, on the basis of retaining the original traditional "one-to-one" individual lesson teaching mode, we can add group lessons (the number of 2 to 4 people) and group lessons (the number of 5 to 10 people, or more). The teaching object should be the same grade or cross-grade, similar learning degree, the same learning repertoire, similar playing problems of the Guzheng major students.

Under the background of the new media era, in addition to effectively organizing offline classroom teaching, online micro-class teaching and high-quality MOOCs teaching observation can also be added by means of the network platform, so as to timely grasp the latest teaching trends and constantly update the teaching content, so as to develop the original single individual class into a diversified blended classroom teaching. In blended classroom teaching, teachers make unified plans and arrangements for teaching content, teaching requirements and teaching progress, and concentrate on demonstration and teaching. At the same time, in order to cultivate and improve students' ability of emotional expression and creativity, teachers should focus on introducing the creation background, style, genre, music structure, thoughts and emotions of the music and related musical vocabulary.

In class, teachers can combine visual, auditory and mental imagination, that is, let accurate and passionate demonstration performance + beautiful musical effects + vivid, full of literary and emotional language description at the same time. Through emotional expression, dynamic performance and reliable performance experience, teachers can not only let students appreciate the artistic charm of performance, but also evoke similar emotional memories that students have experienced deep in their hearts, deepen students' experience of specific musical roles, musical emotions and artistic conception, and stimulate their internal enthusiasm for learning and desire for expression.

Suggestions to Guzheng students on the construction of learning materials for emotional expression in Guzheng performance

In the process of Guzheng performance, if we want to express the inner emotion, we must strengthen the deep understanding and digging of the emotional elements in the Guzheng works, and accurately grasp the author's creative intention. Since each kite music is produced under a specific era, in the process of contacting these works, we should first focus on the understanding of the era background, understand the artistic conception described by the music works on the basis of the background, and then understand the author's creative intention, grasp the thoughts and feelings to be conveyed by the works, and dig out the emotions contained in the works. Using this method, we can grasp the connotation of Guzheng music works and accurately present the emotions of the author.

Skilled skill performance is the key point of emotional expression, so players need to strengthen the learning and practice of skills, accurately control the timbre, scientifically adjust the speed, intensity, melody, rhythm, etc., use skilled playing skills to assist the expression of emotions, and use full emotions to maximize the play and display of each playing skill. In the skills and emotions complement each other and complement each other, establish a unique

playing style, to reach the highest state of performance. Under the premise of ensuring skilled skills, only by integrating personal emotions can the presentation of artistic images be more perfect and impressive.

Guzheng performance takes emotional expression as the core content. In specific performance links, performers can use appropriate body language to show the artistic conception of musical works, so that people can enjoy the hearing, but also get some visual beauty, and generate a good sense of inclusion, so that the audience can smoothly enter the artistic conception created by the works. To achieve emotional and spiritual interaction between listeners, creators and performers. If you want to play a deep and beautiful music, then the performer should look heavy and sad; If you want to play an impassioned piece, you can use more powerful movements and cheerful expressions, and show a sense of pleasure in the use of body language.

Suggestions for Guzheng teachers on the construction of learning materials for emotional expression in Guzheng performance

Teachers should open various perceptual channels to stimulate students' imagination, and let students experience, experience and feel in the ocean of music with the wings of imagination. In class, teachers can combine visual, auditory and mental imagination, that is, let accurate and passionate demonstration performance + beautiful musical effects + vivid, full of literary and emotional language description at the same time. Through emotional expression, dynamic performance and reliable performance experience, teachers can not only let students appreciate the artistic charm of performance, but also evoke similar emotional memories that students have experienced deep in their hearts, deepen students' experience of specific musical roles, musical emotions and artistic conception, and stimulate their internal enthusiasm for learning and desire for expression.

The teaching of Guzheng performance skills is by no means equal to the entire art education of music performance. As a means to express music emotion, playing skill serves music ultimately, so the teaching of playing skill should also serve the expression of music emotion. In the teaching process, if one-sided emphasis on the importance of technology, cognition and emotion, skills and music, performance and aesthetic, traditional and modern separation, will violate the principle of music emphasis on feeling and deviate from the comprehensive education of art education track. Therefore, in the course of teaching, the instructor should take the aesthetic teaching with emotion as the axis of teaching, and always run through the whole process of teaching, and pass on their love for music, perception of life, and attachment to the cause to the students through words and deeds, so that it can be passed on from generation to generation.

In the process of teaching Guzheng performance techniques and repertoire, the instructor should consciously educate students on emotions and penetrate artistic ideas. While enriching students' cultural accomplishment and aesthetic experience, the instructor should constantly stimulate students' hidden creativity and pioneering spirit, and gradually promote students' deep love for music and the truth, goodness and beauty in human nature. The depiction of life, such as life and death, sweet and bitter, as well as the tolerance and acceptance of all things in the world are presented through music performance, so as to create a real musical expression of their own. In this process, it is even more valuable to promote the students to develop the character of perseverance, the belief of constantly pursuing the height of art and the virtue of generosity.

Discussion

In Guzheng performance, if the performer can grasp the theme and emotional connotation of a piece of music and properly use their own playing skills to integrate emotions into the performance, then the overall performance of Guzheng performance will be very moving. Therefore, in the practice of Guzheng performance, performance skills and emotions are complementary and indispensable. If the lack of good playing skills, there is no way to talk about the use of emotion, that is, playing Guzheng, using emotion (Hao, 2016). Without the clever use of emotion, Guzheng playing skills will lack lubricant, boring, lose the use value. Therefore, the application of Guzheng performance skills and emotions must be organically combined (Liu, 2015). When performing the Guzheng, players need to consciously adjust the strength, speed and Angle of touching the string according to the changes in the content of the music, and integrate their own understanding of the work into the sound changes of the delicate, rough, soft and impatient Guzheng performance, so as to better interpret the ideological content and theme emotion of the work. At the same time, the performer also needs to strictly follow the fingering and technical norms of Guzheng performance, to feel the musical note changes of the work, and to experience the timbre and sound changes presented by the note changes when the fingertips are played (Li, 2022).

The above research shows that emotional expression is the key to Guzheng learning and performance. In order to show a better emotional expression effect in Guzheng performance, it is necessary not only to have a solid basic skill of Guzheng performance (Jia, 2014), but also to constantly enrich their artistic vision and ability to appreciate works, and be able to integrate their own experience, feelings and understanding into the performance, and transform it into an expressive Guzheng performance.

In general, the research on the construction of learning materials for emotional expression in Guzheng performance shows that emotional expression is an important part of Guzheng performance, which needs to be mastered by combining theoretical learning with practical performance. Therefore, Guzheng teachers must cultivate students' emotional expression ability and help them perform music better (Sun, 2017). Therefore, teachers need to build more scientific, systematic, effective and abundant learning materials for emotional expression in Guzheng performance in the teaching practice, guide students to realize the importance of emotional expression in Guzheng performance, and help students to have good emotional expression ability in Guzheng performance from the aspects of students' basic playing skills, performance habits and awareness of reflection and improvement (Gong, 2017). And adhere to a good sense of self-learning and development, and constantly optimize their own teaching concepts, content and methods.

Recommendation

1. Practical Recommendations

First of all, we should pay attention to the consolidation of the basic playing skills. To express emotion in Guzheng performance, we must first have basic playing ability. From the aspects of fingers, wrists, tone, timbre, speed, strength, rhythm and basic playing techniques, we must have solid basic skills in Guzheng performance under the guidance of teachers and repeated practice.

Secondly, we should develop the habit of listening, appreciating and playing Guzheng works. Students should learn to make full use of the learning resources around them, such as Guzheng teaching books, performance videos and self-learning software, to listen, appreciate

and perform different types and styles of Guzheng works, cultivate music appreciation and performance skills, draw inspiration and insights from them, expand their own music knowledge and enrich their own music cultivation.

Finally, develop the habit of self-assessment and reflective optimization. Students should be aware of the importance of self-reflection and evaluation, only in daily learning and performance practice, to carry out self-assessment and reflection from time to time, find out their shortcomings, and formulate a reasonable learning and improvement plan according to the shortcomings, in order to provide support for the growth of their emotional expression ability of Guzheng performance.

2. Recommendation for future research

The use of advanced technical means to assist the improvement of emotional expression of guzheng performance, the use of intelligent music analysis and processing technology, can better analyze and understand the structure of music and emotional expression, improve the artistry and appeal of performance.

In the Internet era, it is also effective to use the network platform to improve the emotional expression of guzheng performance. Students can learn guzheng performance skills and theoretical knowledge online, and share their own performance works and performance experience online to get more feedback and guidance. In addition, they can also participate in various guzheng performance competitions and activities to expand their musical circle and experience.

In music education, we can start from reforming teaching methods, adopt diversified and practical teaching mode, and improve students' comprehensive quality and music expression. In addition, it is necessary to strengthen the construction of teachers, introduce excellent music education resources at home and abroad, provide better music education services, and pay attention to cultivating students' musical emotions and creative spirit, and encourage students to actively explore and experiment in music performance and composition.

To sum up, improving the learning of emotional expression of guzheng performance students requires comprehensive use of technology, network, reform and other means, and constantly improve the music education system and training mode, in order to achieve better results.

References

- An, N. (2022). Musical analysis of Zheng song "Desert Journey". *Comedy World (Second Half)*, (6), 25-27.
- Feng, Y. (2014). My experience in the teaching of Guzheng for beginners. *Voice of the Yellow River*, (2), 83-84.
- Ge, X. (2013). Analysis of the difficulties in playing the song "Sauvignon Blanc". *Young Writers*, (3), 136.
- Gong, X. (2017). The importance of learning the basic skills of Guzheng. *Zhiyin Inspirational*, (2), 205.
- Hao, X. (2016). Practice and exploration of Guzheng teaching in school-based curriculum. *Art Review*, (14), 135-137.
- Hu, R. (2016). Research and analysis of modern Guzheng teaching methods. *Theatre House*, (15), 64.

- Jia, Y. (2014). A Brief analysis of Chinese piano music "Spring River Flower Moonlight Night". *Journal of Taizhou Polytechnic*, 14 (3), 3.
- Li, X. (2022). *Musical Analysis and Performance Characteristics of Guzheng Concerto "So"* (Master's Thesis, Guangxi Normal University).
- Liu, X. (2015). Some problems in basic skill training of Guzheng. *Popular Arts*, (10), 130.
- Sun, M. (2017). Different performance techniques and emotional expression of three thematic reproductions in Lin 'an. *Contemporary Music*, (2), 79-81.
- Wang, Q. (2019). *Study on the performance skills and artistic expression of Zheng melody "Autumn Night Thought"* (Master's Thesis, Jilin University of Arts).
- Yan, R. (2015). On the playing skills and emotional processing of Gu Kite's "Fantasia". *Art Science and Technology*, (2), 171.
- Zhang, Z. (2016). On the training of finger practice in Guzheng performance. *Voice of the Yellow River*, (23), 46.

The Research on Mechanism of Impact for Effectiveness on the System Mechanism of Online Car-hailing Platforms on Users' Continuance Usage Intention

Liu Bingli and Shao Zhen

Dhurakij Pundit University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: 344912155@qq.com

Abstract

Based on trust theory and from the perspective of institutional trust, this study examines the impact of various dimensions of the effectiveness of the institutional mechanism of online car-hailing platforms on users' continuance usage intention. It also explores the mediating role of platform trust and the moderating role of trust propensity.

To better understand the statistical relationships among variables, a structural equation model was employed to conduct empirical research on 507 survey questionnaires. The results indicate that the effectiveness of the institutional mechanism of online car-hailing platforms positively affects users' willingness to continue using the service. Platform trust plays a partial mediating role between the effectiveness of the institutional mechanism and users' willingness to continue using the service. Trust propensity positively moderates the strength of the relationship between platform trust and users' willingness to continue using the service. This article aims to deeply study the mechanism of users' trust in ride-hailing platforms, providing targeted management suggestions for platform parties to help them more effectively promote ride-hailing travel services, effectively transform potential users into actual ride-hailing users, and expand the scale of existing market users in a standardized and orderly manner. This will effectively promote and optimize the allocation and integration of social resources, enabling more user groups to enjoy the benefits of intelligent travel.

Keywords: Impact for Effectiveness; System Mechanism; Online Car-hailing Platform Trust; Continuance Usage Intention; Trust Propensity

Introduction

Sharing economy uses the Internet as an information exchange platform and applies emerging digital technologies to empower the management of the transaction process of temporarily transferring the use rights of shared items, thereby improving the utilization rate of shared items, which is highly consistent with the concept of green development in the economic society. Due to these unique characteristics, the sharing economy has occupied an irreplaceable position in the modern market economy system and shown tremendous development space and potential. As the transaction subjects in the sharing economy are strangers, it may lead to the virtuality and uncontrollability of the transaction process, making trust the cornerstone for the sustainable development of the sharing economy. The research conclusion of Hamari et al. (2016) pointed out that trust is a key role in stimulating the willingness to share and is the foundation of the sharing economy. Hawlitschek et al. (2016) proposed in their research that in a network environment, as the supply and demand parties cannot conduct face-to-face transactions, trust can effectively overcome the uncertainty in online transactions and reduce risks.

In the service of online ride-hailing, it needs to establish trust relationships among three unfamiliar participating parties in a short time, where the online ride-hailing platform is the bond of trust between supply and demand parties, and the value of the platform's institutional mechanism to user trust becomes prominent. According to Fang Lijie's (2009) research conclusion, the emergence of institutions stems from people's expectation to use institutions to avoid distrust assumptions and activate correction mechanisms to compensate for losses caused by distrust behaviors when they occur, indicating that institutions play an important role in establishing and maintaining trust relationships and regulating people's behaviors. Scholars such as Fang et al. (2014), Lu et al. (2016), and Shao et al. (2019) have all studied the influence mechanism of platform institutional mechanisms on user trust in different application scenarios. Therefore, how to establish and maintain the trust relationship between online ride-hailing users and the platform's institutional mechanisms has important theoretical and practical significance.

From the perspectives of trust theory and institutional trust, this article combines the efficient and convenient characteristics of ride-hailing travel to construct a theoretical model of the effectiveness of ride-hailing platform institutional mechanisms - platform trust - willingness to continue using the service. It proposes and analyzes the following questions: (1) Does the effectiveness of the ride-hailing platform institutional mechanism help enhance users' willingness to continue using the service? (2) Can the effectiveness of the platform mechanism influence users' willingness to continue using the service through the transmission mechanism of platform trust? (3) How does users' trust propensity regulate the path relationship between user trust and willingness to continue using the service?

Research Objective

This paper systematically sorts out and summarizes the concepts, influencing factors, and measurement dimensions of three variables: ride-hailing users' perception of the effectiveness of platform institutional mechanisms, platform trust, and intention to continue using the platform. From the perspective of institutional trust, this paper takes ride-hailing users' perception of the effectiveness of platform institutional mechanisms as the independent variable, platform trust as the mediating variable, and trust propensity as the moderating variable. It analyzes the impact path and mechanism of these variables on users' intention to continue using the platform and constructs the research hypothesis and theoretical model of this paper. This paper designs a questionnaire for ride-hailing users, conducts descriptive statistical analysis on the data, and tests the reliability and validity.

Through an empirical study based on a questionnaire survey of 507 ride-hailing users mainly from Henan Province, China, the following conclusions are drawn:

1. Ride-hailing users' perception of the effectiveness of platform institutional mechanisms effectively enhances their intention to continue using ride-hailing services.

2. Ride-hailing users' perception of the effectiveness of platform institutional mechanisms effectively is an important influencing factor for promoting trust in the platform.

3. Platform trust plays a partial mediating role between ride-hailing users' perception of the effectiveness of platform institutional mechanisms and their intention to continue using the platform.

4. Trust propensity positively moderates the relationship between platform trust and users' continuance usage intention.

Literature Review

The theory of trust mainly focuses on how people establish and maintain trust relationships in uncertain environments, as well as the impact of such relationships on individual behavior. With the advent of e-commerce, trust theory has been introduced into the internet environment. The temporal and spatial span of the internet has expanded the scope of trust interaction objects, and the anonymity of participants has led to the opacity of identity information. These characteristics have led to severe information asymmetry issues in the process of online transactions. Network trust helps reduce risks and uncertainties in internet transactions, making the establishment and maintenance of trust in the internet environment an important and complex task. In the eighth chapter of the book "Social Trust: Theory and Its Application" by Zhai Xuewei and Xue Tianshan (2014), they delve deeply into the conceptual connotation and research model of network trust. In this model, the dimensions of trust mainly describe the various manifestations or factors of network trust, which are the characteristics exhibited by network trust in practice; trust antecedents refer to those factors that play a decisive role before the emergence of network trust, which are the prerequisites or pre-influencing factors for the formation of network trust; trust outcomes refer to the consequences or impacts of trust behavior on user decisions. Their work not only helps to deeply understand the nature of network trust, but also provides a valuable theoretical framework for this study.

First, we review the research on the antecedents of trust in the sharing economy. The literature is examined based on the characteristics of the three participating entities in the sharing economy trust relationship: users, product or service providers, and sharing platforms. From the perspective of users' personal characteristics, the influencing factors of trust mainly include trust propensity, experience, and familiarity. Regarding the impact of trust propensity on trust, Chen and Barnes (2007) found that consumers' initial trust has a significant positive impact on purchase intention, and the level of consumers' trust propensity affects the strength of the relationship between trust antecedents and initial trust. Regarding the impact of experience on trust, Chen and Barnes (2007) found that online shopping experience has a positive impact on purchase intention. Regarding the impact of familiarity on trust, Kim et al. (2008) found that consumer familiarity has a significant impact on platform trust in e-commerce. From the perspective of shared platform enterprises, Kong et al. (2020) selected platform information quality, platform transaction security, and social recommendation to construct a user trust model for the platform, and further studied the impact of trust on the willingness to continue using shared economy products or services. The empirical research results of He Minghua and Liu Xiaoquan (2020) showed that when consumers believe that the shared platform's institutional mechanisms can effectively protect their rights and interests, their trust in the shared economy platform will increase, thereby enhancing their willingness to continue participating in sharing. From the perspective of service providers' characteristics, Yang et al. (2018) selected suppliers' reputation and familiarity, platform security and privacy, platform IT quality, platform characteristics, and interaction to construct a user trust model for the platform and suppliers, and further studied the impact of trust on the purchase intention of shared economy products or services. Based on the perspective of institutional trust, this article selects the two dimensions of structural assurance and situational norms in Mcknight et al.'s (2002) research on institutional trust, and identifies and determines five main forces that drive users' trust in the platform from the perspectives of driver supervision, market pricing, and technological innovation empowerment of online ride-hailing platforms, namely: the effectiveness of driver review, pricing mechanism, technical assurance, emergency assurance, and situational norms. The first four driving factors are regarded as dimensions of structural assurance, aiming to answer how online ride-hailing platform enterprises can effectively maintain and enhance users' willingness to continue using online ride-hailing services and their mechanism of action.

Second, we review the research on trust dimensions. The first category divides the dimensions of trust into ability, integrity, and benevolence for representation and measurement (Mcknight, 2002); the second category divides the dimensions of trust into ability, integrity, benevolence, and predictability for representation and measurement (Gefen & Straub, 2004); the third category measures trust as a whole, with Gefen et al. (2008), Yang et al. (2018), Kong et al. (2020) adopting this approach in their research on network trust. Based on the third measurement method, this article measures platform trust as a whole, reflecting users' recognition of online ride-hailing platform services and behaviors.

Finally, this paper sorts out the impact of trust on users' willingness and behavior to participate, which mainly includes purchase intention (Kim et al., 2008), willingness to continue using (Shao et al., 2019), word-of-mouth (Kong et al., 2020), and specific trust behaviors (Mittendorf, 2017a). This paper focuses on the willingness of users to continue using ride-hailing services, referring to the willingness of users to continue using ride-hailing services in the future after their first use.

Based on the above analysis, this paper mainly uses the theoretical research framework of online trust to deeply explore the core logic of "the effectiveness of ride-hailing platform institutional mechanisms - platform trust - willingness to continue using". This paper comprehensively analyzes how the effectiveness of ride-hailing platform institutional mechanisms can enhance users' willingness to continue using, and how institutional safeguard mechanisms can indirectly influence users' willingness to continue using through platform trust. Finally, it explores how trust tendency regulates the strength of the relationship between platform trust and trust outcomes. The research results of this paper not only have profound academic value for enriching and developing users' willingness to continue using in the context of ride-hailing, but also provide valuable references for the research of other shared economy models. In addition, our research results will also provide regulatory strategies for the government and industry, optimize the ride-hailing platform to improve relevant management systems and optimize service operations, and provide a strong reference for building a smart travel ecological community.

Research Methodology

This article will adopt the questionnaire survey method to collect data. Firstly, it clarifies the connotations of the variables involved in the theoretical model in Chapter 3, expands and customizes the established scales in related fields to meet the research needs of this article. After multiple discussions and revisions, a seven-level Likert scale was successfully developed. Secondly, after the completion of the scale development, a pre-survey was conducted to evaluate and verify the accuracy and validity of the questionnaire items. Through the pre-survey, the expression of individual item semantics was modified to avoid confusion or misunderstanding of the respondents, ensuring that each item could clearly and accurately convey the information of the research variables, forming the final questionnaire. Thirdly, data was collected by distributing the final questionnaire, screening the sample objects, preprocessing and cleaning the questionnaire data, completing descriptive statistical analysis, and testing the reliability and validity of the questionnaire data, providing a solid data basis for subsequent empirical analysis. Finally, this article uses structural equation modeling to verify a series of hypotheses proposed in the model. Mainly using Smart PLS to conduct reliability and validity analysis, structural equation model path analysis, mediation effect analysis, and moderating effect analysis on the collected data set.

During the formal survey, to screen out the target samples for this questionnaire, four target sample screening questions were set to identify eligible survey participants. The first screening question was "How frequently have you used ride-hailing services in the past month?" The second screening question continued with "How far do you usually travel by ride-hailing services?" The third screening question asked "What time of day do you usually choose to use ride-hailing services?" Finally, only by answering the fourth screening question "Which

ride-hailing platform do you use to fill out this questionnaire?" could the respondents proceed to the formal questionnaire. The formal distribution of the questionnaire was conducted from October 2023 to November 2023, lasting two months. Primarily, field research relied on members of the information security society of our unit to conduct random surveys in densely populated areas such as industrial parks, high-speed rail stations, and university campuses in Zhengzhou, Luoyang, and Kaifeng, with on-site completion of questionnaires. Secondly, with the help of my social network, more users who meet the sample requirements and are willing to participate in the survey were identified, thereby enhancing the diversity of research data. To ensure the quality of questionnaire completion, for those introduced by friends to participate in the survey, explanations were provided via email or phone regarding the purpose of the survey and the meaning of each latent variable in the questionnaire, assuring them that all questionnaire information would be kept confidential and only used for the research of this article. Finally, past graduates were entrusted to conduct random surveys on-site in large supermarkets, high-speed rail stations, industrial parks, and other densely populated areas in their workplaces (Beijing, Shenzhen, Shanghai, Changsha, Xi'an, etc.), with on-site completion of questionnaires. To thank the respondents for participating in this survey and compensate for the time taken to complete the questionnaire, a 10-yuan red packet reward incentive was provided to all respondents. Through the above channels, 550 questionnaires were obtained in the formal survey. For the collected questionnaire data, questionnaires with dirty data (all data were 1 or 7) and those completed in less than 5 minutes were deleted, resulting in 507 valid data sets for subsequent analysis.

Research Scope

Research hypothesis

1. Effectiveness of System Mechanism of Online Car-Hailing Platforms and Platform Trust

Online car-hailing users refer to those who, unlike those who hail taxis by waving their hands on the roadside, primarily use mobile apps to book rides on online car-hailing platforms. In the context of online car-hailing, the willingness to continue using refers to users' decision-making willingness to continue using the service based on their own experience, considering various factors such as technology and platform systems.

Institutional trust is a type of trust formed based on relevant institutional guarantees in an online transaction environment, relying on related technological developments. Users tend to choose channels with relatively complete institutional guarantees for transactions during the shopping process. McKnight et al. (2002) believe that structural guarantees are related to trust beliefs and willingness, and users are more willing to believe in a safe operating environment. Pavlou and Gefen (2004) proposed perceived institutional mechanism effectiveness, referring to the degree to which buyers believe that online market institutional mechanisms provide recourse, enforceability, convenience, accessibility, and cost-effectiveness. Combining the characteristics of the online car-hailing context, the effectiveness of the institutional mechanism of the online car-hailing platform in this article refers to users' perception of the effectiveness of the platform's regulatory mechanism, market-driven mechanism, and platform technology guarantee mechanism in protecting the completion of online car-hailing travel transactions and users' rights and interests. It is specifically divided into driver review effectiveness, pricing mechanism effectiveness, technical support effectiveness, and emergency support effectiveness. This refined institutional mechanism helps to more comprehensively understand the formation mechanism and influencing factors of trust, providing more accurate guidance for research and practice.

Driver review effectiveness refers to users' recognition of the online car-hailing platform's driver qualification review standards. Lu et al. (2021) studied the influencing mechanism of users' willingness to continue using shared economy services and found that the certification mechanism of shared platform service providers has a positive impact on users' willingness to continue using. Pricing mechanism effectiveness refers to users' recognition of the reasonableness of the online car-hailing platform's pricing mechanism. Mao et al. (2019) studied Airbnb users' willingness to repurchase and found that trust in the institutional mechanism of the platform has a positive impact on Airbnb users' willingness to repurchase. Technical support effectiveness refers to users' recognition of the online car-hailing platform's technical protection measures (such as algorithm control, data encryption, etc.) in protecting their personal privacy information, payment security, etc. Kim et al. (2008) studied in the field of e-commerce and found that information security measures formulated by online platform companies allow users to believe that the platform has the ability to protect users' private data. Emergency support effectiveness refers to users' recognition of the online car-hailing platform's travel guarantee mechanisms such as trip sharing and emergency rescue. Wada et al. (2010) proposed that emergency support mechanisms play a crucial role in the field of shared travel.

In the context of online car-hailing, when users understand and perceive that the online car-hailing platform implements strict driver review mechanisms, ensuring that every driver has the qualifications to provide safe travel services, it ensures passengers' travel safety from the source; users can query clear and easy-to-understand pricing rules and cost plans on the online car-hailing app, and they can customize their own travel service plans according to their own travel needs before booking; building a mature and stable travel business management solution to provide powerful computing support and data center services for the platform, ensuring that all businesses of the platform operate efficiently, stably, and safely, especially important business information and user privacy and other important information can obtain security protection throughout the entire processing flow, and at the same time, utilize cutting-edge technologies such as big data analysis, artificial intelligence, and the Internet of Things to collect, process, and share various information in real-time, thereby providing users with more comprehensive and efficient emergency rescue services to ensure that they can obtain assistance quickly when facing danger. Based on the above analysis, this article believes that the institutional mechanism of the online car-hailing platform can protect users' personal and property safety, enable them to avoid potential illegal acts by the platform or drivers, and further strengthen users' willingness to use online car-hailing travel. Based on the above analysis, this article proposes the following hypotheses:

H1a: The effectiveness of Driver audits has a positive impact on willingness to continue using.

H1b: The effectiveness of Pricing mechanism has a positive impact on willingness to continue using.

H1c: The effectiveness of Technical support has a positive impact on willingness to continue using.

H1d: The effectiveness of Emergency support has a positive impact on willingness to continue using.

2. The Effectiveness of System Mechanisms and Platform Trust

This paper adopts the definition of trust by Mayer et al. (1995) and draws on the research of Pavlou and Gefen (2004), where platform trust refers to users' trust in online car-hailing platforms. Specifically, it means users' willingness to choose travel services provided by online car-hailing platforms and to bear travel risks based on favorable expectations of the platforms. This can be understood as the degree of users' recognition of the services and behaviors of online car-hailing platforms. Pavlou and Gefen (2004), Shao et al. (2019), and He et al. (2020), Lu et al. (2021) have all established platform trust based on institutional mechanisms in different application scenarios, and the results show that institutional mechanisms positively impact platform trust.

In the context of online car-hailing, users order travel services through online car-hailing apps without directly contacting the drivers. They rely on the platform's review of driver qualifications and vehicle safety to avoid accidents during travel. Chai et al. (2007) proposed that emergency support is an essential mechanism to protect users' personal and property safety from malicious behavior by drivers. The dynamic pricing mechanism was first developed and implemented by Uber to effectively manage the balance between demand and supply of service providers in the online car-hailing market (Chen & Sheldon, 2016; Edelman & Geradin, 2015). Online car-hailing users share personal privacy information, location information, and financial information related to online payments with the platform before they can use the online car-hailing service normally. As users pay more and more attention to privacy issues, their level of trust in the sharing platform depends on their perception of the effectiveness of the platform's technical support mechanisms. He et al. (2018) found that the privacy guarantee mechanism of sharing economy platforms has a positive impact on consumer trust. In summary, the standardized construction of institutional mechanisms by online car-hailing platforms can enhance users' trust in the platform. Therefore, this paper proposes the following hypotheses:

H2a: The effectiveness of Driver audits has a positive impact on platform trust.

H2b: The effectiveness of Pricing mechanism has a positive impact on platform trust.

H2c: The effectiveness of Technical support has a positive impact on platform trust.

H2d: The effectiveness of Emergency support has a positive impact on platform trust.

3. Platform Trust and Continued Usage Intentions

Trust has been identified as a crucial factor influencing individuals' adoption and usage of information and communication technologies (Kirs & Bagchi, 2012; Aldebei et al., 2015; Cheng et al., 2017; Lin et al., 2018). The platform trust referred to in this article specifically refers to users' trust in ride-hailing platforms. Drawing primarily from the definition of trust proposed by Pavlou and Gefen (2004), trust in third-party platforms involves the buyer's belief that the third-party platform establishes and enforces fair rules and procedures in the transactional environment; that the transaction outcomes on its marketplace are competitive, reliable, and honest; and that, if necessary, the platform will provide recourse to address sellers' opportunistic behavior. Third-party platform trust significantly enhances users' willingness to transact in C2C online markets. Hong and Cho (2011) found that consumers' behavior in B2C e-markets largely depends on a trustworthy platform. He et al. (2020), based on online trust theory and social penetration theory, empirically demonstrated that consumers' trust in shared economy platforms enhances their willingness to continue participating in sharing activities.

In the context of ride-hailing, both transacting parties are strangers, and some transactions may be one-time in nature. Before the transaction, the matching is primarily done through the platform's dispatch algorithm, while the transaction process is completed offline by both parties, and the transaction is concluded through online payment. Throughout this process, the platform plays a crucial role in facilitating information exchange and assisting in the completion of travel services for both parties. Therefore, users tend to rely more on third-party platforms for transaction decisions. If users form a strong trust belief in the platform, they are more likely to continue using ride-hailing as their preferred mode of daily transportation. In the fields of e-commerce and the shared economy, numerous studies by other scholars have demonstrated a positive correlation between users' trust in the platform and their intention to continue using it (Mcknight et al., 2002; Pavlou & Gefen, 2004; Kim et al., 2008; Lu et al., 2016; Shao et al., 2019). Based on this analysis, the following hypothesis is proposed:

H3: Platform trust has a positive impact on users' intention to continue using the platform.

4. Mediating effect of platform trust

In the ride-hailing context, trust between users and drivers primarily occurs through information exchange facilitated by the platform. The trust between the two parties largely depends on the improvement of the platform's institutional and mechanism environment. He et

al. (2020) studied the influencing factors and mechanisms of consumer trust in the shared economy context and empirically demonstrated that consumer trust plays a partial mediating role between the perception of the effectiveness of auditing and certification mechanisms and the intention to continue sharing, and it plays a full mediating role between the perception of the effectiveness of privacy guarantee mechanisms and the intention to continue sharing, as well as between the perception of the effectiveness of safety guarantee mechanisms and the intention to continue sharing. Therefore, in the research context of this article, both users and drivers on ride-hailing platforms are unfamiliar individuals, and trust between the two parties is difficult to establish due to the lack of direct interaction. Ride-hailing platform companies should establish and improve their management and regulatory systems to form standardized and reliable institutional mechanisms. The platform should conduct rigorous audits and reviews of drivers and vehicles providing travel services, conduct regular driver assessments and safety training, and ensure that service providers have the capabilities to safeguard users' travel safety. The platform should utilize big data analytics technology to formulate different prices based on different time periods, ensuring that both parties can obtain maximum benefits. Ride-hailing platforms should also use intelligent algorithm control, PKI, and other security technologies to build a safe, trustworthy, and reliable travel ecosystem, ensuring the security of user information. By establishing and improving various institutional mechanisms in travel services, ride-hailing platforms can build users' trust in the platform, which can further enhance users' willingness to continue using ride-hailing services, ultimately achieving sustainable development of the ride-hailing platform. Based on this analysis, the following hypotheses are proposed:

H4a: Platform trust mediates between the effectiveness of driver audits and the intention to continue using the platform.

H4b: Platform trust mediates between the effectiveness of pricing mechanisms and the intention to continue using the platform.

H4c: Platform trust mediates between the effectiveness of technical support and the intention to continue using the platform.

H4d: Platform trust mediates between the effectiveness of emergency support and the intention to continue using the platform.

5. Moderating Effect of Trust Tendency

Mcknight et al. (1995) pointed out that trust tendency refers to an individual's confidence in human nature and a tendency to trust others. This tendency, as a personality trait, can moderate the impact of credible factors on trust formation. His research suggested that the role of trust tendency is particularly significant in situations where cue information is unclear or unpredictable. Cheung and Lee (2006) stated that trust tendency is a personality trait based on experience and culture, and individuals with a high trust tendency are more likely to believe in online transaction environments. Wang et al. (2020) examined the moderating role of trust tendency in their study and found that among tourists with different trust tendencies, there are differentiated effects of tourism destination social responsibility on tourism destination brand assets and reputation.

In the context of ride-hailing services, when a ride-hailing platform exhibits high service quality, robust privacy protection measures, and emergency travel safeguards, it reshapes users' trust perception of the platform and creates a positive expectation towards it. This positive perception makes users more likely to believe that the platform will actively fulfill its social, ethical, and legal responsibilities during the travel process, leading to higher trust and evaluation of the platform. Consequently, users are more likely to develop a sense of identity towards the ride-hailing platform and its services. For users with a high trust tendency, they are more inclined to trust the platform and its level of commitment, which enhances their trust perception and makes them more likely to prioritize ride-hailing when making travel decisions. This, in turn, increases the impact of user trust on their intention to continue using the platform. Conversely, for users with a low trust tendency, their trust perception towards the ride-hailing platform may decrease, causing them to reconsider whether to choose the

platform's services or opt for other types of transportation, thereby reducing the impact of user trust on their intention to continue using the platform. Based on the above analysis, this article proposes the following hypothesis:

H5: Trust tendency positively moderates the relationship between user trust in the platform and their intention to continue using it.

Drawing from trust theory and from the perspective of institutional trust, this article analyzes users' perception of the effectiveness of ride-hailing platform institutional mechanisms and the mechanism by which platform trust affects users' intention to continue using the service. It incorporates the variable of user trust tendency as a moderating variable into the research model to observe its moderating effect on the relationship between user trust in the platform and their intention to continue using it. Based on the hypothetical deduction analysis presented in this article, the theoretical model is illustrated in Figure 1.

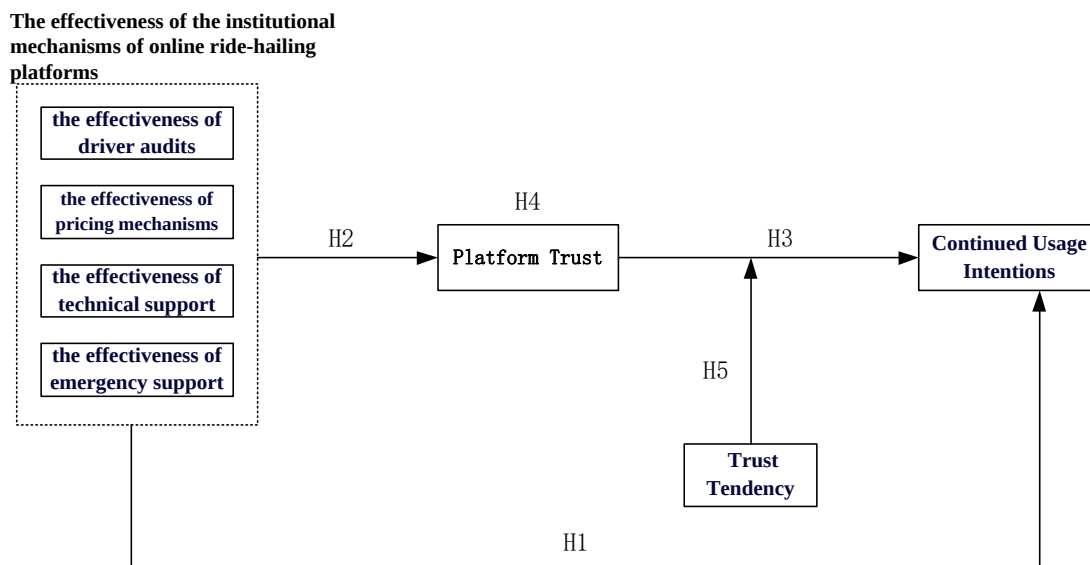

Figure 1 Theoretical Model

Research Design

This study collected data through a questionnaire survey. The survey was conducted over a period of two months, from October 2023 to November 2023. The survey was primarily conducted in densely populated areas such as industrial parks, high-speed rail stations, and university campuses in Zhengzhou, Luoyang, Beijing, and Shanghai, China, through random on-site surveys where participants filled out the questionnaire on the spot. To ensure that the questionnaire targeted the desired sample, participants were required to answer four screening questions truthfully and objectively before proceeding to the main questionnaire. A total of 550 questionnaires were collected during the survey. After excluding questionnaires that did not meet the criteria of ride-hailing users, those with all items marked with the same value, and those completed in less than 5 minutes, a total of 507 valid data samples were obtained.

Variable Measurement. This study draws upon authoritative literature on the effectiveness of driver vetting, pricing mechanisms, technical support, emergency response, platform trust, trust propensity, and willingness to continue using ride-hailing services. Minor adjustments were made based on the context of ride-hailing services. Specifically, the measurement of driver vetting effectiveness is adapted from the scale developed by Shao et al. (2019), which consists of four items. The measurement of pricing mechanism effectiveness is also adapted from Shao et al. (2019), with four items. The measurement of technical support effectiveness is adapted from the scale developed by Mcknight et al. (2002), containing three

items. The measurement of emergency response effectiveness is based on the scale developed by He et al. (2020), with three items. Platform trust is measured using the consumer trust scale developed by Kim et al. (2008), tailored to the context of ride-hailing services and containing three items. Willingness to continue using is measured using the Information System Continuance Intention Scale developed by Bhattacharjee (2001), tailored for ride-hailing services and consisting of three items. Trust propensity is measured using the scale developed by Kim et al. (2008), which includes four items.

In addition to the influence of platform trust, other factors also affect users' willingness to continue using ride-hailing services. To ensure more accurate empirical results, it is necessary to control for these other influencing factors. Based on existing research, this study selects users' age, occupation, gender, educational background, income, and travel distance as control variables to improve the fit of the model.

Empirical analysis

1.Descriptive Statistical Analysis

Using the valid data collected from this survey, descriptive statistical analysis was performed on the personal characteristics of respondents, such as gender, age, occupation, and education level, as well as their ride-hailing usage experience (as shown in Table 1). It can be seen that the age of the respondents is mainly distributed between 18 and 40 years old. The educational level is mainly concentrated among undergraduate and graduate students. The occupational distribution is primarily composed of university students and young employees from enterprises. This group has a strong ability to accept new things, and a relatively high proportion of them need to go out for communication or business negotiation in their studies or work, which meets the needs of the survey sample. Therefore, the data reliability of the completed questionnaires is high.

Table 1: Descriptive Statistical Analysis of the Sample

Basic Information	Specific Category	Frequency	Percentage/%
Gender	Male	267	52.7%
	Female	240	47.3%
Age	18-25years old	188	37.1%
	26-30years old	62	12.2%
	31-40years old	147	29.0%
	41-50years old	82	16.2%
	51 years old and above	28	5.5%
Occupation	Government and public institution employees	137	27.0%
	Corporate employees	128	25.2%
	Student	130	25.6%
	Freelancers	34	6.7%
	Others	78	15.4%
Education Level	High school and below	14	2.8%
	Junior college	25	4.9%
	Bachelor's degree	327	64.5%
Travel Distance	Master's degree and above	141	27.8%
	10kilometers and below	281	55.4%
	11-20 kilometers	157	31.0%
	21-30 kilometers	47	9.3%
Frequency of Ride-Hailing Usage (within 1 month)	More than 31 kilometers	22	4.3%
	1-4times	364	71.8%
	5-8times	83	16.4%
	9-12times	38	7.5%
	More than 13 times	22	4.3%

2. Reliability and Validity Analysis

The questionnaire in this study was tested using a Likert 7-point scale, where 1 represents "strongly disagree" and 7 represents "strongly agree". The reliability and validity test of the structural equation model was completed in Smart PLS, with driver verification effectiveness, pricing mechanism effectiveness, technical support effectiveness, and emergency support effectiveness as independent variables, platform trust as a mediator variable, trust tendency as a moderator variable, and willingness to continue using as the dependent variable. The PLS-SEM model of this study was constructed. The PLS-SEM Algorithm was used to calculate the relevant indicators of the measurement model fit. The Cronbach's Alpha coefficient indicators of internal consistency reliability for each scale were all greater than 0.80, and the Composite Reliability was all greater than 0.90 (as shown in Table 2), indicating that the overall questionnaire reliability statistics are good. The scale design mainly referred to mature scales in management science and has high content validity. The standardized factor loadings should be greater than 0.5; Composite Reliability should be greater than 0.7; and the Average Variance Extracted (AVE) should be greater than 0.5, indicating that the convergent validity of each variable is high. At the same time, a rigorous AVE method was used to assess discriminant validity, and the square root of each variable's AVE was greater than the correlation coefficient between variables (as shown in table 3), indicating that the research variables have high discriminant validity.

Table 2: Reliability and Convergent Validity Statistical Indicators

Variable	Item	Factor Loading	Cronbach's Alpha	CR	AVE
Driver audits Effectiveness (DA)	DA1	0.880	0.901	0.931	0.771
	DA2	0.888			
	DA3	0.860			
	DA4	0.884			
Pricing Mechanism Effectiveness (PM)	PM1	0.876	0.894	0.926	0.759
	PM2	0.884			
	PM3	0.846			
	PM4	0.877			
Technical Support Effectiveness (TS)	TS1	0.875	0.855	0.912	0.776
	TS2	0.888			
	TS3	0.879			
Emergency Support Effectiveness (ES)	ES1	0.906	0.869	0.920	0.793
	ES2	0.886			
	ES3	0.879			
Trust Tendency (TT)	TT1	0.899	0.892	0.925	0.755
	TT2	0.862			
	TT3	0.848			
	TT4	0.865			
Platform Trust (PT)	PT1	0.901	0.851	0.910	0.771
	PT2	0.870			
	PT3	0.862			
Willingness to continue using (CU)	CU1	0.911	0.882	0.927	0.808
	CU2	0.898			
	CU3	0.889			

Considering the possibility of common method bias resulting from the use of self-report data collection, following the suggestion of Zhou and Long (2004), all latent variable items were loaded onto a single latent variable. The common method bias was tested through confirmatory factor analysis with a single factor model, which exhibited poor fit indices ($\chi^2/df=7.287$, RMSEA=0.80, CFI=0.672, TLI=0.565, IFI=0.573). Furthermore, according to the theoretical model, the items of the seven latent variables were loaded onto their corresponding latent variables, and the model fit indices were satisfactory through confirmatory factor analysis ($\chi^2/df=1.373$, RMSEA=0.027, CFI=0.987, TLI=0.985, IFI=0.987). This confirmed that there was no serious common method bias in this study. Additionally, to avoid the influence of multicollinearity among variables on statistical test results, a test for multicollinearity was conducted with the intention to continue using as the dependent variable and the other variables as independent variables. The variance inflation factor (VIF) values for all variables were less than 5, indicating a low probability of multicollinearity among the variables.

Table 3: Correlation Coefficients and Square Roots of AVE for Variables

Variable	AVE	DA	PM	TS	ES	TT	PT	CU
DA	0.771	0.878						
PM	0.759	.674**	0.871					
TS	0.776	.673**	.705**	0.881				
ES	0.793	.705**	.715**	.742**	0.891			
TT	0.755	.621**	.663**	.687**	.650**	0.869		
PT	0.771	.674**	.670**	.699**	.723**	.732**	0.878	
CU	0.808	.692**	.711**	.703**	.732**	.739**	.758**	0.899

Note: The lower triangle of the matrix represents Pearson correlation coefficients, and ** indicates significant correlation at the 0.01 level (two-tailed). The values on the diagonal are the square roots of AVE. Abbreviations: DA for Driver Audit Effectiveness, PM for Pricing Mechanism Effectiveness, TS for Technical Support Effectiveness, ES for Emergency Support Effectiveness, TT for Trust Tendency, PT for Platform Trust, and CU for Willingness to Continue Using.

Research Findings

Based on the constructed research model, the reliability and validity of the collected questionnaire data were analyzed. The recovered questionnaire data met various standards and requirements for structural equation modeling (SEM) analysis, satisfying the conditions for conducting SEM analysis. Since Partial Least Squares (PLS) is more suitable for theoretical exploration, requires a smaller sample size, and can produce better results when there is multicollinearity among variables, Smart PLS was used to construct the SEM and establish the path relationships among variables, thereby testing the significance of relationships among latent variables.

1. Main Effect Test

First, using driver audit effectiveness, pricing mechanism effectiveness, technical support effectiveness, and emergency support effectiveness as independent variables, platform trust as a mediator variable, and users' intention to continue using as the dependent variable, with gender, age, occupation, education level, monthly income, and travel distance as control variables, a PLS-SEM model was constructed. The predictive ability of the theory model was evaluated using the PLS-SEM Algorithm. Driver audit effectiveness, pricing mechanism effectiveness, technical support effectiveness, emergency support effectiveness, and contextual norms explained 68.2% of the variance in platform trust. Driver audit effectiveness, pricing mechanism effectiveness, technical support effectiveness, emergency support effectiveness, contextual norms, platform trust, and selected control variables explained 73.9% of the variance in the willingness to continue using. Subsequently, the Bootstrapping method was

used to calculate the path coefficients, and the significance of the path relationships was judged based on T-values (as shown in Table 4).

Table 4: Results of Path Coefficient Analysis for the Main Model's Structural Equation

Structural Model Path	Path Coefficient	T-Value	Variance Explained (R-squared)
DA→PT	0.188***	3.207	0.682
PM→PT	0.262***	5.350	
TS→PT	0.189***	3.435	
ES→PT	0.271***	4.455	
PT→CU	0.385***	7.667	0.739
DA→CU	0.113**	2.150	
PM→CU	0.186***	2.784	
TS→CU	0.138***	2.866	
ES→CU	0.159**	2.419	
Gender→CU	-0.063	1.240	
Age→CU	0.009	0.396	
Occupation→CU	-0.017	0.650	
Education Level→CU	0.000	0.005	
Monthly income→CU	0.028	0.819	
Travel Distance→CU	-0.029	1.125	

Note: P represents significance, *** indicates $P < 0.01$, ** indicates $P < 0.05$, and * indicates $P < 0.1$. DA for Driver Audit Effectiveness, PM for Pricing Mechanism Effectiveness, TS for Technical Support Effectiveness, ES for Emergency Support Effectiveness, TT for Trust Tendency, PT for Platform Trust, and CU for Willingness to Continue Using.

From Table 4, it can be observed that at a significance level of 10%, there are a total of 9 significant path coefficients. Driver audit effectiveness, pricing mechanism effectiveness, technical support effectiveness, and emergency support effectiveness have a significantly positive correlation with the intention to continue using, confirming the validity of hypotheses H1a, H1b, H1c, and H1d. Additionally, driver audit effectiveness, pricing mechanism effectiveness, technical support effectiveness, and emergency support effectiveness also exhibit a significantly positive correlation with platform trust, supporting hypotheses H2a, H2b, H2c, and H2d. Platform trust is significantly positively correlated with the intention to continue using, verifying hypothesis H3. When considering gender, age, occupation, educational background, and income as control variables for the intention to continue using and analyzing their impact, the path coefficients are not significant, indicating that they do not have an influence on the dependent variable.

2. Mediation Effect Test

Using Smart PLS's bootstrapping method to estimate the mediation effect values and Bootstrap 95% confidence intervals, if the confidence interval contains 0, it indicates that the mediation effect is not significant. If it does not contain 0, it means that the mediation effect is significant. The size of the mediation effect is judged by comparing the VAF values. The specific results are shown in Table 5. In the path of driver audit effectiveness → platform trust → intention to continue using, the bias-corrected bootstrap confidence interval at a 95% confidence level is (0.035, 0.116), which does not contain 0. This suggests that user platform trust has a significant mediation effect between driver audit effectiveness and users' intention

to continue using, confirming the validity of hypothesis H4a. Since the VAF value equals 38.71%, which falls between 20% and 80%, it indicates that platform trust partially mediates the relationship between driver audit effectiveness and users' intention to continue using. Similarly, it can be inferred that platform trust partially mediates the relationships between pricing mechanism effectiveness, technical support effectiveness, emergency support effectiveness, and users' intention to continue using, supporting hypotheses H4a, H4b, H4c, and H4d.

Table 5: Analysis of Mediation Effect of Platform Trust

Independent Variable	Path		Effect Size	Standard Error	Confidence Interval (95%)		VAF	Mediation Effect
	Mediator Variable	Dependent Variable			Lower Bound	Upper Bound		
DA	PT	CU	0.072	0.024	0.035	0.116	38.71%	Partial Mediation
PM	PT	CU	0.101	0.021	0.069	0.139	35.19%	Partial Mediation
TS	PT	CU	0.073	0.026	0.036	0.119	34.60%	Partial Mediation
ES	PT	CU	0.104	0.027	0.066	0.154	39.39%	Partial Mediation

Note: DA for Driver Audit Effectiveness, PM for Pricing Mechanism Effectiveness, TS for Technical Support Effectiveness, ES for Emergency Support Effectiveness, TT for Trust Tendency, PT for Platform Trust, and CU for Willingness to Continue Using.

3. Moderating Effect Test

In this section, the moderating effect of trust propensity is analyzed using the Bootstrapping method in Smart PLS. With platform trust as the independent variable, intention to continue using as the dependent variable, and trust propensity as the moderating variable, gender, age, occupation, education level, monthly income, and travel distance are included as control variables. A Process research model is constructed in Smart PLS.

First, Path Analysis is employed to assess the predictive ability of the trust propensity theoretical model. The model explains 71.1% of the variance in users' intention to continue using, considering platform trust, trust propensity, and control variables. Subsequently, the moderating effect of trust propensity is tested through the Bootstrapping analysis method. The interaction coefficient between trust propensity and platform trust is found to be significant ($\beta=0.107$, $t=2.859$, $CI=[0.034, 0.155]$). The interaction coefficient is significant, and the confidence interval includes 0, indicating that the moderating effect of trust propensity on the relationship between platform trust and intention to continue using is established, supporting hypothesis H5. When users have a low level of trust propensity ($M-1SD$), the effect of platform trust on the intention to continue using is not significant ($\beta=-0.022$, $t=0.320$, $CI=[-0.126, 0.197]$). However, for users with a high level of trust propensity ($M+1SD$), platform trust has a significant positive effect on the intention to continue using ($\beta=0.250$, $t=3.579$, $CI=[0.148, 0.372]$). This effect gradually increases, suggesting that as users' trust propensity increases, the impact of platform trust on the intention to continue using also gradually rises. This demonstrates that trust propensity positively moderates the relationship between platform trust and intention to continue using.

Discussion

Based on trust theory and using structural equation modeling, this study explores the relationship between users' trust in the platform and their intention to continue using it from the perspective of institutional trust. It constructs a research framework that examines the effectiveness of the ride-hailing platform's institutional mechanisms, users' trust in the platform, and their intention to continue using it. The study also investigates the transmission mechanism of users' trust in the platform and the boundary role of trust propensity.

The empirical results show that, first, ride-hailing users' perception of the effectiveness of the platform's institutional mechanisms has a significant positive impact on their intention to continue using. Second, platform trust partially mediates the relationship between users' perception of the effectiveness of the platform's institutional mechanisms and their intention to continue using. Third, trust propensity positively moderates the strength of the relationship between users' trust in the platform and their intention to continue using. The higher the value of users' trust propensity, the stronger the promoting effect of platform trust on their intention to continue using.

This study explores the influencing factors of ride-hailing users' institutional trust in the platform. Combining research findings on institutional trust and following the research vein of antecedents-trust-outcomes, it primarily focuses on the effectiveness of ride-hailing platform institutional mechanisms. It delves into the influencing factors of ride-hailing users' trust in the platform, ultimately selecting four dimensions of perception of the effectiveness of the platform's institutional mechanisms: driver audit effectiveness, pricing mechanism effectiveness, technical support effectiveness, and emergency support effectiveness. These dimensions cover areas such as the platform's driver audit and certification mechanism, pricing rules in market-driven mechanisms, and technology-enabled ride-hailing management. Combining the context of ride-hailing, corresponding measurement indicators are designed to construct a relationship of institutional trust between ride-hailing users and the platform. The statistical analysis of the questionnaire survey shows that the scale has good reliability and validity, providing a theoretical reference for research on institutional trust in ride-hailing platforms.

Recommendations

Ride-hailing platform companies should establish and improve management systems and safeguard mechanisms, build a safe, trustworthy, and reliable smart travel ecological environment, and build a long-term and effective trust relationship between users and the platform based on the institutional mechanism of the ride-hailing platform. This is to achieve a stable user base for the ride-hailing platform. The results of this study indicate that the institutional mechanism of the ride-hailing platform has a significant positive impact on users' willingness to continue using the service, and platform trust plays a partial mediating role between the effectiveness of the four dimensions of the ride-hailing platform's institutional mechanism and users' willingness to continue sharing. Ride-hailing platform companies should further improve and optimize the construction of their institutional mechanisms, especially in areas that users highly value, such as driver review mechanisms, market pricing mechanisms, technical support mechanisms, and emergency support mechanisms. Regular assessments of the implementation effects of these platform mechanisms should also be conducted.

In recent years, various ride-hailing platforms have been revealed to have issues in their operational management, such as unreasonable platform commissions, the collection of irrelevant user data through the platform's own apps, short-term promotional activities such as red envelopes and coupons, unclear responsibility determination in accidents, and regulatory mechanism issues related to accidental injuries during rides. These issues highlight the pain points and difficulties in ride-hailing business management. Such behaviors will affect users' usage behavior and willingness. Therefore, ride-hailing platforms should establish long-term, sound, and standardized institutional safeguard mechanisms, combine technological means to

enhance the management efficiency of the platform's business, establish user institutional trust, suppress travel risk perception, enhance travel perceived benefits, and actively promote users' willingness to continue using ride-hailing services.

In terms of the implementation of institutional norms, the following specific measures should be taken: Firstly, it is necessary to gradually improve the driver certification system of ride-hailing platforms. Besides the commonly used review mechanisms such as driver background and qualification checks, consistency checks between people and vehicles, and face recognition before accepting orders, the platform should also innovate technological controls, scientifically assign orders to avoid fatigue driving, respect the labor rights and interests of part-time workers, reasonably extract commissions from the platform, and ensure that drivers receive reasonable returns for their labor efforts. Enhancing the happiness and sense of belonging of practitioners is an important prerequisite for the normal operation of the platform's business.

Secondly, in terms of market dynamic pricing mechanisms, the platform can design reasonable, dynamic, and transparent pricing schemes based on factors such as travel time, mileage, vehicle type, and additional service fees (mainly including vehicle dispatching during peak hours, cross-city travel or nighttime travel, etc.). Pricing schemes can also be formulated based on different user groups' requirements in terms of time or cost. Regardless of the type of pricing scheme implemented, it must adhere to the principles of transparency and fairness, be implemented in accordance with regulations, and protect the rights and interests of both supply and demand.

Thirdly, by utilizing Internet thinking, focusing on user privacy security, payment security, and emergency support security, it is necessary to establish a technical support system and an emergency early warning support system. This can be achieved through technological innovation to empower the ride-hailing platform's travel business management and operations.

Finally, it is necessary to strengthen the construction of ride-hailing travel business process norms, monitor the behavior of drivers and users participating in ride-hailing travel services from the platform end, and protect their legitimate rights and interests. At the same time, the government or industry authorities should also guide and urge ride-hailing platform companies to establish and improve monitoring systems, especially those closely related to user rights and interests. This will strengthen the supervision of ride-hailing platforms' performance of their duties and the protection of users' various rights and interests. By doing so, a new governance structure for multi-stakeholder collaboration and coordination can be formed, Rebuild users' trust in online ride-hailing platforms, thereby promoting their stable, healthy, and high-quality development, and creating a trustworthy smart travel ecological environment for users.

Limitations

There are also some limitations to this study that need to be further discussed in future research. Firstly, this study uses cross-sectional data from a single time point. Future research could use longitudinal data analysis methods across multiple time points to more accurately reveal the path relationships between variables. Secondly, this study introduces platform trust as a mediating variable to explore the impact mechanism of users' perception of the effectiveness of ride-hailing platform institutional mechanisms on their willingness to continue using the service from the perspective of institutional trust. Future research could explore the role of platform trust in the context of ride-hailing from other theoretical perspectives. Finally, this study selects trust tendency as a moderating variable to explore the impact of platform trust on the relationship between sustained usage intention from the perspective of user individual characteristics.

References

- Aldebei, Mutaz, M., Ashouri, Mohamed,&Ibrahiem, et al. (2015). Consumer attitudes towards online shopping the effects of trust, perceived benefits, and perceived web quality. *Internet Research: Electronic Networking Applications and Policy*, 25 (5), 707-+.
- Bhattacharjee, A. (2001). Understanding information systems continuance: an expectation-confirmation model. *Mis Quarterly*, 25 (3), 351-370.
- Chen, M. K. . (2016). *Dynamic Pricing in a Labor Market: Surge Pricing and Flexible Work on the Uber Platform*. the 2016 ACM Conference.ACM.
- Chen, Y., Barnes, S(2007). Initial trust and online buyer behavior. *Industrial Management & Data Systems*,107 (107),21-36.
- Cheng, X.,Fu,S.,&De Vreede, G. J. (2017). Understanding trust influencing factors in social media communication: a qualitative study. *International Journal of Information Management*, 37 (2), 25-35.
- Cheung, C. M., & Lee, M. K. (2006). Understanding consumer trust in Internet shopping: A multidisciplinary approach. *Journal of the American society for Information Science and Technology*, 57 (4), 479-492.
- Edelman, B. G.,Geradin, D. (2015). *Efficiencies and regulatory shortcuts: how should we regulate companies like airbnb and uber?*. SSRN Electronic Journal.
- Fang Lijie (2009). The Formation Process of Institutional Trust: Taking the New Rural Cooperative Medical System as an Example. *Sociological Studies*, 24 (2), 130-148. [in Chinese]
- Fang, Y., Qureshi, I., Sun, H., McCole, P., Ramsey, E., & Lim, K. H. (2014). Trust, Satisfaction and Online Repurchase Intention: The Moderating Role of Perceived Effectiveness of E-commerce Institutional Mechanisms. *MIS Quarterly* , 38 (2), 407-427.
- Gefen, D., &Straub, D. W. . (2004). Consumer trust in B2C e-commerce and the importance of social presence: experiments in e-products and e-services. *Omega*, 32 (6), 407-424.
- Gefen, D., Benbasat, I., & Pavlou, P. (2008). A research agenda for trust in online environments. *Journal of Management Information Systems*, 24 (4), 275-286.
- Hamari, J. , Sjkliint, M. , & Ukkonen, A. . (2016). The sharing economy: why people participate in collaborative consumption. *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 67 (9),2047-2059.
- Hawlitshchek, F. ,Teubner, T.,Weinhardt, C.(2016). Trust in the sharing economy. *Swiss Journal of Business Research & Practice*, 70 (1), 26-44.
- He Minghua, Liu Xiaoquan (2020). Formation Mechanism and Influence Mechanism of Consumer Trust in Sharing Economy. *China Business and Market*, 34 (02), 69-82.[in Chinese]
- Hong, I. B.,&Cho, H. (2011). The impact of consumer trust on attitudinal loyalty and purchase intentions in b2c e-marketplaces: intermediary trust vs. seller trust. *International Journal of Information Management*, 31 (5), 469-479.
- Kim, D. J. , Ferrin, D. L. , & Rao, H. R. . (2008). A trust-based consumer decision-making model in electronic commerce: the role of trust, perceived risk, and their antecedents. *Decision Support Systems*, 44 (2),544-564.
- Kong, Y., Wang, Y., Hajli, S., & Featherman, M. (2020). In sharing economy we trust: Examining the effect of social and technical enablers on millennials' trust in sharing commerce. *Computers in human behavior*, 108, 105993.

- Lu, B. , Zeng, Q. , & Fan, W. (2016). Examining macro-sources of institution-based trust in social commerce marketplaces: an empirical study. *Electronic Commerce Research and Applications*, 116-131.
- Mao, E., Jones, M. F., Li, M., Wei, W. , & Lyu, J. (2019). Sleeping in a stranger's home: a trust formation model for airbnb. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 42, 67-76.
- Mayer, R. C. , Davis, J. H. , & Schoorman, F. D. . (1995). An integrative model of organizational trust. *The Academy of Management Review*, 20 (3), 709-734.
- Mcknight, D. H. , Choudhury, V. , & Kacmar, C. . (2002). Developing and validating trust measures for e-commerce: an integrative typology. *Information Systems Research*, 13 (3), 344-359.
- Mcknight, D. H. , Cummings, L. L. , & Chervany, N. L. . (1995). *Initial trust formation in new organisational relationships*. The Academy of Management Review, 23.
- Mittendorf, C. (2017)a. *The implications of trust in the sharing economy—an empirical analysis of Uber*. Proceedings of the 50th Hawaii International Conference on System Sciences. <http://hdl.handle.net/10125/41866>
- Pavlou, P. A. , & Gefen, D. (2004). Building effective online marketplaces with institution-based trust. *Information Systems Research*, 15 (1), 37-59.
- Shao, Z. and Yin, H. (2019). Building customers' trust in the ridesharing platform with institutional mechanisms: An empirical study in China. *Internet Research*, 29 (5), 1040-1063.
- Wada, T., Yamane, A., Ohtsuki, K., & Okada, H. (2010). A novel emergency rescue urgent communications for sharing evacuation support information in panic-type disasters. *IEICE transactions on communications*, 93 (12), 3429-3437.
- Wang Chunyang, Li Wenjun, Feng Zhijing (2020). The Impact of Tourism Destination Social Responsibility on Tourism Destination Brand Equity-Mediation and Moderation Mechanisms. *Tourism Tribune*, 35 (6), 109-124.
- Yang, S. B., Lee, K., Lee, H., & Koo, C. (2018). In Airbnb we trust: Understanding consumers' trust-attachment building mechanisms in the sharing economy. *International Journal of Hospitality Management*, 83, 198-209
- Zhai Xuewei, Xue Tianshan (2014). *Theory and Application of Social Trust*. China Renmin University Press. [in Chinese]
- Zhou Hao, Long Lirong. (2004). Statistical testing and control methods for common method biases. *Advances in Psychological Science*, 12 (6), 942-942. [in Chinese]

Corporate Performance Gap, CEO Characteristics and Corporate Strategic Change

Wang Juan

Dhurakij Pundit University, Thailand

E-mail: crystalqp@163.com

Abstract

Based on the resource-based theory and the high ladder team theory, this paper analyzes the relationship between corporate performance gap and corporate strategic change by taking A-share listed companies in Shanghai and Shenzhen from 2009 to 2020 as samples, and discusses the moderating effect of CEO characteristics on the relationship. The results show that the performance gap has a significant positive correlation with the strategic change, that is, the greater the performance gap, the greater the degree of strategic change; The academic background of CEOs has a significant positive moderating effect on the performance gap and the strategic change respectively, and the tenure of CEOs has a significant negative moderating effect on the performance gap and the strategic change respectively. The financial work background of CEOs has no significant influence on the relationship between the performance gap and the strategic change. This study is helpful for enterprises to carry out strategic reform and adjustment from the resource-based perspective, and also helps enterprises to understand the performance of senior managers when there is a gap in corporate performance, so as to provide references for corporate governance.

Keywords: Corporate Performance Gap; CEO Characteristics; Corporate Strategic Change

Introduction

In the context of global economic integration, the economic situation at home and abroad has become more and more complex. The market environment is constantly volatile, and modern technologies such as digital technology and artificial intelligence are developing rapidly, which intensifies the change of enterprise development environment. Enterprises are facing competitive pressure from all aspects. In addition to internal operation and management, they also have to face the threat of competitors in the same industry, or even competitors from other industries. When the enterprise environment changes or the enterprise ability changes, it is particularly important to keep the adaptive performance of enterprise strategy and environment in time. How to establish and maintain their own competitive advantage has become a difficult problem.

Strategic reform in the case of uncertain environment is an effective measure to enhance the environmental adaptability and achieve long-term development (Liu Haichao, Li Huan, 2009; Wang Tienan et al., 2010). Enterprise managers need not only to develop strategies and pay attention to environmental changes, but also to adjust the enterprise strategy in time to make it gain competitive advantages in the fierce market. At present, there are very limited studies on how to choose strategic decision reference points, especially on the impact of decision reference points on enterprise strategic reform. Enterprise performance is the direct

reflection of the operation effect of enterprises, and the level and fluctuation of performance are often closely related to the enterprise strategic reform. Yang Yan et al. (2015) confirmed that when there is a gap between actual performance and expected performance, enterprises can respond by strategic reform. Whether strategic reform can be implemented and how the implementation effect is, has an important relationship with the enterprise senior management team, especially the CEO. The core factor of enterprise strategic reform is the impact of CEO as the core of the senior management team and the decision-making body, and this change is the result of the comprehensive effect of external environment and internal resources and conditions (Lian Yanling, He Xiaogang, 2015; Yun Jiang, Ning Xin, 2020). At present, the research on enterprise performance feedback mostly focuses on the theory of enterprise behavior, focuses on the performance evaluation, search and decision-making process of the organization, and focuses on the ultimate impact of these processes on the organization's strategic decision-making.

Based on the level of enterprise historical performance, this paper analyzes the gap between enterprise historical performance and current performance, and explores the enterprises' cognition of their own performance changes to develop and make strategic reform behaviors. At the same time, based on the high echelon theory, this paper considers the background characteristics of CEO (such as educational background, financial background, etc.) to analyze the moderating role of CEO on the relationship between corporate performance gap and enterprise strategic reform.

Research Objectives

1. Corporate performance gap and corporate strategic change

Enterprise behavior theory believes that managers will evaluate the current performance level based on the past performance of the enterprise and the overall performance of the industry. Lian Yanling et al. (2015) According to corporate behavior theory and high-level echelon theory, research found that when managers face greater business expectations, they are more likely to adopt a more strategic change. Impact on strategic change. Due to the heterogeneity between enterprises, it is of great significance to measure the performance gap between the company's own performance (Wu Xiaoyi et al., 2021). The emergence of corporate performance gaps exposes problems or bottlenecks in corporate operations, which will force enterprises to conduct search, change the method of resource allocation to reverse the gap, to optimize operations, improve efficiency, or open up new market opportunities (Lian Yanling et al., 2014).

The corporate performance gap in this article mainly reflects the gap between its own performance in different periods. It is measured with the gap between historical performance and current performance, reflecting the performance differences between the enterprise at different periods. When the difference is increased, it means that the business status of the enterprise is far worse than the historical management situation, which means that the current strategy of the enterprise has leaked, and the management pressure may be transformed into a motivation to change, prompting the enterprise to make strategic adjustments or seek new strategic opportunities. Therefore, this article proposes:

H1: The performance gap of corporate performance is significantly positive as corporate strategic reform. That is, the greater the gap between the historical performance of the enterprise and the current performance, the greater the strategic change of corporate.

2. The moderating effect of CEO's academic background

Hambrick and Mason (1984) believes that education background reflects the cognitive ability, knowledge reserves and professional literacy and values of corporate executives. Tihanyi et al. (2000) studied the education level of executives. The results showed that the education level was significantly correlated with the innovative performance of the enterprise. At the same time, the higher the education level, the higher the education level. Shen and Cannella (2003) believes that the education level can reflect the personal pursuit of knowledge and can reflect the ability of individual cognitive environment to complexity and processing information. This cognition and ability can help managers better aware of the urgency of change and innovation, and then help promote strategic change.

High education background can increase CEO information reserves and skill reserves, such as information and skills required for innovation opportunities. Strategic changes require CEO knowledge to achieve a certain height and level, and can achieve the exchange, absorption and integration of new and old knowledge. At the same time, the higher the CEO education, the less the possibility of corporative strategic inertia (Wang Ji, Zhu Jigao, 2018). So, this article proposes:

H2: CEO's academic background has a significant positive and positive adjustment effect on corporative performance gaps and corporative strategic change.

3. The moderating effect of CEO's financial work background

1. Shipilov and Danis (2006) highlighted that the professional background of company executives has a profound impact on the strategic choices made by the organization, subsequently influencing its development. The financial work experience of CEOs affects their values, problem-solving approaches, and overall capabilities. CEOs exhibit greater passion and confidence in areas they are familiar with, enabling them to accurately comprehend and interpret information relevant to decision-making processes, thereby influencing the company's strategic decisions (Jiang Fuxiu et al., 2012; Shi Beibei et al., 2019). Xiong Sisi et al. (2022) discovered that CEOs with financial experience significantly enhance R&D investments compared to those without such expertise. CEOs with a financial work background can effectively leverage their professional advantages to promptly identify operational and management issues within enterprises while providing timely improvement suggestions, thus facilitating resource allocation for achieving healthy, sustainable, and rapid organizational growth (Jiang Fuxiu et al., 2012). Furthermore, CEOs with financial work experience possess better abilities to evaluate risks and benefits associated with different decisions while reducing blind or irrational resource wastage behaviors as well as potential corporative losses. Consequently, this paper proposes the following hypothesis:

H3: CEO's financial work background has a significant positive and positive adjustment effect on corporative performance gaps and corporative strategic change.

4. The moderating effect of tenure in CEO organization

The CEO organization can reflect the psychological tendency and management quality of the CEO's thinking, risk tendency, and personal preferences to a certain extent (Liu Yawei, Zhang Zhaoguo, 2016). The study of Zhongxi et al. (2019) found that the longer the term of office of the CEO, the less likely it is to implement a strategic change; while the average term of office of the executive team, the longer the term of office of the executive team, and the more strengthening the CEO term of term length and strategic change, Essence The long term of managers will cultivate strong corporative inertia, and form informal organizations within the management, weaken the heterogeneity of the executive team, create the phenomenon of

path dependence on strategic behavior, and for innovative activities with higher risks There are often resistance.

When the CEO with a long term is facing a corporative performance gap, because he is unwilling to deny his strategic decision -making in the early stage (Musteen et al., 2006), it is often reluctant to launch strategic changes (Hoskisson et al., 2017). CEOs with a short term will have a low psychological commitment of the current corporative strategy. They often use strategic changes to prove their ability and enhance the image and prestige of individuals in management. So, this article proposes:

H4: The term of the CEOs organization has a significant negative adjustment of corporative performance gap and corporative strategic change.

Research Scope

1. Sample and data

This article is selected from the 2009-2020 A-share listed company in Shanghai and Shenzhen as the sample. The original data comes from the Cathayan and Ruisi database acquisition. According to the following steps, the sample is screened and processed: ① eliminate SP and PT samples; ② to eliminate companies that cannot be judged by the nature of the enterprise; ③ exclude financial insurance companies; ④ excluding sample companies that are seriously lacking in the data required by the relevant indicators. After excluding the newly listed data, a total of 14,279 non -balanced panel data were obtained. All continuous variables were winsorized at 1% and 99% to ensure the accuracy and reliability of the data. This article classified the industries where the sample enterprises are located in accordance with the China Securities Regulatory Commission industry classification standards (SIC first -level code).

2. Variable measurement

2.1 Explanation variable

This article refers to the measurement method of Chen Hongwei et al. (2018) business expectations to reduce the actual performance of the enterprise with the level of business expectations. It is expected that the performance level adopts corporative historical performance. The difference between the first year and the ROA in the first year of the middle of 2009-2020 as the gap between corporative performance, analyzing the impact of corporative strategic change.

Corporative performance gap (diffROA) :

$$diffROA_{i,t}=ROA_{i,t-1}-ROA_{i,t}$$

2.2 Explained variables

The degree of corporative strategic changes is often reflected in the re -allocation and planning of corporative resources. In this article, refer to the research by ZHANG and Rajagopalan (2010), Ye Kangtao et al. (2014), Lian Yanling et al. (2014). Research variables as a degree of strategic change. Get the six dimensions of corporative strategic resources, including: ①The ratio of R & D expenditure to sales revenue ② The ratio of advertising expenditure to sales revenue; ③The ratio of non -productive expenditure to sales revenue; ④ net assets and fixed assets The ratio of the total value; ⑤of the ratio of inventory to sales

revenue; ⑥ financial leverage coefficient. This article refers to the research methods of Lian Yan Ling et al. (2014), which are based on 2009-2019, respectively. The variance ($t-1, T+3$) of each of the six indexes in five years is calculated ($\sum [ti-T]^2/[n-1]$), and then standardize the annual variance based on the industry, and finally add the above 6 index values of the above-mentioned standardization as a strategic change in each enterprise every year. The amplitude. The larger the value, the higher the level of corporative strategic changes(SC). If these ratio is not much different in different years, it means that the company's business management is in a state of maintaining the status quo. Instead, if these ratio fluctuations are relatively large, it means that the company's resources are allocated in major adjustments during this period.

2.3 Adjusting variables

CEO's educational background (Education): referring to the study of Shaodong (2021), 1 will be used to represent secondary school education or below; 2 represents college degree; 3 represents a bachelor's degree; 4 represents postgraduate students; 5 represents doctoral students and above.

CEO's financial work Background: Referring to the measurement methods in the current literature on the work experience of senior executives and the study of Xiong Sisi et al. (2022), dummy variables are used to measure the characteristics of CEO's financial work background, that is, when the CEO has financial work experience, the value is 1, otherwise it is 0.

Organizational Term of CEO (Term) : Refer to the study of Zhong Xi et al. (2019) on the length of CEO tenure in an organization (years).

2.3.1 Control variables

In this paper, referring to the research of Lian Yanling et al. (2014), Chen Hongwei et al. (2018) and Zhong Xi et al. (2022), the following control variables are selected: Company size (Lsize), and the logarithm of the company's total assets is used as the proxy variable of company size; Financial leverage (Lev), measured as a ratio of liabilities to total assets; Property right (State) : 1 for state-owned enterprises and 0 for non-state-owned enterprises; Listing Duration, the number of years since the listing of the enterprise (years); Growth, measured by the growth rate of business revenue; Ownership concentration (Top10), measured by the proportion of shares held by the top 10 shareholders. In addition, this paper adds annual dummy variables and industry dummy variables to control the impact of annual changes and industry environment differences on organizational strategic decisions, respectively.

Research Findings

1. Descriptive statistics and correlation coefficients of main variables

Table 1 reports descriptive statistics and correlation coefficients for the main variables. As can be seen from Table 1, the mean value of strategic change (SC) is close to 0, and the standard deviation is 2.91, indicating that although the degree of strategic change is generally large, the degree of strategic change of different enterprises is quite different. In addition, there is a significant positive correlation between firm performance gap and firm strategic change.

Table 1 Descriptive statistics and correlation coefficients of main variables

variable	Mean	SD	SC	diffRoa	Educatio n	Backgrou nd	Term
SC	-0.00445	2.910	1				
diffRoa	0.00253	0.0344	0.065***	1			
Education	3.400	0.892	0.033***	-0.00900	1		
Background	0.0983	0.298	0.0100	-0.00800	0.00900	1	
Term	4.420	3.520	-0.059***	-0.0120	0	-0.028***	1

2. Regression Analysis

Before the formal test, this paper conducted variance inflation factor (VIF) diagnosis on the research model. The mean value of VIF was 1.33, and there was no variable VIF greater than 10, indicating that there was no multicollinearity between variables. Since non-equilibrium panel data was used in this study, a fixed-effect model was selected for analysis by conducting F-test and Hausman test. Considering the impact of year and industry on regression results, this paper fixed industry and year. In addition, in order to reduce the endogeneity problem, this paper refers to the studies of Lian Yanling (2015) and Song Tiebo (2017), etc., and interprets the variables one phase after the explained variables. Centralize the interpreted and regulated variables before constructing the interaction terms. In order to save space, control variables, year dummy variables, and constants in Table 2 are represented by CONTROLV.

This paper first examines the relationship between corporate performance gap and corporate strategic change. Secondly, it examines the moderating effect of CEO characteristics (CEO educational background, CEO financial work background, CEO tenure in the organization) on the relationship between corporate performance gap and corporate strategic change.

Table 2 examines the relationship between firm performance gap and firm strategic change. Model 1 is the basic model, including all regulating and controlling variables. Model 2 examines the impact of firm performance gap on firm strategic change. The test results show that there is a significant positive correlation between firm performance gap and firm strategic change ($\beta=6.090$, $P < 0.01$), and it is still robust in the subsequent model 3 to model 5, which is consistent with the previous research conclusions. This indicates that when the historical performance of an enterprise in the early period is higher than that in the later period, with the increase of the performance gap, the enterprise will implement the new strategy and the degree of deviation from the current strategy will be greater. The test results support H1.

Model 3 analyzes the moderating effect of CEO's educational background. The results show that there is a significant positive correlation between the interaction term of CEO's educational background and corporate performance gap and corporate strategic change ($\beta=9.967$, $P < 0.01$), indicating that CEO's educational background significantly enhances the positive impact of corporate performance gap on corporate strategic change, and H2 is verified.

Model 4 mainly reflects the moderating effect of CEO's financial work background. The results show that the interaction coefficient between CEO's financial work background and firm performance gap is negative and not significant ($\beta=-1.664$, $P > 0.1$), and H3 fails to pass the verification. The reason may be that the number of CEO's with financial work background in the sample enterprises is small, and the test effect is not obvious.

Model 5 mainly reflects the moderating effect of CEO's organizational tenure. The results show that there is a significant negative correlation between the interaction term between CEO's organizational tenure and corporative performance gap and corporative strategic change (beta=-1.602, $P < 0.01$), indicating that CEO's organizational tenure significantly enhances the positive impact of corporative performance gap on corporative strategic change. H4 is verified.

Table 2 Test results of the relationship between corporative performance gap and corporative strategic change

VARIABLES	Model1 SC	Model2 SC	Model 3 SC	Model 4 SC	Model 5 SC
diffROA		6.090*** (0.515)	2.300*** (0.542)	6.158*** (0.519)	5.757*** (0.512)
Education			0.093*** (0.036)		
diffRoa_Education			9.967*** (0.506)		
Background				-0.263*** (0.091)	
diffRoa_Background				-1.664 (1.496)	
Term					-0.016** (0.007)
diffRoa_Term					-1.602*** (0.123)
CONTROLV	yes	yes	yes	yes	yes
Observations	18,119	14,279	14,279	14,279	14,279
Number of id	2,637	2,433	2,433	2,433	2,433
R-squared	0.004	0.015	0.047	0.016	0.029
F value	10.46***	25.93***	64.62***	21.24***	39.87***

Note: The value in parentheses indicates the corresponding t value; ***, **, * indicates a significance level of 1%, 5%, and 10% respectively.

3. Robustness test

In order to ensure the robustness of the empirical results, this paper conducts a robustness test: (1) Robustness of the performance gap of enterprises. In this paper, the independent variable ROA is replaced by ROE for re-testing; (2) Robustness test of sample time, and re-analysis after removing head and tail. Test demerit robustness, limited to space is not listed.

Discussion

This paper takes the characteristics of CEO as the starting point to explore the impact of corporate top management team on corporate performance gap and strategic change behavior. The results show that: when the historical performance of the enterprise is higher than the current performance, it indicates that the performance of the enterprise is not ideal, and the enterprise manager will help the enterprise out of the dilemma by adopting the strategic change of resource allocation; And the greater the vertical performance gap, the degree of strategic change will increase. The higher the educational background of the CEO, the better the cognition of strategic management and the judgment of performance, the more effective the allocation of enterprise resources and the promotion of enterprise strategy adjustment; Financial work background has no significant moderating effect on whether CEO makes strategic change when performance gap occurs. The longer a CEO stays in an organization, the less likely it is to drive strategic change.

The research contributions are as follows: (1) In terms of research content, this paper makes a comprehensive analysis of the motivation of corporate strategic change by studying the change of corporate performance and strategic change, and explores the influence of CEO's personal characteristics on the future development direction of an enterprise by combining the theory of high ladder team and the theory of resource base, and expands the relevant theories of corporate strategic change. (2) In terms of research methods, the quantitative method of enterprise strategic change motivation can be enhanced by further expansion. By measuring the gap between the enterprise and the historical expected performance, it shows the competitiveness of the enterprise and the urgency to improve the performance level.

Recommendation

Theoretical Recommendation: The future research direction of high ladder team theory may involve many levels. First, although the theory has emphasized the impact of manager traits and strategic choices on firm behavior, future research can further explore how these traits interact with specific strategic decision-making processes and how they affect firm performance. Second, although the high-echelon theory has focused on the relationship between the demographic background characteristics of managers (such as age, education level, etc.) and cognitive abilities and values, future research can further expand this area to explore more psychological and social factors that may influence strategic decision-making.

Practical Recommendations: First, Correctly understand the performance gap of enterprises. The performance gap may have a negative impact on the business development of the enterprise, and may also provide opportunities for improvement and development of the enterprise. Therefore, enterprise managers need to comprehensively weigh the advantages and disadvantages of performance gap and take reasonable management measures to deal with it. Second, Pay attention to the selection and recruitment of CEO's. How to maintain a competitive advantage in the fierce market competition requires the management team, especially the CEO, to show excellent management ability and wisdom. When there is a performance gap in the enterprise, the personal characteristics of the CEO (educational background, tenure) have an important impact on enhancing the enterprise risk awareness and strengthening the strategic management.

Reference

- Liu, Haichao and Li, Yuan (2009). The environmental relativity criterion of the effectiveness of firm strategy change: a comprehensive empirical view. *Journal of Management Science*. (04), 35-41.
- Wang Tienan, Chen Tao, Jia Rongxia (2010). An empirical study on the influence of organizational learning and strategic flexibility on firm performance. *Journal of Management Science*. (07), 42-59.
- Yang Yan, Chen Yijie, Chen Shou (2015). The impact of strategic change on firm performance: Based on the moderating role of monetary policy. *Management Review*. (01), 66-75.
- Lian Yanling, He Xiaogang (2015). CEO openness, strategic inertia and organizational performance: An empirical analysis of listed companies in China. *Journal of Management Science*. (01), 1-19.
- Yun Jiang, Ning Xin (2020). "Young and promising" or "old and strong"? -- CEO career focus and strategic change. *Economic Management*. (06), 135-152.
- Lian Yanling, Zhou Bing, He Xiaogang, Wen Danwei (2015). Business expectations, management autonomy and strategic change. *Journal of Economic Research*. (08), 31-44.
- Wu Xiaozhu, Chen Xiaomei, Wang Xiuqiong and Wang Xueli (2021). The impact of performance expectation gap on the entry mode of Chinese enterprises in cross-border M&A. *Journal of Management*. (04), 502-511+520.
- Hambrick, D. C., & Mason, P. A.. (1984). Upper echelons: the organization as a reflection of its top managers. *Academy of Management Review*. 9 (2), 193-206.
- Tihanyi L, Ellstrand A E, Daily C M, Dalton D R.(2000). Composition of the top management team and firm international diversification. *Journal of Management*. 26 (6), 1157-1177.
- Shen, W., & Cannella Jr, A. A. (2003). Will succession planning increase shareholder wealth? Evidence from investor reactions to relay CEO successions. *Strategic management journal*. 24 (2), 191-198.
- Wang Jue, Zhu Jigao (2018). Can labor protection promote innovation among highly educated employees? -- Empirical research based on A-share listed companies. *Management World*. 34 (3), 139-152.
- Shipilov, A., & Danis, W.. (2006). TMG social capital, Strategic choice and firm performance. *The European Management Journal*. 24 (1), 16-27.
- Jiang Fuxiu, Huang Jijiang, Li Fengye, Ren Mengjie (2012). Who chose the CEO with financial experience?. *Managing the World*. (02), 96-104.
- Shi Beibei, Chen Gan, Yang Xiaotong. (2019). Are CEO's with financial backgrounds' conservative '? -- Based on the perspective of enterprise innovation. *Research in Economics and Management*. (11), 129-144.
- Xiong Sisi, Yan Huan, Xiao Weiguo. (2022). CEO financial experience and company innovation. *Chinese Certified Public Accountants*. (11), 40-46.
- Liu, Ya-Wei, Zhang, Zhaoguo. (2016). Research on equity balance, chairman tenure and investment crowding. *Nankai Management Review*. (01), 54-69.
- Zhong Xi, Song Tiebo, Chen Weihong and Weng Yimin. (2019). CEO tenure, executive team characteristics and strategic change. *Foreign Economy and Management*. (06), 3-16.
- Musteen, M., Iii, V. L. B., & Baeten, V. L. (2006). CEO attributes associated with attitude toward change: the direct and moderating effects of CEO tenure. *Journal of Business Research*. 59 (5), 604-612.

- Hoskisson, R. E., Chirico, F., Zyung, J. (Daniel), & Gambeta, E. (2017). Managerial Risk Taking: A Multitheoretical Review and Future Research Agenda. *Journal of Management*. 43 (1), 137-169.
- Chen Weihong, Zhong Xi, Song Tiebo (2018). Management expectation gap, board characteristics and strategic change. *Soft Science*. (02), 76-79.
- Zhang, Y., & Rajagopalan, N. (2010). Once an outsider, always an outsider? CEO origin, strategic change, and firm performance. *Strategic Management Journal*. 31(3), 334-346.
- Ye Kangtao, Zhang Shanshan and Zhang Yixin (2014). Corporate strategy difference and value relevance of accounting information. *Accounting Research*. (05), 44-51+94.
- Lian Yanling, He Xiaogang, Gao Hao (2014). Performance expectation gap and corporate strategy adjustment: An empirical study of listed companies in China. *Management World*. (11), 119-132+188.
- Shao Dong (2021). *Research on the relationship between CEO background Characteristics, Enterprise Innovation and Performance* [Doctoral Dissertation, Jilin University], Master and Doctoral Dissertation Network.

ปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ Omni Channel Marketing ที่มีผลต่อการตัดสินใจ
ซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร ในจังหวัดพิษณุโลก

Omni Channel Marketing Factors Effecting on Purchasing Decision
Marking Consumers of Makro Phitsanulok Province

ญานิสฯ สุวรรณหงษ์ และ ธัมมะทินนา ศรีสุพรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Yanisa Suwanhong and Tummatinna Seesupan
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : Yanisa.Su@psru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ และระดับการตัดสินใจซื้อสินค้า และ 2) ปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มอย่าง คือ ผู้ที่เคยมีประสบการณ์การซื้อสินค้าการตลาดแบบไร้รอยต่อ จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือ คือ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ศึกษาระดับปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ และระดับการตัดสินใจซื้อสินค้าพบว่า ปัจจัยการตลาดไร้รอยต่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการตัดสินใจซื้อสินค้าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าพบว่า ปัจจัยการตลาดไร้รอยต่อประกอบด้วย การเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า การเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค และการสร้างความผูกพันกับลูกค้า มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแบบไร้รอยต่อจากห้างแม็คโคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจซื้อสินค้าแบบไร้รอยต่อจากห้างแม็คโครได้เท่ากับร้อยละ 70.0 และมีปัจจัยด้านการมอบประสบการณ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแบบไร้รอยต่อจากห้างแม็คโคร

คำสำคัญ: การตลาดแบบไร้รอยต่อ; การตัดสินใจซื้อ; ห้างแม็คโคร

Abstract

The objectives of this research article are to 1) study the level of seamless marketing factors, and the level of decision to purchase products and 2) seamless marketing factors that affect the decision to purchase products from Makro department store Phitsanulok Province Conducted according to quantitative research methods. The sample group was 400 people who had experience in purchasing seamless marketing products. Using a purposive sampling method, the tool was a questionnaire. Data were analyzed using statistics, frequency values, percentage values, averages, and deviations. standard ben and multiple regression analysis.

The results of the research found that 1) studied the level of seamless marketing factors. And at the level of purchasing decisions, it was found that the overall marketing factors were seamless at a high level. and the overall decision to purchase products was at a high level. 2) Seamless marketing factors affecting product purchasing decisions were found Seamless marketing factors include connecting to customers. Understanding consumer behavior and building relationships with customers It has an effect on the decision to buy products from Makro department stores. Statistically significant at the 0.01 level, which together can predict the decision to purchase products without a hundred percent from Makro department store is equal to 70.0 percent and has the factor of providing a continuously good experience. It does not affect the decision to buy products without a hundred percent from Makro department store.

Keywords: Seamless Marketing; purchasing decisions; Makro Department Store

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์การแข่งขันทางการค้ามีความรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่มีการเปลี่ยนแปลงมีความต้องการที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจการค้าต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ เพื่อให้ทันต่อโลก ต้องสร้างความแตกต่างที่ตัวสินค้าและบริการ การส่งเสริมการตลาดตลอดจนต้องมีการพัฒนาช่องทางจำหน่ายให้ลูกค้าได้เข้าถึงอย่างสะดวกสบายเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ที่ดีและสร้างประทับใจให้กับผู้บริโภค (กิตติพงศ์ คงธนทรัพย์, 2560) ช่องทาง Omni Channel จึงเป็นช่องทางหนึ่งที่เป็นเทรนด์การตลาดแบบไร้รอยต่อตอบโจทย์ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย เป็นการทำการตลาดโดยใช้การติดต่อสื่อสารกับลูกค้าหลากหลายช่องทางผ่านการเชื่อมโยงช่องทางต่างๆ ไว้เป็นหนึ่งเดียวกัน ผสมผสานกันทั้งระบบการขายแบบ Online และหน้าร้าน Offline เพื่อสร้างประสบการณ์แบบไร้รอยต่อให้แก่ลูกค้าผ่านแพลตฟอร์ม ตั้งแต่เริ่มขายไปจนถึงบริการหลังการขาย โดยใช้ website, Line, Facebook, Instagram, E-Mail, Call Center, SMS เชื่อมโยงโอกาสทางการขาย พร้อมมีระบบแอดมินไว้ให้บริการช่วยเหลือ ทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ จนเกิดการกลับมาซื้อหรือใช้บริการซ้ำ และกลายเป็นช่องทางที่ธุรกิจค้าปลีกยุคใหม่เลือกนำมาใช้ในการดำเนินการทางการตลาดที่เป็นข้อมูลการสื่อสารให้เป็นไปอย่างรวดเร็วของยุคปัจจุบัน พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้บริโภคหรือ The New Customer Journey ปัจจุบันคนใช้เวลากับหน้าจอโทรศัพท์นานถึงร้อยละ 43.60 ต่อวัน ทำให้ช่องทางการตลาดออนไลน์ (Online Marketing) เป็นช่องทางที่ธุรกิจหลายแบรนด์นิยมเลือกใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะพฤติกรรมของกลุ่มนี้จะใช้มือถือในการรับส่งข้อมูล

ข่าวสารของแบรนด์ สินค้า หรือบริการที่ตัวเองสนใจผ่านช่องทางการตลาดออนไลน์อยู่เป็นประจำ ทั้งจากการใช้สื่อออนไลน์ต่างๆ อย่าง Facebook, Line, Email หรือ Website โปรโมทสินค้า หรือสร้างการรับรู้ในตัวสินค้าให้เกิดความสนใจ ความอยากซื้อ อยากเห็นสินค้าของจริง ที่นำไปสู่การเลือกดูและซื้อขายสินค้าผ่านหน้าร้านค้าออนไลน์ในที่สุด ซึ่งช่องทาง Offline แม้จะเป็นช่องทางการสื่อสาร แบบเก่า แต่ก็ยังเป็นช่องทางที่แข็งแกร่ง และเป็นจุดเริ่มต้นของหลายๆ ธุรกิจในปัจจุบัน ดังนั้นสื่อ Offline จึงยังคงเป็นที่ช่องทางที่มีความสำคัญ และหลายแบรนด์ยังคงเลือกใช้เป็นอันดับแรกอยู่ (ภัทรภรณ์ ปัญญาใหญ่, 2565)

ห้างแม็คโคร ในจังหวัดพิษณุโลก ได้เปิดให้บริการจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ตั้งอยู่ที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และตั้งอยู่ที่ตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งห้างแม็คโครเป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าแบบขายส่งในระบบสมาชิกเพื่อจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคให้แก่ลูกค้าสมาชิกและผู้ประกอบการ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้ค้าปลีกรายย่อย กลุ่มผู้ประกอบการร้านอาหาร โรงแรม และธุรกิจจัดเลี้ยง รวมถึงกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบริการ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ หรือสถาบันการศึกษาและธุรกิจอื่นๆ จึงทำให้มีลูกค้าเข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนมาก เช่น ร้านค้าปลีกขนาดกลาง ขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในต่างตำบล ต่างอำเภอ ในจังหวัดใกล้เคียงที่ยังไม่มีห้างแม็คโคร จึงทำให้ต้องมาซื้อสินค้าไปจำหน่ายในร้านค้าปลีก และจากสถานการณ์โควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้สินค้าในห้างแม็คโครเป็นอย่างมาก ผู้บริโภคไม่กล้าที่จะเดินทางมาซื้อสินค้าที่ห้าง ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ที่พึงได้รับการจำหน่ายสินค้าไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ประกอบกับปัญหาของต้นทุนของผู้ประกอบการที่อยู่ต่างอำเภอ ต่างจังหวัด ที่ต้องเสียเวลา เสียต้นทุน ในการเดินทางเพื่อมาซื้อสินค้าที่ห้างแม็คโครในจังหวัดพิษณุโลก ต้นทุนเวลาที่เสียไปตรงนี้จึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของผู้ประกอบการ ดังนั้น แม็คโครจึงต้องการที่จะทำหน้าที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถที่จะลดต้นทุนและประหยัดเวลา โดยเพิ่มความสะดวกเพิ่มช่องทางที่เป็น Omni Channel ให้มีหลากหลายช่องทางมากขึ้น ทั้งช่องทางการสื่อสารและบริการลูกค้าที่หลากหลายและเชื่อมโยงกันให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการ และเป็นโซลูชันที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กับลูกค้าได้ (บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) สาขาพิษณุโลก, 2565)

จากการที่แม็คโครได้จัดทำช่องทางการตลาดหลากหลายช่องทาง โดยมีกิจกรรมทางการตลาดทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ โดยดำเนินการในรูปแบบช่องทางการจำหน่ายแบบหลากหลายช่องทาง ซึ่งเป็นการขายผ่านช่องทางการติดต่อซื้อขายที่หลากหลายมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยการตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร ในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำผลการวิจัยไปวิเคราะห์และทำให้มุ่งต่อยอดเรื่องการตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) และการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนกำหนดกลยุทธ์การตลาดแบบไร้รอยต่อไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) และการนำ

เทคโนโลยีมาใช้ในการกลยุทธ์ เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับผู้บริโภคต่อไป ซึ่งอาจมีประโยชน์ต่อห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) และระดับการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มลูกค้าที่ซื้อสินค้าของห้างแม็คโคร ในจังหวัดพิษณุโลก และเคยมีประสบการณ์การซื้อสินค้าแบบ (Omni Channel Marketing) เนื่องจากไม่ทราบจำนวนที่แน่นอนของลูกค้าที่ซื้อสินค้าของห้างแม็คโคร ในจังหวัดพิษณุโลก ดังนั้นจึงใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรแน่นอนด้วยสูตรของคอกแรน (Cochran, 1997) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 5% จากตั้งนั้นจากการใช้สูตรคำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 ราย และเพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดจากการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคลาดเคลื่อน 5% แต่เพื่อให้สะดวกในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) จากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก และ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อสินค้าทางช่องทาง Omni Channel Marketing จากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ คือ ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ และทฤษฎี กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดำเนินการสร้างและปรับแบบสอบถาม นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน มีค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.5 - 1.0 และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) กับลูกค้าของห้างแม็ค

โคร จังหวัดพิษณุโลกที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.907

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

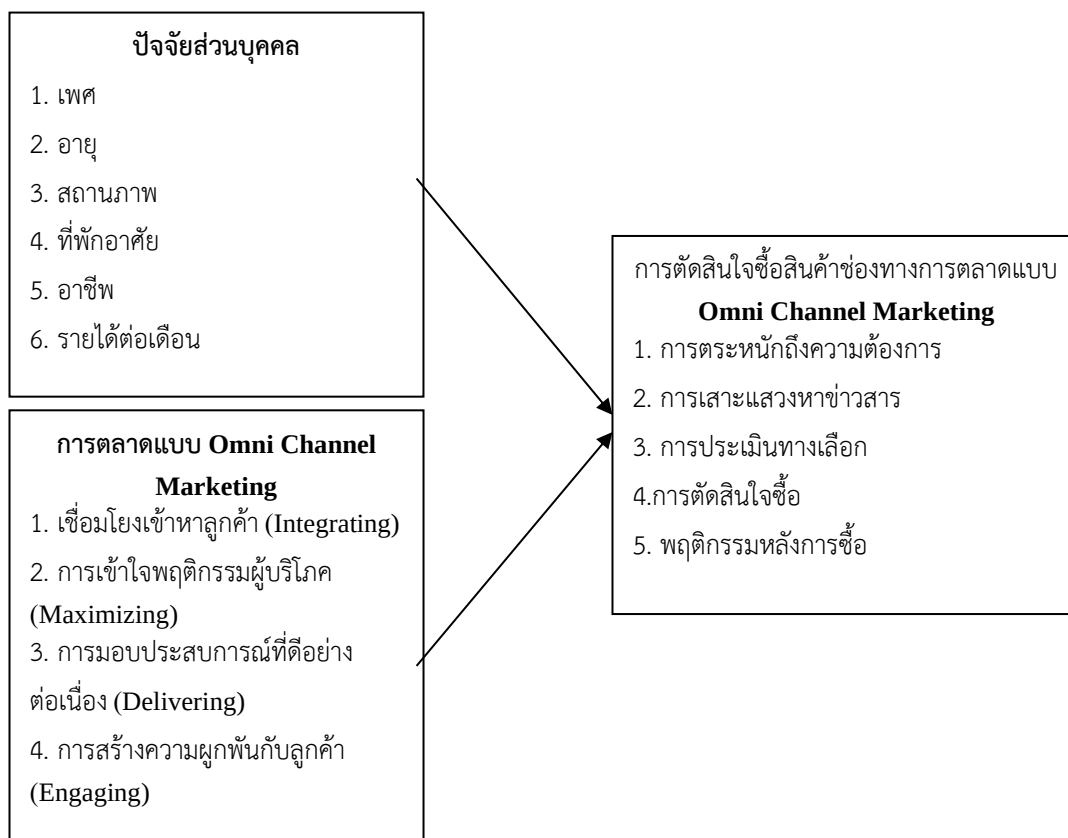
ขอหนังสือรับรองจากทางมหาวิทยาลัยราชภัฏพิษณุโลกสงครามแนบกับแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์ห้างแม็คโคร ในจังหวัดพิษณุโลก และกลุ่มลูกค้าที่ซื้อสินค้าของห้างแม็คโคร ในจังหวัดพิษณุโลก ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยการแจก QR Code และแบบสอบถามด้วยตนเอง จากกลุ่มลูกค้าที่ซื้อสินค้าของห้างแม็คโคร ในจังหวัดพิษณุโลก และประชาสัมพันธ์ผ่านทางช่องทางออนไลน์ (Google form) บนเพจของแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม และคัดเลือกเฉพาะคำตอบที่สมบูรณ์ จากนั้นนำมาบันทึกรหัสเพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และนำมาวิเคราะห์ผลต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการตลาดแบบไร้ร่องรอย (Omni Channel Marketing) ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้กำหนดกรอบ แนวคิดตามทฤษฎี โดยสร้างกรอบแนวคิดตามทฤษฎีภาพรวมดังภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร ในจังหวัดพิษณุโลก สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) และระดับการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) จากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก

การตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing)	n = 400		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า (Integrating)	4.14	0.48	มาก
ด้านการเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค (Maximizing)	3.31	0.67	ปานกลาง
ด้านการมอบประสบการณ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง (Delivering)	3.62	0.69	มาก
ด้านการสร้างความผูกพันกับลูกค้า (Engaging)	4.04	0.53	มาก
รวมเฉลี่ย	3.78	0.42	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ปัจจัยการตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) จากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นปัจจัยการตลาดไร้รอยต่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างความผูกพันกับลูกค้า ($\bar{X} = 4.04$) ด้านการมอบประสบการณ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.62$) และด้านการเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) ตามลำดับ

ตาราง 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อสินค้าทางช่องทาง Omni Channel Marketing จากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก

การตัดสินใจซื้อสินค้าทางช่องทาง Omni Channel Marketing	n = 400		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการตระหนักถึงความต้องการ	3.74	0.64	มาก
ด้านการแสวงหาข้อมูลหรือข่าวสาร	3.23	0.89	ปานกลาง
ด้านการประเมินทางเลือก	3.77	0.71	มาก
ด้านการตัดสินใจซื้อ	3.93	0.88	มาก
ด้านพฤติกรรมภายหลังการซื้อ	3.99	0.57	มาก
รวมเฉลี่ย	3.73	0.49	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การตัดสินใจซื้อสินค้าทางช่องทาง Omni Channel Marketing จากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การตัดสินใจซื้อสินค้าทางช่องทาง Omni Channel Marketing จากห้างแม็คโครอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านพฤติกรรมภายหลังการซื้อ ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาด้านการตัดสินใจซื้อ ($\bar{X} = 3.93$) ด้านการประเมินทางเลือก ($\bar{X} = 3.77$) ด้านการตระหนักถึงความต้องการ ($\bar{X} = 3.74$) ส่วนด้านการแสวงหาข้อมูลหรือข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) ตามลำดับ

2. ปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก

การตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing)	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	Std. E.	Beta		
ค่าคงที่	3.728	0.24		14.98	0.00**
การเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า (X_1)	0.51	0.58	0.68	5.04	0.00**
การเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค (X_2)	0.60	0.44	0.83	4.27	0.04*
การมอบประสบการณ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง (X_3)	0.58	0.47	0.81	1.13	0.17
การสร้างความผูกพันกับลูกค้า (X_4)	0.57	0.53	0.74	2.32	0.02*
R = 0.84	R ² = 0.70		Adj.R ² = 0.68	MSE = .493	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย การเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า (X_1) การเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค (X_2) และการสร้างความผูกพันกับลูกค้า (X_4) มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแบบไร้รอยต่อจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจซื้อสินค้าแบบไร้รอยต่อจากห้างแม็คโครได้เท่ากับร้อยละ 70.0 ($R^2 = 0.70$) และมีปัจจัยด้านการมอบประสบการณ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง (X_3) ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแบบไร้รอยต่อจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก

เมื่อพิจารณาขนาดของอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปรับมาตรฐาน (Beta) ของปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) มากที่สุด ได้แก่ การเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค (X_2) เท่ากับ 0.83 (Beta = 0.83) การสร้างความผูกพันกับลูกค้า (X_4) เท่ากับ 0.74 (Beta = 0.74) และการเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า (X_1) เท่ากับ 0.68 (Beta = 0.68) ตามลำดับ โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์มาตรฐานได้ดังนี้

$$Z = 0.83 (X_2) + 0.74 (X_4) + 0.68 (X_1)$$

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยจากค่าจริง (B) ของปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแบบไร้รอยต่อในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก พบว่า การเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค (X_2) เท่ากับ 0.60 (B = 0.60) การสร้างความผูกพันกับลูกค้า (X_4) เท่ากับ 0.57 (B = 0.57) และการเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า (X_1) เท่ากับ 0.51 (B = 0.51) ตามลำดับ โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์จากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยจากค่าจริง ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = a + BX_2 + BX_4 + BX_1$$

$$\hat{Y} = 3.728 + 0.60 (X_2) + 0.57 (X_4) + 0.51 (X_1)$$

จากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยจากค่าจริงดังกล่าวสามารถอธิบายได้ดังนี้

การตลาดแบบไร้รอยต่อด้านการเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค (X_2) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการตัดสินใจซื้อสินค้าในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก โดยการตลาดแบบไร้รอยต่อด้านการเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค (X_2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก เพิ่มขึ้น 0.60 หน่วย เมื่อกำหนดให้ปัจจัยด้านอื่นคงที่ ในทางตรงกันข้ามถ้าการตลาดแบบไร้รอยต่อด้านการเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค (X_2) ลดลง 1 หน่วย จะส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลกลดลง 0.60 หน่วย

การตลาดแบบไร้รอยต่อด้านการสร้างความผูกพันกับลูกค้า (X_4) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการตัดสินใจซื้อสินค้าในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก โดยการตลาดแบบไร้รอยต่อด้านการสร้างความผูกพันกับลูกค้า (X_4) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก เพิ่มขึ้น 0.57 หน่วย เมื่อกำหนดให้ปัจจัยด้านอื่นคงที่ ในทางตรงกันข้ามถ้าการตลาดแบบไร้รอยต่อด้านการสร้างความผูกพันกับลูกค้า (X_4) ลดลง 1 หน่วย จะส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลกลดลง 0.57 หน่วย

การตลาดแบบไร้รอยต่อด้านการเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า (X_1) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการตัดสินใจซื้อสินค้าในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก โดยการตลาดแบบไร้รอยต่อด้านการเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก เพิ่มขึ้น 0.51 หน่วย เมื่อกำหนดให้ปัจจัยด้านอื่นคงที่ ในทางตรงกันข้ามถ้าการตลาดแบบไร้รอยต่อด้านการเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า (X_1) ลดลง 1 หน่วย จะส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลกลดลง 0.51 หน่วย

สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแบบไร้รอยต่อในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ของปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแบบไร้รอยต่อในห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด คือ ด้านการเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค รองลงมา ด้านการสร้างความผูกพันกับลูกค้า และด้านการเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัย พบประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) และระดับการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก

1.1 ระดับปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) จากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลกโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ห้างแม็คโครได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านข้อมูลและการสื่อสารที่เชื่อมโยงกับอินเทอร์เน็ตอย่างหลาย เพื่อนำมาเป็นกลยุทธ์การตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) โดยบูรณาการการทำการตลาดหลากหลายช่องทางทั้งช่องทางออนไลน์ และออฟไลน์ สำหรับเป็นแนวทางการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางที่เชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อระหว่างแต่ละช่องทางการจำหน่ายที่ทำให้ผู้คนมีความสามารถติดต่อเชื่อมโยงระหว่างกันได้อย่างทั่วถึง ทำให้ลูกค้าได้รับประสบการณ์การซื้อสินค้าที่แปลกใหม่ และรู้สึกมีอารมณ์ร่วมในการซื้อสินค้าและบริการที่ราบรื่น ลูกค้ามีความ ความสะดวกรวดเร็ว รวมทั้งได้รับความพึงพอใจจากการตอบสนองที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มความผูกพันของลูกค้าที่มีต่อห้างแม็คโครตลอดไป สอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติพัฒน์ ดำรงภัทร (2560) ที่ได้กล่าวถึง การตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel) หมายถึง การปรับเปลี่ยนช่องทางการจำหน่าย โดยเริ่มจากการเพิ่มช่องทางออนไลน์เข้ามาร่วมกับช่องทางเดิมที่มีอยู่ เพื่อเปลี่ยนแปลงรูปแบบการซื้อขายสินค้าให้แปลกใหม่ มีความน่าตื่นเต้น มีอารมณ์ร่วมในการซื้อสินค้า และประสบการณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัชมาพร กลางโถม (2564) ที่ได้กล่าวถึง การตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni-channel) หมายถึง การบูรณาการช่องทางการสื่อสารทั้งหมดระหว่างธุรกิจและผู้บริโภคอย่าง

มีความต่อเนื่อง ทั้งช่องทางที่เป็นแบบออฟไลน์ (Offline) เช่น การขายผ่านหน้าร้าน และช่องทางแบบออนไลน์ (Online) และสอดคล้องกับแนวคิดสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (2565) กล่าวถึงการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel) หมายถึง การทำการตลาดหลากหลายช่องทาง ทั้งในเครือข่ายออนไลน์และการบริหารหน้าร้าน เพื่อให้เกิดการบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัศนุโร เตชะสวัสดิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การค้าปลีกช่องทางไร้รอยต่อเพื่อผู้บริโภคในยุคการตลาด 4.0” ผลการวิจัยพบว่า การค้าปลีกช่องทางไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) เป็นการพัฒนารวดเร็วของเทคโนโลยีด้านข้อมูลและการสื่อสารรวมทั้งการคิดค้นนวัตกรรมที่เชื่อมโยงกับอินเทอร์เน็ตอย่างหลากหลาย เป็นปัจจัยเร่งให้มีการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคการตลาด 4.0 ซึ่งเป็นยุคที่ตลาดมีการหลอมรวมเข้าด้วยกันในวงกว้างมากขึ้นโซเชียลมีเดียทำให้ผู้คนมีความสามารถติดต่อเชื่อมโยงระหว่างกันได้อย่างทั่วถึงไร้ข้อจำกัด และยังเป็นแนวทางการจัดจำหน่ายผ่านหลายช่องทางภายใต้การเชื่อมโยงฐานข้อมูลลูกค้า และระบบปฏิบัติการระหว่างทุกช่องทางอย่างสมบูรณ์ เป็นวิถีทางที่มีความเหมาะสมเพราะด้วยระบบที่เชื่อมโยงกันอย่างไร้รอยต่อระหว่างแต่ละช่องทางการจำหน่าย จะทำให้ผู้บริโภคได้รับประสบการณ์การหาซื้อสินค้าและบริการที่ราบรื่น สะดวกรวดเร็ว และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิต รวมทั้งได้รับความพึงพอใจจากการตอบสนองในระดับรายบุคคลจากผู้ค้าปลีก ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มความผูกพันของลูกค้าที่มีต่อผู้ค้าปลีก

1.2 ระดับการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจซื้อสินค้าทางช่องทาง Omni Channel Marketing จากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในกรณีที่ตัดสินใจซื้อสินค้านั้น ลูกค้าจะมีรูปแบบการตัดสินใจที่เป็นกระบวนการ โดยดูสาเหตุหรือองค์ประกอบต่างๆเพื่อประกอบการตัดสินใจ โดยเริ่มตั้งแต่การค้นหาคำต้องการของแต่ละบุคคล การหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการซื้อสินค้าทางช่องทางการตลาดไร้รอยต่อ มีการประเมินทางเลือกเพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อตลอดจนศึกษาไปถึงเมื่อตัดสินใจซื้อแล้ว จะมีการซื้อในช่องทางที่ซื้อตลอดไปหรือไม่ นั่น ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ลูกค้านำมาใช้ในการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโครในช่องทางการตลาดแบบไร้รอยต่อ อาทิ ลูกค้ามีความต้องการซื้อสินค้าจากแอปพลิเคชันของห้างแม็คโคร หรือความต้องการช่องทางการจำหน่ายทั้ง Online และ Offline ที่ช่วยตอบโจทย์ในการซื้อสินค้านั้น การให้ข้อมูลสินค้าของห้างแม็คโครทั้ง Offline และ Online ที่สามารถให้ลูกค้าค้นหาข้อมูลจากโฆษณาประชาสัมพันธ์ในสื่อต่างๆ และมีการเปรียบเทียบสินค้าที่วางจำหน่ายทาง Online และ Offline ของห้างแม็คโคร ประกอบการตัดสินใจซื้อสินค้า และพร้อมที่จะเป็นลูกค้าประจำของห้างแม็คโครตลอดไป สอดคล้องกับแนวคิดของ ฉัตยาพร เสมอใจ (2556) กล่าวว่า การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง กระบวนการในการเลือกที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่างๆที่มีอยู่ ซึ่งผู้บริโภคมักจะตัดสินใจในทางเลือกต่างๆของสินค้าและบริการอยู่เสมอ โดยที่เขาจะเลือกสินค้าหรือบริการตามข้อมูลและข้อจำกัดของสถานการณ์

การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญและอยู่ในจิตใจของผู้บริโภค สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิน ศรีสะอาด (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในร้านท็อป มาร์เก็ต สาขาห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลบางนา ผลการวิจัยยังพบว่า ระดับความคิดเห็นของปัจจัย ด้านส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในร้านท็อป มาร์เก็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชมาพร กลางโถม (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การตลาดไร้รอยต่อที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ ผลิตภัณฑ์จากสวนดุสิตโฮมเบเกอรี่ และพบว่า การตัดสินใจซื้อผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจซื้อโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยท่านมีโอกาสดำเนินการให้คนอื่นซื้อเบเกอรี่ ท่านจะแนะนำร้านสวนดุสิตโฮมเบเกอรี่ มีข้อมูลผลิตภัณฑ์ทั้งทางออนไลน์และร้านค้าปลีกช่วยให้ท่านตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากสวนดุสิตโฮมเบเกอรี่ได้ และหากท่านมีโอกาซื้อเบเกอรี่ในครั้งถัดไป ท่านสามารถซื้อผลิตภัณฑ์สวนดุสิต โฮมเบเกอรี่ได้จากหลากหลายช่องทาง

2. ปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การตลาดแบบ Omni Channel Marketing คือ ช่องทางการตลาดที่ผสมผสานช่องทางแบบดั้งเดิมและช่องทางออนไลน์เข้าด้วยกัน โดยห้างแม็คโครได้ สร้างประสบการณ์ที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันให้แก่ลูกค้า ผ่านการซื้อสินค้าหลายช่องทางที่สามารถเข้าถึงลูกค้าได้โดยคำนึงถึงความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าเป็นหลักทั้งในระบบ Online และระบบ Offline เพื่อให้ลูกค้าเข้าถึงผลิตภัณฑ์และบริการได้ง่าย ทั้งในด้านการเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า ด้านการมอบประสบการณ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง และด้านการเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค เช่น การได้รับข้อมูลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสินค้าโปรโมชั่นและสิทธิพิเศษต่างๆ ของห้างแม็คโครทั้ง Online และ Offline อย่างต่อเนื่องสามารถส่งซื้อสินค้าได้อย่างหลากหลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นช่องทาง Online และ Offline ทำให้สะดวกสบายและมีความรวดเร็วในการซื้อสินค้า หรือบัตรสมาชิกแม็คโครสามารถใช้ได้ทุกช่องทางและเชื่อมต่อข้อมูลเพื่อการสะสมคะแนนรับสิทธิพิเศษต่างๆ การสร้างความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าในการสั่งซื้อสินค้าทาง Online จากแอปพลิเคชัน ของห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลกสินค้า ตลอดจนลูกค้าสามารถสอบถามเข้าถึงข้อมูลและเลือกซื้อสินค้าได้ทาง Line Chat และ Call Center เพื่อช่วยให้ได้รับข้อมูลที่ต้องการทันที จึงทำให้ปัจจัยการตลาดแบบไร้รอยต่อมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อ สอดคล้องกับแนวคิดของ Brickey (2016) กล่าวถึง การตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel) หมายถึง ธุรกิจพยายามสร้างประสบการณ์ที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันให้แก่ลูกค้า ผ่านการซื้อสินค้าจากหลายช่องทางที่สามารถเข้าถึงลูกค้าได้จากฐานข้อมูลเดียวกันที่มีการเชื่อมโยงระหว่างทุกช่องทางอย่างสมบูรณ์ ซึ่งหลักที่สำคัญของวิธีการนี้คือ มุ่งเน้นสร้างประสบการณ์ การใช้จ่ายเพื่อให้ลูกค้าเกิดความพอใจ โดยคำนึงถึงลูกค้าเป็นศูนย์กลางในการ

ปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงศ์ คงธนทรัพย์ และอิสราภรณ์ ลาดละคร (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง Omni Channel Marketing กับพฤติกรรมผู้บริโภคธุรกิจค้าปลีก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการรวบรวมช่องทางที่หลากหลายซึ่งเชื่อมโยงกันอย่างไร้รอยต่อในฐานะที่เป็น Omni Channel Marketing ประกอบด้วยด้านการเชื่อมโยงข้อมูล กลยุทธ์การสื่อสาร การส่งมอบสินค้า การชำระเงิน ปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภคธุรกิจค้าปลีกในระดับต่างกันและมีทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญในระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. การตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) จากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก ตั้งแต่การเชื่อมโยงเข้าหาลูกค้า การเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค และการสร้างความผูกพันกับลูกค้า เช่น ห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลกมีช่องทางการติดต่อซื้อสินค้าได้อย่างหลายช่องทาง ทั้ง Online และ Offline ที่สามารถให้ผู้บริโภคเลือกใช้ได้อย่างรวดเร็ว มีความสะดวกสบายและขั้นตอนการซื้อที่ไม่ยุ่งยาก รวมทั้งการสร้างความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยในการสั่งซื้อสินค้าตามช่องทางที่ห้างแม็คโครมีไว้ให้บริการ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ห้างแม็คโครสามารถนำไปประยุกต์เพื่อวางแผนช่องทางการขายสินค้าให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว มีความถูกต้อง มีความปลอดภัย และเป็นที่พึงพอใจให้กับลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง

2. การตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ด้านการมอบประสบการณ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง เป็นด้านที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าจากห้างแม็คโคร ถึงแม้ว่าทางห้างจะมีการให้บริการการจองสินค้า การให้บริการขนส่งสินค้าให้กับลูกค้า หรือการอำนวยความสะดวกในการชำระเงินของลูกค้าก็ตาม ห้างแม็คโครก็ควรจะรักษามาตรฐานการให้บริการเหล่านี้ไว้ให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งอาจมีการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการที่ทำให้ลูกค้ามีความพึงพอใจมากที่สุดเพื่อเป็นการเพิ่มยอดขายของห้างให้มากขึ้นได้

3. การตัดสินใจซื้อสินค้าทางช่องทาง Omni Channel Marketing จากห้างแม็คโคร จังหวัดพิษณุโลก ด้านการแสวงหาข้อมูลหรือข่าวสาร เป็นสิ่งที่ลูกค้ายังให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยเฉพาะในเรื่องของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลดีและผลเสียของซื้อสินค้าทั้ง Online และ Offline ข้อมูลเกี่ยวกับแอปพลิเคชันในการเลือกซื้อสินค้าของห้างแม็คโคร หรือค้นหาข้อมูลของสินค้าห้างแม็คโครจากหลายช่องทางเพื่อประกอบการซื้อ ดังนั้น ห้างแม็คโคร ควรจะมีข้อมูลและมีการประชาสัมพันธ์ให้กับลูกค้าว่าสามารถค้นหาข้อมูลได้จากแหล่งใดบ้าง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงความปัจจัยการตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ของห้างสรรพสินค้าอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบว่าการให้บริการแบบการตลาดไร้รอยต่อของแต่ละห้างเป็นเช่นไร และนำผลการศึกษาที่ได้มาประยุกต์ใช้เพื่อวางแผนการดำเนินงานในช่องทางการตลาดไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ให้เป็นที่รู้จักของลูกค้าและเมื่อลูกค้าใช้แล้วมีความพึงพอใจและประทับใจในการให้บริการซื้อสินค้าของห้างแม็คโครมากที่สุด

2. ควรมีการศึกษาถึงสภาพปัญหาต่างๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการซื้อขายช่องทาง (Omni Channel Marketing) ของลูกค้า เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องการให้บริการ รวมทั้งมีการพัฒนาการให้บริการแก่ลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจและใช้บริการการซื้อสินค้าทางช่องทาง (Omni Channel Marketing) ตลอดไป

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงศ์ คงธนาทรัพย์ และอิสราภรณ์ ลาตละคร. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่าง Omni channel marketing กับพฤติกรรมผู้บริโภคธุรกิจค้าปลีก. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*. 7 (2), 78-83
- กิตติพัฒน์ ดำรงภัทร. (2560). "Omni-Channel (ออมนิ - ชาแนล)" การตลาดยุคใหม่ทางรอดธุรกิจค้าปลีกไทย. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://library2.parliament.go.th/ebook/contentissue/2560/hi2560-084.pdf>.
- คณิน ศรีสะอาด. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าในร้านท็อป มาร์เก็ต สาขาห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลบางนา. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2556). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชัชฌาพร กลางโถม. (2564). การตลาดไร้รอยต่อที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากสวนดุสิตโฮมเบเกอร์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน). (2565). ประหยัดต้นทุนและเวลาซื้อแบบไร้รอยต่อเพื่อแก้ปัญหาผู้ประกอบการด้วย MakroClick. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://makrohorecaacademy.com/th/articles/makroclick>.
- ภัทรภรณ์ ปัญญาใหญ่. (2565). อิทธิพลของการตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing) ที่ส่งผลต่อความภักดีของลูกค้าร้าน UNIQLO ในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (2565). การตลาดแบบไร้รอยต่อ (Omni Channel Marketing). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://thaiembdc.org/th>.

- อัศน์อุไร เตชะสวัสดิ์. (2560). การค้าปลีกช่องทางไร้รอยต่อสำหรับผู้บริโภคในยุคการตลาด 4.0. *วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 2 (2). 82-96.
- Brickey, C. (2016). *Achieving Omni-channel Nirvana*. W Wilson Perumal & Company Inc.
- Cochran, W.G. (1977). *Wiley : Sampling Techniques*. 3rd ed. New York: John Wiley & Sons.

การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออก
เสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
บ้านวังหัวดอย สังกัดกลุ่มโรงเรียนน้ำหมัน-หาดลำจังหวัดอุดรดิตถ์

**The Development of Phonics Learning Package for Enhancing English
Pronunciation Ability of Prathomsuksa 3 Students for
Banwunghuadoy School Under the Office of
Nammun-Hardlar School Cluster of
Uttaradit Province**

วิภาวี ตริวิมล และ สุพรทิพย์ ธนภักขิทธิวัต

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Wipawee Triwimon and Suphornthip Thanaphatchottiwat

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Wipawee65@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษของเรียนบ้านวังหัวดอยพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ไม่รู้หลักการสะกดคำที่ถูกต้อง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนไม่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ การสอนของครูใช้วิธีการสอนคำศัพท์ในรูปแบบการจดจำคำศัพท์แบบจำเป็นคำ (Whole- word approach) ไม่มีสื่อหรือชุดแบบฝึกทักษะที่เหมาะสมในการกระตุ้นการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนคำศัพท์ใหม่ เมื่อเรียนในระดับที่สูงขึ้น ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การวิจัยในครั้งนี้เพื่อ 1) สร้างและหาคุณภาพชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ 2) เปรียบเทียบทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งสิ้น 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์จำนวน 6 บทเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ จำนวน 11 แผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 3) แบบทดสอบวัดการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความตรงตามเนื้อหาารายข้อ (Index of Item—

* วันที่รับบทความ : 9 พฤษภาคม 2567; วันแก้ไขบทความ 15 พฤษภาคม 2567; วันตอบรับบทความ : 17 พฤษภาคม 2567

Received: May 9, 2024; Revised: May 15, 2024; Accepted: May 17, 2024

Objective Congruence: IOC) อยู่ที่ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test for dependent samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.31) 2) ทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นชุดแบบฝึกทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการอ่านออกเสียงสะกดคำได้ เนื่องจากในชุดแบบฝึกทักษะนี้มีรูปแบบเนื้อหาที่มีคำศัพท์พื้นฐานที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์เสียงพยัญชนะ สระ และตัวสะกดพื้นฐานในภาษาอังกฤษ

คำสำคัญ: ชุดแบบฝึกทักษะ; การอ่านแบบโฟนิกส์; ทักษะการอ่านสะกดคำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

Abstract

The administration of English instruction at Ban Wang Hua Doi School discovered that students struggle with accurately pronouncing words in the language. not familiar with proper spelling usage. The reason for this is because English teachers lack experience in the classroom. The teacher employs the whole-word approach, which is a technique for teaching vocabulary that involves memorization of words. There isn't any suitable media or skill-training program to promote learning. Because of this, students are unmotivated to pick up new terminology. When pursuing higher education These issues have an impact on third-grade teaching and learning strategies.

The objectives of this research were to 1) create and investigate the quality of the phonics learning package. and 2) compare the students' English pronunciation ability between pre-learning and post-learning taught by phonics learning package. The samples were 12 students in Prathomsuksa 3 students of Wunghuadoy School and were selected by the sample of the school unit-based simple random sampling in semester 2, 2023. The research instruments were as follow; 1) 6 units of phonics learning package its average was 4.73.

2) 11 lesson plans with phonics learning packages its average was 4.80 3) English pronunciation ability examination for 30 questions The IOC value of each item ranged was 1.00. Data were analyzed using mean, standard deviation, and t-test for dependent samples.

The results showed 1) the creating and investigating the quality of the phonics learning package evaluated by all 3 experts, the average quality assessment results were at the highest level ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.31) 2) The students developed higher level of English pronunciation ability after studying at the .05 level of significance.

On conclusion, the phonics learning packages designed to help pronunciation and spelling English vocabulary for Prathomsuksa 3 students. It is a series of lessons designed to assist students enhance their reading pronunciation and spelling skills. This is because the content style for this skill set contains fundamental vocabulary that enables children to learn English vocabulary, vowels, consonants, and basic spellings.

Keywords: Phonics learning package; Phonics reading English pronunciation ability

บทนำ

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษ คือ ภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารถึงกันทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกยุควิทยาการและสังคมแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ข้อมูลข่าวสารเผยแพร่อย่างรวดเร็ว และสามารถเข้าถึงได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ การเชื่อมโยงในปัจจุบันมีระบบแบบเครือข่าย ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงกลายเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเข้าถึงข้อมูลทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การยกระดับความสามารถด้านภาษา (Language proficiency) และการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เทียบเท่าระดับนานาชาติเป็นพันธกิจที่สำคัญของการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพทั้งด้านทักษะ (Skill) คุณลักษณะ (Characteristic) และสมรรถนะ (Competency) ที่สำคัญต่อการเป็นประชากรโลก (Global Citizen) ในศตวรรษที่ 21 Thailand 4.0 การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการสร้างทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) โดยครอบคลุมทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะด้านศิลปกรรมจรรยาบรรณ และทักษะภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมและผลผลิตใหม่ ๆ การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารเป็นตัวขับเคลื่อน และคนไทยในยุคนี้จำเป็นต้องมีทักษะความเป็นนานาชาติ (Internationalization Skills) ภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในฐานะภาษาสากล (English as Global Language) ที่นิยมใช้ติดต่อสื่อสารกันในสังคมโลกและนับเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเข้าถึงผู้คนบนโลกควบคู่กับการใช้ภาษาสื่อสาร (Use) ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ สอดรับกับแนวคิดการพัฒนาประเทศในยุค Thailand 4.0

(สมบัติ คชสิทธิ์, จันทน์ อินทรสุต และ ธนกร สุวรรณพฤติ, 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในด้านการออกเสียง ความรู้ทางคำศัพท์ คืออ่านออกเสียงคำ สะกดคำอ่านกลุ่มคำประโยค และบทพูดเข้าจังหวะ(chant) ง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ซึ่งในการเรียนรู้ภาษานั้นเป็นสิ่งที่ดีและสำคัญที่จะฝึกให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ที่ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อเป็นแนวทางให้เกิดการพัฒนาตนเองในภายภาคหน้า อาทิการออกเสียงคำศัพท์และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเริ่มเรียนภาษาคือการรู้ความหมายของคำศัพท์ในภาษานั้นๆ การออกเสียงของแต่ละภาษาเป็นสิ่งสำคัญ ผู้เรียนจะต้องฝึกออกเสียงให้ถูกต้องเหมือนเจ้าของภาษา จึงควรสร้างพื้นฐานและ

ปลูกฝังลักษณะการออกเสียงให้ถูกต้องมาตั้งแต่ต้น เพื่อไม่ทำให้เกิดปัญหาที่แก้ยากในภายหลังและนอกจากการออกเสียงให้ถูกต้องแล้ว ควรสอนให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ เนื่องจากคำศัพท์เป็นสิ่งที่สำคัญในการเรียนรู้ทุกภาษา การรู้คำศัพท์เป็นจำนวนมาก จะส่งผลให้ผู้เรียนนั้นสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ คำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทุกคนต้องเรียนรู้และเพิ่มพูนอยู่เสมอ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ (Lewis, 1997) และการรู้ความหมายของคำศัพท์จะทำให้เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ (Allen & Vallette, 1977) สำหรับเด็กไทยมีปัญหาอย่างมากในการออกเสียงภาษาอังกฤษ

เนื่องจากระบบเสียงของภาษาอังกฤษกับระบบเสียงของภาษาไทยมีความแตกต่างกัน ประการแรกคือ เสียงที่ปรากฏอยู่ในภาษาอังกฤษนั้น ไม่มีในภาษาไทย เช่น เสียง /V/, /Z/ โดย เทียนมณี บุญจุน (2548) ดังนั้นนอกจากการสอนให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องแล้วการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ออกเสียงก็เป็นสิ่งสำคัญ และจำแนกด้วยเช่นกัน เนื่องจากคำศัพท์เป็นองค์ประกอบหนึ่งระบบการสอนภาษาอังกฤษที่ได้ผลอ่านออกเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มี 7 ขั้นตอนที่ได้ผล (อินทิรา ศรีประสิทธิ์, 2552) ได้แก่ 1. องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการสอนให้ได้ยินรับรู้และรู้จักจัดการกับทุกหน่วยเสียงของภาษาอังกฤษที่เป็นส่วนประกอบของคำ และพยางค์ (Phonemic Awareness) 2. องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการเชื่อมโยงตัวอักษรกับหน่วยเสียงซึ่งมีความสัมพันธ์แบบที่ทำนายได้ทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้ด้วยการถอดรหัสตัวอักษร ของ ภาษาเขียนให้เป็นหน่วยเสียง (Phonics) 3. การพัฒนาคำศัพท์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความเข้าใจในบทอ่านเมื่อผู้อ่านพบคำใหม่ นอกจากจะอ่านได้อย่างถูกต้องอย่างคล่องแคล่วแล้วจำเป็นที่จะต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ถ้าไม่เช่นนั้นเขาต้องใช้กลยุทธ์อื่นเช่น ศาสตร์แห่งการเดาจากบริบทของประโยคเพื่อที่จะเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้น (Vocabulary Development) 4. ความสามารถในการอ่านอย่างถูกต้องและชัดถ้อยชัดคำด้วยความคล่องแคล่วและ ความรู้สึกเนื่องจากความสามารถในการอ่านอย่างถูกต้องและคล่องแคล่วเปรียบเสมือนสะพานที่เชื่อมระหว่างการรับรู้คำกับความเข้าใจ (Reading Fluency) 5. ความเข้าใจในบทอ่านเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สลับซับซ้อน ผู้อ่านจะเข้าใจบทอ่านได้จำเป็นต้องพึ่งทักษะในการรับรู้คำและคำศัพท์ การอ่านอย่างคล่องแคล่วไม่ตะกุกตะกักและการคิดตามบทอ่านเพื่อที่จะเข้าใจสิ่งที่อ่านนั้นอย่างถ่องแท้ (Reading Comprehension) 6. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ (Writing) 7. ความสามารถอย่างเต็มขั้นของการอ่านออกเขียนได้ (Full Literacy) ซึ่งระบบการสอนของไทยนั้นได้ข้ามขั้นตอนที่ 1 และ 2 ไป โดยให้เด็กเรียนการจำคำศัพท์โดยที่ไม่ได้เรียนรู้เรื่องโฟนิกส์ก่อน ทักษะในการอ่านโดยวิธีโฟนิกส์เป็นองค์ประกอบ สำคัญในการเพิ่มทักษะในการอ่านและจำเป็นต้องสอนอย่างละเอียดในบริบทที่มีความหมายและบูรณาการในวิชาการอ่านและการเขียน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พบว่า การสอนแบบโฟนิกส์จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้โดยการแจกแจงหน่วยเสียงที่นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษร (ดวงใจ ตั้งสง่า, 2555-2556) กล่าวว่า นวัตกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์นี้ยังที่ช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้โดยเริ่มจากการอ่านคำศัพท์ไปสู่การอ่านประโยคและบทความเพราะเมื่อนักเรียนอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ก็จะสามารถเขียนภาษาอังกฤษได้ด้วยเช่นกันกับจากงานวิจัยของจรัสสี สีแสง (2555) กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์นั้นจะช่วยให้นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษรที่จะเป็นนวัตกรรมด้านการอ่านภาษาอังกฤษและเมื่อนักเรียนอ่านออกแล้วก็จะสามารถเขียนออกได้ด้วยเช่นกันซึ่งจะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษให้สูงขึ้นด้วยเหตุผลดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ถึงวิธีการออกเสียงที่ถูกต้องตามหลักการออกเสียงแบบโฟนิกส์ และสามารถฝึกฝนการออกเสียงได้บ่อยครั้งเท่าที่ต้องการ ซึ่งชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงมากยิ่งขึ้นและช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษ

สำหรับปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ไม่รู้หลักการสะกดคำที่ถูกต้อง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนไม่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ เนื่องจากครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การสอนของครูใช้วิธีการสอนคำศัพท์ในรูปแบบการจดจำคำศัพท์แบบจำเป็นคำ (Whole- word approach) ไม่มีสื่อหรือชุดแบบฝึกทักษะที่เหมาะสมในการกระตุ้นการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงใหม่ได้ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนคำศัพท์ใหม่ เมื่อเรียนในระดับที่สูงขึ้น ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นอย่างมาก จากการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปีการศึกษา 2565 ของฝ่ายวิชาการของโรงเรียนบ้านวังห้วยดอย พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ (ด้านทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์) ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดการไว้ของสถานศึกษา (รายงานผลการปฏิบัติการโรงเรียนบ้านวังห้วยดอย ประจำปี 2565) และจากการทดสอบการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังห้วยดอย พบว่านักเรียนร้อยละ 60 ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ถึงวิธีการออกเสียงที่ถูกต้องตามหลักการออกเสียงแบบโฟนิกส์ และสามารถฝึกฝนการออกเสียงได้บ่อยครั้งเท่าที่ต้องการ ซึ่งชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงมากยิ่งขึ้นและช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบเชิงทดลอง (Experimental research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบมีกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม (One group Pretest – Posttest Design) และมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบก่อนเรียน	การทดลอง	การทดสอบหลังเรียน
T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

T1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T2 แทน การทดสอบหลังเรียน

X แทน ทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนน้ำหมัน-หาดลำ อำเภอลำปูลา จังหวัดอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านน้ำหมัน โรงเรียนบ้านนาตันโพธิ์ โรงเรียนบ้านวังหัวดอย โรงเรียนจรมอนุสรณ์ 1 โรงเรียนท่าแฝกอนุสรณ์ 2 โรงเรียนบ้านน้ำต๊ะ โรงเรียนบ้านน้ำลี โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านสงเคราะห์ 1 และโรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านสงเคราะห์ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 105 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย อำเภอลำปูลา จังหวัดอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ จำนวน 6 บทเรียน
2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดแบบฝึกการอ่านแบบโฟนิกส์ รายวิชาภาษาอังกฤษ (เพิ่มเติม)

จำนวน 11 แผน

3. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นข้อสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 30 ข้อ

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย

1.2 วิเคราะห์หลักสูตรและสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พร้อมทั้งกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามน้ำหนักความสัมพันธ์ในแต่ละด้าน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้
- 2) กำหนดตัวชี้วัด
- 3) กำหนดสาระการเรียนรู้
- 4) กำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม
- 5) วิเคราะห์และกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามน้ำหนักความสัมพันธ์ในแต่ละด้าน

มาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และเวลาเรียน เพื่อแบ่งเนื้อหาในการสร้างชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์

1.3 สร้างชุดแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 กำหนดเนื้อหาจำนวน 6 บทเรียน ซึ่งเป็นการอ่านออกเสียงสะกดคำ (Phonics) ซึ่งมีเสียงพยัญชนะเดี่ยว (Consonant) เสียงสระเดี่ยว (Vowel) เสียงพยัญชนะผสม (Blenda and Diagraphs) การออกเสียงพยัญชนะต้น (beginning sound) และการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำ (Final Sound) อีกทั้งมีส่วนประกอบอื่นๆในแต่ละชุด ดังนี้

- คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน
- คำแนะนำการใช้ชุดแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน
- บัตรคำและบัตรภาพ (Flash card)

- เกมประกอบการเรียนการสอนในชุดแบบฝึก

- ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ จำนวน 6 บทเรียน ใช้เวลาจำนวน 18 ชั่วโมง

มีแผนจัดการเรียนรู้ 11 แผน จำนวนคำศัพท์ 1. The alphabet 2. a sound 3. e sound 4 i sound 5. o sound 6.u sound

1.4 นำแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงแบบโฟนิกส์และแบบประเมินคุณภาพชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และประเมินคุณภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์โดยใช้แบบประเมินคุณภาพแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีค่า 3.5 ขึ้นไป แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียง แบบโฟนิกส์อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมที่สามารถนำไปใช้ได้

1.5 นำชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย ไปปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.6 จัดพิมพ์และนำชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป นำไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

2. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ จำนวน 11 แผนการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเนื้อหาตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลางและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาเนื้อหาทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ จำนวน 11 แผน 18 ชั่วโมง ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง a-z จำนวน 1 ชั่วโมง

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง blends and digraphsand sound chart จำนวน 1 ชั่วโมง

3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง /-a-/ จำนวน 2 ชั่วโมง

4. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง /-ar/ จำนวน 2 ชั่วโมง

5. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง /-e-/ จำนวน 2 ชั่วโมง

6. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง /-ee-/	จำนวน 1 ชั่วโมง
7. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง /-i-/	จำนวน 2 ชั่วโมง
8. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง /-ie-/	จำนวน 1 ชั่วโมง
9. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง /-o-/	จำนวน 2 ชั่วโมง
10. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง /-oo-/	จำนวน 2 ชั่วโมง
11. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง /-u-/	จำนวน 2 ชั่วโมง

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน ภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่านประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบประเมินคุณภาพ 25 แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert) โดยมีค่า 3.5 ขึ้นไป แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมที่สามารถนำไปใช้ได้

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแล้วไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12 คน

3. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ สำหรับใช้วัดผลก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

3.1 ศึกษาและวิเคราะห์ตัวชี้วัด ศึกษาและวิเคราะห์ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ศึกษาและวิเคราะห์ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศภาษาอังกฤษ ประถมศึกษาปีที่ 3

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์

3.3 คัดเลือกคำอ่านที่จะใช้ในการสร้างแบบทดสอบวัดการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์จากชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ หรือสื่อและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีความยากง่ายระดับเดียวกัน

3.4 สร้างแบบทดสอบวัดการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ รวม 35 ข้อ สำหรับใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียนโดยสร้างให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้โดยที่ผู้ศึกษา ซึ่งยึดหลักจุดมุ่งหมายในการวัดการอ่าน คือ ออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์

3.5 นำแบบทดสอบวัดการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.6 นำแบบทดสอบวัดการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการพิจารณาและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาข้อสอบรายข้อว่าสอดคล้องจุดประสงค์หรือไม่ แล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณหาค่าความสอดคล้องหรือดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ (IOC) ซึ่งข้อสอบมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทั้งหมด จึงสามารถนำไปใช้ โดยนำไปสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านน้ำหมัน จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2566 รวมทั้งสิ้น 13 คน

3.7 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) จากนั้น

วิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เกณฑ์ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

3.8 นำแบบทดสอบที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ซึ่งข้อสอบก่อนเรียนต้องมีค่ามากกว่า 0.80 จึงสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการทดลองต่อไปได้

3.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดการอ่านออกเสียงฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์วิธีประเมินผลการเรียนและความเข้าใจชุดแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยประเมินความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนจำนวน 12 คน โดยแบบประเมินความสามารถที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นระยะเวลา 1 ชั่วโมง ต่อจากนั้นผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์วิธีการเรียนและข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

3. ผู้วิจัยดำเนินการเรียนการสอนด้วยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 11 แผน ดำเนินการทดลองรวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง ระหว่างการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยจะทำการประเมินทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ในทุกชั่วโมง เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์และปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนขณะจัดการเรียนรู้ โดยทุกแผนการจัดการเรียนรู้จะดำเนินกิจกรรมทั้งสิ้น 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm – up) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดความพร้อมและอยากรู้อยากเรียนในบทใหม่ เนื้อหาจะเชื่อมโยงไปสู่สาระสำคัญของบทนั้นๆ

2. ขั้นทบทวนความรู้เก่า (Revision) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำความรู้เก่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้เสียงเก่าที่ครูเคยสอนไปเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนยังคงจำเสียงเก่าได้และที่สำคัญเป็นการสร้างให้ผู้เรียนมีความแม่นยำและเข้าใจในการใช้เสียงได้มากขึ้น

3. **ชั้นสอนเสียงใหม่ (A new sound)** เป็นชั้นที่ครูนำเสนอเสียงใหม่ให้กับผู้เรียนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ที่มีภาพประกอบ จากนั้นครูอธิบายเกี่ยวกับออกเสียง ตำแหน่งการวางลิ้นเพื่อให้เด็กได้เข้าใจการกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง โดยใช้เสียงที่มาจากเจ้าของภาษาควบคู่กันไปด้วยเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงเสียงที่เรียนรู้ใหม่จริง ๆ

4. **ชั้นประสมคำ (Word making)** เป็นชั้นที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนนำใหม่ที่ได้ไปประสมกับเสียงอื่น ๆ ที่ผู้เรียนมีความรู้อยู่แล้วประกอบขึ้นเป็นคำ

5. **ชั้นฝึกเขียนตัวอักษร (Letter formation)** เมื่อผู้เรียนได้ยินเสียงและฝึกใช้เสียงแล้ว ต้องมีการฝึกเขียนตัวอักษรดังกล่าวที่สอดคล้องกับเสียงนั้นผ่านแบบฝึกหัดในชุดแบบฝึก เพื่อให้เด็กสามารถเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษรได้ โดยผู้สอนจะต้องนำเสนอตัวอักษรให้ชัดเจนผ่านกระดานหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. ระหว่างนักเรียนดำเนินกิจกรรมในแต่ละช่วงของแผนการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยจะสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและพัฒนาการด้านทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ของนักเรียนโดยการบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ทุกชั่วโมง

5. หลังการทดลอง ครูประเมินความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ของนักเรียนเป็นเวลา 1 ชั่วโมงจากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการประเมินทุกเรื่องและคะแนนจากการประเมินความสามารถหลังเรียนมาคำนวณ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ก่อนและหลังเรียน

6. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิด/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
วิธีการสอนการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ หมายถึง การสอนอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ ให้ผู้เรียนได้รู้จักเสียงของตัวอักษรทั้ง 26 ตัว ซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ เสียงพยัญชนะท้ายหรือเสียงตัวสะกด ผสมเป็นคำ ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอนดังนี้ 1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm-up) 2. ขั้นทบทวนความรู้เก่า (Revision) 3. ขั้นสอนเสียงใหม่ (A new sound) 4. ขั้นประสมคำ (Word making) 5. ขั้นฝึกเขียนตัวอักษร (Letter formation)	ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบเอกสารชุดแบบฝึกที่ประกอบด้วยคำศัพท์ จัดพิมพ์เป็นเล่มและ E-book บนเว็บไซต์ ห้องเรียนออนไลน์ภาษาอังกฤษของผู้วิจัย เพื่อใช้ในการฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการออกเสียงคำแบบโฟนิกส์ ที่มีส่วนประกอบในแต่ละชุด ดังนี้ - คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน - คำแนะนำการใช้ชุดแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน - บัตรคำและบัตรภาพ (Flash card) - เกมประกอบการเรียนการสอนในชุดแบบฝึก - ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ จำนวน 6 บทเรียน ใช้เวลาจำนวน 18 ชั่วโมง มีแผนจัดการเรียนรู้ 11 แผน 1. The alphabet จำนวน 2 เรื่อง 2. a sound จำนวน 2 เรื่อง 3. e sound จำนวน 2 เรื่อง 4. i sound จำนวน 2 เรื่อง 5. o sound จำนวน 2 เรื่อง 6. u sound จำนวน 1 เรื่อง	ทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

1.1 วิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ปรากฏผลคะแนนระหว่างเรียนดังตาราง

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพความเหมาะสม
ด้านสาระสำคัญ	4.92	0.58	มากที่สุด
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้	5	0.00	มากที่สุด
ด้านเนื้อหา	4.84	0.33	มากที่สุด
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.87	0.32	มากที่สุด
สื่อการเรียนการสอน	4.60	0.00	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล	4.67	0.00	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.80	0.32	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย มีทั้งหมด 6 ด้าน คือ ด้านสาระสำคัญ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D.=0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$, S.D. = 0.00) และน้อยที่สุดคือด้านสื่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.00)

1.2 วิเคราะห์คุณภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ปรากฏผลคะแนนระหว่างเรียนดังตาราง

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3			
1. ด้านคำชี้แจง							
1	องค์ประกอบมีความชัดเจนครบถ้วนเพียงพอ	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2	จำนวนชุดแบบฝึกทักษะครอบคลุมสาระการเรียนรู้และเนื้อหา	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3	ข้อปฏิบัติในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เข้าใจง่ายชัดเจนด้านคู่มือครู	4	5	4	4.33	0.58	มาก
2. ด้านคู่มือครู							
4	ระบุหน้าที่ของครูผู้สอนได้ละเอียดครบถ้วนเพียงพอ	4	5	4	4.33	0.58	มาก
5	สามารถชี้แนะแนวทางให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและสรุปผล ได้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6	ระบุสิ่งที่ครูผู้สอนต้องเตรียมในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียดครบถ้วน	4	5	4	4.33	0.58	มาก
3. ด้านคู่มือนักเรียน							
7	คำแนะนำในการปฏิบัติชัดเจน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
8	ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3			
4. ด้านเนื้อหา							
9	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10	มีองค์ประกอบของชุดแบบฝึกทักษะครบถ้วน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
11	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมความรู้และทักษะ	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
12	ความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
13	เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
14	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ เกิดความคิดรวบยอดรวดเร็วและสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
15	เนื้อหา มีความถูกต้องตามหลักภาษา	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
16	กิจกรรมในชุดแบบฝึกทักษะมีความหลากหลายเอื้อต่อการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
17	แบบทดสอบมีจำนวนเหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
18	แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ด้านการจัดทำรูปแบบของชุดแบบฝึก							
19	มีความประณีต รูปแบบสวยงาม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
20	ขนาดของตัวอักษรมีความชัดเจน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3			
6. ด้านการประเมิน							
21	การวัดและประเมินผล						มาก
	ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	
22	เครื่องมือที่ใช้วัดและ						มาก
	ประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	
23	วัดและประเมินผลเน้นการประเมินตามสภาพจริง	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ 9 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ เป็นชุดฝึกที่มีเนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ข้อ 10 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีองค์ประกอบของชุดแบบฝึกทักษะครบถ้วน ข้อ 12 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน ข้อ 13 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสม ข้อ 15 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีเนื้อหาที่มีความถูกต้องตามหลักภาษา ข้อ 16 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีกิจกรรมในชุดแบบฝึกทักษะมีความหลากหลายเอื้อต่อการเรียนรู้ ข้อ 18 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อ 19 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีความประณีต รูปเล่มสวยงาม ข้อ 20 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีขนาดของตัวอักษรมีความชัดเจน ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$, S.D. = 0.00) ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีข้อปฏิบัติในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เข้าใจง่าย ชัดเจน ด้านคู่มือครู ข้อ 4 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ระบุหน้าที่ของครูผู้สอนได้ละเอียดครบถ้วนเพียงพอ ข้อ 6 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ระบุสิ่งที่ครูผู้สอนต้องเตรียมในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียดครบถ้วน ข้อ 21 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีการวัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อ 22 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์มีเครื่องมือที่ใช้วัด

และประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อ 3 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ ซึ่งความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.58)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านออกเสียงภาษาสะกดคำศัพท์อังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทำแบบทดสอบเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนในการวัดทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (n=12)

ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	จำนวน แบบทดสอบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า t	Sig.
ก่อนเรียน	30	14.92	1.93	36.49*	0.0000
หลังเรียน	30	26.33	2.10		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า ผลการทดสอบทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังหัวดอย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.92 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.93 ซึ่งสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.10 ค่า t เท่ากับ 36.49* เมื่อเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นดังกล่าว เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คุณภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความเหมาะสมขององค์ประกอบในชุดแบบฝึกได้จากการประเมินค่า 5 ระดับ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.73 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดคือ 3.50 ซึ่งแสดงถึงคุณภาพของ โดยชุดแบบฝึกทักษะการสอนอ่านแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกอ่านสอนเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษในแต่ละเสียงของตัวอักษร เพื่อใช้ในการอ่านคำศัพท์ใหม่ที่ผู้เรียนไม่เคยเจอหรือรู้จัก โดยใช้หลักการสะกดคำแบบโฟนิกส์มาช่วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมั่นคง เข้าใจง่ายและ

ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และสามารถ ทบทวนได้ด้วยตนเอง โดยเนื้อหาจะเริ่มต้นจากพื้นฐานของเสียงที่ใช้ในการ ประสมเสียงคำศัพท์ โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก และมีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงกันในแต่ละบทใน แบบฝึกหัด เนื้อหาจำนวน 6 บทเรียน จะเป็นพยัญชนะและคำศัพท์แบ่งเป็นหมวดหมู่ตามเสียงสระใน ภาษาอังกฤษ (a,e,i,o,u) ในบทเรียนต่างๆเป็นคำศัพท์ที่มีจำนวน 1-2 พยางค์ ซึ่งนักเรียนสามารถทำคะแนน ออกมาได้ดีทั้งในระหว่างเรียนและหลังเรียน และในการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนจะได้ฟังเสียงคำศัพท์ผ่านการดู วิดีโอเพลงต่างๆ และได้เรียนรู้การอ่านออกเสียงในชั้นเรียนผ่านบัตรคำศัพท์และปฏิบัติโดย การทำแบบฝึก ทักษะการอ่านออกเสียงแบบโฟนิกส์ รวมไปถึงได้ผ่อนคลายผ่านการระบายสีรูปภาพในแบบฝึกหัด เล่นเกม จากข้อมูลดังกล่าว ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นสื่อการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพที่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ ทำให้การจัดการเรียนรู้ ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ รัชดาภาญณ์ ไยดี (2565: บทคัดย่อ) การวิจัยของได้พัฒนาทักษะการอ่าน ออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนตารอด จังหวัดกำแพงเพชรและผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียง แบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่า ประสิทธิภาพ 80.30/82.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และยังสอดคล้องเพิ่มเติมกับการวิจัยของ สาวิตรี อานมณี และ เบญจพร สว่างศรี (2562: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำโดยใช้ เสียงโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำโฟ นิิกส์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 86.79/85.00 เป็นไปตามเกณฑ์ 85/85 ที่กำหนด ไว้ ซึ่งประสบความสำเร็จเช่นเดียวกับการวิจัยของผู้วิจัย ความสำเร็จเช่นเดียวกับการวิจัยของผู้วิจัย

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยใช้ ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนการอ่านออกเสียง ภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย อยู่ที่ 14.92 คะแนนและมีค่า S.D. อยู่ที่ 1.93 และ หลังจากได้จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน แบบโฟนิกส์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 26.33 คะแนน และมีค่า S.D. อยู่ที่ 2.10 ค่า t เท่ากับ 36.49* เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาการสอน วิธีการสอนและลำดับการเรียนรู้ของเนื้อหาที่สามารถเสริมสร้างกระบวนการ อ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดแบบฝึกการอ่านแบบโฟนิกส์ โดยเริ่มจากการเรียนรู้เสียง พื้นฐานของตัวอักษร ทั้งเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย ผูกการผสมคำอย่างต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้นที่ เหมาะสม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้สื่อ เกม เพลง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความ สนุกสนาน จึงส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่เห็นได้จากความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งสอดคล้อง การกับวิจัยของ อัจจิมา ไชยชิต (2563) การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

(Phonics) โดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (Phonics) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน รวมไปถึงยังสอดคล้องกับ พิมพ์กร พวงชื่น (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงและสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์มีทักษะการอ่านออกเสียงและสะกดคำของทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .5 ทั้งนี้ผลต่างของค่าคะแนนทั้งสอง ครั้งเฉลี่ย 2.80 แสดงว่า หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะและสอนซ่อมเสริมแล้ว นักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

1.1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระยะเวลา ในการวิจัยในครั้งนี้ควรลดบางกิจกรรมลง เนื่องจากไม่สามารถทำกิจกรรมทั้งหมดภายใน 1 คาบเรียน จึงต้องมีการสอนเสริมและทบทวนเพิ่มในคาบกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 30 นาที

1.2 การดำเนินการสอน ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแต่ละคนโดยให้ความสนใจใส่ดูแลและช่วยเหลือนักเรียนเพื่อจะได้เป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและเกิดการเรียนรู้ รวมไปถึงจัดกิจกรรมที่หลากหลายไม่ซ้ำ เช่น ใช้เกมเกี่ยวกับคำศัพท์เพิ่มให้นักเรียนได้แข่งขัน ทั้งกลุ่มและเดี่ยว มีเพลงและการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเสียงโฟนิกส์ให้ร้องในบทเรียนใหม่ มีเทคโนโลยีแอปพลิเคชันมาใช้เพื่อให้นักเรียนตื่นเต้น สนใจ

1.3 ครูควรเพิ่มกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกอ่านประโยคและพูดประโยคสั้นๆ ที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียนเพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะการอ่านและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

1.4 ในฝึกประสมคำ นักเรียนควรมีความรู้พื้นฐานในการสะกดคำภาษาไทยก่อน หรือควรปรับพื้นฐานให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการสะกดคำเพื่อช่วยให้สามารถพัฒนาและเพิ่มพูนทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษได้ง่ายขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำกระบวนการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านแบบโฟนิกส์หรือกระบวนการสอนอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโฟนิกส์ไปใช้สอนในระดับชั้นอื่นโดยอาจจะเริ่มระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเริ่มจากการเสริมสร้างพื้นฐานความรู้เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการอ่านคำศัพท์ได้รวดเร็วในระดับชั้นต่อไป และเพื่อง่ายต่อการต่อยอดความรู้สู่ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ในชั้นต่อไป

2.2 ควรมีการนำแบบฝึกทักษะมาใช้ผสมผสานการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมรูปแบบอื่นเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ที่มากขึ้นเนื่องจากเด็กนักเรียนแต่ละคนอาจจะสามารถเรียนรู้ได้ดีในวิธีการที่แตกต่างออกไป หากนำมาใช้ในการวิจัย อาจจะทำให้วิจัยประสบความสำเร็จมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จรัสสี สีแสง. (2555). ผลการใช้หลักการชินตติกโฟนิกส์ในการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ค้นคว้าอิสระ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พิมภรณ์ พวงชื่น. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงและสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยนเรศวร. พรุ ทังแดง. "เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและไม่ใช้แบบฝึกวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย". วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.
- รัชดาภาณู จัน โยดี. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนดาดอด จังหวัดกำแพงเพชร. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สาวิตรี อานมณี และ เบญจพร สว่างศรี. (2562). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำโดยใช้เสียงโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิจัยในชั้นเรียน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมบัติ คชสิทธิ์, จันทน์ อินทรสุด และ ธนกร สุวรรณพถ. (2560). การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนยุค THAILAND 4.0. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 7 (2), 175-186.
- อัจฉิมา ไชยชิต. (2563). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (Phonics) โดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 . วิจัยในชั้นเรียน
- Lewis, M.. & Ellis, S. (2006). *Introduction phonics: The wider picture. In phonics:Practice, research and policy*. London: SAGE.

การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค KWL-Plus ในรายวิชาการอ่าน
สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2

วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

**The English Reading Comprehension by Using KWL-Plus Technique
in English Publication Reading Course of Second Year
Vocational Certificate Students in Kamphaeng
Phet Technical College**

โชติดา พักเรือนดี และ ธำรงลักษณ์ เอื้อนครินทร์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Chotida Pakrueandee and Tamronglak U-nakarin

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : chotidap65@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค KWL-Plus ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยเทคนิค KWL – Plus ของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้องที่ 1 จำนวน 34 คน ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิค KWL-Plus มีจำนวน 8 แผน เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า มีความเหมาะสมในทุกด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.13 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังเรียน เป็นข้อสอบปรนัยชนิดแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.08-0.58 มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.83 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWL-Plus จำนวน 16 ข้อ ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ผลรวมรายข้อทุกข้อ เท่ากับ 1 การแปลผลใช้ได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ (t-test dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนด้วย

การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWL-Plus สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWL-Plus โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ; เทคนิค KWL-Plus; การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ

Abstract

The objectives of this research were to 1) compare students' English reading comprehension before and after applying the KWL-Plus technique of second-year vocational certificate students and 2) To study student satisfaction with learning to read English for comprehension using the KWL-Plus technique of second-year vocational certificate.

The sample selected by purposive sampling technique, comprises 34 students majoring in the business computer of the second-year vocational certificate, room 1, the academic year 2023, Kamphaeng Phet Technical College. The instruments used in the research consisted of 1) There are 8 plans for learning to read English for comprehension using the KWL-Plus technique. When considered, it was found to be appropriate in every aspect. which has a mean value of 4.72 and a standard deviation of 0.13 and 2) Test to measure English reading comprehension ability Before and after class It is a multiple-choice test with 4 options, and 20 questions, with a discriminatory power (r) between 0.08-0.58 and a reliability (α) equal to 0.83. and 3) Questionnaire on student satisfaction with learning management using the KWL-Plus technique, 16 items. Results of the consistency analysis (IOC) of the questionnaire. The sum of every item equals 1. The interpretation of the results is valid.

The results of the study were as follow: 1) the English reading comprehension ability of students with learning management using the KWL-Plus technique was higher than before learning. Statistically significant at the .05 level and 2) students were satisfied with the learning management using the KWL-Plus technique, overall, at the highest level.

Keywords: Reading Comprehension; KWL-Plus Technique; Reading Authentic Materials in English

บทนำ

ในโลกยุคปัจจุบันนี้ย่อมมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเทคโนโลยีมีความพัฒนาก้าวหน้าแบบไม่หยุดนิ่งและสังคมปัจจุบันให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีอยู่เสมอจึงทำให้การสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อทั้งในด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ และในประเทศด้านการทำธุรกิจ การคมนาคม การศึกษาและแม้แต่การเชื่อมความสัมพันธ์กันเพื่อให้ได้มาซึ่งมิตรภาพและที่สำคัญการศึกษาย่อมมีความสำคัญอยู่เสมอและการศึกษายังเปิดกว้างไปทั่วโลก จึงทำให้การศึกษาในรายวิชาภาษาอังกฤษด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จึงมีบทบาทมากที่สุดในยุคนี้ เพราะการสื่อสารในยุคนี้จำเป็นอย่างยิ่งในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารไปทั่วโลก

จะเห็นได้ว่าทุกคนบนโลกใบนี้ต้องเรียนภาษาที่สองเป็นภาษาอังกฤษและในประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน ย่อมต้องมีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดรายวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้านหรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน โดยผู้เรียนจะต้องมีการฝึกทักษะ ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ ประกอบด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษจึงได้มีการกำหนดวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรอาชีวศึกษาที่เน้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน มีบทบาทสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า มีความมั่นคงและพร้อมที่จะแข่งขันกับนานาชาติประเทศ ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ หากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไม่เป็นไปตามเป้าหมายกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่เพียงพอการพัฒนานวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควรขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้อย่างเหมาะสม ย่อมส่งผลกระทบต่อ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Educational Test) หรือ V-NET ในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระดับประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 13.89 ระดับภาค มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 13.25 ระดับจังหวัดกำแพงเพชร มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 13.45 และระดับสถานศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 13.40 ซึ่งสถานศึกษาควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของสถานศึกษาดำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2565) ส่วนใหญ่พบว่านักเรียนไม่สามารถทำแบบทดสอบได้ ไม่เข้าใจเนื้อหาที่อ่าน ไม่รู้ความหมายคำศัพท์ สรุปลงความจากเนื้อหาไม่ได้ การที่นักเรียนขาดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ จึงทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน ไม่สนใจเรียน ไม่ศึกษาหา

ความรู้เพิ่ม ตลอดจนไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ต้องอาศัยหลักการ ความรู้ และองค์ประกอบในหลายๆด้าน การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อทุกคน สอดคล้องกับ พงศ์ทวี ทศวา (2565) อ้างใน วารุณี กรัดเนียม : 2 กล่าวว่านักเรียนดำรงชีวิตและเติบโตในสภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษาไทยเป็นหลัก จึงมองว่าภาษาอังกฤษเป็นเรื่องไม่สำคัญและเป็นเรื่องไกลตัว จึงปล่อยปละละเลยและไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่ในยุคปัจจุบันที่เป็นโลกไร้พรมแดน ภาษาอังกฤษถือเป็นเครื่องมือหลักในการติดต่อสื่อสาร หาความรู้ รวมไปถึงส่งผลต่อการประกอบอาชีพ และการใช้ชีวิตในทุกแง่มุมของทั่วทุกมุมโลก ดังนั้นจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่จะให้ได้ประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนต้องมีทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียน ซึ่งเป็นการแสดงออกทางภาษาที่ส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องจัดการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการโดยใช้ภาษาอังกฤษให้ครบทั้ง 4 ทักษะ เพื่อให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำเทคนิค KWL-Plus ที่คิดค้นโดยคาร์และโอเกิล (Carr and Ogle) มาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจในการเรียนรู้ทักษะการอ่านในอันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อความคิดสติปัญญา การรู้จักจัดการกับตนเองและการสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่านตลอดไป จนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อเปรียบเทียบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค KWL-Plus ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน
- 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยเทคนิค KWL – Plus ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบเชิงทดลอง (Experimental research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบมีกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม (One group Pretest – Posttest Design) และมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบก่อนเรียน	การทดลอง	การทดสอบหลังเรียน
T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

T1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T2 แทน การทดสอบหลังเรียน

X แทน ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ KWL-Plus

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 34 คน โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค KWL-Plus จำนวน 8 แผน ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้แผนละ 2 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิค KWL-Plus เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ชุด ชุดละ 20 ข้อ โดยชุดที่ 1 เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนใช้สำหรับทดสอบนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และชุดที่ 2 เป็นแบบทดสอบหลังเรียนใช้สำหรับทดสอบนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus

มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.2 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ

1.3 จัดทำแผนการสอนโดยใช้เทคนิค KWL-Plus จำนวน 8 แผน ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้แผนละ 2 ชั่วโมง ทำการวิเคราะห์และคัดเลือกเนื้อหา กำหนดจุดประสงค์ กำหนดขอบข่ายเนื้อหา เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง	Reading Newspapers
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง	Advertisements, Leaflet, Brochures
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง	Announcements, Notices, Warnings,
Labels	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง	Itineraries, Letters, Note-taking
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง	Timetables and Graphs
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง	Reading E-mail
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง	Reading Documentaries
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง	Reading Manuals for worker

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องครอบคลุมของรูปแบบเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ หลักการและแนวคิด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.5 แก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ โดยปรับความถูกต้องของภาษากำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบประเมินคุณภาพแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale)

1.7 นำแผนการจัดการเรียนการสอนมาแก้ไข ปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง และสมบูรณ์มากขึ้น ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาจัดพิมพ์เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์จำนวน 8 แผน แล้วนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

2. แบบทดสอบวัดความสามารถทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ

2.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและวิธีการสร้างแบบทดสอบที่เหมาะสมกับการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และนำมาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเป็นข้อสอบปรนัยชนิดแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 23 ข้อ โดยจัดทำโดยให้ครอบคลุมกับเนื้อหาและสมรรถนะแกนกลางจำนวน 2 ฉบับ

2.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC นำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปเป็นข้อที่ใช้ได้

2.6 นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 เพื่อหาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r) โดยเกณฑ์ที่กำหนด คือ ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2.7 วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) พิจารณาข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปและค่าความเชื่อมั่น แล้วเลือกข้อสอบที่เหมาะสมที่สุดจำนวน 20 ข้อ จาก 23 ข้อ โดยพิจารณาเป็นรายข้อเพื่อให้เห็นความถูกต้องเชิงเนื้อหา

2.8 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ KWL-Plus

มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ KWL-Plus

3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.3 กำหนดขอบเขตของแบบสอบถามให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.4 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการสอน และด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 13 ข้อ โดยใช้มาตราวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบโดยพิจารณาเป็นรายข้อเพื่อหาความสอดคล้องของแบบสอบถามและความเหมาะสม

3.7 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่าง ทราบถึงจุดประสงค์ของงานวิจัยการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิค KWL-Plus และชี้แจงขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ในการทำการวิจัย

2. นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ KWL-Plus ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร จำนวน 34 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และบันทึกคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งนี้เป็นคะแนนสอบก่อนเรียน (Pre-test)

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ KWL-Plus ใช้เวลา 16 ชั่วโมงรวมเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์

4. นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค KWL-Plus ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

จำนวน 34 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และบันทึกคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งนี้เป็นคะแนนสอบหลังเรียน (Post-test)

5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ KWL-Plus ไปให้กลุ่มตัวอย่างทำเพื่อหาระดับความพึงพอใจ

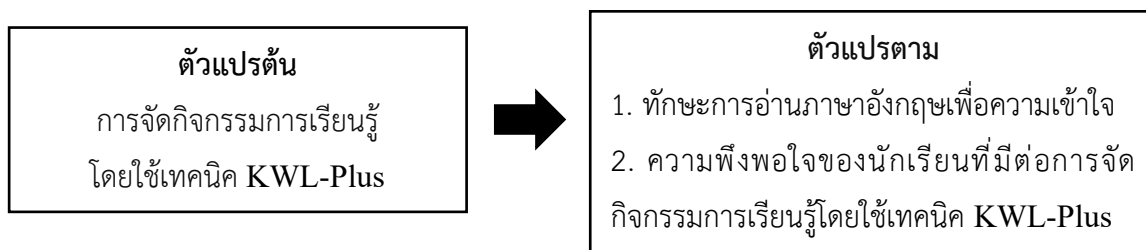
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือแบบทดสอบโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความยากง่าย อำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิค KWL-Plus ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test dependent

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ KWL-Plus โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus ของนักเรียนชั้น ปวช.2 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ KWL-Plus ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตารางที่ 1 คะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus และผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง (D)
1	5	14	9
2	6	17	11
3	4	13	9
4	6	17	11
5	2	13	11
6	5	16	11
7	4	14	10
8	3	15	12
9	5	15	10
10	5	13	8
11	7	15	8
12	9	12	3
13	5	17	12
14	5	14	9
15	8	17	9
16	7	13	6
17	4	15	11
18	5	14	9
19	3	12	9
20	4	15	11

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง (D)
21	4	14	10
22	6	16	10
23	15	18	13
24	7	18	11
25	5	14	9
26	8	18	10
27	6	13	7
28	5	16	11
29	4	14	10
30	6	15	9
31	5	16	11
32	8	17	9
33	19	19	10
34	7	15	8

จากตาราง 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus ของนักเรียนชั้น ปวช.2 ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน มีผลต่างของคะแนนสูงสุดเท่ากับ 13 คะแนน ผลต่างของคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 3 คะแนน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน (n = 34)

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	ก่อนเรียน	5.50	34	1.69	.29
	หลังเรียน	15.12	34	1.84	.32

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนเรียนโดยใช้เทคนิค KWL-Plus มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 5.50 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.69 หลังเรียนโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ KWL-Plus มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.12 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.84 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนพบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ค่าความสัมพันธ์ของคะแนนก่อนและหลังสอบของนักเรียนชั้น ปวช.2 ก่อนเรียนและหลังเรียน

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	ก่อนเรียน & หลังเรียน	34	.44	.000

จากตาราง 3 พบว่าค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างคะแนนก่อนสอบและคะแนนหลังสอบของนักเรียนที่ทำการทดสอบ จำนวน 34 คนอยู่ที่ .44

ตารางที่ 3 ค่าสถิติ t-test dependent ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus ของนักเรียนชั้น ปวช.2 ก่อนเรียนและหลังเรียน

		Paired Differences			t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean			
Pair 1	ก่อนเรียน - หลังเรียน	9.62	1.88	0.32	29.91	33	.000

จากตาราง 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus ของนักเรียนชั้น ปวช.2 ก่อนเรียนและหลังเรียน ค่าสถิติ t มีค่า 29.91 ค่า sig.(2 tailed) มีค่า .000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ค่าสถิติดังกล่าวแสดงว่าผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus ของนักเรียนชั้นปวช.2 ก่อนเรียนและหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แสดงไว้ในตารางดังนี้

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับ
1.	ด้านเนื้อหา				
1.1	เนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	4.60	0.49	มากที่สุด	2
1.2	เนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของนักเรียน	4.50	0.50	มาก	4
1.3	เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปยาก	4.59	0.49	มากที่สุด	3
1.4	การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.62	0.50	มากที่สุด	1
1.5	การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน	4.44	0.50	มาก	5
	คะแนนรวมเฉลี่ยด้านเนื้อหา	4.55	0.50	มากที่สุด	(2)
2.	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน				
2.1	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.56	0.50	มากที่สุด	2
2.2	นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.56	0.50	มากที่สุด	2
2.3	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นไปตามลำดับขั้นตอน	4.59	0.49	มากที่สุด	1
2.4	นักเรียนได้พัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยเทคนิค KWL-Plus	4.50	0.50	มาก	3
	คะแนนรวมเฉลี่ยด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.55	0.50	มากที่สุด	(2)
3.	ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้				
3.1	กระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.59	0.49	มากที่สุด	1
3.2	ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยเทคนิค KWL-Plus	4.56	0.50	มากที่สุด	2
3.3	ส่งเสริมให้นักเรียนมีการคิดอย่างมีระบบ	4.59	0.49	มากที่สุด	1
3.4	ส่งเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรม	4.41	0.50	มาก	3
	คะแนนรวมเฉลี่ยด้านการส่งเสริมการเรียนรู้	4.54	0.50	มากที่สุด	(3)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับ
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
4.1	เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น	4.68	0.47	มากที่สุด	1
4.2	เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	4.68	0.47	มากที่สุด	1
4.3	การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้น	4.65	0.48	มากที่สุด	2
คะแนนรวมเฉลี่ยด้านประโยชน์ที่ได้รับ		4.67	0.47	มากที่สุด	(1)
คะแนนรวมเฉลี่ยทั้งหมด		4.57	0.50	มากที่สุด	

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าโดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.50 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในด้านประโยชน์ที่ได้รับ เป็นลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.47 นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดในด้านเนื้อหาและด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นลำดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.50 นักเรียนเห็นด้วยมากในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นลำดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.50

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค KWL-Plus ในรายวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ในครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค KWL-Plus ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิค KWL-Plus เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในรายวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่ใช้สอนนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิดในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Anderson (2000) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ เป็นความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจความหมายของคำและภาษาที่ผู้เขียนใช้ในการร้อยเรียงสื่อสารออกมา โดยผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่

อ่านได้โดยเชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์เดิมที่ตนเองมีอยู่แล้ว ซึ่งถือได้ว่าเป็นวัตถุประสงค์หลักของการอ่าน เพื่อความเข้าใจ ตลอดจนสอดคล้องกับแนวคิดของ ศักรินทร์ ศิริชัย (2563) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เป็นการเข้าใจความหมายในเรื่องที่อ่าน หมายความว่าผู้เขียนต้องการจะสื่อรวม ไปถึงการนำสิ่งที่ได้จากการอ่านนำไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิม ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมตามไปด้วยหรือ สร้างความรู้สึกใหม่ที่หลากหลาย โดยผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความสัมพันธ์กับแนวทางของ สุวิทย์ มูลคำ, และอรรถัย มูลคำ (2545 : 88) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus เป็น กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิด อะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนได้ โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อดึงมาใช้ภายหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฆนัท ธาตุทอง (2551 : 235) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นกระบวนการอ่าน โดยกระบวนการทำความเข้าใจตนเองมีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความ เข้าใจของตนเอง และมีการจัดระบบข้อมูลจากข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL- Plus มีขั้นตอนการสอนแบบ KWL-Plus เป็นกลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ช่วยดึงความรู้เดิมของผู้เรียนมา ช่วยในการตีความเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตั้งคำถามทำให้ผู้เรียน มีวัตถุประสงค์ในการอ่าน และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังที่ นักวิชาการได้สรุปไว้ดังต่อไปนี้ Carr and Ogle (1987) อ้างใน ธนิตา เผ่าพงศ์ษา: 49 ได้เสนอขั้นตอนการใช้เทคนิค KWL-Plus ในการจัดการ เรียนรู้การอ่านดังนี้ 1. ขั้นตอนกิจกรรมก่อนอ่าน (Pre-reading Abilities) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้ 1.1 กระตุ้นความรู้พื้นฐาน โดยให้นักเรียนระดมพลังสมอง อภิปรายในกลุ่มใหญ่ร่วมกับครูเกี่ยวกับหัวข้อที่จะเรียน หลังจากอภิปรายและระดมพลังสมองแล้ว ครูเขียนสิ่งที่นักเรียนรู้ เกี่ยวกับหัวข้อนั้นลงในช่อง K บนกระดาน แล้วนักเรียนเขียนข้อความบนกระดานลงในใบงานของตนเองในช่อง K 1.2 ครูจัดประเภทข้อมูลจากข้อความ ในช่อง K เป็นตัวอย่างให้นักเรียนดูด้วยการบรรยายความคิด โดยจัดข้อมูลเป็นประเภทเดียวกัน แล้วนักเรียน จัดประเภทของข้อมูลในช่อง K ของตนเอง 1.3 นักเรียนตั้งคำถามในสิ่งที่ตนอยากรู้หรือได้มาจากการอภิปราย แล้วเขียนคำถามลงในช่อง W 2. ขั้นตอนกิจกรรมการอ่าน (During reading abilities) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ย่อย ดังนี้ 2.1 ครูแบ่งบทอ่านออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกครูอ่านเป็นแบบอย่าง และส่วนที่ สองนักเรียนฝึก ปฏิบัติเอง แล้วให้ผู้เรียนตรวจคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ในช่อง W ถ้าอ่านพบข้อมูล ใหม่ให้นักเรียนสามารถตั้ง คำถามเพิ่มเติมลงในช่อง W ได้อีก 2.2 นักเรียนบันทึกคำตอบและข้อมูลใหม่จากการอ่านเรื่องในช่อง L (Learned) 3. ขั้นตอนกิจกรรมหลังการอ่าน (After reading activities) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้ 3.1 นักเรียนอภิปรายและเขียนแผนภูมิความหมายร่วมกันในกลุ่ม โดยการจัดประเภทความสัมพันธ์ของข้อมูลใน ลักษณะแผนผัง หรือแผนภูมิเพื่อให้ได้ข้อมูลไปประกอบในการสรุปเรื่องที่อ่าน 3.2 นักเรียนในแต่ละกลุ่มส่ง

ตัวแทนมาพูดสรุปความจากเรื่องที่อ่านหน้าชั้น โดยเทคนิค KWL-Plus ที่ผู้วิจัยนำมาใช้มีขั้นตอนที่สอดคล้องตามแนวคิดของขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus เป็นกลวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนคิดโดยผ่านการอ่านได้ดียิ่งขึ้นและสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus มีนักวิชาการเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ Carr & Ogle (2004) ได้เสนอขั้นตอนการใช้เทคนิค KWL-Plus ในการจัดการเรียนรู้การอ่านดังนี้ 1) ขั้น K (What do I know) ขั้นนี้ก่อนที่นักเรียนจะอ่านเรื่อง ครูจะอธิบายความคิดรวบยอด ของเรื่องและกำหนดคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ระดมสมอง (Brainstorms) และเขียนคำตอบของ นักเรียนลงในแผนภูมิรูปภาพช่อง K – What we know หลังจากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันจัดประเภทข้อมูลความรู้ที่คาดการณ์ไว้ที่อาจจะเกิดขึ้นในเรื่องที่จะอ่าน 2) ขั้น W (What do I Want to Learn) ในขั้นนี้ครูค้นหาความจริงจากคำถามของนักเรียนใน สิ่งที่นักเรียนสนใจอยากรู้หรือถามที่ยังไม่มีคำตอบเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของเรื่องพร้อมทั้งให้นักเรียนเขียนรายการคำถามลงในช่อง W – What we Want to Know หลังจากนั้นนักเรียนทุกคนอ่านเรื่องและตอบคำถามที่ตั้งไว้ระหว่างอ่านนักเรียนสามารถเพิ่มคำถามและคำตอบในกลุ่มของตัวเองได้ 3) ขั้น L1 (What I Learned) ในขั้นนี้จะระบุนความรู้ที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นทั้งระหว่าง การอ่านและหลังการอ่านนักเรียนบันทึกความรู้ที่ได้ลงในช่อง L - What we have learned พร้อมทั้ง ตรวจสอบคำถามที่ยังไม่ได้ตอบ 4) ขั้น L2 (Mapping) นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จัดประเภทไว้ในขั้น K เขียนชื่อเรื่องไว้ในตำแหน่งตรงกลางและเขียนองค์ประกอบหลักของแต่ละหัวข้อไว้ในแต่ละสาขาพร้อมทั้งเขียนอธิบายเพิ่มเติมในแต่ละประเด็น 5) ขั้น L3 (Summarizing) สรุปและเขียนสรุปความคิดรวบยอดจากแผนภูมิ รูปภาพความคิด ซึ่งการเขียนในขั้นนี้จะมีประโยชน์ต่อครูและนักเรียนในการประเมินความเข้าใจของนักเรียน ทั้งหมดที่กล่าวมานี้มีส่วนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ผลลัพธ์ดังกล่าวไว้นั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศที่ ละมุน เอี่ยมวิจารณ์ (2562 : 73) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ โดยใช้กลวิธีแบบ KWL-Plus โดยทดลองกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 สาขา อิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู กรุงเทพมหานคร พบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางด้านช่างอุตสาหกรรม หลังจากได้รับการฝึกตามแผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสูงกว่าก่อนการเรียนและกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะกิจโดยกลวิธีแบบ KWL-Plus อยู่ในระดับดีมาก และวิจัยต่างประเทศ Haryanto E. (2019 : 14) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ อิทธิพลของการใช้กลวิธี KWL-Plus ในการสอนอ่านสำหรับผู้ที่ยังเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในห้องเรียน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง KWL-Plus พบว่า สามารถนำเทคนิคนี้มาใช้ในการสอนการอ่านสำหรับผู้เรียน EFL ในห้องเรียนที่มีระดับทักษะการอ่านที่หลากหลาย และผู้วิจัยเล็งเห็นว่ากลยุทธ์นี้เหมาะสมในบริบทของโรงเรียนในอินโดนีเซีย จึงนำเทคนิคนี้มา

ศึกษากับผู้เรียนในประเทศอินโดนีเซีย พบว่า นักเรียนที่สอนด้วย KWL-Plus มีความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยกลวิธีนี้

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยเทคนิค KWL-Plus พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.57 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าบทอ่านเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนและเป็นที่คุ้นเคยกับเรื่องที่ยังสอดคล้องกับการสรุปของ สุวิทย์ มูลคำ, และอรรถัย มูลคำ (2545 : 88) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนได้โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตน มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อดึงมาใช้ภายหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับ Elisa L., & Suparman U. (2017 : 8) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การปรับใช้กลวิธี KWL-Plus ในวิทยาลัยและวิเคราะห์พฤติกรรมการอ่านของผู้เรียนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่าน พบว่าความสามารถทางการอ่านของผู้เรียนมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นและพบว่านักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านมีความสามารถในการอ่านดีขึ้นด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเลือกเนื้อหาการสอนควรคำนึงถึงระดับความยากง่ายของภาษา ความเหมาะสมของเนื้อหา และระยะเวลาที่ใช้ในการสอน
2. การทำกิจกรรมกลุ่มครูควรคละนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่เก่ง ปานกลาง อ่อน ในแต่ละกลุ่มและควรติดตามดูแลกิจกรรมกลุ่มอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน
3. ในระหว่างการทำนกิจกรรม ครูควรมีการกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรพัฒนาสื่อการสอนทักษะภาษาอังกฤษมาใช้ประกอบ โดยยึดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-PLUS เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- วารุณี กรัดเนียม. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค KWL ในรายวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศักรินทร์ ศิริชัย. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบนักสืบ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- Anderson. (2000). *Learning and memory: An integrated approach*. John Wiley & Sons Inc.
- Elisa, L., & Suparman, U. (2017). *MODIFYING KWL STRATEGY IN COLLEGE AND ANALYZING STUDENTS' READING HABIT TO IMPROVE READING ABILITY*. U-Jet, 6 (8)

การไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภา
กรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ
**People Participation in the Election of Bangkok Metropolitan Governor
and Bangkok Metropolitan Councilors in
Phasi Charoen District**

เรืองรัมย์ ระณีโย และ จิดาภา ธีรศิริกุล

มหาวิทยาลัยสยาม

Ruengrut Raneeyo and Jidapa Thirasirikul

Siam University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: reuengrat197676@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ปี 2565 ของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ปี 2565 3) เพื่อเสนอแนะการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร งานวิจัยนี้เป็นการเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ในพื้นที่ เขตภาษีเจริญ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกันการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.00 3) ปัจจัยพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและปัจจัยด้านสถาบันทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 และ 4) ข้อเสนอแนะในการวิจัยได้แก่ ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร รวมทั้งพรรคการเมืองควรมีบทบาทในการส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนกลุ่มและควรส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูล

ข่าวสาร การให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ผ่านสื่อทั้งในรูปแบบช่องทางสื่อโทรทัศน์ และ สื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของกลุ่มเป้าหมายเป็นไปอย่างทั่วถึง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร; สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

Abstract

The research objectives were: 1) to study level of people participation in the election of Bangkok Metropolitan Governor and Bangkok Metropolitan Councilors in Phasi Charoen District; 2) to study factors affecting people participation in the election of Bangkok Metropolitan Governor and Bangkok Metropolitan Councilors in Phasi Charoen District; and 3) to suggest ways to promote people participation in the election of Bangkok Metropolitan Governor and Bangkok Metropolitan Councilors in Phasi Charoen District. The research was quantitative research. The population and samples were people with voting right in the election of Bangkok Metropolitan Governor and Bangkok Metropolitan Councilors in Phasi Charoen District. The research utilized a questionnaire as a tool to collect data from 400 samples. The statistical techniques were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Pearson's Correlation. The result were as follows: 1) level of people participation in the election of Bangkok Metropolitan Governor and Bangkok Metropolitan Councilors in Phasi Charoen District was at high level, 2) The differences in sex , age, education and occupation were related to difference in people participation in the election of Bangkok Metropolitan Governor and Bangkok Metropolitan Councilors in Phasi Charoen District at the statistical significance level of 0.00, 3) media perception behavior factor and institution factor were correlated with people participation in the election of Bangkok Metropolitan Governor and Bangkok Metropolitan Councilors in Phasi Charoen District at the statistical significance level of 0.00, 3) The research suggestions were that public sector ,related public organizations and political parties should support and promote in educating people knowledge about importance of the election of Bangkok Metropolitan Governor and Bangkok Metropolitan Councilors by using appropriate media both television and internet media to widely communicate to target voters.

Keywords: people participation; the election of Bangkok Metropolitan Governor; and Bangkok Metropolitan Councilors

บทนำ

ภายใต้กระบวนการทางการเมืองนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนับเป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เนื่องจากการมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ทั้งการกำหนดปัญหา การให้ใช้สิทธิของประชาชนหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นตัวแทนในการระดมความคิด การตัดสินใจ หรือควบคุมดูแล เพื่อจัดการทรัพยากรภายในชุมชนท้องถิ่น ภายในกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้กิจกรรมมีการบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งในการดำเนินการใดๆ เหล่านี้ประชาชนต้องมีบทบาทร่วม รวมถึงการได้รับผลประโยชน์จากกิจกรรมนั้นๆ และในขณะเข้าร่วมต้องมีอิสระในความรู้สึก อารมณ์ร่วม ทศนคติหรือพฤติกรรมในกิจกรรมต่างๆ นั้นเอง

การมีส่วนร่วมในสังคมไทยในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 จึงต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูลและการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง การใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ (กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข 20 กันยายน 2549) ซึ่งสังคมไทยนั้นมีการแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมขั้นต้นโดยการรับรู้ข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็น เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลความจริงและการแสดงความคิดเห็นเพื่อที่จะเอามาประกอบการตัดสินใจ การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือ เป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นผู้แทนภาคสาธารณะ การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นการเปิดโอกาสขั้นสูงสุดในการให้ประชาชนตัดสินใจ เช่นการให้สิทธิการเลือกตั้ง ทั้งนี้ จึงเห็นได้ว่าการเลือกตั้งถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในฐานะพลเมืองที่ใช้สิทธิระบอบประชาธิปไตยแบบทางตรง (Direct Democracy) การเลือกตั้งจึงเป็นแนวทางในการตัดสินใจขัดแย้งทางการเมืองด้วยสันติวิธี ผ่านความชอบธรรมจากการให้ตัวแทนเป็นการใช้ที่ได้รับการเลือกตั้งเข้าไปจัดตั้งรัฐบาล โดยเป็นการส่งเสริมให้นักการเมืองแสดงนโยบายเพื่อแข่งขันกันนำเสนอประโยชน์ให้กับประชาชน รวมทั้งการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านเพื่อตรวจสอบการทำงานของคณะรัฐบาล การดำเนินการเหล่านี้จึงถือเป็นการใช้อำนาจความเป็นตัวแทนของประชาชนในรูปแบบประชาธิปไตยทางอ้อม โดยเป็นการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของการให้ประชาชนตัดสินใจผ่านตัวแทนนักการเมือง (Representative Democracy) เพื่อไปใช้สิทธิออกเสียงแทนประชาชนหมื่นมากทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น

กรุงเทพมหานครซึ่งถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นครั้งแรกในสมัยรัฐบาลสัญญา ธรรมศักดิ์ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ในปี 2518 โดยนายธรรมบุญ เทียนเงิน จากพรรคประชาธิปัตย์ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนแรก พร้อมกับสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นท้องถิ่นรูปแบบพิเศษกว่าท้องถิ่นอื่นที่ไม่สามารถเลือกผู้ว่าราชการโดยตรงได้ ปัจจุบันหลังการรัฐประหารของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ในปี 2557 มีการออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงผู้บริหารกรุงเทพมหานครครั้งใหญ่ โดยสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.) มาจากการสรรหาแทนการเลือกตั้งในปี 2557 เดือนกันยายน ทำให้ลดลงจาก 61 คน เหลือ 30 คน เดือนตุลาคม 2559 มีการปลดผู้ว่ากรุงเทพมหานคร คือ ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร แล้วแต่งตั้ง พล.ต.อ.อัศวิน ขวัญเมือง ขึ้นมาดำรงตำแหน่งแทนแล้วนั้น แต่เมื่อบริหารการเมืองเปลี่ยนไป จึงได้มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นเมื่อ 22 พฤษภาคม 2565

การเลือกตั้งของกรุงเทพมหานครที่ผ่านมา มักประสบปัญหาโดยรวมเช่นเดียวกับการเลือกตั้งในระดับอื่นๆ (ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร. 2562) อาทิ การขาดความเข้าใจในการไปใช้สิทธิของประชาชน เนื่องจากการขาดการรับฟังข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน เช่น การเช็คสิทธิในการเลือกตั้งว่าอยู่ในพื้นที่ใดจากทะเบียนราษฎร ทำให้ไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผิดหน่วย ความไม่สะดวกในการเดินทาง เนื่องจากระบบการจราจรในกรุงเทพมหานครที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิซึ่งถ้าหากประชาชนไปผิดหน่วยที่ตั้งทำให้ไม่สามารถไปใช้สิทธิได้ทันตามเวลาที่กำหนดหรือเกิดการไม่ไปใช้สิทธิเลย นโยบายทางการเมืองของผู้สมัครไม่เป็นที่พึงพอใจ ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งจึงละความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งจนไม่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และ การบริหารจัดการของหน่วยเลือกตั้งที่ขาดการประชาสัมพันธ์หรือกระตุ้นให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

จากที่กล่าวมาข้างต้น การศึกษานี้จึงตระหนักถึงความสำคัญและมีความสนใจในการที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้ในทางวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ของประชาชนในเขตภาษีเจริญต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่ากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่ากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัย นี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ปี 2565 ของประชาชนขอบเขตการศึกษาดังนี้

ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษานี้ศึกษาเฉพาะประชาชนในเขตภาษีเจริญ

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาและวิเคราะห์ โดยเน้นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ปี 2565 ของประชาชนในเขตภาษีเจริญ

ขอบเขตด้านประชาชน และกลุ่มตัวอย่าง ประชากรการวิจัย คือ ประชาชนที่อยู่ในเขตภาษีเจริญที่มีสิทธิในการเลือกตั้งจำนวน 99,033 คน โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณด้วยวิธีการของ Cochran (1953) คือ 400 ชุด

ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษานี้เก็บข้อมูลในช่วงเดือน กรกฎาคม 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการวิจัยโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ ได้แก่ ปัจจัยพฤติกรรมเปิดรับสื่อ และปัจจัยด้านสถาบันทางการเมืองของประชาชนในเขตภาษีเจริญ ตอนที่ 3 เป็น

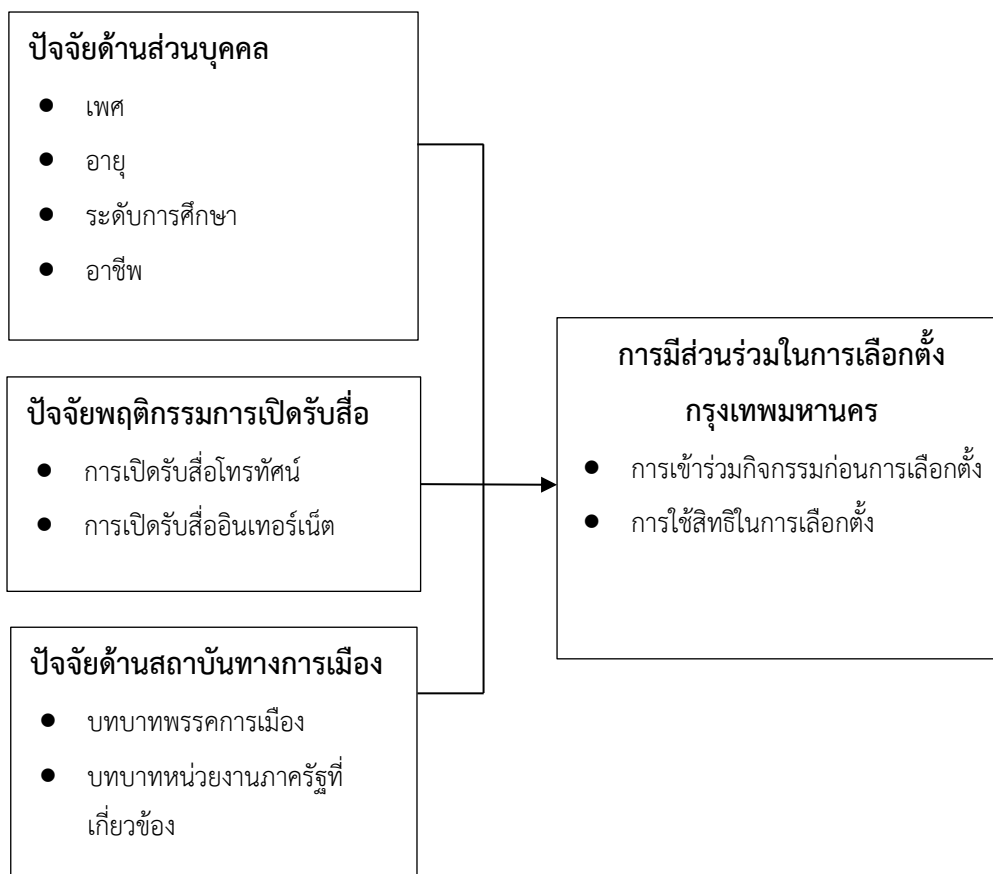
คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ และได้ดำเนินการตรวจสอบเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการตรวจ IOC และ นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach method alpha ecoefficiency) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.913

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงระยะเวลาในการศึกษา กรกฎาคม พ.ศ. 2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำผลข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลผล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Moment Product Correlation)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนากรอบการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็น ชาย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 198.18 ด้านอายุส่วนใหญ่เป็น กลุ่ม 5- คน คิดเป็นร้อยละ 185 ปี จำนวน 30 46. ด้านการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาระดับปริญญาตรีฯ ขึ้นไป จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 368. 0 43 คน คิดเป็นร้อยละ 174 ด้านอาชีพ พบว่าส่วนใหญ่อาชีพราชการ จำนวน. 5

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ พบว่า 1ระดับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่า กรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}=3.35$, S.D.= 0.79) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ด้านการใช้สิทธิในการ

เลือกตั้งโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.08$, S.D.= 0.81) รองลงมา ได้แก่ ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครท่านได้ใช้สิทธิในการเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.99$, S.D.=0.99) และ ท่านได้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ($\bar{x}=3.95$, S.D.=1.23)

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ พบว่า 2ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่ากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ ประกอบด้วย

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกันการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.30$, S.D.=0.91) โดยจำแนกเป็นรายข้อพบว่าท่านให้ความสนใจเกี่ยวกับสื่อรณรงค์เรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตรูปแบบต่างๆเช่นLINE WEBSITE FACEBOOK อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.55$, S.D.=1.07) เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ด้วยเทคนิคสหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) พบว่า ปัจจัยพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ ($r = .432$) ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

ปัจจัยด้านสถาบันทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.46$, S.D.=0.82) โดยจำแนกอธิบายรายข้อพบว่าพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$, S.D.=0.97) เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ด้วยเทคนิคสหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) พบว่า ปัจจัยด้านสถาบันทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ ($r = .649$) ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า พบว่า การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเลือกตั้ง ส.ก. จำเป็นต้องมีการเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับการรณรงค์การเลือกตั้ง และการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นส.ก.นั้น ผู้สมัครควรสังกัดพรรคการเมืองที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างฐานคะแนนเสียง จึงจะมีโอกาสได้เปรียบผู้สมัครที่ไม่สังกัดพรรคการเมือง

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผลการศึกษาจากงานวิจัยนี้ช่วยขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกระบวนการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น โดยศึกษาวิจัยในบริบทของประเทศไทย ซึ่งนำไปสู่การสร้างข้อสรุป ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ โดยเฉพาะ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและปัจจัยด้านสถาบันทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ ซึ่งเป็นข้อมูลที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการวางแผนการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ผู้วิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ อยู่ในระดับมาก และ ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกันการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.00 และ ปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ ปัจจัยพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและปัจจัยด้านสถาบันทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยดังกล่าว เป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ

ระดับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ อยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะมาจากการที่ประชาชนมีความตระหนักในสิทธิหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับ หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทนที่มีฐานคติที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน และประชาชนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการปกครองประเทศ ผ่านการเลือกตั้งตัวแทนในการบริหารประเทศ โดยที่การมีส่วนร่วมในวิถีชีวิตการเมืองเป็นเรื่องจำเป็น ไม่เพียงแต่เพื่อการใช้สิทธิทางการเมืองของปัจเจกบุคคลเท่านั้นแต่เป็นการพัฒนาความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย (Held, 2006) ถือเป็นวิธีที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดผลประโยชน์และความต้องการมีชีวิตที่ดีผ่านตัวแทนที่ถูกคัดเลือกมาทำหน้าที่แทนในการบริหารประเทศ (วิสุทธิ โพธิ์แท่น, 2524) และสอดคล้องกับการวิจัยของ แสงจันทร์ ทองนาค และยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2566) ที่พบว่า ระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ส.ก.สังกัดพรรคเพื่อไทย พ.ศ. 2565 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ สอดคล้องกับแนวคิดแนวคิดของ Rosengren (1974; อ้างถึงใน ชนัญญาญจน์ กอมนี, ชัญญา ลีศัตร์พ่าย และวิญญา วัฒน, 2560) กล่าวสรุปว่า บุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลมีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับสื่อที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย มีสุข (2561) ที่พบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีระดับการศึกษาต่ำมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยามากกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีระดับการศึกษาสูง เช่นเดียวกับ งานวิจัยของโพธิ์กิน ชาวอู่หน้า และ ปัทมา จรุงโรจน์ ณ อยุธยา (2563) ซึ่งศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดบึงกาฬเปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพและอาชีพ ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5 และ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพิชิต พงษ์ ชยเมธี(กลิ่นศรีสุข) (2563) ที่พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และหลักอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของแสงจันทร์ ทองนาค และยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2566) ที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ส.ก.สังกัดพรรคเพื่อไทย พ.ศ. 2565 แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของจิรศักดิ์ เอมน้อย และ ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร (2566) ที่พบว่า ปัจจัย เพศ อายุ การศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกัน มีทัศนคติในการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศที่แตกต่างกัน

ปัจจัยแวดล้อมได้แก่ ปัจจัยพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อและปัจจัยด้านสถาบันทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครของประชาชนในเขตภาษีเจริญ สอดคล้องกับแนวคิดโดย ประมะ สตะเวทิน (2539) ที่อธิบายว่าใน สังคมประชาธิปไตยจะเป็นการเปิดเผยข้อมูลแบบจากสื่อมวลชน (mass media) เช่นหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ ทำให้ประชาชนมีการตัดสินใจในทางการเมือง และผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย มีสุข (2561) ที่พบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาสูงกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงจันทร์ ทองนาค และยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2566) ที่พบว่า ปัจจัยการสื่อสารทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ส.ก.สังกัดพรรคเพื่อไทย พ.ศ. 2565 ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) ภาครัฐควรส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ผ่านสื่อทั้งในรูปแบบช่องทางสื่อโทรทัศน์ และ สื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของกลุ่มเป้าหมายเป็นไปอย่างทั่วถึง

(2) พรรคการเมือง ควรมีบทบาทอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

(3) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ควรมีบทบาทในการส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะเยาวชนในสถานศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

(1) งานวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ได้แก่ สถานภาพสมรส ระดับรายได้ของครอบครัว ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

(2) งานวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ได้แก่ ปัจจัยการสื่อสารทางการเมือง ปัจจัยการglomเกลารทางการเมือง ปัจจัยทัศนคติทางการเมือง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

จิรศักดิ์ เอนน้อย และ ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร. (2566). ทัศนคติของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

Pride Monthของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศในกรุงเทพมหานคร, *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์* 6 (3), 1-12.

ชนัญญาญจน์ กอมณี, ชัญญา ลีศัตร์พ่าย และ วิชญญา วัฒน. (2560). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*. 9 (1), 21-38.

ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร. (2564). *การตลาดทางการเมือง*. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ปรมะ สตะเวทิน. (2539). *การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนภาพพิมพ์.

- พระมหาศุภพญ์ ชยเมธี (กลินศรีสุข). (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสถิตจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- โพธิ์คิน ชาวอุบล และ ปัทมา จรุงโรจน์ ณ อยุธยา. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดบึงกาฬ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 12 (21), 354-367.
- วิชัย มีสุข. (2561). ปัจจัยอันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาเฉพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งที่ 1. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. 1 (1), 47-55.
- วิสุทธิ โพธิ์แท่น. (2524). *ประชาธิปไตย แนวความคิดและตัวแปรแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แสงจันทร์ ทองนาค และ ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2566). การตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครสังกัดพรรคเพื่อไทย พ.ศ. 2565 , *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ ปรีทรรณ*. 6 (1), 165-174.
- Held, David. (2006). *Models of Democracy (Third Edition)*. MA: Polity Press.
- Rosengren. (1974). "Uses and gratifications: a paradigm outlined". In J. G. Blumler & E. Katz (eds). *The uses of mass communication*. Beverly Hills: Sage.

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวง พระบารุกราษฎร์ (จุมมนี) สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

Developing an active learning management model Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating dances for worshipping Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students

สุจิตรา เมืองโคตร
โรงเรียนพิบูลมังสาหาร
Suchitra Muangkot
Phibun Mangsahan School
E-mail: Sukunyakruae3@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุกราษฎร์ (จุมมนี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1) เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุกราษฎร์ (จุมมนี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุกราษฎร์ (จุมมนี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุกราษฎร์

* วันที่รับบทความ : 10 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 23 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 24 ตุลาคม 2566

Received: October 10 2023; Revised: October 23 2023; Accepted: October 24 2023

(จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย 4.1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน 4.2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน 4.3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนพิบูลมังสาหารในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสอน WDPTE Model ที่พัฒนาขึ้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 9 แผน 2) แบบประเมินทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ใช้การเรียนรู้แบบ กระบวนการสอน WDPTE Model จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการหาค่าระดับความพึงพอใจผลการศึกษาพบว่า

2) การพัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีดังนี้ 1) มีกรอบแนวคิดทฤษฎีมาจากแนวคิดทางนาฏศิลป์ของเดวิส แนวคิดการประเมินผล ADDIE Model ที่ปรับปรุงของเควิน ครูส (Kevin Kruse. 2009 : 1) มาใช้ในการออกแบบและพัฒนา โดยใช้ร่วมกับแนวคิดการออกแบบการเรียนการสอน เชิงระบบของเคมพ์ (Kemp. 1985 : 18) ดิคค์และแคเรย์ (Dick and Carey, 2005 : 1-8) รูปแบบการพัฒนาการเรียนการสอนของจอยซ์และเวลล์ (Joyce and Weil, 2004 : 9) ในขั้นพัฒนากลยุทธ์การสอนพัฒนา และเลือกสื่อการสอน พัฒนาเครื่องมือประเมินผลร่วมกับแนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของเคมพ์ (Kemp. 1985 : 18) และดิคค์ และแคเรย์ (Dick and Carey. 2005 : 1-8) การประยุกต์ร่วมกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และมีรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) และการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง (Self-Directed Learning) และ

2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชกูร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ขั้นตอนของการเรียนรู้ตามรูปแบบ WDPTE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) เป็นขั้นตอนในการพูดคุยเชื่อมโยงกับความรู้เก่าๆ นักเรียน อาจจะมีการทำข้อสอบก่อนเรียน การเล่นเกมส่ก่อนเริ่มบทเรียน หรือการถามคำถาม ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ (Demonstration : D) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วเกินไปกติก่อนการสาธิต ครูควร ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติทักษะย่อย (Practicing: P) เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรจะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ (Technique : T) เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียน สามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ว่าเกิดผลอย่างไร ด้วยเครื่องมือการวัดโดยครูผู้สอนเป็นผู้ออกแบบเครื่องมือวัดเอง เพื่อให้ให้นักเรียนได้เพื่อทักษะการแสดงนาฏศิลป์ และมีวิสัยการประยุกต์ร่วมกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยที่ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.70-5.00 แสดงว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการแสดงนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2) ผลการสร้างพัฒนาและประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชกูร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.70-5.00 แสดงว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้ส่งเสริมทักษะการแสดงนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3) ผลการทดลองใช้การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชกูร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลโดยรวมหลังการ

พัฒนาทักษะการแสดงนาฏศิลป์ มีทักษะเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนได้รับการพัฒนาทักษะการแสดงนาฏศิลป์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย

4.1) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 83.36/84.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 83.36/84.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลของกระบวนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ .5481 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมและรายข้อทุกข้อในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือข้อ 13 กิจกรรมการเรียนรู้นี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ($\bar{X} = 4.47$) ข้อ 14 กิจกรรมการเรียนรู้สามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 4.45$) และข้อ 16 การจัดการเรียนรู้นี้นักเรียนเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 การเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนได้นำความรู้สู่การปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.92$)

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก; กระบวนการสอน WDPTE Model; ทักษะการประดิษฐ์ทำรำ
ฟ้อนบวงสรวงพระบำรุกราชภู่ (จุมมณี)

Abstract

The objectives of this study are: 1) to study basic information on the development of an active learning management model; Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating dances for worshipping Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students. 2) To create and develop a proactive learning management model. Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote the skills of creating an effective dance for worshipping the Bumrungrad Buddha (Jummanee) for Mathayom 5 students. 3) To experiment with the development of an active learning management model. Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating the dance for worshipping Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students. 4) To evaluate the use of the form. Developing an active learning management model Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating dances for worshipping Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students, consisting of 4.1) To compare the academic achievement of students who study using the active learning development model. Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating the dance for worshipping Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students before and after school. 4.2) To compare the dance performance skills of students who studied using the active learning model. Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating dances to worship Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students before and after school. 4.3) To assess the Students' satisfaction with learning using the active learning model. Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating dances to worship Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students. Population and sample used in the research. The population includes Mathayom 5 students, academic year 2022, Phibun Mangsahan School in the second semester of the academic year. 2020, number of 40 people, using purposive sampling. Tools used in the research include 1) learning management plans according to the WDPTE Model teaching process developed for Mathayom 5 students, 9 plans, 2) assessment forms. practical skills in dance, 3) academic achievement test, 40 questions, and 4) student satisfaction questionnaire using the WDPTE Model teaching process, 15 questions. Statistics used in the research are mean, standard deviation. In determining the level of satisfaction, the study found that.

1) Developing an active learning management model Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating the Bumrungrad worship dance (Jummanee) for Mathayom 5 students as follows: 1) There is a theoretical framework derived from Davies's dance concepts. Kevin Kruse's revised ADDIE Model evaluation concept (Kevin Kruse. 2009 : 1) was used in design and development. used in conjunction with instructional design concepts Kemp's systematic approach (Kemp. 1985: 18) Dick and Carey (Dick and Carey. 2005: 1-8) Joyce and Weil's

teaching and learning model (Joyce and Weil . 2004 : 9) In the step of developing teaching strategies. and select teaching media Develop evaluation tools in conjunction with the concepts of Research and Development, systematic instructional design of Kemp (Kemp. 1985: 18) and Dick and Carey (Dick and Carey. 2005: 1-8) Application in conjunction with the research and development process (Research and Development) and has a learning format that emphasizes experience. (Experiential Learning) and learning management by students leading themselves (Self-Directed Learning) and 2) Active learning management model Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating the Bumrungrad worship dance (Jummanee) for Mathayom 5 students. The learning process according to the WDPTE Model consists of 5 steps as follows: Step 1: Introduction to the lesson (Warm up) is the process of speaking and connecting with old knowledge. Students may have to take an exam before studying. Playing games before the lesson or asking questions. Step 2: Demonstration of skills or actions. (Demonstration : D) This step is the step that allows the learner to see the skills or actions that they want the learner to be able to do as a whole. By demonstrating to students the whole thing from beginning to end. A skill or action that is demonstrated The students look at that. It must be done in a natural way. Not too late or too early before the demonstration, the teacher should give instructions to the learners for their observation. Important points should be pointed out that should be given special attention in observation. Step 3: Practicing sub-skills (Practicing: P) When learners have seen the overall picture of all actions or skills, the teacher should break all the skills into Sub-skills or dividing things into small parts and demonstrating each sub-part for the learner to observe and follow slowly one by one. Step 4: Give techniques and methods (Technique : T) when the learner practices. Got it. Teachers may recommend techniques and methods to help students. Able to do that work better, such as doing it more neatly and beautifully, doing it faster Easier to do or less waste, etc. Step 5: Evaluation (Evaluation) is the evaluation of learning management to see how effective it is. With measuring tools, teachers design the measuring tools themselves. To enable students to develop the skills of playing Ponglang And there is application research in conjunction with the research and development process (Research and Development). The results of the evaluation of the appropriateness of the format for organizing learning activities. According to the opinions of 5 experts, every item was at the highest level of appropriateness. The average value is between 4.70-5.00, indicating that it is appropriate for use in organizing learning activities. To promote skills in playing Pong Lang of Mathayom 1 students 2) Results of creating, developing and evaluating the active learning management model. Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in inventing the dance for worshipping Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students, according to the opinions of 5 experts, it is appropriate at the highest level in every item. The average value is between 4.70-5.00, indicating that it is appropriate for use in promoting dance performance skills. of Mathayom 5 students 3) Results of the trial using the development of an active learning management model. Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating dances for worshipping Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students before and after school. They were statically significantly different at the .01 level and Mathayom 5 students had an overall effect after developing their dance performance skills. Has more skills than before when developing dance performance skills. Using an active learning management model Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To

promote skills in creating dances for worshipping Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students with statistical significance at the .05 level. 4) Results of evaluating the use of active learning management formats. Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating dances for worshipping Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students, consisting of: 4.1) Comparative results of academic achievement of students who study using the active learning model. Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on creating dance performance works. To promote skills in creating dances for worshipping Phra Bumrungrad (Jummanee) for Mathayom 5 students before and after school, the values were equal to 83.36/84.11, which is higher than the specified 80/80 criterion. The efficiency value of the form Proactive learning Using the WDPTE Model teaching process together with the activity set on

Keywords: Active learning management format, WDPTE Model teaching process, Skills in creating dance moves to worship Phra Bumrungrad (Jummanee)

บทนำ

นาฏศิลป์เป็นศิลปะแห่งการละคร ฟ้อนรำ ดนตรี และเป็นศิลปวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่แสดงถึง ความเป็นชาติ ที่เจริญรุ่งเรืองด้านวัฒนธรรม แสดงถึงลักษณะเอกลักษณ์ที่มีความโดดเด่นของความเป็นชาติไทย สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน (วิมลศรี อุปรมัย, 2555) นาฏศิลป์ยังมีความอ่อนช้อยงดงาม และมีลีลาท่ารำที่เป็นแบบฉบับ แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ สร้าง ความประทับใจผู้ดู นาฏยศาสตร์ในสมัยก่อนเป็นศิลปะที่แตกต่างกับศิลปะอื่น ๆ เพราะเก็บรักษาไว้ได้ ในตัวคนเท่านั้น ไม่อาจเก็บไว้ได้อย่างถาวร (พิมพ์ดี จันทโรทศ, 2557) การแสดงนาฏศิลป์เป็นการ เคลื่อนไหวร่างกายด้วยท่าทางที่ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาออกมาเป็นแบบแผนทั้งงดงาม เพื่อโน้มน้าวให้ ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมและคล้อยตามซึ่งการแสดงนาฏศิลป์ของไทยเราประกอบด้วย ฟ้อนรำ ละคร ระบำ ละคร โขน และการแสดงพื้นเมือง (พื้นบ้าน) การเรียนนาฏศิลป์มีประโยชน์ต่อเด็ก คือ ช่วยพัฒนาด้าน ร่างกาย ธรรมชาติของเด็กนั้นจะไม่ชอบอยู่นิ่ง แต่ชอบการเคลื่อนไหวร่างกายในการเดิน วิ่ง กระโดด ยกย้ายร่างกายไปมา ส่งผลให้เด็กคล่องแคล่วกระฉับกระเฉง ช่วยพัฒนาด้านอารมณ์ ขณะที่เด็กได้ เคลื่อนไหวร่างกายในการฟ้อนรำหรือเต้นระบำประกอบเพลงนั้น เด็กจะมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินได้ปลดปล่อยความเครียดที่มีอยู่ ส่งผลให้เด็ก ๆ มีอารมณ์เบิกบานแจ่มใส กล้าแสดงออกในสิ่งที่เด็ก ชาติความมั่นใจ ทำให้มีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น (แพง ชินพงศ์, 2560)

นาฏศิลป์เป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก และมีความ สำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาการทางด้านอารมณ์และจินตนาการต่าง ๆ รอบตัวเรา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดให้เด็กทุกคนมีโอกาสที่จะได้เรียนวิชานาฏศิลป์เพราะนาฏศิลป์เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต และเป็นเครื่องมือที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการศึกษา นอกจากนั้นยังส่งเสริมให้เด็กไทยมีความเฉลียวฉลาด ด้วยเหตุนี้การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กจำเป็นต้องกระตุ้นให้สมองสามารถเรียนรู้

ได้ตลอดชีวิตการเรียนรู้จากสิ่งรอบๆ ตัว โดยผ่านทางประสาทสัมผัสและอวัยวะต่างๆ ของร่างกายจะทำให้เด็กๆ ตื่นเต้น สนุกสนานไปกับธรรมชาติ การสัมผัสสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยใช้อวัยวะต่างๆ รับรู้ความรู้สึกรอบตัวที่แปลกใหม่จะทำให้จิตสำนึกของเด็กได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาสติปัญญาและความสามารถในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ของเด็กเมื่อเติบโตขึ้น (กรมวิชาการ, 2544 : 6-7)

ด้วยเหตุที่กล่าวมาผู้วิจัยในฐานะเป็นครูปฏิบัติการสอนจึงทราบถึงสภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนาฏศิลป์เป็นอย่างดีจึงจำเป็นต้องหาแนวทางหรือหารูปแบบวิธีการสอนในการแก้ปัญหาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทางด้านการแสดงนาฏศิลป์ แต่ละครึ่งเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียนผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าการสร้าง และพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาทักษะการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อช่วยแก้ปัญหาทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานทางพื้นฐานการแสดงนาฏศิลป์และสามารถที่จะร่วมแสดงนาฏศิลป์กับหน่วยงานวัฒนธรรมจังหวัดและหน่วยงานอื่นได้ให้มีประสิทธิภาพเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชฤทธิ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชฤทธิ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชฤทธิ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชฤทธิ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชฤทธิ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย

4.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน

4.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน

4.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ระเบียบวิธีวิจัย

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีสมมติฐานของการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R₁) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis : A) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D₁) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D and D) : แนวทาง/วิธีการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : R₂) เป็นการนำไปใช้ (Implementation : I) : การทดลองใช้รูปแบบ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุติกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อน บวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D₂) เป็นการประเมินผล (Evaluation: E) : การประเมินและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยการดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพิบูลมังสาหาร อำเภอ พิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีนักเรียนจำนวน 40 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุติกิจกรรม รายวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สอน จำนวน 5 ชุด

2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้รูปแบบการสอนนาฏศิลป์ โดยใช้การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุติกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สอน จำนวน 9 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ รายวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็น แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจการจำแนก (r) รายข้อตั้งแต่ .25 ถึง .98 มีค่าความยากง่าย (p) รายข้อ อยู่ระหว่าง .42 - .98 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (r_{cc}) เท่ากับ 0.85

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุติกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ข้อความเป็นแบบมาตราประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจการจำแนกรายข้อ (r_{xy}) อยู่ระหว่าง 0.685 – 0.937 และค่าความเชื่อมั่นทั้ง ฉบับมีค่าเท่ากับ 0.96

ขั้นตอนการวิจัย

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์รายวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการเรียนรู้ที่พัฒนาตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพิบูลมังสาหาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2565 แผนการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง เป็นจำนวนชั่วโมงเรียนรวม 18 ชั่วโมง

3. ขั้นสิ้นสุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ทดสอบหลังเรียน (Pro-test) เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์รายวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการใช้แผนการเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองกับนักเรียนทั้งสองกลุ่มไปทำการตรวจวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปผลการทำตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการแสดงนาฏศิลป์ก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติ t-test (t-test for sample)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์

(จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อ่านผลตามแบบมาตรประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า

1. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวง พระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีดังนี้ 1) มีกรอบแนวคิดทฤษฎีมาจากแนวคิดทางนาฏศิลป์ของเดวิส แนวคิดการประเมินผล ADDIE Model ที่ปรับปรุงของเควิน ครูส (Kevin Kruse. 2009 : 1) มาใช้ในการออกแบบและพัฒนา โดยใช้ร่วมกับแนวคิดการออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของเคมป์ (Kemp. 1985 : 18) ดิคค์และแคเรีย (Dick and Carey. 2005 : 1-8) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของจอยซ์และเวลล์ (Joyce and Weil. 2004 : 9) ในขั้นพัฒนากลยุทธ์การสอนพัฒนา และเลือกสื่อการสอน พัฒนาเครื่องมือประเมินผลร่วมกับแนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของเคมป์ (Kemp. 1985 : 18) และดิคค์ และแคเรีย (Dick and Carey. 2005 : 1-8) การประยุกต์ร่วมกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และมีรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) และการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง (Self-Directed Learning) และ 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ขั้นตอนของการเรียนรู้ตามรูปแบบ WDPTE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) เป็นขั้นตอนในการปูเชื่อมโยงกับความรู้เก่า ๆ นักเรียน อาจจะมีการทำข้อสอบก่อนเรียน การเล่นเกมส่ก่อนเริ่มบทเรียน หรือการถามคำถาม ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ (Demonstration : D) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินไปก่อนการสาธิต ครูควร ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติทักษะย่อย (Practicing: P) เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรจะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วย่อย ๆ และ สาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ (Technique : T) เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียน สามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่าย

ขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ว่าเกิดผลอย่างไร ด้วยเครื่องมือการวัดโดยครูผู้สอนเป็นผู้ออกแบบเครื่องมือวัดเอง เพื่อให้นักเรียนได้เพื่อทักษะการแสดงนาฏศิลป์ และมีวิจัยการประยุกต์ร่วมกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยที่ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.70-5.00 แสดงว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. ผลการสร้างพัฒนาและประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.70-5.00 แสดงว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้ส่งเสริมทักษะการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3. ผลการทดลองใช้การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลโดยรวมหลังการพัฒนาทักษะการแสดงนาฏศิลป์ มีทักษะเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนได้รับการพัฒนาทักษะการแสดงนาฏศิลป์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย

4.1) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 83.36/84.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวง

พระบำรุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 83.36/84.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และ มีค่าดัชนีประสิทธิผลของกระบวนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบำรุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ .5481 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบำรุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบำรุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมและรายข้อทุกข้อในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือข้อ 13 กิจกรรมการเรียนรู้นี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ($\bar{X} = 4.47$) ข้อ14 กิจกรรมการเรียนรู้สามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 4.45$) และข้อ16 การจัดการเรียนรู้นี้นักเรียนเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 การเรียนรู้ี้สามารถทำให้นักเรียนได้นำความรู้การปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.92$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบำรุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบำรุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีดังนี้ 1) มีกรอบแนวคิดทฤษฎีมาจากแนวคิดทางนาฏศิลป์ของเดวิส แนวคิดการประเมินผล ADDIE Model ที่ปรับปรุงของเควิน ครูส (Kevin Kruse. 2009 : 1) มาใช้ในการออกแบบและพัฒนา โดยใช้ร่วมกับแนวคิดการออกแบบการเรียนการสอน เชิงระบบของเคมพ์ (Kemp. 1985 : 18) ดิคค์และแคเรีย (Dick and Carey. 2005 : 1-8) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของจอยซ์และเวลล์ (Joyce and Weil. 2004 : 9) ในขั้นพัฒนากลยุทธ์การ

สอนพัฒนา และเลือกสื่อการสอน พัฒนาเครื่องมือประเมินผลร่วมกับแนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของเคมพ์ (Kemp. 1985 : 18) และดิคค์ และแคร์รี่ (Dick and Carey. 2005 : 1-8) การประยุกต์ร่วมกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และมีรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) และการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง (Self-Directed Learning) และ 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ขั้นตอนของการเรียนรู้ตามรูปแบบ WDPTE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) เป็นขั้นตอนในการปูเชื่อมโยงกับความรู้เก่า ๆ นักเรียน อาจจะมีการทำข้อสอบก่อนเรียน การเล่นเกมสื่อก่อนเริ่มบทเรียน หรือการถามคำถาม ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ (Demonstration : D) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วเกินไปก่อนการสาธิต ครูควร ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติทักษะย่อย (Practicing: P) เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้ง หหมดแล้ว ผู้สอนควรที่จะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และ สาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ (Technique : T) เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียน สามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ว่าเกิดผลอย่างไร ด้วยเครื่องมือการวัดโดยครูผู้สอนเป็นผู้ออกแบบเครื่องมือวัดเอง เพื่อให้ นักเรียนได้เพื่อทักษะการแสดงนาฏศิลป์ และมีวิจัยการประยุกต์ร่วมกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยที่ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.70-5.00 แสดงว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการแสดงนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. ผลการสร้างพัฒนาและประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.70-5.00 แสดงว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้ส่งเสริมทักษะการแสดงนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

5 ทั้งนี้เนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวง พระบารุกราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบและตามหลักของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีการดำเนินการตามขั้นตอนของวิธีการเชิงระบบ โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐาน เป้าหมาย การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับการพัฒนารูปแบบ การจัดการเรียนการสอนครั้งนี้ ซึ่งเป็นการดำเนินการอย่างเป็นระบบตามแนวคิดทางนาฏศิลป์ ร่วมกับทฤษฎีของเดวิส และแนวคิด การประเมินผล ADDIE Model ปรับปรุงตามแนวคิดของ เควิน ครูส (Kevin Kruse. 2009 : 1) ซึ่งนำมาประยุกต์ร่วมกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วยขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis) ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Design & Development) ขั้นตอนที่ 3 การนำไปใช้ (Implementation) และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Evaluation) และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของจอยซ์ และเวลล์ (Joyce and Weil. 2004: 9) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบเป็น 3 ส่วน ดังนี้ส่วนที่ 1 รูปแบบ การจัดการเรียนการสอน (The Model of Teaching) ประกอบด้วย 1) กระบวนการที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน 2) ระบบการอยู่ร่วมกันในการบรรเลงดนตรี 3) หลักการตอบสนอง และ 4) สิ่งสนับสนุน ส่วนที่ 2 เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนไปใช้ และส่วนที่ 3 ประกอบด้วยสาระหลัก และสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบ การจัดการเรียนการสอนที่กำหนด มีความสัมพันธ์ส่งเสริมกันและกันตลอดทั้งระบบสอดคล้องกับแนวคิดของทิตานา แชมมณี (2545 : 4-5) ที่สรุปไว้ว่าการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจะต้องผ่านการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนให้เป็นระบบ โดยคำนึงถึงทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องจัดองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของครูส (2008 : 1) ที่ว่าการพิจารณาความเหมาะสมของการเรียนการสอน ต้องประเมินทุกองค์ประกอบและนำสิ่งที่บกพร่องมาปรับปรุงเพื่อให้รูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

3. ผลการทดลองใช้การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุกราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลโดยรวมหลังการพัฒนาทักษะการแสดงนาฏศิลป์ มีทักษะเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนได้รับการพัฒนาทักษะการแสดงนาฏศิลป์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุกราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สอดคล้องกับงานวิจัยของ มธุรส วงศ์อำไพ (2553) การเปรียบเทียบความรู้ทักษะปฏิบัติ และ ความคิดสร้างสรรค์ ทางนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียน ไทยรัฐวิทยา 2 (วัดช้างใหญ่) อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้รับการสุ่มอย่างง่ายจากห้องเรียนตามสภาพจริงจับฉลากเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โมเดลชิปปา 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน และกลุ่มควบคุม ที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้ปกติ 1 ห้องเรียนจำนวน 24 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยความรู้ทางนาฏศิลป์ หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการ จัดการเรียนรู้โมเดลชิปปาสูงกว่า ที่ได้รับ การจัดการเรียนรู ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 2) คะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โมเดลชิปปาสูงกว่าที่ได้รับการจัดการเรียนรูปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.053)คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โมเดลชิปปาสูงกว่าที่ได้รับการจัดการเรียนรูปกติอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ ระดับ .05

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย

4.1) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 83.36/84.11ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 83.36/84.11ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และ มีค่าดัชนีประสิทธิผลของกระบวนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ .5481 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการแสดงนาฏศิลป์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน **WDPTE Model** ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบารุงราชภรณ์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักขณา บุตรพรม (2557) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้าง

และหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติไว้ส์และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติไว้ส์และการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 13) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติไว้ส์และการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 1) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติไว้ส์และการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่องนาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนหนองโนประชาสรรค์ อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติไว้ส์และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.43/84.25 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.75 ซึ่งไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 0.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก

4.3) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการสอน WDPTE Model ร่วมกับ ชุดกิจกรรม เรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะการประดิษฐ์ทำรำฟ้อนบวงสรวงพระบำรุงราษฎร์ (จุมมณี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมและรายข้อทุกข้อในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือข้อ 13 กิจกรรมการเรียนรู้นี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ($\bar{X} = 4.47$) ข้อ14 กิจกรรมการเรียนรู้สามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 4.45$) และข้อ16 การจัดการเรียนรู้นี้ นักเรียนเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 การเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนได้นำความรู้สู่การปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.92$) สอดคล้องกับงานวิจัย ลักษณะ บุตรพรม (2557) การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติไว้ส์และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติไว้ส์และการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติไว้ส์และการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 1) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการ

เรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่องนาฏย ศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ภาค เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนหนองโนประชาสรรค์ อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษา พบว่า ชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.43/84.25 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.75 ซึ่งไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 0.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ ตั้งธนานนท์. (2559). *การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงฯ.
- กานต์ อัมพานนท์. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งเสริม ทักษะการคิดวิเคราะห์ความเป็นครู สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์. *วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*. 20 (2), 95.
- ทิตนา แคมมณี. (2550). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย*. (พิมพ์ครั้งที่5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ ครั้งที่ 13). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2554). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี 243 ประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาพิมพ์
- วัฒนพร ระจับทุกข์. (2542). *แผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา หงสกุล. (2561). *การจัดการเชิงรุกในยุคไทยแลนด์ 4.0*. การประชุมวิชาการเสนอผลงาน ระดับชาติ Graduate School Conference 2018.

การบริหารจัดการคลังข้อมูลดิจิทัลสิ่งทอของชนกลุ่มน้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

**Management of digital archive of ethnic minority textiles
in the northeast of the republic of china**

ลี่ ลี และ ปศุตม์ กันรัตนสูตร

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Li lili and Pasutt Kanrattanasutra

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: sirisasi123@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์การบริหารจัดการและการสร้างคลังข้อมูลดิจิทัลสิ่งทอของชนกลุ่มน้อยทางตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน การวิจัยนี้ใช้วิธีการสืบสวนวิธีวิเคราะห์วรรณกรรม และวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ผ่านการรวบรวมและการจัดเก็บเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เพื่อดำเนินงานสร้างคลังข้อมูลดิจิทัลที่มีรายละเอียด และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและปรับปรุงการสร้างคลังข้อมูลดิจิทัล ส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรจำนวนน้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน งานวิจัยนี้ใช้ Excel และเครื่องมือ Rostcm6.0 เพื่อวิเคราะห์ความถี่ของคำหลัก ผลการวิจัยพบว่า: 1. ปัญหาในการสร้างและการจัดการคลังข้อมูลดิจิทัลของเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของชนกลุ่มน้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนที่มีประชากรน้อยมาก นำไปสู่ความไม่ชัดเจนของยุทธศาสตร์การพัฒนาและระบบเป้าหมายของ วัฒนธรรมดั้งเดิมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ ความรู้ที่มีไม่เพียงพอของการสร้างคลังข้อมูลดิจิทัลของเสื้อผ้า ทำให้เกิดความยากลำบากในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2. เสนอแนะให้สร้างระบบการจัดการคลังข้อมูลดิจิทัลของเครื่องแต่งกายของชนกลุ่มน้อยเพื่อทำให้เกิดความรู้ใหม่ ส่งเสริมและปกป้องมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมของเครื่องแต่งกายของชนกลุ่มน้อยได้ดียิ่งขึ้น ควรจัดการทรัพยากรข้อมูลที่มีเดียและแพลตฟอร์มเพื่อการแบ่งปันข้อมูลระหว่างกัน

คำสำคัญ: คลังข้อมูลดิจิทัล, สิ่งทอของชนกลุ่มน้อย

Abstract

The purpose of this research is to analyze and synthesize the management and construction of minority textile digital archives in the Northeast of the People's Republic of China. This research uses investigative methods, literary analysis methods and mixed research methods through the collection and storage of traditional costumes of various ethnic groups To carry out the task of building a detailed digital archive, and to optimize and improve the creation of digital archives. Computers and the Internet were mainly used as tools to gather information related to the traditional costumes of small-population ethnic groups in the northeast of the People's Republic of China. Excel and the Rostcm6.0 tool were used in this research to analyze keyword frequency. The results showed that: 1. The problem of creating and managing a digital archive of ethnic minority traditional attire in the sparsely populated Northeast China, leading to unclear development strategies and target systems of the traditional culture of each ethnic group Insufficient knowledge of creating a digital archive of clothing. 2. It was suggested to create a digital archive management system of minority clothing to create new knowledge. Better promote and protect the artistic and cultural heritage of ethnic minority clothing. Multimedia data resources and platforms for sharing information should be managed among them.

Keywords: Digital Archive; Minority Textiles

บทนำ

เครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของชนกลุ่มน้อยเป็นคลังบันทึกประวัติศาสตร์ทางสังคมที่แท้จริง ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมทางสังคมของชนกลุ่มน้อย และการตกผลึกทางภูมิปัญญาของแต่ละชาติพันธุ์ที่มีหลากหลาย และมีความหมายแฝงทางวัฒนธรรม สาธารณรัฐประชาชนจีนมีชื่อเสียงในฐานะประเทศที่มีวัฒนธรรมด้านเสื้อผ้ามาตั้งแต่สมัยโบราณ และการพัฒนาวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน แต่การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายในอดีตที่ทันสมัยได้เริ่มต้นในช่วง 40 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1980 ที่เริ่มมีการวิจัยเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายของสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่ก็ยังไม่สามารถบันทึกการพัฒนาวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายที่มีมาช้านานได้ครบถ้วน ดังนั้นการวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายไม่เพียงแต่จะต้องเจาะลึกและขยายออกไปเท่านั้น แต่ยังต้องเน้นถึงความสำคัญและความเร่งด่วนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการสร้างข้อมูลดิจิทัลของวัฒนธรรมเครื่องแต่งกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายของชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ด้วย

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา การวิจัยภายในประเทศเกี่ยวกับประเด็นทางชาติพันธุ์ส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่นโยบาย เศรษฐกิจ ศาสนา ภาษา ประวัติศาสตร์ ศิลปะ และสาขาอื่นๆ ในขณะที่การวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรน้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน นั้นมุ่งเน้นไปที่การวิจัยการพัฒนาและวิวัฒนาการของเครื่องแต่งกายและการสืบทอด การวิจัยการประยุกต์ใช้และการสร้างนวัตกรรมขององค์ประกอบเครื่องแต่งกาย การวิจัยวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายทางศาสนา และการวิจัย

กระบวนการผลิตเครื่องแต่งกายหนังสัตว์และหนังปลา เป็นต้น ในขณะที่การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างข้อมูลดิจิทัล และการบริหารจัดการความรู้เรื่องเครื่องแต่งกายของชนกลุ่มน้อยยังขาดแคลน การเก็บคลังข้อมูลดิจิทัลมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับอุตสาหกรรมเสื้อผ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของชาติพันธุ์ ซึ่งสามารถอาศัยการสร้างแบบดิจิทัลเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมดั้งเดิมของเครื่องแต่งกายชาติพันธุ์ และสืบสานจิตวิญญาณของชาติ อย่างไรก็ตาม การวิจัยในปัจจุบันเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายของชนกลุ่มน้อย Ewenki, Oroqen, Hezhe และ Daur ในสาธารณรัฐประชาชนจีน ยังคงอยู่ในขั้นเบื้องต้นของการสำรวจและการสร้างข้อมูลดิจิทัลโดยใช้วิธีการที่ทันสมัย เช่น เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเครือข่าย

แหล่งข้อมูลดิจิทัลเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายคือบทสรุปของผลการวิจัยต้นฉบับในช่วงเวลาหนึ่ง โดยให้ข้อมูลอ้างอิงที่มีค่ามากขึ้นสำหรับงานในอนาคต ซึ่งไม่เพียงแต่เข้าถึงได้ง่ายในอนาคตเท่านั้น แต่ยังเป็นพื้นฐานทางเทคนิคสำหรับการออกแบบนวัตกรรมและการผลิตเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมอีกด้วย การออกแบบเครื่องแต่งกายสมัยใหม่สามารถใช้คลังเครื่องแต่งกายของชนกลุ่มน้อยเป็นแพลตฟอร์มเพื่อค้นหาความก้าวหน้าและแรงบันดาลใจใหม่ๆ ซึ่งจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาแล้ว การพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายชาติพันธุ์ดั้งเดิมของสาธารณรัฐประชาชนจีนยังคงประสบปัญหามากมาย การสร้างข้อมูลดิจิทัลเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของชนกลุ่มน้อยทางดิจิทัลที่ดีจะทำให้เราเรียนรู้ประสบการณ์การพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายขั้นสูงอย่างเต็มที่ และค้นพบลักษณะทางวัฒนธรรมของเครื่องแต่งกายชาติพันธุ์ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์การบริหารจัดการและการสร้างเอกสารดิจิทัลสิ่งทอของชนกลุ่มน้อยทางตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ระเบียบวิธีวิจัย

ภายใต้เบื้องหลังของยุคข้อมูลขนาดใหญ่ เมื่อเผชิญกับการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และการเปลี่ยนแปลงของการแปลงเป็นดิจิทัลและเครือข่ายทั่วโลกในปัจจุบัน การบริหารจัดการและการสร้างเอกสารดิจิทัลสิ่งทอของชนกลุ่มน้อยควรดำเนินการอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

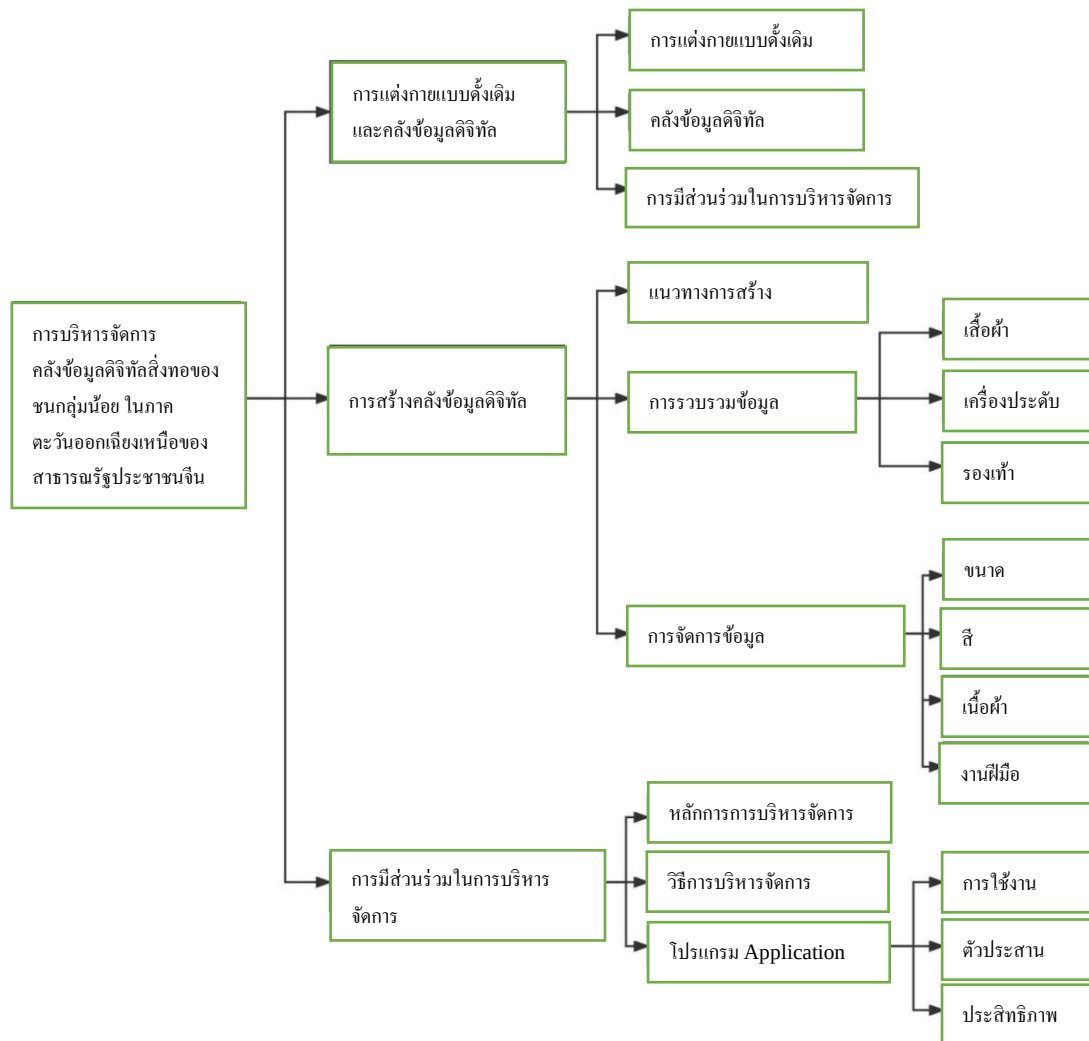
วิธีการสำรวจ: รวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์ทางประวัติศาสตร์ของเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรน้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน อย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันผ่านการสำรวจภาคสนาม

การสัมภาษณ์ และวิธีการสำรวจอื่นๆ โดยการเยี่ยมชมการตั้งถิ่นฐานของชนกลุ่มน้อยและพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยเบื้องต้น

วิธีการวิเคราะห์วรรณกรรม: ใช้วิธีการวิจัยวรรณกรรมเพื่อรวบรวมวรรณกรรมจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบดิจิทัลและการบริหารจัดการเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ บูรณาการ สรุป เปรียบเทียบและวิเคราะห์ เพื่อสามารถเข้าใจประวัติศาสตร์และสถานการณ์ปัจจุบันของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแปลงเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ให้เป็นระบบดิจิทัล

วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน: การศึกษานี้ใช้การออกแบบวิธีการแบบผสมผสานรวมทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วยสามขั้นตอน: ประการแรก เพื่อระบุและดำเนินการจัดเก็บข้อมูลดิจิทัลของเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรน้อย 4 กลุ่มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน - Ewenki, Oroqen, Hezhe และ Daur ผ่านการวิจัยภาคสนามและ การสัมภาษณ์เชิงลึกและสรุปและเปรียบเทียบและวิเคราะห์ในเบื้องต้น ประการที่สอง เพื่อสำรวจข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจัดเก็บข้อมูลเพื่อสร้างฐานข้อมูลของเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรน้อยสี่กลุ่มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยใช้เทคโนโลยีการจำลองเสมือนจริงแบบดิจิทัล ประการที่สาม กำหนดกลยุทธ์และแนวทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรน้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน ในรูปแบบดิจิทัล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1 คุณลักษณะ

1.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางสิ่งแวดล้อม

(1) ทรัพยากรทางธรรมชาติ

Ewenke, Oroqen, Hezhe และ Daur มีความเชี่ยวชาญอย่างมากในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ของใช้ประจำวันทั้งหมดมาจากธรรมชาติ วัสดุที่ใช้ทำเครื่องแต่งกายมาจากประมงท้องถิ่นและผลิตภัณฑ์จากปศุสัตว์ วัสดุย้อมสีนำมาจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของพืชและสัตว์ในท้องถิ่นอีกด้วย สัตว์และแร่ธาตุ แสดงให้เห็นถึงการใช่วัสดุธรรมชาติอย่างหลากหลายในทุกที่ ในพื้นที่ห่างไกลที่ระดับผลผลิตต่ำ ต้นไม้ผลัดใบและสัตว์ในป่าสีเขียวชุ่มซึ่งกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ภูเขาอันหนาวเย็น และด้วยเหตุนี้ ศิลปะทางการแต่งกายของชนชาติ Oroqen และ Oroq สะท้อนให้เห็นด้วยการใช้เชียวในเสื้อผ้าของพวกเขา ชาว Hecher ส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำสามสายและส่วนที่เหลือของภูเขา Wundashan ซึ่งแม่น้ำเฮยหลงเจียง แม่น้ำซงหั่ว และแม่น้ำอุสซูรีมาบรรจบกัน สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ดีทำให้ชาว Hecher เหมาะกับการใช่วัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ จากการตกปลาและล่าสัตว์ริมแม่น้ำก็ทำให้พวกเขาสร้างวัฒนธรรมเสื้อผ้าหนังปลาที่ไม่เหมือนใคร ส่วนพื้นที่ Daur อาศัยอยู่นั้นเต็มไปด้วยทุ่งหญ้าและพื้นที่เพาะปลูก ดังนั้นการใช้หนังปศุสัตว์และงานฝีมือวัสดุ เช่น การทอผ้าและผ้าฝ้ายจึงมีความโดดเด่นมาก

(2) ทรัพยากรด้านมนุษย์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่อุดมไปด้วยทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง โดยมีวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการต่อต้าน วัฒนธรรมการบุกเบิก วัฒนธรรมเยาขงและวัฒนธรรมผู้ประกอบการ ตลอดจนวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมชาติพันธุ์ที่โดดเด่น เช่น เครื่องแต่งกาย เพลงและการเต้นรำ งานฝีมือ และ งานรื่นเริงต่างๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งานศิลปะพื้นบ้านของชาติพันธุ์ในเฮยหลงเจียงเป็นที่ประจักษ์แก่ทุกคน เช่น เครื่องปั้นดินเผาซุ่ยหลิง ภาพวาดหนังแบบดั้งเดิมของโอเฟย การตัดกระดาษของไห่หลุน เงามของหวังกุย หนังสัตว์ หนังปลา และหนังต้นเบิร์ชของเหอเซิน "สามหนัง" งานฝีมือ ฯลฯ ปัจจุบันมณฑลเฮยหลงเจียงได้สร้างลักษณะเฉพาะของภูมิภาคและงานเทศกาลที่มีอิทธิพลในระดับนานาชาติในด้านมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติพันธุ์และพื้นบ้าน ประเพณีของภูมิภาค และอื่นๆ ยกตัวอย่างเช่น เทศกาล Ewenk Serbin, การชุมนุม Hecher Uzhigong, เทศกาลแสงเหนือใน Mohe, เทศกาล Oroqen Gulenmutu และเทศกาลวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่มีขึ้นในเทศกาลประจำปี

1.2 วิถีชีวิตกับการผลิต

โดยทั่วไปแล้วชาว Ewenki ของเราแบ่งออกเป็นสามเผ่า: Tungus, Solon และ Make Deer ประชากรของ Solon Ewenki มีสัดส่วนมากกว่า 90% ของประชากรทั้งหมดของ Ewenki โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ ชาว Make Deer อาศัยอยู่ในป่าทางฝั่งขวาของแม่น้ำ Erguna และดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์ พวกเขาตั้งรกรากอยู่ใน Oruguya Ewenke Township, Genhe City, Hulunbeier City, และ Inner Mongolia โดยส่วนใหญ่ทำงานในอุตสาหกรรมกวางเรนเดียร์แบบดั้งเดิมและการผลิตงานฝีมือ

ในช่วงครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา Oroqen ประสบกับประวัติศาสตร์แบบก้าวกระโดดถึงสามครั้ง หนึ่งคือการก่อตั้ง Oroqen Autonomous Banner ในปี 1951 เมือง Oroqen เข้าสู่สังคมแบบสังคมนิยมประการที่สอง ในปี 1958 ชาว Oroqen ที่ล่าสัตว์ในป่ามาหลายชั่วอายุคนได้ย้ายการตั้งถิ่นฐานจากบนภูเขาลงมาอาศัยอยู่ที่พื้นราบซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประการที่สาม ในปี 1996 รัฐบาลของชาว Oroqen ได้ออกคำสั่งห้ามการล่าสัตว์ จากนั้นเป็นต้นมา ชาว Oroqen กว้างป็นล่าสัตว์ของพวกเขาบอกเล่าการผลิตการล่าสัตว์แบบดั้งเดิม มุ่งสู่การพัฒนาการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และอื่น ๆ ที่ทันสมัย

ชาว Hechen ประกอบอาชีพการประมงและล่าสัตว์มาช้านาน ตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา การประมงของชาว Hechen เป็นของการผลิตประมงแบบธรรมชาติ ด้วยการแข่งขันทางอุตสาหกรรมที่ทวีความรุนแรงขึ้น โรงงานผลิตสารเคมีบางรายปล่อยของเสียจากอุตสาหกรรมโดยตรงสู่แม่น้ำขงหัว ส่งผลให้เกิดมลพิษร้ายแรงต่อคุณภาพน้ำของกลุ่มแม่น้ำขงหัว กลุ่มแม่น้ำเฮยหลงเจียง ทำให้ปริมาณปลาที่จับได้ทุกปีลดลงอย่างรวดเร็ว รายได้จากการประมงในระยะยาวลดลงต่อเนื่องจาก ปริมาณการจับปลาที่ลดลงทุกปี รายได้จากการประมงตกต่ำเป็นเวลานาน ทำให้มาตรฐานการดำรงชีวิตของชาวประมงลดลงอย่างรวดเร็ว และอุตสาหกรรมประมงแบบดั้งเดิมสูญหาย ชาว Hechen ตัดสินใจเลิกยึดอาชีพทำประมงเพียงอย่างเดียวหันมาทำฟาร์มยึดแนวทางเกษตรกรรมเป็นหลัก และพัฒนาการจัดการด้านเศรษฐกิจที่หลากหลายมากขึ้น

ชาว Daur อาศัยอยู่ในการผลิตที่อุดมสมบูรณ์ ดังนั้นชาว Daur จึงใช้ทรัพยากรทุกประเภทเพื่อประกอบเกษตรกรรม ล่าสัตว์ ต้อนสัตว์ ตกปลา รวบรวม และการผลิตอื่น ๆ ซึ่งเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการเลี้ยงปศุสัตว์เป็นวิธีการผลิตหลัก นับตั้งแต่มีการปฏิรูปและเปิดประเทศ กลุ่มชาติพันธุ์ Daur กำลังพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมสมัยใหม่ เกษตรกรรมสมัยใหม่ และอุตสาหกรรมระดับอุดมศึกษา เนื่องจากผู้ชายทำงานภาคสนามเป็นหลัก เสื้อผ้าจึงทำจากหนังเป็นหลัก ผู้หญิงส่วนใหญ่รับผิดชอบงานสวนและงานบ้าน เสื้อผ้าส่วนใหญ่ทำจากผ้า

2 การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน

2.1 สถานะการแต่งกาย

ชาว Ewenki ไม่ว่าจะสวมเสื้อคลุมยาวหรือเสื้อคลุมสั้น ปลายด้านล่างของด้านซ้ายและขวาจะมีช่องเปิดขนาดใหญ่ ขอบของเสื้อคลุม Solon Ewenki รอบคอเสื้อ ปลายแขน ทำขึ้นเป็นพิศด้วยขนสัตว์ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของชนเผ่านี้ เสื้อคลุมผู้ชายของ Tungus Ewenki เป็นแบบไหล่เรียบไม่มีการตัดเย็บ ส่วนปกเสื้อ ปลายแขน ขอบคอเสื้อตัดเย็บอย่างดี ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วและสาวที่ยังไม่แต่งงานจะสวมเสื้อผ้าที่แตกต่างกัน ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วจะใส่ชุดที่ตัดเย็บจับจีบแบบรัดเข้ารูป สะท้อนความงามของเส้นสายของผู้หญิงวัยผู้ใหญ่อย่างเต็มที่ ส่วนเสื้อคลุมสตรีที่ยังไม่แต่งงานจะเป็นทรงตรงหลวม ๆ ในสมัยที่ยังล่าสัตว์ในป่า เขาทั้งชายและหญิงจะสวมเสื้อผ้าหนังสัตว์แบบเรียบง่าย กระโปรงยาวคลุมเข่า แขนกว้าง สวมหมวกทรงกลม ด้านหลัง ชุดส่วนใหญ่เป็นสีแดง น้ำเงิน เหลือง

รูปที่ 2 เครื่องแต่งกายชาว Ewenki

Source:<https://baike.baidu.com/item/%E9%84%82%E6%B8%A9%E5%85%8B%E6%97%8F%E6%9C%8D%E9%A5%B0?fromTaglist=>, 2009

การแต่งกายของชาว Oroqen แสดงถึงลักษณะของคนล่าสัตว์ ด้วยเสื้อผ้าหนังกว้างและหมวกหนังกว้างที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น ผู้หญิง Oroqen จะแปรรูปหนังกว้างให้แข็งแรง นุ่ม เบา เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพอากาศหนาวเย็นและชีวิตการล่าสัตว์ เสื้อผ้าหนังกว้าง ภาษา Oroqen เรียกว่า "Suen" ส่วนใหญ่คงสีดั้งเดิมของหนังกว้างไว้ รูปแบบของเสื้อคลุมปกขวาส่วนใหญ่ ลำตัวประดับด้วย "รูปทรงโบว์", "ทรงเขากวาง", "ทรงก้อนเมฆ" และลวดลายอื่นๆ ในระหว่างการพัฒนาจากอาชีพล่าสัตว์เพียงอย่างเดียว ไปสู่เศรษฐกิจที่หลากหลาย เสื้อผ้าและเครื่องใช้ที่ทำจากหนังสัตว์ลดลงไปอย่างมาก และทักษะการล่าหนังสัตว์แบบดั้งเดิมก็ค่อยๆ ลดลง มีสตรีวัยกลางคนและผู้สูงอายุเพียงไม่กี่คนที่เชี่ยวชาญการทำหัตถกรรมหนังสัตว์แบบดั้งเดิม ซึ่งทำให้การผลิตเสื้อผ้าหนังสัตว์แบบดั้งเดิมทำได้ไม่มากเหมือนเมื่อก่อน

รูปที่ 3 เครื่องแต่งกายชาว Oroqen

Source: <https://new.qq.com/rain/a/20210530A0137J00>

เครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของชาว Hechen ประกอบด้วย เสื้อคลุมหนังปลา, เสื้อและกางเกงหนังกว้าง, ผ้าห่มหนังกว้าง, หมวกหนังหัวกว้าง, ถุงมือหนัง, ถุงเท้าหนัง ฯลฯ ด้วยการตัดเย็บแบบ "Into the skin" ที่มีขนแกะที่มากขึ้น แผ่นหนังหนา ให้ความอบอุ่นและทนทาน ส่วนในฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อน และฤดูใบไม้ร่วง พวกเขาสวมเสื้อผ้าและกางเกงที่ทำจากหนังที่มีขนสั้นและเย็นกว่า หนังปลาใช้ทำเสื้อผ้า กางเกง และเครื่องอื่นๆ เสื้อผ้าบางชิ้นตกแต่งด้วยเปลือกหอย กระดิ่งทองแดง เหรียญทองแดง และเครื่องประดับอื่นๆ

รูปที่ 4 เครื่องแต่งกายชาว Hezhen

Source: <http://souluojie.com/news-id-22826.html>, 2017

Daur ใช้ขนสัตว์ในการเย็บเสื้อหนัง กางเกงหนัง รองเท้าหนัง และถุงมือหนังสำหรับสวมใส่ในฤดูหนาว ซึ่งคล้ายกับ Ewenk และ Oroqen โดยทั่วไปแล้วผู้ชายจะคาดเข็มขัด สวมยาสูบและถือเคียวไฟ ผู้หญิงสวมเสื้อผ้าไหมและผ้าซาติน และสวมรองเท้าปัก ผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงานจะปักเปียไว้ด้านหลังคอ ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วเกล้าผมมวยไว้ด้านหลังศีรษะ ติดกับเงินและเครื่องประดับอื่นๆ สวมต่างหูและแหวน ซึ่งได้รับ

อิทธิพลจากแมนจู ในราชวงศ์ชิงและก่อนราชวงศ์ชิง กลุ่มชาติพันธุ์ Daur รักษาวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมที่ส่วนใหญ่ใช้เสื้อผ้าหนัง เช่น รองเท้าบู๊ทหนังขาขาวและกางเกงหนังขาขาว แต่หลังจากสิ้นสุตราราชวงศ์ชิง เศรษฐกิจการค้าสัตว์แบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ Daur ลดลง การขนส่งทางบกในท้องถิ่นและเศรษฐกิจสินค้าโภคภัณฑ์ก็พัฒนามากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งทำให้ผ้าและผ้าไหมจึงสามารถขนส่งได้ในปริมาณมาก ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้า ผ้าไหม ผ้าฝ้าย และผ้าวูล์ฟที่ทอจากขนสัตว์ จึงเข้ามาแทนที่เสื้อผ้าเครื่องหนังแบบดั้งเดิม

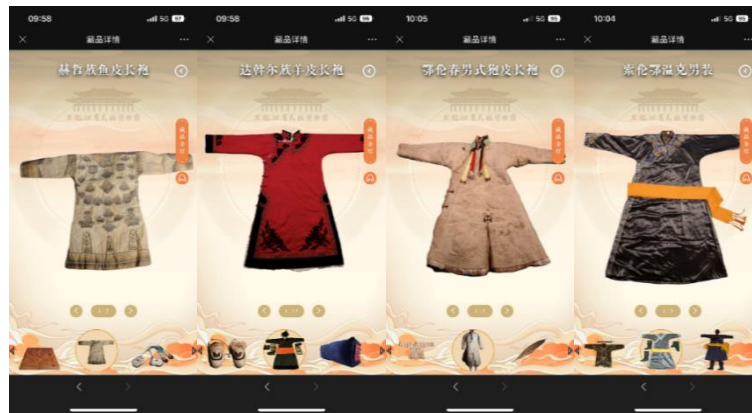

รูปที่ 5 เครื่องแต่งกายชาว Daur

Source:<http://mt.sohu.com/20170419/n489463829.shtml>

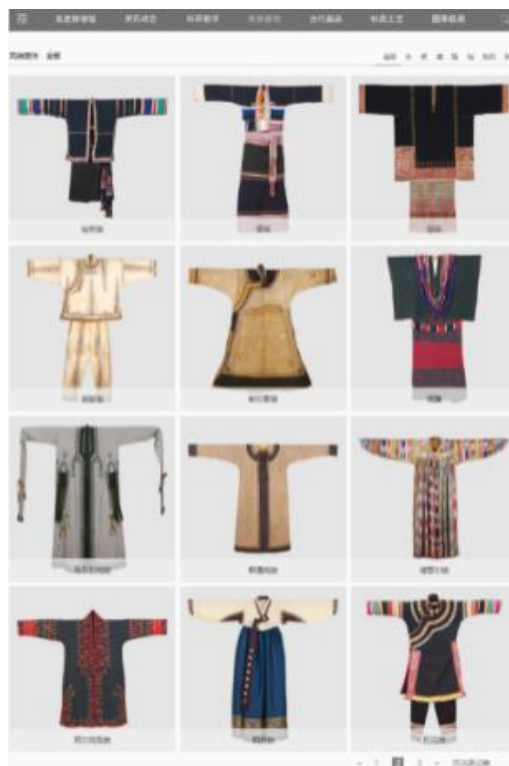
2.2 สถานะปัจจุบันของการสร้างคลังข้อมูลดิจิทัล

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์วิทยาแห่งมณฑลเฮยหลงเจียงได้จัดทำโครงการอนุรักษ์โบราณวัตถุทางวัฒนธรรมแบบดิจิทัล โดยนำเทคโนโลยีที่หลากหลายมาใช้ในการจัดเก็บคลังข้อมูลดิจิทัล ของโบราณวัตถุทางวัฒนธรรมตลอดจนระบบดิจิทัลในการเผยแพร่ข้อมูล ซึ่งสามารถดูโบราณวัตถุทางวัฒนธรรมในลักษณะการท่องเที่ยวเสมือนจริง ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อส่งเสริมพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์แห่งมณฑลเฮยหลงเจียงจากพิพิธภัณฑ์ประเภทดั้งเดิมไปสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นพิพิธภัณฑ์อัจฉริยะ ดังที่แสดงในรูปที่ 6 พิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์วิทยาแห่งมณฑลเฮยหลงเจียงใช้กล้องรอบทิศทาง 360° แบบไม่สัมผัส รวมทั้งเครื่องสแกนความละเอียดสูงเพื่อรวบรวมและประมวลผลทรัพยากรข้อมูลดิจิทัลสามมิติ ปัจจุบันมีคอลเล็กชันล้ำค่ามากกว่า 70 ชิ้นได้ถูกสร้างขึ้นในรูปแบบดิจิทัล นอกจากนี้พิพิธภัณฑ์นี้ยังนำเสนอผ่านธีมแอนิเมชัน เช่น นิทานพื้นบ้าน เพื่อเพิ่มคุณค่าให้การเผยแพร่รูปแบบของวัฒนธรรม และเพื่อให้โบราณวัตถุทางวัฒนธรรม "มีชีวิต" จริงๆ

รูปที่ 6 การสร้างคลังข้อมูลดิจิทัลของพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์เฮยหลงเจียง

พิพิธภัณฑ์ National Costume Museum of Beijing Institute of Fashion Technology แสดงเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ 36 กลุ่มในสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่มีสไตล์แตกต่างกันบนแพลตฟอร์มเว็บไซต์ทางการ โดยแบ่งออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ เสื้อผ้า กางเกง กระโปรง รองเท้า หมวก เครื่องประดับ และอื่นๆ ในส่วนของกลุ่มชาติพันธุ์ Ewenki มีการจัดแสดงเสื้อผ้า 3 ประเภท ได้แก่ เสื้อคลุมสตรีแต่งปกหนังวัว รองเท้าหนังบูทสั้น และรองเท้าหนังบูท ในส่วนของชาว Oroqen มีการแสดงเครื่องแต่งกาย 10 ชุด ได้แก่ เสื้อคลุมสตรีแขนแคบหนังกว้าง ไหล่ปกหนังกว้าง ฯลฯ เครื่องแต่งกายหนังปลา 8 ชิ้นจัดแสดงในส่วนเครื่องแต่งกายชาว Hechen ได้แก่ เสื้อคอปก ตกแต่งด้วยลวดลายชุด Ruyi และเสื้อคลุมไม่มีปกลาย Yunzi เป็นต้น ในขณะนี้ ยังไม่มีคอลเลกชันเครื่องแต่งกายของชาว Daur ในแต่ละคอลเลกชันเครื่องแต่งกาย ประกอบไปด้วยข้อมูลสำคัญ 3 ด้าน คือ คุณลักษณะพื้นฐาน ข้อมูลของคอลเลกชัน และวัสดุงานฝีมือ ซึ่งสามารถให้ข้อมูลพื้นฐานที่ชัดเจนเกี่ยวกับคอลเลกชันต่าง ๆ แก่ผู้ชม เช่น อายุ ขนาด สภาพการเก็บรักษา โครงสร้าง และคุณลักษณะที่เกี่ยวข้อง จากผลการค้นหา เห็นได้ชัดว่าพิพิธภัณฑ์มีเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ Daur และ Ewenke ที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์มาก การแสดงเครื่องแต่งกายของแพลตฟอร์มแบบดิจิทัลส่วนใหญ่จะนำเสนอในระนาบสองมิติ พร้อมภาพจากกล้องความละเอียดสูง ภาพรายละเอียด ภาพสไลด์ ภาพระยะใกล้ของรูปแบบและภาพวัสดุของเครื่องแต่งกาย และภาพฉากชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ใส่ชุดประจำชาติด้วยรูปภาพคุณภาพสูง

รูปที่ 7 การสร้างคลังข้อมูลดิจิทัลของ National Costume Museum of Beijing Institute of Fashion Technology

เว็บไซต์ของ Mongolia (www.nmglib.com) ออกแบบและดูแลโดยห้องสมุดมองโกเลีย ได้จัดตั้งแพลตฟอร์มแสดงผลแบบดิจิทัลสำหรับเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเว็บไซต์แสดงรูปเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ 3 กลุ่ม Ewenke, Oroqen และ Daur ประกอบด้วย 5 หัวข้อ: การเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ วรรณกรรมและศิลปะ ประเพณีพื้นบ้านและวิถีชีวิตพื้นบ้าน และการพัฒนาและผู้คน แพลตฟอร์มนี้ยังคงอยู่ในรูปของภาพถ่ายแบบดั้งเดิม หรือแผนผังที่วาดด้วยมือของชาวชาติพันธุ์ที่สวมชุดประจำชาติ และเนื้อหาค่อนข้างเก่า ซึ่งไม่ได้รับการปรับปรุงเป็นนานหลายปี ตั้งแต่ปี 2013

รูปที่ 8 เว็บไซต์ของ Mongolia ที่มีข้อมูลของ 3 กลุ่มชาติพันธุ์

นอกจากนี้แล้ว ยังมีหน่วยงานท้องถิ่นบางแห่งที่จัดการการสร้างข้อมูลดิจิทัลเครื่องแต่งกายแบบดิจิทัลสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ในท้องถิ่นนั้นๆ ตัวอย่างเช่น พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรม Chenbaerhu Banner รวบรวมวิดีโอบันทึกด้านวัฒนธรรมและศิลปะของชาว Ewenki รวมถึงเทปบันทึกเสียงเสียงด้านวัฒนธรรมและศิลปะเนื้อหาวิดีโอประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก: ประการแรก การแนะนำของชาติพันธุ์ Ewenki และชาติพันธุ์ Ewenki ใน Chenbaerhu Banner ประการที่สอง การแนะนำเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของ Ewenki ประการที่สาม กระบวนการและมาตรการต่างๆ ของพิพิธภัณฑ์ทางวัฒนธรรมที่มีต่อเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมที่ใกล้สูญพันธุ์ แพลตฟอร์มสาธารณะ Culture Museum of Chenbaerhu Banner ที่แสดงแหล่งข้อมูลดิจิทัลของเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของ Ewenki ในรูปแบบวิดีโอถูกจัดทำขึ้นอย่างดีและมีเนื้อหาครบถ้วนเป็นสื่อที่มีคุณค่าสำหรับการศึกษาวัฒนธรรมของเครื่องแต่งกาย Ewenki

พิพิธภัณฑ์ Oroqen Intangible Cultural Heritage Museum เป็นหอพิพิธภัณฑ์แห่งเดียวในประเทศที่จัดแสดงมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของ Oroqen ซึ่งแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่ "จับต้องไม่ได้" ของชาว Oroqen ผ่านทางรูปภาพ ฉากแสดง โต๊ะทราย แสงและเงา วิดีโอ เสียง และ รูปแบบอื่นๆ จากที่ระบุไว้ข้างต้น หน่วยงานหรือองค์กรอื่นเพียงไม่กี่แห่งได้ทำการสำรวจเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างคลังข้อมูลดิจิทัลของเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของ Ewenki จากผลการสำรวจ จะเห็นได้ว่าการสร้างคลังข้อมูลดิจิทัลของเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของ Ewenki นั้นอยู่ในระยะเริ่มต้น และองค์กรส่วนใหญ่ยังไม่เจาะลึกเพียงพอ และยังต้องการการปรับปรุงเพิ่มเติมในด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี

3 การวิเคราะห์ปัญหา

3.1 ขาดระบบมาตรฐาน

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันเราสามารถเห็นได้ว่าเครื่องแต่งกายมีความหลากหลายทั้งในแง่ของรูปแบบ โครงสร้าง และประเภท และมาตรฐานการรวบรวมของ NRMs นั้นแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค ดังนั้น ข้อมูลโดยตรง (รูปภาพที่เกี่ยวข้อง การบันทึก และ วิดีโอ) ที่รวบรวมและบันทึกสร้างจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับวิธีที่แต่ละบุคคลรวบรวมและจัดระเบียบข้อมูล ประกอบกับเอกลักษณ์ของเครื่องแต่งกายและข้อมูลที่ป้อนโดยภูมิภาคและสถาบันต่างๆ ไม่ตรงกัน จึงเป็นเรื่องยากที่จะตระหนักว่า การไหลเวียนของข้อมูลทั่วเครือข่ายซึ่งนำมาซึ่งความไม่สะดวกอย่างยิ่งต่อการป้องกันและการจัดการเครื่องแต่งกายในภายหลัง

3.2 การอัปเดตเทคโนโลยีล่าช้า

ปัจจุบันฐานข้อมูลเครื่องแต่งกายจำนวนมากไม่ได้มีรูปแบบที่ตายตัว และส่วนใหญ่แสดงเนื้อหาในรูปแบบข้อความ รูปภาพ และภาพและเสียง และกรอกรับตามมรดกทางวัฒนธรรม ฐานการอนุรักษ์ สถาบันนโยบาย คำแนะนำ และข่าวสารเกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรม วิธีการสร้างฐานข้อมูลตามข้อมูลหลักนี้ขาดนวัตกรรม

และมีแนวโน้มที่จะสร้างรูปแบบข้อมูลที่แยกส่วน แต่ละภูมิภาคที่มีเงินทุนและความสามารถไม่เพียงพอในการสร้างและการจัดการข้อมูลดิจิทัล ส่งผลให้ไม่สามารถแบ่งปันข้อมูลระหว่างภูมิภาคได้ และประสิทธิภาพการดำเนินงานของโครงการอนุรักษ์เครื่องแต่งกายดิจิทัลจึงได้รับผลกระทบ

3.3 ความตระหนักในกฎหมายความคุ้มครอง

เอกสารทางกฎหมายของสาธารณรัฐประชาชนจีน เกี่ยวกับการคุ้มครอง ICH ที่ออกในปี 2554 กล่าวถึงเนื้อหาอย่างชัดเจนเรื่องการจัดทำข้อมูลดิจิทัลสำหรับ ICH และบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองทางดิจิทัลนั้นอิงตามนโยบายเป็นหลัก ในขณะที่มีข้อกำหนดที่ชัดเจนสำหรับมาตรฐานในการรวบรวม บันทึก และจัดเก็บ ICH และทำอย่างไรในระหว่างขั้นตอนการเก็บรวบรวม ให้เกิดอันตรายต่อวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดน้อยมากเกี่ยวกับการคุ้มครองทางดิจิทัลในกฎระเบียบว่าด้วยการคุ้มครอง NRM ในมณฑล เขตปกครองตนเอง และเทศบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีน และบางภูมิภาคยังไม่ได้ออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทางดิจิทัลของ NRM จนถึงตอนนี้ นอกจากนี้ สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังขาดหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่สมบูรณ์และทีมงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทางกฎหมายของ NRM และความตระหนักด้านกฎหมายของสาธารณชนเกี่ยวกับการคุ้มครองทางดิจิทัลของ NRM ก็อ่อนแอเช่นกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับปรุงระบบการคุ้มครองทางกฎหมายของการแปลงข้อมูลเป็นดิจิทัลของ NRM

4 การวิเคราะห์กลยุทธ์

4.1 การแนะนำนโยบายมาตรฐานเพื่อควบคุมระบบการบริหารจัดการ

สิ่งแรกและสำคัญที่สุดของการบริหารจัดการการคลังข้อมูลแบบดิจิทัลคือ การสร้างมาตรฐานที่เป็นหนึ่งเดียวโดยเร็วที่สุด สร้างฐานข้อมูลเครือข่ายสำหรับการรวบรวมและการแบ่งปันข้อมูลร่วมกัน ควรมีข้อกำหนดของระบบดัชนีข้อมูลเครื่องแต่งกายที่เกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างข้อมูลดิจิทัล และฐานข้อมูลควรทำให้เป็นเนื้อเดียวกันและเป็นมาตรฐานเพื่อวางรากฐานที่ดีสำหรับเอกสารสำคัญในอนาคต การจัดการข้อมูลและการแบ่งปันข้อมูล เนื้อหาที่ต้องเน้นในแง่ของมาตรฐานการได้มา ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานของกระบวนการลงทะเบียนและการจัดทำรายการ การกำหนดมาตรฐานของงานแปลงข้อมูลเป็นดิจิทัล การจัดตั้งระบบมาตรฐาน metadata การกำหนดมาตรฐานระบบการตั้งชื่อ และการกำหนดมาตรฐานอนุกรมวิธาน เป็นต้น

4.2 ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถและเร่งพัฒนาอุตสาหกรรม

ในปัจจุบันจำเป็นต้องเปลี่ยนรูปแบบการสืบทอดความรู้แบบดั้งเดิมภายในครอบครัวหรือระหว่างครู-ศิษย์ในอดีต โดยขยายเส้นทางการคัดเลือกผู้สืบทอดผ่านการศึกษาแบบครบวงจรในสถาบัน และปรับปรุงเส้นทางการบ่มเพาะผู้สืบทอดด้วยกลไกการศึกษาสมัยใหม่ ควรใช้ระบบการคัดเลือกตามความสามารถ ผ่านการแสดงความคิดริเริ่มและความกระตือรือร้นของผู้สนใจที่ต้องการพัฒนาตนเองผ่านการคัดเลือกและประเมิน

ทักษะ ปรับปรุงคุณภาพผู้สืบทอดอย่างรอบด้าน และคัดเลือกผู้สืบทอดรุ่นใหม่ที่สามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ ด้วยทฤษฎีความรู้ รากฐานและประสบการณ์การดำเนินงานอันยาวนาน

ด้วยการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงมีความเป็นไปได้ที่จะนำเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์รวมถึงอุปกรณ์เครื่องจักรกลมาใช้ในการออกแบบและการผลิตงานฝีมือ ตัวอย่างเช่น การใช้ 3Dmax, Style3D และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ช่วยออกแบบ อื่น ๆ และสุดท้ายคือการใช้ VR, AR และ เทคโนโลยีอื่น ๆ เพื่อแสดงผลงาน ซึ่งไม่เพียงแต่สามารถออกแบบได้หลากหลายและแปลกใหม่มากขึ้น แต่ยัง สามารถลดภาระงานของแรงงานที่ใช้แรงงานคน มั่นใจได้ถึงความสวยงามของกราฟิกของผลิตภัณฑ์ และลด อัตราข้อผิดพลาดด้วยเทคโนโลยี ทั้งยังสามารถผลิตได้ในจำนวนมากขึ้นอีกด้วย

4.3 ยกระดับระบบการกำกับดูแล และสร้างความตระหนักรู้ด้านกฎหมาย

สำหรับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นั้น เสนอให้เพิ่มเนื้อหาการ คุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ และวางระเบียบที่เป็นระบบสำหรับการ ตรวจสอบ การประกาศ การรับรอง และการคุ้มครองคลังข้อมูลเครื่องแต่งกายของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ ฯลฯ แต่ละท้องที่ควรกำหนดกลไกการคุ้มครองที่ตรงกับความเป็นจริงของท้องถิ่น เช่น ผ่านการจัดตั้งเครื่องแต่งกาย ของชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์แบบพิเศษ ตัวอย่างเช่น โดยการจัดตั้งสถาบันพิเศษสำหรับการบันทึกรวบรวมเครื่อง แต่งกายของชนกลุ่มน้อยให้เป็นดิจิทัล สามารถยืนยัน ลงทะเบียน และเผยแพร่สถานการณ์เครื่องแต่งกายของ ชนกลุ่มน้อยในแต่ละภูมิภาคได้ ควรดำเนินการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ผ่านการจดลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า ปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของกลุ่มที่สืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้อง ไม่ได้ และส่งเสริมการสืบทอดและการพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ในการใช้งาน จริงและการดำเนินการ ยังจำเป็นต้องจัดประเภทและจำแนกมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ภายใต้ระบบ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ดังประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ ดำเนินการวิจัยเชิงประจักษ์ ปรับปรุง รูปแบบการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มเติม และสร้างระบบการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทาง ปัญญาที่สมเหตุสมผล

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่การบริหารจัดการและการสร้างคลังข้อมูลดิจิทัลเครื่องแต่งกายของชนกลุ่มน้อย 4 กลุ่มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่ ชาว Ewenki, Oroqen, Hezhe และ Daur โดยได้นำเสนอความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัยและขอบเขตการวิจัย และดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ งานวิจัยนี้ศึกษาการสร้างคลังข้อมูลดิจิทัลของเครื่องแต่งกายชาว Ewenke, Oroqen, Hezhe และ Daur โดยศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะ สถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาที่พบ และกลยุทธ์การแก้ปัญหา การศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ในการจัดการสร้างคลังข้อมูลดิจิทัลไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นถึงความมั่นใจในตนเองและคุณค่าทางวัฒนธรรมแล้ว และมองหาทางออกใหม่สำหรับการพัฒนาเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของชนกลุ่มน้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีนอีกด้วย อีกทั้งยังพิสูจน์ความเป็นไปได้ของการจัดตั้งคลังข้อมูลดิจิทัลของเครื่องแต่งกายและ การประยุกต์ใช้นวัตกรรมการออกแบบเพื่อดำเนินการปกป้องคลังข้อมูลดิจิทัลเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งสี่กลุ่มไว้

เอกสารอ้างอิง

- Ding Xiaoran. Research on digital preservation of intangible cultural heritage archives [J]. Cultural Industry, 2022(10), 118-120.
- Guo Miao. Research on the preservation of digital archives of the intangible cultural heritage of the Hezhen people [J]. Heritage Identification and Appreciation, 2022, No. 21 (17) : 95-97.
- Han H J , Oh H J , Kim T Y , et al. A Study on the Construction and Utilization of Digital Archives for Intangible Cultural Heritage in Korea [J]. Journal of the Korean BIBLIA Society for library and Information Science, 2016, 27(2):95-134.
- Li Dan. A preliminary study on the protection and inheritance of intangible cultural heritage in the context of digitization: the case of the Hezhen people [J]. Border Economy and Culture, 2023, No. 230(02):80-83.
- Li Jindong. Exploration on the construction of clothing archives and their resources [J]. Beijing Archives, 2017(06):22-25.
- Xiao Yuanping, Chai Li. Report on the development of intangible cultural heritage of ethnic minorities in China [M]. Social Science Literature Press, 2015.
- Yi Song, Tu Jianjun, Bai Lan. Research on the culture of Daur, Ewenk and Oroqen [M]. Huhehaote: Inner Mongolia Education Publishing House. 2007.
- Zhao Demei. Research on the digitization of minority historical archives in Yunnan [D]. Yunnan University, 2012.
- Zeng Hui. Northeast Costume Culture [M]. Beijing: Social Science Literature Publishing House. 2018.

การจัดการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรม
ที่จับต้องไม่ได้ : งานปักตำเอ่อ
**Community engage management for the intangible cultural
heritage of Daur embroidery**

ลี เวย์,

พิชัย สดภิบาล และ ปศุต์ม์ กันรัตนสูตร

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Li Wei,

Pichai Sodhiban , Pasutt Kanrattanasutra

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail1: sirisasi123@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาการจัดการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมงานปักตำเอ่อ (Daur) ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นี้มีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยและบริบทที่ส่งผลต่อการคุ้มครองงานปักตำเอ่อ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์วรรณกรรม การสำรวจภาคสนาม แบบสอบถาม และการสรุปผลจากประสบการณ์บทความนี้ได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการคุ้มครองและการสืบทอดงานปักตำเอ่อผ่านการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ โดยศึกษางานวิจัยทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้หลักฐานสนับสนุนที่เพียงพอซึ่งการสำรวจภาคสนามและวิธีการวิจัยที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ช่วยสร้างความกระจ่างและช่วยให้เราสามารถสัมผัสถึงสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ภูมิหลังและมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของงานปักตำเอ่อ จึงเป็นการเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ ปัจจุบัน และอนาคตของงานปักตำเอ่อ โดยนำผลการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและการจำแนกสถานการณ์และรูปแบบการจัดการของงานปักตำเอ่อมาใช้ในการเสนอแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบการจัดการงานปักตำเอ่ออย่างเป็นระบบเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองและการพัฒนางานปักตำเอ่อ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของชุมชน; มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้; งานปักตำเอ่อ

* วันที่รับบทความ : 23 สิงหาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 18 กันยายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 21 กันยายน 2566

Received: August 23, 2023; Revised: September 18, 2023; Accepted: September 21, 2023

Abstract

Community Engage Management for the Intangible Cultural Heritage of Daur Embroidery aim to factars analyze and the context affecting the protection of Daur embroidery. This research uses literature analysis methods, field surveys, questionnaires, and summaries of experiences. This paper systematically analyzes the factors affecting the prevention and inheritance of Daur embroidery literature research methods. It goes through all research and provides adequate literature support for research. Field surveys and research methods clarify and experience the local environment, background and intangible cultural heritage of Daur embroidery. It connects the history, present and future of Daur embroidery, and this category is recommended to be changed. systematically to propose valuable ideas to promote the development of Daur embroidery. The research results show that through systematic analysis and sorting out the status quo and management mode of Daur embroidery, suggestions are put forward to systematically improve the management mode of Daur embroidery to promote the protection and development of Daur embroidery.

Keywords: Community Engage Participation; Intangible Cultural Heritage; Daur Embroidery

บทนำ

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นแนวคิดใหม่ที่ยูเนสโกเสนอเมื่อปลายศตวรรษที่ผ่านมา ในฐานะส่วนหนึ่งของกระบวนการทำความเข้าใจมรดกทางวัฒนธรรมให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ซึ่งประกาศใช้ในการประชุมสมัยที่ 32 ของยูเนสโก ได้ชี้แจงความหมายของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ผ่านการปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญระดับประเทศหลากหลายสาขา โดยได้ให้คำนิยามว่า มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ หมายถึง กิจกรรมทางสังคม ศิลปะ การเล่าเรื่อง ศิลปะการแสดง ประเพณีชีวิตที่มีประสิทธิภาพ งานฝีมือ และทักษะ ตลอดจนเครื่องมือ วัตถุ ศิลปวัตถุ และสถานที่ที่ใช้ในการเล่าเรื่อง การแสดง และการใช้ศิลปะและทักษะเหล่านี้ ซึ่งประชาชนหรือบุคคลในท้องถิ่นถือว่ามีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของความมั่งคั่งทางวัฒนธรรม มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นั้นถูกส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น และมีการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และแม้กระทั่งประวัติศาสตร์ที่สูญหาย เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถรับรู้และเห็นคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ อย่างไรก็ตาม อนุสัญญานี้ไม่ได้คุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ทั้งหมด แต่คุ้มครองเพียงส่วนที่ดีที่สุดเท่านั้น ซึ่งรวมถึงสิ่งที่สอดคล้องกับอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่มีอยู่ ซึ่งเอื้อต่อการสร้างสังคมที่สมานฉันท์ที่มีความเคารพซึ่งกันและกัน อันเป็นผลดีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน “มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้โดยส่วนใหญ่เป็นวัฒนธรรมพื้นบ้าน ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีชีวิตที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นผ่านทางวาจาและทางจิตวิญญาณ” และเป็นเวลาหลายพันปีที่กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนได้อาศัยอยู่ท่ามกลางภูเขาที่ปกคลุมไปด้วยหิมะและน้ำลึก พร้อมทั้งสร้างสรรค์

วัฒนธรรมทางวัตถุและจิตวิญญาณที่เกี่ยวข้องกับการประมงและการล่าสัตว์ด้วยวิถีชีวิตแบบเร่ร่อน หลงเหลือมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อันล้ำค่าไว้เป็นจำนวนมากดังคำกล่าวของชาวแมนจูที่ว่า “มีปากดังทองคำ” และคำกล่าวของชนชั้นสูงชาวฮั่นที่ว่า “ปากกาที่ดันทันสามารถทำให้ดอกไม้งอกงามได้” ซึ่งเป็นคำสรรเสริญและยกย่องอย่างสูงสุดสำหรับผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Huiquan Zhou, 2009,P:44)

ต้าเอ่อ (Daur) เป็นหนึ่งใน 56 กลุ่มชาติพันธุ์ในจีน ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตปกครองตนเองมอเลียต้าหวาต้าเอ่อ ของเขตปกครองตนเองมองโกเลียใน เขตมอเลียต้าเอ่อ เมืองฉีนิฮาร์ มณฑลเฮย์หลงเจียง และเขตปกครองตนเองเอวเน่คเป็นหลัก และบางส่วนอาศัยอยู่ในเมืองต้าเฉิง มณฑลชานเจียง มณฑลเหลียวหนิง และสถานที่อื่นๆ แม้ว่าจะเป็นไปไม่ได้ที่จะระบุได้ว่าการปักผ้าของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ่อเริ่มขึ้นเมื่อใด แต่เนื่องจากเอกลักษณ์ที่สำคัญก็คือกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ่อนั้นใช้เส้นเอ็นของสัตว์ต่าง ๆ เช่น กวางและกวางตัวเมีย ในการผลิตเส้นด้ายขนาดเล็ก และมีการแกะสลักกระดูกสัตว์เพื่อทำเป็นปลอกนิ้ว ดังนั้น ศิลปะการปักผ้าของต้าเอ่อจึงน่าจะเริ่มขึ้นในยุคการล่าสัตว์ ศิลปะงานปักต้าเอ่อ ซึ่งให้ความสำคัญกับประวัติความเป็นมาและการพัฒนาของชาติพันธุ์ต้าเอ่อนั้นเปรียบเสมือนการตกผลึกภูมิปัญญาและความสามารถของชาวต้าเอ่อ และได้กลายมาเป็นสัญลักษณ์ประจำชาติของชาวต้าเอ่อ ทั้งในแง่ของสีและรูปทรง โดยมักจะใช้สีที่ตัดกัน งานปักต้าเอ่อมักนำมาใช้กับเสื้อผ้าสตรี งานปักหมอน ซองบุหรี่ยของผู้ชาย กระเป๋าใส่ธูปและซองบุหรี่ยของผู้หญิง ด้านบนของรองเท้า ผ้าเช็ดหน้า หมอนในเปลเด็ก ถุงมือ กระเป๋าเงิน ลายปักที่พบในงานปักต้าเอ่อ ได้แก่ ลายปักแบน ลายปักลอค ลายปักถัก ดันถอยหลัง ลายม่าน และวิธีการปักที่ใช้ ได้แก่ การปักลายแบน การปักลายลอค การปักลายม่าน การปักแบบปะ การปักแบบกอง การปักแบบพับ ลวดลายในงานปักมีทั้งลายพืช ลายเรขาคณิต ลายมงคล ลายข้อความ ลายภูเขาและต้นไม้ สะพานและศาลากลางน้ำ ตำนาน เรื่องเล่า เรื่องราวในวรรณกรรม ตัวละครนิทานพื้นบ้าน วรรณกรรมของชาวฮั่นและวรรณกรรมคลาสสิกของชาติอื่นๆ ศิลปะการปักผ้าของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ่อนั้นมีมาอย่างยาวนานในประวัติศาสตร์แห่งสุนทรียภาพของมนุษย์ เนื่องจากเต็มไปด้วยอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ประจำชาติ อีกทั้งยังมีคุณค่าทางการวิจัยและเป็นสิ่งประดับประดาที่สวยงาม (Tourist Administration, 2019)

บทความนี้เริ่มจากการสำรวจมุมมองด้านการจัดการทางศิลปะ จากนั้นจึงสำรวจการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และนำเสนอมุมมองใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานปักต้าเอ่อ ผ่านการลงพื้นที่สำรวจถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ่อ เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจและอธิบายสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา สถานการณ์ของคนท้องถิ่น การสืบทอดและการคุ้มครองงานปักต้าเอ่อ จำนวนผู้สืบทอด การสนับสนุนจากภาครัฐ และ ปัญหามากมายในกระบวนการสืบทอดและการคุ้มครองงานปักต้าเอ่อ อย่างเป็นระบบ สมบูรณ์ และตรงตามวัตถุประสงค์มากขึ้น โดยหวังว่าผลลัพธ์ที่ได้จะส่งผลดีต่อการสืบทอด การคุ้มครอง และการพัฒนา งานปักต้าเอ่อ และจะมีส่วนช่วยในการพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ตลอดจนการสืบทอดและส่งเสริมวัฒนธรรมดั้งเดิมอันทรงคุณค่าของจีนอย่างเป็นระบบระเบียบมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมและบริบทที่มีผลต่อการคุ้มครองงานปักดำเอ่อ

ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยนี้คือเพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากมุมมองของการจัดการศิลปะผ่านการรวบรวมวรรณกรรมและการสำรวจภาคสนาม และเพื่อดำเนินการสำรวจกับผู้สืบทอดและบุคคลที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบเขตปกครองตนเองม่อลี่ต้าเอ่อโดยใช้แบบสอบถาม และเพื่อสำรวจปัญหาที่พบในการคุ้มครองและสืบทอดงานปักดำเอ่อ โดยใช้วิธีการสำรวจภาคสนามและการวิเคราะห์ผลเพื่อกำหนดกลยุทธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการคุ้มครองและสืบทอดศิลปะงานปักดำเอ่อ

ขอบเขตของเนื้อหาที่จะศึกษา มีดังนี้ 1. เขตปกครองตนเองม่อลี่ต้าเอ่อเป็นเขตเทศบาลภายใต้เขตอำนาจของเมืองฉีฉีฮาร์ (Qiqihar City) มณฑลเฮย์หลงเจียง ม่อลี่ต้าเอ่อ (Meris Daur) แปลว่า “สถานที่ที่ปกคลุมด้วยน้ำแข็ง” เขตปกครองตนเองม่อลี่ต้าเอ่อตั้งอยู่ทางตะวันตกของที่ราบของเหนิน บนฝั่งขวาของตอนกลางของแม่น้ำเหนิน และสามเขตอยู่ทางเหนือของเมืองฉีฉีฮาร์ทางตะวันออก และติดกับเขตฟูลาเอ่อจีทางตะวันตกในเดือนเมษายน ค.ศ. 2014 เขตม่อลี่ต้าเอ่อประกอบด้วย 1 ตำบล 5 เมือง และ 1 เขตชุมชน มีประชากร 171,000 คน โดยเป็นชาวต้าเอ่อประมาณ 12,000 คน เขตม่อลี่ต้าเอ่อเป็นพื้นที่ตั้งถิ่นฐานของหลายเผ่า เช่น ต่า ฮั่น แมนจู ซืออัน และหุย มีพื้นที่ทั้งหมด 2,078 ตารางกิโลเมตร (2011) และภูมิภาคนี้มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศถึง 2.322 พันล้านหยวน (2011) 2. เขตปกครองตนเองม่อลี่ต้าเอ่อ (ในที่นี้เรียกว่าเขตปกครองตนเองม่อ) เป็นเขตปกครองตนเองภายใต้เขตอำนาจของเมืองฮูหลุนเป่ย์เอ่อ เขตปกครองตนเองมองโกเลียใน ก่อตั้งเมื่อ 15 สิงหาคม ค.ศ. 1958 เขตปกครองตนเองนี้ประกอบด้วย 13 เขต ชุมชน สำนักงาน 4 แห่ง และ 220 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งหมด 340,000 คน ประกอบด้วย 17 เผ่า

เขตปกครองตนเองม่อตั้งอยู่ทางตะวันออกสุดของเมืองฮูหลุนเป่ย์เอ่อ เขตปกครองตนเองมองโกเลียใน ตอนกลางของเชิงเขาด้านตะวันออกของหุบเขาคินกันใหญ่ และฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเหนินเจียง อาณาเขตทั้งหมดมีความยาวจากเหนือจรดใต้ 203.2 กิโลเมตร และจากตะวันออกไปตะวันตก 125 กิโลเมตร มีพรมแดนติดกับเขตปกครองตนเองโอโรเซนทางทิศเหนือ เขตปกครองอาหลง และเทศมณฑลกานหนานในมณฑลเฮย์หลงเจียงทางทิศตะวันตกและทิศใต้ และเมืองเน่เหอและเทศมณฑลเหนินเจียงในมณฑลเฮย์หลงเจียง ฝั่งตรงข้ามแม่น้ำทางทิศตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 11,000 ตารางกิโลเมตร

ขอบเขตของประชากร/ตัวอย่าง

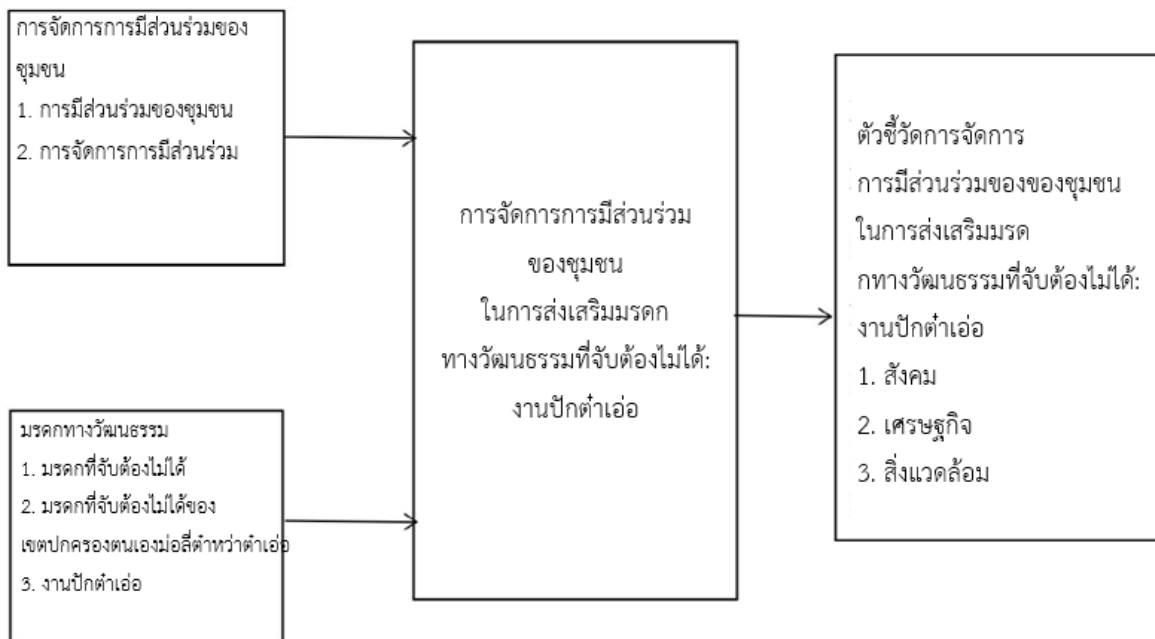
1. ผู้รับผิดชอบเขตปกครองตนเองมอลีต้าเอ่อ
2. ผู้สืบทอดงานปักตำเอ่อ
3. ชาวตำเอ่อ

เครื่องมือวิจัย

1. แบบสอบถาม
2. แบบจำลอง
3. ต้นแบบ
4. การทำแผนที่ดิจิทัล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้: งานปักตำเอ่อ

สถานการณ์ปัจจุบันของงานปักตาเอ๋อ

ในช่วงกลางศตวรรษที่ผ่านมา เครื่องแต่งกายประจำวันของชาวตาเอ๋อยังคงเป็นเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิม โดยในยุค 70 ผู้เฒ่าผู้แก่ยังคงสวมชุดประจำชาติแบบดั้งเดิม เช่น เสื้อคลุมยาวและผ้าคลุมไหล่ และผู้หญิงจำนวนมากในชุมชนมีรายได้จากการทำรองเท้าหนัง ส่วนในช่วงปลายยุค 90 ผู้คนแต่งกายด้วยชุดชาติพันธุ์ดั้งเดิมในชีวิตประจำวันลดลงอย่างเห็นได้ชัด ผู้คนมักแต่งกายด้วยชุดจีนฮั่น และสวมชุดตะวันตกเมื่อออกไปเรียนและไปทำงาน เครื่องแต่งกายชาติพันธุ์ดั้งเดิมก็ได้รับการยอมรับจากผู้คนเช่นกัน แต่เครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมยังคงเป็นที่ชื่นชอบในช่วงเทศกาลและงานประเพณีเฉลิมฉลองและในพิธีและพิธีกรรมสำคัญ ชาวตาเอ๋อมักจะแสดงอัตลักษณ์ของตนผ่านเครื่องแต่งกายประจำชาติแต่เมื่อเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ตาเอ๋อมีการวิวัฒนาการอย่างรวดเร็ว วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ประจำชาตินี้ก็จางหายไปอย่างเงียบ ๆ ซึ่งเป็นเรื่องน่าเศร้าในยุคแห่งความก้าวหน้าและความทันสมัยในปัจจุบัน

(1) งานฝีมือแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่กลายเป็นแค่เพียงความทรงจำ และงานฝีมือเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของจีนได้ฝังอยู่ในอารยธรรมจีนและแสดงถึงความรุ่งเรืองทางประวัติศาสตร์ โดยมีหลักฐานบันทึกไว้ในเอกสารทางประวัติศาสตร์ เช่น หนังสือพิธีและพิธีกรรม ว่าบรรพบุรุษของชาวจีนมีความเชี่ยวชาญในการผลิตและการทอผ้าตั้งแต่ในยุคหินใหม่และยุคสำริด งานฝีมือตัดเย็บเสื้อผ้าแบบดั้งเดิมของจีนได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ค่อย ๆ พัฒนาเป็นระบบการผลิตเสื้อผ้าด้วยเทคนิคการย้อมสี การตัด และการสร้างลวดลายอย่างอิสระ เสื้อผ้าแบบดั้งเดิมของจีนโดยทั่วไปจะเป็นแบบอนุรักษ์นิยม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื๊อ และมีเสื้อผ้าในรูปแบบที่แปลกใหม่ไม่มากนัก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญกับการสืบทอดและความสอดคล้องของมรดกทางวัฒนธรรมของจีน และมีการให้ความสำคัญอย่างมากกับรายละเอียดของเสื้อผ้าและเทคนิคการตกแต่งที่หลากหลาย เช่น ผ้า ลวดลาย การออกแบบ งานปัก การปักเย็บ และกระดุม และหลังจากที่มีประวัติความเป็นมานับพันปี งานฝีมือเครื่องแต่งกายประจำชาติจีนแบบดั้งเดิมก็ได้พัฒนาเป็นงานฝีมือเครื่องแต่งกายสไตล์ประจำชาติจีนแบบดั้งเดิมที่โดดเด่น ดังนั้นเครื่องแต่งกายพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในวัฒนธรรมของเสื้อผ้าจีนโบราณ เครื่องแต่งกายพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์จึงเป็นการจำลองคติชนและศิลปะการดำรงชีวิตของชนกลุ่มน้อยในประเทศจีนอย่างแท้จริง เครื่องแต่งกายพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์จีนมีด้วยกันหลายประเภทซึ่งมีสีสันและสไตล์ที่แตกต่างกัน หนังสือได้แนะนำว่า จากมุมมองทางภูมิศาสตร์ เครื่องแต่งกายพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์จีนสามารถแบ่งออกเป็นเครื่องแต่งกายกลุ่มชาติพันธุ์ตอนเหนือและตอนใต้ โดย “กลุ่มชาติพันธุ์ทางตอนใต้มักสวมกระโปรง และกลุ่มชาติพันธุ์ทางตอนเหนือมักสวมใส่เสื้อคลุม” ทั้งนี้เนื่องจากภาคใต้ของจีนมีภูมิอากาศที่ชื้นและอบอุ่น จึงจำเป็นต้องมีเสื้อผ้าหลากหลายประเภท มีการตัดเย็บที่เรียบง่าย เสื้อผ้าท่อนบนและท่อนล่างเข้าชุดกัน และมีการสวมใส่เครื่องประดับมากมาย ในขณะที่ภาคเหนือของจีนมีภูมิอากาศที่แห้ง เสื้อผ้าส่วนใหญ่จึงทำจากผ้าทอ ผ้าว้ายขนสัตว์ เพื่อให้สามารถทนต่อความหนาวเย็น มีการตัดเย็บที่ซับซ้อนมากขึ้น และมีเทคนิคการตกแต่งเสื้อผ้า

ส่วนใหญ่ที่ประณีตสวยงาม งานฝีมือที่ใช้ในเครื่องแต่งกายพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์โดยส่วนใหญ่เป็นการปัก การต่อผ้า และการทอ ตัวอย่างเช่น การปักผ้าเป็นงานฝีมือที่สามารถพบได้ทั่วประเทศ และนอกจากสืบลายปัก ที่มีชื่อเสียงและใช้กันโดยทั่วไปแล้ว ยังมีการใช้เทคนิคการปักที่เป็นลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น เช่น การปัก แผ่นทอง การปักผ้ากำมะหยี่ และการปักปะผ้า อย่างไรก็ตาม ความอยู่รอดและการพัฒนาของงานฝีมือเครื่อง แต่งกายประจำชาติได้รับผลกระทบอย่างมากจากวัฒนธรรมต่างๆ การพัฒนาอย่างรวดเร็วและการ เปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคมสมัยใหม่ได้ส่งผลกระทบอย่างมากต่อการสืบทอดและการพัฒนาของ งานฝีมือดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ เนื่องจากเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสมัยใหม่มีการเติบโตอย่างมากและการผลิต ด้วยเครื่องจักรอัตโนมัติทำให้ผู้คนเลิกให้ความสนใจกับงานฝีมือเครื่องแต่งกาย ทำให้งานฝีมือเครื่องแต่งกาย พื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์เผชิญกับปัญหาในการสืบทอด การปกป้องคุ้มครอง การพัฒนา และนวัตกรรม การ ทำเครื่องแต่งกายพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นเป็นงานฝีมือที่ซับซ้อน และจำนวนช่างฝีมือที่มีประสบการณ์ใน ด้านนี้น้อยลงเรื่อยๆ ดังนั้นงานฝีมือเครื่องแต่งกายพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์จึงมีโอกาที่จะสูญหายไป ใน ปัจจุบัน งานฝีมือเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ของจีนได้รับการปกป้องคุ้มครองเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และ การขาดพรสวรรค์ในการผสมผสานงานฝีมือเครื่องแต่งกายพื้นเมืองเข้ากับตลาดเครื่องแต่งกายสมัยใหม่ ก่อให้เกิดปัญหาใหญ่ในการสืบทอดและการพัฒนาเครื่องแต่งกายพื้นเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์

งานปักดำเอ๋อเป็นศิลปะพื้นบ้านแบบดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาจากแม่สู่ลูกสาว และจากเพื่อนบ้านสู่ เพื่อนบ้าน เนื่องจากดำเอ๋อไม่มีภาษาเขียนจึงไม่มีบันทึกที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับงานฝีมือยุคแรกของ กลุ่มชาติพันธุ์นี้ ดังนั้นจึงมีการตกทอดลงที่วาตมือจากแม่สู่ลูก จากเพื่อนบ้านสู่เพื่อนบ้าน จากพี่สาวสู่ น้องสาว และคัดลอกและผลิตซ้ำจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อให้งานฝีมือพื้นบ้านนี้ได้รับการส่งต่อและพัฒนาต่อไป

การศึกษานี้ได้ศึกษาพัฒนาการของงานปักร่วมสมัยของชาวดำเอ๋อผ่านการลงพื้นที่สำรวจอย่าง ครอบคลุม โดยผลการวิจัยพบว่างานปักของกลุ่มชาติพันธุ์ดำเอ๋อในมอลี่ในปัจจุบันโดยส่วนใหญ่ทำขึ้นโดย ครอบครัวของโดฮี้โก้ ช่างปักผ้าโบราณที่ได้รับการถ่ายทอดงานปักมือนาจากรุ่นแม่และพัฒนาฝีมือของเธอ อย่างต่อเนื่อง เธอมีความชำนาญในเทคนิคการปักอย่างมาก โดยงานปักส่วนใหญ่เป็นการปักบนเสื้อผ้า หมอน เครื่องนอน และซองบุหรี ด้วยลวดลายที่ตกทอดมาจากครอบครัวของเธอ

เหอ ลิหลี่ ผู้สืบทอดงานปักร่วมสมัย เธอเติบโตมาพร้อมกับการเรียนรู้งานปักดำเอ๋อกับ ดูโอ เฮโก๊ ผู้ เป็นยาย และ กวน จุน ผู้เป็นแม่ เธอใช้เวลาว่างไปกับการส่งเสริมงานปักดำเอ๋อซึ่งมีส่วนสำคัญในจารึก ประวัติศาสตร์ จากการเยี่ยมชมสตูดิโอของ เหอ ลิหลี่ เผยให้เห็นว่าชาวดำเอ๋อแต่ละรุ่นมีการตีความงานปักดำ เอ๋อที่แตกต่างกัน และความสวยงามของงานปักในแต่ละยุคสมัยก็แตกต่างกันด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ยังพบว่า เทคนิคและการออกแบบลวดลายงานปักดำเอ๋อนั้นได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงในรูป 1 แตกต่าง จากงานปักดำเอ๋อในยุคก่อน งานปักดำเอ๋อสมัยใหม่มีลวดลายที่ละเอียดมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากความก้าวหน้าใน การแลกเปลี่ยนข้อมูลในปัจจุบัน ไม่เพียงแต่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ใกล้เคียงกันสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน

ได้ง่ายขึ้น แต่ยังสามารถเรียนรู้และคัดลอกเทคนิคจากทั่วโลก ทำให้งานปักตาเออสมัยใหม่มีฝีมือที่ความละเอียดมากขึ้น อย่างไรก็ตาม เทคนิคการปักแบบดั้งเดิมโดยการซ้อนวัสดุต่าง ๆ เป็นชั้นๆ ได้ค่อย ๆ หายไป และในปัจจุบันนี้งานปักตาเออมักเป็นการปักเรียบโดยไม่มีการใช้วัสดุอื่นรวมด้วย

รูปที่ 1 การเยี่ยมชมสตูดิโองานปักตาเออของ เหอ ลีหลี

ที่มา: (ถ่ายภาพโดยผู้เขียนในสตูดิโอของ เหอ ลีหลีผู้สืบทอดงานปักตาเออในเขตมอลี่)

ในปัจจุบัน จำนวนผู้สืบทอดงานปักตาเออแบบดั้งเดิมน้อยลงเรื่อยๆ และงานฝีมือนี้แทบจะสูญหายไปอย่างสิ้นเชิง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการจัดทำบันทึก ผักผ่อนผู้สืบทอดงานปัก คิดค้นและส่งเสริมวัฒนธรรมเพื่อให้สามารถส่งต่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมในเขตมอลี่ เมืองฉีฉีฮาร์ มณฑลเฮย์หลงเจียง และสร้างความเข้าใจและความตระหนักของสาธารณชนเกี่ยวกับงานปักของกลุ่มชาติพันธุ์ตาเออให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และส่งเสริมการแบ่งปันทรัพยากรทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของกลุ่มชาติพันธุ์

(2) งานฝีมือแบบดั้งเดิมที่ใกล้จะสูญหายไป

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่างานฝีมือแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ตาเออ ซึ่งได้แก่การปักผ้าและการแกะสลักนั้นมีความโดดเด่นอย่างมาก แต่ในปัจจุบันงานฝีมือเหล่านี้กำลังประสบปัญหาในการพัฒนาและการสืบทอด ในอดีต งานปักส่วนใหญ่จะใช้กับเสื้อผ้า ผ้านั้นเป็นอน ส่วนบนของรองเท้า พื้นรองเท้า ผ้าม่าน ผ้าปูโต๊ะ ผ้าคลุมโทรทัศน์ ผ้าระบายขอบเตียง ปลอกหมอน งานควิลท์ [ผ้าสี่เหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ต่อกันเป็นผืนเพื่อเป็นปลอกผ้านวม] และยังใช้เรียกถุงใส่คลุมศพ (dazi) [ถุงผ้าสี่เหลี่ยมสีขาวปักลายดอกไม้เป็นลวดลายที่เกี่ยวข้องกับวันเกิดของชายชราชาวตาเออ เมื่อเขาเสียชีวิต] เป็นต้น งานปักตาเออมีลวดลายที่มีสีสัน ซึ่ง

ส่วนใหญ่เป็นลวดลายพืชและสัตว์ เช่น ปลาทอง ผีเสื้อ นกยูง ดอกโบตั๋น พืชเนี้ย เบญจมาศ เป็นต้น นอกจากการปักด้วยมือแล้ว ยังมีการใช้จักรเย็บผ้าอีกด้วยงานปักแบบดั้งเดิมเหล่านี้เคยเป็นส่วนสำคัญในวัฒนธรรมของหญิงชาวตาเอ๋อ โดยครอบครัวของเจ้าสาวจะประเมินทักษะการปักผ้าของเจ้าสาวโดยพิจารณาจากประเภทและคุณภาพของงานปัก และคุณภาพและทักษะการปักผ้าของเจ้าสาวมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นต่อตัวเจ้าสาวและสถานะของเธอเมื่ออยู่ในครอบครัวของเจ้าบ่าวกลุ่มพบว่าคนหนุ่มสาวที่ส่วนใหญ่ไม่รู้วิธีการปักผ้าแบบดั้งเดิม และชอบ “การปักครอสติช” มากกว่า ผู้สูงวัยบางคนเลิกปักผ้าด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ปัญหาสายตา นอกจากนี้ การใช้งานปักก็ลดลงเช่นกัน โดยจะเห็นงานปักแบบดั้งเดิมบนเสื้อผ้าเด็ก ปลอกหมอน และผ้าคลุมศพเท่านั้น

(3) การฟื้นตัวของงานฝีมือแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์

อย่างที่เรารวบรวมกันว่าเครื่องแต่งกายเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติ เครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ตาเอ๋อก็มีลักษณะที่โดดเด่นเช่นกัน โดยเครื่องแต่งกายของผู้ชายส่วนใหญ่ประกอบด้วยเสื้อคลุมเข็มขัด และรองเท้าบูต เสื้อคลุมส่วนใหญ่มักเป็นเสื้อคลุมคอกลมสีน้ำเงิน มีปลายแขนกว้าง และมีรอยผ่าที่ชายเสื้อคลุม คาดเข็มขัดมีสีเหลืองและสีน้ำเงิน โดยให้ปลายห้อยลงมาด้านใดด้านหนึ่ง การคาดเข็มขัดสามารถคาดได้สองแบบ คือ สำหรับการประดับและทำให้เสื้อผ้ากระชับมากขึ้น และสำหรับมวยปล้ำซึ่งเป็นกีฬาแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ รองเท้าบูตยาวก็เป็นส่วนประกอบหนึ่งของเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของชายชาวตาเอ๋อด้วยเช่นกัน แต่ด้วยการพัฒนาไปตามยุคสมัย ผู้ชายชาวตาเอ๋อในปัจจุบันจึงมักสวมรองเท้าหนังและหมวกกลมทรงสูงเมื่อสวมชุดประจำชาติ นอกจากนี้ยังมีชุดขี่ม้าสำหรับผู้ชาย โดยเป็นชุดที่สั้นกว่าและมีรอยผ่าที่ชายเสื้อทั้งด้านซ้ายและขวา และด้านหน้าและด้านหลังด้วย

เสื้อผ้าสำหรับหญิงชาวตาเอ๋อในเมืองต้าเฉิง มณฑลซินเจียง มีด้วยกัน 3 แบบหลัก แบบที่หนึ่งคือเสื้อคลุมยาวสำหรับผู้หญิงวัยกลางคนและผู้สูงอายุ มีรูปร่างคล้ายกับกิ๊พ้าแต่หลวมกว่ากิ๊พ้า ไม่มีเข็มขัด และส่วนใหญ่ใช้ผ้าสีแดงชมพูและสีกุหลาบแบบที่สองเป็นชุดเดรสแขนยาวสำหรับผู้ที่ยังไม่ได้แต่งงาน ประกอบด้วยกระโปรง เข็มขัด และผ้าโพกศีรษะ มักมีสีสดใส เช่น สีกุหลาบ สีเหลือง แบบที่สามคือชุดเจ้าสาวซึ่งส่วนใหญ่เป็นสีแดงสดตามเทศกาล ประกอบด้วยผ้าโพกศีรษะ เสื้อแขนยาว และกระโปรง ชุดสองแบบแรกมีปกสั้น ส่วนชุดแบบที่สามเป็นชุดมีปก

การอพยพไปยังซินเจียงและการหยุดชะงักของการติดต่อสื่อสารกับชาวตาเอ๋อในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนการผสมผสานวัฒนธรรมของหลากหลายชาติพันธุ์ในซินเจียง ส่งผลให้เครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ตาเอ๋อเสื่อมความนิยมลง อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่การก่อตั้งจีนใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากการปฏิรูปและการเปิดประเทศ เครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของชาวตาเอ๋อในซินเจียงจึงมีแนวโน้มที่จะฟื้นตัว โดยพบว่าผู้แต่งกายแบบดั้งเดิมมากขึ้น ไม่ใช่แค่เพียงผู้สูงอายุเท่านั้น แต่ยังรวมถึงคนหนุ่มสาวด้วย ซึ่งโดยส่วนใหญ่ใช้ในเทศกาลสำคัญและงานเฉลิมฉลองที่สำคัญ เช่น “เทศกาลวอคิโบ”

เทศกาลฤดูใบไม้ผลิ งานแต่งงาน และวันเกิด ซึ่งตามคำบอกเล่าของชาวบ้าน เทศกาลวอคิโบะนี้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 12 เมษายน ค.ศ. 2007 “และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จำนวนคนที่สวมชุดพื้นเมืองเพิ่มขึ้น” ซึ่งช่วยยกระดับความรู้สึกและการรับรู้ถึงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ เนื่องจากการสวมเครื่องแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์เน้นย้ำให้เห็นว่าสัญลักษณ์ทางชาติพันธุ์เป็นคุณลักษณะทางวัฒนธรรมที่มองเห็นได้ และยังทำหน้าที่ขอบเขตทางวัฒนธรรมในการแยกแยะชาวตาเอ่อออกจากกลุ่มชาติพันธุ์อื่น

ในบริบทนี้ การให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมการแต่งกายของตาเอ่อจึงมีความสำคัญสูงสุด ทำให้ต้องมีมาตรการป้องกัน กลยุทธ์ในการสำรวจ และให้ความสนใจในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น ในส่วนแรกของการวิจัย เราจึงเริ่มจากการศึกษาการปกป้องคุ้มครองและอนุรักษ์วัฒนธรรมเครื่องแต่งกายของชาวตาเอ่อในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนางานปักตาเอ่อ

การพัฒนาและความก้าวหน้าทางสังคมการเมืองและเศรษฐกิจย่อมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ด้วยเช่นกัน โดยปัจจัยหลักที่นำไปสู่การพัฒนาและการถ่ายทอดงานปักตาเอ่อมีดังนี้

ประการแรก การเปลี่ยนแปลงของระบบการเมืองมักทำให้ความแตกต่างทางชนชั้นในการแต่งกายหายไป เนื่องจากการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนและการปฏิรูปประชาธิปไตยในพื้นที่ที่เป็นถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ได้ล้มล้างการปกครองของชนชั้นที่มีการขูดรีดในอดีต ความมั่งคั่งของพวกเขานางที่เคยมีเงินทองมากมาย นุ่งห่มด้วยผ้าไหมและเครื่องประดับจะหมดไป ในขณะที่มาตรฐานการครองชีพของคนทำงานจะสูงขึ้น นอกจากนี้ แนวคิดการตัดสินใจชนชั้นจากเสื้อผ้าและหมวกก็ค่อย ๆ หายไป

ประการที่สอง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาและกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการแต่งกาย ชาวตาเอ่อดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์มาเป็นเวลานาน แต่หลังจากที่มีความตระหนักเรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และอุตสาหกรรมการล่าสัตว์เริ่มหายไป ชุดล่าสัตว์และชุดหนังสัตว์ก็ค่อย ๆ เสื่อมความนิยมไปเช่นกัน

ประการที่สาม อิทธิพลของวัฒนธรรมที่แข็งแกร่งและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ทำให้การแต่งกายเปลี่ยนแปลงไป โดยตลาดในประเทศมีความเป็นเอกภาพมากขึ้นในระหว่างการพัฒนา โดยมีความเป็นเอกภาพมากขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ภูมิภาคที่เป็นถิ่นที่อยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์และภูมิภาคที่เป็นแหล่งพัฒนาทางเศรษฐกิจมีการสื่อสารกันมากขึ้น และมีการเคลื่อนย้ายประชากรมากขึ้น เพื่อความสะดวกและการทำงาน ชนกลุ่มน้อยหลายกลุ่มจึงต้องกำลังเปลี่ยนแปลงการแต่งกายของตน ในเขตเมือง มีชายชาวตาเอ่อเพียงไม่กี่คนที่สวมเสื้อผ้าแบบดั้งเดิม และส่วนใหญ่สวมชุด โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่และปัญญาชน เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับแบบดั้งเดิม งานปักและงานฝีมืออื่นๆ เริ่มถูกละเลย โดยในบางภูมิภาคเริ่มมีแนวคิดที่ว่า “ยิ่งแต่งตัวแบบดั้งเดิม ก็ยิ่งดูบ้านนอก”

(1) อิทธิพลของลัทธินับถือภูตผีและวิญญาณ (Shamanism) ของชาวเผ่าที่มีต่อลวดลายของเครื่องแต่งกายชาวเผ่าเผ่า ชุดพื้นเมืองเป็นส่วนสำคัญของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อย โดยเราสามารถทำความเข้าใจสุนทรียภาพทางศิลปะ จาริตประเพณีและความเชื่อทางศาสนาของชนกลุ่มน้อยในยุคต่างๆ ได้ผ่านเครื่องแต่งกาย ชนกลุ่มน้อยหลายกลุ่มอาศัยอยู่ในบริเวณในหุบเขาที่แม่น้ำเหินเจียง ทางตะวันออกเฉียงเหนือของจีน และในเขตตาร์บาฮาไตของมณฑลซินเจียง โดยในกลุ่มเหล่านี้ กลุ่มชาติพันธุ์ชาวเผ่ามีประวัติการล่าสัตว์มาอย่างยาวนาน และมีความเชื่อในลัทธินับถือภูตผีและวิญญาณของชาวเผ่า และเครื่องแต่งกายของลัทธินับถือภูตผีและวิญญาณนั้นสะท้อนถึงความเชื่อทางศาสนาอันแรงกล้าและความงามของศิลปะชาติพันธุ์ที่เป็นเอกลักษณ์ ทั้งในแง่ของรูปร่างและลวดลาย

ลัทธินับถือภูตผีและวิญญาณเป็นศาสนาที่เก่าแก่ที่เกิดขึ้นในยุคแรกๆ ของสังคมที่มีการสืบสกุลทางมารดา และมีประวัติอันยาวนาน เนื่องจากถือกำเนิดขึ้นในสังคมที่มีการสืบสกุลทางมารดา หมอผีหรือร่างทรง (ชาแมน) ในช่วงแรกจึงมักเป็นผู้หญิง และเริ่มมีหมอผีเพศชายเมื่อมีสังคมที่มีการสืบสกุลทางบิดา ลัทธินับถือภูตผีและวิญญาณเป็นศาสนาที่เป็นที่นับถือกันโดยทั่วไปในหมู่ชนชาติที่พูดภาษาอัลไตทางตอนเหนือของจีน เช่น ชาวแมนจู ไอร์เชน และเฮคเซอร์ ซึ่งทุกคนใช้หมอผีเป็นแนวทางในการทำสิ่งต่างๆ และความเชื่อในหมอผีเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่พบได้ทั่วไปในภาคเหนือ ในเวลานั้น พิธีกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นโดยหมอผีนั้น ลึกซึ้งมาก ซึ่งทำให้เครื่องแต่งกายของหมอผีมีเอกลักษณ์มากเช่นกัน เครื่องแต่งกายของหมอผีของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเผ่าประกอบด้วยชุดคลุม ผ้าคลุมไหล่ หมวก กลอง รองเท้า และเครื่องแต่งกายหรือองค์ประกอบอื่นๆ โดยมีรูปลักษณ์ที่แตกต่างกันของเครื่องแต่งกายทั่วไปเพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคลทั่วไปและหมอผี ชุดหมอผีของชาวเผ่าเผ่าอันงดงามที่สุด เนื่องจากมีสีสันที่สดใสและเครื่องประดับมากมาย ชุดหมอผีหลากหลายสีของชาวเผ่าเผ่าสะท้อนถึงควมมีชีวิตชีวาของชาวเผ่าเผ่าซึ่งมีวิถีชีวิตแบบคนพเนจร ชุดของหมอผีไม่เพียงแต่สะท้อนถึงสีสันทางวัฒนธรรมทางศาสนาที่เข้มแข็ง แต่ยังมีลักษณะทางศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์อีกด้วย

ลัทธิหมอผีอิทธิพลต่อทุกแง่มุมของการผลิตและการดำรงชีวิตของชนกลุ่มน้อยมาเป็นเวลานาน เช่น งานแต่งงานและงานศพ เทศกาลและงานเฉลิมฉลอง วัฒนธรรมการทำฟาร์ม การแก่ชรา การเจ็บป่วยและความตาย เป็นต้น วิถีชีวิตของชาวเผ่าเผ่าได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมของลัทธินี้ไม่มากนักและลัทธินี้ยังเป็นแกนหลักของพิธีกรรมขนาดใหญ่ และโดยส่วนใหญ่มีการเฉลิมฉลองในรูปแบบของเทศกาลทางวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม โดยวัฒนธรรมของลัทธิหมอผีที่มีอิทธิพลอย่างมาก ได้แก่ “เทศกาลส่งวิญญาณ” ของชาวเผ่าเผ่า

ด้วยความก้าวหน้าทางสังคม วัฒนธรรมทางสังคมของลัทธิหมอผีจึงมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่เช่นกัน และความเชื่อที่ชนกลุ่มน้อยมีต่อลัทธิหมอผีแบบดั้งเดิมก็ค่อยๆ ลดลง

(2) อิทธิพลของการผลิตและวิถีชีวิตของชาวตำเฒ่าที่มีต่อลวดลายของเครื่องแต่งกายของชาวตำเฒ่า

ในยุคแรก ๆ ชาวตำเฒ่าดำรงชีพโดยการตกปลาและการล่าสัตว์เป็นหลัก และเมื่อสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์เปลี่ยนไป ชาวตำเฒ่าจึงค่อย ๆ เปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการดำรงชีวิตจากการล่าสัตว์มาเป็นการตั้งถิ่นฐาน และได้สร้างรูปแบบทางเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การตกปลา การเลี้ยงสัตว์ การแลกเปลี่ยนสินค้า และหัตถกรรม ในระหว่างขั้นตอนการพัฒนาที่ยาวนาน ชาวตำเฒ่าไม่ได้ละทิ้งวิถีชีวิตการล่าสัตว์แบบดั้งเดิมของตนเนื่องจากสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ แต่ค่อย ๆ สร้างรูปแบบทางเศรษฐกิจที่มีการผสมผสานระหว่างการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ การตกปลา และการล่าสัตว์

ในยุคแรก ๆ ชาวตำเฒ่าต้องจ่ายส่วยให้แก่ผู้ปกครองเพื่อให้สามารถล่าตัวมิงค์ได้ จนกระทั่งสิ้นศตวรรษที่สิบ ชาวตำเฒ่ายังคงมีการล่าสัตว์เพื่อขาย และมีการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการล่าตัวมิงค์อย่างเป็นทางการ ชาวตำเฒ่ายังคงหาเลี้ยงชีพโดยการเก็บของป่า เช่น การเก็บเห็ด เห็ดรา ต้นอ่อนโกฐจุฬาลัมพา และผักป่าอื่นๆ และยังมีการเก็บดอกตูมของโกฐจุฬาลัมพามาจนถึงทุกวันนี้ และค่อย ๆ กลายเป็นเทศกาลที่ยิ่งใหญ่ในปัจจุบัน ที่เรียกว่า “เทศกาลคุนไมล์” อุตสาหกรรมการเก็บของป่ามีบทบาทสำคัญที่ทำให้เกิดการเกษตรกรรมที่ไม่เหมาะสมและไม่ประสบความสำเร็จ โดยในระหว่างการเยี่ยมชมภาคสนาม เราพบว่าชาวตำเฒ่าจะมอบเบี้ยมรดกให้กับผู้ที่เก็บดอกตูมของต้นวิลโลว์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการปกป้องและส่งเสริมวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมดั้งเดิมของชาวตำเฒ่าตำเฒ่าเป็นชนเผ่าเร่ร่อนที่มีประวัติอันยาวนาน มีการพัฒนาอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ และชาวตำเฒ่าโดยส่วนใหญ่เป็นผู้เพาะพันธุ์วัวและม้าที่สำคัญหลังจากที่ชาวตำเฒ่าค่อย ๆ อพยพลงมาจากตอนใต้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่ดีกว่า ชาวตำเฒ่าจึงนำฝูงสัตว์ไปเลี้ยงบนทุ่งหญ้าสเตปป์และจ้างคนดูแลฝูงสัตว์ของตน แม้ว่าชาวตำเฒ่าจะไม่ได้ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์เป็นหลัก แต่ก็สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของเศรษฐกิจการผลิตของชาวตำเฒ่า ชาวตำเฒ่าได้พัฒนารูปแบบเศรษฐกิจจากการล่าสัตว์ในยุคแรกเริ่มไปสู่การผลิตด้วยตนเอง และเป็นหนึ่งในชนกลุ่มน้อยกลุ่มแรก ๆ ในภาคเหนือที่ประสบความสำเร็จกับการเปลี่ยนแปลงนี้ นอกจากนี้ ชาวตำเฒ่าเริ่มเข้าสู่ยุคอารยธรรมเร็วกว่าและมีชีวิตที่มั่นคงเร็วกว่ากลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่หลากหลายมีผลกระทบอย่างมากต่อสังคมของชาวตำเฒ่าในรูปแบบเศรษฐกิจที่หลากหลายช่วยให้ชาวตำเฒ่ามีชีวิตที่มั่นคงและมั่งคั่งโดยไม่ต้องกลัวความหนาวเย็นในฤดูหนาว ความร้อนในฤดูร้อน และความอดอยากในฤดูแล้งยิ่งไปกว่านั้น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของชาวตำเฒ่าได้นำไปสู่การพัฒนาวัฒนธรรมการแต่งกาย ผู้หญิงชาวตำเฒ่าโดยส่วนใหญ่ที่มีชีวิตมั่นคงจากการประกอบอาชีพเย็บปักถักร้อยที่บ้าน โดยใช้ลวดลายต่างๆ ที่คาดว่าจะผลิตต่อชีวิตบนเสื้อผ้า รองเท้า ถุงมือ กระเป๋า และเสื้อผ้าอื่นๆ ในประวัติศาสตร์อันยาวนานของชาวตำเฒ่า ชาวตำเฒ่าได้พัฒนาวิถีชีวิต และรูปแบบทางศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ วิธีการผลิต และความเชื่อทางศาสนาแล้วแล้วแต่สะท้อนถึงลักษณะทาง

สังคมผ่านลวดลายบนชุดพื้นเมืองของชาวตาเอด และเสริมความหมายทางศิลปะและวัฒนธรรมของลวดลายบนชุดพื้นเมือง

I. การปรับปรุงการทำงานของรัฐบาลในการปกป้องงานปักตาเอด

(i) การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรของรัฐบาล

1. การจัดตั้งกลุ่มทางสังคมเพื่อมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการปกป้องสิ่งที่ไม่ใช่มรดกทาง

วัฒนธรรม

องค์กรเพื่อสังคมเป็นองค์กรที่ไม่ขึ้นกับรัฐบาล โดยมีความแตกต่างตรงที่มีฐานมวลชนที่ดี แต่ละคนมีงานของตัวเอง และดำเนินการโดยไม่แสวงหากำไร องค์กรเพื่อสังคมจัดตั้งขึ้นบนพื้นฐานของส่วนรวมและสำนึกในผลประโยชน์ส่วนรวม และมีเหตุผลมากกว่าและมีอิทธิพลต่อสาธารณะมากกว่าองค์กรของรัฐ และเนื่องจากคนในองค์กรเหล่านี้มักมีความรู้ทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง จึงส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้นและสะดวกยิ่งขึ้น ในการดำเนินงานเพื่อปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ นั้น องค์กรเพื่อสังคมและประชาชนทั่วไปมีหน้าที่รับผิดชอบในการถ่ายทอดและพัฒนา มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับการดำเนินงานเพื่อปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในมณฑลเฮย์หลงเจียง จำเป็นต้องมีการปรับงานให้เข้ากับสภาพท้องถิ่นและใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งขององค์กรทางสังคมเพื่อให้งานปกป้องมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากหน่วยงานรัฐบาลแล้ว รัฐบาลและองค์กรเพื่อสังคมควรจัดตั้งและปรับปรุงการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมณฑลเฮย์หลงเจียง เช่น สมาคมชาติพันธุ์วิทยาและวัฒนธรรมเฮย์หลงเจียง และกลุ่มวัฒนธรรมและศิลปะอื่น ๆ ผ่านการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ได้รับการคุ้มครองอย่างครบถ้วน

2. การจัดระเบียบการลงทุนเชิงรุกในมรดกที่จับต้องไม่ได้ด้วยทุนส่วนตัว

ทุนที่สำคัญของชุมชนคือสินทรัพย์สภาพคล่องของชุมชนและทรัพย์สินที่เป็นโลหะมีค่าของครัวเรือน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นทุนของวิสาหกิจเอกชนและบุคคลทั่วไป แม้ว่ารัฐจะมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มความเข้มแข็งในการลงทุนเพื่อการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ แต่เนื่องจากการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นั้นมีค่าใช้จ่ายสูง ต้องใช้แรงงาน วัสดุ และทรัพยากรทางการเงิน และมีงานจำนวนมากที่ต้องทำภายในช่วงเวลาสั้น ๆ จึงเป็นเรื่องยากที่จะอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ทั้งหมดให้เสร็จสิ้นด้วยทุนสนับสนุนจากรัฐบาลเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จึงจำเป็นต้องอาศัยทุนจากสาธารณชนเพื่อชดเชยส่วนที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้มีศักยภาพในการทำตลาด การใช้ทุนของภาคเอกชนและการขยายการเข้าถึงโลหะมีค่าจึงเป็นฐานที่สำคัญในการสนับสนุนการอนุรักษ์และการพัฒนา ซึ่งไม่เพียงอำนวยความสะดวกในการถ่ายทอดและพัฒนา มรดกทางวัฒนธรรม แต่ยังช่วยปรับปรุงเศรษฐกิจให้กับมรดกทางวัฒนธรรมอีกด้วย ตัวอย่างเช่น รัฐบาลสามารถปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ของ

โครงการและกำหนดตำแหน่งทางการตลาดตามลักษณะเฉพาะของโครงการ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดสมัยใหม่และบรรลุเป้าหมายในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นรัฐบาลจึงควรเปลี่ยนความคิดและนำทุนของชุมชนมาใช้ในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์และส่งเสริมการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต่อไป

(2) การปรับปรุงกรอบการบริหารภาครัฐเพื่อการอนุรักษ์มรดกที่จับต้องไม่ได้

1. การปรับปรุงระบบการใช้จ่ายเงิน

การสนับสนุนด้านวัสดุและโลหะ ควรเพิ่มการสนับสนุนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ สำหรับโครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเฮย์หลงเจียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหอเซิน อิมะกัน โรงละครหุ่นเงาหวังกุย และการผลิตเครื่องหนัง ควรมีการจัดตั้งกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อจัดหาทุนจำนวนหนึ่งสำหรับการวิจัย การผลิต และการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของโครงการ รวมถึงการฝึกฝนความสามารถในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นหลักประกันให้กับการพัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อให้มีโลหะเพียงพอสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม รัฐบาลควรชี้แนะและดึงดูดเงินทุนจากต่างประเทศและในประเทศให้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และระดมวิสาหกิจและหน่วยงานทุกประเภทที่มีความสามารถและเจือจางในการเข้าสู่อุตสาหกรรมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ รัฐบาลระดับมณฑลและรัฐบาลระดับท้องถิ่นควรเพิ่มจำนวนเงินอุดหนุนสำหรับมรดกของมนุษย์ที่อยู่ในรายการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ได้ดีขึ้น

2 การปรับปรุงระบบความร่วมมือรับผิดชอบของภาครัฐ

ในปัจจุบัน มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้มีอยู่ในทุกพื้นที่ของจีน และมีบทบาทในสังคมที่ชัดเจนมากขึ้น และเนื่องจากการขยายโครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ไปสู่อุตสาหกรรมเป็นหนทางหนึ่งในการถ่ายทอดและพัฒนาความหมายแฝงทางวัฒนธรรม ดังนั้น รัฐบาลจึงควรให้การสนับสนุนเชิงนโยบายเพื่อให้มรดกทางวัฒนธรรมนี้มีการเติบโตมากยิ่งขึ้น โดยรัฐบาลควรชี้แนะและจัดการการขยายมรดกทางวัฒนธรรมไปสู่อุตสาหกรรม แทนที่จะเข้าไปแทรกแซงมากเกินไป แต่หากเกิดปัญหาขึ้นในกระบวนการ รัฐบาลควรเป็นผู้รับผิดชอบคนแรก ดังนั้นรัฐบาลมณฑลเฮย์หลงเจียงจึงควรจัดตั้งระบบความร่วมมือรับผิดชอบและจัดตั้งคณะทำงานรับผิดชอบเพื่อทำการยืนยันและตรวจสอบการพัฒนาอุตสาหกรรมของมรดกทางวัฒนธรรมที่ยังไม่ถูกแตะต้อง และเพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหา ทั้งนี้เพื่อให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอย่างมีอาชีพที่จะนำไปสู่การพัฒนาในระยะยาว

(iii) การเสริมความแข็งแกร่งให้กับหน่วยงานให้คำแนะนำของรัฐบาล

1. แนะนำนักวิชาการให้แสดงบทบาทการวิจัยเชิงทฤษฎีอย่างเต็มที่

การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นงานระดับมืออาชีพที่ซับซ้อนและยากลำบาก ซึ่งต้องใช้ทั้งความรู้และแนวคิดระดับมืออาชีพ

ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับสถานะและบทบาทของนักวิชาการในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ให้มากขึ้น

สำหรับการศึกษานี้ ในขั้นแรกเราได้ทำการศึกษาโครงการริเริ่มที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่ดำเนินการในประเทศอื่น ๆ โดยผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

นอกเหนือจากการวิจัยโครงการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้โดยผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการในประเทศอื่น ๆ แล้ว เรายังได้วิเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด เพื่อศึกษาลักษณะของมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของจีน

หลังจากนั้นจึงพัฒนาระบบเชิงทฤษฎีสำหรับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางและนำไปปฏิบัติได้จริง

พื้นฐานทางทฤษฎี

พื้นฐานทางทฤษฎีจะเป็นข้อมูลสนับสนุนในการคุ้มครองและการพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และในการกำหนดกฎระเบียบและนโยบายระดับชาติที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดกฎระเบียบและนโยบายของประเทศจำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีสนับสนุนที่เพียงพอ ดังนั้นมณฑลเฮย์หลงเจียงควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อบทบาทของนักวิชาการและการสนับสนุนอย่างเต็มที่เพื่อพัฒนารากฐานทางทฤษฎีที่ครอบคลุมเพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

มณฑลเฮย์หลงเจียงควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อบทบาทของนักวิชาการ แสดงศักยภาพของวิชาชีพอย่างเต็มที่ จัดตั้งคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ระดมผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการเพื่อมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และจัดตั้งคณะกรรมการมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ หากจำเป็น

นอกจากนี้ อาจมีการกำหนดระบบติดตามและประเมินผลตามความจำเป็น โดยคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญจะมีหน้าที่ในการให้ข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการทั้งหมดในการปกป้องโครงการที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ตั้งแต่การตรวจสอบคำขอ ไปจนถึงการประเมินและการพัฒนา

คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญมีหน้าที่ให้คำแนะนำที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการดำเนินโครงการ ตั้งแต่การตรวจสอบคำขอไปจนถึงการประเมินและการพัฒนา

นอกจากนี้ อาจจัดให้มีการฝึกอบรมผ่านการใช้เครือข่ายการสื่อสาร เพื่ออบรมวิธีการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทั้งนี้เพื่อช่วยยกระดับความเป็นมืออาชีพของทีมอนุรักษ์และปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม
สิ่งนี้จะช่วยให้เยาวชนในโรงเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมได้มากยิ่งขึ้น

2. ดึงความสนใจของชุมชนไปที่การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม

การพัฒนาด้านมนุษยศาสตร์ได้นำไปสู่การสร้างมรดกทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งมรดกที่จับต้องไม่ได้นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งอย่างไรก็ตาม อนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของสหประชาชาติ ไม่ได้ยังระบุชัดเจนว่าบุคคลใดมีบทบาทสำคัญในมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ หรือทำให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและมีความหลากหลายมากขึ้น โดยจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามพบว่า มาตรการที่ควรได้รับการเสริมสร้างในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นั้นคือการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการให้ความรู้และการสร้างความตระหนักรู้ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 มาตรการหรือนโยบายควรได้รับการส่งเสริมในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้
ที่มา: Li Wei ,2022

ตัวเลือก	ร้อยละ
ก. การคุ้มครองทางกฎหมายเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยรับประกันการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้	78.15%
ข. กลไกการจัดการตามหลักวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานสำคัญในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้	78.99%
ค. การเสริมสร้างการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้เป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการปลุกจิตสำนึกในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้	84.87%
ง. การให้ความสำคัญกับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและการสร้างความสามารถเป็นกุญแจสำคัญในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้	65.55%
จ. การเพิ่มทรัพยากรทางการเงินเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยรับประกันการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้	61.34%
ฉ. การพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในเชิงพาณิชย์ให้ทันกับยุคสมัยและส่งเสริมการพัฒนา	58.82%
ช. มาตรการหรือนโยบายอื่น ๆ ที่คุณเห็นว่าเหมาะสม	1.68%

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นสิ่งที่น่าสนใจนำไปสู่ความมั่งคั่งทางจิตวิญญาณของมนุษยชาติ ดังนั้น การถ่ายทอดและการพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จึงควรขึ้นอยู่กับผู้คน ด้วยเหตุนี้ การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นกุญแจสำคัญในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในมณฑลเฮย์หลงเจียง

สิ่งเหล่านี้เป็นกุญแจสำคัญในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเฮย์หลงเจียง โดยรัฐบาลมณฑลเฮย์หลงเจียงสามารถจัดทำสื่อสื่อสารต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ผ่านการผสมผสานความเป็นจริงและอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ และเปิดตัวกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เราจะทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงและมีความใกล้ชิดกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ได้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ฝังรากลึกในใจของผู้คนมากขึ้น และสร้างความตระหนักรู้ต่อสาธารณชนเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

II. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับระเบียบข้อบังคับด้านเศรษฐกิจ

เพื่อให้สามารถปกป้องและสืบทอดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและเครื่องแต่งกายของชนกลุ่มน้อยได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลได้จัดตั้งหน่วยงานสำหรับการรวบรวมและจัดพิมพ์หนังสือโบราณของชนกลุ่มน้อย โดยในปัจจุบัน 23 มณฑล 4 เทศบาล ที่ขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลาง 5 เขตปกครองตนเอง และ 130 เขตปกครองตนเองและจังหวัดมีหน่วยงานวิจัยพิเศษที่หน้าที่ในการรวบรวมโบราณวัตถุของกลุ่มชาติพันธุ์ นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีสถาบันสำหรับการรวบรวมโบราณวัตถุของกลุ่มชาติพันธุ์ด้วยเช่นกัน ก่อนปี ค.ศ. 1988 ได้มีการรวบรวมหนังสือกว่า 120,000 เล่ม และมีการตีพิมพ์หนังสือมากกว่า 5,000 เล่ม และรัฐบาลได้จัดผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการกว่า 3,000 คนเพื่อแก้ไขและจัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อย 5 ชุด เช่น ประวัติโดยย่อของชนกลุ่มน้อย ประวัติโดยย่อของภาษา และภาพรวมของเขตปกครองตนเองของกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น โดยมีหนังสือมากกว่า 400 ชนิด และมีการใช้คำศัพท์มากกว่า 90 ล้านคำ นอกจากนี้ มีนักวิชาการและประชาชนทั่วไปเข้าร่วมในการวิจัยมากขึ้น เช่น เจ้าหน้าที่ด้านชาติพันธุ์และสังคมศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ่อ ผู้ที่สนใจในการศึกษาเครื่องแต่งกาย และผู้ที่สนใจชาติพันธุ์วิทยาและวัฒนธรรมของมนุษย์ เป็นต้น

เศรษฐกิจสินค้าโภคภัณฑ์ในปัจจุบันมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น การขนส่งและข้อมูล ก็มีความสมบูรณ์มากขึ้น ดังนั้น ชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคมแบบปิดที่เคยมีอยู่ในภูมิภาคต้าเอ่อจึงได้รับผลกระทบจากความทันสมัย ผู้คนมีความมั่งคั่งทางวัตถุมากขึ้นและมีความหลากหลายทางจิตวิญญาณมากขึ้น และมีตัวเลือกให้เลือกมากขึ้น ซึ่งการขยายขอบเขตทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ และการผสมผสานของปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ล้วนส่งผลให้การแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ่อจางหายไป เป็นผลให้ความแข็งแกร่งและความสมบูรณ์ของวัฒนธรรมดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ่อได้รับ

ผลกระทบอย่างรุนแรงและวิวัฒนาการของวัฒนธรรมช้าลง แม้ว่าวัฒนธรรมจะมีการวิวัฒนาการอย่างไม่หยุดยั้ง แต่หากขอบเขตของวัฒนธรรมหยุดขยายตัว การปรับปรุงชุดประจำชาติจีนให้ทันสมัยก็เป็นเรื่องยาก และการขยายขอบเขตออกไปจะส่งผลให้ลักษณะเครื่องแต่งกายประจำชาติของจีนเลือนหายไป ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่า ไม่เพียงแต่วัสดุและผลิตภัณฑ์ที่ล้ำสมัยกำลังจะสูญหายไปเท่านั้น แต่แก่นแท้และส่วนต่าง ๆ ของมรดกทางวัฒนธรรมก็กำลังจะสูญหายไปเช่นกัน และวัฒนธรรมการแต่งกายก็กำลังเผชิญกับวิกฤตนี้เช่นกัน เมื่อสังคมดำเนินไปข้างหน้า ปรัชญาแห่งความงามของคนทั่วไปก็จะเปลี่ยนไป ในขณะที่เศรษฐกิจที่เติบโตอย่างรวดเร็วทำให้ตลาดมีตัวเลือกมากขึ้นทั้งในแง่ของรูปแบบ เนื้อผ้า และราคาของเสื้อผ้า ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการถ่ายทอดวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ๋อผ่านการสร้างการยอมรับและทัศนคติที่ดี วัฒนธรรมชาติพันธุ์ของจีนนั้นประกอบด้วยวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งเป็นสมบัติอันล้ำค่าของประเทศ ดังนั้นจึงสมควรมีการสำรวจอย่างครอบคลุมและรอบคอบยิ่งขึ้น และเนื่องจากทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด จึงจำเป็นต้องทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ๋อให้ได้มากที่สุด และจัดทำบันทึกรูปแบบของเครื่องแต่งกายโดยละเอียด และใช้เทคนิคและเทคโนโลยีการประมวลผลที่ทันสมัย ทั้งนี้เนื่องจาก การวิจัยศิลปะเครื่องแต่งกายนั้นจำเป็นต้องอาศัยการรวบรวมเครื่องแต่งกายที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งการรวบรวมข้อมูลและเครื่องแต่งกายเหล่านี้ยังเป็นกลวิธีในการค้นคว้าที่ไม่มีข้อจำกัดด้วยเวลาและสถานที่ และสามารถถึงบันทึกทางประวัติศาสตร์อันล้ำค่าเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องสร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ชาวต้าเอ๋อสามารถหาเลี้ยงชีพได้ เพื่อสร้างอาชีพเกี่ยวกับการผลิตเครื่องแต่งกายชาติพันธุ์ต้าเอ๋อที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ เพื่อนำไปสู่การถ่ายทอดวัฒนธรรมและทักษะของชาวบ้าน ซึ่งการส่งเสริมกลยุทธ์เหล่านี้จะมีผลอย่างมากต่อการรักษาวัฒนธรรมการแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ๋อไว้

III. การผสมผสานเข้ากับสื่อโฆษณาชวนเชื่อสมัยใหม่

การผสมผสานเข้ากับการพัฒนาสื่อสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบลายปักต้าเอ๋อใหม่ๆ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถสัมผัสถึงแก่นแท้ของลายปักต้าเอ๋อได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

1. ขยายพื้นที่ในการพัฒนาวัฒนธรรมที่ไม่ใช่มรดกทางวัฒนธรรม

ในฐานะชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย กลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ๋อมีวัฒนธรรมที่โดดเด่นอย่างมากโดยเป็นชนเผ่าเร่ร่อนที่มีประวัติมาอย่างยาวนาน แต่เมื่อจำนวนประชากรของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ๋อลดลงอย่างต่อเนื่องและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาจางหายไป วัฒนธรรมที่ไม่ใช่มรดกทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์จึงต้องเผชิญกับความท้าทายอย่างมาก ซึ่งวิธีเดียวที่จะสามารถส่งเสริมวัฒนธรรมดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ๋อได้ก็คือการขยายขอบเขตของการพัฒนา การออกแบบใหม่ และการพัฒนาใหม่ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้คนและเพิ่มการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ไม่ใช่มรดกของกลุ่มชาติพันธุ์ต้าเอ๋อ เมื่อ

พิจารณาจากทรัพยากรที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับลายปักตำเอ่อ พบว่าลายปักของงานปักตำเอ่อแบบดั้งเดิมมีการเปลี่ยนแปลงและมีการหมุนเวียนที่จำกัดมาก และมีการใช้งานน้อย ดังนั้นในการออกแบบลายปักตำเอ่อจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบพื้นฐานของลายปักอย่างครบถ้วน ขยายความหมายแผ่ทางวัฒนธรรมที่อยู่เบื้องหลังลายปักแบบใหม่ และขยายพื้นที่สำหรับการพัฒนา เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับศิลปะใหม่ได้ เช่น การสื่อสารวัฒนธรรมและการออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์

2. การเผยแพร่วัฒนธรรมของภูมิภาค

งานปักตำเอ่อเป็นสินค้าของมณฑลทหที่ไมใช่มรดกของกลุ่มชาติพันธุ์ตำเอ่อ ซึ่งสะท้อนถึงแกนหลักทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชนกลุ่มน้อยทางตอนเหนือและในฐานะสื่อกลางทางวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยทางตอนเหนือ ลายปักตำเอ่อจึงเป็นหลักฐานที่แสดงถึงการพัฒนาระบบการผลิตของกลุ่มชาติพันธุ์และมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคในอดีต เนื่องจากชาวตำเอ่ออาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ห่างไกลและโดดเดี่ยว กลุ่มชาติพันธุ์ตำเอ่อตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ค่อนข้างล้าหลังทางตอนเหนือของประเทศจีน และมีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอกน้อยมากอย่างไรก็ตาม ด้วยการสนับสนุนนโยบายล่าสุดและการสนับสนุนของ NRM ทำให้นักวิชาการและนักท่องเที่ยวจำนวนมากสนใจพื้นที่นี้กันมากขึ้น โดยลายปักของงานปักตำเอ่อได้ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่วัฒนธรรมและสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในการเผยแพร่วัฒนธรรมระดับภูมิภาค

3. การสืบทอดและพัฒนาวัฒนธรรมดั้งเดิม

งานปักตำเอ่อเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมการปักผ้าของจีนที่มีมาอย่างยาวนาน เกิดจากทักษะที่สั่งสมมาตามกาลเวลาและเป็นความภาคภูมิใจของชนกลุ่มน้อยทางตอนเหนือ อย่างไรก็ตาม จากผลกระทบของสังคมข้อมูลข่าวสาร ศิลปะพื้นบ้านดั้งเดิมเหล่านี้สูญหายไปอย่างมากและอยู่ในสถานการณ์ที่ล่อแหลมหากไม่ได้รับการปกป้อง ซึ่งหากวัฒนธรรมดั้งเดิมเหล่านี้สูญหายไปแล้ว ก็ยากที่จะกู้คืนได้ ในปัจจุบัน การรักษาศิลปะแบบดั้งเดิมไว้นั้นจำเป็นต้องมีการแสวงหาวิธีการใหม่ๆ ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและปรับกระบวนการพัฒนาให้เข้ากับสังคมสมัยใหม่ อย่างไรก็ตาม “เทคนิคและวัสดุใหม่ๆ จะส่งผลให้เกิดการออกแบบผลงานศิลปะและสร้างความแปลกใหม่ได้อย่างไม่สิ้นสุด” โดยไม่ละทิ้งวัฒนธรรมการปักผ้าแบบดั้งเดิม และนี่เป็นก้าวสำคัญในการอนุรักษ์และพัฒนางานปักตำเอ่อในอนาคต และด้วยการพัฒนาจากรูปแบบการปักผ้าที่สืบทอดกันมา ผสมผสานกับแนวคิดใหม่ๆ และความคิดสร้างสรรค์ จะทำให้เราสามารถอนุรักษ์และปกป้องคุณลักษณะของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เอาไว้ได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Aruana. (2012) .An anthropological interpretation of the current situation of Daur costume culture[D]. Inner Mongolia University,
- Cominellif, (2021). GreffeX.Intangible cultural heritage :Safeguarding for creativity[J] City Culture and Society.2012,3 (4) :245-250.
- Fan Jialu, Jia Lian. (2007) A few suggestions for the protection of intangible cultural heritage[J]. Journal of Anhui Agricultural University (Social Science Edition), 2007 (01):72-74.
- Guo Tailin. (2007). The art of hunting people in the north--Daur folk embroidery[J] Beauty and the Times (first half of the month), 2007 (11):88-91.
- Guo Xuguang. (2008). The Cultural Relics of the Daur People [M]. Huhehaote: Inner Mongolia University Press
- John Pick,Malcolm Anderton. (2002). Arts Administration [M].2nd edition, by Taylor &Francis e-Library
- L.Nahuelhuall, A. Carmona, P. Laterra,J. Barrena, M. AGuayo. (2014) Amapping approach to assess intangible cultural ecosystem services:The case of agriculture heritage in Southern Chile[J] Ecological Indicators, 2014, 40.
- Li J. (2021). Experimental discussion on how art management can promote the development of cultural industry [J]. Beijing Social Science, 2021 (04):98-105.
- Li Jingming. (2012). A Study on the Basic Issues of Art Management [D]. Zhongnan University, 2012 (06).
- Li Jinhuan. (2020). A study on the sociological implications of the intangible cultural heritage of Daur embroidery[J]. Changjiang Series, 2020 (36):12+22.
- Li Nan. (2015). Research on the Protection and Inheritance of Traditional Crafts of Daur People in Asir Township of Tacheng from the Perspective of Social and Cultural Changes [D]. Shihezi University, 2015 (01).
- Li Shiqui. (2003). A Study of the Subject and Object in Art Management [D]. Wuhan University of Technology, 2003 (03).
- Li Zhao. Research on the innovative development of art management in the new media perspective [J] Art Design,: 63
- Lu Yajuan. (2018). Research on the construction of art management discipline system [D]. China Academy of Art, 2018(01).
- Wu Shuaihang. (2020). Spatial study of traditional Daur settlements in Northeast China [D]. Harbin Institute of Technology, 2020 (03).
- Zhang Chenyue. (2021). Research on the design of cultural and creative illustration based on Daurian embroidery patterns [D]. Heilongjiang University, 2021 (12).

กลยุทธ์การพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์บรรพชีวิน
วิทยาภายใต้แนวคิดของทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ของ
พิพิธภัณฑ์บรรพชีวินวิทยาจีน (เป่าต้ง)

**Development Strategy of Paleontological Fossil Derivatives Models Under
New Museology China Paleozoological Museum (Baoding)**

หลานจงหยิง และ พิชัย สดภิบาล

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Lan Zhongying and Pichai Sodbhiban

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail1: sirisasi123@gmail.com

บทคัดย่อ

ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่เป็นทฤษฎีที่ส่งผลให้พิพิธภัณฑ์มีหน้าที่ที่หลากหลายมากขึ้น พิพิธภัณฑ์ไม่เพียงแต่มีบทบาทในการอนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทด้านการศึกษา ความบันเทิง และบริการสังคมอีกด้วย ในบริบทนี้ ซากดึกดำบรรพ์เป็นมรดกทางธรณีวิทยาที่สำคัญและเป็นหลักฐานของวิวัฒนาการ ทางชีววิทยา และการพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่อง (derivative) ของซากดึกดำบรรพ์บรรพชีวินวิทยาก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากไม่เพียงแต่ขยายขอบเขตการทำงานในด้านสังคมของพิพิธภัณฑ์เท่านั้น แต่ยังให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์แก่ประชาชนทั่วไป และส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอีกด้วย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในปัจจุบันยังขาดกลยุทธ์ในการพัฒนาที่ตรงเป้าหมาย แบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์บรรพชีวินวิทยาจึงมักไม่สามารถแสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่ และไม่สามารถตอบสนองความต้องการด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของประชาชนได้ โครงการนี้จึงได้จัดทำขึ้นโดยพิจารณาถึงความสม่ำเสมอของคอลเลกชันซากดึกดำบรรพ์บรรพชีวินวิทยาในพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ โดยใช้งานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์บรรพชีวินวิทยาเป็นสื่อกลาง และผสมผสานทฤษฎี พิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่เพื่อเพิ่มความสนใจให้กับการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ เพิ่มความนิยมของพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ธรรมชาติในท้องถิ่น และขยายอิทธิพลทางสังคมของพิพิธภัณฑ์

คำสำคัญ: กลยุทธ์การพัฒนา; แบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์; พิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่
พิพิธภัณฑ์บรรพชีวินวิทยาของจีน

* วันรับบทความ : 6 เมษายน 2567; วันแก้ไขบทความ 1 พฤษภาคม 2567; วันตอบรับบทความ : 3 พฤษภาคม 2567

Received: April 6, 2024; Revised: May 1, 2024; Accepted: May 3, 2024

Abstract

Under the influence of the new museology theory, the functions of museums have become increasingly diversified. They not only undertake the task of preserving and inheriting cultural heritage, but also play the role of education, entertainment and social services. In this context, paleontological fossils are important geological heritage and evidence of biological evolution, and the development of their derivative models has become more important. It can not only broaden the social functions of museums, but also provide popular science knowledge to the public and promote related industries. economic benefits. However, due to the lack of targeted development strategies, paleontological fossil derivative models often fail to fully realize their potential and fail to meet the public's needs for science education and culture. This project is based on the reality of the homogeneity of paleontological fossil collections in natural history museums. It uses paleontological fossil derivatives as a medium and combines the new museology theory to enhance the interest of museum displays, enhance the popularity of local natural history museums, and expand their social influence[1].

Keywords: Development strategy; Fossil derivative model; Nnew museology; Chinese Paleontological Museum

บทนำ

ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาได้รับการพัฒนาบนพื้นฐานของทฤษฎีพิพิธภัณฑ์แบบดั้งเดิม ที่มีแนวคิดที่ว่า พิพิธภัณฑ์สมัยใหม่ควรมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายและหน้าที่การบริการสังคมที่หลากหลายยิ่งขึ้น และภายใต้แนวคิดของทฤษฎีนี้ การพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์บรรพชีวินวิทยาไม่เพียงแต่ช่วยขยาย ขอบเขตการทำงานของพิพิธภัณฑ์ แต่ยังเป็นวิธีสำคัญที่ทำให้พิพิธภัณฑ์ในการตระหนักถึงหน้าที่ด้าน การศึกษาและการสื่อสารทางวัฒนธรรมอีกด้วย นวัตกรรมและการพัฒนาวัฒนธรรมซากดึกดำบรรพ์เป็นวิธีใหม่ในการเผยแพร่การศึกษาทางวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับซากดึกดำบรรพ์ วิธีการผสมผสานศิลปะเข้ากับ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ การใช้ศิลปะเพื่อเสริมสร้างการเผยแพร่และส่งเสริมวัฒนธรรมซากดึกดำบรรพ์ ผสมผสานศิลปะกับชีวิตทางสังคม ให้ผู้คนได้ชื่นชมความงามในความรู้ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นใน ระดับชาติ ด้วยการสร้าง การใช้ประโยชน์ การพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์ การ ยกย่องคุณค่าทางสังคม ของพิพิธภัณฑ์ การขยายการมีส่วนร่วมทางสังคม และการปรับปรุงแบบจำลองการ เปลี่ยนแปลงแบบพลวัตการจัดแสดงไปสู่การคุ้มครอง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการศึกษาวิทยาศาสตร์และการวิจัยทาง วิทยาศาสตร์ในพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

(1) วิเคราะห์และศึกษาวิจัยสถานะของการพัฒนาและปัญหาที่มีอยู่ของงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกด้าบรรพ์ในพิพิธภัณฑสถานชาติชั้นสูงของจีน อย่างครอบคลุม

(2) ฝึกฝนการพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของในหอบรรพ์ชีวินวิทยา ของสถาบันวิทยาศาสตร์แห่งประเทศจีน โดยการกำหนดตัวบ่งชี้เชิงกลยุทธ์สำหรับงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกด้าบรรพ์ภายใต้แนวคิดพิพิธภัณฑสถานวิทยาใหม่ ตามพื้นฐานทางทฤษฎีของพิพิธภัณฑสถานวิทยาใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การทบทวนวรรณกรรมและวิธีวิจัยวรรณกรรมและประวัติศาสตร์

ทบทวนวิธีการผลิตและการประยุกต์ใช้แบบจำลองชาวกติกด้าบรรพ์ในพิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์ธรรมชาติของจีน รวมถึงคุณค่าทางวิทยาศาสตร์และความหมายแฝงทางวัฒนธรรม เพื่อให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงการพัฒนาและภูมิหลัง ทางวัฒนธรรมของแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องในปัจจุบันของพิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์ธรรมชาติจีน รวบรวมประวัติการพัฒนาและสถานะการใช้งานจริงของพิพิธภัณฑสถานวิทยาใหม่ และวิเคราะห์ผลกระทบของทฤษฎีพิพิธภัณฑสถานวิทยาใหม่ที่มีต่อการพัฒนาพิพิธภัณฑสถานชาติ รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การพัฒนาพิพิธภัณฑสถานชาติ ใช้สื่อกราฟิกและข้อความเพื่อศึกษา จำแนกวิธีการพัฒนางานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกด้าบรรพ์ในพิพิธภัณฑสถานชาติอย่างเป็นระบบ และจัดทำแนวทางอ้างอิงสำหรับวิธีการออกแบบงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกด้าบรรพ์ในพิพิธภัณฑสถานชาติ

2. การศึกษาภาคสนาม

ดำเนินการวิจัยภาคสนามเพื่อศึกษาการพัฒนาและการออกแบบแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องในพิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์ธรรมชาติชั้นหนึ่ง

3. การวิจัยแบบสหวิทยาการ

อาศัยทฤษฎีพิพิธภัณฑสถานวิทยาใหม่ในการบูรณาการศิลปะและวิทยาศาสตร์และใช้ความรู้ทางวิชาชีพและวิธีการวิจัยจากสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของทฤษฎีพิพิธภัณฑสถานวิทยาใหม่ที่มีต่อการออกแบบและพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกด้าบรรพ์ในพิพิธภัณฑสถานชาติ และสร้างแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องตามแบบแผนการวิจัย

4. กรณีศึกษา

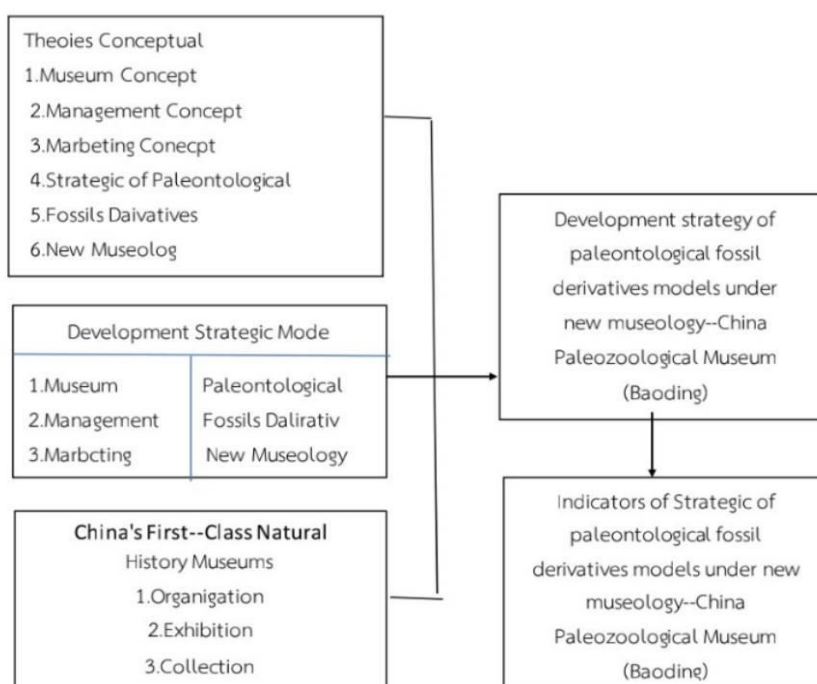
ทำการศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะการออกแบบและวิธีการผลิต วัสดุและเทคนิคการประยุกต์ใช้แบบจำลองชาวกติกด้าบรรพ์ในพิพิธภัณฑสถานชาติจากยุคและภูมิภาคต่างๆ และอภิปรายถึงประสิทธิภาพและคุณลักษณะเฉพาะของการออกแบบแบบจำลองในพิพิธภัณฑสถานชาติ

5. การสำรวจโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจความคิดเห็นของผู้ชมที่มีต่อการออกแบบแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาในพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ธรรมชาติ รวมถึงความตระหนักรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยา และความต้องการทางวัฒนธรรมของทัศนคติและการรับรู้ และอิทธิพลพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ธรรมชาติ

บทความนี้ได้ทำการสำรวจผลกระทบและความสัมพันธ์ของทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ที่มีต่อแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์ในพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติอย่างครอบคลุมและในเชิงลึก โดยประยุกต์ใช้วิธีวิจัยข้างต้น ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนทางทฤษฎีและการวิเคราะห์เชิงประจักษ์สำหรับการวิจัยในสาขานี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์ของ พิพิธภัณฑประวัติศาสตร์ธรรมชาติด้วยวิธี SWOT

ใช้แบบจำลอง SWOT เพื่อปรับแต่งกลยุทธ์การพัฒนา ดำเนินการวิเคราะห์แบบจำลอง เพื่อวิเคราะห์จุด
แข็งภายใน (S) จุดอ่อน (W) อุปสรรคภายนอก (O) และโอกาสภายนอก (T) ของพิพิธภัณฑบรรพ์ชีวินวิทยาจีน (เป่า
ตั้ง) และศึกษาที่มาของชาวกติกดำบรรพ์ทางบรรพ์ชีวินวิทยา และจุดเน้นของการพัฒนาแบบจำลองผลิตภัณฑ์ใน
อนาคต

จุดแข็ง (S):

S1: พพิธภัณฑบรรพ์ชีวินวิทยาของจีน (เป่าตั้ง) มีทรัพยากรชาวกติกดำบรรพ์ทางบรรพ์ชีวินวิทยาที่
อุดมสมบูรณ์

S2: พพิธภัณฑบรรพ์ชีวินวิทยาของจีน (เป่าตั้ง) มีการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง

S3: ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีวัสดุและเทคโนโลยีดิจิทัล

S4: ชาวกติกดำบรรพ์ทางบรรพ์ชีวินวิทยามีคุณค่าทางวิทยาศาสตร์และศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์

ข้อเสีย (จุดอ่อน: W):

W1: แบบจำลองทางบรรพ์ชีวินวิทยาและคอลเลกชันของพิพิธภัณฑประวัติศาสตร์ธรรมชาติแห่ง
ประเทศจีนมีความสอดคล้องกันมากขึ้น

W2: เมื่อเปรียบเทียบกับพิพิธภัณฑศิลปะและพิพิธภัณฑประวัติศาสตร์ โดยทั่วไปแล้ว พพิธภัณฑ
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติมีความตระหนักรู้และความสนใจทางสังคมน้อยกว่า

W3: ระบบการออกแบบและพัฒนาโดยรวมสำหรับแบบจำลองงานสร้างสรรค์ของชาวกติกดำ
บรรพ์ทางบรรพ์ชีวินวิทยาในพิพิธภัณฑวิทยาศาสตร์ธรรมชาติยังไม่สมบูรณ์

W4: พพิธภัณฑธรรมชาติมีแนวโน้มที่จะใช้เงินทุนสำหรับการวิจัยทางวิทยาศาสตร์มากกว่า และ
ลงทุนในแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องค่อนข้างน้อย

อุปสรรค (T):

T1: พพิธภัณฑศิลปะและพิพิธภัณฑประวัติศาสตร์มีการพัฒนาอย่างมากในแง่ของแบบจำลองงาน
สร้างสรรค์ต่อเนื่อง และแม้ว่าแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องจะสามารถสร้างประสบการณ์พัฒนาอัน
ยาวนานให้กับพิพิธภัณฑธรรมชาติได้ แต่ก็นำมาซึ่งการแข่งขันในแง่ของความสนใจทางสังคมและการมีส่วนร่วม
ของผู้ชม

T2: โดยทั่วไปแล้ว พิพิธภัณฑสถานวิทยาศาสตร์ธรรมชาติมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมในระดับต่ำ และลักษณะของคอลเลกชันที่จัดแสดงยังส่งผลให้การมีส่วนร่วมทางสังคมต่ำอีกด้วย

T3: แบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาในพิพิธภัณฑสถานเพิ่งเริ่มพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ด้วยความเจริญรุ่งเรืองในพิพิธภัณฑสถาน เมื่อเปรียบเทียบกับพิพิธภัณฑสถานศิลปะและประวัติศาสตร์ที่มีการพัฒนาอย่างเต็มที่แล้ว ถือได้ว่าการพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการพัฒนา

T4: ซากดึกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาได้รับความสนใจจากสังคมค่อนข้างต่ำ ทำให้ยากต่อการดึงดูดความสนใจจากสังคม

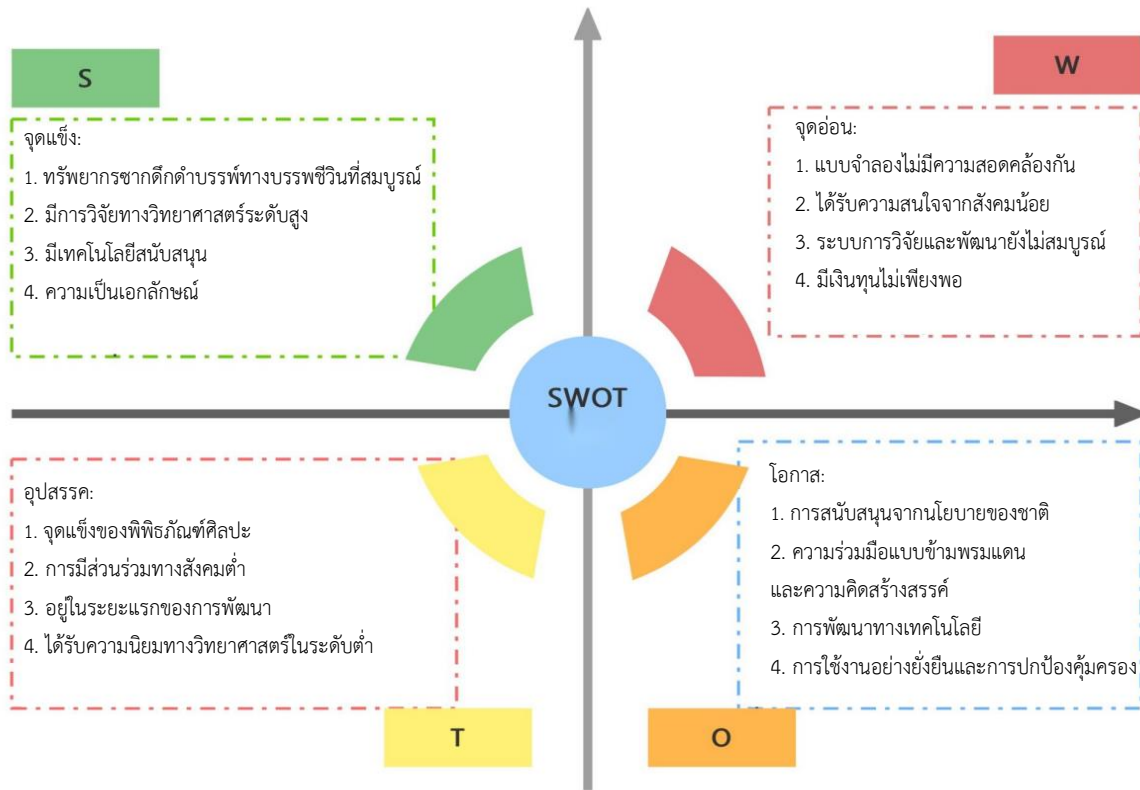
โอกาส (O):

O1: การพัฒนาของเศรษฐกิจสังคมและความต้องการวัฒนธรรมทางจิตวิญญาณของผู้คนในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ส่งผลให้จีนได้นำเสนอนโยบายหลายนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมพิพิธภัณฑสถาน

O2: ความก้าวหน้าของวิธีการวิจัยแบบสหวิทยาการ ส่งผลให้ศิลปินจำนวนมากขึ้นได้เข้าร่วมในการสร้างงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยา

O3: การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้มีเทคนิคและแนวคิดสำหรับการพัฒนาและการสร้างแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยามากขึ้น

O4: การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาที่ยั่งยืนและกลยุทธ์การปกป้องทรัพยากรซากดึกดำบรรพ์ที่มีความเข้มแข็งมากขึ้น ส่งผลให้มีการพัฒนารูปแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์บรรพชีวินวิทยา ซึ่งสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการดำเนินการและส่งเสริมกลยุทธ์ต่างๆ ของพิพิธภัณฑสถาน

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์แบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์ของพิพิธภัณฑ์
ด้วยวิธี SWOT

2. ผลกระทบของทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ต่อการออกแบบแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์ในพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ

ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติของพิพิธภัณฑ์แบบมีส่วนร่วม ครอบคลุม และมีการโต้ตอบในฐานะสถาบันทางสังคมและวัฒนธรรม การนำแนวคิดของทฤษฎีมาใช้ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ทางธุรกิจของพิพิธภัณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยา แนวคิดใหม่นี้กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานของพิพิธภัณฑ์เปลี่ยนความคิดและให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของพิพิธภัณฑ์ โดยยึดตามค่านิยมทางวัฒนธรรม เพื่อขยายขอบเขตของประโยชน์ด้านการศึกษาและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ผลกระทบของทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ที่มีต่องานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของซากดึกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาในพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นในแง่มุมต่อไปนี้:

ประการแรก แนวคิดใหม่นี้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและประสบการณ์ของผู้ชม ดังนั้น การออกแบบแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกิตติคำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาจึงให้ความสำคัญกับการโต้ตอบและศึกษามากขึ้น มุ่งมั่นที่จะทำให้ผู้ชมได้รับข้อมูลที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นและการสื่อสารทางอุดมการณ์ผ่านงานสร้างสรรค์ต่อเนื่อง และเพื่อเปลี่ยนแปลงหน้าที่ทางสังคม พิพิธภัณฑ์สมัยใหม่จึงได้ให้ความสำคัญมากขึ้นกับการมีปฏิสัมพันธ์กับสาธารณะ และดำเนินหน้าที่ด้านการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ในลักษณะที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่ามากขึ้น ทั้งนี้ก็ดึงดูดผู้ชมผ่านกระบวนการสร้างสรรค์งานสร้างสรรค์ต่อเนื่องที่สร้างสรรค์และมีส่วนร่วมมากขึ้น

ประการที่สอง ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่สนับสนุนความยั่งยืนทางวัฒนธรรม โดยกล่าวว่า ในการพัฒนางานสร้างสรรค์ต่อเนื่อง พิพิธภัณฑ์จำเป็นต้องให้ความสนใจกับคุณลักษณะทางนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน และในฐานะสาขาสำคัญของทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ แนวทางปฏิบัติของพิพิธภัณฑ์เชิงนิเวศจึงไม่เพียงสะท้อนให้เห็นในการจัดแสดงและกิจกรรมด้านการศึกษาเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกระบวนการใช้ทรัพยากรของพิพิธภัณฑ์เพื่อพัฒนางานสร้างสรรค์ต่อเนื่องด้วย

ประการที่สาม พิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ให้ความสำคัญกับการขยายหน้าที่ทางสังคม และพิพิธภัณฑ์มีการบูรณาการอย่างใกล้ชิดกับชุมชนท้องถิ่นมากขึ้นผ่านการพัฒนาอุตสาหกรรม การประยุกต์ใช้ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ในการปกป้องคุ้มครองและการบูรณะย่านประวัติศาสตร์ได้ทำให้เกิดมุมมองใหม่ ในทำนองเดียวกันผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมของพิพิธภัณฑ์ก็กลายเป็นส่วนสำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างประวัติศาสตร์และความทันสมัย และพิพิธภัณฑ์และชุมชน ซึ่งการเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดนี้ได้กระตุ้นให้พิพิธภัณฑ์พิจารณาว่าการออกแบบนั้นจะสามารถสะท้อนลักษณะทางวัฒนธรรมและส่งเสริมเอกลักษณ์ทางสังคมของวัฒนธรรมท้องถิ่นได้มากเพียงใด ในระหว่างการพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกิตติคำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยา

3. กลยุทธ์งานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกิตติคำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาตามทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่

ตามแนวคิดของทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ การพัฒนาและการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมของพิพิธภัณฑ์และนวัตกรรมในการออกแบบนิทรรศการได้กลายเป็นส่วนสำคัญของการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ทางสังคมของพิพิธภัณฑ์ การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมและในฐานะสื่อกลางในการสื่อสารวัฒนธรรม การออกแบบแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกิตติคำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาจะต้องทันสมัยและมีการผสมผสานองค์ประกอบของเทคโนโลยีและศิลปะสมัยใหม่เพื่อสร้างพื้นที่จัดแสดงที่น่าดึงดูด ขณะเดียวกัน การพัฒนางานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกิตติคำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาภายใต้แนวคิดพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ก็มีส่วนช่วยในการฟื้นคืนคุณค่าทางวัฒนธรรมของชาวกิตติคำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาและการสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางวัฒนธรรมใหม่ๆ อีกด้วย

สำหรับกลยุทธ์การพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยา ตามกรอบทฤษฎีของพิพิธภัณฑวิทยาใหม่ แบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาสามารถผสมผสานผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์เข้ากับนวัตกรรมนิทรรศการได้ดีขึ้น เพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นและความสนใจของประชาชนในความรู้ด้านบรรพชีวินวิทยา ความปรารถนาที่จะสำรวจ

(1) เช่นเดียวกับพิพิธภัณฑนิเวศน์และพิพิธภัณฑชุมชน งานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์สามารถใช้เป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมสำหรับการสื่อสาร การศึกษา และการพักผ่อนหย่อนใจในพิพิธภัณฑธรรมชาติ ดังนั้น จากแนวคิดนี้ การออกแบบแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาจึงไม่ควรเป็นเพียงการทำซ้ำโบราณวัตถุทางวัฒนธรรมตามทฤษฎีพิพิธภัณฑวิทยาแบบดั้งเดิม แต่ควรมีการใช้เทคโนโลยีและองค์ประกอบในการสร้างประสบการณ์เชิงโต้ตอบมากขึ้น เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดึงดูดให้ผู้ชมให้เกิดความรู้สึกผูกพัน

(2) การพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์ควรมีรากฐานมาจากวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ แต่ควรให้ความสนใจต่อความต้องการทางจิตวิญญาณของสาธารณชน และเข้าใจรสนิยมและความสนใจทางสุนทรียะของผู้ชมพิพิธภัณฑในยุคนั้นปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น อาจออกแบบงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์ให้เป็นเกมเชิงประสบการณ์ แอปพลิเคชันการศึกษาแบบโต้ตอบแบบความเป็นจริงเสมือน หรือเครื่องประดับตกแต่งพร้อมคำอธิบายชื่อวิทยาศาสตร์ภาษาละติน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเต็มรูปแบบ การเรียนรู้จากเกม และวิธีการอื่นๆ เพื่อเพิ่มคุณค่าด้านการศึกษาและความน่าดึงดูดใจของตลาดให้กับผลิตภัณฑ์

แนวทางปฏิบัติของพิพิธภัณฑในได้หวั่น ที่มีการนำทฤษฎีพิพิธภัณฑวิทยาใหม่ไปประยุกต์ใช้แสดงให้เห็นว่าเราสามารถนำทฤษฎีพิพิธภัณฑวิทยาใหม่มาใช้ในการออกแบบนิทรรศการและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกเชิงโต้ตอบ ซึ่งช่วยให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ชมเกิดความทรงจำและประสบการณ์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งตัวอย่างเชิงปฏิบัติดังกล่าวจะมอบประสบการณ์อันมีค่าในการพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาได้เป็นอย่างดี

(3) การประยุกต์ใช้ทฤษฎีพิพิธภัณฑวิทยาใหม่ในการปกป้องและการฟื้นฟูงานประวัติศาสตร์มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการวางแผนและการออกแบบแบบมีส่วนร่วม และแนวคิดนี้ยังสามารถนำไปใช้กับกระบวนการออกแบบงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยา โดยใช้ความคิดเห็นของผู้บริโภคและประสบการณ์เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสรรค์แบบจำลองเพื่อเพิ่มความหมายแฝงทางวัฒนธรรมเข้าไปในการออกแบบและยกระดับความพึงพอใจของผู้ชม

(4) การวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาของพิพิธภัณฑ์เงินในช่วงเปิดประเทศ แสดงให้เห็นว่า ความต้องการและนิสัยของผู้ชมนั้นเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและนโยบาย ซึ่งทำให้เราได้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งทางการตลาดใหม่ สำหรับการวิจัยและพัฒนาและการออกแบบนิทรรศการแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกด้าบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาในอนาคต นอกจากนี้ แบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องและกลยุทธ์การออกแบบนิทรรศการในบริบทของทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ควรมีความเป็นพลวัต และจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปตามพฤติกรรมของผู้ชม

โดยสรุปแล้ว ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ไม่เพียงแต่เป็นกรอบทางทฤษฎีสำหรับการพิจารณาและการพัฒนางานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกด้าบรรพ์และนวัตกรรมการออกแบบนิทรรศการ แต่ยังแสดงให้เห็นถึงวิธีในการบูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่และองค์ประกอบทางศิลปะในการออกแบบงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกด้าบรรพ์ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและแนวโน้มของตลาด เพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่ทั้งให้ความรู้และเพิ่มการมีส่วนร่วม

รูปที่ 2 โครงการการศึกษาเชิงโต้ตอบของพิพิธภัณฑ์โบราณวัตถุเงิน (เป่าตั้ง)

ที่มา: ผู้ประพันธ์

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษานี้ ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ทำให้เรามีแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ในการส่งเสริมการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของพิพิธภัณฑ์แบบดั้งเดิม ซึ่งการนำทฤษฎีพิพิธภัณฑ์ใหม่มาใช้ในกลยุทธ์การพัฒนาแบบจำลองงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกด้าบรรพ์ทางบรรพชีวินวิทยาในพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจะช่วยสนับสนุนในด้านต่อไปนี้

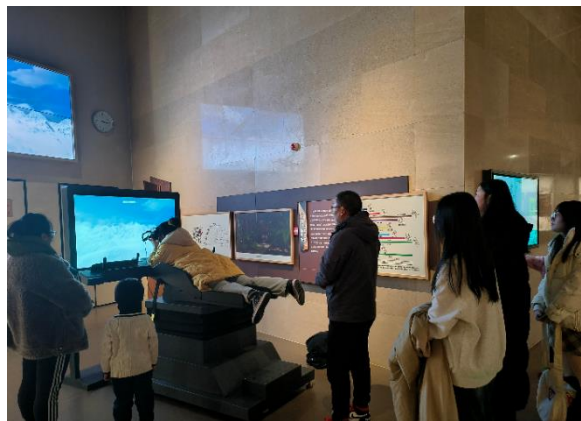
1. ให้ความสำคัญกับหน้าที่ด้านการศึกษา: ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ให้ความสำคัญกับบทบาทด้านการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ และถือว่าพิพิธภัณฑ์เป็นสถานที่แห่งการเรียนรู้และศูนย์กลางแห่งทรัพยากร ทฤษฎีนี้สนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์พัฒนาโปรแกรมการศึกษาและออกแบบนิทรรศการเชิงโต้ตอบเพื่อดึงดูดผู้ชมในวงกว้างและมอบประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ทำให้พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์

ธรรมชาติไม่ได้เป็นเพียงสถานที่จัดแสดงนิทรรศการอีกต่อไป แต่กลายเป็นสถาบันที่สำคัญสำหรับการศึกษาและการเผยแพร่ความรู้

2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม: พิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ชม ในขณะที่พิพิธภัณฑ์แบบดั้งเดิมมักเน้นไปที่นิทรรศการ และผู้ชมจะรับชมและรับข้อมูลเพียงอย่างเดียว แต่พิพิธภัณฑ์วิทยานี้ใหม่นั้นสนับสนุนให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน และสนับสนุนให้มีการโต้ตอบกับพิพิธภัณฑ์ผ่านการจัดแสดงเชิงโต้ตอบ การมีส่วนร่วมในเวิร์คช็อป และการแบ่งปันความคิดเห็น การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ทำให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมกับการพิพิธภัณฑ์ในการสร้างและแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับซากดึกดำบรรพ์ทางบรรพชีวิน

3. ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม: พิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่มุ่งเน้นให้พิพิธภัณฑ์มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยสนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์ทำงานร่วมกับชุมชน ให้ความสำคัญกับประเด็นทางสังคม และส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการไม่แบ่งแยก ซึ่งพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจะสามารถตอบสนองความต้องการทางสังคมและสาธารณประโยชน์ได้ดีขึ้นผ่านความร่วมมือและการมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน

4. มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน: ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่สนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์ค้นหาวิธีในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในขณะที่พิพิธภัณฑ์แบบดั้งเดิมมักจะอาศัยเงินอุดหนุนหรือการบริจาคจากรัฐบาล แต่ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่สนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์ดำเนินการในเชิงพาณิชย์และใช้ทรัพยากรของพิพิธภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มความเป็นอิสระทางการเงินและความยั่งยืนให้กับพิพิธภัณฑ์

รูปที่ 3 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สัตว์แห่งประเทศจีน (เป่ต้า๋ง) ที่เข้าร่วมกิจกรรมเชิงโต้ตอบในความเป็นจริงเสมือน
ที่มา: ผู้ประพันธ์

รูปที่ 4 ศูนย์พักผ่อนสำหรับผู้ชมและร้านขายงานศิลปะของพิพิธภัณฑ์บรรพชีวินแห่งประเทศจีน (เป่าต้ง)

ถูกจัดให้อยู่ในพื้นที่เดียวกัน

ที่มา: ผู้ประพันธ์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1) สนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์พัฒนาโปรแกรมการศึกษาและออกแบบนิทรรศการเชิงโต้ตอบเพื่อดึงดูดผู้ชมในวงกว้าง เพื่อมอบประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย การเปลี่ยนแปลงจะทำให้พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ธรรมชาติไม่ได้เป็นเพียงสถานที่จัดแสดงนิทรรศการอีกต่อไป จะเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญและเผยแพร่ความรู้

2) การใช้เทคโนโลยีและองค์ประกอบในการสร้างประสบการณ์เชิงโต้ตอบมากขึ้น เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดึงดูดให้ผู้ชมให้เกิดความรู้สึกสนใจมากยิ่งขึ้น

3) พิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่กำหนดกลยุทธ์ตัวบ่งชี้ สำหรับงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์ภายใต้แนวคิดพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ ตามพื้นฐานทางทฤษฎีของพิพิธภัณฑ์วิทยาใหม่ มุ่งเน้นให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สนับสนุนความร่วมมือ การมีส่วนร่วมทำงานร่วมกับชุมชน ให้ความสำคัญกับประเด็นทางสังคม ส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรมและไม่แบ่งแยก สามารถตอบสนองความต้องการทางสังคมและสาธารณประโยชน์ได้ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) การบูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่และองค์ประกอบทางศิลปะในการออกแบบงานสร้างสรรค์ต่อเนื่องของชาวกติกดำบรรพ์ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและแนวโน้มของตลาด ที่ทั้งให้ความรู้และเพิ่มการมีส่วนร่วม เพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมใหม่ ๆ

2). สนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์ดำเนินการในเชิงพาณิชย์และใช้ทรัพยากรของพิพิธภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มความเป็นอิสระทางการเงินและความยั่งยืนให้กับพิพิธภัณฑ์

เอกสารอ้างอิง

- Zhang Lifan. Research on the living reconstruction of the intangible cultural heritage of Jilin Manchu Museum. 2022. Jilin University of the Arts, MA thesis.doi:10.27164/d.cnki.gjlyc.2022.000238.
- Hu Xuewen. Research on the relationship and countermeasures among college students' self-esteem, cultural identity and cultural self-confidence [D]. Zhejiang Science and Technology University, 2022.DOI:10.27786/d.cnki.gzjlg.2022.000521.
- Nie Donghong. Some thoughts on the counterpart assistance of state-owned museums to private museums [J]. World of Cultural Relics, 2012. DOI:CNKI:SUN:WWJK.0.201206023.
4. Wang Yihua. Natural codes in plant fossils[J]. Contemporary Students: Exploration, 2017(5):3.
- Xu Xingchun. Some thoughts on fossil science popularization work in geological museums—taking Anhui Geological Museum as an example [J]. Science and Technology Wind, 2017(23):1.DOI:10.19392/j.cnki.1671-7341.201723207.
- Du Chuansheng. New museum theory and the transformation of the social functions of modern museums [J]. Journal of Chifeng University: Chinese Philosophy and Social Sciences, 2014, 35(11):2.DOI:10.3969/j.issn.1673-2596.2014. 11.055.
- Wang Xiuwei. Research on museum cultural authorization from the perspective of cultural and creative industries [D]. Anhui: University of Science and Technology of China, 2016.
- Zhang Chu. Research on strategies to improve the effectiveness of public cultural services in museums in Zengcheng District, Guangzhou [D]. Gansu: Lanzhou University, 2020.
- Feng Guichun. Analysis of sustainable development strategies for museum management - Taking Guigang Museum as an example [J]. Theoretical Observation, 2019(1):3.DOI:10.3969/j.issn.1009-2234.2019.01.049.
- Zhao Junxiang. Research on the communication of visual information in museums[D]. Shandong: Shandong University, 2019.
- Zhao Shuang. Research on the branding of museum art derivatives in the context of "One Belt and One Road" - Taking "Yubo Cultural and Creative Industries" as an example [D]. North China University of Water Resources and Hydropower, 2024.01.25.
- Zhang Xirui. Research on museum digitalization based on scene theory—taking Shaanxi Han Yangling Museum as an example [J]. Cultural Relics Appraisal and Appreciation, 2021(16):3.
- Xu Yuan. Research on the design of cultural derivatives from the Han Dynasty collection of Xuzhou Museum [D]. China University of Mining and Technology, 2019.
- Zhang Lili. A brief discussion on the protection of paleontological fossils and the expansion of museum functions [J]. China Science and Technology Investment, 2016.
- Huang Mei. Thoughts on innovative design and development of cultural and creative products in museums [J]. Zhifu Times, 2018.
- Wang Guangwen, Sheng Xinying. On the significance of the development of cultural and creative industries in the context of new museology [J]. Art and Design: Theoretical Edition, 2020.
- Zhang Jianhua. On the significance of the development of the cultural creative industry in the context of new museology [J]. Shenhua (Part 1), 2020.

- Huang Mei. Research on the development and innovative design of museum cultural and creative products [J]. Art Technology, 2017.
- Lu Jianchang, Yan Xiao. Sister museums of the new museology movement: an analysis of eco-museums and community museums [J]. Southeast Culture, 2013.
- Ding Guohai. Some thoughts on key factors for innovation in paleontological fossil management [J]. Commodities and Quality, 2019.

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : แนวทางการส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยแบบยั่งยืน
**Local Administrative Organizations : Guidelines for Promoting
Sustainable Solid Waste Management**

สร้างบุญ ชันทอง,
อภิสิทธิ์ ศรีสุพรรณ และ ภาสกร ดอกจันทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
**Sangboon Kantong,
Apisit Srisupan and Phasakorn Dokchan**
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : sangboon.2530@gmail.com

บทคัดย่อ

ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญของประเทศและมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ดังนั้นบทความวิชาการเรื่องนี้วัตถุประสงค์เพื่อแนวทางหรือกระบวนการส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนนำไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) ต้นน้ำ คือ การส่งเสริมด้านความรู้ตามหลักการ 3Rs ให้กับประชาชน 2) กลางน้ำ คือ การสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างศูนย์จัดการขยะมูลฝอยที่มีความเหมาะสมที่ชัดเจนอย่างครบวงจร 3) ปลายน้ำ คือ การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน เพื่อเข้ามาดำเนินการในการนำขยะมูลฝอยที่เหลือจากการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนแบบครบวงจร ซึ่งการดำเนินการหลัก 3 ระยะนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและความเป็นระเบียบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสังคมต่อไป

คำสำคัญ : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น; แนวทางการส่งเสริม; การจัดการขยะมูลฝอย

Abstract

Garbage problems are an important problem in the country and tend to become more serious every year. It is an environmental problem caused by various human activities. Therefore, this academic article aims to provide guidelines or processes to promote waste management of local government organizations for people to practice or apply to achieve sustainability. n Which from the study found that Local government organizations should divide operations into 3 phases: 1) upstream, which is promoting knowledge according to the 3R principles to the people, 2) midstream, which is supporting the integration of local government organizations. To create a solid waste management center that is clearly appropriate and fully integrated. 3) Downstream is to create cooperation between the public and private sectors to take action in bringing solid waste left over from integrated community solid waste management. The implementation of these three phases will be beneficial to the waste management of local administrative organizations. To create a quality and orderly environment in local government organizations in order to provide maximum benefit to society.

Keywords : Local Administrative Organizations; Guidelines for Promotion; Solid Waste Management

บทนำ

ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญของประเทศและมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญปัญหาหนึ่งในชุมชนทุกประเทศทั่วโลก อันเนื่องมาจากจำนวนประชากรที่มากขึ้น รวมทั้งการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันส่งผลให้มีการผลิตสินค้าและบรรจุภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ มากมายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น บรรจุภัณฑ์ส่วนใหญ่มีการผลิตที่ซับซ้อนใช้องค์ประกอบที่กำจัดการยาก ปัญหาขยะมูลฝอยส่วนใหญ่เกิดจากมนุษย์ที่ขาดความตระหนัก ขาดความรับผิดชอบ ขาดจิตสำนึกสาธารณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นทาสของค่านิยมทางวัตถุทำให้จริยธรรมลดน้อยลง ดังนั้นหากไม่เร่งบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นระบบตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางอย่างถูกต้องอาจทำให้เกิดการสะสมเป็นระยะเวลานานจนเกินขีดความสามารถในการดำเนินการ อาจก่อให้เกิดการปลดปล่อยมลพิษสู่อากาศทั้งจากการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำผิวดินและใต้ดิน การเกิดเพลิงไหม้ ทัศนอุจาด รวมถึงการปลดปล่อยก๊าซมีเทนซึ่งส่งผลต่อภาวะโลกร้อน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบมากมายต่อสุขอนามัยของประชาชนและสภาพสิ่งแวดล้อมด้วย ส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้มีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มอย่างมากมา คือ การย้ายฐานผลิตเข้ามาในประเทศไทยจากการประกอบอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมจากประเทศที่มีความตื่นตัวทางด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่า และเมื่อประเทศไทยเป็นฐานการผลิตก็ย่อมกลายเป็นแหล่งรับซากขยะอุตสาหกรรมเพิ่มปริมาณขยะมูลฝอยและมลพิษที่สะสมในกระบวนการผลิต และการใช้ในประเทศอยู่แล้วให้เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ เพิ่มความรุนแรงจนถึงระดับกลายเป็นภาระในการกำจัดต่อไป (สันชัย พรหมสิทธิ์, 2562)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคส่วนต่าง ๆ ต้องหันมาให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นให้เป็นรูปธรรม และกำหนดแนวทางหรือรูปแบบการแก้ปัญหาที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในทางปฏิบัติต่อไป ซึ่งหน่วยงานภาครัฐก็ให้ความสำคัญกับการจัดการการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดได้ดำเนินการโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ แต่ก็ยังพบปัญหาหลายประการซึ่งกรมควบคุมมลพิษ ได้สรุปปัญหาดังนี้ คือ การขาดแคลนที่ดินสำหรับใช้เป็นสถานที่กำจัดและการต่อต้านของประชาชน การดำเนินการและดูแลรักษาระบบกำจัดไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขาดบุคลากรระดับปฏิบัติที่มีความรู้ความชำนาญ และการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับท้องถิ่น ข้องจำกัดด้านงบประมาณการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขน บำบัด และกำจัดไม่เหมาะสมและบางพื้นที่ไม่มีการจัดเก็บที่ครอบคลุมแผนการจัดการขยะมูลฝอยของท้องถิ่นในระดับจังหวัดมีการกำหนดให้มีการกำจัดขยะในลักษณะกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ให้มีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแต่ยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริง ระเบียบและแนวทางปฏิบัติในเรื่องศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมยังไม่เคยมีการกำหนดขึ้นอย่างชัดเจน ยังขาดกลไกในการส่งเสริมสนับสนุนการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการลด และคัดแยกขยะต้นทาง ขาดการพัฒนากฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เอื้อต่อการบริหารจัดการมูลฝอย เช่น การร่วมลงทุนของเอกชน หรือขยะมูลฝอยเป็นทรัพย์สิน การขยายพื้นที่ต้นแบบการจัดการมูลฝอยจากชุมชนสู่ชุมชนยังดำเนินการได้น้อยประกอบกับประชาชนบางส่วนขาดความร่วมมือในการจัดการมูลฝอย ปัจจัยในการสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายยังไม่เอื้ออำนวย และการแพร่กระจายของโคโรนาไวรัส 19 ก่อให้เกิดขยะพลาสติกและบรรจุภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น (กรมควบคุมมลพิษ, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้น การจัดการขยะที่ถูกต้อง ถูกวิธี ทำให้ชุมชนและหมู่บ้านสามารถบริหารจัดการขยะได้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการมีจิตสำนึกในการจัดการขยะ ดังเช่น คัดแยกขยะ การนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น ดังนั้นแนวทางการส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยแบบยั่งยืนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นแนวทางการส่งเสริมการจัดการขยะ การพัฒนา เสริมสร้างความรู้และความตระหนักรู้ให้กับประชาชนในเรื่องของการจัดการขยะส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรับผิดชอบและมีบทบาทที่สำคัญในการจัดการขยะในพื้นที่ของตนเอง เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและความเป็นระเบียบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการแก้ไขปัญหาในการจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

แนวความคิดเกี่ยวกับขยะมูลฝอย

“ขยะมูลฝอย (Solid waste)” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายของคำว่า “ขยะ” หมายถึง หยากเยื่อ มูลฝอย ส่วนคำว่า “มูลฝอย” หมายถึง เศษสิ่งของที่ทิ้งแล้ว หยากเยื่อ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาดที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ดังนั้นขยะมูลฝอย จึงหมายถึง เศษ กระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัสดุ ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์หรือซากสัตว์รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือครว้เรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีคุณลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ, 2559) ขยะมูลฝอยเหล่านี้เป็นสิ่งที่เหลือใช้และสิ่งปฏิกูลที่อยู่ในรูปของแข็ง ซึ่งเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์และสัตว์ ทั้งจากการบริโภค การผลิต การขับถ่าย การดำรงชีวิตและอื่น ๆ สิ่งปฏิกูล หมายถึง สิ่งสกปรก ของสกปรก ของเน่าเปื่อย อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็นขยะมูลฝอย หมายถึง สิ่งเหลือใช้และสิ่งปฏิกูลที่อยู่ในรูปของแข็ง ซึ่งเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์และสัตว์ทั้งจากบริโภค การผลิต การขับถ่าย การดำรงชีวิต และอื่น ๆ (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 ลำปาง, 2564) ซึ่งขยะมูลฝอยนั้น สามารถแบ่งออกได้ 4 ประเภท ได้แก่ (กรมควบคุมมลพิษ, 2564)

1. ขยะย่อยสลาย หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น
2. ขยะรีไซเคิลหรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ ภาชนะเครื่องดื่ม เศษพลาสติก เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์ ก่อสร้างเครื่องดื่ม เป็นต้น
3. ขยะอันตราย หรือมูลฝอยอันตราย คือ มูลฝอยที่ปนเปื้อน หรือมีองค์ประกอบของวัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกไซด์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุที่มีอันตรายสูง วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรืออาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล ทรัพย์สิน สัตว์ พืช เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะที่ใช้บรรจุสารกำจัดแมลงหรือวัชพืช ภาชนะบรรจุสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี ตลับหมึกเก่า เป็นต้น
4. ขยะทั่วไป หรือ มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติก ใส่ขนม ภาชนะบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ภาชนะพลาสติกแปรรูปอาหาร โฟมแปรรูปอาหาร พอยล์แปรรูปอาหาร เป็นต้น

คณะผู้เขียนเห็นว่า ขยะมูลฝอยเป็นสิ่งของที่ผ่านการใช้งานแล้วจากกิจกรรมต่าง ๆ ในครัวเรือน มีสภาพเก่า ชำรุด เน่าเปื่อย ไม่สามารถใช้งานได้ หรือไม่ต้องการใช้งานอีก มีทั้งขยะมูลฝอยที่ย่อยสลายได้และไม่สามารถย่อยสลายได้ เช่น เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ขวดพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ขยะมูลฝอยนี้ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ สัตว์และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งทางดิน น้ำ และอากาศ จนเกิดการกลายเป็นมลพิษต่าง ๆ ขึ้น และยังส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินอีกด้วย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นองค์กรภาครัฐที่จัดตั้งตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) อันเป็นหลักการที่รัฐบาลมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นของตน โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากร งบประมาณ และมีอำนาจอิสระในการบริหารจัดการ ทั้งในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การวางระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ การจัดทำบริการและสวัสดิการสังคม ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล (โชคสุข กรกิตติชัย, 2560) สำหรับประเทศไทยมีรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ (ศุภชัย ยาวะประภาส และปิยกร หวังมหาวร, 2563) คือ

1. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป จัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งขึ้นโดยมีลักษณะหรือองค์ประกอบที่มีความคล้ายคลึงกันทั่วประเทศ ทั้งนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปของประเทศไทยจะมีอยู่ด้วยกัน 3 ประเภท ได้แก่

1.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล

1.2 เทศบาล มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้กำกับดูแล (โดยแบ่งออกเป็นเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล)

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแล

2. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะ หรือองค์ประกอบบางประการแตกต่างไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่ว ๆ ไป ความแตกต่างนี้ สืบเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้น ๆ เอง เช่น เป็นท้องถิ่นที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น หรือเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษของประเทศไทยจะมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภท ได้แก่ 1) กรุงเทพมหานคร (กทม.) มีโครงสร้างการ

บริหารคือสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.) และผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร 2) เมืองพัทยา มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาเมืองพัทยาและนายกเมืองพัทยา

คณะผู้เขียนเห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นองค์กรที่มีพื้นที่อาณาเขตของตนเองมีประชากรและมีรายได้ตามที่หลักเกณฑ์กำหนด โดยมีอำนาจและมีอิสระในการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตน รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวจะมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง อาทิ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในชุมชน หรือการมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น โดยประชาชนเป็นผู้เลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นการมีสภาท้องถิ่น เป็นต้น

แนวทางการส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบยั่งยืน

การจัดการขยะมูลฝอยมีแนวคิดหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพและให้เกิดการบูรณาการของการจัดการขยะมูลฝอยเนื่องจากการจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบันเป็นไปในลักษณะรูปแบบต่างกันและต่างคนต่างทำ ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ท้องถิ่น ไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียม และขาดผู้ควบคุมดูแลระบบที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน จึงเกิดปัญหาผลกระทบต่องสิ่งแวดล้อมและนำมาซึ่งเหตุเดือดร้อนรำคาญ และการร้องเรียน (กรมควบคุมมลพิษ, 2564) ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพและให้เกิดการบูรณาการของการจัดการขยะมูลฝอยจะมุ่งเน้นให้มีการนำขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปบำบัดและกำจัดให้น้อยที่สุดพร้อมทั้งให้มีศูนย์จัดการขยะมูลฝอย (รวมถึงของเสียอันตรายจากชุมชนและมูลฝอยติดเชื้อ) โดยมุ่งเน้นการรวมกลุ่มขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (Cluster) มีการเลือกใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมหรือเทคโนโลยีที่เป็นทางเลือกมาตรฐานในการสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่เน้นการแปรรูปขยะมูลฝอยให้เป็นพลังงานโดยคำนึงถึงปริมาณขยะมูลฝอย และขนาดของกลุ่มพื้นที่ที่การรวมกลุ่ม เพื่อการรีไซเคิลหรือการแปรรูปใช้ใหม่ และการสร้างจิตสำนึกการคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรแบ่งแนวทางการส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. การจัดการขยะมูลฝอยต้นน้ำ คือ การส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการ 3Rs เพื่อเป็นการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยจากครัวเรือน โดยหลักการ 3Rs (กรมควบคุมมลพิษ, 2564) ดังนี้

1.1. **Reduce** คือ การลดการใช้ ซึ่งเป็นการลดการทำให้เกิดขยะ ลดขนาด ลดปริมาตร ลดจำนวนของวัสดุ สินค้า หรือผลิตภัณฑ์ที่จะกลายเป็นขยะมูลฝอยภายหลังจากการใช้แล้ว (กรมควบคุมมลพิษ, 2564) ซึ่งคณะผู้เขียนเห็นว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมองค์ความรู้ของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีองค์ความรู้ และเพิ่มเติมองค์ความรู้ในด้านการลดการใช้ จากการทำกิจกรรมในครัวเรือนที่

ก่อให้เกิดขยะ ด้วยการลดขนาด ลดปริมาตร ลดจำนวนของวัสดุ สินค้า หรือผลิตภัณฑ์ที่จะกลายเป็นขยะมูลฝอยภายหลังจากการใช้แล้ว โดยการปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงสิ่งของหรือบรรจุภัณฑ์ที่จะสร้างปัญหาขยะ ปฏิเสธการใช้บรรจุภัณฑ์ฟุ่มเฟือย รวมทั้งขยะที่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งในปัจจุบันการลดการใช้ (Reduce) เป็นกระบวนการที่ประชาชนส่วนใหญ่ จะวิธีการจัดการอยู่แล้วซึ่งเกิดจากการดำเนินกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการลดการใช้ ดังนี้ ใช้น้อย ลดการใช้วัสดุสิ่งของที่ไม่จำเป็น หรือฟุ่มเฟือย ใช้สินค้าชนิดเติม เลือกใช้สินค้า ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ อายุการใช้งานยาวนานใช้ภาชนะแทนบรรจุภัณฑ์ ซื้ออาหารให้พอดีกับความต้องการ พิจารณาเลือกซื้อสินค้าที่เรามักใช้ประจำในปริมาณมากแทนการซื้อปริมาณน้อยหลายครั้ง หลีกเลี่ยงการซื้อผักผลไม้สดที่หั่นและบรรจุในถาดพลาสติกช่วยลดขยะจากบรรจุภัณฑ์ และ หลีกเลี่ยง ลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่จะกลายเป็นขยะอันตราย

1.2 Reuse คือ การใช้ซ้ำ การลดการเกิดขยะโดยการนำสิ่งของที่ใช้แล้วยังมีสภาพใช้งานได้ กลับมาใช้อีกครั้ง อาจนำกลับมาใช้ได้เลย หรือมีการดัดแปลงกลับมาใช้ใหม่ หรือซ่อมแซมเพื่อใช้ประโยชน์อีกครั้ง เป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าก่อนทิ้งให้กลายเป็นขยะมูลฝอย (กรมควบคุมมลพิษ, 2564) ซึ่งคณะผู้เขียนเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริม และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีองค์ความรู้เพื่อขยะมูลฝอยที่สามารถใช้ได้กลับมาใช้ซ้ำซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้คุณค่า ด้วยการนำสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้งานไปแล้ว แต่ยังสามารถใช้งานได้กลับมาใช้อีกเป็นการลดการใช้ทรัพยากรใหม่ รวมทั้งเป็นการลดปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้นอีกด้วย เช่น การเลือกซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมาให้ใช้ได้มากกว่า 1 ครั้ง การนำบรรจุภัณฑ์และวัสดุเหลือใช้อื่น ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ หรือใช้สิ่งของหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้บ่อยครั้งร่วมกัน หรือนำสิ่งของมาดัดแปลงให้ใช้ประโยชน์ได้อีก เป็นต้น

1.3 Recycle คือ การแปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่ การแปรเปลี่ยนมูลฝอยที่ได้ทำการคัดแยกแล้ว ไปผ่านกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งแล้วเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น การหลอมแก้วขึ้นรูปใหม่โดยใช้ขวดเก่า การทำกระดาษจากกระดาษที่ใช้แล้ว นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงการแปรเปลี่ยนให้ได้ผลิตภัณฑ์ในรูปของพลังงานโดยการเผา การหมักให้ได้ก๊าซที่เป็นเชื้อเพลิง การทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น (กรมควบคุมมลพิษ, 2564) ซึ่งคณะผู้เขียนเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมประชาชนในชุมชนได้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภทที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียนกลับเข้าสู่กระบวนการผลิตของแต่ละประเภทมาแปรรูปโดยกรรมวิธีต่าง ๆ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งจะเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยแล้วยังเป็นการลดการใช้พลังงานและลดมลพิษที่เกิดกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำได้โดยการคัดแยกขยะรีไซเคิลแต่ละประเภท เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปรีไซเคิล นำไปขาย นำไปบริจาค หรือเพื่อส่งต่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ

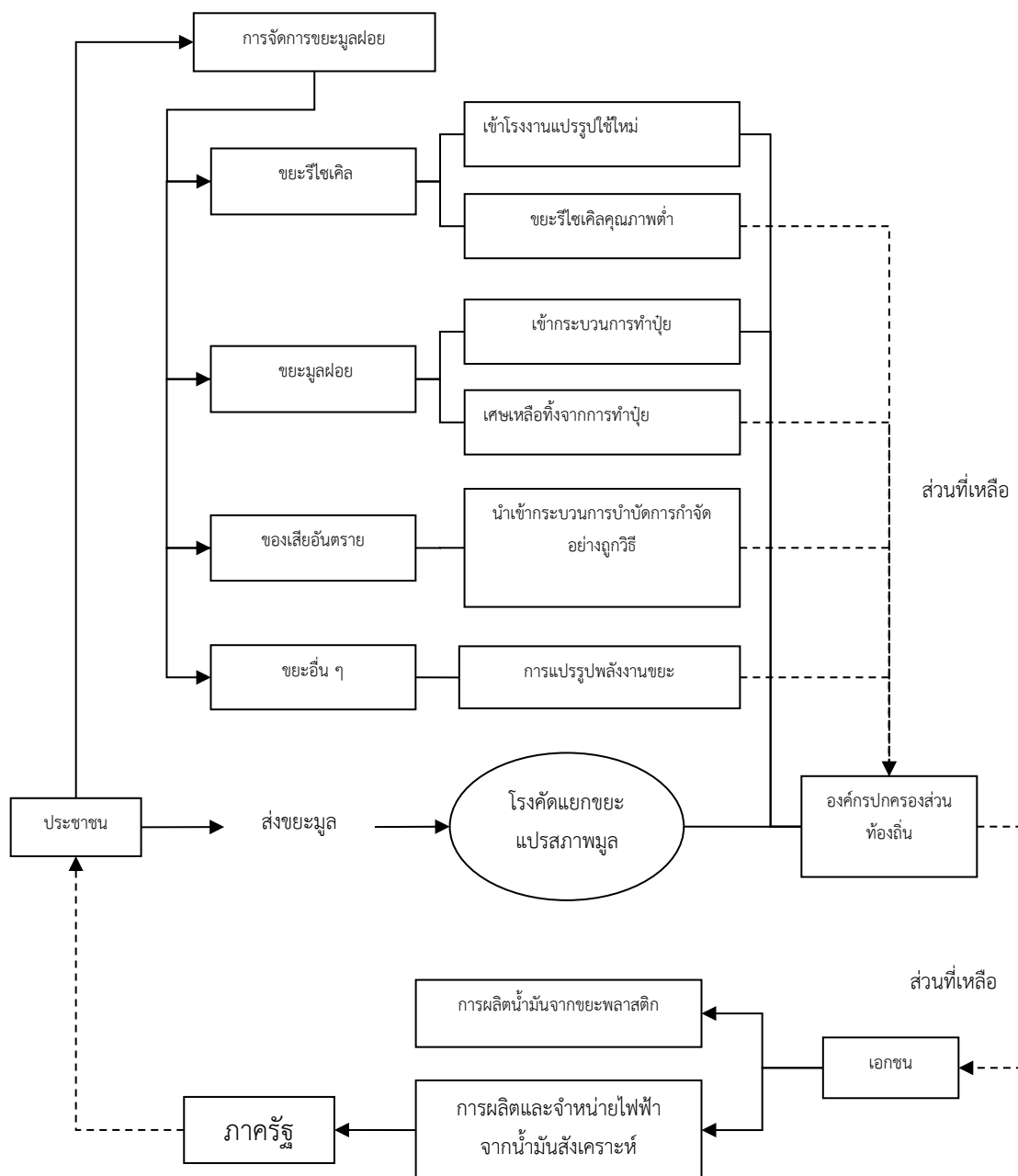
2. การจัดการขยะมูลฝอยกลางน้ำ คือ การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งหัวใจสำคัญอยู่ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Cluster) เพื่อสร้างศูนย์จัดการขยะมูลฝอย การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดลงมา

ดำเนินการให้เกิดการรวมกลุ่มพื้นที่ การบริหารจัดการขยะหรือ Cluster ถือเป็นรูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสมในปัจจุบัน เห็นได้จากการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการขยะแล้วประสบผลสำเร็จในหลายพื้นที่ซึ่งในพื้นที่ที่ชัดเจน เช่น ศูนย์บริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง และที่เห็นภาพผลงานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนอีกด้านคือ การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน รับผิดชอบในการเป็นศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชน หรือขยะอันตรายเพื่อส่งกำจัดกับเอกชนต่อไป หรือแม้แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอย เช่น เทศบาลเมืองน่าน ก็สามารถที่จะจัดตั้งศูนย์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จัดตั้งนำขยะมูลฝอยมาร่วมกำจัดได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงเป็นหัวใจสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการจัดการขยะมูลฝอยปลายทางที่มีประสิทธิภาพ หรือเกิดศูนย์บริหารจัดการขยะอย่างครบวงจรได้ (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 ลำปาง, 2564) คณะผู้เขียนเห็นว่า การจัดการขยะมูลฝอยกลางน้ำซึ่งเป็นการดำเนินงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนั้นจำเป็นต้องจัดให้มีระบบการคัดแยก ขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ ตามแต่ลักษณะองค์ประกอบโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ แต่อาจแยกด้วยมือหรือ เครื่องจักรกล การคัดแยกขยะมูลฝอย สามารถดำเนินการได้ตั้งแต่แหล่งกำเนิด โดยจัดวางภาชนะให้เหมาะสม ตลอดจนวางระบบ การเก็บ รวบรวมขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการคัดแยกขยะมูลฝอย พร้อมทั้งพิจารณาความจำเป็นของสถานีย่อยขยะมูลฝอยและระบบขนส่งขยะมูลฝอยไปกำจัดต่อไป ด้วยกิจกรรมดังนี้ คือ การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เช่น การจัดทำฐานข้อมูลขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การลดขยะต้นทาง การกำจัดขยะมูลฝอย และการจัดเก็บ ค่าธรรมเนียม เป็นต้น การติดตามตรวจสอบการใช้งานและประสิทธิภาพของระบบกำจัดขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย และการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เป็นต้น

3. การจัดการขยะมูลฝอยปลายน้ำ คือ การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อเข้ามาดำเนินการในการนำขยะมูลฝอยที่เหลือจากการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนแบบครบวงจร เป็นการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะช่วยลดผลกระทบต่อประชาชน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความจำเป็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องนำมาพิจารณาดำเนินการโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทุกเครือข่าย ตั้งแต่การสร้างความรู้ความตระหนัก ลดปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การบริการเก็บขน การกำจัดอย่างถูกต้องหลักวิชาการ นโยบายของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในทางปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการร่วมกัน และการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยใช้รูปแบบศูนย์การ

จัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร ซึ่งการดำเนินการต่อจากนี้เป็นการสร้างความร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในการดำเนินธุรกิจการแปรรูปขยะด้วยเทคโนโลยีการผลิตน้ำมันจากขยะพลาสติก (Pyrolysis Oil) และกระบวนการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากน้ำมันสังเคราะห์ เพื่อเป็นการจัดการขยะมูลฝอยแบบยั่งยืน โดยกระบวนการนี้จำเป็นอย่างยิ่ง (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 ลำปาง, 2564) คณะผู้เขียน เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประสานความร่วมมือเพื่อกำหนดกิจกรรมร่วมกับเครือข่าย โดเน้นการศึกษา วิจัย และพัฒนาเพื่อนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์สูงสุดด้วยกระบวนการต่าง ๆ ตามหลักวิชาการ ซึ่งในระยะแรกอาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้รับการออกแบบและก่อสร้างตามหลักวิชาการอยู่แล้วดำเนินการปรับปรุงระบบฯ ให้สามารถกำจัดขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับปริมาณขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงได้เพิ่มขึ้น เพื่อนำขยะมูลฝอยที่เหลือใช้ไปส่งต่อในกระบวนการต่อไป

คณะผู้เขียนเห็นว่า แนวทางการส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบยั่งยืน ควรดำเนินการตามหลักการดังนี้ คือ การจัดการขยะมูลฝอยต้นน้ำ เป็นกระบวนการระยะ 1 ในการจัดการขยะมูลฝอยโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปดำเนินการเพื่อเป็นการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยจากครัวเรือน โดยหลักการ 3Rs มาประยุกต์ใช้ ซึ่งกระบวนการนี้ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองได้ดำเนินการอยู่แล้ว จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่มีองค์ความรู้ในการจัดการจัดการขยะมูลฝอยในเบื้องต้น แต่ปัญหาย่อมมีในทุกกระบวนการและปัญหาหลักก็คือ ขยะมูลฝอยที่ประชาชนไม่สามารถจัดการได้ ซึ่งต้องส่งต่อไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปดำเนินการ จึงต้องมีแนวทางในระยะที่ 2 คือ การจัดการขยะมูลฝอยกลางน้ำ คือ การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งหัวใจสำคัญอยู่ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Cluster) เพื่อสร้างศูนย์จัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในปัจจุบัน และระยะที่ 3 คือ การจัดการขยะมูลฝอยปลายน้ำ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพหรือเกิดศูนย์บริหารจัดการขยะอย่างครบวงจร ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนภาพในการดำเนินการดังนี้

ภาพที่ 1 การจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบยั่งยืน

ที่มา : สังเคราะห์โดยคณะผู้เขียน

สรุป

ความรุนแรงของปัญหาขยะที่เพิ่มขึ้นทุกปีและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยของประชาชน ปัญหานี้เกิดจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นและการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ขยะเกิดขึ้นมากมาย เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ในการจัดการขยะในชุมชน รวมถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของประชาชน โดยที่การขาดความตระหนักรู้ และความรับผิดชอบในการจัดการขยะเป็นปัจจัยหลัก โดยการประสานงานและการร่วมมือระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนและเครือข่ายต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ควรถือเป็นหัวใจของการจัดการขยะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น การลดปริมาณขยะและของเสียอันตราย เริ่มต้นจากการสร้างความรู้และความตระหนักรู้ให้กับประชาชน และนำไปสู่การคัดแยกขยะอย่างเหมาะสม การบริการเก็บขน และการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและนโยบายที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ แนวทางการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนจึงเป็นเส้นทางสู่ความสำเร็จในการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อสร้างศูนย์การจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร เพื่อให้การดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยบรรลุตามนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการจัดการขยะเพื่อเป็นการจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสร้างประโยชน์สูงสุดต่อสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนต่าง ๆ ผ่านการร่วมมือและการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในชุมชนต่าง ๆ และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืนในชุมชนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2559). *แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (พ.ศ. 2559-2564)*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2564). *คู่มือสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจร*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- โชคสุข กรกิตติชัย. (2560). องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2566. แหล่งที่มา: https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=53431&filename=index.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ศุภชัย ยาวะประภาส และปิยากร หวังมหาพร. (2563). *นโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่นไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮาส์.

สันชัย พรหมสิทธิ์. (2562). การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 9 (1), 69-70.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 ลำปาง. (2564). คู่มือสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจร. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

บางระกำโมเดล : ต้นแบบการดำเนินชีวิตภายใต้ปัญหาอุทกภัย
Bang Rakam Model : A model for living life under flood problems.

มานะ น้อยดี, ยุวชล เกษรประทุม,

วสันต์ ทองกวอด และ โชติ บดีรัฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Mana Noidee, Yuwachon Kessornpatoom,

Wasan Thongkuod and Chot Bordeerut

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : VoLunteer.bk18@gmail.com

บทคัดย่อ

เมื่อบางระกำเป็นต้องกลายมาเป็นพื้นที่รับน้ำ ยามเกิดฝนตกหนัก เนื่องจากมีสภาพภูมิศาสตร์เป็นที่ลุ่มต่ำ ดินเป็นดินร่วนปนทราย หน่วยงานภาครัฐจึงได้คัดเลือกเป็นพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่หนองน้ำและผันน้ำเข้าสู่พื้นที่บางระกำโมเดลเพื่อชะลอการระบายน้ำเข้าสู่แม่น้ำน่าน แม่น้ำเจ้าพระยา ลดปัญหาอุทกภัยในเมืองหลวง ทำให้พื้นที่เกิดน้ำท่วมขังในทุก ๆ ปี ดังนั้นประชาชนจึงต้องเข้าใจและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ และอยู่ร่วมกับสภาพน้ำท่วมที่เกิดขึ้นได้สามารถดำรงวิถีชีวิตภายใต้ปัญหาอุทกภัยได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : บางระกำโมเดล; ต้นแบบ; การดำเนินชีวิต; ปัญหาอุทกภัย

Abstract

When Bang Rakam had to become a water catchment area, there is heavy rain because the geography is lowland. The soil is sandy loam. Government agencies have therefore selected this area as a water retention area and divert water into the Bang Rakam Model area to slow down the drainage of water into the Nan River and Chao Phraya River reduce flooding problems in the capital cause the area to flood every year. Therefore, people must understand and apply knowledge in adapting to changes in various fields and coexist with the flooding conditions. That can able to maintain a sustainable way of life under flood problems.

Keywords : Bang Rakam Model; Prototype; Lifestyle; Flood problems.

* วันที่รับบทความ : 18 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 29 มิถุนายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 30 มิถุนายน 2567

Received: October 18, 2023; Revised: June 29, 2024; Accepted: June 30, 2024

บทนำ

โดยนับตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2554 ประเทศไทยต้องประสบกับมหาอุทกภัยที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจเสียหาย เกิดความเสียหายในหลายๆ ด้าน จนทำให้ประเทศไทยกลับมาทบทวนสาเหตุน้ำท่วมอย่างจริงจัง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายซ้ำซากเช่นเดิมอีก จนตกลึกเป็นโครงการที่มีชื่อว่า บางระกำโมเดล ในปีพุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือแบบบูรณาการของทุกภาคส่วน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วม-น้ำแล้ง ในพื้นที่ลุ่มต่ำ บริเวณลุ่มแม่น้ำยม และบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งแนวทางในการบริหารจัดการน้ำในรูปแบบของโครงการบางระกำโมเดลนั้น จะเป็นการเปลี่ยนแปลงปฏิทินการเกษตรใหม่ โดยเลื่อนระยะเวลาการเก็บเกี่ยวให้เร็วขึ้นก่อนฤดูน้ำหลากจะมาถึง ให้เริ่มเพาะปลูกก่อนช่วงเดือนเมษายน ซึ่งเดิมจะเริ่มเพาะปลูกในช่วงเดือนพฤษภาคม คลอบคลุมจังหวัด 2 จังหวัด คือ สุโขทัย และพิษณุโลก เป็นพื้นที่โดยประมาณ 260,000 ไร่เศษ (สุธีมนต์ คำคุ้ม, 2566) โดยเกษตรกรสามารถเริ่มเตรียมแปลงเพาะปลูกข้าวนาปีได้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายนของทุกปี เพื่อให้พี่น้องเกษตรกรได้เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วเสร็จก่อนที่ฤดูน้ำหลากจะมาถึง ช่วยลดความเสี่ยงปัญหาน้ำท่วมเสียหาย และยังช่วยสร้างความมั่นคงด้านน้ำให้ชาวนาในทุกบางระกำได้เป็นอย่างดีภายหลังจากที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จแล้ว ทางโครงการจะใช้พื้นที่เป็น “แก้มลิงธรรมชาติ” เพื่อรองรับน้ำในช่วงฤดูน้ำหลากและปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ สามารถนำเข้าไปกักเก็บในพื้นที่ช่วยลดปัญหาผลกระทบอุทกภัย ที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ชุมชนและเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในระหว่างที่มีการกักเก็บน้ำไว้ในทุ่งบางระกำ ได้มีการบูรณาการร่วมกับกรมประมง ส่งเสริมอาชีพเกษตรกรด้วยจัดหาพันธุ์ปลาปล่อยมาปล่อยในทุ่งบางระกำ เพื่อสร้างอาชีพประมงเป็นรายได้เสริมให้กับเกษตรกรได้อีกทางหนึ่งด้วย และเมื่อถึงเดือนพฤศจิกายนจะมีการระบายน้ำออกจากทุ่งบางระกำ โดยให้เหลือน้ำค้างทุ่งไว้ให้เกษตรกรได้เตรียมแปลงเพื่อทำนาปรังต่อไปเป็นการประหยัดน้ำต้นทุนให้เขื่อนหลักได้เป็นอย่างมาก จากประโยชน์ที่ได้รับของโครงการบางระกำโมเดล ทำให้เกษตรกรและประชาชน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเมื่อน้ำหลากไหลมาชาวทุ่งบางระกำก็แปลงผืนน้ำให้เป็นแหล่งทำกิน นับเป็นความสำเร็จที่ช่วยให้เกิดการดำรงชีพอย่างยั่งยืน (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุตรดิตถ์, 2566)

บางระกำโมเดล จึงถือได้ว่า เป็นพื้นที่ต้นแบบในการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยให้แก่พื้นที่อื่นๆ แต่กลับต้องแบกรับภาระอุทกภัยไว้เอง และเป็นพื้นที่ต้นแบบแห่งการดำเนินชีวิตร่วมกับสถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน เนื่องจากมีระยะเวลาที่เกิดอุทกภัยนานร่วม 4 เดือนซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยาวนานในการต้องอยู่ร่วมกับสภาพแวดล้อมที่ไม่สอดคล้องกับการใช้ชีวิตประจำวัน มีความยากลำบากในด้านพื้นที่ด้านอาชีพ ด้านการสัญจร ด้านการใช้ชีวิตประจำวัน และด้านอื่นๆ ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ต้องมีปรับตัวต้องเรียนรู้ พยายามอยู่ร่วมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จนเกิดเป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชน โดยนำองค์ความรู้จากภาคส่วนต่างๆ ที่ผู้นำหรือบุคคลภายนอกเข้ามาถ่ายทอดและมอบไว้ให้กับชุมชน นำมาประยุกต์ใช้ในครัวเรือน เมื่อการปรับตัวและเรียนรู้ดังกล่าวดำเนินไปจน

ตกผลึกเป็นประสบการณ์ เหล่านั้นคือ ผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนในการปรับตัวกับภัยที่เกิดขึ้นและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสถานการณ์ได้อย่างยั่งยืน

ปัญหาอุทกภัย

อุทกภัยเป็นภัยธรรมชาติที่เกิดจากน้ำ ในสภาพของน้ำท่วม น้ำท่วมฉับพลัน หรือน้ำไหลเอ่อล้นฝั่งแม่น้ำลำธารทางน้ำ เข้าท่วมพื้นที่ซึ่งปกติไม่ได้อยู่ใต้ระดับน้ำ หรือเกิดจากการสะสมน้ำบนพื้นที่ที่ระบายออกไม่ทัน ทำให้พื้นที่นั้นปกคลุมไปด้วยน้ำ โดยการเกิดอุทกภัยมาจากหลายสาเหตุ ทั้งโดยทางธรรมชาติและเกิดจากฝีมือมนุษย์ ซึ่งอาจเกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ในบางครั้งอาจทำให้เกิดแผ่นดินถล่ม การเกิดอุทกภัยจากน้ำทะเลหนุน เขื่อนพัง ก็เป็นสาเหตุทำให้เกิดอุทกภัยได้ ซึ่งอุทกภัยทำให้เกิดความเสียหายทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ รวมไปถึงความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจด้วย ซึ่งอุทกภัยมีความรุนแรง และรูปแบบต่าง ๆ กันออกไป ขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศ และสิ่งแวดล้อมของแต่ละพื้นที่โดยมีลักษณะดังนี้

1. น้ำป่าไหลหลากหรือน้ำท่วมฉับพลัน มักจะเกิดขึ้นในที่ราบต่ำหรือที่ราบลุ่มบริเวณใกล้ ภูเขาต้นน้ำ อันเกิดขึ้นเนื่องจากฝนตกหนักเหนือภูเขาต่อเนื่องเป็นเวลานาน ทำให้จำนวนน้ำ สะสมมีปริมาณมากจนพื้นดินและต้นไม้ดูดซับไม่ไหว ทำให้น้ำไหลบ่าลงสู่ที่ราบต่ำเบื้องล่าง อย่างรวดเร็ว มีอำนาจทำลายล้างอย่างรุนแรง ทำให้บ้านเรือนพังเสียหายและอาจทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิตได้

2. น้ำท่วมหรือน้ำท่วมขัง เป็นลักษณะอุทกภัยที่เกิดขึ้นจากปริมาณน้ำสะสมจำนวนมากที่ ไหลบ่าในแนวระนาบจากที่สูงไปยังที่ต่ำ เข้าท่วมอาคารบ้านเรือน เรือกสวนไร่นาได้รับความเสียหาย หรือ เป็นสภาพน้ำท่วมขังในเขตเมืองใหญ่ ที่เกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานาน มีสาเหตุมาจากระบบการระบายน้ำไม่ดีพอ มีสิ่งกีดขวางทางระบายน้ำ หรือเกิดน้ำทะเลหนุนสูงกรณีพื้นที่อยู่ใกล้ชายฝั่งทะเล

3. น้ำล้นตลิ่ง เกิดขึ้นจากปริมาณน้ำจำนวนมากที่เกิดจากฝนหนักต่อเนื่อง ที่ไหลลงสู่ลำน้ำ หรือแม่น้ำมีปริมาณมากจนระบายลงสู่ลุ่มน้ำด้านล่างหรือออกสู่ปากน้ำไม่ทัน ทำให้เกิดสภาวะน้ำล้นตลิ่งเข้าท่วมเรือกสวนไร่นาตามสองฝั่งน้ำ จนได้รับความเสียหาย ถนนหรือสะพานอาจชำรุดทางคมนาคมถูกตัดขาดได้ (ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ, ม.ป.ป.)

ปัญหาอุทกภัย จึงสร้างความเสียหายรอบด้านให้กับประชาชน ทั้งชีวิต ทรัพย์สิน และเศรษฐกิจส่งผลกระทบเป็นรูปแบบลักษณะห่วงโซ่ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น พืชเศรษฐกิจถูกทำลาย สัตว์เศรษฐกิจถูกทำลาย สินค้ามีราคาสูงขึ้น เนื่องจากสินค้าขาดแคลน นอกจากนั้นยังทำให้ประชาชนขาดรายได้จากการประกอบอาชีพเกษตรกร หรือไม่สามารถเดินทางไปประกอบอาชีพอื่นได้เพราะถูกน้ำท่วมขังและทำลายผลผลิตทางการเกษตรหรือเส้นทางสัญจร เหล่านี้เป็นผลกระทบที่เป็นวงจรสืบเนื่องต่อกันอันมาจากอุทกภัย

สร้างความเสียหายเป็นวงกว้าง และเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ใช้เวลานานในการฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมให้กลับมาเป็นดังเช่นเดิม

คณะผู้เขียนเห็นว่า ปัญหาอุทกภัยเป็นปัญหาที่สำคัญอันส่งผลกระทบอย่างมากต่อประเทศและต้องได้รับการแก้ไขในพื้นที่อย่างเร่งด่วนเนื่องจากอุทกภัยทำให้เกิดความเสียหายเป็นวงกว้างและรวดเร็ว เพราะเมื่อเกิดภัยจะส่งผลกระทบในรูปแบบต่อเนื่องจากจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่งและขยายความเสียหายยิ่งขึ้นไปอีก หากพื้นที่ใดถูกน้ำท่วมขัง ก็เสมือนถูกตัดขาดจากโลกภายนอก พื้นที่ที่จะขาดน้ำ ขาดอาหาร ขาดการสื่อสาร ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดไฟฟ้า และหากขาดในสิ่งต่างๆ ที่จำเป็น ประชาชนก็คงจะขาดชีวิตไปด้วยเช่นกัน เหล่านี้ คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นและต้องยอมรับว่า มันคือผลกระทบอันมหึมาและมีความจำเป็นที่จะต้องให้หน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมและแก้ไขให้กับประชาชนเพื่อให้ประชาชนสามารถอาศัยอยู่ในพื้นที่ได้อย่างปกติสุข

หลักการของบางระกำโมเดล

บางระกำโมเดล ถูกพูดถึงครั้งแรกหลังจากที่น้ำท่วมใหญ่ปี 2554 ภายใต้รัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร หลังจากที่เดินทางมาที่ ตำบลบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เพื่อทำพื้นที่ดังกล่าวเป็นตัวอย่างในการแก้ไขปัญหา น้ำท่วม โดยมีสัญลักษณ์คือ การขุดบึงขนาดใหญ่ 3 แห่งเป็นที่รองรับน้ำ เนื่องจากบางระกำเป็นหนึ่งในแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของ จังหวัดพิษณุโลกที่มีสภาพเป็นที่ราบลุ่มต่ำ เป็นแหล่งรับน้ำ และถูกน้ำท่วมขังเป็นระยะเวลานานต่อมาเมื่อปี 2560 กองทัพบกที่ 3 กรมชลประทานจังหวัดพิษณุโลก และ จังหวัดสุโขทัย ร่วมมือจัดตั้ง "โครงการบางระกำโมเดล 60" โดยคัดเลือกพื้นที่ลุ่มต่ำประมาณ 265,000 ไร่ ใน 2 จังหวัดดังกล่าว ซึ่งคาดว่าหากใช้เป็นพื้นที่รับน้ำนองในช่วงฤดูน้ำหลาก จะสามารถหน่วงน้ำได้สูงสุดประมาณ 400 ล้าน ลบ.ม. และมีการเพิ่มพื้นที่เป็น 382,000 ไร่ สามารถรองรับน้ำได้ 550 ล้าน ลบ.ม. โดยหลักการของโครงการนี้คือ ให้ชาวนาย่นเวลาทำนาเร็วขึ้น 1 เดือน เป็นเดือนเมษายน และเก็บเกี่ยวผลผลิตภายในเดือนกรกฎาคม เรียกว่าเป็นการ "ปรับปฏิทินการเพาะปลูก" หลังจากนั้นกลางเดือนสิงหาคม ให้เริ่มรับน้ำเข้าทุ่งหน่วงน้ำ โดยการปิดประตูระบายน้ำในเขื่อน เพื่อให้น้ำเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่เป้าหมายของโครงการบางระกำโมเดล และระบายน้ำออกเดือนพฤศจิกายน นอกจากจะทำให้ผลผลิตของเกษตรกรไม่เสียหายจากการถูกน้ำท่วม ยังชะลอการระบายน้ำไม่ให้กระทบกับพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ที่จะไหลเข้าสู่กรุงเทพฯ ในที่สุด (นนท์ชนก วงษ์สมุทร, 2561) หลักการดังกล่าวถือได้ว่าเป็นหลักการที่ดี และมีแนวทางที่สามารถชะลอการเกิดอุทกภัยให้แก่พื้นที่ภาคกลางและพื้นที่ในเขตเมืองหลวงอย่างได้ผล ซึ่งประเด็นการแก้ปัญหาเหล่านี้ เกิดขึ้นมาจากการถอดบทเรียนการเกิดน้ำท่วมใหญ่ในปี 2554 จนออกมาเป็นข้อมูลให้กับหลายภาคส่วนได้ศึกษาจนพบสาเหตุ คือ ไม่มีพื้นที่รองรับน้ำ ไม่มีพื้นที่ชะลอน้ำ ไม่มีพื้นที่ลักษณะแก้มลิง อันเป็นการจัดการบริหารน้ำอย่างเป็นระบบ หน่วยงานทุกภาคส่วนไม่ได้มีการทำงานสื่อสาร หรือบูรณาการร่วมกัน ส่งผลให้น้ำที่ไหลมาจากทาง

เหนือ ผ่านแม่น้ำสายหลัก ไม่ว่าจะเป็นแม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม หรือแม่น้ำน่าน ไหลลงมารวมกันสู่ภาคกลาง จังหวัดที่แม่น้ำไหลผ่านมาก็ไม่ได้ดำเนินการบริหารจัดการน้ำ หรือทำการหน่วงน้ำ ผันน้ำเข้าสู่พื้นที่ที่สามารถระบายน้ำได้ เนื่องจากเกรงว่า หากระบายน้ำเข้าสู่พื้นที่ของตนเองแล้ว ประชาชนในพื้นที่ที่จะได้รับความเดือดร้อน ทรัพย์สินของประชาชนจะได้รับความเสียหาย ผลผลิตทางการเกษตรก็จะเสียหายตามไปอีก เกิดความเสียหายต่อพื้นที่อันประเมินค่าไม่ได้ จึงเป็นสาเหตุที่ว่า ทำไมจะต้องผันน้ำเข้าสู่พื้นที่ให้ประชาชนของตนเองต้องเดือดร้อน ภาคส่วนราชการในขณะนั้น จึงไม่เลือกที่จะผันน้ำท่วมเข้าสู่พื้นที่ของตนเองและปล่อยน้ำไหลผ่านไป ทำให้น้ำที่มีปริมาณมหาศาลเกิดการรวมตัวแล้วพุ่งทะลักเข้าสู่พื้นที่เมืองหลวงกรุงเทพมหานคร อันเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำของภาคกลาง และเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย ทำให้เกิดมหาอุทกภัยครั้งใหญ่ของประเทศ และเกิดความเสียหายอย่างมหาศาล

คณะผู้เขียนเห็นว่า หลักการของบางระกำโมเดลที่จัดตั้งขึ้นมา เกิดจากการหารือ และถอดบทเรียนจากข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น จนเป็นที่ยุติแล้วว่า การเสียสละพื้นที่หนึ่ง เลือกพื้นที่นั้นมาพัฒนาให้สามารถบริหารจัดการน้ำที่ไหลบ่ามาจากทางเหนือ และบริหารจัดการเพื่อบรรเทาให้ส่งผลกระทบต่อประชาชนในภาพรวมให้น้อยที่สุดนั้น คือทางเลือกที่ดีที่สุดในการช่วยเหลือประชาชนส่วนใหญ่และพหุเศรษฐกิจของประเทศเอาไว้ ไม่ให้เกิดความเสียหาย แต่ในหลักการการเลือกพื้นที่เพื่อให้พื้นที่หนึ่งแบกภาระอุทกภัยไว้ ก็มีข้อคำถามมากมายว่า เป็นการเลือกที่ยุติธรรมเพียงไร เพราะการแบกภาระด้านอุทกภัยไว้ไม่ใช่เพียงแค่ภาระอย่างเดียว แต่ภาระดังกล่าวคือ การแบกภาระที่หนักเกินจะบรรยาย และมาพร้อมกับปัญหาในหลายๆ ด้าน ที่ต้องแก้ปัญหา หรือรอหน่วยงานเข้ามาแก้ไขเพื่อบรรเทาทุกข์ แม้ว่าประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่บางระกำโมเดลได้รับเงินช่วยเหลือในกรณีเกิดอุทกภัยเกิน 24 ชั่วโมง เป็นจำนวนเงิน 5,000 บาท 7,000 บาท และ 9,000 บาท ตามหลักเกณฑ์ก็ตาม แต่ก็คงจะไม่เพียงพอที่จะชดเชยโอกาสและรายได้ที่ต้องสูญเสียไป

การวิเคราะห์บางระกำโมเดลต้นแบบการดำเนินชีวิตภายใต้ปัญหาอุทกภัย

1. เกษตรกรปรับวิธีการดำรงชีวิตอย่างไร จากการปรับตัวอย่างหนักหน่วง เรียนรู้แก้ไข จากผิดเป็นถูก จากน้อยเป็นมาก จนทุกข์กลายเป็นสุข เหล่านี้คือ การเปลี่ยนแปลงในด้านองค์ความรู้จากหลาย ๆ แห่ง ภาครัฐก็มีการเรียนรู้นำองค์ความรู้เทคโนโลยีต่างๆ มาปรับใช้กับประชาชนในพื้นที่จนกระทั่งมีการปรับเปลี่ยนด้านการใช้ชีวิต ด้านความเป็นอยู่ในพื้นที่ อาทิเช่น มีการแจ้งเตือนระดับน้ำจากหน่วยงานภาครัฐ การเตือนภัยล่วงหน้าเป็นการให้ข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์จริงในพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อมหากมีภัยพิบัติเกิดขึ้น เช่น ลดความเสียหายกับผลที่จะตามมาและเป็นการสร้างความเชื่อมั่น ด้านความปลอดภัยให้กับประชาชนด้วย (ปรีชา เรืองจันทร์, 2559) ทำให้ประชาชนสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารน้ำที่จะไหลมา เตรียมการขนย้ายสิ่งของขึ้นสู่ที่สูง เตรียมความพร้อมรับน้ำที่จะเอ่อล้นเข้าท่วมบ้านเรือนได้ทันทั่วทั้ง มีการปรับตัวในลักษณะการ

ปรับเปลี่ยนพื้นที่และวิถีการดำรงชีวิต โดยอธิบายผ่านทางหลักฐานทางภูมิศาสตร์ในพื้นที่อำเภอบางระกำ (กวินธร เสถียร, 2562) คือ

- 1) สถาปัตยกรรมเปียกน้ำ (wet architecture) พบได้จากการสร้างบ้านเรือนแบบยกใต้ถุนสูง
- 2) ภูมิทัศน์เปียกน้ำ (wet landscape) เป็นการปลูกพืชป้องกันการพังทลายของตลิ่ง
- 3) เครื่องมือเครื่องใช้เปียกน้ำ (wet fishery basketries) เพื่อการดำรงชีพ

เหล่านี้คือ การปรับตัวของประชาชนและเอาตัวรอดจากสถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการบรรเทาทุกข์จากมากไปสู่น้อย ลดความเสียหายให้น้อยลง จากเดิมที่ถูกน้ำท่วมจนบ้านเรือนเสียหาย ข้าวของเครื่องใช้ ทรัพย์สินลอยไปกับน้ำ ก็มีการเรียนรู้และคาดการณ์ปริมาณน้ำที่จะท่วม โดยดูจากรอยดินน้ำท่วมในปีก่อน แล้วยกระดับบ้าน หรือถมดินให้สูงขึ้นกว่าเดิม เพื่อไม่ให้บ้านถูกน้ำท่วมในปีต่อไป มีการปลูกพืชคลุมดินในแนวริมตลิ่งของพื้นที่อยู่อาศัยหรือพื้นที่สำคัญเพื่อไม่ให้น้ำพัดเอาดินและสิ่งจำเป็นลอยไปกับน้ำไป ซึ่งก็เป็น การนำองค์ความรู้จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้อย่างเห็นผลได้ชัดเจน มีการดำรงชีวิตที่เกี่ยวกับน้ำ มีการปรับเปลี่ยนอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เพราะน้ำที่ไหลมาจากภาคเหนือ คงไม่ได้มีแค่อย่างเดียว แต่ยังมีสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในน้ำลอยตามน้ำมาด้วย จึงเป็นหนทางในการปรับเปลี่ยนอาชีพ เรียนรู้การจับปลา เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตและเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว

2. การทำประมงในบางระกำโมเดล คือ การเปลี่ยนแปลงการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่บางระกำโมเดลเมื่อเกิดอุทกภัย เป็นการสร้างรายได้จากเดิมที่เกษตรกรมีการประกอบอาชีพทำนา แต่พื้นที่นาถูกแปรสภาพให้เป็นพื้นที่พังกน้ำและน้ำได้เข้าท่วมพื้นที่เป็นเวลานาน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตและสร้างรายได้ให้กับตนเอง เพื่อพุงค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนในช่วงที่ไม่สามารถทำเกษตรกรรมได้ ให้สามารถมีรายได้หล่อเลี้ยงครอบครัวในช่วงระยะเวลาดังกล่าว โดยการทำประมงของชาวบ้านก็จะมีการเรียนรู้ ศึกษาเพิ่มเติมไม่ว่าจะเป็นชนิดพันธุ์ปลา วิธีการทำประมง รวมถึงการทำอุปกรณ์ประกอบการทำประมง มีการขอคำแนะนำจากประมงอำเภอกับแนวทางการทำประมงอย่างถูกต้องและไม่ผิดกฎหมาย มีการนำปลาไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อถนอมอาหารและเพิ่มมูลค่าสินค้าไปในตัว ดังคำขวัญอำเภอที่ว่า “ยอดน้ำปลาปลาสร้อย” ที่แสดงให้เห็นผลิตภัณฑ์ที่มีการพัฒนาจากสภาพวิถีชีวิต จนวิถีชีวิตที่ได้มีการปรับเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงโดยผ่านกระบวนการองค์ความรู้ต่างๆ เกิดเป็นสินค้าที่แสดงถึงต้นแบบวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่โดยมีหลายภาคส่วนราชการให้การสนับสนุนการประกอบอาชีพประมงให้เป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม ทำให้การทำประมงของประชาชนในพื้นที่สามารถดำเนินชีวิตได้จริง ยกตัวอย่างเช่น ดร.วราภรณ์ พรหมพจน์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า "กระทรวงเกษตรฯ จะดูแลและใส่ใจพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่รับน้ำอย่างใกล้ชิด โดยจะสร้างโอกาส สร้างอาชีพให้เกิดขึ้นในพื้นที่ดังกล่าวได้อย่างยั่งยืน และเชื่อมั่นว่าพื้นที่บางระกำเมื่อเป็นบางระกำโมเดลแล้ววิถีชีวิตจะเปลี่ยนไป ช่วงทำนาก็จะปลูกข้าว ช่วงหน้าน้ำหลากก็จะทำการประมง และแปรรูปสัตว์น้ำด้วย ซึ่งสินค้าของบางระกำจะต้องมีคุณภาพเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับ

ผู้บริโภคทั้งคนไทยและต่างประเทศต่อไป นอกจากนั้น ในอนาคตจะมีการขยายผลการส่งเสริมการแปรรูปสัตว์น้ำเพิ่มเติม เช่น ปลาอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ โดยมีแผนที่จะสนับสนุนการใช้โรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ และจะสนับสนุนการเพิ่มมูลค่า พร้อมยกระดับสินค้าแปรรูปของบางระกำให้เป็นสินค้าโดดเด่นประจำถิ่น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้พี่น้องบางระกำมีรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นับเป็นการสร้างวิกฤตให้เป็นโอกาส เสริมสร้างอาชีพและรายได้ได้อย่างมั่นคง" (เกษตรพันธุ์ 9, 2561) ในส่วนของหน่วยงานอื่น เช่น กรมชลประทานได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลาจากกรมประมงเป็นประจำทุกปี โดยปีนี้ได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลาจากกรมประมง 20 ล้านตัว ซึ่งมากกว่าปีที่แล้ว ปล่อยไป 5 ล้านตัว แบ่งเป็นปลาขนาด 3-5 ซม.จำนวน 5 ล้านตัว ปลาว่ายอ่อน อายุ 3 วัน 15 ล้านตัว อาทิ ปลาสวายขาว ปลาดุกขาว ปลาดุกอุย ปลาหมอสี ปลาหมอเทศ ปลากระแห ปลาดุกขาวทอง ซึ่งขณะนี้ได้นำมาดำเนินการปล่อยปลา ขนาด 3-5 ซม. เข้าพื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งบางระกำไปแล้วประมาณ 1.5 ล้านตัว และจะทยอยปล่อยพันธุ์ปลาเพิ่มสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 จะทำการปล่อยปลาบริเวณจิกเอนบ้านใหม่โพธิ์ทอง ในวันที่ 11 กันยายน และจะทำการปล่อยปลาครั้งที่ 2 บริเวณหน้าวัดแม่ระหัน ในวันที่ 13 กันยายน โดยจะทำการปล่อยปลารวม 6 ครั้งจนครบจำนวน นอกจากนี้ ยังได้ประสานไปยังศูนย์ประมงตาก ขอรับการสนับสนุนกักก้ามกรามเพิ่มเติมอีกด้วย (สำนักข่าวไทย, 2562) จะเห็นได้ว่า การทำประมงของประชาชนในพื้นที่บางระกำโมเดลได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและส่วนราชการอย่างมาก เนื่องจากหน่วยงานราชการต่างๆ เล็งเห็นถึงความยากลำบากที่ประชาชนในพื้นที่ต้องเผชิญและได้รับ การให้การช่วยเหลือไม่ว่าจะเป็นหนทางใดก็ตาม ก็เป็นส่วนเล็กๆ ที่สำคัญต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีพอยู่ได้

คณะผู้เขียนได้ศึกษาถึงแนวทางการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่บางระกำโมเดลแล้ว ยังมีการปรับตัวในด้านอื่นๆ อีก เช่น การปรับเปลี่ยนห้วงการทำนา จากเดิม 3 ครั้งในรอบปี เหลือเพียง 2 ครั้ง เพื่อหลีกเลี่ยงการทำนาในช่วงที่มีการผันน้ำเข้าพื้นที่มีการจัดหาจัดซื้อเรือเล็กไว้ที่บ้านเพื่อปรับวิธีการสัญจรให้สอดคล้องกับการเดินทางในช่วงเกิดอุทกภัย การปลูกพืชผักสวนครัวในกระถางเพื่อใช้ประกอบอาหารโดยใช้น้ำจากน้ำที่ท่วมขังรดน้ำต้นไม้ การปรับเปลี่ยนการประกอบอาชีพไปประกอบอาชีพรับจ้าง ซึ่งก็เป็นอีกหนทางในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว วิธีการต่างๆ คือ พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงคำว่า สัตว์ พืช หรือมนุษย์ ต่างก็ต้องปรับตัวเพื่อที่จะเอาชีวิตรอดจากสภาวะที่ยากลำบาก หากปรับตัวไม่ได้สิ่งมีชีวิตเหล่านั้นก็จะตาย การดำเนินวิถีชีวิตบนอุทกภัยของชุมชนบางระกำโมเดลคือการเอาชีวิตรอดเช่นเดียวกันและสามารถทำได้อย่างดี หากจะกล่าวว่า พวกเขาคือต้นแบบในการดำรงชีวิตและอาศัยอยู่ร่วมกับการเกิดอุทกภัยจนเกิดความชำนาญ ก็คงจะกล่าวได้อย่างเต็มปาก

จากการศึกษาข้อมูลต่างๆ สามารถสรุปได้ว่า ประชาชนในพื้นที่บางระกำโมเดลมีการปรับตัวกับปัญหาอุทกภัยในหลายด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านที่อยู่อาศัย มีการปรับพื้นที่ยกไถ่ถนนสูงหรือถมดินให้สูงขึ้น 2) ด้านการเพาะปลูก มีการปลูกพืชป้องกันการพังทลายของตลิ่งและพื้นที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมได้ และ 3) ด้านอาชีพ มีการปรับเปลี่ยนอาชีพมาทำประมง เพื่อหารายได้เพิ่มเติม โดยมีการสนับสนุนจากภาครัฐ อาทิเช่น มีการแจ้งเตือนระดับน้ำจากหน่วยงานภาครัฐ การเตือนภัยล่วงหน้า ให้ข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์จริงในพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อมหากเกิดอุทกภัยขึ้น มีการให้ความรู้ด้านการทำประมงที่ถูกวิธีและถูกต้องตามกฎหมายมีการสนับสนุนและให้ความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการสนับสนุนลูกพันธุ์ปลาเพื่อปล่อยปลาลงในพื้นที่เหล่านี้เป็นปัจจัยที่ทำให้บางระกำโมเดลเป็นต้นแบบในการดำรงชีวิตภายใต้ปัญหาอุทกภัยที่ประสบความสำเร็จ

กวีนิตร เสถียร. (2562). *บทวิจารณ์หนังสือ เรื่อง ดิน น้ำ ข้าว และชาวนาชาติพันธุ์วรรณนาของชาวนาบางระกำ*. หน่วยวิจัยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

นันท์ชนก วงษ์สมุทร. (2561). จับปลาเมื่อน้ำท่วม: ฟังเสียงชาวบ้านใน “บางระกำโมเดล”. *บีบีซี นิวส์ ไทย.ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา: <https://www.bbc.com /thai/thailand-45597332>.

ปรีชา เรืองจันทร์. (2559). การดำเนินงานแก้ไขปัญหาอุทกภัยในจังหวัดพิษณุโลก (บางระกำโมเดล). *พุทธชินราชเวชสาร*. 33 (3), 377-384.

วรารภรณ์ พรหมพจน์. (2561). ชู “บางระกำโมเดล” ส่งเสริมเกษตรกรทำประมงช่วงฤดูน้ำหลาก. *เกษตรพันธุ์9. ปศุสัตว์-ประมง.ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา: <https:// www.kaset1009.com/th/articles/133256-%E0%B8%8A%E0%B8%B9->

ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). “รู้จักภัยจาก อุทกภัย หรือน้ำท่วม”. คลังความรู้ภัยพิบัติทางธรรมชาติ. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา: <http://ndwc.disaster.go.th/>

สุธินันต์ คำคุ้ม. (2566). บางระกำโมเดลคืออะไร? เพื่อไทยเตรียมสานต่อโครงการ แก้ปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา: <https:// www.springnews.co.th/keep-the-world/climate-change/836277>

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุตรดิตถ์. (2566). โครงการบางระกำโมเดล. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา: <https://uttaradit.prd.go.th/th/content/page/index/id/ 162957>

สำนักข่าวไทย. (2562). ปล่อยปลาลงทุ่งบางระกำ หวังเพิ่มรายได้เกษตรกร. *สำนักข่าวไทย.ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2566. แหล่งที่มา: <https://tna.mcot.net/tna-343181>.

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย : การบริหารจัดการพื้นที่อย่างยั่งยืน Sukhothai Historical Park: Sustainable Area Management

คมศิษฐ์ อาจวิชัย,

อานุกุม มณเฑียร และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

**Komsin Ardwichai,
Arnupoom Monthian and Kampanart Wongwatthanaphong**
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : komsin.a@psru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการพื้นที่ของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยอย่างยั่งยืน ซึ่งพบว่า การบริหารจัดการพื้นที่นั้นเป็นการประยุกต์ใช้หลักการการจัดการแหล่งมรดกโลกในด้านต่าง ๆ ตามหลักการของกรมศิลปากร การนำหลักทฤษฎี POSDCoRB มาเป็นกระบวนการในการบริหารจัดการ ซึ่งผู้เขียนจะวิเคราะห์หลักการบริหารจัดการพื้นที่อย่างยั่งยืนในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ดังนี้ กำหนดนโยบายและการวางแผน จัดองค์กรเพื่อการบริหาร จัดบุคลากรเพื่อการบริหาร อำนาจและการสั่งการ การประสานงานความเข้าใจ การรายงานผลการปฏิบัติการ และ บริหารงบประมาณในพื้นที่

คำสำคัญ: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย; การบริหารจัดการ; อย่างยั่งยืน

Abstract

This article aims to study the sustainable management of the area of Sukhothai Historical Park. It was found that the area management is an application of the principles of management of World Heritage sites in various aspects according to the principles of the Fine Arts Department. Applying POSDCoRB theory principles into management processes The author will analyze the principles of sustainable area management in the Sukhothai Historical Park area as follows: Establish policy and planning. Organize organization for administration Arrange personnel for administration Administration and command coordination, understanding Reporting operational results and managing budgets in the area.

Keywords: Sukhothai Historical Park; Management; Sustainable

* วันที่รับบทความ : 18 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 29 มิถุนายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 30 มิถุนายน 2567

Received: October 18, 2023; Revised: June 29, 2024; Accepted: June 30, 2024

บทนำ

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัย ตั้งแต่ พ.ศ.2478 ต่อมาในปี พ.ศ.2502 ได้ประกาศเขตโบราณเนื้อที่ 2,050 ไร่ ต่อมาในปี พ.ศ.2518 ได้ประกาศเขตเพิ่มเติมเป็นเนื้อที่ทั้งสิ้น 70 ตารางกิโลเมตร หรือ 43,750 ไร่ โบราณสถานที่สำคัญในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ มีทั้งภายในและภายนอกกำแพงเมือง ซึ่งรวมทั้งหมดมีไม่ต่ำกว่า 200 แห่ง โดยมีโบราณสถานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ วัดมหาธาตุ เนินปราสาท วัดศรีสวาย วัดสระศรี วัดสุทัศน์ วัดตระพังเงิน วัดศรีชุม วัดพระพายหลวง วัดอโศการาม วัดเชตุพล วัดเจดีย์สี่ห้อง วัดช้างล้อม วัดตระพังทองกลาง วัดสะพานหิน วัดอรัญญิก วัดปามะม่วง วัดเขาพระบาทน้อย เป็นต้น จากการดำเนินงานดังกล่าวได้มีการสำรวจพบโบราณสถาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัดโบราณ นอกจากนี้ยังมีแหล่งเตาเผาภาชนะดินเผา (เตาทุเรียง) กำแพงเมือง คูเมือง คันดินบั้งคันน้ำ รวมถึงทำนบโบราณ (สรีดภงส์) ด้วย รวมทั้งสิ้น 193 แห่ง (อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, 2566) ในการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยมีจุดแข็ง คือ ได้รับการรับรองจาก UNESCO ให้เป็นเมืองมรดกโลก มรดกความทรงจำโลก และเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ มีความหลากหลายของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ที่สามารถเชื่อมโยงกับมรดกโลก มีแหล่งโบราณสถานจำนวนมากในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ รวมทั้งโบราณวัตถุ เรื่องราว ทางโบราณคดีและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในการดำรงความเป็นชาติไทยที่เป็นที่สนใจเรียนรู้ แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญต่อการศึกษา และวิจัยด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี ตลอดจนโบราณสถานมีสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์สวยงาม ส่งเสริมการท่องเที่ยวการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ทำให้ความเป็นอุทยาน ประวัติศาสตร์มีความชัดเจนสูง การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและสิ่งอำนวยความสะดวกท่องเที่ยว เช่น ถนน ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ป้ายบรรยาย โบราณสถาน ระบบ QR CODE ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นต้น มีบุคลากรในสายงานวิชาการเพียงพอในการดำเนินงานศึกษาวิจัย การจัดกิจกรรมและงานเทศกาลประเพณีอื่นๆ เป็นประจำทุกปี จนเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประเพณีที่สำคัญของประเทศ มีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจมาเป็นจำนวนมาก ได้รับการขยายพื้นที่ในการทำงานในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกโลกด้านวัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษ ได้รับการยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยว GSTC / CT /CBT/STMS มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นต้นแบบ มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีฐานข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษและพื้นที่เชื่อมโยง เกิดการสร้างมูลค่าของสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบริการทางการท่องเที่ยว วิถีชีวิตของประชาชนและกิจกรรมที่หลากหลาย ที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องซึ่งกันและกันกับแหล่งมรดกโลก (สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4, 2566)

กล่าวได้ว่า การบริหารจัดการพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยมีจุดแข็งหลายประการเพราะทางอุทยานให้ความสำคัญกับหลักการบริหารจัดการเพราะการบริหารจัดการเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานต่าง ๆ เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะชี้ให้เห็นความสำเร็จหรือความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงาน การบริหารจึงต้องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของการดำเนินการ

แนวคิดการบริหารจัดการ

การบริหารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์การเพราะเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหน้าที่ในการบริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การชี้แนะ และการควบคุมองค์กร (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2555) อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมของกลุ่ม ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันจัดการทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อได้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์จัดการกระบวนการบริหารหรือหน้าที่การบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การจัดคณะทำงาน การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ (ศิริ ถีอาสนา, 2557) รวมทั้งเป็นศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การทำงานต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำภายในสภาพองค์การทรัพยากรด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์การที่เข้ามาร่วมกันทำงานในองค์การ (Drucker, 1998)

การบริหารจัดการ (Management Administration) มีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันที่เห็นได้อย่างชัดเจนมีอย่างน้อย 3 ส่วน คือ 1) เป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ นำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ 2) มีกระบวนการบริหารที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การคิด หรือการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล และ 3) มีจุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้น สำหรับส่วนที่แตกต่างกัน จะมีจุดเน้นต่างกัน กล่าวคือ การบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ความสำคัญเรื่องการบริหารรวมทั้งการพัฒนานโยบาย แผนงาน โครงการ (Policy Plan Program Project) หรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2550) ซึ่งหลักการที่เป็นในการบริหารจัดการตามแนวคิดของกูลิค และเออร์วิกูเทอร์ ซึ่งได้นำหลักการจัดการของฟาโยลมาปรับปรุงประยุกต์ซึ่งสรุปได้ คือ หลัก POSDCoRB ซึ่งหมายถึง กระบวนการบริหาร 7 ประการ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2560) ดังนี้

1. **P = Planning** หมายถึง การจัดวางโครงสร้างและแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าเรา จะต้องทำอะไรบ้างและทำอย่างไร เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
2. **O = Organizing** หมายถึง การจัดหน่วยงาน การกำหนดโครงสร้างของหน่วยงาน การ แบ่งส่วนงานการกำหนดสายงานตำแหน่งต่างๆ การกำหนดหน้าที่ให้ชัดเจน
3. **S = Staffing** หมายถึง การจัดตัวบุคคลเป็นการบริหารงานด้านบุคลากรอันได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี การประเมินผลการทำงาน และการให้พ้นจากการทำงาน
4. **D = Directing** หมายถึง การอำนวยการ นับตั้งแต่การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชา และการควบคุมการปฏิบัติงาน
5. **Co = Coordinating** หมายถึง การประสานงาน ประสานกิจการด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน
6. **R = Reporting** หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหาร และสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานว่าก้าวหน้าไปเพียงใด
7. **B = Budgeting** หมายถึง การงบประมาณ การจัดทำงานงบประมาณ บัญชีการใช้จ่ายเงิน การควบคุมและตรวจสอบด้านการเงิน

กล่าวโดยสรุป การบริหารจัดการนั้นจะครอบคลุมถึงหน้าที่ในการบริหาร อันประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการหรือการมอบหมายงาน การประสานงาน การรายงาน และการจัดสรรงบประมาณ นอกจากนี้องค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารจะประกอบด้วย วัตถุประสงค์และนโยบายที่ชัดเจน โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการบริหารทรัพยากรต่างๆ นั้น จะเน้นในเรื่องของประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงาน

การบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลก

มรดกโลก (World Heritage) นอกเหนือจากคำนิยามที่กล่าวเฉพาะของแต่ละประเภทของมรดกโลกแล้ว ยังไม่มีผู้ให้นิยามเป็นการเฉพาะสำหรับคำว่า มรดกโลก แต่อย่างไรก็ตาม กองจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม (2556) ได้สรุปว่า มรดกโลก หมายถึง ทรัพย์สินที่มีคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากลที่อยู่เหนือขอบเขตพรมแดนของประเทศหรือกลุ่มของประเทศใดๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อมวลมนุษยชาติทั้งมวลในโลก ความเสื่อมโทรมหรือสูญเสียของทรัพย์สินเหล่านี้ถือเป็นการสูญเสียของมวลมนุษยชาติโดยรวมนิยามข้าง ต้น จะเห็นว่า ทรัพย์สินที่จัดว่าเป็น "มรดกโลก" มีความสำคัญต่อมวลมนุษยชาติโดยรวมในโลก ไม่ใช่มีคุณค่าความสำคัญต่อประเทศหรือกลุ่มประเทศใดประเทศหนึ่ง รวมทั้งปฏิธรรม สำเนียง, ทวีศักดิ์ ชูมา, พระมหาอุดร อุตตโร และพระครูศรีสุธรรมนิวิฐ (2560) ได้สรุปว่า มรดกโลก คือ แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและทาง

ธรรมชาติที่มีความโดดเด่นเป็นเลิศใน ระดับสากล เมื่อได้รับการยอมรับให้เป็นแหล่งมรดกโลกไม่ว่าจะมีที่ตั้งอยู่ในขอบเขตดินแดนของประเทศใดก็ตามถือได้ว่าแหล่งนั้นเป็นมรดกของมนุษยชาติทั้งปวงแหล่งมรดกโลกสามารถแบ่ง ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) หมายถึง สถานที่ซึ่งเป็นโบราณสถาน ไม่ว่าจะเป็นงานทางด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม หรือแหล่งโบราณคดีทางธรรมชาติ เช่น ถ้ำหรือกลุ่มสถานที่ก่อสร้างหรือแยกเชื่อมต่อกันที่มีความเป็นเอกลักษณ์หรือแหล่งสถานที่สำคัญ ที่อาจเป็นผลงานฝีมือมนุษย์ หรือเป็นผลงานร่วมกันระหว่างธรรมชาติและมนุษย์ รวมทั้งพื้นที่ที่นับเป็นแหล่งโบราณคดี ซึ่งสถานที่เหล่านี้มีคุณค่าล้ำเลิศในทางประวัติศาสตร์ ศิลปะมานุษยวิทยา หรือ วิทยาศาสตร์

2. แหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ (Natural Heritage) หมายถึง สภาพธรรมชาติที่มีลักษณะทางกายภาพ และชีวภาพอันมีคุณค่าเด่นชัดในด้านความล้ำเลิศ หรือวิทยาศาสตร์ หรือสถานที่ซึ่งมี สภาพทางธรณีวิทยา และภูมิประเทศที่ได้รับการวิเคราะห์แล้วว่าเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของพันธุ์พืชและ สัตว์ ซึ่งถูกคุกคามหรือเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของพืชหรือสัตว์ที่หายาก เป็นต้น

3. ภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรม (Cultural Landscape) หมายถึง พื้นที่ประวัติศาสตร์และสิ่งแวดล้อม เกิดจากการหล่อหลอมองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง ซึ่งรวมถึงกิจกรรมของมนุษย์ที่มีความสำคัญเท่ากับตัวอาคารรวมทั้งองค์ประกอบทางที่ว่างและสิ่งแวดล้อมโดยรอบ โดยเป็นการ ออกแบบภูมิทัศน์ที่สร้างขึ้นโดยความตั้งใจของ มนุษย์ หรือเป็นผลมาจากสังคม เศรษฐกิจ และความ เลื่อมใสในศาสนา รวมถึงซากสัตว์โบราณ และอาจเกิดจากกลไกวัฒนธรรมหรือองค์ประกอบทาง ธรรมชาติที่เป็นผลจากการเจริญเติบโต มีบุรณภาพทางประวัติศาสตร์ ซึ่งหมายถึง ความสมบูรณ์ทาง วัตถุ และสภาพที่ไม่มีข้อบกพร่องของวัตถุหรือที่ตั้ง ซึ่งเป็นผลจากการเจริญเติบโตหรือเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

หลักการการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลกในด้านต่าง ๆ ตามหลักการของกรมศิลปากร ซึ่งควรดำเนินการตามหลักการ (ภัทรานิษฐ์ ศกกิจโกศล, กาหลง กลิ่นจันทร์, วันธนี สุดศิริ, สาระ มีผลกิจ และ บุรพร กาบุญ, 2554) ดังนี้

1. ด้านการเผยแพร่ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมจะสำเร็จได้จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสังคมวงกว้าง ทั้งที่เป็นองค์กร และตัวบุคคล รวมทั้งจากภาครัฐและเอกชน ความร่วมมือเช่นนี้จะเกิดได้เมื่อทุกฝ่ายมีความเข้าใจและตระหนักว่าตนมีหน้าที่อนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมไว้ให้คนรุ่นต่อไปสามารถใช้เป็นทุนทางวัฒนธรรมที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อส่วนรวมได้ การเผยแพร่ความรู้หรือสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้ จึงเป็นสิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ต้องหาและร่วมมือกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักดังกล่าวแก่สาธารณชนทั่วไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปได้โดยการจัดกิจกรรมให้ความรู้ เช่น โครงการหรือกิจกรรม จัดทา หรือสนับสนุนการจัดทา หรือการปรับปรุง ป้ายสื่อ

2. ด้านการอนุรักษ์ การอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุเป็นหน้าที่ของทุกคน ตามพระราชบัญญัติโบราณวัตถุโบราณสถาน พ.ศ. 2504 มีอนุสัญญาระหว่างประเทศ และทำสัญญากับบางประเทศเพื่อป้องกันการนำไปค้า -ส่งออกโบราณวัตถุที่ผิดกฎหมาย เช่น โบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่เป็นหลักฐานความเป็นมาของประเทศชาติ จะซื้อขายได้ก็เฉพาะสิ่งของที่เป็นสมบัติส่วนตัวที่ได้รับเป็นมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษผู้สร้างขึ้นมาเท่านั้น แต่ในปัจจุบันก็ยังมีการซื้อขายโบราณวัตถุอันเป็นสมบัติของชาติกันอย่างกว้างขวาง โดยไม่ได้เกรงกลัวกฎหมาย ดังนั้น วิธีเดียวที่อาจช่วยแก้ปัญหาได้ก็คือ การกระตุ้นจิตสำนึกของคนให้มีความรู้สึกรักหวงแหนที่จะร่วมแรงร่วมใจอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของประเทศให้เป็นสมบัติวัฒนธรรมของบ้านเมืองมิใช่เป็นสมบัติส่วนตัว ให้มีความรู้สึกหวงแหน ทั้งนี้จะต้องรีบกระตือรือร้นตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป มรดกทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้สติปัญญาและความรู้ความสามารถสร้างขึ้นใหม่ทั้งหมดหรือดัดแปลงจากทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นประโยชน์ต่อตน และสังคมในสมัยนั้น ๆ สถานที่และสิ่งของเหล่านั้น เมื่อตกทอดเป็นมรดกมาถึงคนรุ่นเรา ก็กลายเป็นโบราณสถานและโบราณวัตถุ การอนุรักษ์สิ่งเหล่านั้นไว้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ที่เป็นหน้าที่ของคนรุ่นเราและรุ่นต่อ ๆ ไป การ "อนุรักษ์" และการ "พัฒนา" จึงเป็นหลักการที่ต่อเนื่องกัน

3. ด้านการดูแล ภารกิจและกิจกรรมที่กรมศิลปากรดำเนินการถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านศิลปวัฒนธรรม จารัตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นเฉพาะในส่วนของการปกป้องคุ้มครอง ควบคุม ดูแล รักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มีกรอบและแนวคิดดังนี้

3.1 การรักษาความสะอาด การถากถางวัชพืชต้นไม้ที่ขึ้นบนโบราณสถานต้นไม้ที่มีประโยชน์อาจขุดเคลื่อนย้ายออกไปได้ แต่ถ้าเป็นต้นไม้ที่ไม่มีประโยชน์จำเป็นต้องตัดโค่นให้ใช้มีดหรือขวานหรือเลื่อย ตัดโค่นให้ชิดส่วนโคนมากที่สุดหากเป็นต้นไม้ขนาดใหญ่ให้ทำการตัดลิดกิ่งจากส่วนยอดลงมาทิ้งระวังไม่ให้โบราณสถานเสียหาย ห้ามใช้วิธีฉุด ดึง ถอน เพราะรากต้นไม้ที่ยึดติดกับโบราณสถานอาจทำความเสียหายให้แก่โบราณสถานได้ ต้นไม้ที่ขึ้นบริเวณโบราณสถาน ให้พิจารณาว่าต้นไม้นั้นเป็นอันตรายต่อโบราณสถานหรือไม่ หากเป็นอันตรายให้ทำการตัดต้น หรือลิดกิ่งก้านเพื่อป้องกันอันตรายและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับโบราณสถานได้หากเป็นต้นไม้หวงห้าม เช่น ต้นสัก ต้นเต็ง ต้นรัง ต้นชิงชัน ต้นยางซึ่งกฎหมายห้ามตัดโค่น ต้องขออนุญาตจากป่าไม้จังหวัดหรือป่าไม้อำเภอเสียก่อน

3.2 การกำจัดสิ่งกีดขวาง ที่เกิดจากขึ้นบนโบราณสถาน โบราณวัตถุที่แตกหักหลุดร่วงลงมาอยู่บนพื้น ต้องบันทึกรายการและจุดที่ร่วงหล่นก่อนที่จะรวบรวมเคลื่อนย้ายไปจัดเก็บในบริเวณใกล้เคียงที่เหมาะสมและเป็นระเบียบ สิ่งของที่ไม่เป็นประโยชน์ให้เคลื่อนย้ายออกจากโบราณสถาน

3.3 จัดเตรียมถังขยะที่มีรูปลักษณะที่เหมาะสมให้พอเหมาะ และมีตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสม

3.4 การปกป้องคุ้มครอง /รักษาความปลอดภัย โดยจัดให้มีเวรยาม ฝ้าดูแลโบราณสถานและพื้นที่โดยรอบ เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำใด ๆ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่โบราณสถานและพื้นที่ทั้งจากการกระทำของมนุษย์และสัตว์ การเพิ่มมาตรการพิเศษในการรักษาความปลอดภัย เช่น ติดตั้งสัญญาณกันขโมยหรือสัญญาณป้องกันอัคคีภัย ทารั่วและเหล็กดัดรอบโบราณสถาน

3.5 การซ่อมแซมเบื้องต้นตามรูปแบบ วัสดุ และวิธีการดั้งเดิม การซ่อมแซมเบื้องต้น ตามรูปแบบวัสดุและวิธีการดั้งเดิมเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ที่สามารถแก้ไขให้ส่วนที่ชำรุดเสียหายเล็ก ๆ น้อย ๆ กลับสู่สภาพที่ดีใช้สอยต่อไปได้ โดยไม่กระทบต่อคุณค่าลักษณะเด่นของโบราณสถานนั้น ๆ รวมถึงดำเนินการซ่อมแซมเพื่อบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้น รอคการอนุรักษ์ที่เหมาะสมซึ่งต้องการความชำนาญในระดับต่อไป ควรดำเนินการ ดังนี้ ก่อนการดำเนินการใด ๆ ต้องทำความเข้าใจถึงความจำเป็นในการดำเนินการเพื่อจะได้แก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด อีกทั้งจะต้องพิจารณาถึงคุณค่าของโบราณสถานนั้น ๆ ที่จะไม่เสื่อมค่าลงเมื่อดำเนินการแล้วด้วย เมื่อจำเป็นต้องหาโบราณสถานใหม่ เนื่องจากเสื่อมสภาพให้เลือกใช้วัสดุที่มีคุณภาพดีเหมาะสมกับความเป็นโบราณสถานและสภาพแวดล้อม โดยทั่วไปให้ยึดถือความกลมกลืนเป็นสำคัญ ต้องมีการตรวจสอบสิ่งดั้งเดิมก่อนและถ้าเป็นไปได้ควรเลือกใช้สิ่งดั้งเดิมนั้นโดยกรรมวิธีในการขุดลอกสี และสีที่ใช้ต้องมั่นใจว่าไม่มีผลเสียต่อวัสดุของโบราณสถาน การซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ ให้เลือกใช้รูปแบบ วัสดุและเทคนิคการก่อสร้างตามชนิดส่วนผสม ลักษณะ และวิธีการตามแบบดั้งเดิมหากไม่สามารถทำได้ให้ใช้วัสดุวิธีการในปัจจุบันเข้าช่วยชะลอการเสื่อมสภาพไว้เพื่อรอการดำเนินการอนุรักษ์ที่เหมาะสมในระดับต่อไปโดยวัสดุและวิธีการที่ใช้นั้นจะต้องมีลักษณะที่สามารถแก้ไขได้โดยไม่ทำให้โบราณสถานเสียหาย พร้อมด้วยการเก็บหลักฐานภาพถ่ายก่อนและหลังการดำเนินการไว้

3.6 การค้ำยันโบราณสถาน เป็นวิธีการบรรเทาปัญหาเสื่อมสภาพหรือการพังทลายของโบราณสถานที่เกิดขึ้น ก่อนที่จะดำเนินการอนุรักษ์ที่เหมาะสมในกรณีนั้นๆ ต่อไปจึงควรดำเนินการ ดังนี้เมื่อพบว่าโบราณสถานอยู่ในสภาพที่เสี่ยงต่อการพังทลาย และอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนโดยทั่วไป ระหว่างรอการอนุรักษ์ที่เหมาะสมควรที่จะต้องทำการค้ำยันไว้ชั่วคราวก่อนโดยเร็ว เพื่อป้องกันมิให้ชิ้นส่วนของโบราณสถานหักพังลงมา วัสดุที่ใช้อาจเป็นไม้หรือเหล็ก ซึ่งออกแบบอย่างเหมาะสมให้สามารถประตังหรือยับยั้งการเสื่อมสภาพไว้ได้ชั่วคราว โดยไม่สร้างความเสียหายต่อโบราณสถาน ควรใช้รูปแบบของค้ำยันที่จะไม่สร้างปัญหาการกีดขวางหรือบดบังโบราณสถาน

3.7 การสงวนรักษา การดูแลรักษาให้โบราณสถานคงอยู่ในสภาพที่ปรากฏอยู่และชะลอการเสื่อมสภาพที่อาจจะเกิดขึ้น ตลอดจนยับยั้งความเสียหายที่กำลังเกิดขึ้นมิให้เสียหายต่อไปโดยมีกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องการสงวนรักษาโบราณสถานงานประติมากรรม และภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในโบราณสถาน เพื่อชะลอการเสื่อมสภาพและป้องกันมิให้เสียหายต่อไปนั้น ผู้ดำเนินการจะต้องตระหนักถึงวิธีการสงวนรักษาที่ไม่มีผลกระทบใด ๆ ดังนั้นการใช้วัสดุทางเคมีเพื่อกำจัดวัชพืช รา ตะไคร่น้ำ กับ

โบราณสถาน งานประติมากรรมและภาพจิตรกรรมฝาผนังดังกล่าว จึงต้องระมัดระวังถึงผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้การกำจัดปลวกหรือแมลงที่กินเนื้อไม้ที่ต้องใช้วัสดุทางเคมีในการกำจัดก็ต้องพึงระวังเป็นพิเศษอีกด้วยทางที่ดีควรปรึกษานักวิทยาศาสตร์ผู้มีความรู้ในเรื่องนี้

3.8 การเสริมความมั่นคงแข็งแรง เป็นการใช้วัสดุเสริมหรือเพิ่มเข้าไปในเนื้อวัสดุหรือช่วยค้ำยันเพื่อให้แน่ใจว่ามีความมั่นคงเพียงพอ

3.9 การบูรณะ การซ่อมแซมโบราณสถานโดยคำนึงถึงรูปแบบวัสดุและฝีมือช่างดั้งเดิม รวมทั้งหลักฐานทางโบราณคดีและหลักฐานอื่น ๆ ในกรณีที่จำเป็นต้องเสริมสร้างส่วนที่ขาดหายไปต้องทำให้กลมกลืนกับของเดิม ในขณะเดียวกันก็ต้องแสดงถึงความแตกต่างจากวัสดุของเดิมได้

3.10 การปฏิสังขรณ์ (การสร้างรูปแบบขึ้นใหม่) ส่วนที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์การทำให้โบราณสถานที่เสียรูปร่างคืนสู่สภาพเดิมให้ใกล้เคียงที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยก่อสร้างขึ้นมาใหม่บนพื้นฐานความถูกต้องและความเป็นจริงของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไม่บิดเบือนลักษณะดั้งเดิม ไม่ว่าจะใช้วัสดุดั้งเดิมหรือวัสดุใหม่

3.11 การประกอบคืนสภาพ หรือ อนัสติโลซิส “อนัสติโลซิส” (Anastylosis) หมายถึง การสร้างขึ้นใหม่ โดยใช้วัสดุดั้งเดิมของโบราณสถานมาประกอบใหม่ ณ ตำแหน่งเดิมด้วยวิธีการก่อสร้างแบบเดิม เช่น การดำเนินการที่ปราสาทหินพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ปราสาทพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นต้น

3.12 การประยุกต์การใช้สอยเป็นการปรับเปลี่ยนโบราณสถานเพื่อประโยชน์ใช้สอยใหม่ที่เหมาะสมจากพื้นฐานแนวคิดที่ว่า วิธีการอนุรักษ์สิ่งก่อสร้างที่ดีที่สุดคือ การยังคงใช้ประโยชน์จากอาคารนั้นอยู่ โดยประโยชน์ใช้สอยจะไม่เปลี่ยนแปลงสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าหากมีการเปลี่ยนแปลงก็สามารถแก้ไขกลับคืนสภาพเดิมได้ หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบน้อยที่สุด

4. ด้านการบำรุงรักษา การกิจการบำรุงรักษาโบราณสถาน คือ การระวังรักษาโบราณสถานไม่ให้เสื่อมสภาพ หรือหยุดยั้งการเสื่อมสภาพ โดยไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงลักษณะรูปร่างของโบราณสถานองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานรัฐโดยกรมศิลปากรก่อน จึงจะสามารถดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ในภารกิจนี้ได้ โดยอาจสามารถดำเนินการได้กับโบราณสถานระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแล และสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐโดยกรมศิลปากร กิจกรรมที่จัดอยู่ภายใต้ภารกิจการบำรุงรักษาโบราณสถาน ได้แก่

4.1 การรักษาความสะอาด การถากถางวัชพืชและการกำจัดสิ่งกีดขวางในเขตโบราณสถาน เพื่อให้มีความสะอาดเรียบร้อยและป้องกันความเสียหายหรือการเสื่อมสภาพที่อาจเกิดขึ้นจากวัชพืชและสิ่งกีดขวางต่าง ๆ กิจกรรมในการถากถางและกำจัดวัชพืช

4.2 การปกป้องคุ้มครอง / รักษาความปลอดภัย เป็นการเฝ้าระวังดูแลโบราณสถาน มิให้มีการบุกรุกทำลาย หรือ เสื่อมสภาพกิจกรรมดูแลความปลอดภัย เช่น จัดให้มีเวรยาม เฝ้าดูแลโบราณสถานและ

พื้นที่โดยรอบ เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำใด ๆ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่โบราณสถานและพื้นที่ทั้งจากการกระทำของมนุษย์และสัตว์ เพิ่มมาตรการพิเศษในการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

5. ด้านการให้บริการในพื้นที่โบราณสถาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานรัฐโดยกรมศิลปากรก่อน จึงจะสามารถดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ในภารกิจนี้ได้ โดยอาจสามารถดำเนินการได้กับโบราณสถานระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแล รวมทั้งต้องเป็นไปตามระเบียบและข้อแนะนำของกรมศิลปากรกรมศิลปากรได้กำหนดไว้ว่า ภารกิจการให้บริการในพื้นที่โบราณสถานประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

5.1 การให้บริการข้อมูลทางวิชาการ หมายถึง การนำเสนอข้อมูลทางวิชาการแก่สาธารณชนเพื่อความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมถึงการนำชมโบราณสถาน และการจัดทำป้ายสื่อความหมายต่าง ๆ ทั้งนี้กรมศิลปากรได้กำหนดแนวทางปฏิบัติและเงื่อนไข เกี่ยวกับการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารในพื้นที่โบราณสถานไว้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

5.2 การนำเสนอข้อมูลทางวิชาการแก่สาธารณชนจะต้องอยู่บนพื้นฐานแห่งความถูกต้องไม่ขัดแย้งกับข้อมูลที่เป็นทางการของกรมศิลปากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของโบราณสถานระดับชาติ ข้อมูลทางวิชาการของโบราณสถานจะต้องมีการรับรองจากกรมศิลปากรเท่านั้น

5.3 การจัดทำป้ายสื่อความหมาย จะต้องเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการอนุรักษ์โบราณสถานนั้น ๆ หากไม่มีแผนแม่บทควรเร่งรัดให้มีการกำหนดแนวทางไว้เป็นหลักปฏิบัติ เนื่องด้วยการจัดทำป้ายสื่อความหมาย นอกจากจะต้องมีใจความที่มีความถูกต้องอ่านเข้าใจง่ายและสื่อสารได้ชัดเจนแล้ว ยังจะต้องพิจารณาในเรื่องรูปแบบของป้ายขนาดของป้ายและตำแหน่งที่ตั้ง ที่จะต้องมีความเหมาะสม แตกต่างกันไปในแต่ละแหล่งที่จะต้องพิจารณาเป็นกรณีไป ทั้งนี้จะต้องอยู่ในหลักการที่จะไม่สร้างปัญหาขัดขวาง หรือบดบังทัศนียภาพของโบราณสถานควรให้ความกลมกลืนโดยภาพรวมไม่เด่นชัดโบราณสถาน ไม่ตั้งอยู่บนแนวแกนสำคัญ หรือสร้างทับลงบนซากโบราณสถานมาตรฐานการดูแลโบราณสถาน

5.4 คอยควบคุมไม่ให้เกิดการติดตั้งป้ายที่เกินความจำเป็น ซ้ำซ้อน อันจะเป็นเหตุให้เกิดความรกรุงรัง กีดขวางทัศนียภาพทั้งดงาม และอาจให้ข้อมูลที่ขัดแย้งกัน เมื่อมีการปรับปรุงข้อมูล จัดทำป้ายใหม่ ให้ถอดถอนป้ายเดิมออกทุกครั้ง

5.5 ควรออกแบบป้ายสื่อความหมายให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยและที่ตั้งของป้ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการบริการด้านข้อมูล ข่าวสาร

6. ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หมายถึง การประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถานเพื่อให้ประชาชนเห็นคุณค่า เกิดความรู้สึกรักหวงแหน และร่วมกันอนุรักษ์ ตลอดจนเพื่อให้รับทราบและเข้าใจการทางานอนุรักษ์โบราณสถาน

7. ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การก่อสร้าง และการบริหารจัดการ ดูแลสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะให้มีขึ้นตามแผนแม่บทหรือแผนปฏิบัติการที่มีความเหมาะสมกับโบราณสถานแต่ละแห่ง เช่น อาคารศูนย์ข้อมูล ร้านค้าของที่ระลึก สุขา รวมทั้งการปรับปรุงภูมิทัศน์ การจัดแต่งบริเวณสวนไม้ประดับ ทางเท้า หรือทางสัญจร เพื่อความสะดวกในการเยี่ยมชม

8. ด้านการจัดกิจกรรมทางด้านการศึกษาอื่น ๆ หมายถึง การจัดให้มีกิจกรรมทางด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนทางศิลปวัฒนธรรม การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยนอกจากนี้ยังรวมถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรการศึกษา การสนับสนุนงานด้านพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ

ข้อมูลอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 440 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดสุโขทัยไปทางทิศตะวันตกประมาณ 12 กิโลเมตร กรมศิลปากร เริ่มดำเนินการสำรวจและขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 เป็นต้นมา โดยได้มีการประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2478 ในครั้งนั้นเป็นจำนวน 75 แห่งต่อมาในปี พ.ศ. 2496 รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูบูรณะเมืองสุโขทัยขึ้น โดยเริ่มมีการขุดแต่งที่วัดมหาธาตุเป็นแห่งแรก และตามด้วยโบราณสถานที่สำคัญอื่น ๆ ทั้งภายในกำแพงเมือง และภายนอกกำแพงเมือง ระยะต่อมาได้มีการตั้งคณะกรรมการปรับปรุงบูรณะโบราณสถานจังหวัดสุโขทัย เพื่อดำเนินงานในระยะที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2508 – 2512 ในพ.ศ. 2518 กรมศิลปากร กำหนดขอบเขตพื้นที่ของโบราณสถานเมืองสุโขทัยจำนวน 43,750 ไร่ หรือประมาณ 70 ตารางกิโลเมตร โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 92 ตอนที่ 112 วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2518 ต่อมาในปีพ.ศ. 2519 กรมศิลปากรริเริ่มจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเมืองโบราณสุโขทัยให้เป็นอุทยานประวัติศาสตร์ ได้ดำเนินการสำรวจ ขุดแต่งบูรณะ และพัฒนาเมืองโบราณสุโขทัย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 – 2524) และฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) โดยใช้ชื่อโครงการว่า “โครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย” ซึ่งเป็นโครงการของแผนงานสงวนรักษา อนุรักษ์ และซ่อมแซมมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของกรมศิลปากร มีเป้าหมายที่จะอนุรักษ์โบราณสถานของเมืองสุโขทัยไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์และอารยธรรม ตลอดจนพัฒนาให้เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ ให้กรมศิลปากรดำเนินการพัฒนาพื้นที่เขตเมืองสุโขทัยเป็นอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, 2566)

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสุโขทัยเป็นที่ราบลุ่มพื้นที่ตอนใต้และตอนเหนือเป็นที่ราบสูง และมีภูเขาทอดยาวทางทิศตะวันตก มีแหล่งน้ำที่สำคัญไหลผ่าน คือแม่น้ำยม ห้วยแม่มอก ห้วยแม่รำพัน และห้วยแม่ท่าแพ โดยเฉพาะแม่น้ำยมที่ไหลผ่านเป็นระยะทางยาวประมาณ 170 กิโลเมตร มีภูเขาขนาดย่อมอยู่หลายลูก ภูเขาที่สูงที่สุด คือ เขาหลวง ซึ่งสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 1,185 เมตร ส่วนสภาพภูมิประเทศของพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยบริเวณตำบลเมืองเก่านี้ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและที่ราบเชิงเขาที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพาเก่า (Old Alluvial Sediments) โดยมีภูเขาอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของตำบล ส่วนพื้นที่ราบมีระดับความลาดเอียง ประมาณร้อยละ 0.3-0.8 โดย ลาดเอียงจากเชิงเขาด้านทิศตะวันตกไปยัง ที่ราบลุ่มทางทิศตะวันออก ลักษณะเป็นดินร่วนปนดินเหนียวและดินร่วนปนทราย ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองสุโขทัยในปัจจุบันไปทางทิศตะวันออก 12 กิโลเมตร มีลักษณะผังเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีกำแพงเมืองสลับกับคูเมืองรอบ 3 ชั้น มีแนวเทือกเขาประจักษ์อยู่ทางด้านทิศตะวันตก ทางด้านทิศตะวันออกมีคลองแม่รำพันไหลผ่าน ซึ่งจะไหลลงไปสู่แม่น้ำยม กรมศิลปากรได้ ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัย ตั้งแต่ พ.ศ.2478 ต่อมาในปี พ.ศ.2502 ได้ประกาศเขต โบราณเนื้อที่ 2,050 ไร่ ต่อมาในปี พ.ศ.2518 ได้ประกาศเขตเพิ่มเติมเป็นเนื้อที่ทั้งสิ้น 70 ตารางกิโลเมตร หรือ 43,750 ไร่ โบราณสถานที่สำคัญในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ มีทั้งภายในและภายนอกกำแพงเมือง ซึ่งรวมทั้งหมดมีไม่ต่ำกว่า 200 แห่ง โดยมีโบราณสถานที่สำคัญๆ ได้แก่ วัดมหาธาตุ เนินปราสาท วัดศรีสวาย วัดสระศรี วัดสุรศักดิ์ วัดตระพังเงิน วัดศรีชุม วัดพระพายหลวง วัดอโศการาม วัดเชตุพล วัดเจดีย์สี่ห้อง วัดช้างล้อม วัดตระพังทองหลวง วัดสะพานหิน วัดอรัญญิก วัดป่ามะม่วง วัดเขาพระบาทน้อย เป็นต้น จากการดำเนินงานดังกล่าวได้ มีการสำรวจพบโบราณสถาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัดโบราณ นอกจากนี้ยังมีแหล่งเตาเผาภาชนะดินเผา(เตาทุเรียง) กำแพงเมือง คูเมือง คันดินบังคับน้ำ รวมถึงทำนบโบราณ (สรีดถงส์) ด้วย รวมทั้งสิ้น 193 แห่ง โดยแบ่งออกเป็นโบราณสถานกลางเมืองหรือในกำแพงเมือง (ก) จำนวน 60 แห่ง โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านทิศเหนือ (น) จำนวน 27 แห่ง โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านทิศใต้ (ต) จำนวน 37 แห่ง โบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านทิศตะวันออก (ต.อ.) จำนวน 19 แห่ง และโบราณสถานนอกกำแพงเมืองด้านทิศตะวันตก (ต.ต.) จำนวน 50 แห่ง (อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, 2566)

วิเคราะห์การบริหารจัดการพื้นที่อย่างยั่งยืนของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

หลักการการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลกในด้านต่าง ๆ ตามหลักการของกรมศิลปากร ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของชาตรี มหันตรัตน์ และ จันทร์แรม เรือนแป้น (2561) เพราะเป็นกระบวนการในการบริหารจัดการที่ต่างต้องนำองค์ประกอบต่าง ๆ ตามหลักทฤษฎี POSDCoRB ของกูลิค และเออร์วิกูเทอร์ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2560) มาเป็นกระบวนการในการบริหารจัดการ ซึ่งผู้เขียนจะวิเคราะห์หลักการบริหารจัดการพื้นที่อย่างยั่งยืนในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยดังนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน คือ การกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายในการดำเนินงานขององค์กรซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารขององค์กรและการจัดทำวิธีหรือแนวทางในการทำงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบายที่กำหนดไว้ มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 การสำรวจข้อมูลขององค์กร ก่อนการกำหนดนโยบายขององค์กรผู้บริหารองค์กรต้องศึกษาและสำรวจข้อมูลในด้านต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของสมาชิกในองค์กรก่อน ดังนี้ คือ

1.1.1 การร่วมกันสำรวจปัญหาต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อกำหนดเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหา

1.1.2 สำรวจความต้องการของสมาชิกในองค์กรว่าสมาชิกมีความต้องการอย่างไรบ้าง อะไรเป็นความต้องการหลักอะไรเป็นความต้องการรอง

1.1.3 จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของสมาชิกในองค์กร

1.1.4 ศึกษาแนวทางในความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ขององค์กรและการดำเนินการตามความต้องการของสมาชิกในองค์กร

1.1.5 จัดลำดับความสำคัญในการสามารถแก้ไขปัญหา และความสามารถในการสนองตอบความต้องการของสมาชิกและนำไปกำหนดเป็นนโยบายขององค์กร

1.1.6 กำหนดความต้องการในการพัฒนาองค์กรของผู้บริหารองค์กร และจัดลำดับความสำคัญความต้องการดังกล่าวเพื่อเลือกไปเป็นนโยบายขององค์กร

1.2 การกำหนดนโยบายขององค์กร การนำปัญหาต่าง ๆ ที่ได้สำรวจและจัดลำดับความสำคัญตามข้อ 1 มาศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขและดำเนินการโดยแบ่งนโยบายออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายต่อสมาชิก นโยบายต่อนายจ้าง นโยบายต่อองค์กรแรงงานอื่น ๆ ฯลฯ กำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาและเพื่อพัฒนาองค์กรตามลำดับดังนี้ คือ กำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาขององค์กร กำหนดนโยบายเพื่อสนองความต้องการของสมาชิก กำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาองค์กรตามความต้องการของผู้บริหารองค์กร การกำหนดนโยบายตามลำดับการแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของสมาชิกในองค์กรและผู้บริหารองค์กรดังกล่าว คือ เป็นการกำหนดนโยบายที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพต่อการบริหารองค์กรเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของทุกท่านในองค์กร

1.3 การกำหนดนโยบายต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงขององค์กรและสังคม ในการกำหนดนโยบายองค์กรนั้นบริหารองค์กรต้องกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับความเป็นจริงขององค์กรและสังคมเป็นสำคัญ ความเป็นจริงขององค์กรหมายถึง สถานะทางการเงินขององค์กรความรู้และความสามารถของบุคลากรในองค์กร สภาพสังคมในปัจจุบัน เช่น ขณะนี้สังคมของประเทศเป็นระบอบประชาธิปไตยการกำหนดนโยบายก็ต้องให้สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน ไม่ใช่กำหนดนโยบายเหมือนกับองค์กรอยู่ในสมัยที่ประเทศเป็นเผด็จการ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งของการกำหนดนโยบาย เช่น การกำหนดนโยบายในการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารองค์กร

1.4 นโยบายที่กำหนดขึ้นต้องปฏิบัติได้จริง ผู้บริหารองค์กรต้องกำหนดนโยบายที่สามารถปฏิบัติได้จริงไม่ใช่นโยบายที่เกิดจากความต้องของสมาชิกและผู้บริหารองค์กรอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด หรือเป็นเรื่องที่ใหญ่เกินความสามารถของบุคลากรในองค์กรจะกระทำได้ เช่น การกำหนดองค์กรของตนเองเป็นผู้ก่อตั้งสถาบันการศึกษาของขบวนการแรงงาน การกำหนดนโยบายเพื่อก่อตั้งพรรคการเมืองโดยองค์กรของตน เป็นต้น

2. ด้านการจัดองค์กรเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ คือ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารจัดการพื้นที่มรดกโลกประสบความสำเร็จหรือ ล้มเหลว พื้นที่เป็นสิ่งที่ต้องใส่ใจ ด้วยการนำความรู้ในการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับงานบริหารทรัพยากรอาคาร มา ประยุกต์ใช้กับการบริหารพื้นที่ให้เกิดความเหมาะสมและตอบสนองตรงตามความต้องการของผู้ใช้พื้นที่ การจัดระบบความสัมพันธ์ ระหว่างส่วนงานต่าง ๆ และบุคคลในองค์กร โดยกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจขององค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการจัดบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ คือ กลยุทธ์ตลอดจนกระบวนการในการจัดการบุคลากรในองค์กรตามมิติต่าง ๆ ด้วยการจัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติงาน การจัดให้มีการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายด้วยการจัดฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การจัดองค์ความรู้ในหน่วยงาน และการให้ทุนการศึกษาต่อในระดับสูง รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยประเมินจากข้อตกลงในการปฏิบัติงานที่ได้จัดทำไว้ เพื่อให้บุคลากรสามารถดำเนินการทำงานตามหน้าที่ของตนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเกิดปัญหาให้น้อยที่สุด รวมถึงการพัฒนาให้บุคลากรมีศักยภาพเพิ่มขึ้น เพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อความสำเร็จขององค์กรที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

4. ด้านการอำนวยความสะดวกและการสื่อสาร คือ ผู้บริหารจะเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจในการสั่งการ โดยการสั่งการเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของสายการบังคับบัญชา และมีการมอบอำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและยุติธรรม

5. ด้านการประสานงาน คือ การดำเนินโครงการต่าง ๆ ได้มีการประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านของพื้นที่ อุปกรณ์ งบประมาณ ฯลฯ อันก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจทั้งภายใน องค์กรและภายนอกองค์กร ซึ่งทำให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความราบรื่น โดยประสานความร่วมมือในพื้นที่พิเศษแต่ละแห่งให้มีคณะที่ปรึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนจากภาครัฐภาคเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนชุมชนท้องถิ่นที่คณะกรรมการเสนอรัฐมนตรีแต่งตั้งจากหน่วยงานหรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง หรือสัมพันธ์กับพื้นที่พิเศษนั้นนอกจากนี้ ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือร่วมกัน อพท. โดย อพท.4 ควรมีการประสานงานในระดับจังหวัดเพื่อขอการสนับสนุนในการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ขอร้องการสนับสนุนจังหวัด ในการแต่งตั้ง อพท.4 ร่วมเป็นคณะกรรมการ หรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ การพัฒนา และการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อให้สามารถนำเสนอแนวทางและข้อคิดเห็นเพื่อให้การท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับแผนแม่บทที่มีการศึกษา และจัดทำขึ้นนี้เพื่อความเป็นเอกภาพในการดำเนินงาน และ
- 2) ขอร้องการสนับสนุนจากจังหวัดในการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่พิเศษ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน มีการแต่งตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะกรรมการ และมี อพท.4 เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ

6. ด้านการรายงานผลการปฏิบัติการ คือ การรายงานผลการปฏิบัติการเพื่อให้ทราบถึงภารกิจ ที่ได้รับมอบหมาย หลังจากปฏิบัติงานเสร็จสิ้นแล้ว และเสนอต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมทั้งต้องสะท้อนให้เห็นถึงผลความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการวิเคราะห์การประเมินและสรุปผลเสนอผู้บริหาร เพื่อนำผลความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไปปรับปรุงการบริหารจัดการพื้นที่ และยังมีการติดตามผลการดำเนินงานโดย อพท.4 เป็นหน่วยประสานงานหลัก เพื่อการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการรวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่ามีการดำเนินโครงการตามงบประมาณที่ได้รับหรือไม่นี้ ซึ่งหลังจากการประเมินผลการดำเนินงานแล้ว คณะทำงานดังกล่าวจะทำหน้าที่ในการพิจารณาจัดทำหรือปรับปรุงแผนงานโครงการสำหรับปีงบประมาณถัดไปตามความจำเป็นและความเหมาะสมต่อไป

7. ด้านการบริหารงบประมาณในพื้นที่ คือ ในการบูรณาการเพื่อบริหารจัดการงบประมาณสามารถดำเนินการได้ในทั้งช่องทางการจัดทำคำขอสนับสนุนงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วน of หน่วยงานราชการในท้องถิ่นในพื้นที่พิเศษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้การกำหนดแผนงานให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งจะสอดคล้องกับการประสานงานของ อพท. 4 เพื่อขับเคลื่อนงบประมาณมาดำเนินการต่าง ๆ สำหรับการสนับสนุนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะมีแหล่งเงินที่สามารถให้การอุดหนุนและสนับสนุนได้ในเงื่อนไขต่างๆ ซึ่งเป็นทางเลือกอย่างเช่น กองทุนส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย กองทุนสิ่งแวดล้อม กองทุนอนุรักษ์พลังงาน และ

แหล่งเงินทุนสนับสนุน โดยการกู้ยืมเงิน BOI หรือ SME เป็นต้น ซึ่งการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า มีการจัดสรรปันส่วนงบประมาณในการดำเนินงานพัฒนาให้กับทุก โครงการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน มีการดำเนินการประกาศ สอปรราคาและประกวดราคาอย่างโปร่งใส มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามแผนการจัด พัสตุ และมีการเปิดเผยโครงการ กิจกรรม จัดซื้อ จัดจ้างในทุกโครงการให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ รวมถึงการจัดทำและเผยแพร่ แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ

สรุป

การบริหารจัดการพื้นที่อย่างยั่งยืนต้องมีการประเมินสถานการณ์และศักยภาพด้านการบริหารจัดการพื้นที่ของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพื่อสร้างกลยุทธ์ใหม่จากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบัน (TOWS Matrix) เป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการบริหารจัดการ สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) กลยุทธ์เชิงรุก (SO) คือ อนุรักษ์ บูรณะ พื้นฟู แหล่งโบราณสถาน แหล่งโบราณคดีและแหล่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และรักษาคุณค่าแห่งความเป็นมรดกโลก ขยายองค์ความรู้ด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของชาติและแหล่งมรดกโลก พัฒนาอุทยานประวัติศาสตร์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้อย่างยั่งยืน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์และการจัดการตามอนุสัญญาฯคุ้มครองแหล่งมรดกโลก 2) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) คือ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายพัฒนาการเดินทางเชื่อมโยงเพื่อการท่องเที่ยว พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว บริหารการพัฒนาเมืองควบคู่กับการจัดการการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกอย่างยั่งยืน พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกระดับนานาชาติ 3) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) คือ ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานของการท่องเที่ยว สร้างเรื่องราวเชื่อมโยงพัฒนาโครงข่าย เส้นทางเพื่อเพิ่มคุณค่าในการท่องเที่ยว พัฒนาต่อยอดคุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มในการท่องเที่ยวตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พัฒนาเครือข่ายและกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลก เสริมสร้างสมรรถนะ ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และ 4) กลยุทธ์เชิงรับ (WT) คือ พัฒนาการประชาสัมพันธ์และทำการตลาด สร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีสำหรับการท่องเที่ยว ส่งเสริมการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว พัฒนาสืบสานองค์ความรู้และวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กองจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม. (2556). *ชุดความรู้ด้านการอนุรักษ์ คัมภีร์แห่งมรดกโลก เล่มที่ 3 การเตรียมการขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลก*. กรุงเทพมหานคร: โมนิกราฟ สตูดิโอ.
- ปฎิธรรม สำเนียง, ทวีศักดิ์ ชูมา, พระมหาอุดร อุตตโร, และพระครูศรีสุธรรมนิวิฐ. (2560). การส่งเสริมการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมเชิงพุทธในการอนุรักษ์มรดกโลก. *รายงานการวิจัย*. วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภัทรานิษฐ์ ศุภกิจโกศล, กาหลง กลิ่นจันทร์, วนธนี สุดศิริ, สาระ มีผลกิจ และ บุรพร กาบุญ. (2554). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลก กรณีศึกษา: อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย – ศรีสัชนาลัย – กำแพงเพชร*. *รายงานการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2550). *การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาของหน่วยงานของรัฐ*. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2555). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศิริ ถิอาสนา. (2557). *เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิด หลักการสู่การบริหารจัดการ คุณภาพการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2560). *การบริหารการตลาดยุคใหม่ ฉบับปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพมหานคร: Dimond in Business World.
- สำนักงานพื้นที่พิเศษ 4. (2566). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่พิเศษมรดกโลกสุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร (พ.ศ.2566-2570)*. กรุงเทพมหานคร: องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย. (2566). *ข้อมูลอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย*. สุโขทัย: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย.
- Drucker, P.F. (1998). *Management : Tasks. Responsibilities. Practices*.

ภาวะผู้นำเชิงพุทธตามหลักธรรมาภิบาล

Buddhist Leadership According to the Principles of Good Governance

พระปลัดนัฐพงศ์ ขนติสมปนโน (หมื่นแก้ว),
พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปญโญ และ เอกราช โฆสิตพิมานเวช
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Phrapalad Nuttapong Khantisampanno (Muenkaew),
Phramaha Phisit Visitthapanyo and Ekkarach Kositpimanwach
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khonkaen Campus
Corresponding Author, Email: do1433@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงพุทธตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งผู้นำในยุคปัจจุบันต้องรู้จักการปรับตัวในการบริหาร ที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางสังคม ซึ่งการมีภาวะผู้นำเชิงพุทธนั้น ผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่ตั้งอยู่ในธรรม มีความรอบรู้ มีความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละ ไม่มีอคติ ปฏิบัติงานโดยยึดหลักกฎหมาย มุ่งพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังนั้น หลักธรรมาภิบาลจึงเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้มีหลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยการประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อันจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้า ความสันติสุข และความมั่นคงของประเทศต่อไป

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; เชิงพุทธ; หลักธรรมาภิบาล

* วันที่รับบทความ : 28 พฤษภาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 27 มิถุนายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 28 มิถุนายน 2567

Received: May 28, 2024; Revised: June 27, 2024; Accepted: June 28, 2024

Abstract

This academic article aims to study ethical leadership according to the principles of good governance. Which consists of the rule of law, the principle of morality, and the principle of transparency. Participation principles Principles of Responsibility and the principle of value Today's leaders must know how to adapt in management. that will help solve corruption problems Solving social conflicts which has Buddhist leadership Leaders must be dharma-based, knowledgeable, capable, and honest. Be selfless, not biased, and work according to the principles of the law. Focus on developing morality and ethics and principles of good governance for living together happily Therefore, the principles of good governance Therefore, it is an important guideline for organizing society in both the government, private and public sectors. To have management principles that are efficient, moral, and transparent. Can be checked and participation of all s ectors By applying Buddhist principles which will bring further progress, peace, and stability of the country.

Keywords: Leadership; Buddhist principles; principles of good governance

บทนำ

การบริหารงานในยุคปัจจุบัน เรื่องจริยธรรมยังคงเป็นที่น่าสนใจและจับตามองมาตลอดซึ่งผู้บริหารที่เก่งเรื่องงาน รอบรู้ ฉลาด แต่มักขาดคุณธรรมจริยธรรมในตนเอง และไม่มีวุฒิภาวะพอ ส่งผลต่อเพื่อนร่วมงาน หรือผู้ตามได้ เพราะส่วนใหญ่แล้วสังคมมีความต้องการผู้บริหารที่มีจริยธรรม มีทั้งความยุติธรรม ศีลธรรม ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเท่าเทียมมากกว่า ผู้บริหารที่มีพฤติกรรมปิดบังซ่อนเร้น ทุจริต ไม่โปร่งใสในการทำงานนั้น และส่งผลให้ผู้บริหารดังกล่าวไม่สามารถอยู่ในสังคมได้ (ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2549) ปัญหาทางจริยธรรมเป็นปัญหาเกี่ยวกับการกระทำ กับความประพฤติที่มีความหมายดีชั่ว ถูก ผิด ควร ไม่ควร ความประพฤติที่ผิด จริยธรรมตั้งแต่เรื่องง่าย ๆ ไปจนถึงเรื่องที่สลับซับซ้อน และปัญหาในเรื่องการวินิจฉัยตัดสินว่าอะไรคือความ ประพฤติที่ดีชั่ว ถูก ผิด ควรไม่ควรถ้าสังคมขาดมาตรฐานในการตัดสินทางจริยธรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ย่อมทำให้ปัญหาจริยธรรมในระดับปรากฏการณ์ทางสังคมแก้ไขได้ยาก (สรเสริญ อินทรรัตน์ และคณะ, 2552)

ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการของบุคคลที่สามารถใช้ศิลปะในการโน้มน้าวผู้อื่นให้ร่วมมือร่วมใจกัน ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำจะต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมทั้งด้าน ความรู้ ความสามารถ สติปัญญา มีการมองการณ์ไกล มีความเป็นธรรม โดยยึดหลักธรรมประจำใจในการ บริหารจัดการ มีความรับผิดชอบ เข้าใจความเป็นคนของ ผู้ร่วมงาน ภาวะผู้นำเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญ ต่อองค์การ ผู้นำมีบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ กันขึ้นอยู่กับเป้าหมายของงานหรือกิจกรรม ปัญหาสถานการณ์และ กลุ่มที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงทำให้ผู้นำต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในยุค การเปลี่ยนแปลงที่มาเกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อม แต่ปัจจุบันยังพบข้อถกเถียงกันในสังคมอย่างกว้างขวาง ในทางเลืกระหว่างผู้บริหารที่มีจริยธรรม กับผู้บริหารที่มีความสามารถ ทำให้มีเสียงสะท้อน จากสังคมที่ ต้องการผู้บริหารที่มีคุณสมบัติพร้อมทั้งสองประการ คือ ทั้งเก่งและดี (สิวลี ศิริไล, 2550) อย่างไรก็ตามมักจะ

ไม่พบคุณสมบัติที่สมบูรณ์ดังกล่าวในผู้บริหารในแต่ละระดับจนถึงระดับสากล และยังพบอีกว่าผู้บริหารในปัจจุบันทั้งที่มาจากการสอบคัดเลือกรวมทั้งมาจากการสรรหาส่วนใหญ่จะมีคุณสมบัติที่โดดเด่นด้านความรู้ความสามารถมาก ดังนั้นผู้บริหารในยุคปัจจุบันจึงโน้มเอียงไปทางด้านความรู้ ความสามารถมากกว่าจริยธรรม ปรากฏการณ์เหล่านี้ส่งผลให้องค์กรและบุคคลในองค์กรเกิดความลำบากในการทำงาน เกิดความขัดแย้งและลูกหลานรุนแรงไปถึงขั้นร้องเรียนฟ้องร้องการบริหารได้ ดังนั้นภาวะผู้นำจริยธรรมจึงมีความสำคัญกับการบริหาร (ชุตินา รักษ์บางแหลม, 2559) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญทั้งต่อตนเองและต่อองค์กร ดังนี้ 1) ความสำคัญต่อตนเอง คือ ผู้นำหรือผู้บริหารที่มีจริยธรรมทำให้ได้รับความเชื่อถือและความไว้วางใจ จากผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้องสร้างความเคารพศรัทธา ความรักใคร่ ความสวามิภักดิ์ ความผูกพันเป็นกันเอง และเกิดความพึงพอใจช่วยเพิ่มศักยภาพมีขีดความสามารถในการทำงานให้สำเร็จเหนือผู้อื่นและเพิ่มสัมพันธภาพที่ดี การคำนึงถึงคุณค่าทางจริยธรรมช่วยเพิ่มทักษะทางด้านการพัฒนาตนเองของผู้นำทำให้เป็นผู้นำที่มีคุณภาพสูงขึ้น 2) ความสำคัญต่อองค์กร คือ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพึงพอใจและยินยอมปฏิบัติตามผู้นำอย่างเต็มใจนำไปสู่การทุ่มเทการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ทำให้การบริหารจัดการราบรื่น ส่งเสริม ความก้าวหน้าขององค์กร เกิดความสมัครสมานสามัคคีระหว่างบุคคลและหมู่คณะ องค์กรมีความเข้มแข็งและประสบความสำเร็จของงานและองค์กร (กันยมาส ชูจีน, 2559)

ความหมายของคุณลักษณะความเป็นผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำ ก่อนอื่นเราจะต้องแยกแยะคำ 2 คำ คือ คำว่า ภาวะผู้นำและคำว่า ผู้นำออกจากกัน เพราะคำว่า “ภาวะผู้นำ” นั้นเป็นคำที่แสดงถึงคุณสมบัติ หรือเป็นคุณสมบัติของผู้นำ เช่น สติปัญญา ความดีงาม ความรู้ความสามารถของบุคคล ส่วนคำว่า “ภาวะผู้นำ” นั้นพูดด้วยภาษาพื้น ๆ แบบชาวบ้านก็คือ “ความเป็นผู้นำ” นั่นเอง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ส่วนความหมายของ “ผู้นำ” นั้นค่อนข้างจะชัดเจนในตัวเองก็ว่าเป็นคนที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายต่างๆ หรือเป็นบุคคลที่จะมาประสานช่วยให้คนทั้งหลายรวมกัน โดยที่ว่าจะเป็นการอยู่ร่วมกันก็ตาม หรือทำการร่วมมือกันก็ตาม ให้พากันไปด้วยดีสู่จุดมุ่งหมายที่ดีงาม โดยถูกต้องตาม “ทำนองครองธรรม” (พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), 2540)

จะเห็นได้ว่า คำ 2 คำนี้จะแยกออกจากกันโดยเด็ดขาดไม่ได้ หากมีคำว่าผู้นำแล้วย่อม มีคุณสมบัติติดตัวผู้นำนั้นมาด้วยเสมอ ถ้าเป็นคุณสมบัติที่ดีเราเรียกผู้นำคนนั้นว่า มีภาวะผู้นำที่ดี มีภาวะผู้นำที่สูง ถ้าเป็นคุณสมบัติที่ไม่ดี เราเรียกผู้นำคนนั้นว่า มีภาวะผู้นำที่ไม่ดี หรือภาวะผู้นำที่ต่ำ ในที่นี้เราจะกล่าวถึงความหมายของคำว่า ภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้นำที่มีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันไปมากมายตามความคิดเห็นที่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของแต่ละท่านกมล รักสวน ได้กล่าวถึงความหมายของภาวะผู้นำ โดยอ้างจากนักวิชาการทางการบริหารมากมาย ซึ่งบางท่านเรียกภาวะผู้นำ “ความเป็นผู้นำ” “การเป็นผู้นำ” หรือ “ประมุขศิลป์” (กมล รักสวน, 2532)

ไม่ว่าภาษาไทย จะใช้คำใดก็ตามในภาษาอังกฤษส่วนใหญ่จะใช้คำว่า “Leadership” หรือภาวะผู้นำ แม้จะมีคำอื่นๆ ในภาษาอังกฤษที่มีความหมายถึงผู้นำ เช่น Supervisor, Foreman, Forelady, Leadman, Section Chief, Front-Line Supervisor, Floor Chief, Section Head หรือ Department Head ซึ่งเป็นผู้นำในระดับต่างๆ ก็ตาม (ชาญชัย อาจिनสมาจารย์, 2543)

สโตกคิลล์ (Stogdill, 1974) ได้เปรียบเทียบความหมายหรือคำจำกัดความซึ่งมีอยู่มากมายของคำว่า “ภาวะผู้นำ” ว่ามีมากเท่ากับจำนวนคนที่จะพยายามจะอธิบายความหมายของมันตามความคิดของท่าน ภาวะผู้นำ คือ คุณลักษณะของแต่ละบุคคล พฤติกรรมที่แสดงออก อิทธิพลที่เขามีต่อคนอื่น รูปแบบของปฏิสัมพันธ์ บทบาท อาชีพ ตำแหน่งทางการบริหาร ตลอดจนการที่บุคคลอื่นยอมรับอิทธิพลที่เกิดจากกฎระเบียบของผู้นำนั้น

Hemphill and Coons ภาวะผู้นำ เป็นพฤติกรรมของแต่ละบุคคลเพื่อสั่งการให้กลุ่มทำกิจกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ได้ตกลงกันไว้ (Hemphill, J. K. and Coons, A. E., 1957)

คุนทซ์, โอดอนเนลล์ และไวริช (Koontz, O'Donnell and Weihrich) ภาวะผู้นำ คือ ศิลปะหรือกระบวนการการใช้อิทธิพลต่อผู้อื่นให้เกิดความกระตือรือร้นอย่างเต็มที่ที่จะบรรลุถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม (Koontz, O'Donnell and Weihrich, 1982)

นอกจากนั้นผู้นำ หมายถึงบุคคลที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่นหมายถึงบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นมา หรือได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าในการดำเนินงานต่างๆ

สรุปได้ว่า ภาวะความเป็นผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นโดยได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น เป็นผู้ทำให้บุคคลอื่นไว้วางใจและให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้มีหน้าที่ในการอำนวยการหรือสั่งการ บังคับบัญชา ประสานงานโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority) เพื่อให้กิจการงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ต้องการความเป็นผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ศิลป์ในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบนพื้นฐานของความถูกต้องและผลประโยชน์ขององค์กร

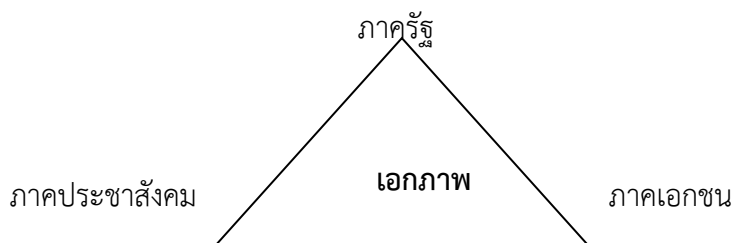
แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

แนวคิดธรรมาภิบาลได้มีการพูดถึงเป็นครั้งแรกในแวดวงของหน่วยงานระหว่างประเทศที่มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการพัฒนาประเทศนับแต่ปลายคริสต์ศักราชที่ 1980 ภายหลังจากที่ได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับผลของนโยบายการปรับโครงสร้างของธนาคารโลก ในการกล่าวถึงธรรมชาติและรูปแบบของระบบการเมืองที่ครอบคลุมถึงความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติ (Accountability) และความโปร่งใส (Transparency) ในการตัดสินใจจากนั้นได้มีการนำแนวคิดนี้ไปใช้อย่างกว้างขวางในหมู่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การระหว่างประเทศที่มีส่วนร่วมใน

โครงการให้ความช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนา ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการนำแนวคิดธรรมาภิบาล มาปรับใช้ในระบบราชการอย่างจริงจัง นับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2538 ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทยได้รับแรงผลักดันอย่างมากจากกระแสโลกาภิวัตน์ ปัญหาเศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงสถานะการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ ในภูมิภาค ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนา ปฏิรูปโครงสร้าง และวิธีการปฏิบัติของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

มูลเหตุจูงใจให้บุคคลเหล่านี้หันมาองการบริหารจัดการที่ดี คือ ความล้มเหลวของประเทศที่ได้รับ ความช่วยเหลือในการพัฒนาประเทศตามแนวทางของประเทศซีกโลกตะวันตก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศในแถบ ลาตินอเมริกาและแอฟริกา ผู้รับผิดชอบมองว่าสาเหตุของ ความล้มเหลวมาจากการที่รัฐไร้ความสามารถที่จะ ดำเนินการตามที่ได้รับคำแนะนำ ทั้งนี้ มุมมองดังกล่าวถือว่ารัฐบาลเป็นศูนย์กลางของการตัดสินใจที่สำคัญใน สังคมทุกระดับ จึงมีการเรียกร้อง ให้มีการปรับปรุงการบริหาร ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงโครงสร้าง และระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ค่อนข้างซับซ้อนของรัฐบาล เพื่อเอื้ออำนวยต่อการนำนโยบายในการพัฒนาประเทศไปปฏิบัติ ดังนั้น จึงมี การศึกษาและนำแนวคิดของธรรมาภิบาล มาผสมผสานกับรูปแบบการปกครองที่ใช้อยู่ และมีการผลักดันให้ เป็นหลักในการสร้างการปกครอง ที่ดีของประเทศ (บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ, 2544)

การส่งเสริมให้เกิดการสร้างธรรมาภิบาลนั้น มาจากความร่วมมือของทั้งสถาบันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการที่ดี ดังแผนภาพ

บทบาทของรัฐที่สำคัญนั้น คือ รัฐเป็นผู้มีบทบาทในการวางรากฐาน และรักษากฎระเบียบต่าง ๆ การสร้างธรรมาภิบาลของรัฐนั้นจำเป็นต้องอาศัยระบบการจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ มีการรับผิดชอบ ภายใต้กฎหมาย และนโยบายที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องมีการปฏิรูป ระบบราชการ เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบภายใต้กรอบของ กฎหมาย ซึ่งจุดมุ่งหมายในการสร้างธรรมาภิบาลของภาครัฐนั้น จะต้องพยายามปฏิรูปการบริหารจัดการให้ ถูกต้องตามหลักเหตุผล และหน้าที่ มีระบบความรับผิดชอบต่อด้านการเงินที่มีประสิทธิภาพมาใช้ และให้มีความ โปร่งในการปฏิบัติงาน ยกย่องความชำนาญของภาครัฐให้มีความทันสมัย เป็นต้น ส่วนบทบาทขององค์กร ภาคเอกชนและบทบาทของประชาสังคม ที่มีต่อการสร้างธรรมาภิบาล คือ การรวมตัวกันของสาธารณชนใน การต่อต้านการทุจริตและการประพฤติมิชอบ โดยรัฐควรมีการหามาตรการที่จะกระตุ้นให้เกิดการตระหนักถึง การทำผิดจรรยาบรรณ

คำว่า “Government” หรือการปกครองที่หมายถึง รัฐบาล โดยทั่วไปรัฐบาลเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อธรรมาภิบาล หลักการของธรรมาภิบาลสามารถจะดำรงอยู่ได้ ถึงแม้ว่าจะมีรัฐบาลที่ได้รับการยอมรับก็ตาม (สถาบันพระปกเกล้า, 2566)

การพัฒนาที่ผ่านมาไม่สามารถส่งผลให้ระบบการบริหารจัดการประเทศปรับเปลี่ยนสู่การมีระบบธรรมาภิบาลอย่างแท้จริงได้ คงเป็นเพียงการปรับเปลี่ยนในเชิงรูปแบบที่ไม่สามารถพัฒนาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึงในทุกระดับ ดังนั้น การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในการบริหารจัดการประเทศอย่างแท้จริง จึงกำหนดให้มียุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินการดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) 1) เสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและวัฒนธรรมธรรมาภิบาล ให้เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย 2) เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ 3) สร้างภาคราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาลเน้นการอำนวยความสะดวกแทนการกำกับควบคุม และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา 4) กระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง 5) ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริต และเป็นบรรษัทภิบาลมากขึ้น 6) ปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ และขั้นตอนกระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา 7) รักษาและเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพและความยั่งยืน

แนวคิดหลักธรรมาภิบาลสากล (Good Governance)

แนวความคิดเรื่อง Good Governance เป็นแนวความคิดของธนาคารโลก (World Bank) ที่นำมาใช้ในการกำหนดนโยบายการให้กู้เงินกับประเทศในซีกโลกใต้ ตั้งแต่ช่วยทศวรรษ 1980 เพื่อแก้ปัญหาเรื่องความไร้ประสิทธิภาพ และการคอร์รัปชันของรัฐบาลในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศในแถบละตินอเมริกาและแอฟริกา ที่มีปัญหาในการบริหารงานจนทำให้เกิดปัญหา เนื่องจากการกู้เงินธนาคารโลกไปแล้ว ไม่สามารถหาเงินมาชำระคืนได้ ธนาคารโลกให้ความหมายไว้ว่า “Good Governance” คือ ลักษณะและวิถีทางของการที่อำนาจได้ถูกใช้ไปในการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนา

จะเห็นว่า ในทัศนะของธนาคารโลก Good Governance คือ การใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อจัดการงานของบ้านเมือง ด้วยการให้บริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ มีระบบที่ยุติธรรม และกระบวนการทางกฎหมายที่เป็นอิสระ เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ เป็นไปตามสัญญา มีฝ่ายบริหารที่โปร่งใส มีระบบราชการที่เคารพสิทธิของพลเมือง มีฝ่ายนิติบัญญัติที่มีความรับผิดชอบ และมีสื่อมวลชนที่เป็นเสรี

หลัก Good Governance ที่องค์การสหประชาชาติอธิบายไว้ในเว็บไซต์สหประชาชาติ (United Nation's ESCAP) มีอยู่ 8 ประการที่สำคัญ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วม (Participation) 2) ยึดหลักกฎหมาย (Rule of Law) 3) ความโปร่งใส (Transparency) 4) สมประโยชน์ทุกฝ่ายภายในระยะเวลาที่เหมาะสม (Responsiveness) 5) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของฉันทมติ (Consensus-Oriented) 6) ความเสมอภาคและความทัดเทียม (Equity and Inclusiveness) 7) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (Effectiveness and Efficiency) 8) มีผู้รับผิดชอบ (Accountability) ต่อนโยบายหรือแผนงานที่จะทำ

และได้มีนักวิชาการให้นิยามความหมายหรือคำจำกัดความ ซึ่งสามารถประมวลสรุปนิยามคำว่า ธรรมมาภิบาล (Good Governance) ได้กล่าวคือ

คณิน บุญสุวรรณ ได้เลือกใช้คำว่า ธรรมาภิบาล ในการอธิบายในเรื่องที่ไม่ใช่การปกครองประเทศโดยตรง หรือมุ่งชี้ให้เป็นการอธิบายเรื่อง การบริหารจัดการของภาครัฐกิจเอกชนโดยเฉพาะ แต่จะเน้นเรื่องภาพรวมของสังคมที่ทุกฝ่ายต้องมีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์หรือผลกระทบได้เสียต่อกันอย่างใกล้ชิด เพราะคำว่า ธรรมาภิบาล หมายถึงการปกปักรักษาไว้ซึ่งความถูกต้องดีงาม อันมิใช่เป็นความปรารถนา ความต้องการ หรือเป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ หากแต่เป็นความปรารถนา ความต้องการ หรือเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่มีอยู่ในสังคม (คณิน บุญสุวรรณ, 2554)

ธีรยุทธ บุญมี ได้ให้ความหมายธรรมาภิบาลว่า คือ การบริหารการจัดการประเทศที่ดีในทุกๆด้าน และทุกระดับการบริหารจัดการที่ดีดังกล่าวน่าจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีหลักความคิดว่าทั้งประชาชน ข้าราชการ บริหารประเทศเป็นหุ้นส่วน (Partnership) กันในการกำหนดชะตากรรมประเทศ แต่การเป็นหุ้นส่วนไม่ใช่หลักประกันว่าจะเกิดธรรมรัฐ หรือ Good Governance ยังต้องหมายถึงการมีกฎเกณฑ์กติกาที่จะให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้ ประสิทธิภาพความเป็นธรรมและการมีส่วนร่วมของสังคมที่จะกำหนดนโยบายบริหาร ตรวจสอบประเมินผลอย่างจริงจัง (ธีรยุทธ บุญมี, 2541)

ชัยอนันต์ สมุทรวานิช ได้ให้ความหมายหลักธรรมาภิบาล หรือการจัดการที่ดี โดยหลักสากลจะประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้ (พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคโล), 2548) 1) ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน หมายถึงการมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม 2) ความโปร่งใส หมายถึง สาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้ 3) ความมั่นใจ หมายถึง การมีหลักการที่แน่นอนเป็นธรรมที่ทำให้สาธารณชนมั่นใจ 4) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการในด้านกิจการของรัฐ

เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ได้กล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง จริยธรรมของการบริหารภาครัฐ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2548 ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ในการจัดงานครบรอบ 50 ปี คณะรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่าการบริหารต้องพูดถึงผู้บริหาร เพราะเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกัน บางกรณีเป็นเรื่องเดียวกันจริยธรรมของการบริหารภาครัฐจะไม่มีทางเกิดผลสำเร็จได้ ถ้าผู้บริหารไม่มีจริยธรรม การใช้จริยธรรมและคุณธรรมในการบริหารงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้บริหารจะต้องมีจิตสำนึกที่จะนำสิ่งที่ดีไป

ใช้และจัดสิ่งที่ไม่ดีให้หมดไป สิ่งเหล่านี้คือ (เปรม ตินสุลนันท, 2548) 1) ความซื่อสัตย์ เป็นจริยธรรมทั้งของการบริหารภาครัฐและของผู้บริหารความซื่อสัตย์ไม่ได้หมายถึง การประพฤติปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น แต่ต้องตามจริยธรรมและศีลธรรมด้วย 2) กฎหมาย เป็นที่ยอมรับกันว่า กฎหมายไม่สามารถอุดช่องโหว่การบริหารผู้บริหารที่จะแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ กฎหมายวางมาตรฐานขั้นต่ำของการประพฤติ มิชอบไว้เท่านั้น แต่มาตรฐานทางจริยธรรมในเรื่องของการประพฤติชอบและความซื่อสัตย์นั้นสูงกว่ากฎหมาย 3) ความเป็นธรรม บอกยากกว่าความเป็นธรรมคืออะไร บ้างว่าความเป็นธรรมอยู่ที่จิตสำนึกของผู้บริหาร ก็ไม่น่าจะถูกนัก เพราะผู้บริหารลำเอียงได้ ถ้าคนส่วนใหญ่ได้ประโยชน์สูงสุดถือว่าเป็นธรรม 4) ประสิทธิภาพเป็นเรื่องเข้าใจง่ายและจริยธรรมของการบริหารที่ถกเถียงกันเกี่ยวกับเรื่องนี้คือ ในตัวประสิทธิภาพเองอาจไม่สอดคล้องกับจริยธรรม กรณีนี้จริยธรรม มีความสำคัญมากเราสามารถหาหนทางที่จะให้ประสิทธิภาพไปด้วยกันได้กับจริยธรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส หรือความเป็นธรรม 5) ความโปร่งใสเป็นเรื่องเข้าใจง่ายและเป็นจริยธรรมของการบริหารเช่นเดียวกันปัจจุบันมีการเรียกร้องหาความโปร่งใสกันมาเพื่อให้ประชาชนตรวจสอบการบริหารภาครัฐได้เรามีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญและในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารบัญญัติให้รัฐเปิดเผยข้อมูลอันเป็นสาธารณประโยชน์แก่ประชาชน การหลีกเลี่ยงไม่เปิดเผยข้อมูลถือได้ว่าขัดจริยธรรม 6) ความมั่นคงของรัฐ เราใช้จริยธรรมในการบริหารงานเพื่อผลประโยชน์ของรัฐความมั่นคงของรัฐคือ ผลประโยชน์ของรัฐ ความมั่นคงของรัฐ คือ ประโยชน์ของรัฐอย่างหนึ่ง การใช้จริยธรรมการบริหารความมั่นคงอาจกระทบสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงหาความสมดุลให้ได้ 7) ค่านิยมของคนไทยส่วนใหญ่ยังเชื่อว่าความร่ำรวยสร้างชื่อเสียงเกียรติยศและฐานะได้ จึงมีคนจำนวนไม่น้อยรีบสร้างความร่ำรวยโดยไม่แยแสต่อจริยธรรม สิ่งหนึ่งที่คิดว่าไม่มีในตำราคือ ความรัก มีคำกล่าวกันว่า ความรักเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ เป็นความปรารถนา เป็นความห่วงหาอาทร ใครก็ตามที่มีความรัก ย่อมมุ่งพยายามที่จะให้สิ่งที่เรารักมีความสุขมีความสุข มีความเจริญ มีความมั่นคง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ได้ระบุหลักการของค่านิยม การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีไว้ดังนี้ “การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่อาจจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกรถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน (สุจิต นิमितกุล, 2543)

ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมรัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติ ภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความร่วมมือร่วมใจ อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี, 2542)

อานันท์ ปันยารชุน ได้กล่าวว่า ธรรมาภิบาล เป็นผลลัพธ์ของการจัดการกิจกรรม ซึ่งบุคคลและสถาบันทั่วไป ภาครัฐและเอกชนมีประโยชน์ร่วมกันได้กระทำลงไปหลายทางมีลักษณะเป็นขบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจนำไปสู่การผสมผสานผลประโยชน์ที่หลากหลายและ ขัดแย้งกันได้ (อานันท์ ปันยารชุน, 2542)

สรุปได้ว่า ธรรมาภิบาล หรือ Good Governance หมายถึง การบริหารการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาประเทศโดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบ 3 ส่วนของสังคมเข้าด้วยกัน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสมดุล ซึ่งจะส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติตลอดจนมีการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความโปร่งใส ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศชาติเป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

หลักธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนา

คำว่า “Good Governance” ถูกนำมาแปลเป็นคำไทยใช้หลายแบบ เช่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยชัยวัฒน์ สถาอานันท์ แปลว่า “ธรรมรัฐ” แปลตามตัวว่า “รัฐที่มีการบริหารบ้านเมืองด้วยความเป็นธรรม” ส่วนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) แปลว่า “ธรรมาภิบาล” แปลว่า “การบริหารงานที่เป็นธรรม” ต่อมาภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แปลว่า “สุประศาสนการ” แปลว่า “การปกครองที่ดี” และธีรยุทธ บุญมี แปลว่า “ธรรมรัฐ” เช่นเดียวกับชัยวัฒน์ สถาอานันท์ แต่หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ สังคม เอกชน และประชาชน ที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรม คำแปลเหล่านี้ในปัจจุบันที่ได้รับการยอมรับมากกว่าคำอื่นๆ คือ “ธรรมาภิบาล”

การที่สังคมโลกและสังคมไทยหันมาให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล ทำให้นักวิชาการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในทางพระพุทธศาสนา หรือในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่างให้ความสนใจกับหลักการทางพระพุทธศาสนา อันสืบเนื่องมาจากสังคมไทยเป็นสังคมพระพุทธศาสนา มีพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของสังคมและวัฒนธรรมทุกด้าน

นักวิชาการเหล่านี้จึงศึกษาหลักธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนา ซึ่งโดยส่วนมากจะเห็นว่า หลักธรรมาภิบาล คือ หลักการปกครองที่ดี หรือหลักการบริหารจัดการที่ดี เมื่อเทียบกับพระพุทธศาสนาหลักการปกครองที่ดีก็คือ ชุตหลักธรรมว่าด้วยการปกครอง หรือส่งเสริมการปกครองต่างๆ เช่น ทศพิธราชธรรม ราชสังคัตถุ อุปนิหัยธรรม เป็นต้น โดยเฉพาะหลักธรรมที่นักวิชาการส่วนมากถือว่า เป็นหลักธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนา คือ หลักทศพิธราชธรรม

ธรรมาภิบาลแนวคิดสากลกับแนวคิดในพระพุทธศาสนา

จากการศึกษาแนวคิดธรรมาภิบาลสากลกับแนวคิดในพระพุทธศาสนาพบว่า มีฐานคิดที่เป็นจุดมุ่งเน้นที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ธรรมาภิบาลสากลมุ่งเน้นระบบ กฎ หรือหลักการโดยภาพรวมขององค์การหรือสังคม ส่วนธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนามุ่งเน้นที่ตัวคน หรือคุณสมบัติของผู้บริหารหรือผู้ปกครองเป็นสำคัญ โดยถือว่า ผู้ปกครองจะต้องเป็นคนดีมีคุณธรรมเท่านั้น จึงจะสามารถปกครององค์การ สังคม หรือประเทศชาติได้อย่างสันติสุขและเจริญก้าวหน้าได้

หากพิจารณาในแง่ฐานคิดที่เป็นทฤษฎีพบว่า แนวคิดธรรมาภิบาลสากลมีลักษณะสอดคล้องกับทฤษฎีหน้าที่ (duty theory) ที่ให้ความสำคัญกับระบบหรือโครงสร้างโดยภาพรวมเป็นสำคัญ ส่วนแนวคิดในพระพุทธศาสนาให้ความสำคัญกับคุณลักษณะเฉพาะของคนหรือผู้นำเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างฐานคิดทั้งสองฝ่ายจะพบว่า ธรรมาภิบาลสากลมีแนวคิดพื้นฐานสำคัญที่ว่า หากองค์การหรือสังคมมีระบบหรือโครงสร้างที่ดี หรือสร้างระบบหรือโครงสร้างที่ดีได้แล้ว หากคนดีได้มาเป็นผู้นำหรือได้เข้ามาในระบบ ระบบที่ดีจะส่งเสริมและสนับสนุนให้คนเหล่านี้พัฒนาองค์การและสังคมให้ประสบความสำเร็จได้รวดเร็วและมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

นอกจากนี้ระบบที่ดียังป้องกันคนที่ไม่ดีในตนเองให้สามารถยับยั้งชั่งใจของตนไม่ให้กระทำความผิดได้ เพราะระบบมีระบบตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ มีความโปร่งใส และยุติธรรม ซึ่งเป็นการปิดช่องไม่เปิดโอกาสให้ผู้นำหรือผู้อยู่ในระบบทำสิ่งที่ไม่ดี ผิดคุณธรรมจริยธรรมได้

กรณีนี้คือ ระบบที่ดี ได้คนที่ดี นอกจากนี้ระบบที่ดียังสามารถคัดเลือกคนที่ดีให้เข้ามาสู่ระบบที่ดีได้โดยง่าย และส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีอีกด้วย เท่ากับว่า “ระบบที่ดีสามารถเลือกคนดี ได้คนดี ส่งเสริมให้เกิดการบริหารปกครองที่ดี ซึ่งจะเป็นผลดีต่อองค์การและสังคม” แต่ถ้าหากมีคนไม่ดีเข้ามาสู่ระบบที่ดี ระบบที่ดีจะทำหน้าที่ตรวจสอบและปิดช่องหรือไม่ให้คนไม่ดีได้มีโอกาสทำสิ่งที่ไม่ดีในระบบ นอกจากนี้ยังสามารถช่วยขจัดคนที่ไม่ดีเหล่านี้ให้ไม่สามารถอยู่ในระบบได้อีกต่อไปอีกด้วย จึงสามารถสรุปลักษณะสำคัญของระบบที่ดี

ได้แก่ 1) คัดเลือกคนดีเข้ามาสู่ระบบ 2) กลั่นกรองคนชั่วไม่ให้เข้ามาสู่ระบบ 3) สนับสนุนหรือส่งเสริมให้คนดีสามารถบริหารปกครองได้ดีและมีความสุข 4) ตรวจสอบ ป้องกัน และกำจัดคนชั่วที่อยู่ในระบบให้ออกไป หรือทำให้คนชั่วเจริญเติบโตในระบบไม่ได้ ในการพัฒนาองค์การหรือสังคมกลุ่มแนวคิดนี้จึงมุ่งสร้างระบบที่ดีก่อนเป็นอันดับแรก

ส่วนหลักธรรมที่จัดว่าเป็นธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนา มีแนวคิดพื้นฐานสำคัญที่ว่า ถึงแม้องค์การหรือสังคมจะมีระบบหรือโครงสร้างที่ดี หรือสามารถสร้างระบบหรือโครงสร้างที่ดีได้แล้ว แต่ถ้าคนในระบบไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือสมาชิกในระบบเป็นคนไม่ดี ขาดคุณธรรมจริยธรรม ไม่มีความรับผิดชอบ เห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้แล้ว แม้จะมีระบบหรือโครงสร้างที่ดีเพียงใดก็ตาม องค์การหรือสังคมนั้นย่อมไม่สามารถพัฒนาได้ และนอกจากพัฒนาไม่ได้แล้วอาจถึงขั้นล่มจมอีกด้วย เพราะคุณธรรมจริยธรรมของคนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าเป็นคนดีหรือไม่ดี

นอกจากนี้คนในระบบที่ไม่ดียังอาจหลีกเลี่ยง หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงระบบนั้นให้ส่งเสริมสนับสนุนความไม่ดีของตนเองอีกด้วย หรือไม่ก็อาจจะขัดขวางทำให้ระบบที่ดีไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ก็ได้ ดังนั้นแนวคิดด้านคุณธรรมจึงมีลักษณะสำคัญ คือ (อำนาจ ยอดทอง, 2557) 1) จะต้องเลือกคนดีมีคุณธรรมเป็นผู้ปกครอง 2) คนดีจะสามารถบริหารจัดการองค์การหรือสังคมได้ดี 3) คนเป็นอยู่อยู่ในระบบและเป็นผู้ใช้ระบบ หากคนไม่ดีระบบก็ทำงานไม่ได้ 4) คนดีสามารถปรับปรุงแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงระบบที่ไม่ได้ให้ดีขึ้น หรือที่มีความบกพร่องให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นได้ 5) คนดีเป็นผู้สร้างระบบที่ดี แต่ระบบที่ดีไม่สามารถสร้างคนดีได้

จะเห็นว่า แนวคิดธรรมาภิบาลสากล และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นักวิชาการบางท่านเห็นว่าเป็นธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนา ต่างมีฐานคิด ทฤษฎี และจุดเน้นที่แตกต่างกัน นอกจากแตกต่างกันแล้วยังเป็นความแตกต่างกันคนละชั่วอีกด้วย คือ ธรรมาภิบาลสากลสอดคล้องกับทฤษฎีหน้าที่

ส่วนหลักธรรมในพระพุทธศาสนาสอดคล้องกับทฤษฎีคุณธรรม หรือธรรมาภิบาลสากลถือว่า ระบบดีสำคัญกว่าคนดี ส่วนพระพุทธศาสนาถือว่า คนดีสำคัญกว่าระบบดี หรือธรรมาภิบาลสากลมีจุดเน้นที่ระบบโครงสร้าง ส่วนพระพุทธศาสนาเน้นที่ตัวคนหรือคุณสมบัติของคน

เมื่อเป็นเช่นนี้การกล่าวที่ว่า “ธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนา” หรือ “หลักธรรมต่างๆ ในการปกครองมีทศพิธราชธรรมเป็นต้น เป็นหลักธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนา” ย่อมไม่ถูกต้องและไม่สามารถกล่าวได้เช่นนั้น เพราะธรรมาภิบาลสากล และหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ต่างมีฐานคิด ทฤษฎี และจุดเน้นที่แตกต่างกันอย่างมาก

ปัจจุบันที่ควรมีการนำมาศึกษาในพระพุทธศาสนา แต่เนื่องจากเป็นแนวคิดที่มีฐานคิดแตกต่างกันและมีจุดเน้นที่แตกต่างกันอีกด้วย ถึงกระนั้นก็ยังทำให้เห็นความสัมพันธ์หรือความเชื่อมโยงของฐานคิดทั้งสองได้

แสดงให้เห็นว่ายังมีแนวทางที่จะศึกษาร่วมกันได้ เพียงแต่ต้องใช้คำใหม่ จากคำกล่าวที่ว่า “หลักธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนา” หรือ ““หลักธรรมต่างๆ ในการปกครองมี ทศพิธราชธรรม เป็นต้น เป็นหลักธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนา” เปลี่ยนมาเป็น “หลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่สนับสนุนหรือส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล” หรือ “หลักธรรมในการปกครองมีทศพิธราชธรรม เป็นต้น เป็นหลักการที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้เกิดธรรมาภิบาล” ซึ่งสามารถเข้ากับฐานคิดที่ว่า “คนดีมีคุณธรรมจะส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดระบบที่ดี” อันเป็นการเชื่อมฐานคิดที่แตกต่างกันระหว่างธรรมาภิบาลสากลกับฐานคิดหลักธรรมเกี่ยวกับการปกครองในพระพุทธศาสนา

อย่างไรก็ตามก็กลับก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกว่า “ทศพิธราชธรรมซึ่งจัดเป็นหลักคุณธรรมของนักปกครองที่ดีจะสามารถส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดระบบโครงสร้างที่ดีแบบธรรมาภิบาลสากลได้อย่างไร” ซึ่งประเด็นสำคัญในที่นี้คือประเด็นว่าด้วยการเชื่อมโยงทศพิธราชธรรมว่า ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดธรรมาภิบาลทั้ง 8 ประการหรือข้อใดข้อหนึ่งได้อย่างไร ซึ่งประเด็นนี้เป็นประเด็นที่นักวิชาการต่างๆ ที่สนับสนุนธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนาไม่เคยสนใจ

ประเด็นแรก ที่เราจะพิจารณาก่อน คือ หลักธรรมข้อใดในพระพุทธศาสนาที่จะสามารถส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดธรรมาภิบาลข้อใดได้บ้าง ก่อนอื่นจะต้องพิจารณาหลักทศพิธราชธรรมเสียก่อน กล่าวคือ ทศพิธราชธรรมมี 10 ประการ ดังนี้ 1. ทาน การให้สิ่งของ 2. ศีล ประพฤติดีงาม 3. ปริจจาคะ ความเสียสละ 4. อาชวชะ ความซื่อตรง 5. มัททวะ ความอ่อนโยน 6. ตบะ ไม่หมกมุ่นในความสุขสำราญ 7. อักโกธะ ความไม่โกรธ 8. อวิหิงสา ความไม่ข่มเหงเบียดเบียน 9. ขันติ ความอดทน 10. อวิโรธนะ ความไม่คลาดธรรม

ส่วนหลักธรรมาภิบาลสากลมี 8 ประการ ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วม (Participation) 2. ยึดหลักกฎหมาย (Rule of Law) 3. ความโปร่งใส (Transparency) 4. สมประโยชน์ทุกฝ่ายภายในระยะเวลาที่เหมาะสม (Responsiveness) 5. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของฉันทมติ (Consensus-Oriented) 6. ความเสมอภาคและความทัดเทียม (Equity and Inclusiveness) 7. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (Effectiveness and Efficiency) 8. มีผู้รับผิดชอบ (Accountability) ต่อนโยบายหรือแผนงานที่จะทำ

ดังนั้นแนวคิดธรรมาภิบาลสากลกับหลักธรรมที่เกี่ยวกับการปกครองมีทศพิธราชธรรมเป็นต้นเป็น หลักธรรมที่มีจุดเน้น มีฐานคิดทฤษฎีที่แตกต่างกัน โดยที่ธรรมาภิบาลสากลมีฐานคิดสอดคล้องกับทฤษฎีหน้าที่ เน้นระบบหรือโครงสร้างในภาพรวม ไม่สนใจคุณลักษณะของคน ส่วนหลักธรรมในพระพุทธศาสนาสอดคล้องกับทฤษฎีตรงข้ามกับทฤษฎีหน้าที่ คือ ทฤษฎีคุณธรรม ซึ่งเน้นที่ตัวคน หรือคุณสมบัติของนักปกครองที่ดี ไม่ได้ให้ความสำคัญกับระบบ

สามารถกล่าวได้ในเชิงความสัมพันธ์ต่อกันได้ว่า “ระบบที่ดีย่อมส่งเสริมสนับสนุนคนดี” หรือ “คนดีย่อมสามารถอยู่ในระบบที่ดีและพัฒนาระบบให้ดีขึ้นได้” ดังนั้นจึงสามารถเปลี่ยนมากกล่าวได้ว่า “หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาส่งเสริมหรือสนับสนุนธรรมาภิบาล” แทน ซึ่งสามารถแก้ปัญหาข้างต้นได้ แต่กระนั้นก็ยังต้องประสบกับปัญหาใหม่ว่า แล้วหลักธรรมดังกล่าวของพระพุทธศาสนาส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดหลักธรรมาภิบาลข้อใดได้บ้าง

ประเด็นนี้พระพุทธศาสนาเชื่อว่า ความดีจะสนับสนุนหรือส่งเสริมความดีด้วยกัน เมื่อหลักทศพิธราชธรรมเป็นคุณธรรมดีงามของผู้บริหารหรือผู้ปกครอง ดังนั้น หลักธรรมดังกล่าวก็ย่อมที่จะส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดหลักธรรมาภิบาลทุกข้อ เพราะหลักธรรมาภิบาลทุกข้อเป็นหลักการที่ดีสำหรับผู้บริหารหรือผู้ปกครองนั่นเอง

สรุป

ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นโดยได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น เป็นผู้ทำให้บุคคลอื่นไว้วางใจและให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือสั่งการ บังคับบัญชา ประสานงานโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority) เพื่อให้กิจการงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ต้องการความเป็นผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ศิลป์ในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบนพื้นฐานของความถูกต้องและผลประโยชน์ขององค์กร

ภาวะผู้นำเชิงพุทธ หมายถึง การที่ผู้นำนั้นใช้ความรู้ ความสามารถ ใช้สติปัญญา หรือ อำนาจอิทธิพลต่างๆ ของผู้นำในการจูงใจผู้อื่นหรือชักนำพาผู้อื่นให้ร่วมปฏิบัติงานหรือร่วมกิจกรรม ของกลุ่มให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ และหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานต่างๆ ซึ่งจะทำให้องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานนั้น มาจากความร่วมมือของทั้งสถาบันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม บทบาทของรัฐที่สำคัญนั้น คือ รัฐเป็นผู้มีบทบาทในการวางรากฐาน และรักษากฎระเบียบต่าง ๆ การสร้างธรรมาภิบาลของรัฐนั้นจำเป็นต้องอาศัยระบบการจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ มีภาระรับผิดชอบภายใต้กฎหมาย และนโยบายที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องมีการปฏิรูประบบราชการ เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบภายใต้กรอบของกฎหมาย ซึ่งจุดมุ่งหมายในการสร้างธรรมาภิบาลของภาครัฐนั้น จะต้องพยายามปฏิรูปการบริหารจัดการให้ถูกต้องตามหลักเหตุผล และหน้าที่ มีระบบความรับผิดชอบด้านการเงินที่มีประสิทธิภาพมาใช้ และให้มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ยกเว้นความชำนาญของภาครัฐให้มีความทันสมัย เป็นต้น ส่วนบทบาทขององค์กรภาคเอกชนและบทบาทของประชาสังคม ที่มีต่อการสร้างธรรมาภิบาล คือ การรวมตัวกันของสาธารณชนในการต่อต้านการทุจริตและการประพฤติมิชอบ โดยรัฐควรมีการ

หามาตรการที่จะกระตุ้นให้เกิดการตระหนักถึงการหาผิดจรรยาบรรณ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่การบริหารองค์การ เพราะการสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในองค์การ เป็นการสร้างสำนึกที่ดีในการบริหารงาน และการทำงานในองค์การ และจัดระบบที่สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามสำนึกที่ดี ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สิ้นเปลือง การติดตามการทุจริต ความโปร่งใส โดยคำนึงถึงผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบ เนื่องจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐนั้น จะเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง

อย่างไรก็ตาม การใช้เครื่องมือธรรมาภิบาล ต้องมีการนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นความเป็นพลเมืองของประชาชนให้กลายเป็นความเคยชิน และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อตนเองและสังคมส่วนร่วม ซึ่งก็จะเป็นการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กมล รักสวน. (2532). *ภาวะผู้นำ*. เชียงใหม่: วิทยาลัยครูเชียงใหม่

คณิน บุญสุวรรณ. (2544). *การเข้าถึงธรรมาภิบาลตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

ชาญชัย อาจินสมอาจารย์. (2543). *ทักษะภาวะผู้นำ*. กรุงเทพมหานคร: มัลติมีเดียเพอร์เมชั่นเทคโนโลยี

ธีรยุทธ บุญมี. (2541). *รัฐธรรมนูญแห่งชาติยุทธศาสตร์สู่ทศวรรษประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สาย

ธาร

บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และบุญมี ลี. (2541). *ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.

เปรม ติณสูลานนท์. (2548). *จริยธรรมการบริหารภาครัฐ*. มติชน.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. (2546). กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊คพับลิเคชันส์

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2540). *ภาวะผู้นำความสำคัญต่อการพัฒนาคน พัฒนาประเทศ*,

กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา

พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคโล). (2548). *หลักธรรมาภิบาลและประมุขศิลป์*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ชัยมงคลพรินต์ติ้ง

สถาบันพระปกเกล้า. (2546). *ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา

ลาดพร้าว

สุจิต นิमितกุล. 2543. *กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี ในการปกครองที่ดี (Good Governance)*. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์

อานันท์ ปันยารชุน. (2542). *มุมมองนายอานันท์*. มติชน

- อำนาจ ยอดทอง. (2557). *บทวิเคราะห์ว่าด้วยธรรมาภิบาลในพระพุทธศาสนา*. เอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติ มจร ครั้งที่ 1 เล่ม 2 (Book of Abstracts and MCU Congress Proceedings). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- Hemphill, J. K. and Coons, A. E.. (1957). “*Development of the Leader Behavior Description Questionnaire*,” Stodgill, R. M., and Coons, A. E. (Eds.), *Leader Behavior: Its Description and Measurement*. (Bureau of Business Research, Ohio State University. Columbus
- Stogdill, R. M.. (1974). Personal Factors Associated with Leadership: A Survey of the Literature. *Journal of Psychology*
- Koontz, Harold, Cyril O'Donnell. and Heinz Weihrich. (1982). *Essentials of Management*. (3rd ed.) (New Delhi: TATA McGraw-Hill

กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

The Strategy of Learning Management in the 21st Century

กฤติยา บุญสินชัย และ เอกราช โสมิตพิมานเวช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Krittiya Boonsinchai and Ekkarach Kositpimanvach
MahachulalongKornrajavidyalaya University, Khonkaen Campus
Corresponding Author, Email : krittiya2528@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ต้องมีความรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนสถานศึกษา ให้สามารถบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทต่อการกำหนดทิศทาง กลยุทธ์ นโยบาย และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ จึงเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความคาดหวังสูงที่มุ่งสร้างความสำเร็จของงาน ตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กร นวัตกรรมยุคใหม่ให้มีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรม และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ สถานศึกษาจึงต้องมี การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สามารถสนองต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

คำสำคัญ : กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้; การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Abstract

This academic article is about learning management strategies in the 21st century. Educational institution administrators are the ones who have the main responsibility in driving the educational institution forward. To be able to manage learning in the 21st century in order to develop the quality of students to have important learning skills in the 21st century, playing a role in setting directions, strategies, policies and leading educational institutions to success. Therefore, he is a person with a vision. Have high expectations aimed at create work success as well as develop educational institutions into learning organizations and build educational institutions into modern innovative organizations with outstanding and appropriate characteristics Have theoretical knowledge, skills, roles, duties, morals, and experience in modern educational administration. Therefore, educational institutions must change the learning management model. It emphasizes the role and participation of students in leading

* วันที่รับบทความ : 3 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 12 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 13 ตุลาคม 2566

Received: October 3 2023; Revised: October 12 2023; Accepted: October 13 2023

the educational institution to be successful. Able to respond to competition and be modern and suitable for changes in the world. Keywords: learning management strategies, learning management in the 21st century.

Keywords : The Strategy of Learning Management; Learning Management in The 21st Century

บทนำ

สังคมไทยที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นสิ่งเหล่านี้นำไปสู่สภาวะการณ์ของการแข่งขันทาง เศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศ ต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ ประการสำคัญสำหรับความ พร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และเน้นอำนาจทางความรู้และเป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ (learning society) การบริหารสถานศึกษาต้องมีการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เป็นพลวัตก้าวทันกับสิ่งต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงเหล่านี้ผลักดันให้มีการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการ การศึกษาทุกระดับให้มีความพร้อมสำหรับการแข่งขัน ในเวทีโลกในยุคนี้ จำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในทุกๆระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการศึกษาซึ่งเป็น รากฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตของ เด็กและเยาวชนทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ใน ตัวผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่าง เต็มที่อย่างรอบด้าน ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งบ่งชี้การดำเนินงานจัดการศึกษาที่มี คุณภาพ จากการวิเคราะห์พบว่า สถานศึกษาของรัฐที่ผ่านเกณฑ์การประกันคุณภาพจากสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (สมศ.) ส่วนใหญ่มีขนาดใหญ่และขนาดกลางขณะที่เรื่องคุณภาพ การศึกษาระหว่างรัฐ และเอกชนนั้น มีความแตกต่างอย่างชัดเจน โดยโรงเรียนเอกชน ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับ ดีมาก ดีและปาน กลาง ส่วนโรงเรียนของรัฐ อยู่ในระดับดีมาก และต่ำสุด เป็นคุณภาพของสถานศึกษาที่มีผล ต่อการ ส่งเสริมพัฒนาความสามารถ คุณภาพของผู้เรียน ทั้งยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมทางเลือก เรียนในสถานศึกษาของเอกชนมากกว่าสถานศึกษาของรัฐ และสาเหตุที่ส่งเข้าเรียนสถานศึกษาเอกชน เพราะ พ่อแม่ส่วนใหญ่มองว่าสถานศึกษาเอกชนในชนบทมีการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ มากกว่าสถานศึกษา ของรัฐ ส่วนพฤติกรรมทางเลือกโรงเรียน

สถานการณ์โลกในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 20 และ 19 เป็นยุคสังคมแห่งการ เรียนรู้ (Learning – based Society) หรือยุคปฏิรูปการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารที่มากมาย กระแสโลกาภิวัตน์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงอย่างมหาศาลไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เทคโนโลยีเศรษฐกิจ และนโยบาย สิ่งที่เป็นอันดับต้นๆ คือการปรับฐานคิด ที่ยังอ่อนแอของประชากรให้เข้มแข็งโดยการเรียนรู้ อย่างลึกซึ้งในความเป็นไทยและเรียนรู้ให้เท่าทันสังคมโลกอย่างระมัดระวัง ควบคู่กับการยกระดับ สู่สังคม ข้อมูลข่าวสาร (Information Society) เพราะมีฉะนั้นแล้วประชากรโดยเฉพาะเยาวชนของเราที่ยังอ่อน ความคิดที่จะแยกแยะวิเคราะห์ข้อมูลตามความเป็นจริง ตามสภาวะที่เป็นจริงได้ก็จะเป็นฝ่ายรับข้อมูล เรียนรู้

และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง อย่างไรขอเขต การก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องกระทำในหลายมิติในยุคศตวรรษที่ 21 มีการขยายตัว และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลให้สังคมโลกต่างปรับตัวอย่างรีบเร่ง เพื่อการดำรงคงอยู่ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่าง หลีกเลี้ยงมิได้ (ทักษะแห่งอนาคตใหม่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21, www.qlf.or.th/home/Contents/417, 2555)

กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถ และศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก มีแผนการผลิตและพัฒนาากำลังคน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเตรียมความพร้อมประชากรวัยเรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ เพื่อความสำเร็จทั้งด้านการงานและการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558 : 24) ผู้บริหารจึงควรมีแนวคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น และสอดคล้องกับแนวทางการบริหารของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งมีแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558 : 42)

ในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมาแม้ประเทศไทยจะมีความพยายามในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามกระแสโลกาภิวัตน์ แต่ผลลัพธ์ที่เห็นยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม ผลการปฏิรูปการศึกษา ทำให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการตนเองมากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการกิจด้านการจัดการศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย เนื่องจากปัจจัยที่ส่งเสริมให้สถานศึกษามีคุณภาพประกอบด้วยหลายปัจจัย ส่วนใหญ่พบว่าปัจจัยไม่สามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้ แต่ก็มีปัจจัยหนึ่งสามารถควบคุมการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปได้ในทางที่ดีขึ้น คือภาวะผู้นำของสถานศึกษาซึ่งนักวิชาการจำนวนมากได้สรุปว่า ภาวะผู้นำเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา เนื่องจากมีวิกฤตเกี่ยวกับภาวะผู้นำเกิดขึ้นทั้งสังคมเชื่อมโยงกับวิกฤตของผู้นำ และผู้มีอำนาจเกิดความไม่น่าเชื่อถือของผู้นำองค์กรต่างๆทั่วโลก เนื่องจากปัญหาการทุจริต เกิดภาวะตกต่ำของความไม่ไว้วางใจในอำนาจหน้าที่และองค์กร และมีอิทธิพลไปถึงภาวะผู้นำในโรงเรียน จากเหตุการณ์และวิกฤตดังกล่าว จึงทำให้สังคมมองหาผู้นำที่เป็นผู้นำที่แท้จริงเป็น “The right leaders” พยายามฝึกฝนผู้นำเหล่านี้ให้มีความรู้ความสามารถ แต่ต้องสร้างระบบและสิ่งแวดล้อมให้เป็นภาวะผู้นำที่ยั่งยืน มีกระบวนการนำเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืนอยู่ เกิดการปรับปรุงที่มีผลทั้งระบบอย่างกว้างขวาง เกิดผลสัมฤทธิ์ และยังผลประโยชน์แก่ความสำเร็จของผู้เรียนในโรงเรียนอย่างแท้จริง (เอกราช โฆษิตพิมานเวช, 2562 : 5)

จากความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นผู้เขียนบทความวิชาการสรุปได้ว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเกี่ยวข้อง และสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของครู ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่ต้องมีความรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทต่อการกำหนดทิศทาง กลยุทธ์ นโยบาย และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ จึงเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความคาดหวังสูงที่มุ่งสร้างความสำเร็จของงานตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กร นวัตกรรมยุคใหม่ให้มีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม และประสพการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ สถานศึกษาจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาแนวทางในการพัฒนาตนเองของผู้บริหาร ซึ่งจะส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูมากขึ้น และส่งผลให้การบริหารสถานศึกษามีผลลัพธ์ที่เป็นเลิศต่อไป

การบริหารเชิงกลยุทธ์

ได้มีนักวิชาการ และนักการศึกษาได้ให้ความหมายกลยุทธ์การบริหาร หรือการบริหารกลยุทธ์ ดังนี้

พิบูล พินปะปาล (2551: 10) ได้ให้ความหมายของการจัดการเชิงกลยุทธ์คือ เป็นการกำหนดทิศทาง หรือวิถีทางในการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการกำหนดแนวทางหรือทิศทางในการดำเนินงานนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์ และประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

กาญจนา คิริวงศ์ (2552 : 13) ได้ให้ความหมายของ การบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ การบริหารซึ่งกระทำอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอก เพื่อตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีที่สุด นำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ กระบวนการของการกำหนดทิศทางระยะยาว การกำหนดกลยุทธ์ การดำเนินกลยุทธ์และการควบคุม และประเมินกลยุทธ์ขององค์กร

พิริยะ ผลหิรุษ (2552 : 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์ คือกระบวนการบริหารองค์กรที่เน้นการบริหารระยะยาว เป็นการมุ่งเน้นหรือทุ่มเททรัพยากรไปในเรื่องใดแล้ว สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

นิติธร รุ่งเรือง (2553 : 9) ได้ให้ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์คือกระบวนการ การตัดสินใจของผู้บริหารเพื่อนำองค์กรดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ตามขั้นตอนการบริหาร ซึ่งประกอบด้วยวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และการประเมินกลยุทธ์ขององค์กร

เสนาะ ตียาว (อ้างอิงใน นิติธร รุ่งเรือง, 2553 : 9) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์คือ การตัดสินใจ และการดำเนินการเพื่อให้ได้ผลตามที่องค์กรกำหนดซึ่งเน้นที่กระบวนการตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปใช้และการประเมินผลกลยุทธ์ ซึ่งเป็นกระบวนการวางแผนและให้ มั่นใจว่าแผนนั้นได้นำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในระยะยาว ขั้นตอนที่สำคัญ คือการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน การกำหนด ภารกิจ และวัตถุประสงค์การ กำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปใช้และการ ควบคุมประเมินผลกลยุทธ์

วันชัย มีชาติ (2554 : 115) ได้ให้ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ การกำหนด เป้าหมายรวม ขององค์การและวิธีการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

หยดฟ้า ราชนิ (2554 : 6) ได้ให้ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์ว่า คือกระบวนการ ขั้นตอน การกำหนดวัตถุประสงค์การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์และการใช้ทรัพยากร เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์โดยเริ่ม พิจารณาจากวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เป็นไปอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคตแล้วจึง กำหนดพันธกิจและเป้าประสงค์ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อให้สถานศึกษา สามารถปรับตัวกับสภาวะแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงและ บรรลุถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผู้เขียนบทความวิชาการขอ สรุปได้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการวางแผนเทคนิคในการ จัดการ ที่กำหนดภารกิจ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของ กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว จากนั้นจึงจะได้ วางแผนจัดทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานตามภารกิจให้ บรรลุวัตถุประสงค์อย่าง มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ โดยนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ตามขั้นตอน การบริหาร ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และการ ประเมินผลและการควบคุม

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ชัยยนต์ เพาพาน (2559 : 4 -6) กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่21 ควรมี ทักษะ ดังนี้

1. นักสร้างสรรค์ (Creative) ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ มีกระบวนการผลักดัน ให้บุคลากรในโรงเรียน ที่มีความสามารถสร้างสรรค์งานให้มีคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้น ต้องผลักดันเพื่อประโยชน์ของนักเรียน และ จะต้องหาวิธีจัดการอย่างต่อเนื่อง

2. นักการสื่อสาร (Communicator) ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่ การสื่อสารโดยการแบ่งปัน ข้อ มูลผ่านหลายสื่อเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็น สิ่งจำเป็นที่กลุ่มผู้บริหารต้องเป็นผู้สื่อสารที่ มีประสิทธิภาพกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

3. นักคิดวิเคราะห์ (Critical thinker) ผู้บริหารจึงต้องให้ความสนใจในความคิด ที่ครูหรือบุคลากร แสดงออกเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง โดยเฉพาะด้านผลกระทบที่มีต่อโรงเรียนและนักเรียน ในระยะยาวและจะได้รับ ประโยชน์เหล่านั้นมากที่สุดได้อย่างไรถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารที่จะต้องนำเอาข้อมูลและความคิด ต่าง ๆ มาใช้ในการตัดสินใจทั้งหมด

4. สร้างชุมชน (Builds community) ในที่นี้หมายถึงการประสานเชื่อมโยง ต่อกลุ่มคนที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น วิธีที่จะสร้างโอกาสให้กับบุคลากรเพื่อเชื่อมโยงต่อกับคนอื่น ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้มากขึ้น มันเป็นสิ่งสำคัญ ที่ไม่เพียงแต่พัฒนาผู้นำในโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นการเปิดโอกาสให้คนอื่นเห็นความเป็นผู้นำ ด้วย

5. การมีวิสัยทัศน์ (Visionary) ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ต้องมีวิสัยทัศน์ในการที่จะทำให้ โรงเรียนเตรียมพร้อมที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนไปสู่อนาคตที่ต้องการและสามารถ แบ่งปันวิสัยทัศน์ไปพัฒนา ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพร่วมกันได้ด้วย

6. การสร้างความร่วมมือและการติดต่อ (Collaboration and connection) ผู้บริหารต้องแสวงหา แบ่งปันข้อมูลและความรู้อย่างเปิดเผยชัดเจน มีการค้นหาความเข้าใจและปฏิบัติ อย่างเข้าใจกับคนอื่น มีการ ติดต่อกับโลกภายนอกผ่านทางบล็อกและสื่อทางสังคม และต้องสร้าง การร่วมมือกับผู้อื่น

7. สร้างพลังเชิงบวก (Positive energy) ผู้บริหารต้องสร้างหลักการทั้งเชิงบวก เชิงรุก และวิธีการ ดูแลเอาใจใส่ ต้องให้เวลาในการพบปะพูดคุยกับนักเรียน ครูและผู้ปกครองรับรู้ และคุณค่าของพวกเขาโดยการ พัฒนาความสัมพันธ์ที่แท้จริงให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหาร ต้องสร้างสุขภาพตนเอง สวัสดิการและระดับ พลังงานให้พร้อมเสมอ

8. ความเชื่อมั่น (Confidence) ผู้บริหารต้องมีลักษณะความมั่นใจ (Confidence) เข้าถึงได้ง่าย (Approachable) มีความโดดเด่น (Be visible) ในฐานะที่เป็นผู้นำต้องมีความกล้า ที่จะต้องเผชิญกับ สถานการณ์ที่ยากลำบาก ซึ่งสถานการณ์เหล่านั้นมักจะอยู่ในความสงบเสมอ และมีความมั่นใจในการรักษา ขวัญกำลังใจ และความเชื่อมั่นในชุมชนโรงเรียน

9. ความมุ่งมั่นและความพากเพียร (Commitment and persistence) ผู้บริหารต้องแสดงความ มุ่งมั่นและความทุ่มเท (Dedication) อย่างจริงจัง เพื่อผลักดันให้กับครูและนักเรียน เกิดความมุ่งมั่นทุ่มเทใน งาน และอย่าย่อมนแพ้ (Never give up) เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย การพัฒนาที่กำหนดไว้

10. ความเต็มใจที่จะเรียนรู้ (Willingness to Learn) ผู้บริหารต้องเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เพราะการ เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป็นที่น่าตื่นเต้นและนำมาใช้เสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร และสังคมโรงเรียน ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Be a lifelong learner)

11. ต้องเป็นนักประกอบการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Entrepreneurial, creative and innovative) ความสามารถในการคิดนอกกรอบเป็นพลังที่มีอำนาจของผู้บริหาร การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการบริหารจัดการกับความซับซ้อนทางสังคม ในศตวรรษที่ 21 และต้องพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์การประกอบการ (Entrepreneurial organization) ได้ด้วย

12. นักริเริ่มงาน (Intuitive) ผู้บริหารต้องเรียนรู้ถึงความเชื่อมั่นในสัญชาตญาณ (Instincts) ของตนเองความสามารถการเป็นนักคิด นักริเริ่มสร้างสรรค์ผู้บริหารสามารถจัดการ แก้ปัญหาให้สำเร็จอย่างไม่คาดฝัน หรือจากการสังหรณ์ใจ (Intuitively) ซึ่งเป็นการเกิดขึ้น จากความชาญฉลาดที่ดี

13. ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ (Ability to inspire) ผู้บริหารควรสร้างความกระตือรือร้นและความคิดเชิงบวกต่อบุคลากรในการร่วมกันกำหนดทิศทางในอนาคต สิ่งทั้งหมดนี้ต้องเน้นให้เกิดขึ้นในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

14. การเจียมเนื้อเจียมตัว (Be humble) ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการทำหน้าที่ในโรงเรียน ซึ่งงานผู้บริหารไม่ใช่เป็นรูปปั้นแต่เป็นงานที่เอื้อต่อทุกคนในโรงเรียนนั้น คือ ต้องมีสัมมาคารวะการรู้จักบุคคลในชุมชน การเปิดโอกาสกับครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

15. ตัวแบบที่ดี (Good model) ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ต้องรู้มีความคิด สร้างสรรค์การทำงานร่วมกัน ฝึกการสื่อสารที่ดีและคิดวิเคราะห์เป็น การใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังสร้างสรรค์นวัตกรรม จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับ การเรียนรู้และความเสี่ยง

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ ความสามารถทางวิชาการ การสื่อสารและเทคโนโลยีการ เป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์ นักสร้างพลังและแรงบันดาลใจเชิงบวก ตัวแบบที่ดีและการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในสถานศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะบริหารปัจจัย ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ ต้องการ ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะต่างๆ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ศศิตา เพลินจิต (2558 : 7) ได้เรียบเรียงทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ซึ่งคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องทำมีอยู่ 5 ด้าน คือ

1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว หมายถึงความสามารถในการปรับตัว ในหน้าที่และดัดแปลงให้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงาน ความรับผิดชอบส่วนตัวและความยืดหยุ่นในบริบทส่วนตัว ทั้งที่ทำงาน และชุมชนกำหนด และบรรลุตามมาตรฐานและเป้าหมายที่สูงอดทนต่อสภาวะที่คลุมเครือ

2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง หมายถึงผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำในทุกด้าน มุ่งความเชี่ยวชาญด้านทักษะและความรู้ทางปัญญา เพื่อการพัฒนาและเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ด้านการสื่อสาร เปิดรับแง่มุมใหม่ๆ ที่หลากหลายเพื่อ ความก้าวหน้าในอนาคต

3. ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม หมายถึง ทักษะการสื่อสาร การจัดการผ่านทางมัลติมีเดียที่มีประสิทธิภาพเพื่อประสิทธิผลเชิงสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น เพื่อ การอยู่ร่วมกันและยอมรับข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถมองเห็นคุณค่าในความแตกต่างนั้น

4. การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้ หมายถึงความรับผิดชอบ ต่อสังคม ใส่ใจกับชุมชน มีการจัดการโครงการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย ของงาน จัดเรียงลำดับความสำคัญให้เกิดผลลัพธ์ที่มุ่งหวังการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน และยอมรับ ผลผลิตที่เกิดขึ้นด้วยความชื่นชม

5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ หมายถึงผู้ ที่เป็นตัวแบบและเป็นผู้นำโดยใช้ ทักษะการแก้ปัญหา เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ผลลัพธ์ที่ประสงค์เป็นผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน สามารถกำหนดขอบข่าย ของปัญหาวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยความรับผิดชอบ

คณินนิตย์ กิจวิธิ (2560 : 7-8) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่21 ประกอบด้วย ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร และทักษะการใช้เทคโนโลยี ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม และด้านความมุ่งมั่น และพากเพียร ดังนี้

1. การเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์หมายถึงความสามารถในการคิด เชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่วิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถคิดสร้างสรรค์โดยไม่ยึดติดกับหลักการ หรือข้อจำกัดเดิม และประยุกต์เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์นำไปสู่การสร้างสรรคนวัตกรรม และแก้ไขปัญหาอย่างได้ผลก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา

2. การสร้างเครือข่ายชุมชน หมายถึงความสามารถในการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อกำหนดวิธีการพัฒนาสถานศึกษา สร้างแรงกระตุ้น ในการทำงานร่วมกัน สนับสนุนส่งเสริมให้มีการสร้างกลุ่มของสมาชิกในสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกคน สนับสนุนส่งเสริมให้มีการท างานเป็นทีม สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีงามในสถานศึกษาและสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาความเข้มแข็ง ขององค์กรในสถานศึกษา

แพรวดาว สมองผัน (2557 : 4) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องประกอบด้วย ทักษะ 11 ทักษะ คือ

1. ทักษะด้านเทคนิค คือ ผู้บริหารจะต้องศึกษาหาความรู้ เรียนรู้เทคนิควิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา

2. ทักษะด้านมนุษย คือ ผู้บริหารควรยึดหลักพรหมวิหาร 4 มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสเข้ากับคนได้ง่าย

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด คือ ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลรอบด้าน วิเคราะห์ ประมวลผล และนำไปกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์

4. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน คือ ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองและเป็นผู้รู้ด้านวิชาการ

5. ทักษะด้านความรู้ความคิด คือ ผู้บริหารควรศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองโดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ หลักและทฤษฎีต่างๆ มาช่วยในการวิเคราะห์จะทำให้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

6. ทักษะด้านการบริหาร คือ ผู้บริหารควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการ แนวคิดและ ทฤษฎีการบริหาร เรียนรู้จากประสบการณ์นำมาประยุกต์ใช้ปรับปรุงการทำงาน

7. ทักษะด้านการวางแผน คือ ผู้บริหารควรมีเทคนิคในการวางแผนจัดทำแผนการดำเนินงานที่ ชัดเจน และมีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน

8. ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารควรรู้เทคนิคการสื่อสาร การพูดให้ เหมาะสมกับสถานการณ์ เพิ่มช่องทางในการสื่อสารให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบัน

9. ทักษะด้านการประเมินคือ ผู้บริหารควรพัฒนา ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินใน รูปแบบต่างๆทั้งในรูปแบบที่เป็นระบบและไม่เป็นระบบ

10. ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ คือ ผู้บริหาร จะต้อง เปิดใจกว้าง ก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงรวมถึงเป็นผู้รู้ในด้านเทคโนโลยี

11. ทักษะด้านการสร้างทีมงานคือ ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักในการทำงานเป็นทีมมี ความสัมพันธ์ที่ดีและประสานให้เป็นทีมเดียวกัน

ผู้เขียนบทความวิชาการขอสรุปว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีดังนี้ มีความ ยืดหยุ่น เป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ มีการสร้างเครือข่ายชุมชน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีทักษะการ สื่อสาร และทักษะการใช้เทคโนโลยี มีความซื่อสัตย์และคุณธรรม และมีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

บทบาทของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

การเปลี่ยนแปลงได้อย่างก้าวมาสู่รั้วโรงเรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้าผู้บริหารไม่ตั้งรับ หรือตั้งรับไม่ทันอะไรจะเกิดกับเด็กของเรา เด็กของเราจะสามารถก้าวเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัลได้หรือไม่ ปีเตอร์ เอฟ.ดรัคเกอร์กล่าวว่าโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลง คือ ความเป็นจริงของ สังคมใหม่ที่มีปัญหา ท้าทายสำหรับผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการของนิวซีแลนด์ (New Zealand Ministry of Education, 2013 อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2556 : 70-75) กล่าวถึง โมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership Model) ซึ่งเป็นโมเดลที่กล่าวถึงเรื่องของ คุณภาพ (qualities) ความรู้ (knowledge) และทักษะ (skills) ของผู้นำทางการศึกษา พอสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำสถานศึกษาของตนเองเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน
2. ริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
3. สำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT และ e - learning
4. พัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้
5. สร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ
6. พัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ

โมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษา ดังกล่าว ได้กำหนดให้ความสัมพันธ์ (Relationship) เป็นศูนย์กลาง มีกิจกรรมภาวะผู้นำและคุณภาพของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (Qualities of effective leadership) เป็น องค์ประกอบรายรอบอยู่

ผู้นำทางการศึกษา จะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ ความสัมพันธ์ (Relationship) ซึ่งอยู่แกนกลาง และมีพื้นที่การปฏิบัติ (areas of practice) ประกอบด้วย วัฒนธรรม (Culture) ศาสตร์การสอน (Pedagogy) ระบบ (System) ความเป็นหุ้นส่วนและเครือข่าย (Partnership and net works) รวมทั้งกิจกรรมภาวะผู้นำที่ประกอบด้วยการนำการเปลี่ยนแปลง (Leading change) และการแก้ปัญหา (Problem solving) และวงนอกที่เป็นองค์ประกอบของคุณภาพของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (Qualities of effective leadership) ดังนี้

ความสัมพันธ์ (Relationship) ลักษณะของความสัมพันธ์เป็นความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยลักษณะของความสัมพันธ์นี้จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของไว้วางใจที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นในองค์กร เช่น แสดงความสนใจและสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดกับบุคลากร กระตุ้นให้พวกเขาแสดงบทบาทใหม่ ๆ และสร้างโอกาสให้มีการพัฒนาวิชาชีพส่งเสริมสนับสนุนการใช้ทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนและสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างระบบการประเมินผลงานที่เปิดเผยและโปร่งใส มีการนิเทศชั้นเรียนที่กระตุ้นบรรยากาศการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ และกระตุ้นให้มีการผลิตนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

วัฒนธรรม (Culture) ผู้บริหารควรมีบทบาทในการสนับสนุนให้มีการสร้างสรรค์วัฒนธรรมในทางบวก และสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนโดยรวมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น สร้างความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพเชื่อถือได้ จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ความปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนความสำเร็จในการเรียนรู้ สร้างตัวแบบการปฏิบัติงานที่ดี มีการชื่นชมในความสำเร็จและก้าวหน้าของนักเรียนและบุคลากร

ศาสตร์การสอน (Pedagogy) เป็นเรื่องของความรู้และการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารควรสร้างต้นแบบการปฏิบัติการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียน แสดงบทบาทในการเป็นผู้นำในด้านวิชาการและควรแสดงบทบาทในการเป็นผู้นำด้านการวางแผน การพัฒนา และประเมินหลักสูตร เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง

ระบบ (System) ผู้บริหารควรสร้างสรรค์ระบบและเงื่อนไขการทำงานที่จะช่วยให้บุคลากรสามารถทำงานและผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การวางแผนงานการบริหารจัดการทรัพยากร การดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษา การติดตามผลการเรียนของนักเรียน การประเมินผล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเอาใจใส่ต่อนักเรียน ความเป็นหุ้นส่วนและเครือข่าย (**Partnership and networks**) เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรต้องมีการ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก กรณีเครือข่ายภายใน เช่นสร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิชา และระหว่างชั้นเรียนสร้างความสัมพันธ์และการปฏิบัติที่สนับสนุนต่อการสอนของครู และการเรียนรู้ของ นักเรียน กรณีเครือข่ายภายนอก เช่น การเข้าร่วมสัมมนา การร่วมในสมาคม เครือข่ายระหว่างโรงเรียน การทำงานร่วมกับผู้ปกครอง

ปัจจุบันผู้บริหารจำเป็นต้องบริหารบุคลากรเสมือนหนึ่งเป็นหุ้นส่วนของบริษัท และโดยนิยามของหุ้นส่วน แล้วหุ้นส่วนทุกคนจะต้องมีความเท่าเทียมกันและไม่มีใครสามารถสั่งงานหุ้นส่วนได้ หากแต่ผู้บริหารจะต้องมีวิธีการชักจูงหุ้นส่วนให้ดำเนินกิจกรรมในสิ่งที่ต้องการด้วยคำถามที่ว่า กลุ่มเป้าหมายของเราต้องการอะไร? นิยมชมชอบในสิ่งใด? ต้องการผลสุดท้ายออกมาในรูปแบบใด? เราควรจะต้องหันมากำหนดขอบเขตของงานในองค์กรอีกครั้งหนึ่ง มันอาจจะไม่ใช่ การบริหารงานบุคคล อาจจะต้องเป็นการบริหารเพื่อผลการปฏิบัติงาน

การนำการเปลี่ยนแปลง (Leading change) ผู้บริหารต้องมีทักษะและความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลงให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์และการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ตระหนักถึงศักยภาพของสถานศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงการแก้ปัญหา (Problem solving) ผู้บริหารต้องนำยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและเหตุการณ์มาใช้เป็นฐานในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในองค์กร ผู้บริหารควรมีการศึกษาในรายละเอียดของเหตุการณ์ มีการทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ มีการแก้ไขปัญหาด้วยนวัตกรรมใหม่ โดยคำนึงถึงการบรรลุผลในวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเป็นหลักด้านคุณภาพของผู้หน้าที่มีประสิทธิภาพ ที่สนับสนุนต่อการพัฒนาการสอน และผลลัพธ์การเรียนรู้ในโรงเรียน คือ ผู้นำต้องนำโดยยึดหลักคุณธรรมในการบริหาร มีความเชื่อมั่น ในตนเองเป็นผู้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้ง ต้องเป็นผู้นำทางและเป็นผู้สนับสนุน

ผู้เขียนบทความวิชาการ ขอสรุปบทบาทของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้มีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษา และมีบทบาทในการกำหนดทิศทางนโยบาย ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของ ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กร

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย

1. ทักษะพื้นฐานในการรู้หนังสือ ได้แก่ สามารถค้นคว้า ใฝ่หาความรู้จากทรัพยากรการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านการอ่านออกเขียนได้ การคิดคำนวณ การใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ การเงิน สังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น
2. ทักษะการคิด ได้แก่ สามารถใช้เหตุผลและความคิดในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี เป็นต้น

3. ทักษะการทำงาน ได้แก่ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการทำงาน การติดต่อสื่อสารการทำงานเป็นทีม แสดงภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ดี ริเริ่มงานและดูแลตนเองได้อดทนและขยันทำงานหนัก สร้างหุ้นส่วนธุรกิจ เป็นต้น

4. ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ สามารถรับรู้ เข้าใจการใช้และการจัดการสื่อสารสนเทศ เปิดใจรับสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเท่าทัน สามารถบริหารจัดการเทคโนโลยี เรียนรู้เทคนิควิทยาการต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น

5. ทักษะการใช้ชีวิต ได้แก่ สามารถแสวงหาความรู้ นำตนเองในการเรียนรู้ได้ มีความมั่นใจในตัวเอง กระตือรือร้นในความรู้ เป็นผู้ผลิต มุ่งความเป็นเลิศ สามารถดำรงชีวิตด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น เป็นพลเมืองที่ดี รู้และเคารพกติกา มีระเบียบวินัย คำนึงถึงสังคม คิดถึงภาพรวมโลก มีคุณธรรม ยึดมั่นในสันติธรรม มีความเป็นไทย เข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม และแบ่งปันประสบการณ์ เป็นต้น

สรุป

การจัดศึกษาและการเรียนรู้ควรมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุลมีทักษะจำเป็นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมแรงบันดาลใจให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความหมาย การเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการรังสรรค์สิ่งใหม่ๆ การเรียนรู้เพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมและการเรียนรู้เพื่อการนำไปปฏิบัติ มุ่งสร้างการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ พึ่งพาตนเองได้ และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งนี้ หลักสูตรและวิธีการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจดจำเนื้อหาวิชา เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงและลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและต่อยอดความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนต้องสามารถสร้างและออกแบบสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเกื้อหนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย การเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการเรียนรู้ผ่านบริบทความเป็นจริง และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษา และมีบทบาทในการกำหนดทิศทาง นโยบาย ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนาค้นหาวิธีคิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ

ของ ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กร นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหาร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรม และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถตอบสนองการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *เอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์.
- กาญจนา ศิริวงศ์. (2552). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนเถินวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณินนิตย์ กิจวิธิ. (2560). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). *ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21*. รายงานการประชุมวิชาการ ระดับชาติครุศาสตร์ครั้งที่ 1. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- นิติธร รุ่งเรือง. (2553). *การศึกษารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิบูล ทิปะปาล. (2551). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ (ปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพมหานคร: อมร การพิมพ์.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2552). *การวางแผนกลยุทธ์และการวิเคราะห์โครงการ*. กรุงเทพมหานคร: โครงการส่งเสริมและพัฒนาเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- แพรวดาว สอนองฝัน. (2557). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วันชัย มีชาติ. (2554). *การบริหารองค์การ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). *กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากรณีศึกษาต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ์
- เสนาะ ตีเยาว์. (2550). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศศิตา เพลินจิต. (2558). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). *บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- หยดฟ้า ราชมณี. (2554). *การดำเนินการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในภาคใต้*. วิทยานิพนธ์การศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะสถิติประยุกต์. บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เอกราช ไชยพิมานเวช. (2562). *ภาวะผู้นำแบบยั่งยืนของการบริหารโรงเรียนเอกชน* สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น. รายงานการวิจัยรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2562.

แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นไทย

Guidelines for Adding Value to Local Thai Community Products

วรพงศ์ แสงผัด, เพ็ญศรี จิรินัง,

วรเดช จันทรศร และ วิพร เกตุแก้ว

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Worophong Sangpud, Pensri Chirinang,

Voradej Chandarasorn and Viporn Katekao

Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand

Corresponding Author, E-mail : worophong.sangpud@stamford.edu

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นไทย ภายใต้วิธีการที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นสามารถสร้างมูลค่าให้เกิดรายได้กลับมายังผู้ผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่นได้มากขึ้น ซึ่งพบว่าสิ่งสำคัญคือ ผู้ผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่นจะต้องพิจารณาปัจจัยของการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นโดยคำนึงถึง การพิจารณาวัตถุดิบ, การพิจารณารูปแบบและบรรจุภัณฑ์, การพิจารณาถึงคุณค่าในตัวผลิตภัณฑ์, การพิจารณาถึงภาพลักษณ์ นอกจากนี้บทความนี้ยังกล่าวถึง การเชื่อมโยงสู่แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นไทยว่าจะต้องพิจารณาร่วมกับความเป็นนวัตกรรม เพราะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อ หรือไม่ซื้อในผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นของผู้บริโภค ดังนั้นผู้ผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่นต้องสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นที่ตอบโจทย์ความเป็นนวัตกรรมร่วมด้วย โดยพิจารณาถึง ความใหม่, ความพึงพอใจจากลูกค้า, รายได้ที่พอเพียง, ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นเกณฑ์การสร้างหรือปรับใช้นวัตกรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น ตามภาพการเชื่อมโยงในบทความนี้

คำสำคัญ: แนวทาง; การเพิ่มมูลค่า; ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น

Abstract

This article aims to present guidelines for adding value to local Thai community products through methods of making local community products to increase their value to gain more income back to local communities and product producers. Importantly, local community product producers must consider major factors involved in value-adding to local community products by focusing on raw material, packaging, product value, and product image. Moreover, this article suggests guidelines for adding value to local products that should pay attention to innovation as it affects consumers on whether to buy the local community product or not. Therefore, local community product producers should focus on producing products over innovation concepts by considering newness, customer satisfaction, sufficient income, and social responsibility as production criteria or applying innovations as a part of the product adding value for local community products according to the linking described in this article.

Keywords: Guidelines; Adding value; Local community products

บทนำ

การยกระดับคุณภาพชีวิต และรายได้ของคนในสังคมประเทศไทย ถือเป็นนโยบายสำคัญให้หลายรัฐบาลพยายามหาวิธีการเพื่อสร้างกิจกรรมให้เกิดการกระจายรายได้สู่ทั่วทุกพื้นที่ของประเทศไทย โดยมุ่งหวังให้ทุกชุมชนท้องถิ่นของประเทศสามารถ ผลิต จัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน จนก่อให้เกิดรายได้ที่พอเพียงต่อการสร้างคุณภาพชีวิตให้กับตนเองและครัวเรือน แต่สังเกตได้ว่าการผลักดันให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นจากอดีตถึงปัจจุบัน ยังไม่เป็นที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคเท่าที่ควร ซึ่งถือเป็นความท้าทายให้ทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในด้านการผลักดันนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น และตัวชุมชนท้องถิ่นต้องหันกลับมาทบทวนบทบาท และแนวทางที่จะก่อให้เกิดการผลักดันผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นให้สามารถอยู่ในความต้องการของผู้บริโภคได้ สอดคล้องกับ ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร และอุทิศ สังขรัตน์ (2014: 115) ทั้ง 2 ภาคส่วนต้องมีการพัฒนาร่วมกัน กล่าวคือภาครัฐควรมีการประเมินสถานะของวิสาหกิจชุมชนในทุกปี เพื่อ ส่งเสริมกระตุ้นให้วิสาหกิจชุมชนที่สามารถดำเนินการธุรกิจได้ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น จนทำให้สินค้าเป็นที่ต้องการกับผู้บริโภค ขณะเดียวกันต้องให้การช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชนที่ประสบปัญหา ทั้งด้านงบประมาณ ความรู้ในการจัดการ โดยหนึ่งในปัญหาสำคัญที่มักพบในแง่ของอุปสรรคในกิจกรรมการผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่น คือความต่อเนื่องของกิจกรรมทางเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น ซึ่งมักพบว่า กลไกผู้ผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น ได้แก่ วิสาหกิจชุมชน หรือตลาดชุมชนท้องถิ่น มักขาดความยั่งยืน และขาดกระบวนการดำเนินงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาในตัวสินค้า จึงทำให้ความน่าสนใจของตัวผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น ไม่เกิดการกระจายสู่การรับรู้ของสังคมภายนอก หรือส่งผลในทางบวกกับระบบเศรษฐกิจมากเท่าใดนัก ซึ่งหากแยกปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความนิยมในผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น จะพบว่า ประเด็นหลัก คือ ชุมชนมักท้องถิ่นขาดความรู้ และความพร้อม

หรือแรงสนับสนุน ให้เกิดการสร้างสรรค์ในตัวสินค้าชุมชนท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของรักเกียรติ หงษ์ทอง, พิมพ์พรรณ สิงห์ทอง, ธนพงษ์ อุดมทรัพย์ และทิฆัมพร ชียะพัฒน์ (2564, 182-196) ที่กล่าวถึง ผู้ผลิตสินค้าในท้องถิ่นที่มีลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจขนาดเล็ก หรือเป็นเพียงกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มักเกิดขึ้นและสิ้นสุดในระยะเวลาอันสั้นเนื่องจากประสบปัญหาด้านการผลิต การรักษาคุณภาพสินค้า กำลังคน ทำให้ความยั่งยืนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ขณะที่ปัจจุบันปัจจัยเรื่องของเทคโนโลยีกลายเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อสร้างความได้เปรียบทาง เศรษฐกิจ จนทำให้เกิดเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาทิเช่น รูปแบบการให้บริการ และจัดจำหน่ายสินค้าที่มีความแปลกใหม่มากขึ้น มีทางเลือกที่หลากหลายเพื่อให้ผู้บริโภคได้มีโอกาสเลือกตามความต้องการของตนเอง ทำให้มองได้ว่ากระแสการใช้เทคโนโลยี หรือสิ่งสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับผลิตภัณฑ์สินค้า เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะผู้ประกอบการตั้งแต่ระดับชุมชน ไปจนกระทั่งผู้ประกอบการขนาดใหญ่ จำเป็นต้องคิดสร้างสรรค์และเสนอแนวทางใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ ภาพลักษณ์ รูปแบบ คุณประโยชน์ การสื่อสาร ความใหม่ เพื่อดึงดูดความต้องการจากผู้บริโภคในรูปแบบต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มักถูกเรียกกันว่า “การสร้างมูลค่าเพิ่ม” คำนี้มักถูกใช้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาสิ่งต่างๆ ที่เป็นสิ่ง ใหม่ และสิ่งสร้างสรรค์ เพียงพอให้เกิดความพึงพอใจกับผู้คนในสังคม ไม่เว้นแม้ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นที่ ต้องอาศัยกลไกของการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สามารถเข้าสู่ตลาดแข่งขันจนกลายเป็นสินค้าสร้างรายได้กับ ชุมชน บทความนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นใน ประเทศไทยผ่านปัจจัยต่างๆที่จะเป็นประโยชน์ให้ผู้ผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่นได้สามารถนำไปเป็นข้อมูลและ พัฒนาใช้ให้สอดคล้องตามบริบทของผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นตนเอง ตอบโจทย์เป้าประสงค์ของภาครัฐที่ อยากให้ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นเป็นที่ต้องการของตลาดเศรษฐกิจ

ปัจจัยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น

หลังจากที่ภาครัฐเริ่มมีนโยบายสนับสนุนให้แต่ละชุมชนริเริ่มการพัฒนาตนเองในมิติต่างๆ ด้วยการ ส่งเสริมการผลิตสินค้าสาขาประมง ปศุสัตว์ และการเกษตร ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับ ที่ 7 (2537-2539) จากนั้นในระยะเวลาไม่นานในปี พ.ศ. 2544 โครงการผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป OTOP จึง ถือกำเนิดขึ้นในประเทศไทย OTOP คือโครงการที่มีเป้าประสงค์ที่จะส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐาน รากให้มีความมั่นคง โดยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิ ปัญญาท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างงานสร้างรายได้และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และเชื่อได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของหลายวิสาหกิจชุมชนในประเทศไทย ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา การ พัฒนาสินค้า OTOP มีทั้งที่ประสบความสำเร็จ และที่ประสบความล้มเหลว แต่ก็ถือได้ว่านโยบายดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีให้หลายพื้นที่ชุมชนของประเทศไทยได้ริเริ่ม สร้างสรรค์สิ่งที่เรียกว่า ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน

ท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาพบว่าผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นไม่ได้รับความสนใจจากตลาดผู้บริโภคมากนัก ซึ่งอาจเกิดจากรูปแบบของสินค้า หรือความสร้างสรรค์ในตัวสินค้าไม่ได้ทำให้เกิดแรงจูงใจมากพอที่จะทำให้เกิดกำลังซื้อจากผู้บริโภค สอดคล้องกับงานวิจัยของก้องพิทย์ ภูมิธรรมรัตน์, นกุลสารวงศ์, วันที สว่างอารมณ์ และอัศววัฒน์ ดวงนิล (2559) ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสินค้าแปรรูปในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครว่าการผลิตสินค้าแปรรูปที่มาจากทรัพยากรในพื้นที่มักมีรูปแบบคล้ายคลึงกันทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ออกสู่ตลาดกระจายสินค้าไม่ได้สร้างความน่าสนใจ ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถในการจัดรูปแบบเพื่อส่งเสริมการขาย และขาดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมาใช้เพิ่มช่องทางการส่งเสริมการขาย และสอดคล้องกับ สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง, ละมัย ร่มเย็น, ภาวรินทร์ สวัสดิ์ไธสง, พัทธนันท์ ชมภู และลัดดาวัลย์ ร่มเย็น (2562: 235) ที่มองว่าผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นมักมีบรรจุภัณฑ์ที่ยังไม่มีการพัฒนาให้มีความสวยงาม น่าซื้อ บางแห่งเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ ยังขาดซึ่งการผลิตที่เป็นมาตรฐานยังไม่มีมาตรฐานองค์การอาหารและยา (อย.) ยังไม่มีแบรนด์และบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้เห็นว่าความสำคัญของการผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่น ให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มกลายเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้ตัวผลิตภัณฑ์นั้นได้รับความสนใจจากผู้บริโภค ซึ่งจากการศึกษาการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นจากงานวิจัยใกล้เคียงพบว่า ปัจจัยสำคัญของการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นจะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัย 4 ด้านดังนี้

1. การพิจารณาวัตถุดิบ กล่าวคือ ผู้ผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่นจะให้ความสำคัญกับวัตถุดิบ คัดเลือกวัตถุดิบที่มีเรื่องราวที่จะสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น การเลือกวัตถุดิบที่เป็นของท้องถิ่น ซึ่งมีเรื่องราวและความแตกต่างที่โดดเด่นและเป็นคุณค่า สอดคล้องกับ พงศนิยาพร มณีรัตน์ และ เกียรติศิริ เจริญวิศาล (2022: 820) ที่กล่าวว่า การเพิ่มมูลค่าให้กับวัตถุดิบนั้น ควรมีการศึกษาวิเคราะห์และการหาเอกลักษณ์หรือลักษณะเด่นของวัตถุดิบ ที่จะช่วยสามารถเพิ่มมูลค่าหรือเป็นจุดสนใจ แล้วทำการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดอื่นๆ สร้างเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากร และการถ่ายทอดด้านภูมิปัญญาและองค์ความรู้

2. การพิจารณารูปแบบ และบรรจุภัณฑ์ กล่าวคือ ผู้ผลิตจะต้องทำให้ผู้บริโภครับรู้ถึงคุณค่าของผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่สัมผัสแรก ซึ่งการออกแบบบรรจุภัณฑ์อาจจะสร้างมูลค่าเพิ่มในเรื่องของความสะดวกการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์หรือความสวยงาม (วรางคณา เทพนมิตร, กุลธิรา แซ่โซว, นพพล ชูเศษ, ธีระวุฒิจารุพันธ์, และธนัชพร สมเคหา, 2563: 819) และส่งผลให้เกิดความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์สินค้า สิ่งนี้คือส่วนสำคัญให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ทั้งนี้ควรให้ความแตกต่างนั้นถูกสร้างขึ้นให้ไม่ซ้ำกับผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายอยู่ในท้องตลาด (ศศิพร ต่ายคำ และนรินทร์ สังข์รักษา, 2558: 618)

3. การพิจารณาถึงคุณค่าในตัวผลิตภัณฑ์ กล่าวคือ ผู้ผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่นจะต้องเข้าใจพื้นฐานของผู้บริโภค อาทิ ลักษณะทั่วไปของความต้องการจากผู้บริโภค แนวโน้มความสามารถในการตอบสนองจากตัวสินค้าไปสู่ผู้บริโภค ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับบริบทของผลิตภัณฑ์ ดังนั้นตัวผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนจะต้องมีลักษณะเด่นของผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง จนสามารถสร้างความประทับใจและความนิยมให้กับผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี และต้องใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และความคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ในการสร้างสรรค์ความแตกต่างและโดดเด่นสอดคล้องกับงานของ วัชร ทอทยอด (2550: ง) ที่พบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความแปลกใหม่สวยงาม ช่วยสร้างความน่าสนใจ และทำให้เกิดการสร้างงานและเสริมรายได้ให้แก่ชาวบ้านในพื้นที่ท้องถิ่น

4. การพิจารณาถึงภาพลักษณ์ กล่าวคือ การสร้างมาตรฐานสินค้า ด้วยการแสดงออกถึงความใส่ใจในทุกขั้นตอนการผลิตสินค้าจะทำให้เกิดคุณค่าด้านความรู้สึกกับผู้บริโภค ภาพลักษณ์นี้จึงเป็นอิทธิพลหนึ่งของการสร้างมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์สินค้า นอกจากนี้ภาพลักษณ์ของการให้บริการในฐานะผู้จำหน่าย ผู้ผลิตเองจะต้องเข้าใจว่าทักษะในการให้บริการ และการแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าอย่างรวดเร็วตามที่ลูกค้าต้องการ สิ่งนี้จะเป็นสิ่งที่ทำให้ลูกค้าเกิดความประทับใจและความพึงพอใจซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่า ณ ปัจจุบันการตอบสนองลูกค้าถือเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มในรูปแบบหนึ่งในยุคปัจจุบัน

จากทั้ง 4 ปัจจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยของการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น จำเป็นที่ต้องสกัดจากการให้ความสำคัญของวัตถุดิบชุมชนเป็นตัวตั้ง และพิจารณาว่าวัตถุดิบนั้นจะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างไร ซึ่งอาจจะอาศัยกระบวนการของชุมชนที่จะหารื้อร่วมกัน หรือจากการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณค่าจากตัววัตถุดิบนั้น และส่งต่อไปยังขั้นตอนต่างๆ ว่าจะเป็นการออกแบบ การให้ความสำคัญกับคุณค่า ไปจนถึงขั้นตอนการจำหน่าย และการบริหารหลังการจำหน่าย ที่เป็นส่วนสำคัญของการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ สิ่งเหล่านี้จะเชื่อมโยงไปสู่แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นความท้าทายให้ผู้ผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่นจะต้องปรับตัวไปตามกระแสความต้องการ และความเปลี่ยนแปลงจากผู้บริโภค โดยผู้เขียนได้นำเสนอในย่อหน้าต่อไป

แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น

การพัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นจำเป็นที่จะต้องสร้างสรรค์ให้เกิดความแปลกใหม่เพื่อดึงดูดความต้องการจากผู้บริโภค ผู้เขียนจึงเห็นว่าการสร้างแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น โดยต้องเชื่อมโยงระหว่าง ปัจจัยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น กับการพิจารณาควบคู่กับการปรับใช้ นวัตกรรม เพื่อนำมาสู่การสร้างสรรคผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นในรูปแบบใหม่ๆ ให้โดดเด่น โดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย ตลอดจนกระแสความนิยมของประเทศเป็นสำคัญ ขณะเดียวกันอะไรคือการแสดงออกได้ว่า สิ่งนั้นจะถือเป็นนวัตกรรม ซึ่งตามความหมายของนวัตกรรม โดยสรุปพบว่า นวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นโดยมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อาจจะเป็นได้ทั้งในแง่ของความใหม่จากผลิตภัณฑ์ ไปจนกระทั่งความแปลกใหม่ของวิธีการโฆษณาหรือการจัดจำหน่าย (นิศารัตน์ โชติเชย และกิตติชัย เจริญชัย, 2562) และเมื่อพิจารณาลงรายละเอียดถึงสิ่งบ่งชี้ หรือเกณฑ์ที่จะพอสรุปได้ว่า สิ่งนั้นจะเป็นนวัตกรรมโดยเชื่อมโยงกับปัจจัยการสร้างมูลค่าเพิ่มฯ สามารถอธิบายว่า นวัตกรรม ควรประกอบไปด้วย 1. ความใหม่ หมายถึง การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นที่เกิดจากการะบวนการสร้างใหม่ ด้วยการใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ หรือปรับปรุงจากสิ่งเดิมพัฒนาขึ้นใหม่ ทั้งนี้สิ่งนั้นไม่ควรเป็นการลอกเลียนแบบหรือทำซ้ำ 2. ความพึงพอใจจากลูกค้า หมายถึง การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นควรสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค และสามารถทำให้ลูกค้าซื้อผลิตภัณฑ์นั้นถึงแม้ว่าสิ่งนั้นจะมีราคาที่สูงขึ้น การสร้างความพึงพอใจนี้จะต้องแสดงให้เห็นถึงการใช้ความรู้ หรือการสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ 3. รายได้ที่พอเพียง หมายถึง ผลที่ได้จากการสร้างหรือใช้นวัตกรรมต้องสะท้อนให้เห็นสินค้านั้นสร้างรายได้กลับสู่ผู้ผลิตโดยมีมูลค่าเพิ่มที่วัดได้จากราคา หรือรายได้อ่อนกลับมาที่ผู้ผลิต 4. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นจะต้องผลิตและใช้วัตถุดิบที่ไม่ทำร้ายสิ่งแวดล้อม หรือวัตถุดิบที่ได้มานำมาใช้ในการผลิตจะต้องไม่สร้างผลกระทบทางลบต่อทรัพยากรในพื้นที่ (สมเกียรติ สุทธิธรรมากร, 2560: 51) สอดคล้องกับ สวรรยา ธรรมอภิพล, นรินทร์ สังข์รักษา, และเกรียงศักดิ์ ธรรมอภิพล (2564: 58) ใช้ประโยชน์และได้รับผลกระทบจากการใช้ประโยชน์โดยตรง ดังนั้นการดูแลรักษาและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนคือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแบบไม่ล้างผลาญโดยเน้นให้เกิดขึ้นทดแทนได้ทัน

อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าในปัจจุบัน องค์ประกอบของนวัตกรรมที่กล่าวไว้ข้างต้น มักถูกนำมาใช้ และได้รับการตอบสนองทางบวกจากหลากหลายธุรกิจ อาทิ กระแสความตื่นตัวของค่านิยมในแง่ของความรับผิดชอบต่อสังคมได้เปลี่ยนความคิดของคนในสังคม เช่น ทำให้การคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเปรียบเสมือนพื้นฐานทางความคิดกับคนในสังคมมากขึ้น หลายธุรกิจปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ผลิตภัณฑ์ที่นำไปสู่การย่อยสลายง่าย สร้างรูปลักษณ์บรรจภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการในด้านมูลค่าเพิ่มไปพร้อมกับสื่อสารให้เห็นว่า รูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์สินค้าสอดคล้องกับกระแสสังคมในแง่ของความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้สำหรับ

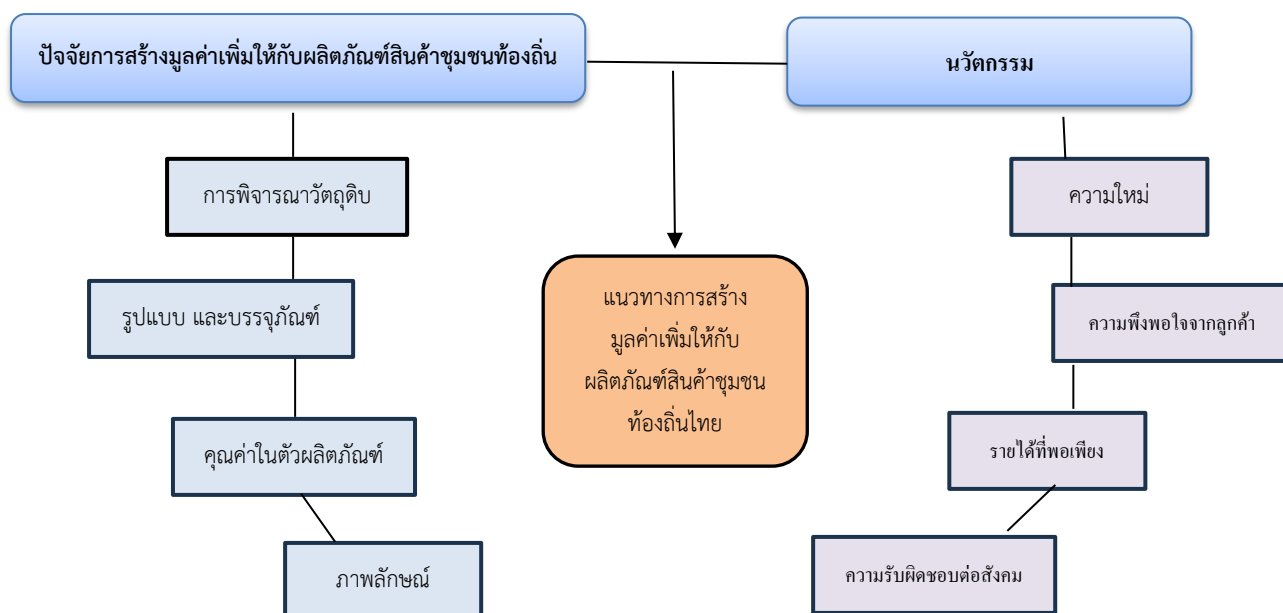
ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นการใช้จุดเด่นในด้านฐานของภูมิปัญญาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมชุมชน ยังถือเป็นเรื่องเล่าที่สามารถสร้างสรรค์มูลค่า (Value Creation) ของผลิตภัณฑ์เนื่องจากการทำให้สินค้าที่มีอัตลักษณ์และสรรค์สร้างให้มีความร่วมสมัยซึ่งสามารถใช้มูลค่าเพิ่มจากภูมิปัญญาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมชุมชน จำหน่ายในราคาที่สูงไปกว่าเดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ ศรีรักษ์ (2022: 3) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการคุณค่ามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างความยั่งยืน พื้นที่ชุมชนลุ่มแม่น้ำ สุพรรณบุรี ประเทศไทย และพบว่าทุนทางวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมของชุมชนสามารถสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าของพื้นที่ผ่านเรื่องราวทางประวัติศาสตร์โดยมองว่า ชุมชนลุ่มแม่น้ำสุพรรณบุรี ปรากฏมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาและวิถีการดำเนินชีวิตริมแม่น้ำ ทำให้เกิดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมชุมชน ที่สะท้อนออกมาในรูปของผลิตภัณฑ์สินค้า ทั้งที่เป็นอุปโภค อาทิ เครื่องจักสานที่ประดิษฐ์ขึ้นสำหรับใช้ในครัวเรือน ไปจนกระทั่งของบริโภค อาทิ การทำชาเตยหอม น้ำพริกเผาโบราณ ต้มโคล้งปลาหมึก สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นั้นต้องอาศัย ความร่วมมือของชุมชน รวมถึงปัจจัยอื่น ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนของหน่วยงานพื้นที่ หรือหน่วยงานทางการศึกษา และที่สำคัญที่สุดคือ ตัววิสาหกิจชุมชนต้องปรับตัวโดยใช้จุดแข็งที่มีอยู่คือภูมิปัญญาท้องถิ่น ต้นทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมสร้างอัตลักษณ์ให้กับสินค้า มีความสามารถสร้างสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่ม และสร้างสรรค์มูลค่าด้วยต้นทุนทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ ซึ่งจะนำไปสู่ทิศทางการพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น

สรุป

การศึกษาพบว่า การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น จะเกิดขึ้นได้นั้นต้องพิจารณา จาก 4 ปัจจัยที่สำคัญคือ การพิจารณาวัตถุดิบ, การพิจารณารูปแบบ และบรรจุภัณฑ์, การพิจารณาถึงคุณค่าในตัวผลิตภัณฑ์, การพิจารณาถึงภาพลักษณ์ ทั้ง 4 ส่วนทำให้เห็นว่าหากต้องการให้ผลิตภัณฑ์สินค้ามีความแตกต่างๆ และให้ความรู้สึกว่าตัวผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นสามารถสร้างพึงพอใจกับผู้บริโภค ดึงดูดความสนใจจากผู้บริโภค สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ รูปลักษณ์ และบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ จะต้องสร้างความน่าสนใจ และหากสามารถสื่อให้เห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย เชื่อมโยงคุณค่าด้วยการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ชุมชนมา ดัดแปลง พัฒนา ปรับปรุง สกัดหาทรัพยากรที่เป็นจุดเด่นของพื้นที่ เพื่อนำสิ่งนั้นมาเป็นจุดเริ่มต้นของ และสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้ออกมาในรูปของผลิตภัณฑ์สินค้าส่งต่อไปยังผู้บริโภค ผู้เขียนเชื่อว่านี้คือการยกระดับให้ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นสามารถเพิ่มมูลค่าได้ในช่องทางแรก ขณะเดียวกันช่องทางที่สอง คือการผนวกเอานวัตกรรม มาพิจารณาร่วมเพื่อเป็นแนวทางให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น ซึ่งต้องเข้าใจก่อนว่า นวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรู้และความสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้เพื่อสร้างความพึงพอใจ ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค จนท้ายที่สุดคือสามารถทำให้เกิดรายได้กลับเข้าสู่ผู้ใช้นวัตกรรม โดยเกณฑ์การพิจารณาว่าสิ่งนั้นคือนวัตกรรม

ได้หรือไม่ ควรใช้องค์ประกอบของ ความใหม่, ความพึงพอใจจากลูกค้า, รายได้ที่พอเพียง, ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นเกณฑ์การสร้างหรือปรับใช้นวัตกรรมให้เข้ากับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น

ดังนั้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นไทย คือ การเชื่อมโยงคุณค่าของผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน กับ ความสามารถที่จะสร้างสรรค์ให้ผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่นนั้นมีความแปลกใหม่ ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ และสุดท้ายการสร้างมูลค่าเพิ่มนั้นจะต้องสามารถสร้างรายได้ที่มากขึ้นกับผู้ผลิตไม่ว่าเป็นกลุ่มผู้ผลิตที่เป็นชาวบ้าน หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่ถูกจัดตั้งตามโครงสร้างของระบบภาครัฐ ซึ่งผู้เขียนจึงได้จัดทำออกมาในรูปของภาพการเชื่อมโยงเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นไทย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 การเชื่อมโยงนวัตกรรมกับการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นไทย
ที่มา: ผู้ศึกษา

นอกจากนี้ภาพการเชื่อมโยงแสดงให้เห็นว่าการที่จะได้มาซึ่งแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นไทยจะต้องอาศัยการระดมสมองร่วมของหลายภาคส่วน ทั้งผู้ผลิตสินค้าชุมชนท้องถิ่น วิสาหกิจชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานการศึกษา นอกจากนี้กระบวนการเพื่อผลักดันยังจำเป็นต้องมีผู้นำที่ดีในการให้คำแนะนำและคำปรึกษาอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับอิสรี แพทย์เจริญ, อริย์ธัช อักษรทับ, และชาญวิทย์ จาตุประยูร (2565: 92) ได้กล่าวผู้นำที่มีความรู้ในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ก้าว

ไกล และเข้าใจในวิสาหกิจชุมชน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะด้านการสื่อสารระหว่างสมาชิก มีความซื่อสัตย์ สุจริต และเสียสละ จะเป็นแรงกระตุ้นที่ดีให้วิสาหกิจชุมชนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ข้อพึงระวังคือ ผู้นำชุมชน อาจต้องมีความยืดหยุ่นเนื่องจากปัจจุบันวิสาหกิจชุมชนหลายพื้นที่มีการผสมผสานของสมาชิกในกลุ่ม หลากหลายช่วงวัย ซึ่งมักพบปัญหาความไม่เข้าใจระหว่างวัย จึงจำเป็นที่ผู้นำชุมชนควรจัดประชุม หรือพูดคุย เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ การใส่ใจในกลุ่มสมาชิกจึงถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์ภายใน ชุมชน การสร้างความรู้สึกร่วมกันมีส่วนร่วม ดังนั้นภาวะผู้นำถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อความสำเร็จของ วิสาหกิจชุมชน ที่จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่นได้

ข้อเสนอแนะสำคัญที่สามารถนำมาปรับใช้กับนวัตกรรมการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น ไทย คือ การเชื่อมโยงของนวัตกรรมกับการเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น ถือเป็นรูปแบบกิจกรรม ทางเศรษฐกิจในรูปแบบหนึ่งซึ่งอาจเรียกได้ว่า สิ่งนี้คือ รูปแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นั่นเพราะนัยยะสำคัญของ เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีจุดเริ่มต้นจากการพัฒนาด้วยเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และผสมผสานให้เข้ากับ เทคโนโลยีผ่านความสามารถของคนที่มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ (สมเกียรติ สุทธิธนากร, 2560: 48) ดังนั้น ผลผลิตสำคัญของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือการได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนท้องถิ่น ที่ผ่าน การใช้นวัตกรรมจนสามารถพูดได้ว่าสินค้านั้นมีมูลค่าเพิ่ม และมูลค่าเพิ่มนั้นมีอิทธิพลมากพอที่จะก่อให้เกิดการ ยอมรับว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์สามารถเป็นส่วนหนึ่งในแนวทางของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่ง ควรมีการศึกษาต่อไปว่า สำหรับประเทศไทยการสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดที่ จะนำมาใช้เป็นรูปแบบเศรษฐกิจกระแสหลักเพื่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ก้องพิทย์ ภูมิธรรมรัตน์, นกุล สารวงศ์, วันที สว่างอารมณ์ และ อัครวัฒน์ ดวงนิล. (2559). รายงานวิจัย ปัญหาการจัดการด้านการส่งออกของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมกึ่งฯแห่งหนึ่งในเขตจังหวัด สมุทรสาคร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ชัยณรงค์ ศรีรักษ์. (2565). แนวทางการจัดการคุณค่ามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้าง ความยั่งยืน พื้นที่ชุมชนลุ่มแม่น้ำสุพรรณบุรี ประเทศไทย. *วารสารกระแสวัฒนธรรม*. 23 (44), 3-18.
- ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร และอุทิศ สังขรัตน์. (2557). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจ ชุมชนในเขตลุ่มทะเลสาบสงขลา. *Journal of Humanities and Social Sciences*. 10 (1), 97–122.

- นิศารัตน์ โชติเชย และ กิตติชัย เจริญชัย. (2562). รายงานวิจัยรูปแบบการจัดการนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอินทรีย์ เพื่อยกระดับคุณภาพการผลิต และการเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรอินทรีย์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พฤตยาพร มณีรัตน์ และ เกิดศิริ เจริญวิศาล. (2565). โมเดลห่วงโซ่คุณค่าในการสร้างมูลค่าวัตถุดิบท้องถิ่นสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารในจังหวัดภูเก็ต. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 5 (3), 813-825.
- รักเกียรติ หงษ์ทอง, พิมลพรรณ สิงห์ทอง, ธนพงษ์ อุดมทรัพย์ และ ทิฆัมพร ชียะพัฒน์. (2564). รูปแบบการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านและประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์ (มสป.), 25 (1), 182-196.
- วรางคณา เทพนมิตร, กุลธิดา แซ่โซว, นพดล ชูเศษ, ถิระวุฒิจารุพันธ์ และ ธนัษพร สมเคหา. (2563). การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือใช้สู่ผลิตภัณฑ์กระเป๋าวินิล. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่11. (น. 816-825). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วัชร ทอหยอด. (2550). รายงานการวิจัยการพัฒนาผลิตภัณฑ์งานจักสาน ตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศศิพร ต่ายคำ และ นรินทร์ สังข์รักษา. (2558). การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดราชบุรี. 8 (1), 606-632.
- สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง, ละมัย ร่มเย็น, ภาวรินทร์ สวัสดิ์ไธสง, พัทธนันท์ ชมภูษ และ ลัดดาวัลย์ ร่มเย็น. (2562). สภาพปัญหาความต้องการคุณภาพชีวิต และรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรของวิสาหกิจชุมชน. วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา. 8 (2), 230-240.
- สมเกียรติ สุทธิธนากร. (2560). รายงานการวิจัยการพัฒนาโมเดลนวัตกรรมการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์มูลค่าของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สวรรยา ธรรมอภิพล, นรินทร์ สังข์รักษา และ เกรียงศักดิ์ ธรรมอภิพล. (2564). ปัญหาและผลกระทบในการเข้าถึงการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชุมชน ตำบลบางตะบูนออก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วารสารสถาบันพระปกเกล้า. 19 (2), 44-65.
- อิสรี แพทย์เจริญ, อริย์ธัช อักษรทับ และ ชาวนุวิทย์ จาตุประยูร. (2565). ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนแปรรูปลำไยเนื้อสีทอง ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ. 32 (2), 82-98.

การอ่านหนังสือนิทานร่วมกันเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หนังสือ
ขั้นต้นสำหรับเด็กปฐมวัย
**Shared Story Book Reading to Enhance Early Literacy Skills
for Preschoolers**

ณัฐวิภา วาณิชย์เจริญ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Natwipa Wanicharoen
Chiang Mai University, Thailand
E-mail : natwipa.w@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการทางภาษา ทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น รวมถึงการอ่านหนังสือนิทานร่วมกันเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นเป็นพฤติกรรมกรรมการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่เกิดขึ้นก่อนที่เด็กจะเข้าสู่การเรียนรู้อย่างเป็นทางการ เด็กจะมีการพัฒนาทักษะทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนไปพร้อมกันและมีความสัมพันธ์กันมากกว่าการพัฒนาไปตามลำดับขั้น การอ่านหนังสือนิทานร่วมกันเป็นการมีส่วนร่วมในการอ่านหนังสือร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับเด็กที่สามารถพัฒนาการทางภาษาและทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นได้ โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีความสำคัญสำหรับการวางรากฐานทางการศึกษาต่อไป กลยุทธ์การฝึกการอ่านหนังสือร่วมกันมีทั้งการอ่านเชิงตอบโต้โดยผู้ปกครองเป็นผู้ถามคำถามและการตอบสนองให้ตรงตามความสนใจและการริเริ่มของเด็กระหว่างการอ่านหนังสือ และการอ้างอิงตัวอักษรซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ผู้ปกครองมีการใช้คำที่แสดงให้เห็นถึงตัวอักษรหรือภาพพิมพ์ที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมให้เด็กมุ่งเน้นไปที่สิ่งที่ต้องเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ ซึ่งกลยุทธ์ทั้งสองรูปแบบนี้สามารถส่งผลต่อทักษะการอ่านของเด็กได้

คำสำคัญ: การอ่านหนังสือนิทานร่วมกัน; ทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น; เด็กปฐมวัย

Abstract

This article aims to study language development, early literacy skills, and shared story book reading to enhance early literacy skills for preschoolers. Early literacy skills are early childhood reading and writing behaviors that occur before children enter formal schooling. Children develop skills in listening, speaking, reading, and writing concurrently and sequentially rather than gradually. Shared story book reading is participation in reading between parents and children that can develop language and early literacy skills, especially in early childhood, which is an important time for laying the foundation for further education. Shared story book reading strategies include dialogic reading, in which parents ask questions and respond to their children's interests and initiatives during reading. Print referencing is a strategy in which parents use explicit illustrated prints to encourage children to focus on what needs to be learned through reading. Both of these strategies can have an impact on children's reading skills.

Keywords: Shared Story Book Reading; Early Literacy; Preschoolers.

บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปกครองอ่านหนังสือและมีส่วนร่วมในการอ่านหนังสือร่วมกันกับเด็กเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นของเด็ก (Phillips, Norris,& Anderson, 2008) โดยเฉพาะช่วงปีแรก ๆ ในชีวิตของเด็กปฐมวัย (Early Childhood) นั้นถือเป็นช่วงเวลาที่มีความสำคัญสำหรับการวางรากฐานทางการศึกษา รวมทั้งความสำเร็จในทักษะการอ่านออกเขียนได้ (Literacy) ในอนาคต ทฤษฎีวัฒนธรรมทางสังคมของวีกอตสกี (Vygotsky's Sociocultural Theory) เป็นกรอบทางทฤษฎีสำหรับการศึกษากระบวนการที่ครอบครัวมีการถ่ายทอดทักษะ ความรู้ และคุณค่าของการเรียนรู้ทักษะการอ่านผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม แนวคิดของวีกอตสกีในเรื่อง “พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ” หรือ “Zone of Proximal Development” ว่าเป็นสิ่งที่เด็กสามารถทำได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ปกครองเป็นบุคคลที่คุ้นเคยกับเด็กมากที่สุดและรู้ว่าเด็กมีความสามารถหรือทักษะใดในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ผู้ปกครองจึงสามารถกำหนดรูปแบบการสอนได้ตามเป้าหมายในลักษณะที่สอดคล้องกับพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของเด็ก ดังนั้นผู้ปกครองจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้และการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (Au, 1998; Tracey & Young, 2002) นอกจากนี้ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรุนเนอร์ (Bruner's Cognitive Theory) ได้กล่าวถึง “การเสริมต่อการเรียนรู้” หรือ “Scaffolding” ว่าผู้ปกครองไม่ได้เพียงแค่ให้ความช่วยเหลือเด็กด้วยการสนับสนุนสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังมีปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเด็กตามระดับความสามารถในปัจจุบันของเด็กด้วยเช่นกัน (Bruner, 1986)

พัฒนาการทางภาษาและทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กเกิดขึ้นตั้งแต่อายุยังน้อยและพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง การอ่านหนังสือนิทานร่วมกันสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา รวมทั้งทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นซึ่งเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่ทักษะการอ่านต่อไป (Saracho, 2017) ความสำคัญของพัฒนาการทางภาษาและทักษะการอ่านการเขียนนั้นมีความเชื่อมโยงกันดังต่อไปนี้ 1) ภาษาพูดเป็นรากฐานสำหรับการพัฒนาการอ่านและการเขียน 2) ภาษาพูดและภาษาเขียนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันโดยแต่ละภาษาจะต่อยอดซึ่งกันและกัน รวมทั้งส่งผลให้เกิดความสามารถทางภาษาและการอ่านออกเขียนได้ โดยเริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ 3) เด็กที่มีปัญหาด้านการพูดมักมีปัญหาในการเรียนรู้การอ่านและเขียน รวมทั้งเด็กที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนมักมีปัญหาในการใช้ภาษาพูด และ 4) การสอนด้านการพูดส่งผลต่อพัฒนาการด้านการเขียน รวมทั้งการสอนด้านการเขียนส่งผลต่อพัฒนาการด้านการพูดเช่นกัน (American Speech-Language-Hearing Association (ASHA), 2001)

พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

ภาษาเป็นการใช้สัญลักษณ์หรือลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นระบบและเป็นแบบแผนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสื่อสารหรือการแสดงออกของตนเอง (Crystal, 1995) องค์ประกอบของภาษาแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หน่วยเสียง (Phonology) เป็นระบบเสียงของภาษาและกฎการผสมเสียง 2) หน่วยคำ (Morphology) เป็นระบบโครงสร้างคำและการสร้างรูปแบบของคำ 3) โครงสร้างของประโยค (Syntax) เป็นการเรียงลำดับและการรวมคำเพื่อสร้างประโยค รวมทั้งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในประโยค 4) ความหมายของภาษา (Semantic) เป็นระบบที่ทำให้เกิดเป็นความหมายของคำและประโยค และ 5) การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบริบท (Pragmatic) เป็นระบบที่รวมองค์ประกอบภาษาข้างต้นทั้งหมดในการสื่อสารให้เป็นไปตามหน้าที่ของการสื่อสารและมีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมในสังคมนั้น ๆ (ASHA, 1993) พัฒนาการทางภาษาแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ความเข้าใจภาษา และ 2) การแสดงออกทางภาษา โดยทั่วไปพัฒนาการทางภาษาจะมีพัฒนาการตามลำดับขั้น (Dechongkit, Kasemkosin, & Wattanawongsawang, 2007; Dixon, 2006) ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 พัฒนาการทางภาษา

อายุ	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
0-3 เดือน	- ปฏิกริยาตอบสนองเมื่อมีเสียงดัง เช่น ร้อง สะดุ้ง กระพริบตา - หยุดฟังเสียงของเล่นหรือเสียงที่คุ้นเคย - หยุดร้องเมื่อได้ยินเสียงแม่หรือคนเลี้ยง	- ร้องด้วยเสียงที่แตกต่างกันเมื่อหิว เจ็บ ไม่สบาย - ยิ้มและส่งเสียงเมื่อเห็นแม่หรือคนเลี้ยง - ส่งเสียงหรือยิ้มเมื่อมีคนพูดคุยหยอกล้อ - ทำเสียงโดยเปล่งเสียงออกมาจากคอคล้ายเสียงสระ เช่น อูอู
4-6 เดือน	- หันหาที่มาของเสียง - มีปฏิกริยาแตกต่างกันเมื่อตอบสนองต่อน้ำเสียง การแสดงอารมณ์ของผู้ใหญ่ เช่น กลัว เมื่อผู้ใหญ่ทำเสียงดุ - หยุดฟังและมองหน้า เวลามีคนพูดคุยด้วย	- หัวเราะเสียงดังเมื่อมีคนหยอกล้อ - เล่นเสียงโดยมีความดังและระดับเสียงแตกต่างกัน - เล่นเสียงโดยใช้อวัยวะในปากทำให้เกิดเสียงพยัญชนะ เช่น ปาปา ดาดา
7-9 เดือน	- ตอบสนองเมื่อถูกเรียกชื่อ เช่น หยุดฟัง หรือ หันมอง - มองหาที่มาของเสียง	- ใช้ท่าทางหรือส่งเสียงเรียกให้ผู้ใหญ่สนใจ หรือบอกความต้องการ - ส่งเสียงไม่คำเป็น แต่มีท่วงทีคล้ายคำหรือวลีตามผู้ใหญ่
10-12 เดือน	- เข้าใจคำสั่งห้าม “ไม่” “หยุดนะ” - มองตามสิ่งที่ผู้ใหญ่ชี้ชวนให้ดู - ทำตามคำสั่งง่าย ๆ ได้เมื่อผู้ใหญ่ทำท่าทางประกอบให้ดู เช่น สวัสดี บ้ายบาย ส่งจูบ - เข้าใจคำศัพท์ใกล้ตัวที่ใช้บ่อยเป็นประจำ เช่น ชื่อสัตว์เลี้ยง ชื่อคนในบ้าน	- ใช้เสียงที่เหมือนเดิมซ้ำ ๆ เพื่อเรียกชื่อสิ่งของคนที่ต้องการทำให้คนเลี้ยงทราบว่าเด็กหมายถึงอะไร - สายหน้าหรือพยักหน้า เพื่อตอบคำถาม - ใช้คำเรียกแม่หรือพ่ออย่างถูกต้อง - เริ่มพูดเป็นคำที่มีความหมาย
13-15 เดือน	- ทำตามคำสั่งได้มากขึ้นในเหตุการณ์ที่อยู่ตรงหน้า เช่น “สวัสดีคุณตา” “ไปเอารองเท้ามา”	- มีคำพูดที่มีความหมายปะปนกับการส่งเสียงที่ฟังไม่เป็นคำ - พยายามร้องเพลงหรือพูดตามแบบ - ชี้ชวนให้คนอื่นดูสิ่งที่ตัวเองสนใจ - พูดได้ 4-6 คำ

อายุ	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
16-18 เดือน	- หันมองหรือชี้คนหรือสิ่งของเมื่อถูกถาม เช่น “แม่อุ๊ยไหน?” - ชี้อวัยวะตามสั่งได้ 1-3 อย่าง - ตอบสนองถูกต้องเมื่อคนเลี้ยงบอกว่า “ไปอาบน้ำกัน” “ถึงเวลากินนมแล้ว” เนื่องจากคาดเดาได้ถูกต้องในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปในกิจวัตรประจำวัน - สามารถทำตามคำสั่ง 1 ขั้นตอนที่ไม่มีการทำทางประกอบได้ เช่น “เอา...ให้แม่”	- มีการพูดโต้ตอบด้วยคำพยางค์เดียว 10-20 คำ - เล่นเลียนเสียงสิ่งแวดล้อมซ้ำ ๆ เช่น เสียงรถ เสียงสัตว์ร้อง - ใช้ท่าทางร่วมกับคำพูดเพื่อถาม “อะไร” - บอกความต้องการง่าย ๆ ได้ เช่น “เอา” “ไป”
19-24 เดือน	- ทำตามคำสั่ง 2 ขั้นตอนที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น “หยิบช้อนแล้วป้อนข้าวตุ๊กตา” - เข้าใจเมื่อพูดถึงสิ่งของที่ไม่อยู่ตรงหน้า เช่น “ไปหยิบแก้วบนโต๊ะมา” - ชี้อวัยวะได้ 3-6 อย่าง - เข้าใจคำคุณศัพท์ เช่น ใหญ่-เล็ก ร้อน-เย็น - ชี้อุปกรณ์ต่าง ๆ เมื่อถูกบอกให้ชี้ได้ - เข้าใจคำถามได้มากขึ้น เช่น “นี่อะไร” “แม่อุ๊ยไหน”	- พูดเป็นคำมากขึ้นประมาณ 50 คำ - เรียกชื่อของเล่น ของใช้ หรือ ของกินที่ชอบได้เอง - นำคำมารวมกันเพื่อบอกความต้องการหรือความรู้สึก เช่น “น้ำอีก” “ไปเที่ยว” “ไม่เดิน” คำที่นำมารวมประกอบด้วย บุคคล-การกระทำ/การกระทำ-สิ่งของ/การกระทำ-ตำแหน่ง/บอกความเป็นเจ้าของ-บุคคล - บอกชื่อภาพจากรูปภาพได้ 3 อย่าง - ถามคำถาม “อะไร” - พูดให้คนไม่คุ้นเคยฟังเข้าใจได้ประมาณ 50%
25-36 เดือน	- ชี้อาพในหนังสือได้ถูกต้อง เมื่อสั่งโดยใช้กริยาอาการ หรือ หน้าทีของสิ่งของ เช่น “ใครกำลังวิ่ง” “อะไรเอาไว้มาก” - ชี้อวัยวะตามคำบอกได้ 3 อย่าง เช่น เล็บ กางเกง รองเท้า - รู้จักคำบุพบท “ใน” “นอก”	- บอกชื่อตัวเองได้ - เรียนรู้และใช้คำศัพท์ใหม่ - บอกความต้องการ ความรู้สึก และเล่าเรื่องที่สนใจ แต่เรื่องที่เล่ายังไม่เป็นลำดับเหตุการณ์ที่เชื่อมโยงกัน - ถามคำถาม “ใคร” “ของใคร” “ที่ไหน” - ใช้ภาษาพูด แสดงความต้องการ

อายุ	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
3-4 ปี	- ทำตามคำสั่ง 3 ขั้นตอน เช่น “ไปที่ห้องนอน หยิบหมอน แล้วเอาให้แม่”	- พูดเป็นวลี หรือประโยคที่ยาวประมาณ 3 คำ
	- เข้าใจหน้าที่ของสิ่งของ เช่น แก้วใช้ใส่น้ำดื่ม	- การพูดชัดเจนพอที่ทำให้คนไม่คุ้นเคยฟังเข้าใจ 75%
	- เข้าใจจำนวน “หนึ่งและทั้งหมด” เช่น “หยิบของเล่น 1 ชิ้น” “หยิบขนมทั้งหมด”	- ตอบคำถาม “อะไร” “ที่ไหน”
	- รู้เพศ อายุของตัวเอง	
	- เข้าใจบุพพบท “บน” “ล่าง”	- ใช้วลีหรือประโยคง่าย ๆ เพื่อบอกความคิด ความต้องการ และเล่าเรื่องยาวได้
	- เข้าใจลำดับ “อันแรก สุดท้าย ตรงกลาง”	- ใช้ประโยคที่มีความยาวเพิ่มขึ้นประกอบด้วยคำนาม กริยา วิเศษณ์สรรพนาม
	- เข้าใจการเปรียบเทียบ “เหมือนกันและต่างกัน” ของสี ขนาด และสิ่งของ	- สามารถโต้ตอบกลับไปมาในเรื่องเดียวกันได้สั้น ๆ
	- เข้าใจเหตุผล เมื่ออธิบายง่าย ๆ เช่น “ออกไปเล่นข้างนอกไม่ได้ เพราะฝนตก”	- ตอบคำถาม “ทำไม” “เมื่อไหร่” “อย่างไร” เช่น ทำไมต้องมาหาหมอ
	- เข้าใจความหมายของประโยคปฏิเสธ เช่น “ขึ้นที่ไม่อยู่บนต้นไม้”	- โรงเรียนเปิดเทอมเมื่อไหร่หนูมาโรงพยาบาลอย่างไร
	- เข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับกาลเวลา เช่น “ก่อน” “หลัง” “เมื่อวาน” เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว “พรุ่งนี้” เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต	- ใช้ประโยคเพื่อชักชวนชี้แนะ เช่น “มาเล่นกันเถอะ”
	- รู้จัก 4 สี	- การพูดชัดเจนพอที่ทำให้คนที่ไม่คุ้นเคยกับเด็กฟังเข้าใจ 100%
	- รู้จักการจัดหมวดหมู่สัตว์ ของกิน ของใช้	- สามารถนับจำนวน
		- ตอบคำถาม “โตขึ้นจะเป็นอะไร”
4-5 ปี	- เข้าใจคำในวลีหรือประโยคที่ซับซ้อนในการสนทนา เช่น “ไปหยิบถังใบใหญ่” “ขอรถสีน้ำเงินที่ไม่อยู่ในกล่อง” “ไปนั่งข้าง ๆ น้องชมพู”	- ใช้คำศัพท์เฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น “สถานี รถไฟฟ้า”
		- ใช้คำเชื่อมประโยคทำให้ประโยคยาวขึ้นซับซ้อนขึ้น เช่น “หนูมีดินสอสีม่วง

อายุ	ความเข้าใจภาษา	การแสดงออกทางภาษา
	- เข้าใจคำสั่ง 3 ขั้นตอนในกิจกรรมที่ไม่คุ้นเคย เช่น “เอากระดาษมาพับแบบนี้ เปิดขึ้นมาแล้วระบายสีตรงกลาง” “ถ้าหนูจะออกไปเล่นข้างนอกช่วยเอากล่องนี้ไปให้คุณลุงก่อน” - เปรียบเทียบสิ่งของมากกว่า 3 สิ่ง เช่น “น้อยที่สุด มากที่สุด”	- แต่พี่มีสีเขียว” “หนูแปรงฟันวันละ 2 ครั้งตอนเช้าและก่อนนอน” - สามารถตอบคำถามบรรยายเหตุการณ์เล่าจินตนาการ อธิบายเหตุผล และคาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีสิ่งของหรือภาพแนะ เช่น “ถ้าหนูไม่ทำการบ้านจะเกิดอะไรขึ้น” - สามารถสนทนาโต้ตอบแสดงความคิดเห็น อารมณ์ ความรู้สึกได้ - สามารถเล่าเรื่องแต่ไม่มีการสรุปหรือตอนจบของเรื่อง - แสดงความต้องการโดยใช้ประโยคขอร้อง เช่น “แม่ครับ ขอรถได้ไหมครับ” - พูดได้ชัดเจนเกือบทุกเสียง

การเรียนรู้หนังสือขั้นต้น

ทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น (Early Literacy) หรือทักษะการเรียนรู้หนังสือแรกเริ่ม (Emergent Literacy) เป็นพฤติกรรมการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยเกิดขึ้นก่อนที่เด็กจะได้รับการสอนทักษะการเรียนรู้หนังสืออย่างเป็นทางการ (Stahl & Miller, 1989; Teale & Sulzby, 1987; van Kleeck, 1990) ซึ่งครอบคลุมการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน และภาพพิมพ์ก่อนเข้าสู่การเรียนรู้ (Sulzby & Teale, 1991) คำว่า “ทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น” กับ “ทักษะการเรียนรู้หนังสือแรกเริ่ม” สามารถใช้แทนกันได้ รวมทั้งบ่งชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้หนังสือตั้งแต่แรกเกิดและพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามกาลเวลา อย่างไรก็ตามพัฒนาดังกล่าวนี้อาจเกิดขึ้นได้นั้นมาจากการได้รับการเลี้ยงดู (Nurture) องค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น ประกอบด้วย ภาษาพูด การตระหนักรู้หน่วยเสียง การตระหนักรู้ตัวอักษร และความรู้ด้านตัวอักษร (ดัดแปลงจาก Dennis & Horn, 2011) ตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 องค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น

องค์ประกอบ	คำนิยาม	ตัวอย่าง
ภาษาพูด (Oral Language)	พัฒนาการทางภาษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงคลังคำศัพท์ต่าง ๆ	ถามคำถามที่กระตุ้นให้เด็กตอบด้วย คำตอบมากกว่าหนึ่งหรือสองคำ เช่น “หนูสังเกตเห็นอะไรใหม่ที่กำลังทำ อะไรอยู่” หรือหากเด็กสังเกตแล้วหรือ พยายามพูดว่ากำลังทำอะไรอยู่ ให้ ผู้ใหญ่ขยายความว่า “ใช่ พวกลิง มัน กำลังห้อยลงมาจากต้นไม้”
การตระหนักรู้หน่วยเสียง (Phonological Awareness)	ความเข้าใจว่าภาษาพูดนั้น ประกอบด้วยเสียงหรือกลุ่มเสียงต่าง ๆ	ชี้ให้เด็กเห็นว่าในรูปประโยคนั้น ๆ ก็ทั้งหมดก็คำ รวมทั้งพูดคุยเกี่ยวกับ รูปประโยคที่มีความยาวหรือความสั้น แบบไหน เช่น ให้เด็กปรบมือและนับ พยางค์ของคำ เช่น “ลิง” มีทั้งหมด 1 พยางค์ และ “ฮิปโปโปเตมัส” มี ทั้งหมด 5 พยางค์
การตระหนักรู้ตัวอักษร (Print Awareness)	ความเข้าใจขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบ และหน้าที่ของภาพพิมพ์	ชี้ให้เห็นความแตกต่างของคำ เช่น ตัวอักษร M ในคำว่า “McDonalds” (เป็นพิมพ์ใหญ่) และตัวอักษร m ที่อยู่ในคำ “A man is walking” (เป็นตัวพิมพ์เล็ก) รวมทั้งแสดงให้เห็นและพูดคุยเกี่ยวกับ วิธีการอ่านจากบนลงล่าง จากซ้ายไป ขวา เป็นต้น
ความรู้ด้านตัวอักษร (Letter Knowledge)	วิธีการรับรู้อย่างรวดเร็วและแยกแยะ รูปทรงของตัวอักษรด้วยสายตา (Allor & McCathren, 2003)	รู้จักตัวอักษรแต่ละตัว ชี้ให้เด็กเห็น ตัวอักษรเหล่านั้น

ทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการด้านการรู้หนังสือตั้งแต่แรกเกิดและช่วงเวลาระหว่าง
ที่เด็กเรียนรู้การอ่านและการเขียน (Sulzby & Teale, 1991, p. 728) (ตาราง 3) พัฒนาการด้านการรู้
หนังสือ (Literacy Development) มีหลายมิติและเชื่อมโยงกับประสบการณ์การอ่านและการเขียนของเด็ก
ทั้งจากการเรียนรู้ที่บ้านและที่โรงเรียน ทฤษฎีการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นกล่าวไว้ว่าทักษะการฟัง ความสามารถในการ
พูด การอ่าน และการเขียนนั้นจะพัฒนาไปพร้อมกันและมีความสัมพันธ์กันมากกว่าการพัฒนาไปตามลำดับ
เช่น ประสบการณ์ด้านการเขียนส่งเสริมด้านการอ่านของเด็ก รวมทั้งประสบการณ์ด้านการอ่านส่งเสริม

ด้านการเขียนของเด็กเช่นกัน (Teale & Sulzby, 1989) เด็กสามารถซึมซับการเรียนรู้ทักษะการอ่านและการเขียนในห้องเรียนซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งความรู้อย่างแท้จริงและเป็นธรรมชาติ รวมทั้งเชื่อมโยงกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง (Lawhon & Cobb, 2002; Lesiak, 1997) เช่น กิจกรรมประจำวันอาจเกี่ยวข้องกับส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนที่โรงเรียน ได้แก่ การให้เด็กลงชื่อเข้าชั้นเรียน สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีในชั้นเรียน เช่น หนังสือ ป้าย บัตรสูตรอาหาร และปฏิทิน นอกจากนี้การเล่นที่มีสภาพแวดล้อมที่เน้นทักษะการรู้หนังสือส่งผลให้เกิดการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายและเชื่อมโยงกันมากขึ้น รวมทั้งทำให้เกิดพฤติกรรมการอ่านและการเขียนในชั้นเรียนอนุบาล (Neuman & Roskos, 1990a; 1990b)

คู่มือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก ได้เน้นให้เห็นเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่เด็กมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในสามช่วงวัย ได้แก่ 1) แรกเกิดถึงสามปี 2) สามถึงสี่ปีและ 3) วัยอนุบาล ตามตารางที่ 3 (Burns, Griffin, & Snow, 1999) ดังนี้

ตารางที่ 3 พัฒนาการของทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น

อายุ	คำนิยาม
แรกเกิด – 3 ปี	- รู้จักหน้าปกหนังสือ - แกล้งทำเป็นอ่านหนังสือ - รู้ว่าหนังสือต้องถืออย่างไร - เพลิดเพลินกับการเล่นเสียงเมื่อได้ยินคำคล้องจอง - ชี้รูปภาพจากการดูภาพในหนังสือ (รูปที่ 1) - แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครในหนังสือ - ดูภาพในหนังสือและตระหนักว่าเป็นสัญลักษณ์ของวัตถุจริง (รูปที่ 2) - เริ่มเรียนรู้ตัวอักษร (ภาพพิมพ์) ที่มีความเฉพาะเจาะจง เช่น ตัวอักษรในชื่อจริง - เริ่มขีดเขียนลวก ๆ (Scribbling) แต่มีจุดมุ่งหมายมากขึ้น - เริ่มแยกความแตกต่างระหว่างการวาดภาพและการเขียน - เริ่มขีดเขียนได้คล้ายคลึงกับตัวอักษรในภาษาอังกฤษ
3 – 4 ปี	- รู้ว่าตัวอักษรมีชื่อเฉพาะ - จำตัวอักษร (ภาพพิมพ์) ในสภาพแวดล้อมทั่วไป - รู้ว่าตัวอักษรนั้นเป็นภาพพิมพ์ที่อ่านในเรื่อง - เข้าใจว่าการใช้รูปแบบข้อความแตกต่างกันได้ เช่น ข้อความในร้านขายของชำแตกต่างกับข้อความในเมนูอาหาร - ให้ความสนใจกับการอ่านแยกเสียงและการอ่านออกเสียงซ้ำในภาษา (เช่น “in Peter”, “Peter”, “Pumpkin Eater: Peter Eater”) - เข้าใจและทำตามคำสั่งได้ - มีความอ่อนไหวต่อเหตุการณ์ในนิทาน

อายุ	คำนิยาม
	- เมื่ออ่านเรื่องราวในนิทานสามารถเชื่อมโยงข้อมูลและเหตุการณ์กับประสบการณ์ในชีวิตจริงได้ - มีการถามคำถามและความคิดเห็นแสดงให้เห็นที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในความหมายของเรื่องราวที่ได้ฟังมา - แสดงความพยายามในการอ่านและเขียนและแสดงการเรียกร้องความสนใจ เช่น “ฟัง (ดู) เรื่องของหนูซิ” - สามารถบอกชื่อตัวอักษรได้ประมาณ 10 ตัว โดยเฉพาะจากชื่อตัวเอง - เขียน (ขีดเขียน) ตัวหนังสือในกิจกรรมที่สนุกสนาน
วัยอนุบาล	- รู้จักส่วนต่างๆ ของหนังสือและหน้าที่ของส่วนต่าง ๆ ในหนังสือ - เริ่มลากนิ้วไปตามคำที่อ่านเมื่อฟังเรื่องราวที่คุ้นเคยหรือเมื่ออ่านเขียนเอง - อ่านเรื่องราวที่คุ้นเคยได้ทันที โดยไม่อ่านแบบคำต่อคำ - จำและสามารถบอกชื่ออักษรตัวพิมพ์ใหญ่และตัวพิมพ์เล็กได้ทั้งหมด - จำคำศัพท์ทั่วไปบางคำได้ เช่น “the” “I” “my” “you” “is” “are” - เชื่อมโยงข้อมูลและเหตุการณ์จากเรื่องราวในนิทานกับประสบการณ์ชีวิตได้ - เล่าซ้ำ จำลอง หรือสร้างเรื่องราวหรือบางส่วนของเรื่องราวในนิทานได้ - แสดงความคุ้นเคยกับประเภทของข้อความที่หลากหลาย เช่น หนังสือนิทาน อธิบาย บทกวี หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ในชีวิตประจำวัน เช่น ป้าย ประกาศ ฉลาก เป็นต้น - สามารถทำนายตามภาพประกอบหรือเนื้อหาบางส่วนของเรื่องราวในนิทานได้ - สามารถบอกได้ว่าสองคำแรกว่าเหมือนกันและคำที่สามแตกต่างจากคำอื่น เช่น “dan” “dan” และ “den” รวมทั้งยังสามารถสร้างคำอื่นที่คล้องจองกับคำนั้น ๆ ได้ - เขียนอักษรตัวพิมพ์ใหญ่และตัวพิมพ์เล็กได้อย่างอิสระมากขึ้น - มีการรับรู้เกี่ยวกับสัทศาสตร์และความรู้เกี่ยวกับตัวอักษรเพื่อสะกดได้อย่างอิสระมากขึ้น - เขียนเพื่อแสดงความหมายได้ - เขียนชื่อและนามสกุลของตนเอง รวมทั้งชื่อของเพื่อนหรือเพื่อนร่วมชั้นบางคนได้ - สามารถเขียนตัวอักษรส่วนใหญ่และคำศัพท์บางคำตามคำบอกได้

รูปที่ 1 เด็กชี้รูปภาพในหนังสือ
ที่มา ภาพถ่ายโดยวาทีตา ศรีวิโรจน์

รูปที่ 2 เด็กดูรูปภาพในหนังสือ
ที่มา ภาพถ่ายโดยวาทีตา ศรีวิโรจน์

การอ่านหนังสือนิทานร่วมกัน

การอ่านหนังสือนิทานร่วมกัน (Shared Storybook Reading: SSR) (รูปที่ 3) หรืออาจเรียกได้อีกหลายชื่อว่า การอ่านหนังสือ (Book Reading) การอ่านออกเสียงจากหนังสือร่วมกัน (Reading Aloud Book Sharing) การอ่านหนังสือนิทาน (Storybook Reading) การอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Reading) การอ่านหนังสือนิทานของผู้ใหญ่กับเด็ก (Adult-Child Storybook Reading) หรือการอ่านหนังสือแบบปฏิสัมพันธ์ (Book Reading Interaction) เป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ใหญ่ (หรือผู้ที่มีความสามารถด้านการอ่าน) กับเด็กขณะอ่านหรือดูหนังสือด้วยกัน (Ezell & Justice, 2005) การอ่านหนังสือร่วมกันต้องอาศัยทักษะสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์ที่มีการถ่ายทอดความรู้ด้านการอ่านจากผู้ใหญ่ถึงเด็ก ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและสติปัญญา รวมถึงเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กได้เช่นกัน (Justice & Pullen, 2003)

การใช้หนังสือนิทานมีความเป็นธรรมชาติในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยเฉพาะองค์ประกอบทางภาษาด้านหน่วยเสียง (Raisor, 2006; Swanson et al., 2011) การตระหนักรู้ตัวอักษร และพัฒนาการทางภาษาของเด็ก (Swanson et al., 2011) การใช้หนังสือนิทานเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นเช่นกัน (National Early Literacy Panel [NELP], 2008) การอ่านหนังสือร่วมกันบ่อย ๆ นำไปสู่จำนวนคำศัพท์ที่เพิ่มขึ้นและความสำเร็จในด้านการอ่านและด้านวิชาการอื่น ๆ ต่อไป (Blewitt, Rump, Shealy & Cook, 2009) จากงานวิจัยของนลินี ภัทรากรกุลและคณะ (2564) ได้เปรียบเทียบทัศนคติและพฤติกรรมการอ่านของผู้ปกครองร่วมกับเด็กปฐมวัยอายุ 2 เดือนถึง 6 ปีก่อนและหลังได้รับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กผ่านกิจกรรมการใช้หนังสือที่เหมาะสมกับช่วงวัยในคลินิกเด็กสุขภาพดี โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ผู้ปกครองเริ่มมีพฤติกรรมการอ่านหนังสือกับเด็กมากขึ้นจากเดิมหลังรับการส่งเสริม

ๆ จากร้อยละ 80.7 เป็นร้อยละ 96.5 และใช้เวลาอ่านหนังสือกับเด็กมากขึ้นเฉลี่ยจาก 11.8 เป็น 13.9 นาทีต่อวัน รวมทั้งเด็กยังมีพฤติกรรมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ลดลงจาก 23.3 เป็น 11.2 นาทีต่อวัน นอกจากนี้ผู้ปกครองยังมีทัศนคติต่อการอ่านหนังสือกับเด็กว่าสามารถช่วยกระตุ้นพัฒนาการได้มากขึ้นและอายุที่เหมาะสมในการเริ่มอ่านอยู่ในช่วง 6 - 23 เดือน

รูปที่ 3 การอ่านหนังสือนิทานร่วมกัน
ที่มา ภาพถ่ายโดยณัฐศักดิ์ วาณิชยเจริญ

นอกจากนี้การอ่านหนังสือนิทานร่วมกันยังสามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบของ Wanicharoen (2015) ศึกษาประสิทธิผลของการฝึกทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นในเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องเฉพาะด้านภาษา (Specific Language Impairment) พบว่า การอ่านหนังสือนิทานร่วมกันมีประสิทธิภาพสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องเฉพาะด้านภาษา ในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น จากงานวิจัยของ Westerveld และคณะ (2020) สังเกตพฤติกรรมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็กออทิสติกปฐมวัยที่มีภาษา (Verbal Preschooler with Autism) ในการอ่านหนังสือนิทานที่ไม่คุ้นเคยจำนวน 2 เล่มร่วมกัน ได้แก่ Pip and Posy, the Big Balloon (Scheffler, 2012) และ Pop up Peekaboo. Woof! Woof! (Sirret, 2013) พบว่า ผู้ปกครองสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมผ่านการใช้หนังสือนิทานที่ไม่คุ้นเคยได้กับเด็กผ่านการอ่านหนังสือนิทานที่ไม่คุ้นเคยได้ นอกจากนี้ผู้ปกครองสามารถใช้การอ่านหนังสือนิทานร่วมกันในการเชื่อมโยงภาษา ถามคำถาม และส่งเสริมความรู้ด้านตัวอักษรขณะอ่านหนังสือร่วมกันกับเด็กได้

กลยุทธ์การฝึกการอ่านหนังสือร่วมกัน (Shared-Reading Intervention Strategies) มีสองรูปแบบที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านของเด็ก ได้แก่ 1) การอ่านเชิงตอบโต้ (Dialogic Reading) โดยผู้ปกครองเป็นผู้ถามคำถามและการตอบสนองให้ตรงตามความสนใจและการริเริ่มของเด็กระหว่างการอ่านหนังสือ (Whitehurst et al., 1988) ตามตารางที่ 4 (ดัดแปลงจาก Sim, 2012 อ้างถึงใน Sim & Berthelsen, 2014) และ 2) การอ้างอิงตัวอักษร (Print Referencing) เป็นกลยุทธ์ที่ผู้ปกครองมีการใช้คำที่แสดงให้เห็นถึงตัวอักษร (ภาพพิมพ์) ที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมให้เด็กมุ่งเน้นไปที่สิ่งที่ต้องเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ เช่น ลักษณะของตัวอักษรและคำ (Justice, Kaderavek, Fan, Sofka & Hunt, 2009) ตามตารางที่ 5 (ดัดแปลงจาก Sim, 2012 อ้างถึงใน Sim & Berthelsen, 2014) กลยุทธ์การฝึกการอ่านแต่ละรูปแบบมีขั้นตอนการฝึก ดังนี้

ตารางที่ 4 การอ่านเชิงตอบโต้

กลยุทธ์การอ่านเชิงตอบโต้	ตัวอย่าง
การพูดคุยเกี่ยวกับชื่อเรื่อง	ผู้ปกครองเริ่มอ่านชื่อเรื่องของหนังสือ
การถามคำถามปลายเปิด เช่น อะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใคร	ผู้ปกครองถามเด็กโดยใช้คำถามต่าง ๆ เช่น “ใครคือแจ๊ค” “แจ๊คกำลังทำอะไรอยู่” “มีอะไรอยู่ในปากของแจ๊ค” เป็นต้น
การถามต่อจากคำตอบ	ผู้ปกครองถามเด็กต่อเมื่อเด็กตอบคำถาม เช่น “แจ๊คมีพี่น้องไหม” เด็กตอบ “พี่” ผู้ปกครองถามเด็กต่อ “พี่ของแจ๊คคือใคร” เด็กตอบ “ลิซ่า” ผู้ปกครองถามเด็กต่อ “ลิซ่าเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย” “ลิซ่าเป็นผู้...” เด็กตอบ “ผู้หญิง” เป็นต้น
การพูดซ้ำและขยายความ	ผู้ปกครองพูดซ้ำที่ได้กพูด รวมทั้งต่อคำตามที่ได้กพูดก่อนหน้าโดยเพิ่มคำและปรับไวยากรณ์ให้มีความสมบูรณ์ เช่น เด็กพูด “ผู้หญิง” ผู้ปกครองพูดซ้ำ “ลิซ่าเป็นผู้หญิง ไฉฉฉฉฉ ตัวสูง”
การให้รางวัลและกำลังใจ	ผู้ปกครองให้คำชมเชยเมื่อเด็กตอบคำถาม เช่น “เก่งมากค่ะ/ครับ” “ดีมากค่ะ/ครับ”
ความสนุก	ผู้ปกครองยิ้ม สนุกกับการอ่าน

ตารางที่ 5 การอ้างอิงตัวอักษร

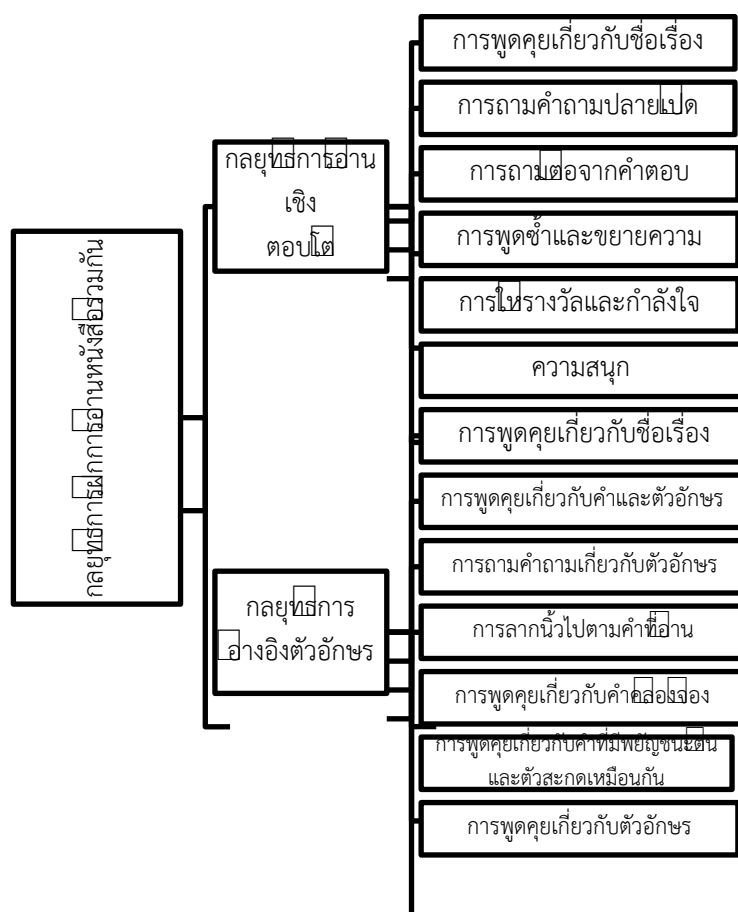
กลยุทธ์การอ้างอิงตัวอักษร	ตัวอย่าง
การพูดคุยเกี่ยวกับชื่อเรื่อง	ผู้ปกครองชี้ตัวอักษรชื่อเรื่องของหนังสือขณะที่อ่านหนังสือนั้น ๆ พร้อมกับพูดอธิบายภาพบนหน้าปก เช่น “แจ๊คกินลูกอมหลากสี” “แจ๊คปวดฟัน เพราะฟันผุ” เป็นต้น
การพูดคุยเกี่ยวกับคำและตัวอักษร	ผู้ปกครองชี้ตัวอักษรที่เหมือนกับอักษรชื่อ/นามสกุลของเด็ก เช่น หนังสือนิทานเรื่อง “แจ๊คฟันผุ” เด็กชื่อ “คุณากรณ์” ผู้ปกครองชี้ไปที่ตัวอักษร “ค” ของคำว่า “แจ๊ค”
การถามคำถามเกี่ยวกับตัวอักษร	ผู้ปกครองถามเด็ก “นี่ตัวอะไรคะ/ครับ” “คำไหนขึ้นต้นด้วย กอ.โกะ”
การลากนิ้วไปตามคำที่อ่าน	ผู้ปกครองชี้นิ้วลากไปตามคำที่กำลังอ่านอยู่ (รูปที่ 4)
การพูดคุยเกี่ยวกับคำคล้องจอง	ผู้ปกครองเน้นการอ่านออกเสียงคำคล้องจองซึ่งเป็นคำที่มีสระเสียงเดียวกันและมีตัวสะกดอยู่ในมาตราเดียวกัน เช่น “ผู้เสือแสนงาม เจ้าบินตามดอกไม้”
การพูดคุยเกี่ยวกับคำบางคำที่มีพยัญชนะต้นและตัวสะกดเหมือนกัน	ผู้ปกครองพูดถึงคำที่มีพยัญชนะต้นและตัวสะกดเหมือนกัน เช่น “ปูน กับ ปน” “รัก กับ รก” เป็นต้น
การพูดคุยเกี่ยวกับตัวอักษร	ผู้ปกครองชี้ที่ตัวอักษรและบอกว่าแทนมาจากอะไร เช่น ตัวอักษร “ก” คือ ไก่ ตัวอักษร “ข” คือ ไข่ ตัวอักษร “ค” คือ ควายเป็นต้น

รูปที่ 4 ผู้ปกครองชี้นิ้วลากไปตามคำที่กำลังอ่านอยู่
ที่มา ภาพถ่ายโดยณัฐศักดิ์ วาณิชย์เจริญ

ผู้ปกครองสามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กได้ผ่านกลยุทธ์การฝึกการอ่านหนังสือร่วมกัน เพื่อเตรียมความพร้อมของทักษะการอ่านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างเป็นทางการ เนื่องจากจำนวนคำศัพท์ที่เด็กสามารถใช้เพื่อแสดงออกทางภาษา ความเข้าใจเกี่ยวกับคำคล้องจองและแนวคิดเกี่ยวกับตัวอักษร (ภาพพิมพ์) มีความสำคัญต่อทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น นอกจากนี้ผู้ปกครองยังสามารถใช้กลยุทธ์การฝึกการอ่านหนังสือร่วมกันได้ด้วยตนเองที่บ้านซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้เด็กเล็กได้มีการเริ่มต้นการอ่านได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการอ่านหนังสือร่วมกันยังเป็นกิจกรรมที่สนุกและเพลิดเพลินและทำให้ผู้ปกครองได้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก (Sim & Berthelsen, 2014) เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นจากผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัวที่บ้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างเป็นทางการที่โรงเรียนอนุบาล เนื่องจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองเปรียบเสมือนครูคนแรกของเด็ก ดังนั้นผู้กำหนดนโยบายระดับประเทศต้องลงทุนในการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปกครองอ่านหนังสือและมีส่วนร่วมในการอ่านหนังสือร่วมกันกับเด็กเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กอย่างต่อเนื่อง (Aram, 2008)

สรุป

แผนภาพ 1 กลยุทธ์การฝึกการอ่านหนังสือร่วมกัน

ทักษะการรู้หนังสือขั้นต้นเป็นพฤติกรรม การอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่เกิดขึ้นเกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดและช่วงเวลาระหว่างที่เด็กเรียนรู้การอ่านและการเขียนก่อนที่เด็กจะเข้าสู่การเรียนอย่างเป็นทางการ ทักษะการรู้หนังสือขั้นต้นประกอบด้วย ภาษาพูด การตระหนักรู้หน่วยเสียง การตระหนักรู้ตัวอักษร และ ความรู้ด้านตัวอักษร การอ่านหนังสือนิทานร่วมกันเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กขณะอ่านหรือ ดูหนังสือด้วยกันสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ทักษะการเรียนรู้หนังสือขั้นต้น รวมทั้งทักษะสังคมของ เด็กโดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยซึ่งมีความสำคัญต่อความสำเร็จในทักษะการอ่านออกเขียนต่อไปในอนาคต กลยุทธ์การฝึกการอ่านหนังสือร่วมกันมีทั้งการอ่านเชิงตอบโต้และการอ้างอิงตัวอักษรซึ่งกลยุทธ์ทั้งสองรูปแบบ นี้สามารถส่งผลต่อทักษะการอ่านของเด็กได้ตามแผนภาพ 1 ดังนั้นเด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมทักษะ การรู้หนังสือขั้นต้นจากผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัวที่บ้านอนุบาลที่เปรียบเสมือนครูคนแรกของเด็กก่อน เข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างเป็นทางการ

เอกสารอ้างอิง

- Aram, D. (2008). Parent-child interaction and early literacy development. *Early Education and Development*, 19 (1), 1-6.
- Allor, J. H., & McCathren, R. B. (2003). Developing emergent literacy skills through storybook reading. *Intervention in School and Clinic*, 39, 72-79.
- American Speech-Language-Hearing Association. (2001). *Roles and responsibilities of speech-language pathologists with respect to reading and writing in children and adolescents* [Position Statement]. Retrieved from www.asha.org/policy.
- Au, K. H. (1998) Social constructivism and the school literacy learning of students of diverse backgrounds, *Journal of Literacy Research*, 20, 297-310.
- Blewitt, P., Rump, K. M., Shealy, S. E., & Cook, S. A. (2009). Shared book reading: When and how questions affect young children's word learning. *Journal of Educational Psychology*, 101 (2), 294-304.
- Bruner, J. S. (1986) *Actual minds: possible worlds* (Cambridge, MA, Harvard University Press).
- Burns, M. S., Griffin, P., & Snow, C. E. (1999). *Starting Out Right: A Guide to Promoting Children's Reading Success. Specific Recommendations from America's Leading Researchers on How To Help Children Become Successful Readers*. National Academy Press, 2101 Constitution Avenue, NW, Lockbox 285, Washington, DC 20055.
- Crystal, D. (1995). *The Cambridge encyclopedia of the English language*. Cambridge, U.K.: Cambridge University Press.
- Dechongkit, S., Kasemkosin, N., Wattanawongsawang, W. (2007). *Communication. In Prakunhungsit, S., ENT text book*. (p. 168-169). Bangkok. Holistic Publishing Co., Ltd. [in Thai]
- Dennis, L. R., & Horn, E. (2011). Strategies for supporting early literacy development. *Young Exceptional Children*, 14 (3), 29-40.
- Dixon, S. D. (2006). *Two Years: language leaps*. Encounters with children: pediatric behavior and development. Philadelphia: Mosby Elsevier, 383-409.

- Ezell, H. K., & Justice, L. M. (2005). *Shared storybook reading: Building young children's language and emergent literacy skills*. Baltimore, MD: Brookes Publishing.
- Justice, L. M., Kaderavek, J. N., Fan, X., Sofka, A., & Hunt, A. (2009). Accelerating preschoolers' early literacy development through classroom-based teacher-child storybook reading and explicit print referencing. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 40 (1), 67–85.
- Justice, L. M., & Pullen, P. C. (2003). Promising interventions for promoting emergent literacy skills: Three evidence-based approaches. *Topics in Early Childhood Special Education*, 23, 99–113.
- Lawhon, T., & Cobb, J. B. (2002). Routines that build emergent literacy skills in infants, toddlers, and preschoolers. *Early Childhood Education Journal*, 30, 113-118.
- Lesiak, J. L. (1997). Research based answers to questions about emergent literacy in kindergarten. *Psychology in the Schools*, 34 (2), 143-160.
- National Early Literacy Panel (2008). *Developing early literacy: Report of the National Early Literacy Panel. A scientific synthesis of early literacy development and implications for intervention*. Jessup, MD: National Institute for Literacy. Retrieved from <http://lincs.ed.gov/publications/pdf/NELPReport09.pdf>
- Neuman, S. B., & Roskos, K. (1990a). Play, print, and purpose: Enriching play environments for literacy development. *The reading teacher*, 44 (3), 214-221.
- Neuman, S. B., & Roskos, K. (1990b). The influence of literacy-enriched play settings on preschoolers' engagement with written language. In *National Reading Conference Yearbook*. National Reading Conference.
- Phillips, L. M., Norris, S. P., & Anderson, J. (2008). Unlocking the door: Is parents' reading to children the key to early literacy development?. *Canadian Psychology/Psychologie canadienne*, 49 (2), 82.
- Raisor, L. J. (2006). *A comparison of phonological awareness intervention approaches* (Doctoral Dissertation). Retrieved from https://etd.ohio link.edu/pg_10?0::N O:10:P10_ACCESSION_NUM:ucin1147781849
- Saracho, O. N. (2017). Literacy and language: new developments in research, theory, and practice. *Early Child Development and Care*, 187 (3-4), 299-304.
- Scheffler, A. (2013). *Pip and Posy: The big balloon*. Candlewick Press.
- Sim, S. H. (2012). *Supporting children's language and literacy skills: The effectiveness of shared book reading with parents* (PhD thesis). Available from Queensland University of Technology Digital Theses database (ID No. 60975)
- Sim, S., & Berthelsen, D. (2014). Shared book reading by parents with young children: Evidence-based practice. *Australasian Journal of Early Childhood*, 39 (1), 50-55.
- Sirret, D. (2013). *Pop-up peekaboo! woof! woof!*. Melbourne, VIC: Dorling Kindersley.
- Stahl, S. A., & Miller, P. D. (1989). Whole language and language experience approaches for beginning reading: A quantitative research synthesis. *Review of educational research*, 59 (1), 87-116.
- Sulzby, E., & Teale, W. (1991). Emergent literacy. In R. Barr, M. L. Kamil, P. B. Mosenthal, & P. D. Pearson (Eds.), *Handbook of reading research* (Vol. II, pp. 727–757). New York: Longman.

- Swanson, E., Wanzek, J., Petscher, Y., Vaughn, S., Heckert, J., Cavanaugh, C., ... Tackett, K. (2011). A synthesis of read-aloud interventions on early reading outcomes among preschool through third graders at risk for reading difficulties. *Journal of Learning Disabilities*, 44 (3), 258-275.
- Teale, W., & Sulzby, E. (1989). Emergent literacy: New perspectives. In D. Strickland & L. Morrow (Eds.), *Emerging literacy: Young children learn to read and write* (pp. 1–15). Newark, DE: International Reading Association.
- Van Kleeck, A. (1990). Emergent literacy: Learning about print before learning to read. *Topics in Language Disorders*, 10 (2), 25-45.
- Wanicharoen, N. (2015). *A Systematic Review of Emergent Literacy Interventions for Preschool Children with Specific Language Impairment* [Unpublished Master's Thesis]. University College London.
- Westerveld, M. F., Paynter, J., & Wicks, R. (2020). Shared book reading behaviors of parents and their verbal preschoolers on the autism spectrum. *Journal of autism and developmental disorders*, 50, 3005-3017.
- Whitehurst, G. J., Falco, F. L., Lonigan, C. J., Fischel, J. E., DeBaryshe, B. D., Valdez-Menchaca, M. C., & Caulfield, M. (1988). Accelerating language development through picture book reading. *Developmental Psychology*, 24 (4), 552–559.

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา The 21st Century Skills and Improving the Quality of Education

พระครูวิชิตธรรมวาที (วิเชียร มหาวชิรปญฺโญ/คันทา)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Phrakhuwachiraattavaty (Wichean Mahawachirapanyo)
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus
E-mail: Wichean980@gmail.com

บทคัดย่อ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ถือว่าเป็นหัวใจที่สำคัญ สู่การขับเคลื่อนกลไกให้หน่วยงานทางการศึกษาโดยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอนาคต โดยตัวชี้วัดคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาในแต่ละระดับของสถานศึกษานั้น ๆ ที่มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการสำคัญของการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจากอดีตสู่ปัจจุบัน การเข้าใจให้ถึงแก่นของการพัฒนาการศึกษาถึงทักษะที่จำเป็นในโลกปัจจุบัน และอนาคต ภายใต้กระบวนการเรียนรู้ใหม่ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้ในสิ่งที่มีคุณค่าต่อการนำไปใช้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นคุณลักษณะสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอนาคตอย่างยิ่ง

คำสำคัญ: ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21; ศตวรรษที่ 21; การพัฒนา; คุณภาพการศึกษาศึกษา

Abstract

Developing quality education for 21st-century learning is essential to propel educational mechanisms and guide future education development. Quality and effectiveness indicators for education management at each educational level should align with the goals and principles of 21st-century learning, continuous learning management and quality development, and a thorough understanding of the core of education development to meet the skills required in the present and future. Under a new learning process where learners are central, learning about valuable things for application through various methods is a critical characteristic for developing future education quality.

Keywords: 21st century Skills , 21st century, development, quality of education

* วันที่รับบทความ : 16 มิถุนายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ 24 มิถุนายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 25 มิถุนายน 2567

Received: June 16, 2024; Revised: June 24, 2024; Accepted: June 25, 2024

บทนำ

จากการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศเข้าสู่ความเป็นการเรียนรู้ในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จำเป็นสำหรับผู้เรียน ทักษะเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตและการทำงานในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา นักเรียนควรสามารถคิดวิเคราะห์ข้อมูล แก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผลตลอดการสื่อสารและความร่วมมือ นักเรียนควรสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทำงานเป็นทีม และมีความคิดสร้างสรรค์การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นักเรียนควรสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เข้าถึงข้อมูล และสร้างสรรค์ผลงานจะเห็นได้ว่าภาพการศึกษาเป็นประเด็นที่ประเทศต่างๆ ทั่วโลกให้ความสนใจกันอย่างกว้างขวาง เพราะถือว่าเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แต่มุมมองในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเพื่อสามารถตอบสนองผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งมีทั้งผู้รับบริการการศึกษาซึ่งได้แก่ นักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน นั้นอาจแตกต่างกันไปตามบริบท ความเชื่อหรือกระบวนทัศน์ในการพัฒนาในแต่ละยุค สมัย การทำความเข้าใจกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงต้องเข้าใจทั้งความหมายและองค์ประกอบของ คุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อศตวรรษที่ 21

ในปัจจุบันเป็นโลกของการทำงาน การศึกษาขั้นสูง และการดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ซึ่งอยู่ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ความรู้ ความคิด ที่เผยแพร่ไปได้อย่างรวดเร็วเพียงชั่ววินาทีด้วยปลายนิ้วสัมผัสผ่านเครื่องมือการสื่อสารต่างๆ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนทุกระดับชั้นตั้งแต่ชั้นต้นๆ จะต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อเกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม เช่น ทักษะการคิดขั้นสูง และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ การคิดเชิงวิพากษ์ และแก้ปัญหา การสื่อสาร และการร่วมมือกันทำงาน ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพซึ่งเป็นทักษะเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์ และการปฏิบัติงานในอาชีพหรือวิชาชีพให้ประสบผลสำเร็จ เช่น ความยืดหยุ่นและ ความสามารถในการปรับตัวความคิดริเริ่ม และการเป็นผู้นำ การมีทักษะทางสังคม ยอมรับ และเรียนรู้วัฒนธรรมอื่น การเพิ่มผลผลิตและความรับผิดชอบต่อผลงานตนเอง ต่อสังคมและผู้อื่น การมีความเป็นผู้นำ และรับผิดชอบ นอกจากนั้นทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เป็นอีกทักษะหนึ่งที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเป็นยุคที่เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสาร มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอย่างรวดเร็ว นั่นคือมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย ทั้งที่อยู่ในวัยเรียนและวัยทำงาน และผู้สูงวัยจะต้องมีความรู้และความสามารถ ใช้เทคโนโลยีและข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียน ในปัจจุบันจะต้องมีความรู้ในวิชาแกนที่สำคัญ เช่น ภาษาอังกฤษ การอ่าน และภาษาสำคัญของโลก วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การปกครองหน้าที่พลเมืองและศิลปะ

นอกจากนี้จะต้อง พัฒนาจิตสำนึกต่อโลกและสิ่งแวดล้อม หน้าที่พลเมือง และการดูแลสุขภาพควบคู่ไปด้วย การพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับให้มีการรู้เท่าทัน และมีความสามารถในการใช้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงเป็นประเด็นเร่งด่วนของทุกประเทศ สำหรับการศึกษาในปัจจุบันและในอนาคต

การวัดการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต ยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องเชื่อมโยงกับกระบวนการทางสังคม ระบบเศรษฐกิจที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และต้องสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านที่เป็นไปอย่างรวดเร็วต่อเนื่อง ระบบการศึกษาแบบเดิมที่เน้นความรู้ ทำให้ความรู้ไม่อาจพัฒนา กับการปฏิบัติมีคุณภาพโดยรอบด้านได้ การวัดการศึกษาและการวัดการเรียนรู้จึงต้องเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับ สถานการณ์ใหม่ๆ เท่านั้นจึงจะประสบผลสำเร็จ ดังนั้น การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงยึดผลลัพธ์ (Outcomes) ทั้งในด้านของความรู้ในวิชาแกนและทักษะแห่งศตวรรษใหม่ ซึ่งมีคุณค่า มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อมนุษย์ ทั้งในวัยเรียน วัยทำงาน ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสาร และร่วมกันทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อชีวิตการรวมทักษะแห่งศตวรรษใหม่เข้ากับวิชาแกน ช่วยเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับการศึกษาอย่างแท้จริง เนื่องจากการจดจำข้อเท็จจริง คำศัพท์ตามตำรา หรือทำตามขั้นตอน หรือนักเรียนปฏิบัติงาน โดยไม่ใช้ความคิด เป็นกิจกรรมที่ใช้ความสามารถขั้นต่ำ แต่การแสดงความเข้าใจเชิงลึกผ่านการวางแผน การใช้หลักฐาน การให้เหตุผลเชิงนามธรรม ต้องใช้ความสามารถในการคิดที่สูงกว่า การเชื่อมโยงความคิดที่สัมพันธ์กันระหว่างเนื้อหาในสาขาเดียวกันหรือต่างสาขา หรือการคิดค้นหาวิธีแก้ไขปัญหาคือข้อที่ต้องอาศัยการต่อยอดทางความคิด การรู้คิด (Metacognition) ในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น ระบบการศึกษาของศตวรรษที่ 21 ความแข็งแกร่ง จึงหมายถึง “ความเป็นเลิศในเนื้อหาและทักษะควบคู่กัน” (Partnership for 21st Century Skills)

ผลลัพธ์หรือตัวชี้วัดผลการเรียนรู้ด้านทักษะในศตวรรษที่ 21

1. ทักษะทางปัญญา การรู้ การคิด และการปฏิบัติ ประกอบด้วยความสามารถในการแสดงออกผ่านการฝึกปฏิบัติในหลักสูตรในลักษณะที่ให้แก้ปัญหาที่มีความท้าทาย ทำโครงการหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการปฏิบัติที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังต่อไปนี้ 1) การตั้งคำถามและการวิเคราะห์ 2) การคิดเชิงวิพากษ์ และการคิดเชิงสร้างสรรค์ 3) การสื่อสารด้วยการเขียน และการพูด 4) ความรู้พื้นฐานในเรื่องปริมาณ 5) ความรู้พื้นฐานในข้อมูลข่าวสาร 6) การทำงานเป็นทีม และการแก้ไขปัญหา

2. ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยแสดงความคิดสร้างสรรค์ ผลิตความรู้ และพัฒนานวัตกรรมที่เป็น ผลิตผล และกระบวนการ โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ เช่น 1) การประยุกต์ใช้ความรู้ที่มีเพื่อสร้างแนวคิดใหม่ ผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือกระบวนการใหม่ 2) การสร้างงานที่เป็นต้นแบบเพื่อสื่อถึงตัวตนหรือกลุ่ม 3) การใช้

รูปแบบหรือแบบจำลอง และการจำลอง (Model) เพื่อสำรวจระบบและพัฒนาเรื่องที่ซับซ้อน 4) การนำเสนอแนวโน้มและคาดการณ์ความเป็นไปได้

3. การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน เป็นความสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อดิจิทัลและสภาพแวดล้อม ทางดิจิทัลเพื่อสื่อสารการทำงานร่วมกัน และสนับสนุนการเรียนรู้ทางไกล สำหรับตัวเองและผู้อื่น คือ 1) มีปฏิสัมพันธ์ ให้ความร่วมมือ เผยแพร่งานร่วมกับเพื่อน ผู้เชี่ยวชาญ และบุคคลอื่นๆ โดยใช้สื่อดิจิทัลต่างๆ 2) สื่อสารข้อมูล และความคิดไปสู่ผู้รับจำนวนมากอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อหลายๆ แบบ 3) พัฒนาความเข้าใจทางวัฒนธรรมและจิตสำนึกต่อโลก ด้วยการคลุกคลีปฏิสัมพันธ์เป็นเพื่อนกับผู้เรียน และจากวัฒนธรรมอื่น ๆ

4. การคิดเชิงวิพากษ์ แก้ปัญหา และการตัดสินใจ เป็นความสามารถแสดงทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ หรือ วางแผนและวิจัยบริหารจัดการโครงการ แก้ปัญหา ตัดสินใจจากข้อมูล โดยใช้เครื่องมือดิจิทัล ดัดแปลง และใช้ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม ด้วยการดำเนินการต่อไปนี้ 1) กำหนดและนิยามปัญหาที่แท้จริง และกำหนดคำถามสำคัญเพื่อค้นคว้า 2) วางแผนและจัดการกับกิจกรรมเพื่อให้ได้คำตอบ หรือทำโครงการให้สำเร็จ 3) รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาคำตอบหรือตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลหลายแหล่ง และ 4) ใช้กระบวนการต่างๆ และแนวทางที่หลากหลายเพื่อสำรวจทางเลือกอื่น (Bellanca, J.A., and Brandt, R.S. : 2010)

การเรียนรู้และการสอนในศตวรรษที่ 21 : ความรู้และทักษะสำคัญ

ภาคีแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) ได้นำเสนอกรอบความคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ประกอบด้วย สารความรู้และทักษะที่สำคัญที่จำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนในปัจจุบัน และอนาคต โดยผู้เรียนต้องเรียนรู้ในสาระวิชาแกนต่าง ๆ ให้เกิดการรู้ (Literary) ความเข้าใจ และนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ มีความรู้แนวคิดที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 เรียนรู้และปฏิบัติทักษะในการทำวิจัยได้ และปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ โดยที่หน่วยงานที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ ทั้งในมิติของวิชาแกน แนวคิดที่สำคัญ ทักษะสำคัญ และระบบสนับสนุนการศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1. **ความรู้วิชาแกน** วิชาที่ควรมีการพัฒนาการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนอย่างจริงจัง ในศตวรรษที่ 21 คือ 1) ภาษาอังกฤษ การอ่าน หรือศิลปะการใช้ภาษา 2) ภาษาสำคัญของโลก 3) วิทยาศาสตร์ 4) คอมพิวเตอร์ 5) ภูมิศาสตร์ 6) ประวัติศาสตร์ 7) เศรษฐศาสตร์ 8) ศิลปะ 9) การปกครองและหน้าที่พลเมือง

2. **แนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21** แนวคิดสำคัญที่ผู้เรียนจะต้องรู้และเข้าใจถึงความสำคัญที่มีต่อตนเองและสังคม และสามารถนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิต ในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และทั่วถึงกัน คือ 1) จิตสำนึกต่อโลก การอนุรักษ์ และพัฒนา 2) ความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ และ

การเป็นผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาให้เป็นผู้ที่สามารถ สร้างงาน สร้างรายได้เป็นของตนเอง 3) ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง การทำหน้าที่ของพลเมืองดีของประเทศ 4) ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ การดูแล การป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข 5) ความรู้พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม การใช้ การดำรงรักษา การปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสม

3. ทักษะสำคัญ ทักษะต่างๆ ที่กล่าวไว้ต่อไปนี้มีสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นทั้งสาระความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติ และคุณลักษณะสำคัญที่ต้องปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ จัดว่าเป็นความรู้ ซึ่งต้องเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ควบคู่กันไปในการเรียนรู้ทุกสาขาวิชา เช่น 1. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ประกอบด้วย 1)การคิดเชิงวิพากษ์ หรือคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) 2) การคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creative Thinking and Innovation) 3) การสื่อสารและการร่วมมือกันทำงาน (Communication and Collaboration) 2. ทักษะชีวิต และการทำงาน (Life and Career Skills) เป็นทักษะที่สำคัญเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และที่ทุกคนต้องมีการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงานในอาชีพ และผู้เรียนจะต้องได้รับการสอน การให้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ และ สำหรับการดำรงชีวิต และการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ มีความสุขของตนเองในอนาคต คุณลักษณะหรือสมรรถนะ ที่ทุกคนต้องมี Life and Career Skills ประกอบด้วย 1) ความยืดหยุ่น และความสามารถในการปรับตัว 2) ความคิดริเริ่ม และการขึ้นนำตนเอง กำกับตนเอง 3) ทักษะทางสังคม และการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 4) การเพิ่มผลผลิต คุณภาพของตนเอง และความรู้รับผิดชอบ (Accountability) 5) ความเป็นผู้นำ และความรู้รับผิดชอบต่อส่วนรวม (Responsibility) 3. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information Communication and Technology : ICT) ประกอบด้วย 1) ความรู้พื้นฐานด้านสารสนเทศ 2) ความรู้พื้นฐานด้านสื่อต่างๆ และการใช้สื่อ 3) ความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT การเข้าถึงและใช้ข้อมูลและการสื่อสาร สื่อความหมายอย่างสร้างสรรค์

4. ระบบสนับสนุนการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21

หน่วยงานหรือองค์กรต้นสังกัดที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญสนับสนุนและพัฒนา ในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ให้สอดคล้องกับสาระสำคัญต่างๆ ของการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าวข้างต้น ในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้ 1) มีมาตรฐานและการประเมินสำหรับศตวรรษที่ 21 ที่น่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับ 2) หลักสูตรและการสอนของศตวรรษที่ 21 ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3) การพัฒนาในวิชาชีพ (Professional Development) ของบุคลากรทางการศึกษา จะต้องมีการสนับสนุน และพัฒนาให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และดำเนินไปอย่างต่อเนื่องอย่างจริงจัง 4) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 ต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกันในทุกด้าน ซึ่งจะขับเคลื่อนสู่เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคลากรของชาติที่

พัฒนาและก้าวหน้าในทุกด้านของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในสังคมโลกไร้พรมแดน (Bellanca, J.A., and Brandt, R.S : 2010)

องค์ประกอบของการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับปัจจุบันและอนาคต ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญ สนับสนุน และส่งเสริมอย่างจริงจัง ทั้งนี้ ความรู้ การเรียนรู้ ทักษะ และสมรรถนะหรือคุณลักษณะต่างๆ ที่ระบุขึ้นเป็นเป้าหมายของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าว เป็นเป้าหมายและนโยบายการจัดการศึกษามาโดยตลอดเกือบทุกศตวรรษที่ผ่านมา แต่ขาดการใส่ใจให้ความสำคัญเท่าที่ควร ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาในทุกด้านในปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง กระแสของการให้ความสำคัญต่อทักษะในศตวรรษที่ 21 รวมถึงทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพของมนุษย์เป็นไปทั่วโลก ซึ่งทุกแห่งได้ให้ความสำคัญและกำลังดำเนินการอย่างจริงจัง (Beers, S.A., : 2011 :223)

ความสำคัญของการเรียนทักษะ 4Cs

ทักษะ 4Cs ที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องบูรณาการผสมผสานกับการสอนเนื้อหาสาระต่างๆ ในวิชาแกนควบคู่กับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ (3Rs) เนื่องจากการเรียนรู้ที่ดีเป็นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และการจูงใจให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยความสนใจและตั้งใจ ครูจึงต้องทำให้กระบวนการเรียนรู้นั้นชัดเจน เพื่อที่นักเรียนจะได้มองเห็นกระบวนการเรียน วิธีการเรียนรู้ของตัวเอง สามารถไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflect) เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และทักษะสามารถปรับปรุงตนเองได้

เพื่อพัฒนาเน้นผู้เรียนที่มีศักยภาพ มีทักษะ และเป็นนักสร้างหรือนักนวัตกรรม ผู้เรียนจำเป็นต้องมีการฝึกกระบวนการคิด วิธีการคิดของตัวเองอย่างสม่ำเสมอในเนื้อหาสาระที่แตกต่างกัน หลากหลายและซับซ้อนยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะต้องเกิดการรู้จริง ปฏิบัติได้โดยอัตโนมัติ สามารถนำมาใช้ได้ สถานการณ์อื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (วัชรรา เล่าเรียนดี และคณะ :2560 : 20)

1. ทักษะ 4Cs มีความสำคัญและช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ช่วยให้เข้าใจในเนื้อหาสาระต่างๆ อย่างลึกซึ้ง (Deep Understanding) 2) ช่วยเพิ่มความสนใจในสาระวิชาต่าง ๆ (Increase Interest) 3) ช่วยจำคำสำคัญ มโนทัศน์สำคัญต่างๆ ได้นาน เกิดความคงทนในการเรียนรู้ (Increase Retention) 4) ช่วยพัฒนาการคิดและรูปแบบวิธีคิด (Develop Thinking Routine) 5) เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่ออนาคตในด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. ทักษะ 4Cs ประกอบด้วยทักษะในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) 3) ทักษะการสื่อสารสื่อความหมาย (Communication) 4) ทักษะความร่วมมือ (Collaboration)

ทักษะ 4Cs มีจุดเน้นและเป้าหมายที่สำคัญ คือ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาสติปัญญาความคิด เพื่อการสร้างสรรค์ในทุกมิติของความเป็นมนุษย์ ซึ่งจะต้องอาศัยทักษะการสื่อสาร สื่อความหมาย การร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกัน จึงจะพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

จากแผนภาพองค์ประกอบ 3 ด้าน ภายในสามเหลี่ยม (3Rs + 4Cs) แสดงถึงการบูรณาการหรือผสมผสาน เนื้อหาสาระความรู้กับการรู้และทักษะพื้นฐานที่สำคัญ สำหรับการเรียนรู้ในทุกประเภท ทุกระดับ และทุกวิชา ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการคิดและทักษะต่างๆ สำหรับนำสาระความรู้ต่างๆ ไปใช้อย่างมีความหมายและมีประโยชน์ ส่วนองค์ประกอบใน 4 ด้านรอบนอกสามเหลี่ยม คือ องค์ประกอบสำคัญที่ใช้ประกอบในการออกแบบการเรียนการสอน สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หรือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21

องค์ประกอบสำคัญที่สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21

1. การสร้างเจตคติของผู้เรียนและแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Learner Attitude and Motivation to Learn) เป็นกิจกรรมในการเรียนการสอนที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในขณะที่วางแผนการสอน ครูจำเป็นต้องถามและตอบเองเสมอว่า จะสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียนให้กับผู้เรียนอย่างไร จูงใจอย่างไร ให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์จากการเรียนรู้นี้ เป็นต้น

2. การส่งเสริมผู้เรียนให้มีส่วนร่วมและใช้ความคิดในการเรียนรู้ หรือร่วมเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดร่วมกัน เพราะการสร้างนักคิดและนักสร้างมาจากการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ได้ไตร่ตรองย้อนคิด เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ ผลการใช้ความพยายามตนเองอยู่เสมอ

3. การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ เทคโนโลยี คือ เครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมความเข้าใจ และการจัดการกับข้อมูลความรู้ต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ ครูจึงควรบูรณาการให้มีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ และใช้ข้อมูลต่างๆ อย่างเหมาะสม ผู้เรียนจะต้องพัฒนาสมรรถนะต่างๆ เหล่านี้ คือ 1) การรู้ หรือความรู้และความสามารถในการเข้าถึงแหล่งสาระข้อมูล ความรู้ต่างๆ สามารถประเมินและใช้หรือจัดการกับสาระความรู้เหล่านั้นอย่างฉลาด (Information Literacy : IL) 2) การรู้หรือความรู้ความสามารถเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีต่างๆ โดยสามารถรู้และเข้าใจว่าข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอ โดยสื่อต่างๆ ถูกสร้างมาอย่างไร และด้วยจุดประสงค์

ใด 3) การรู้หรือความรู้เกี่ยวกับข้อมูล การสื่อสาร การสื่อความหมาย และเทคโนโลยี (Information, Communication and Technology : ICT) โดยสามารถเลือกและใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีต่างๆ ในการสร้างงานได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

การเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ปัจจุบันไม่ใช่ปัญหาสำคัญ แต่การที่แสวงหาข้อมูลที่ถูกต้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความสำคัญมากกว่า นั่นคือ ผู้เรียนจะเรียนรู้และพัฒนาทักษะการคิดในการเรียนรู้และใช้ข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ โดยครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการสืบเสาะ เช่น ใช้กลยุทธ์ 5As คือ การถามคำถามหรือใช้คำถาม (Ask) การตอบคำถามโดยใช้ข้อมูลจากการสืบเสาะ (Answer) การใช้ข้อมูลโดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ (Analysis) การนำข้อมูลผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ไปใช้ (Apply) การประเมินพูด (Assess) ของการใช้เทคโนโลยี กระบวนการสืบเสาะและเรียนรู้กระบวนการคิดในการเรียนรู้

4. ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ (Life and Career Skills) เป็นทักษะที่สำคัญที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับ ผู้เรียนมากที่สุดอีกด้านหนึ่ง ในปัจจุบันและเพื่ออนาคต ผลจากการศึกษาวิจัยได้ข้อสรุปว่าเพื่อการเข้าสู่อาชีพในแต่ละอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้เรียนต้องมีทั้งความรู้ และความสามารถในการใช้ทักษะต่างๆ ในการดำรงชีวิต และการปฏิบัติงานในอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ (Casner Lotto and Barrington : 2016) จากการจัดลำดับ ทักษะสำคัญมากที่สุด ทักษะที่ผู้ที่จะเข้าสู่อาชีพแต่ละอาชีพต้องมี คือ 1) จริยธรรมในวิชาชีพและการปฏิบัติงาน 2) ทักษะในทางสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน 3) ความร่วมมือการทำงานเป็นทีม (Team Work) 4) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา 5) ทักษะการอ่านอย่างเข้าใจ (Reading Comprehension) เป็นทักษะที่สำคัญมาก สารความรู้หรือเนื้อหา (Content Area) คือ พื้นฐานของการเรียนรู้ด้านอื่นๆ ในเวลาเดียวกัน

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จะต้องผสมผสานทุกองค์ประกอบเข้าด้วยกัน คือ สารความรู้ในวิชาแกน (Content Knowledge) ทักษะเฉพาะต่างๆ ความเชี่ยวชาญ และการรอบรู้ทั้งการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ โดยสามารถนำสิ่งที่รู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความรู้ความสามารถด้านการอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และการคิดคำนวณ (Arithmetic) หรือ Three Rs ยังคงมีความสำคัญและเป็นพื้นฐานของความสำเร็จในการเรียนและชีวิต นอกจากนั้นการรอบรู้และความชำนาญในอีก 4 ด้าน คือ 1) การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) 2) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) 3) การสื่อสาร สื่อความหมาย (Communication) 4) การร่วมมือกัน (Collaboration) ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รวมทั้งการรู้ (Literacy) ด้านเทคโนโลยีต่างๆ

องค์ประกอบสำหรับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุดที่ช่วยให้การเรียนรู้ในองค์ประกอบอื่นๆ บรรลุเป้าหมาย ก็คือ ด้านทักษะสำคัญ 4 ด้าน อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นทักษะที่พัฒนาได้ยากกว่าด้านอื่น และต้องมีการส่งเสริมพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของการสร้างและพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นนักคิด สามารถคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นทั้งที่บ้านและที่ทำงาน ความสามารถในการเรียนรู้ ร่วมรับผิดชอบต่องาน ต่อกลุ่ม สร้างสรรค์ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องเป็นความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในยุคปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้อยู่ในวัยทำงาน ไม่เพียงแต่จะต้องมีความพร้อมด้านเทคนิควิธีปฏิบัติงาน แต่ต้องมีความสามารถในการสร้าง วิเคราะห์ แผลความ ข้อมูลต่างๆ ไปใช้อย่างสร้างสรรค์และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นอย่างดี ซึ่งประกอบด้วยทักษะ 4Cs ดังที่กล่าวมา ทั้งนี้ในแต่ละทักษะดังต่อไปนี้ ครูสามารถนำไปปรับความยากง่ายให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละวัยได้ โดยมีแนวทางการนำไปใช้ ดังต่อไปนี้

แนวทางการพัฒนาทักษะ 4Cs

1. การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) เช่น

1.1 คิดอย่างสร้างสรรค์ (Think Creativity) เช่น 1) นำเสนอแนวคิดต่างๆ ได้อย่างมากมาย หลากหลาย โดยการใช้กลยุทธ์ การระดมสมอง (Brain storming) เป็นต้น 2) สร้างแนวคิดใหม่ที่มีคุณค่ายิ่งขึ้น 3) อธิบายรายละเอียด ขยายความ วิเคราะห์ และประเมินแนวคิดของตนเอง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

1.2 ทำงานอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น (Work Creativity with others) เช่น 1) พัฒนาแนวคิดใหม่ นำไปใช้และเผยแพร่แนวคิดใหม่ให้ผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ 2) เปิดใจ ใจกว้าง ตอบสนองต่อแนวคิดใหม่ที่แตกต่างกับตัวเอง รวบรวมข้อมูลของกลุ่มและให้ข้อมูล ย้อนกลับแก่กันและกัน 3) แสดงออกซึ่งผลงานที่สร้างสรรค์ แปลกใหม่ เข้าใจข้อจำกัดในการปรับใช้แนวคิดใหม่ในสถานการณ์จริง 4) คิดบวก มองและยอมรับข้อผิดพลาดว่าเป็นโอกาสในการเรียนรู้ และเข้าใจว่าความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมเป็นกระบวนการเป็นวัฏจักรต่อเนื่องที่ดี ทั้งความสำเร็จเพียงเล็กน้อยและความผิดพลาดบ่อยๆ ที่เกิดขึ้น ในระยะยาวถือเป็นเรื่องปกติ

1.3 การใช้นวัตกรรม (Implement Innovation) เช่น 1) แสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นรูปธรรม มีประโยชน์ต่อการใช้นวัตกรรมนั้น 2) ใช้นวัตกรรมนั้นสร้างสรรค์งานอื่น

2. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)

2.1 ให้เหตุผลอย่างมีประสิทธิภาพ (Reason Effectively) เช่น ใช้เหตุผลหลายๆ แบบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ เช่น การให้เหตุผลเชิงอุปนัย เป็นต้น

2.2 ใช้การคิดอย่างเป็นระบบหรือคิดเชิงระบบ (Use Systems Thinking) เช่น วิเคราะห์ส่วนย่อยต่างๆ ภายในส่วนใหญ่ว่ามีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร เพื่อสร้างผลรวมหรือภาพรวม ภายในระบบที่ซับซ้อนให้ชัดเจน

2.3 ตัดสินคุณค่าและตัดสินใจ (Make Judgments and Decisions) เช่น 1) วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ที่ปรากฏจากข้อโต้แย้ง ข้อเรียกร้อง และความเชื่อต่างๆ 2) วิเคราะห์และประเมินทางเลือกที่สำคัญจากมุมมองต่าง ๆ 3) สังเคราะห์สร้างความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลกับข้อโต้แย้ง 4) ตีความหมายข้อมูล และสร้างข้อสรุปบนฐานการวิเคราะห์ที่ดีที่สุด 5) ไตร่ตรองคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้

3. การสื่อสารสื่อความหมาย (Communication) เช่น 1) แสดงความคิดและแนวคิดอย่างมีประสิทธิภาพชัดเจนทั้งด้านการพูด การเขียน การใช้ภาษาสัญลักษณ์ ในลักษณะต่างๆ กันในหลายๆ บริบท 2) ฟังอย่างตั้งใจ จับประเด็นความหมาย แปลความหมาย ถอดรหัสข้อมูล ความรู้ ค่านิยม เจตคติ อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ใช้การสื่อสารสื่อความหมายในหลายๆ ช่องทาง เช่น (บอก, อธิบาย, สอน, จูงใจ) เป็นต้น 4) ใช้สื่อเทคโนโลยีหลายๆ ประเภท ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสื่อแต่ละประเภท รวมทั้งผลกระทบของสื่อเหล่านั้น 5) สื่อสาร สื่อความหมาย อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อม สถานการณ์ที่แตกต่างกัน

4. การร่วมมือกัน (Collaboration) เช่น 1) แสดงออกถึงความสามารถในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ยอมรับนับถือในความแตกต่างหลากหลายของแต่ละกลุ่ม 2) มีความยืดหยุ่น เต็มใจ ช่วยเหลือกลุ่ม สร้างความปรองดองเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย และประสบผลสำเร็จ 3) แลกเปลี่ยนความรับผิดชอบ ร่วมมือกันทำงาน ยอมรับ ยกย่อง มองเห็นคุณค่าของสมาชิกกลุ่มทุกคน 4) ถึงแม้ว่าทักษะทั้ง 4 ด้าน บางประเด็นจะไม่ใช่เรื่องใหม่ที่จะต้องรู้ทันในการจัดการเรียนการสอนปัจจุบัน แต่การเน้นย้ำและส่งเสริมจะช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคข้อมูลข่าวสาร ไร้พรมแดน การสื่อสารสื่อความหมาย และความร่วมมือกันมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้และการพัฒนาต่อไป

ลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ผู้เรียนในยุคปัจจุบัน กล่าวคือผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 หรือผู้เรียนยุคดิจิทัลนั้น แตกต่างจากผู้เรียนในอดีตยุคที่ผ่านมา (Generation) โดยสิ้นเชิงไม่เฉพาะในเรื่องกิจกรรมการดำเนินชีวิตเท่านั้น แต่ในแง่ของวิธีเรียนรู้และการสื่อสาร ก็ยังแตกต่างกันเพราะผู้เรียนในวันนี้จะสามารถทำหลายสิ่งได้ในเวลาเดียวกัน (Multitasking) โดยไม่ผิดพลาด และจะเบี่ยงเบนการเรียนรู้หากบริบทที่จัดขึ้นเหมือนดังในอดีตที่ผ่านมา ทั้งนี้ผู้เรียนในวันนี้จึงมีความแตกต่างจากผู้เรียนในอดีตอย่างชัดเจนใน 3 ประเด็น กล่าวคือ 1. ผู้เรียนมีวิธีการรับข้อมูลที่แตกต่าง เนื่องจากผู้เรียนปัจจุบันอยู่ในโลกสื่อประสม (Multimedia World) ตลอดจนระบบการเรียนรู้ของสมองก็ได้รับการปรับแต่งให้เข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ จึงเป็นการยากที่จะให้เรียนรู้จากการนั่งนิ่งๆ และรอรับฟังคำบรรยาย เป็นต้น 2. วิธีเรียนรู้พื้นฐานของทุกคนคือการเรียนรู้จากการมองเห็น (Visual) หรือการมองเห็นร่วมกับการสัมผัส และปฏิบัติการ (Visual-Kinesthetic) นอกจากนี้การมองเห็นยังครอบคลุมถึงการมองเห็นการเรียนรู้ (See Learning) เช่น การเรียนรู้ในเรื่องนั้น สิ่งนั้นคืออะไร เป็นอย่างไร ตลอดจนต้องการการมีปฏิสัมพันธ์ และลงมือกระทำ และ 3. ผู้เรียนคือผู้เรียนเป็นรายบุคคล การที่ครูมีมุมมองในการออกแบบวิธีการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม หรือเป็นภาพรวมเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอ (Tileston D.W: 2007)

การที่ครูผู้สอนได้ศึกษาทำความเข้าใจลักษณะของผู้เรียน และนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ที่จะทำให้บทเรียนสอดคล้องกับผู้เรียนยุคใหม่ยิ่งขึ้น

1. ลักษณะของนักคิดในยุศตวรรษที่ 21

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งข้อมูล ข่าวสาร ที่ผ่านช่องทางต่างๆ มากมาย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของมนุษย์ในโลก การพัฒนาผู้เรียนทุกระดับตั้งแต่วัยต้นๆ ให้เป็นนักคิด เป็นผู้ที่คิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ลักษณะของนักคิดในยุศตวรรษที่ 21 ที่ควรพัฒนา คือ 1) ขอบถามและถามคำถามได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Asking Questions) 2) คิดเชิงกลยุทธ์/มีกลยุทธ์ในการคิด (Thinking strategically) 3) ให้เหตุผลได้อย่างมีหลักการ มีตรรกะ (Using Logical Reasoning) 4) ใช้กระบวนการไตร่ตรองสะท้อนคิด รู้การคิด วิธีคิด ผลการคิดของตนเอง (Exercise Meta cognition) 5) สื่อสารสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Communicating Effectively) (Educational Leadership, 2012)

2. วิธีการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่านักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากนักเรียนในยุคที่ผ่านมา ดังนั้นครูจำเป็นต้องจัดโอกาสส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้วิธีการเรียนรู้หลายช่องทาง หลายวิธี เพื่อการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้ 1) การมองหรือการได้เห็นของจริง สภาพจริง 2) การคิดล่วงหน้า คาดคะเน คาดการณ์ เหตุการณ์ต่างๆ 3) การค้นหา สืบเสาะ แสวงหา ข้อมูล 4) การศึกษา

และสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยงที่จะทดลองและปฏิบัติ 5) การทำงานเป็นทีม 6) การเอาใจจดจ่อ ใส่ใจต่อเนื่อง 7) การจับคู่ การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ แยกแยะ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ สิ่งต่างๆ เรื่องราวต่างๆ 8) การฟัง ฟังอย่างตั้งใจ จับประเด็นสำคัญ 9) การเจรจา สนทนาหาข้อสรุป 10) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)

หลักสำคัญในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

หลักยึดเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ทักษะการคิด และการสร้างสรรค์ นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียน อย่างกระตือรือร้น (Active Learning) ในการพัฒนาความเข้าใจ สารความรู้สำคัญ แนวคิดสำคัญและการ ประยุกต์ใช้ทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ ครูในศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ในการตอบโต้ ตอบสนอง (Response) มีส่วนร่วม (Collaborate) เพื่อชี้แนะสนับสนุน (Facilitate) ให้ผู้เรียนเกิดการเข้าใจ เชิงลึก (Deep Understanding) ในสารความรู้ต่างๆ จนรู้จักพัฒนาและประยุกต์ใช้ทักษะสำคัญแห่ง ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างสร้างสรรค์ดังตัวอย่างกลยุทธ์ ต่อไปนี้ 1) การเรียนรู้จากปัญหา (Problem Learning) 2) การทดลองทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry) 3) การสนทนาแบบโสเครติส (Socratic strategy) ซึ่ง เป็นการตั้งคำถามให้คิดหาคำตอบ (Questions and Answers) 4) โครงการและการสื่อสารการทำงานเป็น ทีม (Project Team) 5) กลยุทธ์ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative Problem Solving : CPS) 6) เครื่องมือการเรียนรู้เชิงพัฒนาการที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักเชื่อมโยง เช่น การใช้เส้น ลูกศร กราฟฟิก การใช้ แผนภาพ แผนผังต่างๆ เป็นต้น 7) การใช้สมุดจดปฏิสัมพันธ์ (Interactive Note Book) 8) การถามคำถาม สำคัญ โดยถามอย่างต่อเนื่อง คำตอบให้คิด เพื่อให้เวลาตอบที่เพียงพอ 9) การมอบหมายงานที่ต้องใช้ความคิด ทำทาย ปัญหา โดยการให้เชื่อมโยงข้อมูล ต่างๆ แนวคิดต่างๆ เข้าด้วยกัน ให้สรุปสิ่งที่เรียนรู้ เขียนบทวิเคราะห์ ที่น่าเชื่อถือมีตรรกะ 10) การให้สนับสนุนความคิดของตนเองด้วยข้อโต้แย้งที่มีเหตุผลเพียงพอ 11) จัดกิจกรรม ภาระงานที่นักเรียนได้ถ่ายโอนสิ่งที่รู้ ไปสู่สถานการณ์ใหม่ (Extend Knowledge and Skills) 12) บรรยายภาคในการเรียนต้องการให้นักเรียนกล้าลองสิ่งใหม่ๆ ทางปัญญา สร้างความหมายกับการเรียนรู้ให้ถือ ว่าความผิดพลาดเป็นโอกาสในการเรียนรู้มากกว่า 13) สนับสนุนให้นักเรียนตั้งคำถาม แสดงความเห็น ถกเถียง กับเรื่องหลักการตามความเข้าใจ แลกเปลี่ยน ความเห็นกับความเข้าใจ และสอดคล้องแห่งความคิด ความเห็น ของตนอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ

นอกจากประเด็นที่กล่าวไว้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ที่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องเตรียมพร้อม และเตรียมการ เพื่อมุ่งไปในวันข้างหน้าแล้วนั้น สิ่งดีหลายประการด้านการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 20 ที่ผ่านมา ซึ่งอยู่บนฐานแนวคิด ทฤษฎีและหลักทางการศึกษา ที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องก็ยังคงอยู่และเป็นข้อมูลที่สนับสนุนการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างได้ผล ซึ่งต้องนำมาวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับบริบทและนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนผ่านการศึกษาที่ข้ามศตวรรษ ดังต่อไปนี้ (Trilling and Fade : 2009)

ตารางที่ 1.1 : การจัดการเรียนการสอนอย่างสมดุลสำหรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนการสอนอย่างสมดุลสำหรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 21 st Century Learning Balance	
การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 20	การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 20
ครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Directed) การเรียนการสอนทางเดียว (Direct Instruction) ความรู้ (Knowledge) เน้นเนื้อหา (Content) ทักษะพื้นฐาน(Basic Skills) ทฤษฎี (Theory) เรียนตามหลักสูตร (Curriculum) กำหนดเวลาการเรียนรู้ตายตัว (Time-slotted) การจัดการศึกษาแก่ทุกคนด้วยวิธีการเดียวกัน เน้นการแข่งขัน (Competitive) การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน (Classroom) ใช้ตำราเรียน (Text-based) วัดผลสอบปลายภาค (Summative Tests) เรียนตามแนวทางของโรงเรียน (Learning for school)	ผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Interactive Exchange) ทักษะความสามารถทักษะการเรียนรู้ (Skill) กระบวนการ (Process) ทักษะการนำไปใช้ (Applied Skills) การตั้งคำถามและปัญหา (Questions and Problems) การฝึกปฏิบัติ (Practice) เรียนรู้ได้ตลอดตามความต้องการ (On-demand) การจัดการศึกษาที่เน้นเป็นรายบุคคล (Personalized) เน้นการร่วมมือ (Collaborative) โลกคือแหล่งเรียนรู้ (Global Community) ใช้เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Web-Based) วัดผลระหว่างเรียน (Formative Evaluation) เรียนรู้เพื่อชีวิตของผู้เรียน (Learning for life)

นอกจากที่กล่าวไว้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างสมดุลแล้ว Jacobs (2010) ได้เสนอคำถามสำหรับการพัฒนาหลักสูตรและการสอนสู่ศตวรรษที่ 21 ไว้ 3 ข้อ ดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1 เราควรตัดสิ่งใดออกบ้าง (what do we cut?)

ข้อที่ 2 เราควรเก็บรักษาสິงใดไว้บ้าง (what do we keep?)

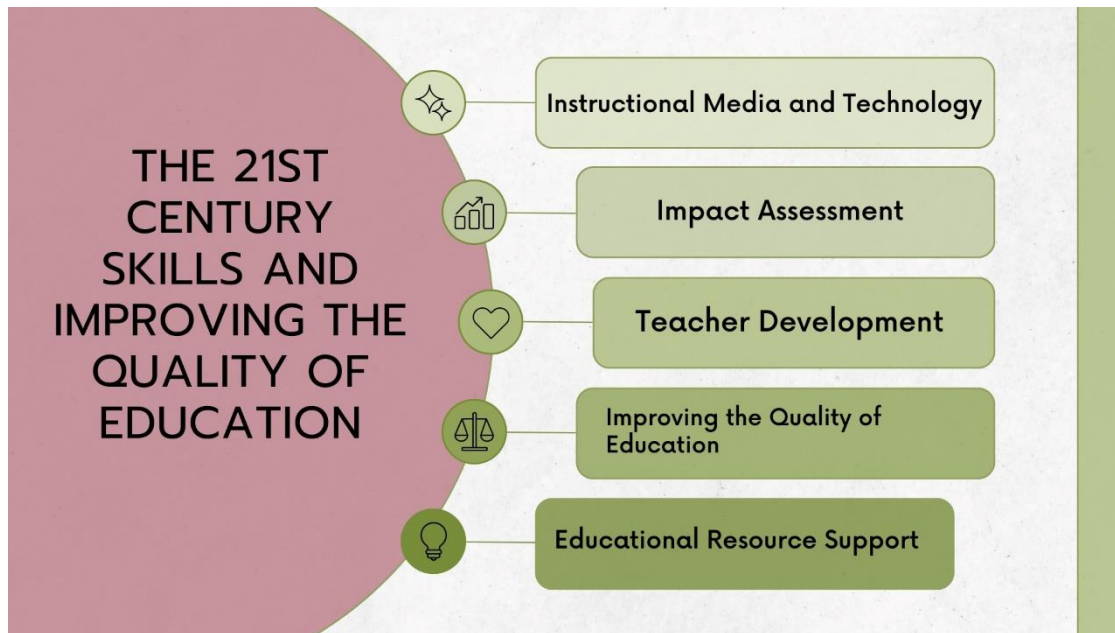
ข้อที่ 3 เราควรสร้างสรรค์สิ่งใดบ้าง (what do we create?)

คำถามดังกล่าวสามารถนำมาใช้เพื่อคิดไตร่ตรองถึงความจำเป็นในการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนเพื่อศตวรรษที่ 21 และการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสมดุล เนื่องจากแนวการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 20 เดิม บางประเด็นก็ยังคงใช้อยู่ แต่อาจจะพิจารณานำมาใช้ในสัดส่วนที่น้อยลง โดยเพิ่มแนวการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ให้เพิ่มมากขึ้นที่ครูจะนำไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนได้ต่อไป

สรุป

สรุปกล่าวมาได้ว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงพัฒนาการผลลัพธ์ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยความรับผิดชอบร่วมทั้งในระดับประเทศ และระดับสถานศึกษาโดยคำนึงถึงองค์ประกอบด้วย 1) หลักสูตรสี่การสอนและเทคโนโลยี 2) การประเมินผลผู้เรียน 3) การพัฒนาครู 4) การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และ 5) การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ที่เชื่อมโยงกับทักษะ สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะงบประมาณนับว่าเป็นปัจจัยหลักของการจัดการศึกษาในระดับกว้างเพราะเป็นปัจจัยที่รัฐควบคุมและ เป็นปัจจัยที่นำไปสู่ปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ในระดับปฏิบัติ คำนึงถึงความ เสมอภาค และความเหมาะสมตามความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนและสถานศึกษา ส่วนการบริหาร จัดการเรียนรู้ที่ได้ประสิทธิผลควรใช้กรอบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตามทฤษฎีเชิงระบบแบบ เปิดและพิจารณาร่วมกับองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สร้างความรับผิดชอบร่วมของภาคสังคมทุกระดับนับตั้งแต่ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้กำหนดนโยบาย และ สถานศึกษา ทั้งนี้ ต้องเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชนเป็นหลัก เพราะส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง โดยมีผู้กำหนดนโยบายร่วมรับผิดชอบสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติ ซึ่งแนวทางการพัฒนาควรครอบคลุมทั้งด้านการสร้างความรับผิดชอบร่วมของสังคม การประเมินคุณภาพครู อย่างเชื่อถือได้ การพัฒนาครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาระบบงบประมาณแบบมีส่วนร่วม

องค์ความรู้

เอกสารอ้างอิง

- วัชรรา เล่าเรียนดี, ปริญญา กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: เพชรเกษมพรินติ้ง.
- Bellanca J.A. and Brandt, R.S. 21st. (2010). *Century Skills: Rethinking how students learn*. Bloomington. IN : Solution Tree Press.
- Beers, S.A., (2011). *Teaching 21st Century Skills : an ASCDO action tool*. Alexandria : ASCD.
- Casner Lotto and Barrington. (2016). Are They Really Ready to work? Employers? Perspectives on the Basic Knowledge and Applied Skills on New Entrants to the 21st Century U.S. workforce, Partnership for 21st Century Skills. *Online*. Retrieved May, 11, 2016.from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/Ed519465>.
- Tileston D.W. (2007). *Teaching Strategies for Active Learning : Five Essential for Your Teaching*. U.S.A. : Corwin Press.
- Trilling, B., and Fadel. (2009). *21st Century Skills : Learning for life in Our Time*. U.S.A. : Jossey-Bass.

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา Innovative Leadership of School Administrators

เชิดพงษ์ งอกनावัง,

เอกราช โขจิตพิมานเวช และ ยิ่งสรรค์ หาพา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Cherdpong Ngorknavung,

Ekkarach Kositpimanvach and Yingsan Hapha

MahachulalongKornrajavidyalaya University, Khonkaen Campus

Corresponding Author, E-mail : ncherdpong2@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ามีองค์ประกอบ 4 ประการคือ 1) วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การสร้างเครือข่ายเชิงนวัตกรรม 3) การสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรม 4) การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งผู้เขียนบทความวิชาการได้สังเคราะห์จากแนวคิด หลักการ ทฤษฎี ผลงานวิชาการของนักศึกษา นักวิชาการมาพิจารณาความสำคัญ และสอดคล้องกับบริบทของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์หลักที่หน่วยงานที่มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก เยาวชนและกลุ่มประชาชน รัฐบาลได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากำลังคนสู่ยุคดิจิทัลหรือยุคของการนำนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนให้ก้าวทันกับยุคสมัยใหม่ และให้มีทักษะการนำนวัตกรรมมาใช้เบื้องต้น ผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งในการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ เพื่อบริหารรูปแบบใหม่ จึงต้องอาศัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นก้าวทันโลกยุค 4.0 ได้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This academic article is about the innovative leadership of educational institution administrators. The author aims to present the elements of innovative leadership among school administrators. It was found that there are 4 elements: 1) innovative vision 2) Creating an innovative network 3) Creating an innovative atmosphere 4) Creative thinking and innovation The author of the academic article has synthesized ideas, principles, theories, and academic works of students. Academics consider the importance and is consistent with the context of innovative leadership of educational institution administrators. which is the main organization of agencies that play an important role in providing education to children, youth and the general public The government has set a strategy for developing the workforce into the digital age or the era of using new innovations. To increase the potential of manpower to keep pace with the modern era and to have basic skills in applying innovations school administrators Therefore, it is necessary to change roles and responsibilities. to manage a new style Therefore, it requires innovative leadership. In order to be more efficient and effective, keep up with the world of the 4.0 era even more.

Keywords : Innovative leadership; Educational institution administrators

บทนำ

ในการบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีและมีคุณภาพนั้น ผู้นำจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากที่สุด ผู้นำจะเป็นศูนย์รวมของการทำงานในการสร้างนโยบายและแนวทางการดำเนินงานการสร้างกลยุทธ์เพื่อช่วยให้เกิดการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ หรือการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ดังนั้น หากองค์กรใดมีผู้นำที่ดี มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำสูง องค์กรนั้น ๆ ก็จะมีการดำเนินงานที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จได้โดยราบรื่น ในปัจจุบันที่ก้าวเข้าสู่ยุคของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งพบว่าการเรียนรู้ในยุคนี้มีการพัฒนานวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ มากมาย นักเรียนนักศึกษาสามารถหาความรู้เพิ่มเติม ได้จากสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น การสืบค้นด้วยอินเทอร์เน็ตหรือเรียนรู้จากสื่อการสอนแบบมัลติมีเดียด้วยตนเอง เป็นต้น สถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม จากงานวิจัยของ จันทนา แสนสุข (2557 : 34-38) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ปิดกั้นการพัฒนาและการปรับปรุงเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ของผู้เรียน นั้นมักเกิดจากการไม่มีวิสัยทัศน์และผู้บริหารการศึกษาไม่มีภาวะผู้นำในด้านการเปลี่ยนแปลง มักยึดติดอยู่กับสิ่งเดิม ไม่พัฒนาตนเองให้เท่าทันกับโลก ส่งผลให้องค์กรหรือสถานศึกษานั้นล้าหลัง ไม่สามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้

ผู้บริหารสถานศึกษาสมัยใหม่ต้องมีคุณสมบัติภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนี้ต้องเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม เพื่อทำให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณค่าและมีคุณภาพพยุฑ วุฒิมรงค์ (2557 : 196-200) ได้กล่าวไว้ว่า สาเหตุที่ทำให้องค์กรต้องสร้างสรรค์นวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร คือสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เช่น เทคโนโลยี สภาพเศรษฐกิจ สังคมหรือการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น ทำให้หลายองค์กร

จำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยใช้นวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อน เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันหรือเพื่อสร้างชื่อเสียงขององค์กรและพนักงาน โดยการทำให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้นำขององค์กรนวัตกรรมคือ ผู้ที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม รวมทั้งศักยภาพของทรัพยากร สภาพแวดล้อม ในองค์กร การสร้างวัฒนธรรมในองค์กร นวัตกรรมในการสร้างสิ่งใหม่ ๆ คิดใหม่ ทำใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กร นวัตกรรมเกิดขึ้นได้ด้วยฝีมือของมนุษย์ที่มีความคิดสร้างสรรค์ มุ่งมั่นพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ทรัพยากรมนุษย์ที่สร้างนวัตกรรมได้ต้องมี ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ และทักษะ จึงเป็นหน้าที่ของผู้นำองค์กรต้องสรรหาและต้องรักษาทุน เหล่านี้ให้เพิ่มขึ้นในทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายร่วมกัน เพราะเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้คนในองค์กรเกิดพฤติกรรม และความคิดสร้างสรรค์ จำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ เครื่องมือการพัฒนาทรัพยากรบุคคล คือการศึกษา ผู้ที่มีบทบาทสำคัญคือผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาผู้นำ สมัยใหม่ ให้เท่าทันยุคของการเปลี่ยนแปลง เอกราช โษจิตพิมานเวชและคณะ, (2565)

ทุกวันนี้โลกมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น การเปลี่ยนแปลงจึงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อผู้คนและสังคมในวงกว้าง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ ปัจจัยทางด้าน เทคโนโลยี ซึ่งส่งผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในศตวรรษที่ 21 มีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้โลกมีสภาพไร้พรมแดนและเกิดการเชื่อมโยงอย่างทั่วถึงกัน การกลายเป็นโลกยุค ดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทอย่างมากต่อการดำรงชีวิตของคน ในสังคม เป็นสังคมของข้อมูลข่าวสาร ที่แพร่กระจายได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง เมื่อองค์กรทั้งหลายต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว องค์กรจึงต้องมีการปรับตัว ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์มากขึ้น รวมทั้งแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง นวัตกรรมและการแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมาก นวัตกรรมเกิดขึ้นในสังคมเพราะเป็นความพยายามที่จะแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานหรือ การดำรงชีวิตที่ดีขึ้น

ความหมายของนวัตกรรม

จากนักการศึกษา นักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายของคำว่า นวัตกรรมต่าง ๆ ไว้ดังนี้

เสนห์ จุ้ยโต (2548 : 2-3) ได้สรุปความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า คือ การเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นที่เป็นสิ่งใหม่และองค์การยอมรับเอาไปใช้ นวัตกรรมจึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในทุกครั้ง จึงจำเป็นต้องมีนวัตกรรมเข้าไปเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ นวัตกรรม ยังเป็นความคิดด้าน สร้างสรรค์ ประกอบด้วยกระบวนการบริหารและความคิดทางสังคมเพื่อรวบรวมให้ เกิดการแก้ปัญหา กลับไป ใช้ภายในสังคม ภายใต้สถานการณ์ที่กำหนด และเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ ความคิดใหม่ และนำไปใช้ในทาง ปฏิบัติ มีผลทำให้วิธีการในการทำสิ่งต่าง ๆ ดีขึ้นกว่าเดิม

สมพงษ์ สุวรรณจิตกุล (2552 : 30-31) ได้สรุปไว้ว่า นวัตกรรม หมายถึง การปรากฏของความคิด และนำความคิดนั้นไปปฏิบัติเป็นรูปธรรม การได้ความคิดถือว่าเป็นด้านของความคิดสร้างสรรค์ แต่การนำไปใช้เป็นรูปธรรม เช่น ผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือวิธีการบริหารใหม่ นับว่าเป็นการนำความคิดในนามธรรม สู่ความเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้

พระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2552 ให้ความหมายของคำว่า นวัตกรรม ไว้ดังนี้ นวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม และหมายความรวมถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากความสามารถในการใช้ความรู้ความคิดสร้างสรรค์ทักษะ และประสบการณ์ทางเทคโนโลยีหรือการจัดการมาพัฒนาให้เกิดผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการผลิต หรือบริการใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ตลอดจน การปรับปรุงเทคโนโลยี การแพร่กระจายเทคโนโลยี การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการฝึกอบรมที่นำมาใช้ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะในรูปแบบของการเกิดธุรกิจ การลงทุนของผู้ประกอบการ หรือตลาดใหม่ หรือรายได้แหล่งใหม่ รวมทั้งการจ้างงานใหม่ (สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ, 2547 : 2)

ผู้เขียนบทความสรุปได้ว่า นวัตกรรม เป็นผลที่เกิดจากการคิดค้นสิ่งใหม่ หรือการนำเอาสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วมาต่อยอดพัฒนา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติหรือเพื่อการแก้ปัญหาของบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์การในอนาคต โดยที่นวัตกรรมนั้น อาจเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือกระบวนการใหม่ หรือทั้งเป็นสิ่งเดิมแต่นำกลับมาพัฒนาใหม่ เพื่อให้เกิดคุณภาพต่อองค์กรต่อไป

ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ได้มีนักการศึกษา นักวิชาการ นักทฤษฎีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายของคำว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต่าง ๆ ไว้ดังนี้

อรอนงค์ โรจน์พัฒนบุญ (2553 : 179) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำที่ใช้พลังแห่งคุณลักษณะของตนเองในด้านสมรรถนะ บุคลิกภาพ บทบาท และลักษณะทางสังคม ขับเคลื่อนให้บุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร

Van de Ven and Chu (1989) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นการแสดงออกถึงคุณลักษณะของผู้นำที่มีความคิดริเริ่ม มีความกระฉับกระเฉงในภารกิจความรับผิดชอบ มีการสะท้อนกลับผลการประเมินการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน เน้นการทำงานอย่างจริงจัง สัมพันธภาพของกลุ่มบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีความไว้วางใจสมาชิกภายในองค์กร

Porter and Malloch (2010) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นคุณลักษณะของผู้นำที่ใช้กระบวนการของการสร้างสรรค์บริบททางนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร การสร้างบทบาทการเป็นผู้นำนวัตกรรมและการใช้บทบาทผู้นำนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการกำหนดโครงสร้าง การตัดสินใจสั่งการ สภาพแวดล้อม เครือข่ายพันธมิตรในการทำงาน และอุปกรณ์ต่างๆ ในการสนับสนุนการคิดและการทดสอบในเชิงนวัตกรรม

Weiss and Legrand (2011 : 36-37) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม คือ การแสดงออกของผู้นำที่มีความสามารถในการเข้าถึงปัญหาหรือโอกาสที่สลับซับซ้อน และค้นพบแนวทางในการดำเนินการใหม่ๆ หรือไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องมีความฉลาดทางนวัตกรรม (Innovative intelligence) เพื่อช่วยให้สามารถตอบสนองและแก้ไขปัญหาใน สถานการณ์จริงได้ดีขึ้น และช่วยให้เกิดนวัตกรรมในองค์กรมากขึ้นอีกด้วย

Adjei (2013) ได้ให้คำนิยามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมว่าเป็นการสังเคราะห์รูปแบบภาวะผู้นำต่างๆ อย่างหลากหลายในการที่จะมีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้คิดเพื่อจะผลิตผลงาน และการให้บริการอย่างสร้างสรรค์

ผู้เขียนบทความสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เป็นการแสดงออกถึงคุณลักษณะของผู้นำหรือผู้บริหารองค์กรที่ดี ที่มีสมรรถนะ บุคลิกภาพ บทบาท ความสามารถในการเข้าถึงปัญหาหรือโอกาสที่สลับซับซ้อน อีกทั้งยังสามารถค้นพบแนวทางในการดำเนินการใหม่ ๆ เน้นสัมพันธภาพของกลุ่มบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีความไว้วางใจสมาชิกภายในองค์กรของตนเอง รวมทั้งใช้กระบวนการของการสร้างสรรค์บริบททางนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนให้บุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตและการให้บริการอย่างสร้างสรรค์ที่ดีได้

ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ได้มีนักการศึกษา นักวิชาการ นักทฤษฎีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายของคำว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต่าง ๆ ไว้ดังนี้

จากผลการสำรวจของ Robert and Jeff (2010) พบว่า ผู้บริหารสูงสุดหรือผู้นำขององค์กร (CEO) เป็นผู้ที่สามารถผลักดันให้เกิดนวัตกรรมในองค์กรมากที่สุด การที่ผู้นำมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะส่งผลให้เกิดการสร้างสรรค่นวัตกรรมที่จะช่วยสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มแก่องค์กรและประเทศชาติในระยะยาว ส่งผลดีต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กรและประเทศชาติได้อย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแล้วจะมีความสำคัญ ดังนี้

Carmeli and others (2010) ได้ศึกษาถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มีต่อองค์กร ดังนี้

1. สามารถกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน
2. สามารถสะท้อนการประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ตามได้อย่างครบถ้วนและชัดเจน
3. ทำให้บุคลากรในองค์กรมีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน
4. ทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม
5. ทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความไว้วางใจและเชื่อมั่นระหว่างกันในการทำงาน

Imaginnationcomau (2016) กล่าวว่า ในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กร ดังนี้

1. สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการในเชิงสร้างสรรค์อย่างมีกลยุทธ์
2. สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดที่ก่อให้เกิดผลกระทบที่รุนแรง (Black swan events) ได้อย่างทันท่วงที ด้วยวิธีการเชิงนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์
3. สามารถใช้ประโยชน์จากบริบทการเปลี่ยนแปลง เช่น การเปลี่ยนแปลงในเชิงเทคโนโลยี เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ในการผลิตหรือปรับปรุงการผลิตสินค้าและการบริการเพื่อสร้างมูลค่าและประโยชน์ในการบริหารจัดการ
4. สามารถบริหารจัดการด้วยวิธีการทำงานในรูปแบบใหม่โดยใช้การทำงานเป็นทีมในรูปแบบของเครือข่ายที่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์เชิงนวัตกรรม
5. สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีความคาดหวังเพิ่มขึ้นจากการใช้บริการขององค์กร

Loader (2016) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญมาก ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้นำจะสามารถกำหนดทิศทางขององค์กรอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม เพื่อการได้เปรียบในเชิงของการแข่งขันและในเชิงของคุณภาพของผลผลิต
2. บุคลากรในองค์กรจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการทำงาน มีความเชื่อใจระหว่างกัน
3. บุคลากรในองค์กรจะได้รับการสื่อสารที่ชัดเจนในกระบวนการและขั้นตอนและสามารถมองเห็นเป้าหมายในเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นจริงที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้
4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้นำจะสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์กรได้

5. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เน้นการสร้างนวัตกรรมได้

ผู้เขียนบทความสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานของบุคลากรในองค์กร คือช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ หรือการปรับปรุงสิ่งเก่าให้ดีกว่าเดิม เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน มีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่มองค์กร เกิดความไว้วางใจและเชื่อใจระหว่างกันในการทำงาน สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์กร นอกจากนี้ ยังเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการกำหนดทิศทางขององค์กรอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรมเพื่อการได้เปรียบในเชิงของการแข่งขันและในเชิงของคุณภาพของผลผลิต การแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยวิธีการในเชิงสร้างสรรค์อย่างมีกลยุทธ์ การสร้างนวัตกรรมใหม่ในการผลิตหรือปรับปรุงการผลิตสินค้าและการบริการ การบริหารจัดการด้วยวิธีการทำงานในรูปแบบของเครือข่ายและองค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีความคาดหวังเพิ่มขึ้นจากการใช้บริการขององค์กร และสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรมได้

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ได้มีนักการศึกษา นักวิชาการ นักทฤษฎีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายของคำว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต่าง ๆ ไว้ดังนี้

องค์กรนวัตกรรมที่ยั่งยืนตามแนวคิดของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2547) จะประกอบไปด้วย ปัจจัยภายในที่สำคัญ คือ การที่ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมอย่างจริงจัง การทำแผนที่เส้นทางนวัตกรรม การสนับสนุนให้บุคลากรสร้างนวัตกรรม ซึ่งการที่จะสร้างให้เกิดนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์นั้นต้องควบคู่กับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อให้ทุกคนในองค์กรเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งให้อิสระทางความคิดกับบุคลากรเพื่อให้สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ แก่องค์กร ซึ่งองค์ประกอบที่จะทำให้เกิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมนั้น ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงไว้ ดังนี้

Horth (2014) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1. วิธีการนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดการมีภาวะผู้นำ (Innovative approach to leadership) คือ การที่ผู้นำคิดหาวิธีการใหม่ๆ ที่แตกต่างจากเดิมเพื่อนำไปสู่วิธีการบริหารงานแบบใหม่ และคิดหาวิธีการใหม่ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางานบนพื้นฐานของการเข้าถึงข้อมูลหรือการคาดการณ์ในเชิงวิสัยทัศน์ วิธีการนวัตกรรมต่างๆ เหล่านี้จะนำมาซึ่งการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

2. ภาวะผู้นำสำหรับนวัตกรรม (Leadership for innovation) ผู้นำจะต้องเรียนรู้วิธีการสร้างบรรยากาศองค์การเพื่อให้บุคลากรในองค์กรสามารถประยุกต์ใช้ความคิดเชิงนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสินค้าและการบริการใหม่ๆ ภาวะผู้นำสำหรับนวัตกรรมจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรม (Culture of innovation) ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีกระบวนการคิดที่แตกต่างและทำงานด้วยวิธีการ

ใหม่ๆ ในการเผชิญสิ่งที่ท้าทาย เช่น การทำงานท่ามกลางทรัพยากรที่ขาดแคลน หรือการทำงานเพื่อความอยู่รอดท่ามกลางการแข่งขัน เป็นต้น

Hunter and Cushenbery (2011) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะเป็นความคิดใหม่ของผลผลิตที่มีศักยภาพที่จะสามารถนำไปดำเนินการ ซึ่งผลผลิตที่เกิดจากแนวความคิดใหม่ๆ จะประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ การเกิดแนวความคิดใหม่ (Idea generation) และการประเมินความคิด และการนำไปสู่การปฏิบัติ (Idea evaluation and implementation) ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

1. การเกิดแนวความคิดใหม่ (Idea generation) การเกิดแนวความคิดใหม่ของผู้นำตามแนวคิดของ Hunter and Cushenbery (2011) มีอยู่ 2 ประเภท ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำที่จะกระตุ้นให้ผู้นำแสดงพฤติกรรมในการคิดค้นกิจกรรมการพัฒนาโดยใช้แนวความคิดใหม่ๆ เป็นการสร้างความคิดใหม่ การสร้างกลยุทธ์ และการแก้ปัญหาโดยใช้พฤติกรรมพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบเปิด (Open leadership behaviors) เช่น การกระตุ้นให้บุคลากรคิดค้นทดลองสิ่งใหม่ พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประเภทนี้ เรียกว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบสำรวจ (Exploratory innovation leadership) ซึ่งนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากภาวะผู้นำลักษณะนี้จะมีลักษณะเฉพาะ คือ เป็นการสร้างความคิด กลยุทธ์ใหม่ๆ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบ ซึ่งกรณีเช่นนี้จะมีความเสี่ยงเข้ามาเกี่ยวข้อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบสำรวจจะต้องมีการกระตุ้นทางปัญญาให้บุคลากร (Jansen, Van den Bosch, & Volberda, 2006) และในการสร้างสรรค์นวัตกรรมแบบสำรวจ รูปแบบของผู้นำที่ใช้เป็นหลัก คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) ซึ่งจะมีความเชื่อว่า นวัตกรรมแบบสำรวจจะบรรลุผลได้นั้น บุคลากรจะต้องคิดสร้างสรรค์เป็นรายบุคคล โดยผ่านแรงจูงใจที่สร้างแรงบันดาลใจและความสามารถพิเศษของบุคคล

1.2 ภาวะผู้นำที่จะกระตุ้นให้ผู้นำแสดงพฤติกรรมโดยการปรับเปลี่ยนและการปรับปรุงความคิดที่มีอยู่แล้ว พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประเภทนี้ เรียกว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบเพิ่มมูลค่า (Value-added innovation leadership) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประเภทนี้จะมีความเสี่ยงน้อยกว่าเมื่อเทียบกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบสำรวจ ในกรณีเช่นนี้ ภาวะผู้นำที่เหมาะสมที่สุดกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบเพิ่มมูลค่าคือการใช้ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional leadership) ทั้งนี้ Jansen, Van den Bosch, and Volberda (2006) และ Oke, Munshi, and Walumbwa (2009) กล่าวว่า เนื่องจากภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนจะไม่ใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบเปิด (Open leadership behaviors) เช่น การกระตุ้นให้บุคลากรคิดค้นทดลองสิ่งใหม่ ซึ่งมีความเสี่ยงสูง แต่จะใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบปิด (Closed leadership behaviors) ที่มักจะใช้รางวัลเป็นการตอบแทนเมื่อมีผลงาน รวมทั้งภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนจะลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการบริหารได้มากกว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบสำรวจ แต่ในขณะเดียวกัน หากผู้นำต้องการ

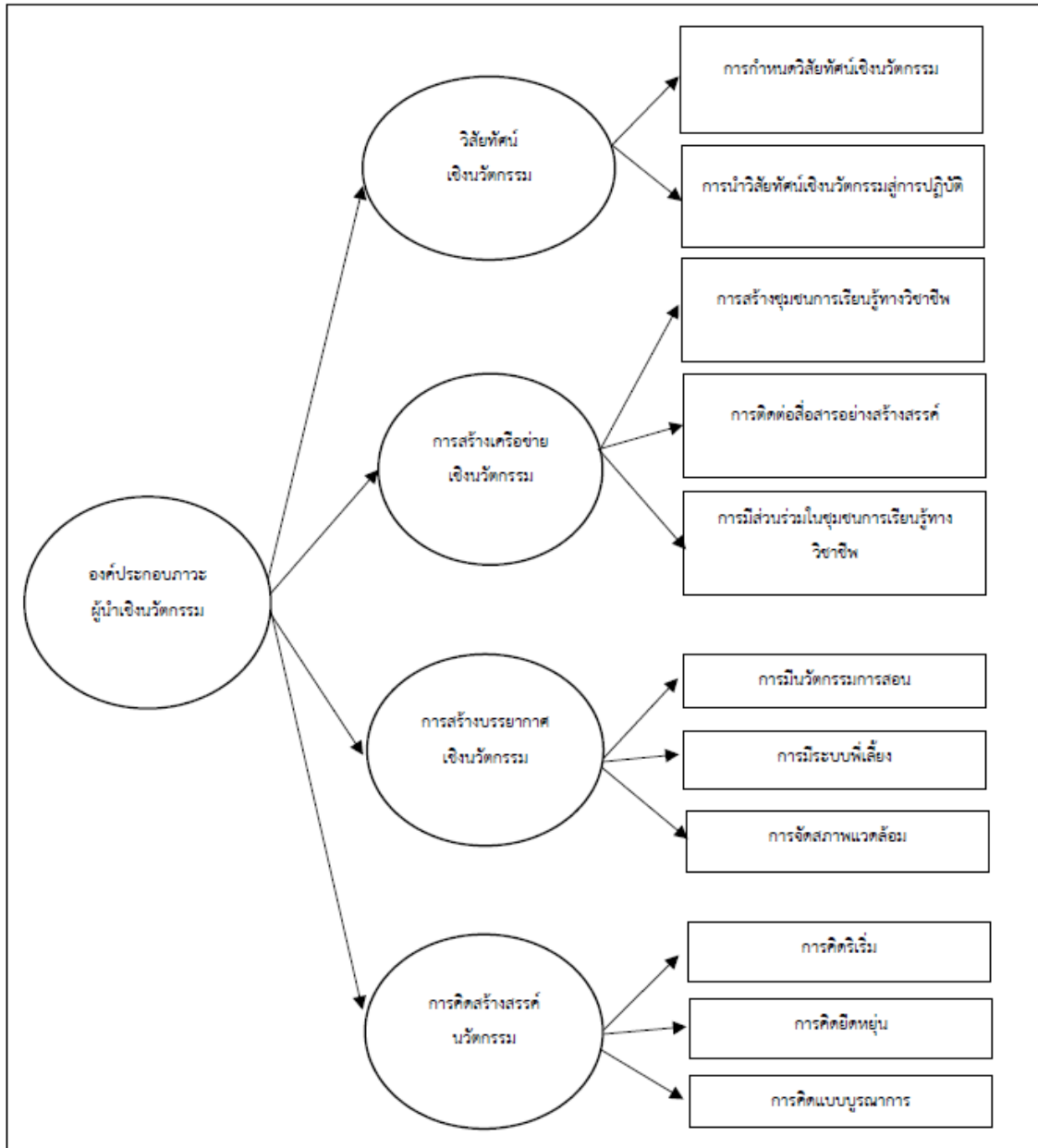
ที่จะมีแนวความคิดใหม่ในการปรับรูปแบบการดำเนินงานที่มีอยู่แล้วเพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติที่มีคุณค่ามากขึ้นกว่าเดิม อาจจะต้องปรับมาใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership style) เนื่องจากเป็นผลผลิตที่อยู่ในรูปแบบใหม่ ซึ่งอาจมีความเสี่ยงมากขึ้นจากเดิม ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบเพิ่มมูลค่าอาจต้องใช้ภาวะผู้นำหลายรูปแบบให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับสถานการณ์และความจำเป็นที่เกิดขึ้น

ในขั้นการเกิดแนวความคิดใหม่นี้ สิ่งที่สำคัญ คือ ผู้นำจะต้องส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมสำหรับบุคลากรในองค์กร ซึ่งนอกจาก ผู้นำจะมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแล้วยังจะต้องกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรแสดงความคิดเห็นในการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้เกิดขึ้นด้วย

2. การประเมินความคิดและการนำไปสู่การปฏิบัติ (Idea evaluation and implementation)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไม่ว่าจะเป็น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบสำรวจหรือภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบเพิ่มมูลค่า จะต้องมีการประเมินความคิดเชิงนวัตกรรมก่อนว่า ความคิดเชิงนวัตกรรมนั้นสามารถนำไปสู่กระบวนการที่จะสามารถปฏิบัติได้หรือไม่ สิ่งหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำความคิดเชิงนวัตกรรมไปสู่การปฏิบัติ คือ ผู้นำจะต้องใช้ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนให้มากขึ้น เนื่องจากเป็นรูปแบบภาวะผู้นำที่จำเป็นต้องทำ ความกระจำกับนวัตกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับทีมบุคลากร รวมทั้งต้องการมือกีปลายถึงความคิดในเชิงนวัตกรรม การประเมินและการพิจารณาถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการ ซึ่งผู้นำจำเป็นต้องใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบปิด (Closed leadership behaviors) มีการกำกับ ควบคุม รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงในกระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้อย่างใกล้ชิดเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ

ผู้เขียนบทความสรุปได้ว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมดังนี้ 1)วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมและการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ 2)การสร้างเครือข่ายเชิงนวัตกรรม โดยมีการสร้างชุมชนทางการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3)การสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรม คือการมีนวัตกรรมการสอน การมีระบบพี่เลี้ยงและการจัดสภาพแวดล้อม 4)การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยการมีความคิดริเริ่ม การคิดแบบยืดหยุ่น และการคิดแบบบูรณาการ

รูปภาพที่ 1 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

จากรูปภาพที่ 1 แสดงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยของนักการศึกษาและนักวิชาการต่างๆ ซึ่งพบว่ามียังองค์ประกอบ 4 ประการคือ 1) วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การสร้างเครือข่ายเชิงนวัตกรรม 3) การสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรม 4) การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม

เอกสารอ้างอิง

- จันทนา แสนสุข. (2557). ปัจจัยที่เป็นเหตุและผลของความสามารถภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย. *วารสารสมาคมนักวิจัย*. 19 (1), 34-46.
- พยัต วุฒิรงค์. (2557). *การจัดการนวัตกรรม: ทฤษฎีการ องค์การแห่งการเรียนรู้ และนวัตกรรม*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี. พรินท์ (1991) จำกัด.
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2547). *การจัดการนวัตกรรมสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ.
- เสน่ห์ จุ้ยโต. (2548). *การบริหารนวัตกรรมแนวใหม่*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมพงษ์ สุวรรณจิตกุล. (2552). *องค์กรแห่งการสร้างสรรค์นวัตกรรม: องค์กรชั้นนำต่างๆ เปลี่ยนแปลงตัวเองได้อย่างไร*. กรุงเทพมหานคร: เอเอสทีวีผู้จัดการ.
- อรอนงค์ โรจน์วัฒนบุลย์. (2553). *การพัฒนาตัวแบบผู้นำเชิงนวัตกรรม*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เอกราช โฆษิตพิมานเวชและคณะ (2565). ภาวะผู้นำแบบยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตมหาจุฬาลงกรณขอนแก่น*. 6 (3), 634-644.
- Adjei, D. (2013). Innovation leadership management. *International Journal of ICT and Management*. 1, 103-106.
- Carmeli, A., Gelbard, R., & Gefen, D. (2010). The importance of innovation leadership in cultivating strategic fit and enhancing firm performance. *The Leadership Quarterly*. 21, 339-349.
- Horth, D. (2014). *Innovation leadership: How to use innovation to lead effectively, work collaboratively, and drive results*. Greensborough, NC: Center for Creative Leadership.
- Hunter, S. T., & Cushenbery, L. (2011). *Leading for innovation: Direct and indirect influences*. *Advances in Developing Human Resources*, 13, 248-265.
- Imaginationcomau. (2016). 8 reasons why innovation is important to businesses today .Imagine Nation. *Online*. Retrieved from <http://www.imagination.com.au/innovation-blog/8-reasons-innovation-important-businesses-today/>.
- Jansen, J. J. P., Van den Bosch, F. A. J., & Volberda, H. W. (2006). Exploratory innovation, exploitative innovation, and performance: Effects of organizational antecedents and environmental moderators. *Management Science*, 52, 1661–1674.
- Loader, A. (2016). Why should you show innovative leadership? *Online*. Retrieved from <https://blog.castle.co/innovative-leadership>.
- Robert, F. B., & Jeff, Z. (2010). *Leadership vacuums and overcoming barriers to innovation*. Retrieved from <http://www.business-strategyinnovation.com/2010/04/leadership-vacuums-and-overcoming.html>.

- Van de Ven, A. H., & Chu, Y. (1989). *A psychometric assessment of the Minnesota Innovation Survey*. In A. Van de Ven, H. Angle, & M.S. Poole (eds.), *Research on the Management of Innovation: The Minnesota Studies*, New York: Harper & Row, 55-103.
- Weiss, S. D. & Legand, P. C. (2011). *Innovative intelligence*. Ontario: John Wiley & Sons.

ภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمัล
Adaptive Leadership of Educational Institution Administrators
in New normal age

ภาณุพงศ์ อุณชาติ,
เอกราช โขจิตพิมาณเวช และ ยิงสรรค์ หาพา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Panupong Unnachart,
Ekkarach Kositpimanvach and Yingsan Hapha
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: panupong_un@kkumail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمัล ซึ่งเป็นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องใช้กระบวนการในการใช้อิทธิพลและอำนาจหน้าที่ ตลอดจนความรู้ ความสามารถและเทคนิควิธีการต่าง ๆ ของผู้นำในการสร้างศรัทธาและโน้มน้าวให้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ขององค์กรหรือของผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข ตามเนื้อหาและรายละเอียดดังนี้ 1) ความหมายของภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน 2) องค์ประกอบภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน 3) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน 4) ยุคนิว نرمัล 5) แนวคิดและทฤษฎีการบริหารการศึกษา

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของโลก ที่เรียกว่ายุคนิว نرمัล (New normal) คือ การใช้ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อให้การดำเนินชีวิตสามารถก้าวต่อไปได้ ซึ่งการบริหารองค์กรก็ต้องมีการปรับตัวให้อยู่รอดและสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ดังนั้นภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญมากต่อการทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน; ผู้บริหารสถานศึกษา; ยุคนิว نرمัล

Abstract

This academic paper is a study of Adaptive leadership of school administrators in the New Normal era. This is the basis of educational institution administrators who must use the process of using influence and authority as well as knowledge. Leader's ability and techniques to build faith and convince subordinates to work willingly to achieve unconditional achievement of the organization's or leader's goals. The content and details are as follows 1) Definition of Adaptive Leadership 2) Role of Adaptive Leadership 3) Adaptive leadership development model 4) New Normal 5) Concepts and Theories of Academic Leadership educational administration.

With a situation in which Coronavirus 2019 (Covid-19) is outbreaking, it causes a significant change to the world called “New Normal,” the new standard for the potentiality of living on as long as possible. Organizational management has to adapt for survival and the ability to continue a business. Thus the leadership of the executives is essential to make an organization reach its objectives efficiently.

Keywords : Adaptive Leadership; Administrators; New Normal

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดพื้นฐานในการเสริมสร้างต้นทุนในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ ทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจและทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่องและยึด “คนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา” และ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อก้าวไปสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ดังนั้นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคนและสังคมไทย จึงให้ความสำคัญสูงกับการพัฒนาคนเนื่องจาก “คน” เป็นเป้าหมายสุดท้าย ที่จะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันก็ขับเคลื่อนไป สู่เป้าหมายที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องพัฒนาคนในทุกมิติอย่างสมดุลทั้ง จิตใจ ร่างกาย “ความรู้” และทักษะความสามารถในการวิเคราะห์อย่างมี “เหตุผล” รอบคอบ ระมัดระวังด้วยจิตสำนึกในศีลธรรม และ “คุณธรรม” ที่ดี และ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจ โดยใช้หลัก “ความพอประมาณ” ในการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร อันจะเป็น “ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี” ให้คนพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นและสังคมสันติสุข การเปลี่ยนแปลงที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตของคนทั่วไป การแข่งขันขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนมีศักยภาพการดำเนินชีวิต ศักยภาพและคุณภาพของคนจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการศึกษา ดังนั้น การศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ อย่างมีความสุข (เอกราช โฆษิตพิมานเวช, 2560)

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 การเป็นประชาคมอาเซียน และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหามากมายประการนับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา ส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ และสามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน (Adaptive Leadership) เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่สามารถสร้างให้เกิดความเชื่อมั่น มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีการวางแผน มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อให้สมาชิกในองค์กรมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน และให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด และเป็นตัวผลักดันให้การบริหารงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในยุคที่มีการแข่งขัน และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Glover, Jerry; Rainwater, Kelley; Jones, Gordon; Friedman, Harris, 2002; Yukl, G. A., 2000; Hogan & Thomas J, 2008) อย่างไรก็ตามผู้นำองค์กรทุกองค์กรจะต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่งผลโดยตรงต่อความอยู่รอดขององค์กร ฉะนั้นองค์กรที่สามารถยืนหยัดอยู่ได้ จะต้องมีความผู้นำที่มีภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนที่สามารถปรับพฤติกรรมการทำงาน ตลอดจนมีความรู้ความสามารถในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และจะต้องเป็นผู้ริเริ่มให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์กร โดยเฉพาะในสถาบันการศึกษาซึ่งต้องการผู้นำที่เข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์ สามารถสร้างแรงบันดาลใจและแรงจูงใจบุคลากรได้ดี ผู้นำต้องปรับตัวให้ทันต่อสภาวะแวดล้อม ต้องสามารถปรับองค์กรให้สอดคล้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงไปสู่บริบทใหม่ได้ เพื่อความอยู่รอดและการเจริญเติบโตในอนาคต ผู้นำรุ่นใหม่ ต้องสามารถปรับตัวและเรียนความเปลี่ยนแปลงอย่างเต็มใจและเปิดรับประสบการณ์ใหม่ ๆ มีทักษะในการสังเกตอย่างชาญฉลาด มีความกล้าและเตรียมพร้อมในการเผชิญปัญหาใหม่ที่ท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจะนำไปสู่ภาวะผู้นำที่ประสบความสำเร็จได้ (Thomas, R. J., 2008)

ดังนั้นจากที่กล่าวมาจะเห็นว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของโลก ที่เรียกว่ายุคนิวนอร์มัล (New normal) ซึ่งก็จะมีผลกระทบหลากหลายทางหนึ่งในนั้นก็คือทางด้านการศึกษา ซึ่งการบริหารองค์การก็ต้องมีการปรับตัวให้ยืดหยุ่นและสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ซึ่งภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนก็ย่อมได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก ดังนั้นภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนของผู้บริหารมีความสำคัญมากต่อการทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน

Glover, Jerry; Rainwater, Kelley; Jones, Gordon; Friedman, Harris (2002) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน หมายถึงความสามารถของผู้นำที่แสดงศักยภาพในการ ปรับเปลี่ยน ผสมผสานการบริหารงาน มีการตัดสินใจ สิ่งการที่มีประสิทธิภาพ ปรับระบบของการ บริหารใหม่ และศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีการจัดการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้น ๆ มีกระบวนการปรับองค์กรตามสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไปภายใต้เวลาและขอบเขตที่ จำกัดและต้องนำพาองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายด้วยความ เป็น อันหนึ่งอันเดียวกัน

Daly & Chrispeels (2008) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน หมายถึง ผู้นำได้สร้าง กระบวนการความร่วมมือที่จะแก้ปัญหา มีการกำหนดวิสัยทัศน์หลัก หรือกำหนดทิศทาง และแบ่งปันความ รับผิดชอบเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน มากกว่าที่จะแก้ไขปัญหาค้นเดียว

Hogan, T. J. (2008) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน หมายถึง ความสามารถในการ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากอิทธิพลต่างๆ และสร้างศักยภาพของแต่ละ บุคคลและองค์กรให้มี ประสิทธิภาพไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง เป็นระบบที่ผู้นำ จัดสร้างกระบวนการ ความร่วมมือที่จะแก้ปัญหา และให้ ผู้อื่นยอมรับและปฏิบัติตาม

Cojocar, B. (2009) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน หมายถึง ภาวะผู้นำ ที่มีความทำ ทายมาก บางทีอาจเป็นบุคลิกลักษณะเกือบทั้งหมดของผู้นำ ที่ต้องมีลักษณะของการ วิสัยทัศน์กว้างไกล มีการ วางแผน และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี เป้าหมายทะเยอทะยานสู่การปรับเปลี่ยนที่ท้าทาย การคิดใหม่ การปรับการทำงานใหม่ ปรับเปลี่ยนปทัสถาน การทำงานใหม่ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งไม่เพียงแต่อาศัยภาวะผู้นำทางเทคนิค เท่านั้น แต่ต้องใช้ภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนด้วย

Bradberry, T., & Greaves (2012) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน หมายถึง ผู้นำที่ สามารถปรับตัวได้กับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตามยุค ตามสมัย เพื่อให้ทัน สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ไป โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารที่ทันสมัย มีความก้าวหน้า และ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากและรวดเร็วขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับตัวให้พร้อมและพัฒนาตนเองให้ทันยุคที่

เปลี่ยนไป อีกทั้งต้องมีความกระตือรือร้น ที่จะพัฒนาด้านทักษะวิชาการให้ทันสมัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เทคนิค วิธีการเรียน และการบริหาร จัดการที่มีประสิทธิภาพ

ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงคาร (2023) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน หมายถึง เป็นคุณสมบัติของผู้นำที่เหมาะสมจะนำมาใช้กับปัญหาและความท้าทายที่มีความไม่ชัดเจน adaptive leader จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทีมงานให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มองปัญหาได้อย่างกว้างขวางครอบคลุม สามารถให้ความคิดเห็นทั้งในด้านสนับสนุนและโต้แย้งที่สร้างสรรค์เพื่อเป็นทางออกของปัญหา มีข้อมูลที่ผ่านการศึกษารวบรวมมาอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาใช้ประกอบข้อเสนอได้อย่างหนักแน่นน่าเชื่อถือ หรือหากจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม ก็รู้แหล่งที่จะไปสืบค้นและสามารถทำให้สำเร็จได้ภายในเวลาที่กำหนด

ณัฐภัทร อินทรปรีดา และคณะ. (2022) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน หมายถึง พฤติกรรมการนำของผู้นำ ที่กระตุ้นให้บุคคลหรือผู้ตามและองค์การทำความเข้าใจในสถานะแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่ท้าทายและ สามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการภาระงานในสถานการณ์ดังกล่าวให้สำเร็จได้ด้วยตัวเองหรือโดยหมู่ คณะที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์ความท้าทายว่าเป็นประเภทใดได้แก่ ความท้าทายด้านเทคนิคเพียง อย่างเดียว หรือเป็นความท้าทายด้านเทคนิคและความท้าทายการปรับเปลี่ยนควบคู่กัน หรือเป็นความ ท้าทายเฉพาะการปรับเปลี่ยน

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน จากนักวิชาการต่าง ๆ สรุปได้ ว่า ภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน หมายถึง ผู้ที่สามารถนำพาองค์กรหรือทีมงานฝ่าฟันความเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขปัญหที่เปลี่ยนแปลง ผ่านวนตลอดเวลา และจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีการวางแผน มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อนำพาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายด้วยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

องค์ประกอบภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน

นักวิชาการต่าง ๆ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนไว้ดังนี้

Glover, Jerry; Rainwater, Kelley; Jones, Gordon; Friedman, Harris (2002) ได้ กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนไว้ 4 องค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1. สมรรถนะทางวัฒนธรรม (Cultural Competency) 2. การจัดการความรู้ (Managing Knowledge) 3. การสร้างความกลมเกลียว (Creating Synergy) 4. วิสัยทัศน์แบบองค์รวม (Holistic Vision)

Daly, A. J., & Chrispeels, J. (2008) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนไว้ 6 องค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1. ความเมตตากรุณา (Benevolence) 2. ความน่าเชื่อถือ (Reliability) 3. การมีสมรรถนะ (Competence) 4. ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) 5. การเปิดใจกว้าง (Openness) 6. การน่านเคารพ (Respect)

Hogan, T. J. (2008) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนไว้ 4 องค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1. สมรรถนะทางวัฒนธรรม (Cultural Competency) 2. การจัดการความรู้ (Managing Knowledge) 3. วิสัยทัศน์แบบองค์รวม (Holistic Vision) 4. การสร้างความกลมเกลียว (Creating Synergy)

Cojocar (2009) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนไว้ 7 องค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1. การมีวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน (Clear mission and vision) 2. การมีวัฒนธรรมของความเสมอภาค (Culture of equity) 3. การมีความสามารถในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Capacity for leaning community) 4. สมรรถนะในการสร้างความร่วมมือและกระจายภาวะผู้นำ (Collaborative and distributed leadership) 5. สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (Fostering change and renewal) 6. มุ่งสร้างความเจริญให้ทีมงาน (Enhancing staff growth) 7. การสร้างเครือข่าย (Building bridges and network)

Yukl, G., & Mahsud, R. (2010) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนไว้ 3 องค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1. ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือกระบวนการ (Efficiency and process reliability) 2. นวัตกรรมและการปรับตัว (Innovation and adaptation) 3. ทรัพยากรมนุษย์และความสัมพันธ์ (Human relations and resources)

ผู้เขียนบทความพิจารณาเห็นว่าองค์ประกอบบางองค์ประกอบมีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน แต่นักวิชาการเรียกชื่อต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้การนำเอาองค์ประกอบให้มีความเหมาะสม ผู้เขียนบทความจึงกำหนดชื่อองค์ประกอบที่เป็นกลาง (Neutral) ที่สะท้อนให้เห็นถึงความหมายเดียวกันและครอบคลุมองค์ประกอบอื่นที่ใช้ชื่อต่างกัน และสามารถสรุปจำนวนองค์ประกอบจากการวิเคราะห์ทั้งหมดเพื่อการสังเคราะห์ดังนี้

1. สมรรถนะทางวัฒนธรรม มีองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน ดังนี้ การมีวัฒนธรรมของความเสมอภาค นวัตกรรมและการปรับตัว ความตระหนักในตน การจัดการกับตนเอง ความตระหนักต่อสังคม และการให้คุณค่าของความแตกต่าง

2. การสร้างความกลมเกลียว มีองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน ดังนี้ ความเมตตากรุณา ความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริต การเปิดใจกว้างการนำเคารพ การมีคุณธรรม สมรรถนะในการสร้างความร่วมมือและกระจายภาวะผู้นำ มุ่งสร้างความเจริญให้ทีมงานทรัพยากรมนุษย์และความสัมพันธ์ การสร้างเครือข่าย การจัดการความสัมพันธ์ และการตัดสินใจที่เป็นธรรม

3. วิสัยทัศน์แบบองค์รวม มีองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน ดังนี้ การมีวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือกระบวนการ การเอาใจใส่กับผลกระทบ และการพัฒนาผู้อื่น

4. การจัดการความรู้ มีองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน ดังนี้ การมีความสามารถในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การมีสมรรถนะ การแบ่งปันข่าวสาร และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน

Lombardo, Michael M., & Eichinger, Robert W. (1996) กล่าวว่า รูปแบบการพัฒนาบุคลากรตามกรอบ 70:20:10 เป็นการพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาศักยภาพของตนเองนั้น มีสัดส่วนขององค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาดำเนินตามอัตราส่วน 70:20:10 สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้

Dubrin, A. J. (2004) ได้เสนอวิธีการพัฒนาผู้นำด้วยการให้การศึกษา ประสบการณ์และการเรียนรู้จากผู้อื่น ซึ่งการพัฒนาภาวะผู้นำมักเกิดขึ้นจากปัจจัยอื่นๆ มากกว่า การรับรู้หรือด้วยการสร้างวินัยให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง เพราะนอกจากกระบวนการความเข้าใจและรับรู้กิจกรรมแล้ว สิ่งที่จะสามารถช่วยให้บุคคลเตรียมตัวสำหรับบทบาทภาวะผู้นำ ยังมีปัจจัยที่สำคัญ ๆ อีก 3 ประการ ที่จะช่วยในการพัฒนาผู้นำ คือ

1. การศึกษา (Education) หมายถึง การได้รับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ในทันที) เช่น ถ้าผู้นำที่มีศักยภาพศึกษาวิชาคณิตศาสตร์ ผู้นำคนนั้นก็จะได้ความมีเหตุผลติดตัวมา การศึกษาจะช่วยให้เกิดประสิทธิผลในภาวะผู้นำผู้นำที่อยู่ในระดับสูงทั้งหลายมักจะเป็นผู้ที่มีสติปัญญาระดับสูง มีความรู้ดี เพราะความรู้ซึ่งได้รับมาอย่างถูกต้องแน่นอนจากการศึกษาแบบเป็นทางการและการศึกษาด้วยตนเองจะช่วยให้ผู้นำเหล่านี้สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในขณะนั้นได้

2. ประสบการณ์ (Experience) หมายถึง ประสบการณ์การทำงานในอดีตที่มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจ ผู้นำที่มีประสบการณ์จะมีความเชื่อว่าสิ่งต่าง ๆ จะสามารถบรรลุ ผลสำเร็จและจัดข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ ทักษะคิดนี้เชื่อว่าประสบการณ์ที่มากขึ้นของผู้นำทำให้เขามีความสามารถมากขึ้น ดังนั้นประสบการณ์ในงานจึงเป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้เกิดประสิทธิผลต่อภาวะผู้นำได้ ถ้าปราศจากประสบการณ์ความรู้ก็จะไม่สามารถเป็นทักษะได้

ยุคความปกติใหม่ (New normal)

การกล่าวถึงคำว่านิวนอร์มัล (New normal) หลายคนอาจมองว่าเป็นการใช้ชีวิตแบบ ใหม่ที่เกิดขึ้นหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) แต่เมื่อศึกษาจะพบว่า "New Normal" หรือ "ความปกติในรูปแบบใหม่" เป็นคำศัพท์ที่ถูกใช้เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 2008 โดย Bill Gross ซึ่งนักลงทุนในตราสารหนี้ชื่อดัง และเป็นผู้ร่วมก่อตั้งบริษัท Pacific Investment Management (PIMCO) โดยให้นิยาม "New Normal" ในบริบทเศรษฐกิจโลก เอาไว้ว่า เป็นสภาวะที่เศรษฐกิจโลกมีอัตราการเติบโตชะลอตัวลงจากในอดีต และเข้าสู่อัตรา การเติบโตเฉลี่ยระดับใหม่ที่ต่ำกว่าเดิม ควบคู่ไปกับอัตราการว่างงานที่สูงขึ้นอย่าง

ต่อเนื่องหลัง เกิดวิกฤติทางการเงินในสหรัฐฯ (กรุงเทพธุรกิจ, 2563) แต่คำดังกล่าวไม่ได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายจนกระทั่งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงมีการกล่าวถึง New normal และสำหรับในประเทศไทยราชบัณฑิตยสภา ได้มีการบัญญัติศัพท์ New normal หมายถึง ความปกติใหม่ หรือฐานวิถีชีวิตใหม่ โดยเขียนทับศัพท์ว่า นิวนอร์มัล (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2563)

เมื่อโลกมีการเปลี่ยนแปลง องค์กรก็ต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และปฏิเสธไม่ได้ว่าการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019(Covid-19) เกิดผลกระทบต่อการบริหารจัดการองค์การอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับรูปแบบการทำงานหรือการลดขนาดของการให้บริการให้มีความเหมาะสมกับการชีวิตในวิถีใหม่ และการที่จะปรับรูปแบบการทำงานหรือการตัดสินใจในการให้องค์การเดินไปในทิศทางใดนั้นจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารในองค์การ

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารการศึกษา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้คนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การศึกษามีการพัฒนานำไปไม่หยุดยั้ง สิ่งที่จะนำมาจัดกระทำ (การจัดการเท่ากับการบริหาร) กับการศึกษาย่อมเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นการบริหารการศึกษาจึงมีความสำคัญเพราะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ และเป็นศาสตร์ที่ได้รับการพัฒนาด้วย ปัจจุบันการบริหารการศึกษาต้องการมาตรฐานของความสามารถ บางอย่างมีการฝึกอบรมอาชีพ มีการจัดทำอย่างมีระบบ

การบริหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ซึ่งถือว่าเป็นสัตว์สังคม สังคมมนุษย์เป็นสังคมที่มีการรวมตัวกันเป็นหมู่เหล่า มีการรวมกลุ่มเป็นชุมชนขนาดต่าง ๆ จากหมู่บ้านเป็นเมือง เป็นประเทศ การที่ คนรวมกันเป็นกลุ่มย่อมต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมการทำงานร่วมกัน การทำงานร่วมกันจะเป็นไปด้วยความราบรื่นและยังเกิดความเจริญก้าวหน้า กลุ่มหรือสังคมจำเป็นต้องมีการจัดระบบและระเบียบต่าง ๆ ร่วมกันนี้คือสาเหตุที่ก่อให้เกิดสถาบันสังคมและการบริหารขึ้น การบริหารการศึกษาในปัจจุบันมีความสำคัญและความจำเป็นยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะการศึกษานอกจากจะเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนยุ่งยากแล้วยังมีตัวประกอบอื่น ๆ อีกมากที่มีผลสะท้อนต่อการบริหารการศึกษา ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อยู่เรื่อย ๆ ซึ่งผู้บริหารการศึกษาจะต้องเผชิญการแก้ปัญหาเหล่านั้นอยู่ตลอดเวลา ในบางประเทศการบริหารการศึกษานับว่าเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งไม่น้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ วิศวกร เป็นต้น ซึ่งพวกเขาเหล่านี้จะต้องได้รับการฝึกหัดอบรมมาเป็นเวลาหลายปีจึงจะมีความสามารถในการประกอบอาชีพได้ ผู้บริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกัน จำเป็นจะต้องได้รับการฝึกหัดอบรมมาโดยตรงจึงจะจัดการศึกษาได้ดี คือ สามารถที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ (สมาน อัครภูมิ. 2549 : 16)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 7) ได้สรุปถึงการบริหารสถานศึกษา ควรมีขอบเขตครอบคลุมงาน 6 งาน ได้แก่ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ งานการเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ทั้ง 6 งาน มีเป้าหมายหลักร่วมกัน คือ ให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร โดยมีงานวิชาการเป็นหลักส่วนงานอื่นเป็นงานที่สนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ธงชัย เนืองสิทธิ์ (2545 : 11) ได้สรุปถึงการบริหารสถานศึกษาว่าโรงเรียนอาจจะแตกต่างจากกิจการอื่น บางส่วนต้องอาศัยหลักการด้านวิชาการมากกว่า ฉะนั้นผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงต้องทำงานด้วยความรอบคอบระมัดระวัง ไตร่ตรองเพื่อให้กิจกรรมของสังคมนี้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำเทคนิควิธีการ ตลอดจนกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีทางการบริหารการศึกษาที่มีอยู่อย่างมากมาย จากนักคิดหลายๆ ท่านนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทฤษฎีทางการศึกษาต่างๆ เป็นเสมือนเครื่องมือนำทางที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินการบริหารการศึกษาในสถานศึกษานั้นๆ ได้อย่างมั่นใจ สร้างเสริมทักษะในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาในระดับฐานล่าง คือ ในระดับสถานศึกษา ซึ่งในขณะนี้อยู่ในรูปการศึกษาที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายไม่ว่าจะต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนปฏิบัติงานหรือการเปลี่ยนแปลงองค์กร

ผู้เขียนบทความสรุปว่าประเทศไทยได้พยายามพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้ทันสมัยยุคแห่งการปรับเปลี่ยน เพื่อที่สามารถนำพาองค์กรหรือทีมงานฝ่าฟันความเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขปัญหาที่เปลี่ยนแปลงผันผวนตลอดเวลา และจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีการวางแผน มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อนำพาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายด้วยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

สรุป

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ได้มีผลกระทบต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านการดำรงชีวิต ด้านเศรษฐกิจของประเทศ และอีกผลกระทบที่สำคัญคือด้านการศึกษา จนทำให้ผู้คนมาสู่การดำรงชีวิตวิถีใหม่หรือที่เรียกว่า ยุคนิวนอร์มัล (New normal) จากผลกระทบทางด้านการศึกษาส่งผลให้นักเรียนได้เรียนในรูปแบบออนไลน์เพื่อหยุดการแพร่เชื้อ และปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข โรงเรียนไม่สามารถเปิดทำการเรียนการสอนได้เป็นปกติ นักเรียนจึงเกิดการเรียนรู้ไม่เต็มที่จึงเป็นผลกระทบอย่างมากทางด้านวิชาการ ดังนั้นในการบริหารองค์กรซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องทันของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคนิวนอร์มัลนี้ เพื่อให้การบริหารองค์กรให้สามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. สมรรถนะทางวัฒนธรรม มีองค์ประกอบที่มี

ความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน ดังนี้ การมีวัฒนธรรมของความเสมอภาค นวัตกรรมและการปรับตัว ความตระหนักในตน การจัดการกับตนเอง ความตระหนักต่อสังคม และการให้คุณค่าของความแตกต่าง

2. การสร้างความกลมเกลียว มีองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน ดังนี้ ความเมตตา กรุณา ความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริต การเปิดใจกว้างการนำเคารพ การมีคุณธรรม สมรรถนะในการสร้างความร่วมมือและกระจายภาวะผู้นำ มุ่งสร้างความเจริญให้ทีมงานทรัพยากรมนุษย์และความสัมพันธ์ การสร้างเครือข่าย การจัดการความสัมพันธ์ และการตัดสินใจที่เป็นธรรม

3. วิสัยทัศน์แบบองค์รวม มีองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน ดังนี้ การมีวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน สนับสนุนการเปลี่ยนแปลง และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือกระบวนการ การเอาใจใส่กับผลกระทบ และการพัฒนาผู้อื่น

4. การจัดการความรู้ มีองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน ดังนี้ การมีความสามารถในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การมีสมรรถนะ การแบ่งปันข่าวสาร และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพมหานคร : ธงชัย เนืองสิทธิ์. (2545). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสตูล*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐภัทร อินทรปรีดา, ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.(2565). ภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการงานในโลกแห่งความผันผวน .*วารสารราชพฤกษ์*. 20 (2), 16-28
- ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร. (2563). ทักษะผู้นำในการประเมินผลกระทบของสภาพแวดล้อมและปรับมาตรการแก้ไขให้สัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลง. *สารานุกรมการบริหารและการจัดการ*
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2563). *พจนานุกรมศัพท์นิเทศศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสภา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- สมาน อัสวภูมิ. (2549). *การบริหารการศึกษสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). อุบลราชธานี: โรงพิมพ์อุบลกิจออฟเซต การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *รายงานผลการประเมินพฤติกรรมด้านการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

- สำนักพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพ. (2549). *ชุดวิชาการจัดการเรียนรู้: โครงการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาประจำการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- เอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2560). รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- Bradberry, T., & Greaves, J. (2012). *Leadership 2.0: Learn the secrets of adaptive leadership*. San Diego, CA: Talent Smart.
- Cojocar, B. (2009). Adaptive leadership: Leadership theory or theoretical derivative?. *Journal of Academic Leadership*. 7 (1), 1–7.
- Daly, A. J., & Chrispeels, J. (2008). A Question of Trust: Predictive Conditions for Adaptive and Technical Leadership in Educational Contexts. *Leadership and Policy in Schools*. <https://doi.org/10.1080/15700760701655508>.
- Dubrin, A. J. (2004). *Leadership Research Finding : Practice and Skills*. Boston Houghton: Mifflin Company.
- Glover, Jerry; Rainwater, Kelley; Jones, Gordon; Friedman, Harris. (2002). Adaptive leadership (Part Two): Four principles for being adaptive. *Organization Development Journal*. 20 (4), 18–38.
- Hogan, T. J. (2008). The adaptive leadership maturity model. *Organization Development Journal*. 26(1), 55–61
- Lombardo, Michael M., & Eichinger, Robert W. (1996). *The Career Architect Development Planner*. Minneapolis: Lominger.
- Thomas, R. J. (2008). *Crucibles of leadership: How to learn from experience to become a great leader*. Boston, MA: Harvard Business Press.
- Yukl, G., & Mahsud, R. (2010). Why flexible and adaptive leadership is essential. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*. 62 (2), 81–93.

The Physiological Characteristics and Teaching Music for Elderlies in China

Jin Haidi and Kanyapat Pattanasab

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

Abstract

Developing elderly education is an important measure to actively address the issue of aging population in China, and it is also conducive to the stability of the country and society. Currently, more and more elderly people are willing to choose to learn saxophone as one of their hobbies after retirement. However, the teaching and research of elderly musical instruments in China is still in the exploratory stage. The traditional methods of music education for the elderly no longer meet the development standards of modern music education, and the spiritual and cultural needs and standards of the elderly are constantly improving.

Keywords: Physiological Characteristics; Teaching Music; Elderlies in China

Introduction

The psychological characteristics of the elderly refer to changes in their psychological abilities and characteristics, including changes in memory, intelligence, thinking, personality traits, and emotions and willpower. The psychological aging of the elderly may occur with the decline of physiological functions, and some factors may lead to some psychological problems such as depression (high incidence age between 50-60 years old) and loneliness (30% of elderly people aged 60 to 70 experience loneliness, while 60% are over 80 years old), inferiority complex, retirement syndrome, empty nest syndrome, etc Human fluid intelligence, namely the ability to learn new things and handle complex relationships, will gradually decline. However, the intelligence of the elderly, namely the ability to apply the knowledge and experience they have already learned, will actually improve due to acquired learning and experience accumulation, such as language and writing skills, judgment, association skills, and emotional understanding. Therefore, elderly people with richer life experiences have a stronger ability to understand musical emotions when learning musical instruments, and they also need a way of entertainment that can enrich material and cultural life and express their inner emotions (Zhou, 2010).

* Received: October 27, 2023; Revised: November 29, 2023; Accepted: November 30, 2023

Physiological characteristics of the elderly

Physiological characteristics: The body organ function of elderly people will deteriorate with age. Mainly reflected in the perception system, musculoskeletal system, and other aspects. But as long as the rules and training methods are mastered, it will not affect the normal life of the elderly and their learning of musical instruments.

In terms of perceptual systems, most people obtain external information through perception such as sight, hearing, smell, and touch. But perceptual ability will experience a certain degree of decline with age. For the vast majority of elderly people, the impact of this decline on daily life is not significant, and active training can delay the degradation of cognitive function in the elderly.

In terms of vision, due to changes in the physiological structure of the visual organs, the visual sensitivity and visual information processing ability of elderly people will decrease to a certain extent, such as the symptoms of presbyopia. However, as long as wearing presbyopic glasses, it will not affect learning and practicing the saxophone.

In terms of hearing, the hearing range of the general human ear is generally 20-20000 Hz, while the hearing range of the elderly is generally 50-10000 Hz. This is because as people age, the cells at the base of the cochlea that perceive high-frequency sound degenerate, leading to a decrease in the ability of elderly people to perceive high-frequency sound, while the decrease in perception of low-frequency parts is not significant. In addition, due to the apoptosis of cochlear cells and auditory nerve channels, elderly people's perception of volume, ability to distinguish sound, and language comprehension will decrease. However, this does not affect elderly people's learning of saxophones, as they can still clearly sense the high, medium, and low pitches of all instruments in the saxophone family.

In terms of the musculoskeletal system, muscle atrophy and degradation of visceral function can prevent elderly people from engaging in vigorous exercise. Therefore, elderly people should choose suitable activities such as learning musical instruments to delay osteoporosis and arthritis, increase joint flexibility and muscle endurance (Clair, 1996).

Learning characteristics of the elderly

The learning characteristics of the elderly determine their educational patterns, and individualized teaching based on their learning characteristics can help improve the quality of teaching for the elderly. Firstly, the ability of elderly people to learn new things is relatively low, and the solidification of their thinking often leads to learning based on past experiences. Secondly, elderly people have a high level of learning motivation and strong self-esteem. Many elderly people have a passion for music but are limited to learning when they are young, so they only have the time and material foundation to pursue their music dreams after retirement. Therefore, they also hope that their success can be recognized and respected by teachers and others. In the learning process, elderly people often value practical skills while neglecting theoretical knowledge, and sometimes are too eager to achieve success. This is mainly concentrated in the early stages of learning music, and sometimes due to incorrect practice methods, it can lead to physical strain after extensive practice, without following the objective laws of learning musical instruments. The last point is that the knowledge structure of the elderly is complex and individual differences are significant, so teachers need to provide targeted teaching based on the characteristics of each student. Many newly retired elderly people are prone to retirement syndrome due to their inability to adapt to new social roles,

living environments, and lifestyle changes. Therefore, it is very necessary to regulate one's body and mind and mobilize one's learning ability by learning musical instruments. In the process of learning music, one can not only appreciate and play beautiful melodies, but also feel the charm of ensemble in cooperation with others. From a physiological perspective, the physical functions of the elderly have passed a period of rapid growth, so the improvement in playing skills will be slow. In terms of intelligence, the fluid intelligence of elderly people, such as learning new things and dealing with complex relationships, such as mechanical memory and recognizing graphic relationships, is no longer the same as before. However, the crystal intelligence of elderly people, such as language and writing ability, judgment, association ability, and emotional understanding ability, will actually improve due to acquired learning and experience accumulation. So when learning musical instruments, the cognitive ability and emotional understanding ability of the elderly are their strengths (Dong, 2009).

Elderly Education in China

China has a large elderly population, and the demand for elderly education is also receiving increasing attention. With the accelerated development of the aging trend,

Elderly education is gradually regarded as one of the important means to solve the problems of the elderly. In China, the development of elderly education still faces a series of challenges, mainly including the following:

Firstly, there is a lack of nationwide coordination agencies. At present, there is no national coordinating agency for elderly education in China, resulting in a lack of overall, systematic, and coordinated development of elderly education. To develop elderly education, it is necessary to mobilize the participation of the entire society. Therefore, the innovation of the elderly education system and mechanism is crucial. Through the innovation of the system and mechanism, we can enhance and liberate social vitality to participate in elderly education.

Secondly, there are significant differences in learning motivation and abilities among the elderly. China has a vast territory, and there are differences in learning motivation and abilities among the elderly. It is necessary to develop different education plans based on different groups and needs. Especially for the elderly people who have grown up in the new era of China (Jia, 2022).

Mouth, due to significant improvements in educational opportunities, physical health, and social participation, is also considered to have different learning needs from its peers in previous eras.

Thirdly, the learning environment of elderly education is not clear enough, and there is a lack of effective connection with other resources. Strengthen the overall planning of elderly education, establish a sharing mechanism between elderly education and other educational resources, and incorporate community elderly education into the public service system, utilizing public service resources such as community service institutions to serve community elderly education.

We need to rely on national open universities to build a national university for the elderly, and establish a national platform for sharing elderly education resources and public services. On March 3, 2023, the National University for the Elderly was officially unveiled. The National University for the Elderly is based on the national open university education system and carries out online and offline teaching activities for the elderly nationwide. To provide resource sharing, teaching guidance, and public services for universities for the elderly

at all levels and types across the country, and to play a demonstration and leading role in the innovative development of elderly education. We adopt a five level education system and extend our educational network to counties, townships, and villages, continuously meeting the diverse learning needs of the elderly. According to the major strategic deployment made by the Party Central Committee and the State Council, the National University for the Elderly has officially been listed. The news about the official unveiling of the National University for the Elderly within a week of its listing received a warm response. The formation of public opinion is a concentrated reflection of the public's views and opinions on a certain event or phenomenon, therefore public opinion reflects the public's attitude and opinions. In today's society, with the rise of the internet and social media, the influence of public opinion is increasing, and it can quickly spread and spread, attracting widespread attention and discussion. So what is the overall expectation of public opinion for the National Elderly University, a national level elderly education institution? What are the requirements for learning needs and content settings? What are the requirements for learning methods, community links, and other learning scenarios? This article explores and reflects on the above issues through a comprehensive analysis and case study of the news and public opinion on the official unveiling of the National University for the Elderly.

Teaching music for elderly

The necessity of music education for the elderly

In fact, music education for the elderly plays a very important role in the overall elderly education. Learning music not only allows the elderly to gradually relax their body and mind, but also enriches their spiritual and cultural life through the display of music. Firstly, the majority of middle-aged and elderly people employed on the job are able to occupy most of their life time with fulfilling work content, and use the joy of work to meet their personal spiritual needs. However, when these middle-aged and elderly people retire from work, their relaxed new life makes it difficult for them to adapt, and they have been living in this new life for a long time, The spiritual needs of the elderly will continue to increase, but their actual spiritual life cannot be met, which in turn affects their physical and mental health and quality of life. Secondly, due to the fact that elderly people have already undergone compulsory education, higher education, and social work, and have rich social experience, in terms of practical education choices, most elderly people often pursue practical and artistic elderly education such as singing, dancing, musical instruments, and painting, and use the important significance of this education to enrich their spiritual and cultural life. In addition, in the actual implementation of music education for the elderly, due to the purifying effect of music, music learning can gradually cultivate a positive and optimistic attitude towards life for the vast majority of elderly students, making a huge contribution to their spiritual life development. From these aspects, it is necessary to carry out music education for the elderly and utilize the charm and advantages of music education for the elderly to develop their spiritual life in the overall development of elderly education (Luo, 2006).

Ways to Promote Music Education for the Elderly

(1) Stimulate interest in music learning and maximize educational objectives

In fact, in order to achieve the long-term development of music education for the elderly and maximize the purpose of music education for the elderly, teachers should clarify the factors that promote education development and the important prerequisites for education implementation. Among them, interest is one of the factors in educational development. While cultivating the music hobbies of elderly students, it can stimulate their interest in music learning and create a very good environment and atmosphere for actual music classrooms. In fact, many elderly students feel lonely and want to enrich their lives through music learning, and choose courses at will, which leads to a decrease in the quality of music education. In addition, many teachers are completely unaware of the importance of stimulating the interest of elderly students in music learning. In music classes, they simply ask students to imitate singing and playing, and impart a pile of boring music theory knowledge. In these teaching methods, there may be a large proportion of elderly students who are not interested in learning music. Teachers' teaching not only affects students' spiritual development, but also leads to more students wanting to give up learning music education. So, in the development of music education for the elderly, teachers should clearly understand the importance of integrating interest factors into education, and clarify that interest is a prerequisite for the development of music education for the elderly. At the same time, it should stimulate the interest of elderly students in music learning and achieve the maximization of educational objectives and effects. Take the piano class as an example. The teaching objects of the piano class for the elderly are all elderly people over 55 years old. The elderly have poor vision, slow notation, and inflexible fingers, making it difficult to master playing skills. How to make the elderly learn the piano happily is a question that teachers need to consider in teaching. Firstly, in the initial stage, the teacher needs to adapt some simple and familiar old songs as the main content of score recognition and hand type practice, to enhance their confidence and interest. After laying the foundation knowledge, they can add improvisation techniques to play some of the students' favorite songs, accompanied by accompaniment, and the way they play and sing by themselves is deeply loved by the students. Secondly, a flexible and interactive teaching mode can be adopted, such as dividing students into two groups, one playing the right hand part and the other playing the left hand part, and then practicing interchangeably. For example, selecting a piano team leader to lead their own group in small performance competitions and other flexible teaching modes. Ensure that students do not feel tired during the learning process, thereby stimulating their interest in piano learning and improving the quality and effectiveness of piano teaching for the elderly (Qi, 2011).

(2) Meeting personal music needs and achieving high-quality classroom teaching

In fact, in music education for the elderly, due to the different personal aesthetic requirements of each student, their needs and standards for music are different. In order to develop the significance of music learning, teachers should make use of educational promotion factors that focus on "needs". While paying attention to the needs of elderly students, they should constantly adjust classroom content to ensure that personal needs and learning interests can complement each other and improve the quality of music teaching, Enrich the spiritual and cultural life of the elderly. However, currently some elderly music teachers are not aware of the importance of students' music needs. In actual music classroom teaching, these teachers will constantly choose songs that they think are better and can highlight the artistic atmosphere

of music as teaching content. However, the content of this part of music may not meet the aesthetic needs of some elderly students. As a result, the quality and effectiveness of actual music education cannot quickly and effectively achieve the expected goals, and the spiritual life of elderly students cannot be effectively developed. For example, taking a vocal class as an example. Firstly, we can start with the creation of classes, designing various classes such as introductory vocals, vocal techniques, vocal performances, choirs, etc., so that elderly students without foundation can choose introductory classes. For some students with foundation, they can also make independent choices based on their comprehensive level, so that they can receive corresponding learning. This method not only enhances students' confidence, it can also effectively address the uneven basic needs of students. In terms of teaching content, teachers can choose some styles that students like, such as square songs, mass songs, grassland songs, collective interactive singing and dancing songs, etc. Then, based on their actual needs, search and refine to write and organize teaching content as the actual teaching direction, and then use this part of music teaching to stimulate the learning interest of elderly students, thereby achieving high-quality classroom teaching.

(3) Build a display platform to achieve good educational outcomes

Music is an art of performance, and it must be achieved through the intermediary process of performance and performance, transforming the notes on the music sheet into sound and conveying the beauty of the art work. Only then can the beauty of music be truly displayed, in order to realize the value of the beauty of the music art work and make it joyful. In the process of learning music, elderly students need more opportunities for expression and communication. On the one hand, it can improve the quality and effectiveness of music education, and on the other hand, emotional investment can gradually enrich the spiritual life of elderly students, continuously exerting the practical significance of music education (Zhang, 2014).

Firstly, teachers can regularly organize various entertainment and performance activities. For example, the "Sunset Red Art Tour" of Guilin Community University adopts a teaching model of "learning and training competition in a one-stop process", combining teaching and practice. The performance competition at the end of each semester presents a stage for students, which is highly sought after by elderly students. Online registrations are filled in less than an hour every semester. Secondly, teachers should create and rehearse music programs that are popular among the elderly. When there is a stage display or competition, students can calmly participate. This not only strengthens the communication and interaction between students, but also in order to better showcase their talents, students actively engage in practice both in and out of class, with no obstacles in class. In class communication is also extremely enthusiastic, and it also stimulates students' enthusiasm for participation, Achieved good educational results.

Overall, the traditional methods of music education for the elderly no longer meet the development standards of modern music education, and the spiritual and cultural needs and standards of the elderly are constantly improving. Therefore, the development requirements of music education for the elderly also need to be innovated and adjusted. Therefore, teachers of music education for the elderly should continuously increase their emphasis on this education. While clarifying the purpose and significance of music education, they should also maximize the educational purpose by stimulating interest in music learning, meeting individual music needs, and striving to build display platforms, thereby ensuring the richness and enrichment of the spiritual and cultural life of the elderly and promoting emotional integration between them,

To promote the construction of social culture. The sunset is infinitely beautiful, and the world is once again clear. Giving the attention and warmth of the whole society to millions of elderly residents is our greatest wish and goal for elderly educators.

Conclusion

Overall, the traditional methods of music education for the elderly no longer meet the development standards of modern music education, and the spiritual and cultural needs and standards of the elderly are constantly improving. Therefore, the development requirements of music education for the elderly also need to be innovated and adjusted. Therefore, teachers of music education for the elderly should continuously increase their emphasis on this education. While clarifying the purpose and significance of music education, they should also maximize the educational purpose by stimulating interest in music learning, meeting individual music needs, and striving to build display platforms, thereby ensuring the richness and enrichment of the spiritual and cultural life of the elderly and promoting emotional integration between them, To promote the construction of social culture. The sunset is infinitely beautiful, and the world is once again clear. Giving the attention and warmth of the whole society to millions of elderly residents is our greatest wish and goal for elderly educators.

References

- Clair, A. (1996). *Therapeutic uses of music with older adult*. Baltimore MD. Health Professions Press Inc.
- Dong, Z. (2009). *Elderly Education*, Beijing, China Social Science Press.
- Jia, C. (2022). *Research on the application of coloratura soprano communication skills in vocal music teaching*, [Master's thesis]. Sichuan Conservatory of Music.
- Luo, X. (2006). A Discussion on Geriatric Psychomusicology: A New Discipline Integrating Music Psychology and Geriatric Psychology. *Journal of Wuhan Conservatory of Music*, (2).
- Qi, Y. (2011). Promoting the Development of Students' Physical Harmony through Instrumental Learning. *Popular Literature and Art*.
- Zhang, L. (2014). Current Situation and Reflection on Music Education in Elderly Universities. *Intelligence*.
- Zhou, Y. (2010). Activity: The Ideal Medium of Subject Generation—Exploring the Teaching Model of High School Music Appreciation. *Journal of Lisu University*, (03).

The Transmission of Qiang Music at Aba Autonomous Prefecture in the People's Republic of China

Lan Yi and Thanyawat Sondhiratna

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author , E-mail : 34537181@qq.com

Abstract

The objective of this article is to investigate a guideline the transmission of Qiang music within the Aba Autonomous Prefecture of the People's Republic of China is a rich cultural practice that involves both preservation and adaptation. This article explores the various methods and challenges associated with the preservation and transmission of this unique musical tradition in the modern era. Through an analysis of historical practices, contemporary efforts, and the impact of socio-cultural changes, this study sheds light on the importance of safeguarding Qiang music for future generations. The Qiang people, one of China's oldest ethnic groups, live in high mountainous regions and identify themselves as "the people living among the clouds." They depict their homes as "rocks functioning as rooms" and their way of life as being in tune with the mountains. Although they lack written records to document their ancient music and dances, the Qiang have cleverly maintained and passed down their cultural legacy, deriving both practical support and deep spiritual richness throughout their long-standing past.

Keywords: Transmission; Qiang Music; Aba Autonomous Prefecture; The People's Republic of China

Introduction

The Qiang people, an ancient ethnic group in China, reside in elevated mountain regions and identify themselves as "the people on the clouds." They describe their homes as "rocks serving as rooms," emphasizing their harmonious coexistence with the mountains. The Qiang people are an ethnic group native to the eastern Tibetan Plateau in China. They have a rich and ancient culture with a history dating back thousands of years. The Qiang are known for their unique language, which is part of the Tibeto-Burman language family, and their distinct customs, including traditional clothing and architecture. Historically, the Qiang people were skilled in agriculture, animal husbandry, and handicrafts. They have faced challenges over the centuries, including conflicts with neighboring groups and natural disasters like earthquakes. Despite the absence of written records to document their historical music and dance, the Qiang have adeptly preserved and shared their cultural heritage, nurturing both practical sustenance and profound spiritual richness throughout their enduring history (Dong, 2023). Today, the Qiang people continue to maintain their traditions while also adapting to modern life. Efforts are ongoing to document and study their language, customs, and history to ensure that their unique cultural heritage is preserved for future generations

The ancestral Qiang tribe, mentioned in writings dating back 3000 years to the Shang Dynasty's oracle bone inscriptions as the "Western shepherds," migrated from the northwest along the Minjiang River Valley to settle in the southwest. This migration led to the establishment of the "Qiang Tibetan corridor," marked by wide dispersion and limited aggregation. Some Qiang individuals merged with local populations in Southwest China, giving rise to descendant groups like the Naxi and Lisu. Known for their endurance, resilience, and expertise in singing and dancing, the Qiang community continues to uphold their ancient, intricate, and distinctive folk music traditions (Wang, 2008).

Descendants of the ancient Qiang tribe, the Qiang people represent a longstanding ethnic community in western China that has significantly shaped the nation and contributed to its historical development. Through millennia of cultural evolution, the Qiang have woven a

Diverse tapestry of expressive folk songs rooted in their daily lives and traditions. Presently, the Qiang community maintains the tradition of singing these folk songs, especially during significant events such as weddings and funerals, fostering connections through music and conveying emotions through song. Their unique wedding customs feature an artistic tradition of marriage songs accompanying each ceremony segment with distinct melodies and lyrics. LiXian is located in the southeastern region of the Aba Tibetan and Qiang Autonomous Prefecture in Sichuan Province (Guo, 2022).

In the face of modernization, Qiang music and various national music cultures are at risk of disappearing. This not only erodes national sentiments but also hinders the development of national self-confidence. Therefore, safeguarding national music culture is crucial, with school music education playing a pivotal role in preserving it. As societal changes and cultural integration accelerate, traditional music must innovate to meet evolving aesthetic preferences. The creation of traditional music works should align with contemporary audience tastes while infusing modern elements into traditional pieces (Li, 2015).

Moreover, the rapid spread of information technology has accelerated the dissemination of music culture globally. Western music integration poses a threat to indigenous musical traditions, leading to the gradual displacement of traditional music in favor of Western genres. To counteract this trend, there is a need to emphasize the preservation and inheritance of national music within educational systems. By introducing native national songs into the curriculum, countries can strengthen the preservation of their music culture. This article focuses on exploring the inheritance and development of Qiang traditional music within the context of Qiang people's musical traditions (Hua, 2018).

Qiang folk music not only serves as entertainment but also acts as a vehicle for expressing cultural perspectives and cosmology. Among these traditions, the enduring Qiang multi-voice folk songs hold particular significance, deeply embedded in the artistic heritage of the Qiang people and reflecting the achievements of their ancestors. Despite their importance, these cultural treasures face threats due to contemporary societal changes, risking the loss of exceptional ethnic music legacies. This study concentrates on the renowned Qiang multi-voice folk songs prevalent in Songpan county, showcasing unique local characteristics. By studying the transmission of Qiang music in the Aba Autonomous Prefecture of the People's Republic of China, the research aims to illuminate their musical form and cultural depth. It is hoped that this study will make a modest contribution to the crucial mission of preserving and safeguarding our invaluable ethnic folk music heritage.

Historical Roots of Qiang Music Transmission

1. The origins of Qiang music and its role in the cultural identity of the Qiang people.

Qiang music is one of the ethnic minority's music in southwest China, with unique style and characteristics. In Qiang music, folk songs, sacrifices and dances all occupy an important position (Chen, 2018), Qiang folk songs are usually sung in a clear and melodious way, with lyrics mostly in the ancient Qiang language. The content of the songs describes their life, love, heroic deeds, etc. The singing style is mostly duet or multiple singing, with strong local characteristics (Deng & Guan, 2014).

Traditional Qiang music often features unique musical instruments such as the lusheng and various percussion instruments. The melodies are characterized by a combination of vocal and instrumental performances, often with a distinct rhythm and tonality that reflects the Qiang people's way of life, beliefs, and traditions. Music plays an important role in the traditional sacrificial rituals of the Qiang people. Usually, drums, Suo na and other instrumental accompaniments are used. The music has a strong rhythm and a passionate melody to show reverence and piety to the gods (Liu, 2019).

Qiang dance is mostly famous for its simple and lively dance steps and graceful movements. Dance expressions are rich in forms, including dance, finger dance, instrument dance, etc., and group dance is often the main form. There are folk songs, labor songs, custom songs and wizard songs; the songs and dances include festive songs and dances and funeral songs and dances (Zhang, 2019).

(1) Types of Qiang Music

Labor song: There are plowing songs, harvesting songs, grass pulling songs, corn husking songs, beating field songs, firewood gathering songs, house beating songs and so on. Some have free beats, similar to folk songs; some have regular beats, close to song and dance music. Labor songs include solo singing, chorus singing, and duet singing with the same lyrics and music. The largest number of labor songs are corn husking songs. Some have a bright rhythm, tight connection, and warm atmosphere; some have a slow rhythm and melodious tunes (Deng & Guan, 2014).

Folk: Dedicated to traditional customs and ritual activities, including wedding songs, drinking songs and singing mountain tunes. Wedding songs include wedding songs and festive songs. Wedding songs are also called sister songs. They are sung by the women accompanying the bride and the bride on the eve of her wedding. Festive songs are songs sung by the groom's family to celebrate happy events. The content includes praise for the bride's beauty and clothing, as well as congratulations. Wedding songs are mostly sung in the form of duet by two people and duet with heavy lines, as well as chorus singing and collective duet with heavy lines. Drinking songs are songs sung during banquets on weddings and funerals. It usually consists of 4 to 6 phrases, with slow rhythm, melodious melody and simple style. The libretto is multi-section, containing words of congratulation and social interaction between guests and hosts; some narrate family history or praise ancient heroes. Shushan tune is a free-style lyrical song. According to the custom of the Qiang people, every year on the fifth day of the first lunar month, young men and women go up to the mountains to play, commonly known as playing in the village. Shantiao is a song sung on such occasions (Chen, 2018).

Wizard song: It is a song sung by wizards when asking gods to send ghosts away. Some ancient folk tales and legends are preserved in it. Such as "Zeqi Gebu", "Muse Pearl", "The Battle of Geji Ren", etc. There are interludes of rapping and rapping, and the beating of sheepskin drums (Ji, 2016).

(2) Lyrics and singing of Qiang folk songs

Lyrics of Qiang folk songs. When singing, usually two or four lines of the beginning of the song are sung first. The beginnings of folk songs and drinking songs are the same. In addition, there are also lyrics with seven syllables in each sentence in Wenchuan and Lixian areas. This type of songs does not have a song title. The musical scales used in Qiang folk songs are mainly five-tone and six-tone. Some folk songs use four-tone sequences and seven-tone scales, but the complete seven-tone scale is rare. In addition to using various modes with do, re, mi, sol and la as the main tones, there are also some folk songs that use special modes composed of sol, la, si, re, fa or sol, la, si, do and re. The use of six-tone scales in Qiang folk songs is relatively common, and most of them have the characteristics of five-tone scales, that is, between the mi and fa of do, re, mi, fa, sol, la, and between the mi and fa of do, re, mi, sol, There is no semitone progression between si and do of la and si, but they appear in different phrases or sections respectively, or the partial tone fa or si only appears at the end, replacing the two tones mi or do, forming a spin palace modulation. Phenomenon. Many folk songs have developed a unique style by adopting this technique. In addition, examples of continuous pitch transposition are often seen in folk songs. Some Qiang people living in Songpan County are accustomed to singing folk songs in two or more voices. The harmonic structure is based on the progression of the major second in the same degree, with major and minor thirds and fourth and fifth degrees. In addition to male or female duets and choruses, there are also mixed choruses. Some choruses already have polyphonic elements (Yu, 2023).

There are two types of singing and dancing music: funeral singing and dancing and festive singing and dancing. Frits Funeral songs and dances used in funeral ceremonies do not express sadness, but mostly praise the deceased and comfort the relatives of the deceased, second Festive songs and dances (called "Salang" in Qiang language) are widely used in various festive activities. During the performance, people divided into two groups, formed a circle, and took turns singing and dancing. The singing is all in the form of duet with heavy sentences. The dances of the Qiang people in various places are generally similar, but the music varies from place to place (Hua, 2018).

In addition to the single-sided leather drums and rattles used by wizards, Qiang folk instruments include mouth strings, Qiang flutes and suonas. The mouth reed is made of bamboo and is a single piece. It can produce two solid tones or overtones of the reed's solid tones that are a major second apart. The Qiang flute is a double-blow double-reed instrument with two vertical pipes. The two pipes have the same sound, but because the instrument is not customized, the tunes are different. Most of the music played is composed of a sequence of continuous major second vibrato. The melody is slow and long, with no clearly divided phrases. The circulatory ventilation method is used when playing to make the music continuous (Hua, 2018).

(3) Qiang musical instruments

The musical instruments used in Qiang music include Qiang Flute, suona, gongs and drums, etc. The reed pipe occupies an important position in Qiang music, and its unique timbre has become the soul of Qiang music. At the same time, percussion instruments such as gongs and drums are also widely used in festivals, dances and religious ceremonies. In general, the music of the Qiang people shows a profound cultural heritage and inherits the unique history, beliefs and lifestyle of the Qiang people through singing, dancing and sacrificial music (Zheng, 2011).

The traditional musical instruments of the Qiang people include many types and have unique cultural and artistic value. The following are some traditional musical instruments of the Qiang people:

Qiang Flute: The Qiang Flute is a double-barreled recorder with a six-tone scale and is known as the iconic instrument of Qiang music. It has a unique design with two tubes that sound the same but have different timbres. The Qiang flute is often used for solo playing and can express the emotions and living conditions of the Qiang people. It is also an integral part of the social life of the Qiang people, especially during festival celebrations and wedding occasions (Song & Sun, 2012).

Kouxian: Kouxian is also a popular Qiang instrument, usually made of bamboo, with a single-piece structure capable of producing two different intervals. This musical instrument has a long history in Qiang society and is frequently used especially in festival celebrations and communication between young men and women.

Gongs, cymbals, and rattles (brass bells): These instruments play a rhythmic role in the traditional music of the Qiang people, helping to create a warm and cheerful atmosphere (Song & Sun, 2012).

Qiang hand drum: This is a percussion instrument popular in the Qiang ethnic group settlements in Sichuan Province, mainly used in sacrificial activities. This hand drum is made of wood, covered with a layer of sheepskin on one side, and is used by magicians in sacrificial activities.

Horns, Panlings, Chuichui: These musical instruments are also an important part of the Qiang culture, and they are widely used in various celebrations in the Qiang area (Song & Sun, 2012).

Qiang music plays a vital role in the cultural identity of the Qiang people, reflecting their history, beliefs, and way of life. With unique styles and characteristics, Qiang music encompasses folk songs, sacrifices, dances, and various musical instruments like the Lusheng, Qiang flute, gongs, and drums. The lyrics of Qiang folk songs often focus on themes related to daily life, love, heroic deeds, and traditional customs. Singing styles include duets or multiple singing with strong local characteristics. Traditional Qiang music features labor songs, folk songs, and wizard songs, each serving specific purposes within the community. Labor songs depict various agricultural activities, while folk songs celebrate traditions and rituals like weddings and festivals. Wizard songs carry ancient folk tales and legends, often accompanied by unique musical scales and harmonic structures.

Qiang dance, known for its lively steps and graceful movements, complements the music, enhancing ceremonial occasions and festive events. Musical instruments like the Qiang flute, Suona, gongs, and drums are integral to Qiang music, providing rhythmic accompaniment and emotional depth to performances. Overall, Qiang music, with its diverse expressions and rich cultural significance, serves as a powerful medium through which the traditions, values, and heritage of the Qiang people are preserved and celebrated, contributing significantly to their cultural identity and sense of community.

Transmission Method

In the context of music, transmission methods refer to how music is delivered or distributed from the source (such as a recording studio or a live performance) to the audience (Herlihy & Iiskov, 1982).

Common transmission methods in music include:

- 1) Analog transmission: This involves physical mediums like vinyl records, cassette tapes, and CDs where music is stored and played back using analog technology.
- 2) Digital transmission: This includes formats like MP3 files, streaming services (e.g., Spotify, Apple Music), and digital downloads, where music is encoded into digital data for transmission over networks or storage on digital media.
- 3) Radio broadcasting: Music is transmitted over radio waves through FM/AM broadcasts or online radio stations.
- 4) Live performances: Music can be transmitted directly through live performances in venues, concerts, or events.
- 5) Satellite radio: Music is transmitted via satellites to receivers that play the content for listeners.

These methods have evolved over time, with digital transmission becoming increasingly dominant due to advancements in technology and the internet (Herlihy & Iiskov, 1982).

1. Inherit traditional music

Study and research: College students can take the initiative to learn the theoretical knowledge, performance skills and historical background of traditional music, and gain an in-depth understanding of its cultural connotation and evolution process. Participate in relevant courses, workshops or music groups to develop a strong interest and professionalism in traditional music (Zhu, 2013).

Protection and promotion: College students can actively participate in the protection and promotion of traditional music. Cooperate with traditional music masters to learn and pass on their experience and skills, participate in performances of music groups, organize concerts or competitions and other activities, so that more people can contact, appreciate and understand traditional music (Tian, 2023).

Innovation and integration: College students can innovate and integrate traditional music with modern music, and create and perform new musical works to make traditional music resonate with contemporary society. At the same time, modern technological means, such as recording, production and dissemination tools, are used to deliver traditional music to more people in a wider and more convenient way (Tian, 2023).

Community participation: College students can actively participate in traditional music activities in communities or villages, interact with local musicians, teachers and residents, and understand and learn local traditional music forms and performance techniques.

By cooperating with the community, music festivals, performances or educational activities are organized to promote traditional music culture and cultivate more young people's interest and love for traditional music (Zhao, 2024).

Education and teaching: College students can teach their learning and experience in traditional music to others, such as setting up traditional music courses, workshops or performance classes in schools or communities to guide more people to understand and learn traditional music in depth. And cultivate their ability and awareness to inherit and develop traditional music (Zhao, 2024).

2. The inheritance and development music culture

Make the construction of traditional music culture disciplines more systematic. If traditional music wants to be protected and passed on for a long time in a reasonable way, discipline construction is the right path that must be taken. Although traditional music teaching in schools has been carried out one after another in recent years and has achieved certain results, there is still a lot of room for expansion in systematic subject construction. In fact, the in-depth development of music education can not only make traditional music teaching courses highly professional and comprehensive, but also touch the core of traditional music culture and gradually penetrate it into students' artistic cultivation in a subtle way. On the other hand, during the field investigation of traditional music, the author found that due to the weak awareness of music notation in our country in the past, many precious traditional music cultures disappeared in the torrent of history because there was no systematic record. The loss is permanent, irrecoverable, and an eternal regret. In the past, due to the weak awareness of popular cultural inheritance and the failure to protect traditional music culture in a timely manner, many precious traditional music cultures were discontinued. Now, under the guidance of national intangible cultural heritage policies, the protection and inheritance of traditional music has become more standardized and in-depth, and music education has taken on the important task of cultural inheritance (Zhao, 2020).

As one of the most important inheritance channels, music education is the foundation for the artistic inheritance and academic construction of traditional music. Therefore, the development of systematic music education activities in schools can start from formal discipline construction, optimize traditional music cultural resources, and enhance the inheritance of traditional music culture. The discipline construction of school music education can not only enrich the theoretical knowledge system of traditional music, but also strengthen the cultivation of traditional music performance, academic and creative talents based on the practical needs of music performance. The author realizes from the practice of traditional music teaching in schools that the development of traditional music education in schools can start from far-sighted development strategies, systematically carry out traditional music curriculum setting and teaching, start from the theoretical basis of traditional music and gradually deepen into artistic practice. , connecting the traditional music performance stage and the music teaching platform into one, moving traditional music from the fields to diverse and exciting teaching classrooms, creating a strong artistic atmosphere for students, so that they can have a better understanding of the artistry and systematicity of traditional music. for a profound understanding (Nie, 2018).

Make traditional music and cultural content creation more innovative, Traditional music was produced under a certain historical background and cultural environment, and reflected the aesthetic vision and pursuit of popular art at that time. Therefore, traditional music also bears the imprint of the times. With the rapid development of society and the continuous integration of multiple cultures, the public's musical aesthetic tastes have become more diverse and open. In this context, how traditional music culture can continuously innovate in conjunction with the development of the times in order to meet the requirements of music diversity is an issue worthy of focus. A large amount of practice has proved that the school's rich music education activities have a positive effect on the innovation of traditional music content. The music talents trained by the school have a professional music foundation and are rich in ideas for the creation of music content. Therefore, in the creation of traditional music works, they can match the current audience's appreciation needs and aesthetic tastes, and add more to traditional music works. modern connotation (Li, 2015).

Music education systematically cultivates and expands students' music creation techniques and means, allowing traditional music culture to display its inherent cultural charm and artistic value in novel forms. Obviously, compared with the traditional conventional form that relies on the creation and development of folk artists, music education has stimulated the motivation for the innovative development of traditional music itself. Taking traditional folk songs as an example, many schools have incorporated popular music content that many students like into the construction of local school-based music teaching materials, and actively encourage students to sing songs from their hometowns. In order to enrich the expression of the songs, many students have made bold innovations in the singing content and tunes of folk songs. Some have added rap content, some have added chorus parts, and some have rewritten lyrics. Lyrics that are in line with modern students' aesthetics have been added, giving traditional music new artistic ideas. In this way, traditional music is no longer an ancient and obsolete form of music, but has produced new forms of artistic expression and presentation in the collision and exchange with modern music culture (Zhu, 2013).

Make the training of traditional music and cultural talents more diversified, over thousands of years, our country has created a splendid traditional culture, and its rich and colorful traditional music carries the essence of traditional culture in the way that people like most. In the process of cultural inheritance, traditional music is mostly passed down from generation to generation through a teacher-to-teacher relationship that is taught by heart orally. Today, it seems that this inheritance method is suitable for the cultivation of inheritors at that time under a certain cultural background. Now, it can only be used as one of the inheritance methods, but cannot be used as the main method of cultivating traditional music inheritors. Faced with the problem of the lack of a systematic inheritance model, school education has strengthened the cultivation of traditional music talents on a more professional platform. Nowadays, the inheritance methods of traditional music are also more diversified. School music education has more experience in expanding the theoretical knowledge and practical skills of traditional music talents, forming a professional and systematic training channel for traditional music talents. In particular, the construction of the school's music education platform has gathered the most advanced teaching ideas and high-end teaching resources, and the reserve of music teachers has become more professional, further expanding the training methods for traditional music culture communication talents (Xia, 2018).

Make the popularization of traditional music culture more in-depth, Traditional music education is an educational activity for student groups, covering a large area and benefiting a wide range of groups. Therefore, the widespread development of music education has a significant effect on the popularization of traditional music culture. The implementation of traditional music in school teaching has improved the awareness and understanding of traditional music culture among the majority of students, and allowed them to rethink the importance of traditional music culture from the perspective of cultural heritage inheritance. With the gradual deepening of traditional music education activities in schools, students have developed a more profound aesthetic experience and psychological identification with the artistry and culture of traditional music, and then gradually upgraded from perceptual music appreciation to rational inheritance thinking, and can independently Participate in the protection and inheritance of traditional music culture and become a part of protecting traditional culture. Therefore, from the perspective of the fundamental goals of the implementation of traditional music education activities, on the one hand, it enriches the school's characteristic music teaching and strengthens the cultural value of music discipline construction; on the other hand, it stimulates students' interest in exploration and makes the traditional music culture Aesthetic taste is highlighted, creating a unique musical atmosphere (Wang, 2018).

From the perspective of inheritance of intangible cultural heritage, the extensive development of traditional music education in schools has strengthened the popularization of traditional music knowledge and skills among students, allowing students to feel traditional music in a lively and interesting classroom atmosphere. The art is dazzling, broad and profound. Music education helps popularize traditional music culture, is beneficial to stimulating the inherent vitality of traditional music culture itself, and changes the passive inheritance of traditional music culture education to active development. Only in this way can a steady stream of power be injected into the development of Chinese traditional music culture. The continuous development of traditional music education activities in schools has enabled batch after batch of students to swim in a rich ocean of art, and have received dual improvements in musical aesthetics and cultural literacy. It has not only enabled students to gradually develop a good habit of appreciating traditional music, and can also actively create, protect and inherit traditional music forms, making the innovative development of traditional music a normal state. Therefore, the popularization of traditional music education is of far-reaching significance and plays a significant role in the rapid advancement of traditional music inheritance (Zhao, 2020).

In summary, all in all, the continuous reform and innovation of traditional music culture relying on educational platforms has far-reaching significance and value for the inheritance and development of traditional music culture. The school's in-depth music education plays an important role in protecting traditional music forms and passing on traditional music culture. Music education has launched a comprehensive training of traditional music talents with a more disciplinary curriculum construction, further deepened the reform of music teaching, and enabled my country's traditional music to present new cultural characteristics and characteristics in the social development that advances with the times. Artistic charm. Therefore, the exploration of the role of music education in the inheritance of traditional music culture has certain practicality and effectively guides the reasonable development of traditional music education in schools.

At the same time, music education also shoulders the important task of inheriting intangible cultural heritage, exploring the development path of traditional music from the perspective of protecting and rescuing culture, comprehensively promoting the construction of the theoretical system of traditional music education, and guiding the exploration of the practice of traditional music art. Of course, the development of music education in schools must keep pace with the times, make constant adjustments, and constantly enrich and improve according to the requirements of the times for traditional music inheritance. Only in this way can the contemporary nature and characteristics of traditional music education in schools be reflected, and ensure that the inheritance value of traditional music culture.

Contemporary Practices and Challenges

Analyze current efforts to preserve and transmit Qiang music in the face of modernization and globalization. Efforts to Preserve and Transmit Qiang Music Amid Modernization and Globalization, documentation and Archiving: Recording and documenting traditional Qiang music performances, songs, and rituals for preservation and educational purposes. Cultural Institutions and Academia Involvement: Collaboration with cultural institutions, universities, and researchers to study, document, and promote Qiang music through academic research and publications.

Revival of Traditional Practices: Organizing cultural festivals, workshops, and events to revive interest in Qiang music among younger generations and foster a sense of pride in their cultural heritage. Community Engagement: Engaging local communities in the preservation process by organizing training programs, music workshops, and intergenerational exchanges to transfer knowledge and skills. Integration with Modern Platforms: Leveraging digital platforms and social media to share Qiang music globally, reaching wider audiences and raising awareness about this unique cultural art form.

Cross-Cultural Collaborations: Encouraging collaborations with musicians from diverse backgrounds to create fusion music projects that blend traditional Qiang melodies with contemporary styles, appealing to modern sensibilities.

Educational Initiatives: Integrating Qiang music into school curricula, music programs, and extracurricular activities to ensure its continuity and transmission to future generations.

Government Support and Policy Advocating for government funding, policies, and initiatives to support the preservation of Qiang music as part of China's intangible cultural heritage. Tourism and Cultural Exchanges: Promoting Qiang music through cultural tourism initiatives, performances at international events, and cultural exchange programs to showcase the richness of Qiang musical traditions on a global stage. Safeguarding Indigenous Knowledge, protecting intellectual property rights and safeguarding indigenous knowledge associated with Qiang music to prevent misappropriation and ensure respect for the cultural significance of these traditions.

Failing to preserve and transmit Qiang music poses a significant threat to the cultural, social, and economic fabric of the Aba Autonomous Prefecture and beyond. Beyond the loss of cultural identity and historical continuity, such neglect may lead to intergenerational disconnection, diminished social cohesion, and negative economic impacts. It is vital to recognize the profound implications of this neglect and prioritize the preservation of Qiang music to ensure the enrichment and sustainability of the community for future generations.

Conclusion

In conclusion, the transmission of Qiang music at the Aba Autonomous Prefecture in the People's Republic of China is a dynamic process that requires a delicate balance between preservation and adaptation. By understanding the historical roots, contemporary challenges, and cultural significance of Qiang music transmission, stakeholders can work towards ensuring the longevity and vitality of this cherished musical tradition. It is imperative that concerted efforts are made to safeguard Qiang music for posterity, thereby enriching the cultural tapestry of the region and preserving an essential aspect of the Qiang heritage.

Qiang music is integral to the cultural identity of the Qiang people, encompassing folk songs, sacrifices, dances, and traditional instruments. Lyrics often focus on daily life, love, heroism, and customs, with various singing styles like duets. Labor, folk, and wizard songs serve specific community purposes. Qiang dance complements music, while instruments like the Qiang flute enhance performances. Music education plays a crucial role in preserving this cultural heritage, contributing to the development and inheritance of traditional music culture. Failure to preserve Qiang music could have significant negative impacts on cultural, social, and economic aspects, emphasizing the importance of its conservation for future generations.

References

- Chen, R. (2018). The symbols of Qiang music culture and the memory of singing and dancing—an investigation based on sheepskin drum music and Guozhuang music. *Sichuan Drama*, 1 (11), 20-30.
- Herlihy, M., & Liskov, B. (1982). A Value Transmission Method for Abstract Data Types. *ACM Transactions on Programming Languages and Systems*, 4 (4), 527-551.
- Hua, M. (2018). Research on the exposure of Qiang and Han music to Qing folk songs in Mianzhu. *Journal of Ethnology*, 1 (03), 10-30.
- Ji, Y. (2016). *Field investigation of the Qiang traditional sports activity sheepskin drumming from the perspective of religious secularization*. Research Report. College: Chengdu Institute of Physical Education.
- Li, Q. (2015). Research on the Inheritance and Development of Jiangxi Folk Music. *Big Stage*, 1 (10), 241-242.
- Liu, J. (2019). *Research on Qiang sheepskin drumming in Wenchuan County*. Research Report. College: Shenyang Conservatory of Music.
- Nie, P. (2018). Research on the Inheritance and Development of Jiangxi National Folk Music. *Yi Hai*, 32 (7), 37-38.
- Song, X., & Sun, H. (2012). An analysis of the "three-dimensional" protection and inheritance model of Qiang music. *Music Exploration*, 1 (04), 30-50.
- Tian, C. (2023). Cultural heritage protection: inheriting the splendid Chinese civilization. *Journal of Social Sciences*, 29 (001).
- Wang, X. (2018). The Exploration and Expansion of the Modern Inheritance of Ethnic Traditional Folk Music. *Music Creation*, 22 (5), 165-166.
- Xia, L. (2018). Research on the Spread and Development of Traditional National Music Culture. *Guizhou Ethnic Studies*, 13 (3), 9-62.
- Yu, M. (2023). Research on the inheritance and protection of Qiang musical cultural heritage in the process of social change. *Sichuan Drama*.

- Zhang, J. (2019). *The evolution and presentation of Qiang dance from the original ecological form to the stage form*. Research Report. College: Northwest University for Nationalities.
- Zhao, G. (2020). Analysis of the Modern Inheritance and Development of Chinese Traditional Music. *Frontiers in Art Research*, 2 (01).
- Zhao, X. (2024). Guizhou cultural heritage enters life in a vivid way. *Guizhou Daily*, 10 (06).
- Zheng, X. (2011). *Folk instrumental music of the Qiang people in Beichuan*. Literary Contest Press.
- Zhu, T. (2013). The current situation of the protection and development of Qiang traditional folk songs. *Popular Literature and Art*, 3 (12).

The Sichuan Folk Song: A Case Study of Yibin City in Sichuan Province of the People's Republic of China

Cai Sen and Thanyawat Sondhiratna

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : 34537181@qq.com

Abstract

The objective of this article is to explore the rich tapestry of Sichuan folk songs through a focused investigation of Yibin city, situated within the province of Sichuan, China. Sichuan folk songs represent an integral component of the region's cultural heritage, embodying centuries-old traditions and narratives that reflect the essence of the local community. Yibin city, renowned for its historical significance and vibrant cultural milieu, serves as a compelling case study for delving into the nuances of Sichuan folk music.

The research delves into the historical evolution and distinctive characteristics of Sichuan folk songs, shedding light on their role in traditional ceremonies, social gatherings, and everyday life. By employing a combination of fieldwork, interviews, and analysis, this study uncovers the intricate melodies, lyrical themes, and instrumental techniques that define Sichuan folk songs in Yibin city.

Through a comprehensive examination of the cultural significance of Sichuan folk songs, this article seeks to highlight their enduring impact on the collective identity of the local populace. Additionally, it addresses contemporary challenges and opportunities in preserving and promoting these musical traditions amidst rapid societal transformations and globalization. Ultimately, this article contributes to a deeper understanding of Sichuan folk songs within the specific context of Yibin city, underscoring their importance as a cultural cornerstone that bridges past and present generations in Sichuan, China.

Keywords: Sichuan Folk Song; A Case Study of Yibin City; Sichuan Province

Introduction

Folk songs originate from the labor of ordinary people, serving as reflections of their daily lives and experiences rooted in their work. These songs hold significant relevance for laborers, especially in mountainous regions where communal labor practices historically intertwined with these melodies, acting as directives and sources of motivation. Furthermore, folk songs have played crucial roles as intermediaries in various life events such as marriages, funerals, and ceremonies, acting as conduits for invoking divine presence and expressing heartfelt sentiments.

Moreover, these songs have served as vehicles for articulating societal aspirations and values during rituals and festive occasions. They embody people's hopes and deepest convictions, reflecting their perspectives on life. The earliest recorded instance of a folk song can be found in the Guofeng of the Book of Shijing from the Zhou Dynasty, showcasing the longstanding tradition of folk music in Chinese culture.

Chinese folk songs exhibit a rich diversity, shaped by successive dynasties and evolving traditions. The categorization of these songs includes Han folk songs representing general, pastoral, and agricultural themes, alongside minor folk songs centered on specific tasks like craftsmanship, construction, agriculture, and fishing. Furthermore, minority communities contribute unique forms of folk music, such as Uyghur love ballads, Kazakh solo and ensemble performances, and Mongolian melodies, highlighting the varied cultural tapestry present within China. (Yuan, 2020).

In Sichuan, a province in China renowned for its rich musical heritage encompassing both folk and classical traditions, various music forms flourish. Sichuan opera, an ancient art form widely celebrated throughout China, coexists with the region's beloved Sichuan lantern drama, drawing on folk influences. The province also resonates with spiritual sounds as Daoist priests perform sacred music within temple walls, while married lay priests contribute their distinctive musical expressions to ceremonial practices. Folk ensembles in Sichuan often feature a diverse array of instruments like bamboo flutes, pans, cymbals, gongs, and horns, creating a symphony of traditional sounds. Noteworthy modern contributions include groups like the Higher Brothers, who have gained international acclaim, and bands like Hiperson, blending Sichuan's musical heritage with contemporary rock genres like post-punk and post-rock.

Within Sichuan's cultural tapestry lies Yibin, a city boasting a vibrant tradition of folk songs deeply ingrained in local culture. These songs intricately weave tales of everyday life, love sagas, and historical legacies unique to the region, serving as conduits for the transmission of customs and folklore across generations. Through Yibin's folk songs, the essence of Sichuan's musical identity finds resonance, bridging the past with the present in a harmonious celebration of heritage and creativity. (Li, 2020).

Yibin's folk songs showcase distinctive melodies influenced by various ethnic groups like the Yi and Qiang, enriching the region's musical landscape. Accompanied by traditional instruments such as the erhu, pipa, and suona, these songs blend melody and rhythm to encapsulate the cultural essence of Yibin. Themes in these songs often revolve around agriculture, nature, love, and historical tales, mirroring the customs and beliefs of local communities. Through their storytelling, Yibin's folk songs not only preserve the region's cultural legacy but also offer a captivating insight into the daily lives and traditions of its people, serving as a vibrant reflection of their heritage (Jiang & Zhang, 2021).

Overall, In Sichuan, a province deeply rooted in both folk and classical music, the tradition of folk music is intertwined with religious practices, local opera, and contemporary adaptations blending traditional melodies with modern genres. Furthermore, Yibin's vibrant folk song tradition, deeply embedded in local culture, serves as a medium for preserving and passing down traditions and folklore from generation to generation. The distinct musical styles, instruments, and lyrical themes in Yibin's folk songs reflect the region's unique cultural identity, capturing the essence of agricultural life, natural surroundings, love, and historical narratives. folk songs in Sichuan and specifically in Yibin play a vital role in preserving cultural heritage, providing insight into the daily lives and traditions of its people while celebrating the region's diversity and cultural richness.

But at present Preservation and Transmission of traditional folk songs in Yibin City faces several challenges such as Loss of Traditional Knowledge with modernization and globalization, there is a risk of losing the traditional knowledge associated with folk songs. as younger generations embrace contemporary lifestyles, there may be a decline in interest and participation in preserving and learning traditional songs. The oral transmission of folk songs is integral to their preservation. However, rapid urbanization and changing social structures pose a threat to this oral tradition as communities disperse and traditional modes of communication diminish.

Influence of Popular Culture, Globalized media and popular culture may overshadow traditional folk music, leading to a decrease in the practice and appreciation of local musical traditions among younger generations. Socioeconomic Changes, shifts in livelihood patterns from rural to urban settings impact the continuation of traditional practices. Economic changes may reduce the time and resources available for individuals to engage in traditional song performances and related cultural activities.

Docume

ntation and Archiving, there may be insufficient resources or infrastructure for adequately documenting and archiving traditional folk songs, which could lead to the loss of important cultural artifacts and historical context. Language Shift, as younger generations shift towards more widespread languages, there is a potential for the erosion of traditional dialects and linguistic nuances present in the lyrics of the folk songs. Lack of Institutional Support, Inadequate funding, educational programs, and institutional support for the preservation and transmission of folk songs may hinder efforts to sustain this aspect of cultural heritage.

Historical Background of Sichuan Folk Songs

(1) The historical roots and evolution of Sichuan folk songs.

Sichuan folk songs have deep historical roots that trace back centuries, reflecting the region's rich cultural heritage and diverse influences. The evolution of Sichuan folk songs can be attributed to a blend of indigenous traditions, interactions with neighboring regions, and historical developments over time.

Sichuan has been a cultural crossroads for various ethnic groups, including the Han Chinese, Yi, Qiang, Tibetan, and others. This diversity contributed to a multifaceted musical landscape. Ancient Sichuan folk songs likely emerged from rituals, agricultural practices, and storytelling within these communities. Sichuan's proximity to other provinces in China allowed for cultural exchanges, influencing the evolution of its folk music. For instance, interactions with regions like Yunnan, Guizhou, and Tibet could have introduced new musical elements to Sichuan folk songs. Throughout history, events such as wars, migrations, and political shifts impacted the development of Sichuan folk songs. These songs often served as a form of expression for the people, reflecting their joys, sorrows, and resilience in the face of adversity. Over time, Sichuan folk songs have integrated traditional instruments like bamboo flutes, pans, and cymbals with more contemporary influences. This fusion of old and new elements has kept the music vibrant and relevant to changing societal dynamics.

Overall, the historical roots and evolution of Sichuan folk songs are a testament to the region's cultural richness, reflecting a tapestry of influences, traditions, and experiences that have shaped this musical art form over time.

(2) The Origin Environment of Sichuan Folk Songs

Sichuan is a large basin. The unique geographical environment makes the people of Sichuan hardworking, brave, intelligent, flexible, generous, humorous, open-minded, eager to learn, full of vitality, and ambition. They create material wealth and spiritual wealth through labor, expressing their thoughts and emotions through songs, pursuing aspirations, and singing praises of beautiful things. Sichuan's long history, profound cultural heritage, and diverse factors brought by a large number of immigrants have enabled Sichuan folk songs to draw on the strengths of various sources while forming its own system, creating a unique regional color.

Sichuan is the birthplace of the ancient Shu and Ba peoples in China, nurturing a long history and culture in Sichuan. More than 10,000 years ago, the ancient Shu ancestors established the charming ancient Shu civilization in this land. Over 3,000 years ago, the ancient Shu civilization merged into Chinese civilization, becoming an important component of it. Sichuan's long history encapsulates a profound cultural heritage. Local Customs and Traditions Lay the Foundation for Folk Songs, Sichuan Province is a multi-ethnic province with a minority population of 4.15 million people, including 14 ethnic minorities who have been living there for generations. These include the Yi, Tibetan, Qiang, Miao, Hui, Mongolian, Tujia, Lisu, Manchu, Naxi, Buyi, Bai, Zhuang, and Dai ethnic groups. Each of these brotherly ethnic groups has its own customs and cultural characteristics, collectively contributing to the rich and diverse foundation of Sichuan culture. Migration and Implantation of External Elements, throughout history, the influx of a large number of migrants has had a significant impact on the local culture of Sichuan. The exchange and collision of various regional cultures, from quantitative accumulation to qualitative leaps, have generated a new form of "Sichuan culture." Sichuan folk songs, influenced by the predominantly Han Chinese immigrant culture and the local culture, have incorporated numerous musical elements, undergone qualitative leaps, and become a typical representation of historical sedimentation and cultural integration (Tao, 2012).

Introduction Yibin City

Yibin City, situated in the southeastern part of Sichuan Province, China, is renowned for its abundant cultural legacy and hosts an array of traditional art forms such as Sichuan folk songs. These folk songs are of great cultural significance in the region, often mirroring local traditions, history, and ways of life. The city's distinctive geographical position, nestled amidst mountains and along the Yangtze River, has shaped the evolution of its unique cultural heritage, particularly in music and performing arts. Serving as a focal point for preserving and promoting Sichuan folk songs, Yibin City showcases a musical legacy that has been passed down through generations. Like many parts of China, Yibin City has undergone transformations due to urbanization, modernization, and globalization, posing challenges in the conservation and transmission of traditional folk songs. Additionally, changes in demographics, technological progress, and evolving societal norms have affected the sustainability and continuation of these cultural traditions. (Xie, 2024).

Figure1: Location of Yibin City

Source: Sichuan province administrative regions GIS data,2024

Yibin City is a melting pot of various artistic expressions, customs, and practices that have been preserved and passed down through generations.

The city's cultural identity is intertwined with its geographical features, including its proximity to the Yangtze River and surrounding mountainous landscapes, which have influenced the development of unique traditions and art forms. Yibin City is celebrated for its contributions to Sichuan folk songs, showcasing a rich musical legacy that resonates with local customs, history, and ways of life. Over the years, Yibin City has served as a hub for cultural exchange and creativity, fostering a vibrant community of artists, performers, and artisans who continue to uphold and promote the region's cultural heritage. From traditional music and dance to culinary arts and craftsmanship, Yibin City's culture is a testament to the enduring spirit of its people and their dedication to preserving age-old traditions in the face of modernization and globalization. As Yibin City navigates the challenges of a rapidly changing world, its cultural resilience and commitment to heritage conservation serve as a source of inspiration for future generations, ensuring that the city's rich cultural tapestry remains an integral part of its identity and legacy.

(1) Introduction to Yibin Folk Songs

As one of the birthplaces of Ba-Shu culture, Yibin has a history of over 3000 years. Yibin folk songs have a long history, diverse forms, and rich content. They are closely related to people's daily lives, with simple and clear lyrics that are easily understood. The general structure consists mainly of two or four phrases with varying tonal patterns. The lyrics employ techniques such as contrast, exaggeration, personification, metaphor, and storytelling, highlighting central ideas in just a few lines.

Yibin folk songs represent a cherished cultural tradition deeply rooted in the history and identity of Yibin City, located in the southeastern part of Sichuan Province, China. These folk songs hold profound cultural significance, serving as a musical narrative that reflects the region's customs, stories, and way of life. Known for their emotive melodies and poetic lyrics, Yibin folk songs encapsulate the essence of local traditions and evoke a sense of nostalgia for generations past. Often sung in the local dialect, these songs showcase the artistic prowess and creativity of the people of Yibin, preserving their unique heritage through oral storytelling and musical expression.

The themes of Yibin folk songs range from love and nature to historical events and societal values, offering a window into the cultural tapestry of the region. Passed down through oral tradition, these songs have been a source of entertainment, solace, and community bonding for the residents of Yibin, fostering a sense of pride and belonging among its people.

With their concise structure, precise language, and lifelike musical material, Yibin folk songs express profoundly deep thoughts and emotions, representing the wisdom of the laboring people. During performances, different singers often use existing songs as a basis and spontaneously create lyrics according to their needs, leading to frequent spontaneous adaptations of Yibin folk songs. In the process of spontaneous creation, the melody of the songs changes according to the different meanings of the lyrics (jiang, 2007).

Based on the author's review of various literature, the main genres of Yibin folk songs are summarized as follows:

(2) Shan Song (山歌shan ge):

Located at the junction of Yunnan, Guizhou, and Sichuan provinces, with its terrain dominated by mountains, Yibin has a wide variety of mountain songs, which is a characteristic feature of Yibin folk songs. Mountain songs primarily express emotions directly, using a free form of composition and diverse creative techniques. Yibin mountain songs vividly portray the local people's living conditions, thoughts, emotions, and spiritual pursuits in a bright and melodious singing style from various perspectives. They encompass agricultural labor as well as romantic themes. The structure mainly consists of seven-character lines, occasionally featuring five or four-character lines or other structures, with four-line stanzas being predominant. The songs combine main lyrics with complementary words, and smooth sustained tones with accompanying melodies. Particularly, the rich local dialects and accents add humor and charm to Yibin mountain songs (Li, 2023).

Shan Ge (山歌), also known as Mountain Song, is a traditional Chinese folk song genre that originated from the rural areas of China. The term "Shan Ge" literally translates to "mountain song." These songs are characterized by their simple melodies, expressive lyrics, and themes that often reflect everyday life in rural communities, such as work in the fields, love, nature, and social issues.

Simple Melodies: Shan Ge typically features straightforward and easy-to-follow melodies that are often performed a cappella or with minimal instrumental accompaniment.

Expressive Lyrics: The lyrics of Shan Ge are poetic and emotive, conveying a range of emotions and stories related to rural life and experiences.

Themes: Common themes in Shan Ge songs include nature, farming, love, family, nostalgia, and social commentary on issues affecting rural communities.

Oral Tradition: Shan Ge has been traditionally passed down through generations via oral transmission, with singers learning and performing songs based on memory and tradition.

Regional Variations: Different regions in China have their own styles and variations of Shan Ge, reflecting the unique cultural and linguistic characteristics of each area.

Shan Ge remains an important part of China's intangible cultural heritage, serving as a window into the rich tapestry of rural life and traditions across the country.

(3) Laodong Song (劳动歌 laodong ge):

Leveraging its natural geographical advantages, the Yibin region has a highly developed level of agriculture, and as a result, a rich agricultural culture. Labor songs emerged naturally, with labor chants and seedling-transplanting songs being the most representative. Depending on the terrain, labor chants are sung according to the suitability of the water or the mountains. With a wide variety and diverse forms, these tunes, which are frequently sung by laboring people during work and rest, employ a simple and straightforward expression, exhibiting resilient and rugged musical characteristics with a strong sense of life, concise language, diverse complementary words, and simple musical themes, encompassing various lyrical, duet, narrative, and human condition expressions. Extracted from everyday labor, this music resonates with laborers, alleviates physical and mental fatigue, expresses genuine emotions, inspires morale, leads labor, promotes unity and cooperation, and advances production (Li, 2023).

Laodong Ge (劳动歌), also known as Labor Song or Working Song in English, is a genre of traditional Chinese folk songs that celebrate the spirit of labor and the dignity of work. These songs have been an integral part of China's cultural heritage, reflecting the country's long history of agricultural and industrial traditions. Key characteristics of Laodong Ge include:

Celebration of Labor: Ge songs glorify the value of hard work, dedication, and resilience in various fields such as agriculture, industry, construction, and other occupations.

Simple and Catchy Melodies: These songs often feature simple and rhythmic melodies that are easy to sing along with, making them accessible to a wide audience.

Lyrics Reflecting Work Ethics: The lyrics of Laodong Ge emphasize themes of teamwork, unity, perseverance, productivity, and the collective spirit of workers striving towards common goals.

Motivational and Inspirational: Laodong Ge songs serve as a source of motivation and inspiration for workers, encouraging them to take pride in their labor and contribute to the prosperity of society.

Community Bonding: Singing Laodong Ge songs together fosters a sense of community, solidarity, and shared purpose among workers, promoting camaraderie and cooperation in labor-intensive activities.

Historical and Cultural Significance: Laodong Ge songs have played a significant role in preserving and promoting Chinese cultural values associated with labor, portraying the importance of diligence, craftsmanship, and respect for work.

Through their uplifting melodies and empowering messages, Laodong Ge songs continue to resonate with audiences, honoring the hardworking spirit of individuals across different sectors and upholding the legacy of labor culture in Chinese society.

(4) Xiao Diao (小调 Xiao Diao)

Compared to small tunes from other regions, Yibin folk songs' small tunes predominantly depict rural themes, primarily expressing daily life or romantic relationships. Small tunes focus on narrative realism, supplemented with lyrical expression, featuring a narrow vocal range and concise structure. Widely circulated in Yibin's folk tradition, their form is more regular compared to music from other regions. Yibin's small tunes follow the trend of local dialects, and the lyrics extensively employ complementary words, highlighting the local characteristics of Yibin (Kang, 2023). Xiao diao song in Yibin folk songs primarily comprise rural melodies that predominantly depict aspects of people's daily lives, relationships between men and women, marriage, and family dynamics. These tunes excel in lyricism and

storytelling, characterized by smooth melodies, a limited range of sounds, and concise structures. They enjoy widespread popularity among the populace and typically adhere to a more structured form compared to other folk songs. Examples include Yibin City's "Sheep-herding Tune, Gao County's Singing Zhu Yingtai in the First Month, Xingwen's Needle in the Needle, and others. (Wen & Zhang, 2023).

Xiao Diao (小调) is a traditional Chinese folk music genre that is characterized by its distinctive melodies, lyrical styles, and regional variations. Key characteristics of Xiao Diao include:

Melodic Structure: Xiao Diao songs typically have simple and elegant melodies that are easy to remember and sing. These melodies often evoke a sense of nostalgia and emotional depth.

Lyrical Content: The lyrics of Xiao Diao songs are poetic and expressive, focusing on themes such as love, nature, everyday life, historical events, and emotions. They often convey deep sentiments and storytelling elements.

Regional Variations: Different regions in China have their own unique styles of Xiao Diao, reflecting local dialects, customs, and cultural influences. Each region's Xiao Diao may have distinct musical characteristics and lyrical themes.

Instrumentation: While Xiao Diao songs can be performed a cappella, they may also feature instrumental accompaniment using traditional Chinese instruments like the erhu, pipa, guzheng, or bamboo flute to enhance the overall musical experience.

Emotional Expressiveness: Xiao Diao songs are known for their emotional expressiveness, capturing a range of feelings such as joy, sorrow, longing, and nostalgia. The music and lyrics work together to create a powerful emotional impact on the listener.

Cultural Heritage: Xiao Diao is an important part of China's intangible cultural heritage, preserving traditional musical forms and lyrical traditions that have been passed down through generations.

Overall, Xiao Diao represents a rich and diverse genre of Chinese folk music that showcases the beauty of simplicity, emotional depth, and cultural diversity within the country's musical landscape.

(5) Fengsu song (风俗歌Fengsu Ge)

In Yibin, most people sing songs that convey the characteristics of traditional customs and grand festivals. Over time, these songs have increasingly acquired the distinctive features of the customs and are referred to as "fengsu ge" (folk custom songs). Fengsu ge mainly includes "lan diao" (lantern tunes), wedding songs, funeral songs, etc. Among them, lantern tunes have gradually become the typical representative of fengsu ge due to their wide application and rich content. The lantern tunes include "che lan diao" used for visiting relatives and friends during the Chinese New Year period, with representative works such as "Zhengyue Wanglang Shi Yuanxiao" from Jiang'an, "Yuè Er Wān Wān Xiàng Zhī Chuán" from Gōngxiàn, and "Qiántóu Hái Yǒu Jǐ Hù Jiā" from Chángníng; and "niu lan diao," performed by 3-5 people playing different roles, using actual oxen plowing labor as the script, with melodies mostly derived from che lan diao or xiao diao, and lyrics mainly reflecting agricultural scenes for entertaining performances (kang, 2013).

Anthem song one of traditional customs and grand festivals, the style and categories of divine songs vary widely. Divine songs employ a singing style that is relaxed and humorous, featuring deep and emotive melodies. They often utilize refined techniques to depict various scenes of life. To date, numerous Yunlian divine songs have been collected, structured in sets of 4 sentences, 6 sentences, or multiple sentences. These songs exhibit free rhythms and beats with intricate changes. Most songs blend beats, alternating between at least two (e.g., 2/4 and 3/4) and up to three (e.g., 5/4, 4/4, 3/4) rhythms (Tan, 2016).

Anthem song can be categorized based on their singing methods into high-pitched, semi-high-pitched, flat-pitched, and other forms. Each category employs distinct melody expression methods, resulting in varied rhythms and beats. High-pitched divine songs dominate in number, characterized by high and resonant tones, free rhythms, significant melodic fluctuations, long dragging notes. Songs with brief lyrics are typically sung in high-pitched tones (Tan, 2016), like Eight Immortals Crossing the Sea to Show Their Magical Powers No Singing of Mountain Songs, No Cheerfulness, Three Doves Flying Past the Window (see Figure 2.2).

谱例 1-1

三个斑鸠飞过窗 (高腔)

1=B $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$

三个(呀) 斑 鸠 儿(嘛) 飞 进 (呀) 窗, 两 个 得 成 才(嘛)

(3 2 2 3 3) (3 2 2 3 2 2 3) (3 2 2 3 2 2 3)

两 个(呀) 飞 到 (嘛) 花 山 (呀) 去, 一 个 在 此 又 受 孤

1. 3 3 2 1 . 6 | 3 . 6 1 6 | 5 - :|| 1 0 6 3 5 6 1 6 |

一 个(呀 哈 哈) 单 (呀) (呀 哈) 单(呀)。

5 - ||

演 唱: 张幼同
采录记谱: 刘仁洪

Figure 2.2: Divine songs
Source: Tan Weiwei, 2016

Conclusion

In conclusion, Cultural Significance of Yibin Folk Songs, Yibin folk songs represent a cherished cultural tradition deeply rooted in the history and identity of Yibin City, located in the southeastern part of Sichuan Province, China. These folk songs hold profound cultural significance, serving as a musical narrative that reflects the region's customs, stories, and way of life. Known for their emotive melodies and poetic lyrics, Yibin folk songs encapsulate the essence of local traditions and evoke a sense of nostalgia for generations past. Often sung in the local dialect, these songs showcase the artistic prowess and creativity of the people of Yibin, preserving their unique heritage through oral storytelling and musical expression.

The themes of Yibin folk songs range from love and nature to historical events and societal values, offering a window into the cultural tapestry of the region. Passed down through oral tradition, these songs have been a source of entertainment, solace, and community bonding for the residents of Yibin, fostering a sense of pride and belonging among its people. With their concise structure, precise language, and lifelike musical material, Yibin folk songs express profoundly deep thoughts and emotions, representing the wisdom of the laboring people.

Preserving cultural heritage through musical traditions like Sichuan folk songs holds immense significance on multiple levels:

These traditions serve as a cultural anchor, connecting present generations to their roots, history, and shared identity. They provide a sense of belonging and continuity, fostering pride in one's cultural heritage. Through songs and music, historical narratives, customs, values, and societal norms are preserved and passed down. They offer valuable insights into the past, allowing for a deeper understanding of cultural evolution over time. Musical traditions bring communities together, fostering solidarity, cooperation, and a sense of collective identity. They serve as a means for people to come together, celebrate shared experiences, and strengthen social bonds.

Preserving musical traditions facilitates cross-cultural exchanges, promoting mutual understanding and appreciation among diverse communities. It opens avenues for cultural diplomacy and dialogue, fostering respect for different traditions and perspectives. Cultural heritage, including musical traditions, can drive tourism and economic development by attracting visitors interested in experiencing authentic local culture. This can lead to sustainable growth and opportunities for local artists and artisans.

Studying and preserving musical traditions offer educational benefits by enhancing awareness, understanding, and appreciation of diverse cultures. It promotes intergenerational learning and nurtures a sense of cultural literacy. Music has the power to evoke emotions, create connections, and promote well-being. Preserving cultural musical heritage contributes to emotional enrichment, mental health, and overall quality of life, serving as a source of comfort and inspiration.

In conclusion, preserving cultural heritage through musical traditions like Sichuan folk songs is vital for maintaining a sense of identity, fostering community cohesion, promoting artistic expression, facilitating intercultural understanding, driving economic growth, supporting education, and enhancing emotional well-being. By safeguarding these traditions, societies can ensure that their rich cultural tapestry remains vibrant and relevant for future generations.

References

- Jiang, L., & Zhang, M. (2021). Analysis of the music text of Yibin folk songs in minor tunes - taking "Sheep Tune," "Singing Good Sing to Zhu Yingtai in the First Month," "Syringe Loading Needles, Needles Touching Needles," and "Dog Children's Song" as examples. *Tomorrow's Fashion*, 1 (4),101-150.
- Jiang, M. (2007). *Chinese National Music*. Beijing: Higher Education Press.
- Kang, J. (2013). Research on the artistic characteristics of Yibin folk songs. *Popular Songs*, 3 (04), 30-40.
- Yuan, J. (2020). *Introduction to Chinese traditional Music*. Shanghai Music Publishing House.

The Dalcroze Teaching Method and Development in Chinese Music Education

Ma Ming and Orawan Banchongsil

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : 117834157.mm@gmail.com

Abstract

In China, music education is developing rapidly, but the development of piano teaching is slow. Compared with the piano teaching in western countries, there are still a lot of deficiencies in the piano teaching in primary schools in China, such as students' weak playing ability, short practice time, loss of interest in learning the piano once they practice, and the teachers' teaching method is not scientific enough, which are the key factors for the low quality of piano learning for the primary school students in China. Teachers can add the Dalcroze method to guide students to learn the piano, which is more helpful to improve students' interest in learning.

Keywords: Dalcroze Teaching Method; Development; Chinese Music Education

Introduction

In China, piano has its own uniqueness, and the art of piano has become one of the contents of people's spiritual and cultural life. Learning the piano is a long-term process, we need to lay a solid foundation from the primary school stage, standardised learning, in order to understand the art of the piano and master the essentials of piano playing. Nowadays, children learning piano are getting younger and younger. Learning piano helps children to develop their intelligence and cultivate their co-ordination skills. However, children are tired of facing boring practice and boring teaching. Today, most districts still use one-to-one teaching. The whole course is boring, students are not interested, lose patience and don't want to continue learning piano (Fu & Tong, 2021). Piano teaching methods in foreign countries are roughly the same as those in China, but teaching methods in foreign countries is a general term for the ways and means adopted by the teacher in both teaching and learning activities in order to fulfil the teaching tasks more effectively. It includes the teacher's teaching method and the students' learning method under the teacher's guidance. The advanced Orff teaching method, Kodály teaching method and Suzuki teaching method in foreign countries all follow the main body of teaching and learning, but they are different in the ideological system and teaching methods. As foreign students are exposed to different ideas and different educational methods from childhood, their classes may be more lively and vivid, vividly capturing the psychological characteristics of children. Even one-on-one teaching gives full play to the child's lively nature and the classroom atmosphere is more active, but the child's classroom progress will be relatively slow and interest-based.

Dalcroze's teaching method is a landmark in the cause of music education, and he established a whole set of music education system. Dalcroze's education system has made outstanding contributions to later generations of music education, setting an example for later generations of music education reform and music education, and also influencing the formation of the Orff method and the Kodály method, which is innovative and pioneering. It has a wide influence in the world (Chen, 2020). The core idea of Dalcroze's pedagogy is that he believed that music education should firstly combine music with the body, so that the body's rhythm can stimulate one's musical instincts. Sight-singing and ear-training can develop students' musical sensitivity. At the same time, improvisation accompaniment can also exercise students' ability to respond to music with agility, so that they can gain the ability to experience and express music, and achieve the harmonious development of body and mind.

Development of Dalcroze Method in China

The Dalcroze Method was first introduced to the Chinese music education community in May 1982, when the Shanghai Conservatory of Music invited Professor Virginia Mead of the Ohio State University to conduct a demonstration of music education and body movement. Since then, the Dalcroze Method has been gradually accepted and studied (Wu, 2020).

Nowadays, China is developing quality education, which is for the all-round development of students, who need to learn not only cultural subjects, but also moral, intellectual, physical education, art, labour and other courses, such as music, art and physical education. Nowadays more and more parents also choose music as a subject, piano is known as the king of musical instruments, so many families in China also choose piano as a musical instrument to learn, but in the development of the piano course due to the piano teaching there is no uniform teaching materials and teaching methods.

Learning the piano is a long-term process, it is necessary to start from the primary school stage to lay a good foundation, standardised learning, in order to understand the art of the piano and master the essentials of piano playing. At present, the concepts and teaching methods of domestic piano education are relatively isolated, and the teaching methods are mechanical and rigid, etc. Children are by nature active, and teachers are unable to have good interaction with students. The Orff Method, Dalcroze Method and Kodály Method are known by experts and scholars as the three most famous music teaching methods in the world. Dalcroze established for the first time the important role of the body's motor response in theory and practice. At present, Dalcroze's pedagogy is widely used in Chinese primary and secondary music classrooms. The author will analyse the application of Dalcroze's pedagogy in Chinese piano teaching from the teaching content of Dalcroze's music education system (Pan & Lin, 2023).

Dalcroze Teaching System

The main contents of Dalcroze's teaching system include three parts: body rhythm, sight-singing, aural training and improvisation.

1. Body rhythm.

Body rhythm is the core focus of the Dalcroze method, which means that in the process of musical expression, the human body is used as an instrument to naturally form body movements to experience the music's emotions. Dalcroze teaching method emphasises that the human body is the most important teaching medium, and that all parts of the body, including the head, hands, feet, muscles, arms, and senses, etc., are "musical instruments", through the

body parts of the body, the body's body is a "musical instrument". All parts of the body, including the head, hands, feet, muscles, arms, and five senses are "musical instruments". Through different combinations of body parts, different strengths, different angles, and different body movements, different musical expressions and emotions can be expressed. In piano teaching, rhythm and body movements are the most important elements in piano teaching. The combination of rhythm and posture in piano teaching is one of the most outstanding features of the Dalcroze method, I.E students need to use all parts of their bodies as "instruments", and when they hear the teacher's improvisation or accompaniment, they will show various postures according to the rhythm to express the music (Wang, 2015). For example, if the teacher's accompaniment is a dance, students are asked to improvise a dance to the rhythm. Clapping, turning, bending, or slapping various parts of the body to make different sounds, or distorting the body, language, singing, commanding or even walking, running, jumping and other body movements to express the mood of the music, the use of physical rhythmic teaching can enhance the students' attention, concentration strength, and cultivate the students' memory and inhibition. It fosters the desire to improvise and the ability to combine movement with inner sound, develops inner movement with sound, and develops inner auditory and kinesthetic skills, motor details and memory. This is in keeping with the active nature of the pupils. Dalcroze's approach is to stimulate the pupils' physical senses through rhythm and sound, helping them to understand the rhythm and tempo of the music. Students are guided to perceive the melody and harmony of the music through body movements. The use of sound and physical movement deepens students' understanding of music and performance. Generally speaking, children's physical movement training can be divided into the following three stages: the first stage is to choose improvised music materials, especially those music clips that children are familiar with, as materials for physical movement training; the second stage is to train physical movement through rhythmic vocabulary, i.e., to regularly perform clapping, stomping, squatting, wandering, jumping, crawling, and interacting with music based on the characteristics of the tempo, speed and strength; the third stage is to combine the meaning of music with movement based on the previous two training, so that internal auditory ability and kinetic imagination can be closely linked and the children can get a stronger ability to perceive music. The third stage is based on the previous two trainings, combining the connotation of music with movement, so that the internal auditory ability and kinesthetic imagination are closely linked, and children can get a stronger music perception ability. Through the training of physical movement, children can feel, understand and express music better, increase their interest in learning and playing piano, make their performance more vivid and flexible, and show strong artistry (Yang, 2017).

2. Breathing training

Breathing training plays an important role in piano practice. In specific teaching, we can first train children to breathe rhythmically, and then let them experience breathing through singing accompaniment so that they can have a better understanding of breathing. The combination of games and piano teaching can to a certain extent attract children's attention and increase their interest in the piano.³ Musical games allow children to communicate with each other in the process of playing. Musical play helps children's language and emotional development, promotes integrity and personality development, and promotes children's communicative skills. Teachers can use common phrases in children's daily life to demonstrate, such as "what are you doing", "I am eating", etc., and then let the children give examples to

fully explore the meaning of the phrases and promote children's musical imagination (Wang, 2014).

2. Sight-singing and aural training.

Sight-singing and aural training is a basic subject of music and a basic ability of music learning. It mainly cultivates students' sense of pitch, rhythm, sight-reading ability, auditory thinking and overall musicality. Sight-singing and ear-training is mainly the study of music and singing, students in the process of repeated listening and singing, and gradually enhance the inner sense of music, the development of musical emotion. Sight-singing and ear training is not a "static reproduction" of a particular aspect of a student's ability or skill, but rather a way of applying the skills learnt to the practice of music through the mastery of the relevant skills. The synchronisation of sight-singing and aural training, and the long-term study of sight-reading and singing, scales, intervals, chords, harmonies, etc. The Role and Effect of Sight-Singing and Ear-Training Teaching Methods in Children's Piano Teaching Sight-singing and ear-training are the basic courses of music learning, and in our children's piano teaching, sight-singing and ear-training teaching methods also have excellent effects. 1. If a student does not have the ability to read music, it will be very difficult for him or her to learn the piano. (Dalcroze's teaching of sight-singing and ear-training advocates a step-by-step method of reading music by adding lines to the pentatonic scores for children. The first step is to start with a certain scale and practise at the top and bottom of the line. The next step is to practice two-stringed music, and then to learn the treble, bass and alto clefs of two-stringed music, so as to lay the foundation for four-stringed and full-fledged five-stringed music. When there is a great distance between tones, or when there are many lines above and below, a concept should be established in your mind: the intervals of two adjacent lines are in thirds, between them in fourths, one line apart in fifths, and so on, up to the octave. After mastering this conceptual approach, students' ability to read music will be greatly improved, and accurate and time-saving. (2) Sight-reading The sight-reading of the piano refers to the ability of the player to play a piece of piano music immediately without practice. First of all, the player must be familiar with the keyboard, so that he can change the tempo and rhythm flexibly (Jiang, 2022).

3. Improvisation.

Improvisation belongs to the higher level of music learning, which guides students to start from listening to music, to gain emotional experience through physical movement, and to cultivate musical creativity. Improvisation includes improvisation, improvisation and question and answer, improvisation, improvisation, improvisation, improvisation, improvisation, improvisation, improvisation, improvisation, improvisation, improvisation and conducting. It combines sight-singing, ear-training and rhythmic movement, guides students to play melody, harmony, pattern and rhythm, awakens perception, mobilises imagination, awakens individuality, stimulates creativity, and raises the level of theory through the integration and analysis of emotional experience, creating space for students to develop their creative musicality. Therefore, I add Dalcroze's rhythmic and rhythmic exercises and improvisation into my piano teaching. In my opinion, the improvisation of Dalcroze can cultivate the comprehensive ability of the students, which is mainly expressed in the following: (1) Before the students perform the improvisation, they will analyse and categorize the rhythm, melody, pitch and other elements of the music; (2) they will recall the movements they have created in the past by combining the elements of the similar music with the elements of the same type of music, and they will think about whether the movements they have made before can be used in the music, and then they will make a choice; (3) after choosing the movements,

in order to emphasize the movements they have created, they will create their own movements, which can be applied in the music. After choosing the movement, they will add their own feelings to the movement and modify it in order to highlight the uniqueness of the movement they have created. This is a very comprehensive process, and only with considerable theoretical knowledge and practical practice can students react, analyse, differentiate, select, adapt, create, and modify quickly in their brains. Therefore, improvisation is an important part of music learning, and it requires a great deal of synthesis, reaction, thinking and action, but it is an indispensable part of the music learning process. The importance of improvisation in children's piano teaching is also emphasised in Dalcroze teaching philosophy. Piano teaching for different children must have different teaching methods, so it cannot be rigidly assumed that children are all taught in the same way. The same lesson requires different teaching methods for different children, so it is important to pay attention to the teaching method of improvisation. In view of the fact that children's hands are poorly coordinated, their technique is lacking, and they do not yet have a basic knowledge of harmony, we can start with simple improvisation to increase children's interest in improvisation (Zhou, 2008).

In the past, the traditional teaching mode relied not only on the teaching materials but also on the teacher's teaching. The traditional piano teaching method is a set of piano teaching methods formed by combining the European, American and Russian piano teaching methods that were introduced into China in the early days with the actual Chinese practice at that time, and it has cultivated a batch of piano players with different styles by the teaching of teachers and students through teaching them by example and passing them on by word of mouth. The traditional piano teaching method usually includes courses in sight-reading and ear-training, separating listening, music theory and performance, with less training in sight-reading and improvisation, and more in the pursuit of refinement of playing skills. Students who are less able to learn on their own are easily frustrated when they find it difficult to achieve the required piano skills. The Dalcroze method starts from interest, uses rationality, creativity and sensibility to enhance the "musical IQ" of beginners, advocates the concept of happy learning, strengthens students' self-confidence and brings them a sense of achievement. Teachers promote the teaching progress from five aspects: performance, music theory, listening, sight-reading and composition, focusing on enabling students to acquire the ability to master music through exploration, discovery, creativity and fun activities, and equipping students with a keen sense of listening, a solid foundation of musical knowledge and a rich imagination, so as to comprehensively enhance students' knowledge and creativity of music and thus improve their piano playing skills - This teaching sequence allows students to develop their "musical IQ and intelligence". -This sequence of teaching allows students to acquire the ability to play the piano through the mastery of music while accumulating musical knowledge and improving their musical ability (Jiang Yi, 2022). Therefore, I think that Dalcroze's teaching method is very suitable for piano teaching nowadays.

Conclusion

As primary school students are not mature enough in all aspects, their character traits directly determine that it is difficult for them to maintain a long-term interest in one thing, and they are easily influenced by many external factors in the learning process. Coupled with the curious and active nature of primary school students, it greatly increases the difficulty of teacher management and hinders the smooth development of piano teaching. Therefore, in the piano teaching of primary school students, teachers should start from the perspective of psychology, understand the psychological needs of primary school students, be good at discovering the interest characteristics and differences of primary school students, and tailor the teaching to the needs of the students. Through a series of effective means, to tap the motivation of primary school students to learn the piano, so that they can maintain the enthusiasm for piano learning for a long time. Dalcroze music teaching method has many advantages, such as being able to effectively connect the sensual material of music with rational knowledge, combining teaching with fun, promoting the development of students in the teaching mode, respecting the characteristics of students' physical and mental development during the teaching process, and cultivating students' sense of cooperation. It can solve the problem of single teaching content with the choice of guiding materials, and stimulate students' learning interest with the movement of primary school students' body.

As primary school students are still immature in all aspects, their character traits directly determine that it is difficult for them to maintain a long-term interest in one thing, and they are easily influenced by many external factors in the learning process. Coupled with the curious and active nature of primary school students, it greatly increases the difficulty of teacher management and hinders the smooth development of piano teaching. Therefore, in the piano teaching of primary school students, teachers should start from the perspective of psychology, understand the psychological needs of primary school students, be good at discovering the interest characteristics and differences of primary school students, and tailor the teaching to the needs of the students. Through a series of effective means, to tap the enthusiasm of primary school students to learn the piano, so that they can maintain their enthusiasm for piano learning for a long time. Dalcroze music teaching method has many advantages, such as being able to effectively connect the sensual material of music with rational knowledge, combining teaching with fun, promoting students' development in teaching mode, respecting the characteristics of students' physical and mental development in the teaching process, and cultivating students' sense of cooperation. It can solve the problem of single teaching content with the choice of guiding materials, and stimulate students' interest in learning with the movement of their bodies.

References

- Chen, J. (2020). The application strategy of Dalcroze music teaching method in piano teaching. *Voice of Yellow River*, (09), 90.
- Fu, Z., & Tong, H. (2021). An analysis of the application of Dalcroze teaching methods. *Art Review*, (09), 116-118.
- Jiang, Y. (2022). Discussion on the application of Fieber's piano teaching method in secondary classroom. *Teacher*, (11), 96-98.
- Pan, X., & Lin, J. (2023). The use of Dalcroze somatic rhythm in piano initiation teaching. *Art Review*, (06), 105-108.
- Wang, Y. (2015). The application of Dalcroze teaching method in children's piano teaching. *Northern music*, (08), 104-106.
- Wang, Z. (2014). Research on the specific application of Dalcroze teaching method in children's piano learning. *Northern music*, (17), 84.
- Wu, X. (2022). The application and thinking of "physical rhythm" in piano teaching. *Chinese Literary Artist*, (05), 139-141.
- Yang, Y. (2017). Talking about the application of Dalcroze teaching system in children's pianoteaching. *Chinese literary artist*, (04), 164.
- Zhou, S. (2008). *The use of Dalcroze music teaching method in children's piano teaching*, [Master's thesis]. Central China Normal University.

The Elements of Bowing and Common Types of Bowing Techniques in Violin for Beginners

Yin Hanruo and Thanyawat Sondhiratna

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : nicha.musiced@gmail.com

Abstract

The violin has a beautiful sound with a very rich singing effect, but the playing technique is very complex, in playing the violin, the left hand is responsible for the string pressing, vibrato, handle change and other techniques, the right hand is responsible for holding the bow and bowing, but both hands are equally important, and you can't have one without the other. The sound of the violin is mainly produced by the vibration of the right hand holding the bow and rubbing it against the strings. This action of rubbing the bow against the strings is called "bowing", and the sound is determined by the vibration of the strings, that is to say, it is determined by the technique of bowing. Therefore, the right hand is the key to the sound of the violin. This article presented the elements of bowing in violin for beginner level.

Keywords: The Elements of Bowing; Common Types of Bowing Techniques; Violin for Beginners

Introduction

The pressure of the bowing should be adjusted according to the strength of the bowing and the bowing technique required, using a high pressure for strong forces, such as harmonics, and a low pressure for light forces, such as spiccato. But in any case, do not use too much pressure to lose the stability and elasticity of holding the bow. If the player tries to play loud by using the strength of the fingers alone, instead of using the muscles of the right arm, the fingers will grip the bow stick very tightly, and all the strength will be wasted on the tightly gripped bow stick. If you do not have the correct amount of power, or if you do not transfer the power through the bow stick, the articulation will not be very good, and you will produce a very unpleasant and harsh sound (Gerle, 2012).

The thumb plays many roles in bowing: it acts as the fulcrum of a lever, supporting the index and little fingers in increasing or decreasing the pressure on the bow stick; it also equalizes the pressure on the ring and middle fingers; the thumb also helps the index and little fingers to act as a rudder, i.e., it acts as the fulcrum of a lever, adjusting the direction of the bowing when changing bows and moving it closer to or away from the picking horse. Note that the index and little fingers work together, but they move in opposite directions, with one pushing out and the other pulling in.

The fundamental principle of bowing is the natural functioning of the right arm, hand and fingers. The entire right arm technique is based on a "spring system". The elasticity of the arm, hand and fingers should be as natural as the elasticity of the push, foot and toes when we walk (Galamian, 2012).

In order to produce an even tone, the bow and string contact point must be stable, i.e., the bow must be parallel to the bridge and at right angles to the string, and the bowing rail must be in the same plane as the string, without swinging the arm up and down or it will hit the string next to it and create a messy sound.

A stable, even sound is bow to string to use different pressures, when playing at the root of the bow, do not press the bow no matter how strong the playing is, and the power of the bowing should be reduced until the bow hair can move well above the middle of the bow, the power of the bowing has to be increased at the tip of the bow. pressure, which requires constant adjustment of the bow pressure by the finger joints and arm muscles. Also, the bow should move at an even rate, not fast or slow. In bowing practice, there is also the problem of uneven bow speed. From the point of view of physics, the lower bow is affected by its own weight and gravity, so it is easy to bow too fast; the upper bow is affected by friction, so the bow speed is not easy to control. Uneven bow speed will affect the stability of articulation. The best way to train long tones is to use a metronome. Play four beats per bow at 60 settings per minute. Once this speed is even, you can practice with six or eight beats per bow or with slower settings (Liang, 2019).

When we play a down bow from the root, it is the upper arm that initiates the motion. Since the bow must run at right angles to the string, only the upper arm can make the bow run in this direction; the use of the forearm itself can only move the bow closer to the bridge or away from it; the right hand itself can only produce lateral movements; the wrist can only be adapted to the movements of the hand or the forearm. The fingers themselves can only move a very small distance. Continuing parallel to the bridge and moving toward the middle of the bow, the upper arm still controls the bowing, but the forearm gradually joins in (because the upper arm is no longer able to keep the bow parallel to the horse). Around the middle of the bow, depending on the length of the player's arm, the bowing is dominated by the forearm, and it goes all the way to the tip of the bow. When playing the upper bow, the movement is reversed, but the principle is the same: at the tip of the bow, the forearm starts bowing, and at the middle of the bow, the upper arm leads the bowing to the root of the bow (Gerle, 2012).

From the above, it can be concluded that the upper arm controls the lower half of the bow's bowing, while the forearm controls the upper half of the bow's bowing. because the root of the bow is heavier, less hair should be used at the root than at the tip, and the hairs should be flattened out gradually past the middle of the bow to almost all of the hairs at the tip of the bow (Galamian, 2012).

Elements of bowing and common types of bowing techniques for beginners

The standard for bowing is firstly to ensure that you play with a healthy sound when bowing, and secondly that the sound is clean and penetrating. In the question of violin articulation, both the right and left hands have some influence on articulation, the left hand mainly determines the intonation, while the right hand bowing style determines the quality of articulation. Overall, in order to produce a good sound, the right and left hands are indispensable in mastering the techniques, and under the premise of good intonation of the left hand, the right hand bowing technique becomes particularly important, which directly determines to a certain extent the articulation of the sound.

The basic bowing is based on the elastic movement of the bow, fingers, arm and wrist, and the straight line movement of the bow. In addition, there are three important factors related to good or bad articulation: the pressure of the bow, the contact point of the bow and the string, and the speed of the bow's movement.

The pressure of the bow

There is a direct correlation between bow pressure and volume: at the same bow speed and contact point, a high bow pressure results in a high volume, while a low bow pressure results in a low volume. Bow pressure has thus become the most direct means of expressing the intensity of music. There is also a close relationship between bow pressure and sound quality, with a stronger sound when bow pressure is high, and a softer sound when bow pressure is low. When the bow pressure is applied to the strings, attention should be paid to the capacity of the strings; if the pressure exceeds the capacity of the strings, the sound quality will be corrupted and the sound will be "broken"; on the other hand, if the pressure placed on the strings is too small, the friction of the bow hairs will not be able to produce enough friction, and the sound will be weak.

According to the weight distribution of the bow construction, the weight of the bow root position is the heaviest, and the further to the bow tip, the lighter the weight is, when an even sound of even size is needed, the pressure exerted by the right hand on the bow must be uneven, and if you want to play an even sound from the bow root to the bow tip, or from the bow tip to the bow root, it is necessary to regulate the sound by using the weights of the arm and the hand, and in the case of the bow root, as the bow itself is heavier and the friction on the strings is larger. At the bow root, because the bow itself is heavier and has more friction on the strings, it is necessary to reduce the weight of the hand and arm to control the volume; the closer the bow section is to the bow tip, the lighter the bow becomes, the less friction on the strings, and the sound becomes smaller, so it is necessary to utilize the weight of the hand and arm to compensate for the volume less than that part of the bow root by applying more pressure by pressing down on the bow bar with the index finger in order to achieve the effect of an even tone.

In the process of bowing with the right hand, it is necessary to be reasonable to master the strength, not to use brute force, and to make the pressure elastic. When the pressure given by the right hand is too great, on the contrary, it will be noisy and break the sound, and then it is necessary to utilize the lifting of the pinky finger to alleviate the pressure. On the contrary, insufficient pressure from the bow will result in a weak and hoarse sound. This is when the index finger has to increase the pressure.

In addition to all this, the correct pressure must be placed on the correct point of articulation. Strings near the bridge have high tension and need relatively more pressure; the point of articulation near the Fingerboard has weaker tension and can't take much pressure. In addition, since the thickness of the four strings is not the same, the pressure that each string can withstand is not the same. To make the thickest G string get full vibration, a little more pressure is needed, and the thinnest E string is the opposite, so the bowing should be adjusted according to the strings being played in time to adjust the pressure of the instrument.

Another point is the physics of gravity. It is easier to utilize gravity when an object moves downward. When playing a down bow, gravity plays a big role at the moment and tends to increase the speed and volume of the bow, which needs to be controlled; but when playing an up bow in the opposite direction of gravity, more power and faster bow speed are needed in order to play the up bow and the down bow evenly with the same length of the bow section being used (Bronstein, 1981).

Carl Flesch, in his book "Problems of articulation in violin playing", has also argued that there is a close relationship between the pressure of the bow and the tightness of the bow hair, and that the degree of tightness of the bow hair is a matter of individual playing habits. If you play with a taut bow, you have to put the side of the bow hair evenly on the string, otherwise the pressure of the bow stick will not be easy to control, and if you play with a loose bow hair, you have to play with the bow upright, otherwise the bow stick will touch the string (Flesch, 1961).

When playing some double note melodies, if the melodic voice needs to be more prominent, the bow pressure on the two strings is not necessarily equally distributed, and it is necessary to apply more pressure on the string where the melody is located, or to reduce the pressure on the string where the relatively less important note is located.

If the melody is in the bass voice, due to the range, you should be more careful not to let the high notes overshadow the bass melody. When playing purely octave passages, if you want a thicker tone, put more pressure on the bass strings, and think of the upper octaves as a means of strengthening the volume and thickening the sound; if you want a bright sound, you can bias the power toward the treble strings; if you want to play a relatively soft mood, you should inhibit the power of the treble strings, so as not to make the sound too sharp. If you want to emphasize the bowing pressure on both strings when playing double tones, you can make slight adjustments to the bowing plane while keeping both strings sounding at the same time, so that the bowing plane is slightly biased toward the string on which you want to apply more bowing pressure. Changing the bow plane can be done by adjusting the height of the right elbow (similar to the action of changing strings).

Bow and string contact point

The contact point is where the bow hair rubs back and forth on the strings to produce the best sound. The contact point changes according to the different needs of the tone, so this part is also called the palette of the violin. It is within this very limited range that the player achieves the most colorful variations in tone. The point of articulation is usually on the strings between the end of the fingerboard and the bridge, the center of this distance is the easiest to articulate, and many teachers recommend that beginners learn bowing at this contact point.

When bowing, the bow hair should be parallel to the bridge and usually form a right angle of 90° with the string, and the place where the bow hair and the string touch each other is called the contact point. The contact point is very important in bowing and music performance. If you want to play strong and deep music, you can find the contact point near the bridge; if you want to play gentle and quiet music, you may want to find the contact point near the fingerboard. If you want to get a balanced tone, i.e. a tone between "soft" and "loud", play in the middle of the bridge and the fingerboard (Flesch, 1960).

Figure 2-7: The point of contact is in the middle.

Source:<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD202202&filename=1022480193.nh>

In playing, the contact point is not set in stone, but has to be adjusted according to the needs of various playing effects. We use the contact point close to the bridge when we are playing music that is strong and emotionally charged (See figure 2-8)

Figure 2-8: contact point close to bridge

Source:<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD202202&filename=1022480193.nh>

When playing weaker volume, such as some quiet and soothing music, the contact point should be close to the fingerboard position (See figure 2-9)

Figure 2-9: Contact point near the fingerboard

Source:<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD202202&filename=1022480193.nh>

But there are many more aspects to consider as you learn. For example, when you hold a high fret with your left hand, the contact point needs to be more toward the bridge, and each string has a different contact point: the thinner the string, the closer the contact point needs to be to the bridge, and the thicker the string, the farther the contact point needs to be from the bridge. The thicker the string, the farther the contact point should be from the bridge. When playing long tones or playing multiple tones with one bow at a slower bow speed, playing closer to the bridge will result in better sound quality. Because the tension of the string is higher near the bridge, it needs more pressure for articulation, and the bow speed should not be too fast; on the contrary, the closer to the fingerboard, the less pressure the string can withstand, and it needs to be played faster in order to make the string vibrate fully (Zhou, 2022).

Of course, the so-called "good contact point" under discussion refers to the production of a good sound in the general sense of the word, i.e., a sound that is thick and full, with the strings vibrating fully. However, in some cases where a special effect is desired, e.g. an ethereal effect, the bow should be played even above the fingerboard.

The choice of contact point also shows the player's personality. Every player has his own unique preference, but all of them have their unique expressive power. Violinist Fritz Kreisler is very fond of playing close to the fingerboard and close to the bridge, he plays the bow taut, bowing amplitude is not large, change the bow frequently, which makes his performance has a charming singing flavor; musician Sarasate is known for his elegant and pure sound, but he does not like to play close to the bridge. The musician Sarasate is known for his elegant and pure sound, but he does not like to play close to the bridge. Lev Aronov is

his book "Eminent violinists of the past and present" used the words of Leopold Semenovitch to comment on Sarasate. Lev Arabon, in his book "Eminent Violinists of the Past and Present", used the words of Leopold Semenovitch to comment on the fact that Sarasate played without any effort or tension, and that there were no traces of the bow's movement on the strings. Carl Flesch comments that Sarasate's bow is exactly in the center of the point between the bridge and the fingerboard, and sometimes close to the bridge (Zhan, 2008).

The speed of the bow movement

The speed of bow movement is the speed at which the bow is drawn laterally across the string. The bowing speed is generally proportional to the bow pressure if the contact point is constant: when the bow pressure is high, the bow should be played fast, otherwise the string will not be able to withstand the vertical pressure of the bow and "break" the sound; if the bowing speed is fast, the friction of the bow hairs on the string will not be enough if there is not enough pressure, which will result in a weak sound. On the other hand, if the bowing pressure is light, the bow should be played slowly so as to create enough friction with the strings. When bowing close to the saddle, the bowing speed needs to be relatively slow, or else you will get a "sharp" sound; when bowing next to the Fingerboard, the bowing speed needs to be relatively fast, or else you will easily get a "raspy" sound with poor sound quality. The bow speed next to the Fingerboard needs to be relatively fast, otherwise the sound quality will be poor and "raspy".

In terms of the effect of the speed of bow movement, slower bowing speeds are less loud, and faster bowing speeds are relatively louder. Changes in strength are often accomplished by speeding up or slowing down the bow speed. When using the full bow for crescendo notes, it is important to distribute the bow segments so as to leave enough bow segments for the following notes to speed up the bow, and to play the preceding notes with shorter bow segments in order to create a crescendo effect; when playing dim segments, it is also necessary to gradually slow down the bow speed accordingly. Where there is a sudden change in power signatures, the bow speed should be adjusted immediately. For example, when playing accented notes, the bowing speed and pressure should be suddenly increased.

The speed and strength of the bow portray the colors of the music. The use of fast bowing can be used to brilliant effect in pieces of intense intensity and expressive grandeur. For example, in the Brahms Concerto in D major, the rhythmic and propulsive chords of the first four bars contain a determined mood, and the détaché 16th notes of the last four bars require very fast bow speeds, with half-bow or even longer bow segments, and with contacts as close to the bridge as possible, while ensuring a quality tone. This continues the fullness of the tone and the grandeur of the first four bars, with a mountain of power and momentum. This continues the full sound and volume of the first four bars, and gives it a mountainous momentum.

Score: Brahms Concerto in D major, bars 248-255

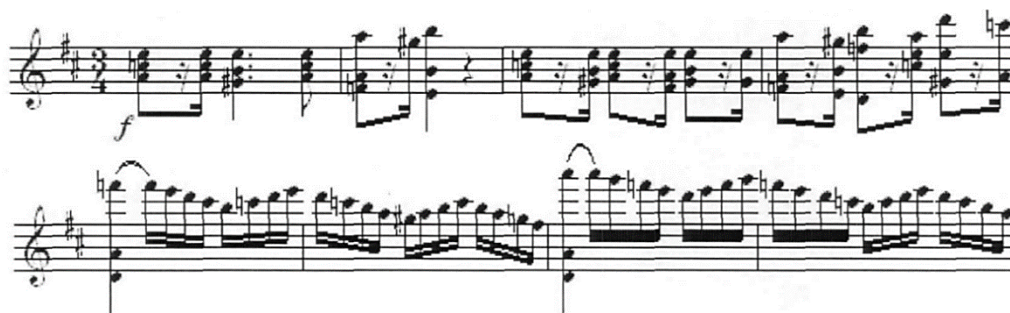

Figure 2-10: Brahms Concerto in D major, bars 248-255

Source: Baidu Photos

Slow bowing is more elegant and quieter when playing soft, lyrical pieces. “Violinist Prof. Ding ZhiNuo once recounted an example of her conducting an orchestra in a rehearsal of Bach's Chaconne: during a weak passage, the orchestra was unable to lighten the volume to achieve the quiet mood required by the piece. Even though everyone was bowing with very light pressure and with the contact point close to the fingerboard, the result was still unsatisfactory. The solution was to change the short line in the legato bow stroke to a long line. This way everyone must play more notes in the legato, the bow speed is slowed down, the volume is lightened, and the quieter mood of the piece immediately comes through” (Zhan, 2008, p.12).

However, in general, there is no absolutely correct and stereotypical mode of bowing technique in music. Every violinist chooses the bowing technique that suits him/her best, but their performances are all very wonderful and full of persuasive power. The violinist Han Li believes that bowing techniques can create the content, character and momentum of the music, and that the most expressive bowing techniques should be chosen according to the understanding and treatment of the music as well as one's own technical ability (Han, 1981).

Conclusion

These are the principles and methods for beginners to learn the principles and methods of bowing skills, these principles and methods are very important, it is decisive for us to continue to learn the violin in the future whether or not, after all, the bowing is every beginner must first master the skills, if the beginner ignores these parts, then he will be very difficult to improve their own level of playing in the future, hard to hear the rough and harsh tones will even Many beginners will not be able to keep learning.

In addition, playing the violin requires the cooperation of both hands, but the cooperation between the right and left hands needs to be trained in steps, no matter whether you have learned the basics of the right hand first or the basics of the left hand first, in the end, you need the cooperation of both hands. It is a gradual and long learning process. Almost always, many violin musicians introduce the practice method by explaining the right hand technique separately from the left hand technique, and only explain the cooperation of both hands at the end. The purpose is that the violin needs to be trained scientifically and systematically.

If in the absence of proper bowing if coupled with the left hand pressing the strings, both hands work together undoubtedly increases the burden of beginners to learn bowing, the right hand bowing method once the wrong will cause the whole body tension will also affect the left hand play, it will make the left side of the body of the shoulder joints, muscles, elbows,

hands, fingers at the same time tense, and the work of the left hand will be seriously affected. On the other hand, a wrong hand shape of the left hand and tension in the strings will have the same effect on the right hand. While ensuring that each finger has the strength to lift and fall independently and agilely by the root of the finger, it is also important to ensure that each note reaches its pitch position accurately, and to make the notes move in a clear and coherent manner. Therefore, the key to a good violin performance in the future is to have the right hand posture and to have a natural and relaxed coordination between the two hands.

References

- Bronstein, R. (1981). *The science of violin playing*. Paganiniana Publications.
- Flesch, C. (1961). *Problems of tone production in violin playing*. Shanghai Literature and Art.
- Galamian, I. (2012). *Principles of violin playing and teaching*. People's Music Publishing House.
- Gerle, R. (2012). *The art of bowing practice*. People's Music Publishing House. People's Music Publishing House.
- Han, L. (1981). Theory and practice of basic violin training. *Journal of the Central Conservatory of Music*. (01), 3-11. doi:10.16504/j.cnki.cn11-1183/j.1981.01.001.
- Liang, J. (2019). *How to Practice Violin Bowing Technique* [Master's thesis]. Tianjin Conservatory of Music. China Knowledge Network (CNN).
- Zhan, C. (2008). *On the bowing technique in violin performance*, [Master's thesis]. Shanghai Conservatory of Music. China Knowledge Network (CNN)
- Zhou, Z. J. (2022). *On the Technical Skills of Violin Performance – Pronunciation*, [Master's thesis]. Northwest University for Nationalities. China Knowledge Network (CNN)

The Techniques on Pipa Solo and the Ambush from Ten Sides (Shi Mian Maifu)

Gu Xinyu and Thanyawat Sondhiratna

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : 34537181@qq.com

Abstract

This paper delves into the intricate world of solo pipa performance, focusing on the renowned piece "Ambush from Ten Sides" (Shi Mian Maifu). Through a comprehensive analysis of techniques employed in this classical Chinese composition, we explore the rich historical and cultural context surrounding the pipa, its significance in traditional Chinese music, and the nuanced playing styles that bring this piece to life. By examining the techniques required to master "Ambush from Ten Sides," this paper aims to provide insights into the artistry and skill demanded by solo pipa performance.

Keywords: Techniques on Pipa Solo; The Ambush from Ten Sides; Shi Mian Maifu

Introduction

The pipa, a traditional Chinese plucked string instrument with a history spanning over two millennia, holds a special place in the realm of Chinese music. Characterized by its pear-shaped body, four strings, and unique playing techniques, the pipa has been an integral part of Chinese musical traditions, both classical and contemporary. Among the many compositions that showcase the virtuosity required to master the pipa, "Ambush from Ten Sides" (Shi Mian Maifu) stands out as a pinnacle of solo performance, challenging musicians with its technical complexity and emotional depth.

The Chinese Pipa, characterized by its pear-shaped body, a fretted neck, and usually four strings, is a traditional plucked string instrument. With a history that spans over two millennia, it holds deep significance within Chinese cultural and musical traditions. Renowned for its expressive qualities, broad dynamic range, and adaptability, the Pipa has garnered popularity across various music genres, including classical, folk, and contemporary styles (Zhou, 2023). Playing the Pipa involves employing intricate finger techniques such as plucking, strumming, and sliding to create a diverse array of sounds and tones (Wang, 2022).

Throughout history, the Pipa has held the esteemed title of the King of Folk Music within the realm of musical instruments due to its extensive range, distinctive timbre, intricate fingering techniques, and profound emotive capacity. "Ambush from Ten Sides" (Shi Mian Maifu) stands out as one of the most widely recognized pieces in the repertoire of Pipa music. This composition, renowned for its passionate and high-pitched musical language, evokes a sense of excitement while vividly portraying the emotions of grief, anger, helplessness, and desperation experienced by King Xiang Yu of Chu during the pivotal battle at Gaixia. Drawing inspiration from this historical narrative, this article focuses on the score version compiled by Li Tingsong from the Wang School to delve into the musical structure, artistic characteristics,

and performance techniques showcased in the Pipa piece "Ambush from Ten Sides" (Shi Mian Maifu), as elaborated by Zhuang and Dong (2023).

"The Ambush from Ten Sides" (Shi Mian Maifu) is a renowned Pipa composition in Chinese history that narrates the conflict between Chu and Han. This piece vividly portrays the intense encounter between Liu Bang and Xiang Yu during their decisive battle at Gaixia through a rich tapestry of rhythms, captivating melodies, and intricate layers. The incorporation of sounds like clashing gold, drums, swords, crossbows, as well as the bustling movements of people and horses, creates a lifelike auditory experience, immersing the audience into the grandeur of the scene as if they were present themselves (Jie, 2018).

The melodies of the Pipa such as Chu Han, the Ambush from Ten Sides (Shi Mian Maifu), and The Overlord Dismantling Armor are all centered around the Battle of Gaixia theme, a crucial battle during the Chu Han War, developed in a storytelling manner. During the Ming Dynasty, Chu Han vividly illustrated the complete combat sequence, aiming to faithfully depict historical events by utilizing music and literature to depict the prelude and aftermath of the battle between the two factions (Zheng, 2014). The solo Pipa composition "The Ambush from Ten Sides" (Shi Mian Maifu) is a revered piece in Chinese musical culture, highlighting Zhuge Liang's strategic acumen during the Three Kingdoms era under Shu Han rule. While commonly linked to Zhuge Liang's tactics against Eastern Wu forces, the exact origins of this piece remain enigmatic. Known for its detailed musical narrative, it vividly portrays Zhuge Liang's tactical brilliance through intricate storytelling (Lei, 2007).

"The Ambush from Ten Sides" (Shi Mian Maifu) has evolved beyond its era to become a perpetual masterpiece in Chinese music. Celebrated and performed widely, it has undergone various reinterpretations and modifications, establishing itself as a cultural gem transmitted across generations. This enduring composition captivates audiences, maintaining its charm irrespective of time, solidifying its position as an iconic representation of Chinese musical legacy and historical narrative (Wang, 2023). The cultural and historical importance of Chinese music is undeniable. However, the new generation's involvement in preserving this heritage often lacks depth. Exploring the techniques employed in Pipa solo performances, with a specific focus on "The Ambush from Ten Sides" (Shi Mian Maifu), emerges as a captivating research challenge that bridges musicology, performance studies, and endeavors to safeguard cultural traditions (Yang, 2018). At the core of this research lies the exploration of how Pipa players navigate the complexities of the ambush from ten sides (Shi Mian Maifu) to deliver a captivating and authentic musical rendition. This composition demands a high level of technical proficiency, virtuosic skill, and interpretive depth from the performer.

The cultural significance of the ambush from ten sides (Shi Mian Maifu) adds another layer of complexity to the research problem. As a musical composition rooted in Chinese history and folklore, the piece carries deep symbolic meaning and narrative weight. Understanding how Pipa players interpret and embody these cultural elements in their performance is crucial for preserving the authenticity and integrity of traditional Chinese music. Another aspect to consider is the stylistic interpretation of the ambush from ten sides (Shi Mian Maifu) across different performers and performance contexts. Each Pipa player brings their unique artistic sensibilities and musical influences to their rendition of the piece, leading to variations in technique, expression, and performance style. Exploring these stylistic differences can offer valuable insights into the creative processes and individuality of Pipa performers, enriching our appreciation of the diversity within the traditional Chinese music scene.

Historical Context of "Ambush from Ten Sides"

Dating back to the Tang Dynasty (618-907 AD), "Ambush from Ten Sides" is based on a famous battle scenario from ancient Chinese history. The piece depicts the strategic military maneuver known as "Ambush from Ten Sides," where troops lie in wait to surprise and overwhelm their enemy. Translated into music, this narrative is conveyed through a series of dynamic shifts, rapid passages, and dramatic flourishes that demand exceptional skill and precision from the performer.

"The Ambush from Ten Sides" (Shi Mian Maifu) stands out as a well-known solo composition for the Pipa, a traditional Chinese string instrument. Although conventionally associated with Zhuge Liang of the Shu Han dynasty during the Three Kingdoms period, its precise historical inception remains unclear. Illustrating Zhuge Liang's tactical genius against Eastern Wu, this piece holds a special place in Chinese musical heritage—frequently performed, reimagined, and treasured across generations. Despite its murky origins, "The Ambush from Ten Sides" persists as a cherished masterpiece that has transcended different historical epochs, captivating audiences through various adaptations and renditions (Wang, 2023).

"The Ambush from ten sides" (Shi Mian Maifu) is a celebrated Pipa composition of significant scale, renowned for its rich content and distinctive style that sets it apart from conventional classical music. Inspired by the pivotal 202 BC battle between the Chu and Han armies at Gaixia, where the Han forces strategically employed a ten-sided ambush tactic to secure a decisive victory over the Chu army, ultimately leading to Xiang Yu's demise at the Wujiang River. Presented in a format typical of traditional Chinese music suites, "The Ambush from ten sides" (Shi Mian Maifu) consists of thirteen concise segments, each bearing a descriptive title that alludes to formations, battles, strategic maneuvers, and the conclusive outcome of the conflict, vividly narrating the unfolding events of this historic confrontation. This composition not only showcases the artistry inherent in Chinese musical heritage but also exemplifies the narrative prowess embedded within historical accounts, capturing the essence of a crucial moment through its orchestrated melodies and thematic development (Li, 2021).

"The Ambush from ten sides" (Shi Mian Maifu) is an esteemed and expansive Pipa composition, standing out as one of the top ten ancient Chinese melodies and held in high regard as a classic in its genre. Its magnificence, unique style, and substantial content distinguish it within the realm of classical music. Originally featured in the Pipa Score by Hua Qiuping in 1818, this notable piece underwent a title change to "The Pacification of Chu in Huaiyin" in Li Fangyuan's compilation "New Scores for Thirteen Sets of Northern and Southern School Pipa Pieces" in 1895. In the aftermath of the Battle of Gaixia, subsequent generations crafted two renowned Pipa martial arts compositions inspired by this historical event: "The Ambush from ten sides" (Shi Mian Maifu) and "The Overlord Dismantling Armor," originating from the Ming Dynasty Pipa tune Chu Han. The Tang Pipa Biography, penned by Tang Yingzeng, details this musical piece through the account of Wang Youding, a Ming Dynasty Pipa player. The composition vividly portrays the intense showdown at Gaixia, where a symphony of sounds reminiscent of collapsing structures reverberated, blending gold, drums, swords, and the tumultuous clamor of people and horses altering paths. As the dust settles, the fate is sealed, segueing into a melancholic Chu melody echoing Xiang Yu's poignant farewell to his lover as he faces his tragic end. Subsequent movements within the piece depict frantic pursuits, the self-immolation of Xiang Yu at Wujiang, the valiant efforts of the Yu

cavalry in defense of Xiang Yu, and more, capturing the essence of this historic saga (Yao, 2019)

The division of Chu Han led to the creation of two distinct musical renditions: The Ambush from ten sides (Shi Mian Maifu) and Overlord Removing Armor. Although both compositions stem from the same historical context, they convey divergent narratives. The Ambush from ten sides (Shi Mian Maifu) focuses on Liu Bang and the Han army, depicting strategic ambushes and battles at Jiming Mountain and Jiuli Mountain, resonating with an exhilarating and grandiose ambiance. In contrast, Overlord Removing Armor centers on Xiang Yu's separation from his troops, highlighting emotional moments like Chu Ge and Farewell My Concubine. This piece carries a somber, mournful tone infused with melancholy, vividly capturing Xiang Yu's poignant goodbye to Yu Ji set against the backdrop of sorrowful Chu melodies. While the former celebrates triumph, the latter serves as a lamentation, weaving themes of loss and yearning into its musical tapestry (Li, 2019).

1. The music structure of Ambush from ten sides (Shi Mian Maifu)

The Ambush from ten sides (Shi Mian Maifu) is structured as a conventional large-scale suite in Chinese music, consisting of thirteen concise sections, each delineated by descriptive titles. These titles allude to formations, battles, strategic tactics, and the conclusive resolution of the conflict, effectively illustrating the unfolding events of this significant encounter. This musical piece serves as a testament to the rich tradition of Chinese music and the narrative depth embedded in historical accounts, skillfully portraying a crucial juncture through its orchestrated harmonies and thematic development (Li, 2021).

"The Ambush from ten sides (Shi Mian Maifu)" exemplifies large-scale Pipa martial arts within traditional Chinese instrumental music. Chinese Pipa music typically features melodious tunes, gentle rhythms, and intricate techniques like left-hand actions such as pushing, pulling, chanting, and kneading. It excels in evoking natural beauty and delicate emotions. Contrastingly, Wuqu, characterized by intense emotions and varied rhythms, is dramatic and employs forceful right-hand techniques to convey powerful feelings and ambiance. The composition is renowned for its majestic and passionate qualities, crafting a vivid artistic representation. Within its high-pitched melodies lies not only the triumphant tones of victors but also the exceptional spirit of the defeated (Wang, 2017). Overall, the music content is magnificent and magnificent, with a magnificent and unique style. The entire piece is touching, with ups and downs. As the Pipa is played, the listener's mood changes with the sound of the music, from passionate and grand to tense and urgent, and then to tragic self-immolation. Finally, the end of the sorrow ends, and our heartbeat fluctuates accordingly. Only by listening to it can one appreciate its grandeur and feel that it is worthy of the title of one of the top ten ancient Chinese songs.

十面埋伏

古 曲
刘德海演奏谱

1=D
【一】 列营

由慢到快

ff

mf

mp

（急急风）

Figure 1: The structure of Ambush from ten sides (Shi Mian Maifu)

Source: <https://sooopu.com/>, 2024

The structure of "The Ambush from ten sides (Shi Mian Maifu)" can be delineated into three key parts:

(1) The initial section portrays the Han army's preparations preceding the major conflict, emphasizing the formidable and grand lineup of the Han forces. This segment encompasses the first five paragraphs of the composition.

(2) The central part, comprising paragraphs six, seven, and eight, vividly illustrates the climactic and intense battle between the Chu and Han armies, capturing the pivotal moment of the conflict (Liu, 2018).

(3) The final segment consists of the remaining five paragraphs. The first two paragraphs depict Xiang Yu's despair and subsequent suicide by the Wujiang River. The melancholic melody of "Wujiang Suicide" contrasts with the earlier intensity, shaping a poignant artistic representation of Xiang Yu's passionate yet tragic story. The concluding three

paragraphs depict various victorious scenes of the Han army, typically abbreviated in modern performances to enhance emotional impact and avoid dilution of musical intensity (Liu, 2018).

Through its musical elements, the Pipa piece "The Ambush from ten sides (Shi Mian Maifu)" effectively captures the intense battle scenario of this ancient conflict, painting a vivid and emotionally evocative picture of the historical battlefield.

2. Techniques in Solo Pipa Performance

Mastering "Ambush from Ten Sides" requires a deep understanding of traditional pipa techniques and a high level of proficiency in executing them. Key techniques employed in this piece include:

Finger Picking: The intricate finger picking technique used in the pipa involves plucking the strings with the fingernails to produce crisp, resonant tones. Variations in finger placement and angle create a wide range of timbres and dynamics.

Sliding: Sliding the fingers along the strings produces smooth glissando effects that add fluidity and expressiveness to the music. Controlled sliding is essential for capturing the lyrical and melodic elements of "Ambush from Ten Sides."

Percussive Effects: The pipa allows for percussive effects such as tapping, knocking, and striking the body of the instrument to mimic drumming sounds or add rhythmic accents. These percussive techniques enhance the rhythmic drive and intensity of the piece.

Bending and Vibrato: Bending notes and using vibrato techniques on the pipa strings infuse the music with emotive qualities, offering opportunities for subtle expression and interpretation (Wang, 2022).

2.1 Performance Techniques and Emotional Expression in the Pipa Piece

"The Ambush from Ten Sides"

In traditional categorizations of Pipa music, compositions are generally classified into "Wenqu" (civil pieces) and "Wuqu" (martial pieces). These two styles exhibit distinct musical characteristics and employ different performance techniques to convey a piece's melody. "Wenqu" typically features soothing melodies with techniques like string rubbing or pulling, while "Wuqu" is characterized by dramatic fluctuations and grandeur, often utilizing forceful techniques such as string sweeping or twisting during performance. "The Ambush from Ten Sides" belongs to the genre of "Wuqu," serving as a prime example within this category (Li, 2021).

To analyze the performance techniques of "The Ambush from Ten Sides," the composition can be divided into three major segments. The first part depicts the preparations for battle between the Han and Chu armies. The second part portrays the intense combat scenes between the opposing forces. The third segment delves into the tragic aftermath following the defeat of the Chu army. Through these three sections, we can gain insights into the performance intricacies of "The Ambush from Ten Sides."

The first part of "The Ambush from Ten Sides" utilizes specific playing techniques to depict the preparatory scene before the clash between the Han and Chu armies. This initial major segment is further divided into four smaller paragraphs. It begins with a technique called "sweeping strings," followed by incorporating a technique known as "rotating the wheel" to segue into the next passage, allowing listeners to sense the busyness and tension of soldiers preparing for battle through the performer's skillful execution. Subsequently, a technique known as "pulling strings" is introduced, followed by using harmonics to accentuate the tense atmosphere of preparation before the impending war. A technique called "swift sweeping" requires the performer to tighten the forearm while keeping the upper arm relaxed,

focusing the main power on the performer's wrist. Through this simple playing technique, the state of tension before the war is vividly portrayed with alternating tightness and relaxation.

In the latter part of this section, the performer employs a technique called "finger rotation" to transition the entire first part into a tranquil atmosphere. This segment aims to guide the audience towards a sense of inner calm and relaxation amidst the previously tense ambiance. Finally, the performer uses a technique called "long rotation" to maintain the elegance and aesthetic appeal of the entire piece. It is through these intricate playing techniques that "The Ambush from Ten Sides" emerges as an enduring masterpiece that captivates both the auditory and visual senses.

2.2 Performance Techniques and Emotional Analysis of the Second Part of the Pipa Piece "The Ambush from Ten Sides"

The second part of "The Ambush from Ten Sides" serves as the focal point of the entire Pipa piece, representing the climax of the historical events unfolding. This segment vividly portrays the confrontation between the two armies through a spirited melody. Initially, the performer can start with a technique called "separation," using precise finger movements to depict the well-organized formations of both armies with a sense of spatial depth. Subsequently, the performer can reintroduce the "harmonics" technique mentioned in the first part to convey the quietness of hidden troops lying in ambush.

Additionally, utilizing techniques such as "rolling strokes" can create a sense of quiet yet tense anticipation for the audience. This section also incorporates some elements of "Wenqu" playing techniques, like employing the "string rubbing" technique, which effectively brings out the melancholic scenes of Han soldiers singing Chu songs and Chu soldiers yearning for their homeland. Proper integration of the "twisting strings" technique is essential to captivate the audience further. The subsequent playing technique that follows undoubtedly involves the forceful "sweeping strings."

The use of such forceful techniques is essential to depict scenes of warriors falling, horses flipping, and fiercely battling, showcasing the unwavering resolve of soldiers from both sides to fight for their country. The powerful musical melodies can effectively convey that both sets of combatant's harbor firm beliefs in fighting for their nation. Given that the historical narrative behind "The Ambush from Ten Sides" reveals the Chu army's tragic defeat, this section of the performance strategically hints at the story's conclusion (Zhou & Dong, 2023).

By employing a technique known as "string rubbing," the performer gradually delves into the audience's psyche, symbolizing the transition from intensity to silence. This silence, amplified by the Chu army's devastating loss, exudes an especially poignant and desolate feeling. The fluctuations in this segment, achieved through a diverse range of intricate playing techniques, present a nuanced portrayal. It encapsulates not only the valor of soldiers soaked in blood but also the pain of the wounded Chu soldiers unable to defend their homeland, showcasing a contrast between strength and weakness, intensity and tranquility, all necessitating continuous transitions through various fingerings. Through these closely intertwined performance techniques, "The Ambush from Ten Sides" emerges as a resonant and impactful masterpiece (Li, 2021).

The third part of the pipa piece "The Ambush from Ten Sides" utilizes gentle melodies to express a light-hearted conclusion. By incorporating elements like "long strokes" and appropriate "sweeping strings," this section conveys the joy and relaxation following the decisive victory of the Han army, as well as the desolation after the catastrophic defeat of the Chu army and Xiang Yu's tragic suicide at the Wu River.

The performance concludes with the technique of "stopping the strings," bringing the entire piece to an abrupt halt. This not only completes the storytelling of a historical narrative but also leaves the audience feeling immersed and wanting more. While the final part may seem simpler compared to earlier sections in terms of techniques employed, it serves as a crucial finishing touch to the entire rendition of "The Ambush from Ten Sides."

Conclusion

Solo pipa performance, exemplified by pieces like "Ambush from Ten Sides," showcases the beauty and complexity of traditional Chinese music. Through a mastery of techniques such as finger picking, sliding, percussive effects, bending, and vibrato, pipa players can evoke a diverse range of emotions and narratives, captivating audiences with their artistry and skill. As we continue to explore the depths of this ancient instrument and its repertoire, we uncover new layers of musical expression and cultural heritage that enrich our understanding of the pipa's enduring legacy in the world of music.

In conclusion, the performance techniques employed in the pipa piece "The Ambush from Ten Sides" play a crucial role in conveying the emotional depth and narrative essence of the composition. Through a meticulous analysis of the piece's structure and execution, we observe a deliberate interplay of various techniques to evoke contrasting emotions and vivid imagery within the listener's mind. From the tension-filled preparations for battle to the turbulent combat sequences and the poignant aftermath of defeat, each segment is meticulously crafted using specific playing techniques that mirror the unfolding drama of the historical narrative. The intricate use of techniques such as "sweeping strings," "rotating the wheel," "pulling strings," "swift sweeping," "finger rotation," and "long rotation" serves to not only showcase the performer's technical prowess but also to deepen the audience's engagement with the evocative storytelling embedded within the music. By skillfully blending these techniques, the performer breathes life into the notes, allowing them to transcend mere sound and resonate on an emotional level. Ultimately, "The Ambush from Ten Sides" stands as a testament to the artistry and expressiveness achievable through the fusion of performance techniques and emotional interpretation in traditional pipa music.

The second part of the pipa piece "The Ambush from Ten Sides" showcases a masterful blend of performance techniques and emotional narrative to convey the climactic confrontation between the Han and Chu armies. Through a strategic interplay of techniques like "separation," "harmonics," "rolling strokes," "string rubbing," "twisting strings," and "sweeping strings," the performer effectively paints a vivid picture of the intense battle scenes and poignant moments of valor and tragedy.

By skillfully transitioning between forceful techniques symbolizing combat and gentler techniques hinting at melancholy and defeat, the performer navigates the audience through a spectrum of emotions, culminating in a nuanced portrayal of the historical events and their emotional impact. The careful integration of diverse playing techniques not only enhances the auditory experience but also deepens the listener's connection to the narrative, underscoring

the pipa's power as a storytelling medium. As the performance progresses from the fervor of battle to the somber aftermath of defeat, the judicious use of techniques like "string rubbing" and transitions between intensity and silence heighten the emotional resonance of the piece. These intricate nuances, coupled with thematic elements reflecting victory and loss, provide a compelling and immersive musical journey for the audience, culminating in a poignant and reflective conclusion that leaves a lasting impression.

Through the seamless integration of performance techniques and emotional expression, the second part of "The Ambush from Ten Sides" emerges as a captivating and emotionally resonant musical composition that transcends mere notes, inviting listeners to immerse themselves in the rich tapestry of historical drama and human emotion woven by the skilled pipa performer.

References

- Lei, G. (2007). *On the interpretation and interpretation of traditional pipa music*. Music Exploration.
- Li, L. (2019). Appreciation analysis of the musical works "Ambush from Flying Daggers". *Drama House*, 1 (33), 38-50.
- Li, Y. (2021). *Exploring the performance skills and emotional expression of the pipa song "Ambush on All Sides"*. Research Report. College: School of Music and Dance, Henan Normal University.
- Wang, L. (2022). The application of the left-hand technique of "push and pull strings" in pipa playing. *Art Research*, 1 (03), 1-18.
- Wang, X. (2017). *A brief analysis of the relationship between technique and emotion in the performance of the pipa song "Ambush from Flying Daggers"*. Sound of the Yellow River.
- Wang, X. (2023). Analysis on the performance techniques of the Pipa song "Late Autumn". *China Ethnic Expo*, 2 (22), 45-50.
- Yang, Y. (2018). A brief analysis of the pipa song "Ambush from Flying Daggers". *Art Appreciation*, 1 (06).
- Yao, Y. (2019). A brief analysis of the artistic style of pipa martial arts - taking "Ambush from Flying Daggers" as an example. *Voice of the Yellow River*, 1 (12), 10-15.
- Zhou, H., & Dong, L. (2023). *A brief analysis of the music structure and performance techniques of the Pipa song "Ambush from Flying Daggers"*. Research Report. College: Hotan Normal College.
- Zhou, H., & Dong, L. (2023). *A brief analysis of the musical structure and performance techniques of the pipa song "Ambush from Flying Daggers"*. Writers World.

The Morin Khuur and Mongolian Music Culture in China

Liu Fulin and Parinya Panyanan

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : nicha.musiced@gmail.com

Abstract

The Morin Khuur is one of the most widely used instruments in Mongolian music and has a history of over 800 years. Its large sound box and thicker strings give it a heavy, melodious tone. In addition, Morin Khuur's unique playing methods, such as overtones, arpeggios and pizzicato, express the connotation of Mongolian music to the fullest, and the unity and diversity of the musical elements are the embodiment of the Chinese national culture and national spirit. Therefore, Morin Khuur is an indispensable vehicle for the spread of Mongolian culture and the promotion of Chinese national culture to the world. For more than fifty years, the masters of Morin Khuur, led by Qibaoligao, have been improving the Morin Khuur, from the production of the Morin Khuur to the playing techniques of the Morin Khuur, and have made in-depth improvements. Through these improvements, the Morin Khuur has further developed and gradually moved out of the grasslands to the international stage. However, due to the relatively short period of time that Morin Khuur's music education system has been in development, a number of potential problems have begun to emerge in the process of teaching and development. Many Morin Khuur experts and scholars have also been improving and developing Morin Khuur teaching over the years. This paper investigates the Morin Khuur and Mongolian Music Culture in China.

Keywords: Morin Khuur; Mongolian; Music Culture; China

Introduction

The Morin Khuur is a stringed instrument of Mongolian origin. The Morin Khuur, with its long history and unique national spirit, has not only enriched the recreational life of the Mongolian people, but also contributed to the progress and development of culture and art on the Mongolian steppe. However, due to the limitation of teaching methods and resources, the education and inheritance of Morin Khuur has faced some problems and challenges. At present, the inheritance of Mongolian traditional music faces the following problems: Firstly, it is difficult to organise and protect Mongolian traditional music in a unified way due to the diversity of its contents and the fact that the artistic characteristics of different regions are not exactly the same. In addition, some forms of music are still being taught orally, which consumes a lot of time and energy and affects students' interest in learning Mongolian traditional music. Secondly, there is a lack of innovation in Mongolian music. As Mongolian music has a long history, many musical arts are difficult to understand correctly in a modern way and need to be explained by professionals in a modern way. However, the governments of different regions have not established a unified protection system, and the protection is different in each region, which does not really present the excellent Mongolian music in a way that modern people need. As a result, students do not really understand the charm of Mongolian music culture. Thirdly, the insufficiency of social force participation. The inheritance of

* Received: October 20, 2023; Revised: November 1, 2023; Accepted: November 2, 2023

Mongolian traditional music culture needs the participation of all social forces. However, it seems that the degree of participation of social forces is low, and some folk artists lack the awareness of inheritance. Although the government of Inner Mongolia Autonomous Region has increased the protection of traditional Mongolian music culture in recent years, there is no synergy between the government, society and the inheritors, which results in the protection of traditional Mongolian music culture not achieving the expected effect, and this is also one of the problems faced by the inheritance of traditional Mongolian music. This is also one of the problems facing the inheritance of Mongolian traditional music. From the point of view of the protection of Mongolian traditional music inheritors, exploring new teaching methods to carry out teaching effectively is crucial for the inheritance and development of Mongolian traditional music culture (Wu, 2023).

Music education has evolved and enriched as an important part of the cultural heritage and educational field. Among them, the Suzuki Method as a method focusing on auditory perception and natural learning is on par with the Dalcroze Method, the Kodály Method, and the Orff Method, and has achieved great success worldwide. The Suzuki Method has been successfully implemented in 46 countries around the world, and there are now more than 1,350 Suzuki classes in Japan using the Suzuki Method. The Suzuki Method is undoubtedly one of the most important philosophical ideas of music that has achieved successful promotion (Sun, 2017).

The Suzuki Method was introduced to China from Japan in the middle of the 20th century, and through the continuous promotion of some music education experts and scholars it has gradually been known and recognised by the public, and the Suzuki Method's educational ideas, concepts, and modes of teaching are worthy of in-depth study and learning by all music educators. The Suzuki Method was first introduced to China when it was applied to instruments other than the violin, such as the piano, cello, and other Western instruments, and then it was developed to Chinese national instruments, such as the guzheng and the erhu. After more than 70 years of promotion and development of the Suzuki Method in China, the Suzuki Method has not only been used for the teaching of violin, but also has begun to become a kind of music education system of thought. Today's music education in China is in a booming stage, the Suzuki Method is worthwhile for all music educators to learn from and study (Li, 2016).

The Suzuki Method focuses on the development of children's interest in learning and their ability to learn. Mr Suzuki's mission is that learning is instinctive and that the development of children's learning ability is related to the way in which they are guided and nurtured by education. One of the principles of the Suzuki Method is the emphasis on "humanism". "Humanism" means that teachers and parents show sufficient care for children and respect their developmental nature. Only by giving children enough encouragement, help and love can they build up their confidence and further develop their interest in learning. The growth and development of children cannot be achieved without a "humane and loving environment". According to Mr Jinichi Suzuki, educators should always have the spirit of love and patience in teaching, and cultivate learners' interest in learning in a natural and loving environment, so that interest can be used as a guide to transform interest into curiosity and effectively improve students' learning autonomy (Zou, 2022).

The Suzuki Method promotes the creation of a favourable learning environment, i.e. a music learning environment similar to that of learning one's mother tongue. Mr Suzuki considers the home music environment to be as important as the school music environment, and believes that learning music is like learning one's mother tongue in that children should be in an environment where they are nurtured by music over a long period of time. The Morin Khuur is a musical instrument with a long history and a unique national spirit. Therefore, the Suzuki Method can, to a certain extent, improve children's understanding and appreciation of the Morin Khuur and the Mongolian cultural background (Tang & Liu, 2002).

Morin Khuur and Mongolian Music Culture

Cultural Context of the Morin Khuur and Mongolian Musical Culture

Morin Khuur, as the most characteristic and colourful traditional instrument of the steppe, has a long history; Morin Khuur is known as the product of the gods, and the creation and development of Morin Khuur marks the leap of Mongolian steppe culture, and it is a concentration of the wisdom of the Mongolian people. The name Morin Khuur is derived from the horse's head on the head of the instrument. In Mongolian, it is called "Mollincourt", and the earliest version of Morin Khuur can be traced back to the Huo Busi of the northern ethnic minorities in the period of hunting culture, and the origin of Morin Khuur marks the origin of the music culture of the nomadic people in the northern part of the country. As it evolved into the bowed and plucked forms, the plucked instrument was replaced by the stringed instrument during the Tang and Song dynasties, and the Chao er, the predecessor of the Morin Khuur, was first used in Mongolian festivals and rituals. With the development of the Chao er, the head of the instrument was gradually unified into a horse head, which eventually became the Morin Khuur. There is no clear historical record of the exact date of the Morin Khuur's creation. The Morin Khuur is not only the main character of Mongolian daily life, but also plays an important role in life and labour. There are many legends about the origin of Morin Khuur. For example, it is said that the first Morin Khuur was made by Suhe, a herdsman of the Chahar Steppe, from his own white horse. There is also a legend that the Morin Khuur was named after a Japanese archaeologist who came to Inner Mongolia and found an instrument with a horse's head in a herdsman's house, and named it after the shape of the instrument, of which "Suhe's White Horse" is the most popular one. A long time ago, there was a herdsman named Suhe in the Chahar grassland. One day he was given a small white horse, which, under Suhe's careful care, was snow-white, beautiful and strong. One spring, the king of the grassland held a horse race, Suhe and his white horse participated in the race and won the first place. The king liked the white horses so much that he had them taken away from him. When the king got the white horse, the white horse broke the reins and ran away. The king had the white horse shot with a bow and arrow. The white horse ran back to Su He's house and died. Suhe was very sad, in order to commemorate the White Horse, Suhe made the body of Morin Khuur from the bones of the White Horse, the head of the instrument from the horse's head, and the strings from the horse's tail, and made the first Morin Khuur in the world. The transmission of Morin Khuur illustrates the relationship between Morin Khuur and the nature, ethnicity, and society (Tang, 2012).

Figure 1. Morin Khuur

The Mongolian word "mongol" comes from the Mongolian word "mongol" meaning "eternal fire", and the Mongols have been called the "people on horseback". Historians believe that the Mongols are the ancestors of the Mongols of the Tang Dynasty in China, and that Hulunbeier in present-day Inner Mongolia is the birthplace of the Mongols. Around the 8th century A.D., the ancestors of the Mongols began to leave Hulunbeier and came to the fertile natural pastures of the Goodman River, the Tula River, and the Kluren River, known as the "Source of the Three Rivers", centred on the Kent Mountains, and gradually transitioned from a hunting-based lifestyle to a nomadic lifestyle, which is also the birthplace of the Mongols. This is also the reason why the Mongols are called "the nation on horseback". The change in lifestyle has not only created the Mongolian people's character of being bold and capable of singing and dancing, but also a series of customs and beliefs related to their lifestyle. For example, Mongolian elders or respected people must sit on the west side of the yurt because the west is the most important place for Mongolians; Mongolians take the Hada as a symbol of good luck, and when they offer the Hada to others, they must fold the Hada and raise both hands above their heads, and other etiquettes. There are also rituals and customs in normal life, such as baby's full moon, marriage, birthday celebration and other important rituals have relative rituals and customs regulations. Mongolian people also have many taboos, which are related to many aspects of human and nature. For example, Mongolians are forbidden to bake their feet, shoes and socks on the fireplace, and they can't cross the cooker or step on the threshold of the yurt when entering the door. Mongolians also have their own festivals and rituals. The most important festival of the year in Mongolian culture is the White Festival, which is similar to the Spring Festival of the Han Chinese, and is held at the same time, and the Mongolians believe that the colour white is a symbol of purity and good luck. In terms of

language, Mongolians have their own language and script. The Mongolian language belongs to the Altaic language family, which was created and formed as early as the beginning of the 13th century A.D. With the continuous reform and development, the Mongolian script we see today was formed. The religious beliefs of the Mongolian people are more complex, nowadays in the eastern part of Inner Mongolia, Tongliao and Hulunbeier and other places believe in "shamanism", and there are some other areas of the envelope "Changshengtian", all of which shows that the Mongolian people have a glorious national culture. Regarding the relationship between music and culture, Luo Tai, a professor at the Shanghai Conservatory of Music, once said: "There is no difference in value between human cultures, societies and nations, but only a difference in concepts, behaviours and the concrete objects produced by them. Therefore, music must reflect culture, and culture naturally contains music." Any form of music reflects the living environment and cultural soil of the nation. Music, for the Mongolian people, carries the history of the Mongolian people, their sense of life and wisdom of life. The nomadic way of production and life has integrated all aspects of the Mongolian people into nature, creating the Mongolian distinctive steppe culture. Mongolian music expresses the Mongolian way of life, cultural characteristics and spiritual qualities. For example, the folk song "Gadamerin" celebrates the deeds of a steppe hero: "Gadamerin" takes the Gadamerin Uprising that took place in Horqin Left-Wing Banner in the 30s of the 20th century as a material, and comprehensively recounts the righteousness of Gadamerin's struggle against the land grabbing by the feudal princes and the warlord government by leading the poor herders, and vividly shapes the hero image of Gadamerin's presiding over justice, pleading for his people's lives, and defying the strong and violent forces, and eulogises the Mongolian people for their unyielding resistance to violence and violence. It eulogises the indomitable spirit of struggle of the Mongolian people. In the spiritual life of Mongols, music is not only used for entertainment and rituals, but also a symbol of history and spirit. Mongolian music is the carrier of Mongolian emotions, beliefs, history and history, and expresses Mongolian people's outlook on life, values, worldview and ideological beliefs. The long-term nomadic life of the Mongols has led them to develop the philosophical concept of "the unity of heaven and mankind". This concept is fully reflected in Mongolian folk songs. Mongolian folk songs are usually divided into two parts. The first part mainly depicts natural scenery, blue sky, white clouds, grassland, mountains, rivers, cattle and sheep, etc.; the second part mainly expresses emotions, describes affection, friendship, love, etc. The two parts form a complete Mongolian long tune. For example, the lyrics of Mongolian long tune "Vast Grassland" are: "Though there is a vast grassland, I don't know there is a muddy swamp. Though there is that beautiful, good girl, I don't know what she thinks of me." In "The Brown Eagle", "The brown eagle flies high in the sky, relying on two strong wings. Youthful and spirited don't waste your precious youth." This is a perfect way to express the Mongolian people's inner feelings through the depiction of natural scenery. The music is full of Mongolian people's simple and sincere feelings and deep insights and thoughts about life. As Lotai said, "Music is only a form of cultural expression, and any form of expression of music is determined by its cultural factors" (Alima, 2014).

Challenges and opportunities for education in Morin Khuur

By reviewing a large number of references to study the status quo of Morin Khuur development, the analysis concluded the following points: first of all, the lack of attention and insufficient knowledge of local governments and schools to Morin Khuur education. Since 2012, music education in ethnic minority areas has attracted the attention of various experts and scholars, but most of them generally believe that the educational purpose of music education is mainly to improve students' professional skills, ignoring the impact of music education on the overall development of human beings. Morin Khuur music education in the learning of musical skills, but also focus on students' musical cultural heritage and aesthetic qualities, to promote the overall development of students' moral, intellectual and aesthetic qualities. Moral, intellectual and aesthetic comprehensive development. However, most schools only pay attention to the cultivation of students' cultural knowledge and neglect the traditional Chinese art and culture education, and students only pay attention to improving their cultural knowledge and ability in the learning process, neglecting the learning of art and culture. This makes students not understand traditional Chinese art and culture, which leads to loss of interest in learning. In addition, most teachers and parents believe that the purpose of music education is only to improve students' skills and techniques, which can also cause students not to understand the historical and cultural background of music well, resulting in a bias in understanding and an inability to truly master the music and music culture they are learning; the second is the lack of a proper understanding of and importance attached to Morin Khuur education by parents. At present, most parents in China only pay attention to the study of Chinese language, mathematics, English and other subjects, thinking that learning these subjects can guarantee the rate of further education, thus neglecting the study of art subjects, and some parents even interfere with the students' study of art subjects, discouraging the students' initiative and enthusiasm in the study of art subjects. Morin Khuur is a minority musical instrument, and most parents tend to choose popular musical instruments for their students, such as piano, erhu, guzheng, etc. This has also caused the Morin Khuur to become a popular musical instrument. This has also caused the slow development of Morin Khuur education; the lack of teachers is also an important reason, because Morin Khuur originated from the folk, teachers can use and refer to fewer professional materials in the teaching process, there is no professional teaching methodology guidance, resulting in the majority of teachers in the process of teaching only by experience and teaching, not able to form a systematic standardised teaching. This kind of teaching method leads to generally low quality of teaching, unable to cultivate professionals on a large scale. Teachers' low professionalism is also the reason for the overall low quality of Morin Khuur teaching; the last point is the lack of appropriate educational practice opportunities, in the traditional Morin Khuur teaching process, the teaching method of a single student can only passively accept the knowledge imparted by the teacher, do not give full play to the status of the student and the student's creativity of the aesthetic of music. The lack of appropriate music practice activities leads to boring Morin Khuur teaching and students lose interest in Morin Khuur learning (Zhang, 2017).

Although the development of education in Morin Khuur has faced many challenges, they have gone hand in hand. The globalisation of culture is a direct result of the globalisation of the world. This has led to more and more frequent cultural exchanges between the peoples of the world, with mutual absorption and exchange. This brings opportunities for the development of Chinese traditional folk music. Firstly, it is conducive for Chinese traditional folk music to absorb excellent cultures globally and create a new music culture with Chinese

national characteristics; secondly, Chinese traditional folk music has its own humanistic spirit as well as irreplaceability, and has potential economic value. This also provides good opportunities for the development of Chinese traditional folk music. The third point is that by learning and borrowing the world famous music teaching method is also favourable to the promotion and development of Chinese traditional folk music (Gan, 2021).

Conclusion

The Morin Khuur, also known as the horsehead fiddle, is a traditional two-stringed instrument from Mongolia. It is an integral part of Mongolian music culture, with a history dating back centuries. The instrument is often associated with the nomadic way of life in Mongolia and is a symbol of the country's rich cultural heritage. The Morin Khuur produces a unique and haunting sound, which is evocative of the vast Mongolian landscapes and the nomadic traditions of the people. It is used in various traditional Mongolian music genres, including throat singing, folk songs, and instrumental compositions. The instrument is played with a bow and is known for its distinctive horsehead-shaped scroll, which is intricately carved and holds cultural and spiritual significance. In China, particularly in the Inner Mongolia Autonomous Region, the Morin Khuur is an essential component of Mongolian music culture. Inner Mongolia has a substantial Mongolian population, and their cultural traditions, including music, are preserved and celebrated.

References

- Alima. (2014). *Research on the Inheritance and Development of Mongolian Music*, [Master's thesis]. Inner Mongolia Normal University.
- Gan, J. (2021). Opportunities and Innovative Development in the Dissemination of Ethnic Music in the New Era. *Sichuan Theatre*, (06), 104-106.
- Li, Y. (2016). Insights of the Suzuki Teaching Method on Music Education in Chinese Society. *Art and Technology*, (11), 397.
- Sun, J. (2017). A Brief Analysis of the Philosophical Foundation of the Suzuki Music Teaching Method: "Mother Tongue Approach." *Northern Music*, (21), 118-119.
- Tang, G. (2012). *The Inheritance of Morin Khuur Performance in School Teaching in Horqin Area*, [Master's thesis]. Minzu University of China.
- Tang, J., & Liu, D. (2002). On the Aesthetic Educational Value of the Suzuki Teaching Method. *Chinese Music Education*, (08), 8-9.
- Wu, W. (2023). *A Study on the Application of Suzuki Teaching Method in Primary School Instrumental Music Education*, [Master's thesis]. Xi'an Conservatory of Music.
- Zhang, L. (2017). A Brief Discussion on the Inheritance of Morin Khuur Performance in Teaching. *Chinese Ethnic Expo*, (05), 41-42.
- Zou, A. (2022). *The Practical Application and Investigative Research of the Suzuki Teaching Method in Piano Instruction*, [Master's thesis]. China Conservatory of Music.

Solfeggio Development and Teaching in China

Zhang Ziyang and Krissadatharn Chanthako

Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : nicha.musiced@gmail.com

Abstract

Solfeggio is to cultivate the ability of listening and reading music through solfeggio practice and listening training, so as to master the correct intonation, rhythm and basic solfeggio ability of music score. Music works through a special distribution system of brain nerve modules that perform specific tasks. He gave examples to prove the complex interaction of the brain, that is, how to activate brain cells and functions by describing the internal process of children playing musical instruments. In other words, children can receive music education scientifically from an early age, which can not only stimulate their brain potential, but also improve their physical and mental coordination and social skills, and enhance their comprehensive literacy and performance ability. This article presented the development and teaching of solfeggio in China.

Keywords: Development; Teaching; Solfeggio; China

Introduction

Solfeggio development

Music is a very important part of every child's life, and it accompanies every child on the road of growth. Kodály Zoltán believes that "music should belong to everyone!" This is also the essence of his music education concept (Yang, 2011).

Professor Li Zhengdao, a Nobel Prize winner and physicist, famously said at the "Science and Art Seminar" held at the Yanhuang Art Museum in Beijing in 1993: "Science and art are two sides of the same coin, and no one can live without them." Music in Kodály's educational concept has gone beyond its own meaning: it has a positive impact on personality development and general academic performance, and music education is an effective means to make up for social disadvantages. In the psychological impact assessment of Kodály Methods, the results are as follows: Children who received music education according to Kodály Methods strengthened their creativity (fluency and originality of thinking, better and more flexible adaptation to tasks), the relationship between intelligence and creativity increased, and the correlation between social status and intelligence was weakened (that is, changed their social disadvantages) (Barkóczi, 1977). Einstein once said that the constant pursuit of truth, goodness and beauty in the fields of science and art has illuminated his life path, and his love for art has enriched and cultivated his perception, likeness and creativity.

Music works through a special distribution system of brain nerve modules that perform specific tasks. It can be seen that the modules are diversified, activated according to the requirements of the target and participate in various processes. He gave examples to prove the complex interaction of the brain, that is, how to activate brain cells and functions by

describing the internal process of children playing musical instruments. Specifically: 1. Sensory, perception: hearing, hearing, vision, touch and action exercise; 2. Cognition, symbolic transfer, music coding system is transformed into action, and music is played by understanding the score and making it sound; 3. Plan and implement long-term and lasting actions; 4. Exercise, muscle movement, some fine movements and muscle coordination of the whole body; 5. Emotion and motivation differentiation; 6. Learning process, learning music score; 7. Increase memory capacity through practice; 8. Reflect, criticize and think self-critically by evaluating your performance. Compared with ordinary students, art students have higher scores of personality traits, optimistic life and stronger control.

Bilhartz et. al. (2000) found that there is an important relationship between early childhood music education and the development of orienteering skills. The researchers studied the cognitive development of children who were taught according to the theme and structured music teaching plan. The students in the experimental group studied music regularly every week, while the control group did not take any music courses at all. Children attending special music education have made great progress in Bead Memory, which is a part of the Stanford-Binet. Alfred intelligence scale, which is used to check visual memory based on space. Students can also create their own folk music maps with the help of teachers, and even use interactive whiteboards for this purpose. J. A. Gilbert once did an experiment, which showed that children's pitch listening ability increased most rapidly during the period of 6-8, but it improved slowly after the age of 18. Edward Gordon, a music psychologist, thinks that the development of musical talent will reach a balance around the age of 9. Rosie MacDonald, a famous American music educator, pointed out in the article "Early Childhood Music Education" that after the age of 9, basic rhythm skills, such as keeping a steady beat, cannot be substantially changed and improved.

Suhomlinski thinks: "Music education is not the education of musicians, but the education of people first." Singing can be a relevant factor in the development of social skills, and it can maintain physical and mental health. Kodály believes: "Music is an indispensable part of people all over the world, and no one is complete without music knowledge. Therefore, it is obvious that music must be one of the subjects in the school. " "A music teacher in Xiaowadao is far more important than the director of Budapest Opera House. A dean can only fail once, and a teacher who teaches for 30 years will kill the love of music for 30 generations if he doesn't teach well "(Zhang, 2019).

To sum up, the art of music is inseparable from the development and growth of people's morality, wisdom, sports, aesthetics and labor. Human emotions can be presented through the art of music, and the art of reproduction can also edify people's understanding of emotions and the pursuit of truth. Music education in primary schools is an important link in the cognitive stage, and the professional knowledge of music teachers and the ability to control classroom appeal are more important. In order for children to pursue truth, goodness and beauty in the fields of science and art, teachers should use the light of their own professional knowledge to illuminate their life path and cultivate their expressive ability and innovative ability.

Solfeggio development in China

At the end of the Qing Dynasty, all walks of life ushered in the tide of studying abroad in order to strengthen the country. Many intellectuals returned from studying in Japan, Germany and other places and developed domestic education. At the end of the 19th century and the beginning of the 20th century, a "new school" emerged in China, and the contents of solfeggio entered the classroom-professional knowledge such as interval, scale, rhythm training, notation, and the first-tune method, which was widely used.

At the beginning of the 20th century, Zhejiang two-level teachers' colleges set up the specialized course of "Handicraft of Music and Pictures" at the same time, and for the first time joined the specialized course named "Solfeggio". At this point, solfeggio has become a formal professional course in school music education in China.

During the war, music education was closely related to patriotic education and national independence, which made solfeggio develop rapidly in communication. It was the inheritance of national music and the perfection of solfeggio. At that time, solfeggio, which was suitable for China's national conditions, gradually developed.

In modern times, Mr. Chen Hong, as the first teacher who introduced French solfeggio to China, made great contributions to the establishment of solfeggio education system in China in this period. Around 1960, the state proposed that art education should be "three-oriented", that is, "revolutionary, nationalized and popular", which played a great role in the China process of solfeggio.

Since the 21st century, due to the state's emphasis on music education and the introduction of relevant policies, solfeggio in China has developed rapidly and gradually entered the right track. At present, a large number of excellent solfeggio works and teaching materials have been published one after another at home and abroad, among which solfeggio concert enriches the form of subject teaching, improves students' enthusiasm for solfeggio learning, and promotes the development of solfeggio in China, which is in line with international standards (Yang, 2010).

After continuous improvement and innovation, people began to use and favor its educational and teaching functions. In the development process of solfeggio, there are certain differences among countries, which can be roughly divided into the following points:

1) notation

The earliest record in the history of western music is "concise notation", which evolved from Greek, the reflection of the ending sound of Gregorian chant, retrograde way and so on. Then, in *Dialogue with Music*, Oddo Joyi, a French theorist, composer and abbot of Clooney, defined the names of the sounds in the scale, which is the basis of the modern alphabet name system-Neum notation. Notation first appeared in church choirs. In order to enable believers to better understand, remember and spread songs, some symbols such as language stress and punctuation were added to the lyrics, so that people could better sing music scores and understand the trend of melody.

Newham notation, also known as digital notation or digital notation, is a notation system that uses numbers to represent notes and rhythms. Its advantage is that it is easy to remember and teach, and it is suitable for people who don't understand music theory to teach and play music. The notation method is to represent the 12 notes within 8 degrees with the

numbers 0~11 respectively, where 0 represents the pitch, 1 represents the rise of 1 degree, 2 represents the rise of 2 degrees, and so on. At the same time, numbers are used to indicate the duration of notes, such as 1 for a quarter note, "2 for a quarter note, and so on. For example, "1 2 3 4 5 4 3 2" is "do remi fa sol fa mi re". (Quote Baidu website, Newham notation)

Simple notation is also commonly called digital notation. The rudiment of digital notation first appeared in Europe in the 16th century, when a Catholic monk named Suetti wrote a musical notation song with Arabic numerals 1, 2, 3, 4, 5, 6 and 7 representing seven sounds. Rousseau, a great French thinker in the 18th century, read a paper "Proposal for New Musical Symbols" to the Academy of Sciences in Paris, France in 1742, and then mentioned this "digital notation" to form the notation principle. In the 19th century, after the continuous improvement and popularization of P. Garland (a math teacher), A. Paris (a lawyer) and E.J.M M. Chevy (a doctor), digital notation was widely used among the masses. Therefore, this notation is called "Galbraith-Palmer-Xie notation" in the west. Also known as "Xie Weipu".

The earliest records in China's music history are "the musical score of Lv and Gong Shang". China used the musical score of Lv and Gong Shang to record the music (elegant music) of the sacrificial banquet in the court more than one thousand years before the Western Zhou Dynasty. Character notation: Subtraction notation, Banquet and Half-character notation, Gong and Drum Classics and Ersi notation, etc.

Half-character notation of Yanle is one of the traditional folk notation systems in China, which is based on the phonemes and techniques of musical instruments and first appeared in the Thousand Buddha Cave in Dunhuang. "Yanle Banzi Spectrum" was basically finalized and widely used in the Ming and Qing Dynasties through the popular Chinese character spectrum and Gongchi spectrum in the Song Dynasty. Gongchi spectrum 合、四、一、上、尺、工、凡、六、五、乙 as a roll call, Equivalent to sol, la, si, do, re, mi, fa, sol, la, si, with the higher octave plus radicals "亻、如" 上、尺、亿、彪", Add a folding tail at the end of each word in the low octave (except the compound word). Such as "凡、工、上彪", "六、五、乙" Singing in the eighth degree 四、合、一. The traditional writing format is from top to bottom and from right to left. Rhythm (eye board) symbol is marked on the right side of I-beam, strong beat (head board) symbol is ", "or ", and weak beat (eye, middle eye) symbol is ". ,the end of each sentence is indicated by a space.

At the end of 19th century and the beginning of 20th century, Shen Xingong, a music educator, introduced the notation teaching method. His School Singing Collection was published in 1904, which became the first notation song collection published in China and popular at that time. Since then, notation has gradually spread to schools all over the country. Because of its conciseness, easy learning and convenient typography, the notation played a great role in the spread of songs in the mass singing movement of China against Japanese aggression and national salvation that rose in 1930s.

2) roll call

The roll-call method can be divided into fixed roll-call method and initial roll-call method, which is a singing method that expresses the pitch of each tone in the musical system through several specific syllables.

Fixed roll-call method: fixed roll-call method means that the singing name is fixed, and the singing tone is not fixed and has changes. The seven basic levels of C, D, E, F, G, A and B on the staff and their changing levels are correspondingly sung as the roll-call method of Do, Re, Mi, Fa, Sol, La and Si. When DO is marked with a rising sign (#) or a falling sign (b), a re-rising sign (x) or a re-falling sign (bb) (including the temporary signs on the key signature), it is only necessary to sing DO in a high semitone, a low semitone, a high whole tone and a low whole tone (all according to the law of twelve averages), and the pronunciation is still DO. So do has five pitches, and so do the other six tones.

First tune roll-call method: the first tune roll-call method mainly uses the "mobile do" roll-call method. It is characterized by easy reading of music, strong singing of melody, few inflections, clear direction of harmony vocabulary, easy matching and tone shifting of accompaniment, low difficulty in memorizing music, easy performance of singing and so on. The first tuning letters are: d, r, m, f, s, l, t. The complete writing is Do, Re, Mi, Fa, Sol, La and ti. When there is a temporary inflection mark in the note, the pronunciation of the roll-call needs to be changed accordingly. The law of change (see spectral example 2-1) is that the vowel becomes I when the semitone is raised, and it becomes A when the semitone is lowered, for example, the rising Fa becomes Fi and the falling Ti becomes Ta.

Guido AreTiinus, a French theorist, used horizontal lines to indicate pitch and five lines to record rhythm and melody, which also laid the foundation for the development of line notation. Guido Ale Tiinus arranged the first note of each melody phrase in the hymn ode to St. John together to form a six-tone scale, which was named as the roll-call of melody sound, and later evolved into the "roll-call method of the first tune". The first tune roll-call method was obtained by moving the position of six tones, which was beneficial to the spread of church music at that time. Later, through the perfection of John Curwen (1816-1880), the "Colvin gesture" was formed, which is also one of the organizational parts of Kodály Zoltán teaching system. This gesture represents seven different roll names with seven different gestures and different high and low positions in front of the body, which reflects the high and low relationship of singing in space (Chinese compulsory education textbook. First grade music volume II). Kodaly gesture, as a visual aid, is vivid and interesting. The spatial position and movement direction expressed by gestures help children and junior students to distinguish the distance of pitch, which makes the abstract concept have a certain image significance (Liu, 2022).

The use of gestures has a relative height range:

do hands on the waist position, slightly clenched fist, palm down, the pronunciation is more rounded and stable.

Re hands on the lower ribs, palms down, slightly upward when pronouncing, and the pronunciation position is in front.

Mi puts his hand on the xiphoid, palms down, and his tongue feels flat.

Fa hands on the chest, thumbs down, only half a tone away from mi, prompting students to move closer to mi and sound towards the pitch of mi.

Sol hand is placed flat on the collar, and it feels stable and rising when making sound.

La puts her hand in front of her nose, palms down and fingers down, prompting students to keep the mouth shape of A.

Ti On the basis of la, the Ti gesture slightly raises five fingers and makes slight changes.

Do hands over your head, palms down, hands slightly held and flat.

Hungarian teaching adopts the rhythm name system of French Imirie-Joseph Cheever, and rhythm syllables are often marked with Fu Tou and without Fu Tou. The common ways of reading and marking notes are: quarter note: ta; Octave note: titi; Dichoton: ta-a; Sixteenth note: lililili; Full note: ta-a-a-a; Syntactic rhythm: titati or sin-co-pa; Additional rhythm: ta-me-ti, ti-ta-me; Four-point rest: suna; Eight-point rest: si.

Orff's teaching system pays attention to the role of rhythm in music learning. Solfeggio teaching is based on the concept of "game solfeggio", which pursues the synchronization of auditory experience and sound expression. Generally speaking, improvisational solfeggio or singing under the prescribed tonality and rhythm is adopted.

Gongchi notation is the most widely used roll-call notation in China. There are two kinds of roll-call notation: "fixed roll-call notation" and "first tune roll-call notation". The board (strong beat) eye (weak beat) symbols for recording rhythm are also developed more perfectly. Key signature is marked with the names of Zhenggong Tune and Xiaogong Tune. After the Song and Yuan Dynasties, the most popular music handed down in China was instrumental music and opera singing. Gongchi notation still has positive and special significance in studying and sorting out the heritage of national music and learning from folk music. Until today, many old artists are still used to using Gongchi notation to record music or sing.

To sum up, The composition and development of notation, roll-call and rhythm reading are all aimed at enabling scholars to better master the potential skills of musical emotional expression, inheritance and development. With the continuous improvement of the music system, staff and digital music are the most widely used at present. In the aspect of modal roll-call, fixed modal roll-call and first modal roll-call have been formed. The first tune roll-call method is similar to the digital spectrum roll-call. By moving DO, the difficulty of reading music is reduced, which is helpful for junior students to learn and improve their ability to distinguish sounds.

3) Teaching concept

Medieval music mainly focused on religious themes and basically served the church. Their teaching concept is very simple, and they mainly improvise. Music works are basically spread among believers, and they can better sing hymns.

4) Teaching methods

In the Middle Ages, Guido had its own unique teaching method when training the children in the choir, that is, the famous "Guido Hands" solfeggio teaching method, which corresponded each sound in the range to each joint of the left finger, and the students sang according to the teacher's instructions. Students only need to remember the joint position of their left hand, and they can correspond to all the sounds. Guido's solfeggio teaching method is the earliest music teaching method that uses body language in the history of solfeggio. In practice, he concludes that students can learn more music or master the rhythm of music faster by using this specific body language. After the perfection of John Curwen (1816-1880), the "Curwen gesture" was formed. Later, Kodály Zoltán put "Kelvin gesture" into Kodály teaching system and it was widely used. Kodály Zoltán's idea follows the pattern of ancient Greece, with

its music itself and education formed in the process of actively playing music as its core theme. Children's musical skills should be cultivated and trained from childhood and further improved. The basis of this method is folk music, and its means is the relative roll-call method to facilitate reading music scores (Yin, 1999).

To sum up, throughout the development history of western and China music, the development of western music originated from the church and constantly improved the music system through communication. Through practice, the visualization, visualization, reading and writing of music professional knowledge can intensify learners' memory potential and better inherit and develop the music teaching system.

China's music originated from folk labor, developed in drama, and was mainly oral and receptive, which required the communicators to have certain musical talent and literacy. The appearance of digital spectrum has provided great help for the development and inheritance of music and music education in China.

Conclusion

In conclusion, the study of Solfeggio development and teaching in China has revealed a multifaceted landscape that is both rich in historical tradition and evolving in response to contemporary educational and cultural trends. Through an exploration of the historical context, pedagogical approaches, and current practices, it becomes evident that Solfeggio holds a unique position within the Chinese music education system. The historical journey of Solfeggio in China highlights its enduring appeal and adaptability. From its introduction during the early 20th century to its integration into modern music curricula, Solfeggio has remained a fundamental component of music education in China. Its evolution reflects the nation's openness to international influences and its ability to incorporate them into its own cultural fabric. The pedagogical approaches to Solfeggio teaching in China exhibit a blend of traditional methods and innovative strategies. Teachers are increasingly incorporating technology, interactive learning tools, and cross-disciplinary approaches to enhance students' musical literacy. This dynamic shift aligns with global trends in music education, emphasizing the importance of a well-rounded musical education.

Current practices in Solfeggio education in China illustrate the diversity of the country's music education system. While the traditional rote learning method remains prevalent, there is a growing emphasis on fostering creativity, critical thinking, and individual expression. This is indicative of a broader shift in Chinese education towards holistic development and the cultivation of well-rounded individuals. As Solfeggio continues to evolve and adapt in the Chinese context, it is essential to acknowledge the challenges and opportunities it presents. Educators, policymakers, and scholars must collaborate to strike a balance between preserving its rich historical heritage and embracing innovative pedagogical approaches. Moreover, efforts should be made to further integrate Solfeggio into the broader music education framework and promote its accessibility to a wider range of students. Solfeggio development and teaching in China offer a fascinating case study of music education in a rapidly changing cultural and educational landscape. By understanding and appreciating the historical legacy, current practices, and potential for innovation, we can contribute to the continued growth and enrichment of Solfeggio education in China and beyond. This research invites further exploration and collaboration between scholars,

educators, and policymakers to ensure the enduring relevance and vitality of Solfeggio in the 21st century.

References

- Barkóczi, I. (1977). *Kodály zenei nevelési módszerének pszichológiai hatásvizsgálata*. Kodály Intézet, Kecskemét.
- Bilhartz, T. D. – Olson, J. – Bruhn, R. (2000). The Effect of Early Music Training on Child Cognitive Development. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 20 (4), 615–636, [https://doi.org/10.1016/s0193-3973\(99\)00033-7](https://doi.org/10.1016/s0193-3973(99)00033-7).
- Liu, X. (2022). *The Problem Design for Promoting Students' Thinking Development*, Haidian Teachers' Training School, Beijing.
- Yang, L. (2010). *Kodaly's Music Education Thought and Hungarian Music Education*. Shanghai: Shanghai Education Press, 44.
- Yang, L. (2002). *Learning psychology of the first tune roll-call method*. China Music Education, 11.
- Yin, Z. (1999). *Solfeggio Teaching Method*. Southwest Normal University Press.
- Zhang, W. (2019). *Discussion on the Path of Combining Classical and Popular in College Music Teaching*. Northern Music.

การนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ Internal Supervision Using The Professional Learning Community Process

วันทนา ฤทธิยูง,
เอกราช โฆษิตพิมานเวช และ กนกอร สมปราชญ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
**Wanthana Rittiyoong,
Ekkarat Kositpimanwet and Kanokon Somphat**
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author, Email: onethana1977@gmail.com

บทคัดย่อ

การนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการพัฒนาการสอนของครู การเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพราะเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาตลอดจนชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความคิดหาทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาครูให้ดีขึ้นคุณภาพ และมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสอนที่หลากหลายตรงตามศักยภาพของผู้เรียน มีการพัฒนาที่ยกระดับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งมีการพัฒนาผู้เรียนอย่างครอบคลุมทุกด้านสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน; ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู

Abstract

Internal supervision using the professional learning community process develops teachers' teaching, effective student learning and effectiveness because it is a driver for continuity and sustainability, administrators, teachers, educational personnel, as well as communities and related parties join in exchanging knowledge and brainstorming ideas to find solutions or develop teachers with good quality. and have the potential to continuously develop oneself. Have the ability to design learning using a variety of teaching activities that meet the potential of the learner. There are developments that elevate the learning management process to be more efficient. There is also the development of students in all aspects so that they can learn happily.

Keywords: Internal Supervision; Teacher Professional Learning Community

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษา จึงกำหนดไว้ในหมวด 4 มาตราที่ 22-30 ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ กำหนดไว้ในหมวดที่ 5 มาตราที่ 31-40 และการนิเทศภายในโดยเฉพาะนั้น มีกำหนดไว้ในกฎ กระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดการกำกับ ติดตามการจัดการศึกษาของผู้บริหารไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ยังได้กำหนดให้มีการนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินด้วย เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักเห็นความสำคัญและนำไปปฏิบัติในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม การนิเทศการศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้ (อิศ ศัยศิริจันทร์, 2562) ซึ่งกระบวนการนิเทศต้องตั้งอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย เคารพซึ่งกันและกัน การมีส่วนร่วมและร่วมมือในการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ด้วยทักษะและความสามารถของบริหารร่วมกับครู ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ การศึกษามีขึ้นเน้นที่การปรับปรุงตัวครู หากแต่ให้ความสำคัญไปถึงนโยบายการศึกษา จุดประสงค์ของการให้การศึกษา การพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่ใช้ วัสดุ อุปกรณ์การสอน วิธีสอนของครู สิ่งแวดล้อมและ ผู้เรียนในขณะที่เรียน ตลอดจนปัญหาด้านต่าง ๆ ในตัวครูและผู้เรียน สิ่งเหล่านี้ถือเป็นขอบเขตของ การนิเทศการศึกษาทั้งสิ้น (วันทนา สมภักดี, 2563)

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาเป็นไปเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนางานในวิชาชีพ ของตนเองได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลถึงผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวม (วัชร เล่าเรียนดี, 2556) โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้นต้องจัดเนื้อหากิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (เอกราช โฆสิตพิมานเวช, 2561) การงานที่สำคัญต่อการนิเทศการศึกษาเพื่อการสนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ผู้นิเทศจะต้องให้การช่วยเหลือครูโดยตรง การพัฒนากลุ่ม การพัฒนา หลักสูตร การพัฒนาวิชาชีพ การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Glickman and others, 2010) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยระบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เป็นเวทีของครูที่เป็นนักปฏิบัติมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีปฏิบัติ นำผลของการปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนได้เรียนรู้มีการพัฒนาด้านสติปัญญาที่ซับซ้อน เพื่อเตรียมตัวออกไปใช้ชีวิตในสังคม ผ่านการเรียนรู้ที่ไม่เน้นสอนวิชา แต่เน้น ความเจริญงอกงามของมนุษย์ ด้วยการเรียนรู้จากการที่นักเรียนลงมือปฏิบัติ ครูเปลี่ยนจากผู้สอนวิชา มาเป็นโค้ช (Coach) สร้างชุมชนการเรียนรู้ในทางวิชาชีพครูร่วมมือรวมพลังกันปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู (Mitchell and Sackney, 2001)

การใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงเป็นการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่กำลัง ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนของครู โดยนำมาบูรณาการเข้าด้วยกัน เป็นรูปแบบการนิเทศภายในที่ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความคิดหาทางแก้ไขปัญหาคือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นวัฒนธรรม องค์กร (Organizational Culture) ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู

ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC มีวรรณกรรมทางการศึกษาจากการวิจัยหรือโครงการศึกษาต่างๆ สามารถ เรียบเรียงสรุปเป็นความหมายของ PLC ได้ดังนี้

ณัฐภา นครสูงเนิน (2556) กล่าวว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมตัวของบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ ครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชนอื่นๆ และ นักเรียน ในการทำกิจกรรมหรือการดำเนินการเพื่อเป้าหมายของการเรียนรู้มีวัฒนธรรมองค์กรที่มี ความร่วมมือ มีการทำงานเป็นทีม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายมีระบบสื่อสารที่ดีระหว่างสมาชิกโดยการรวมตัวกันทำอย่างกระตือรือร้นและต่อเนื่อง โดยสมาชิกในชุมชนเกิดแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) ในการร่วมกิจกรรม เพราะได้รับอิสระในการคิดการทำงานและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ตามความต้องการที่แท้จริงของตนเองและองค์กร

ดลนภา วงษ์ศิริ (2556) กล่าวว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพหมายถึงโรงเรียนที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรโดยเฉพาะบุคลากรวิชาชีพที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนซึ่งการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันเมื่อความรู้ดังกล่าวได้รับการปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนกันเพื่อจะเกิดความรู้และความเชี่ยวชาญหลายเท่าตัว และเป้าหมายสูงสุดคือผลประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้เรียน

จุลลี ศรีชะโคตร (2557) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัวของ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ในการพัฒนาวิชาชีพ

วันทนา สมภักดี (2563) ให้ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community) หมายถึง การรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของผู้บริหาร ครู นักการศึกษา หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นสถานที่สำหรับ “ปฏิสัมพันธ์” เพื่อ “ลดความโดดเดี่ยว” ของมวลสมาชิกวิชาชีพครูของโรงเรียนในการท างาน เพื่อปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียน หรืองานวิชาการของโรงเรียน มีการสร้างคุณค่าร่วม และ วิสัยทัศน์ร่วมกัน ไปจนถึงการเรียนรู้ร่วมกันและร่วมกันนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์การรวมตัวในรูปแบบนี้เป็นเหมือน

แรงผลักดันโดยอาศัยความต้องการและความสนใจของสมาชิกใน PLC เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพสู่มาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นหลัก

Senge (1990) กล่าวว่า โดยมองว่าเป็นศิษย์ของเรามากกว่ามองว่าศิษย์ของฉันทนและการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากการเรียนรู้ของครูเป็นตัวตั้งต้นเรียนรู้ที่จะมองเห็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไรก็ตามการรวมตัวการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงใดๆเป็นไปได้ยากที่จะทำเพียงลำพังหรือเพียงนโยบายเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทั้งระบบโรงเรียนจึงจำเป็นต้องสร้างความเป็น PLC ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ทางวิชาชีพพร้อมในโรงเรียนย่อมมีความเป็นชุมชนที่สัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น

Hord (1997) ได้ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ไว้ว่า หมายถึง โรงเรียนที่ดึงเอาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิชาชีพมาเรียนรู้ ร่วมกันภายใต้สังคมที่สร้างขึ้นและได้รับการสนับสนุนครูและผู้บริหารได้รับการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นและเข้มข้นมากขึ้นทำให้ผู้เข้า ร่วมมีปฏิสัมพันธ์กัน เกิดการทดสอบแนวคิด เกิดความท้าทายในการ สรุปและแปลความหมาย และแลกเปลี่ยนข้อมูลใหม่ๆซึ่งกันและกันเมื่อคนหนึ่งเรียนรู้เองถือว่าเป็นแหล่งเรียนรู้และความคิดใหม่ และเมื่อความรู้ดังกล่าวได้รับการปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนกับเพื่อนจะเกิดความรู้และความเชี่ยวชาญหลายเท่าตัวก่อนจะนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพก่อให้เกิดการกระตุ้นมากขึ้น

Fullan (1999) กล่าวว่า PCL เป็นอำนาจที่การสร้างพลังมวลชนเริ่มจากภาวะผู้นำร่วมของครูเพื่อขับเคลื่อนการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาการอยู่ร่วมกันของบุคคลซึ่งมีคุณลักษณะของความเอื้ออาทร (Caring) มีการเรียนรู้ (Learning) มีความเป็นวิชาชีพ (Professional) มีความเป็นกัลยาณมิตรเชิงวิชาการ หรือมีวิสัยทัศน์ต่อกัน (Collegiality) มีจิตใจใฝ่การแสวงหาคำตอบ(Inquiring)และมีบรรยากาศของการมีปฏิสัมพันธ์อย่างเปิดเผยกันเองมีวัตถุประสงค์ชัดเจนเป็นสถานที่ซึ่งสมาชิกทุกคนยึดเหนี่ยวผูกพันต่อกันด้วยอุดมการณ์ร่วม (Shared ideology) และมีแนวทางปฏิบัติของตนเองที่ใช้เพื่อเป็นเครื่องสนับสนุนให้เกิดการเป็นชุมชนขึ้นทั้งนี้รวมถึงมีวิสัยทัศน์ร่วมกันจะช่วยให้ทุกคนรวมกันเป็นชุมชนและให้การช่วยเหลือต่อกันมีความเข้าใจถึงเหตุผลและความจำเป็นของการต้องดำรงชีวิตและการทำงานร่วมกันแบบชุมชน

กล่าวโดยสรุป PLC หมายถึง กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาตลอดจนชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความคิดหาทางแก้ไขปัญหาคหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกัน เพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนและตรวจสอบสะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้นโดยรวมผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานร่วมกัน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) ที่ต่อเนื่อง

หลักการสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับปฏิบัติการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการปฏิรูปที่เกิดจากภายใน โดยให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน (Community) รวมทั้งทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือกันและกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมในการทำงานพัฒนางานอย่างต่อเนื่องเน้นให้เกิดผลลัพธ์ที่ผลสัมฤทธิ์เป็นรายบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2558) ได้กล่าวไว้ว่าหลักการสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพควรมีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เป็นชุมชนที่มีความสัมพันธ์อันดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขทั้งนี้เพราะความสัมพันธ์อันดีและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขเป็นบรรยากาศที่ช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้ดีกว่าองค์กรที่ขาดคุณลักษณะเช่นนี้
2. เป็นชุมชนที่มีฉันทะและความศรัทธาในการทำงานโดยครูที่เป็นสมาชิกของชุมชนมีความรักความศรัทธาในวิชาชีพครูมีความปรารถนาดีและมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยความจริงใจ
3. เป็นชุมชนที่เอื้ออาทรมีคุณธรรมและเป็นกัลยาณมิตรกันในทางวิชาการโดยครูผู้บริหารและบุคลากรอื่นๆ พร้อมที่จะแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในทางวิชาการเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
4. เป็นชุมชนที่สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพได้โดยคุณลักษณะที่กล่าวถึงข้างต้นเป็นต้นทุนสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะของครูที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในที่สุด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวคือตัวบ่งชี้ว่าครูได้รับการพัฒนาให้ยกระดับความเป็นนักวิชาชีพให้สูงขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559) กล่าวว่าหลักการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพครูในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2559-2561) คือ การให้ความสำคัญกับการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนเงินอุดหนุนแก่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาหน่วยงานทางการศึกษารวมทั้งกลุ่มสมาชิวิชาชีพครูในโครงการส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพและบุคลากรทางการศึกษาแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยมีหลักการ 5 ประการ ดังนี้

1. Shared values and norms คือ การสร้างโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกันในเรื่องคุณค่า อุดมการณ์และวิสัยทัศน์และการปฏิบัติที่ดี
2. Collective focus on student learning คือ การร่วมมือร่วมพลังมุ่งสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน
3. Collaboration คือ การทำงานแบบร่วมมือร่วมพลังช่วยเหลือเกื้อกูลกันของทุกคนในการเรียนรู้และสร้างสรรค์การปฏิบัติงาน

4. Expert advice and study visit คือ การเรียนรู้ของครูและชุมชนที่ต้องใจกว้าง เปิดรับคำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งอาจจะเป็นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศิษยานุศิษย์หรือคนในชุมชนที่เชี่ยวชาญและมีการปฏิบัติที่ดีและมีการศึกษาชั้นเรียนหรือมีการเยี่ยมชมการปฏิบัติงานจริงในห้องเรียนโดยเฉพาะห้องของเพื่อนครูในโรงเรียนเดียวกัน

5. Reflection dialogue คือการมีสุนทรียภาพ สนทนาเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานเน้นหลักการการสื่อสารแบบสองทาง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกื้อกูลระหว่างกัน

Senge (1994: 33) กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์พันธกิจ ค่านิยม และเป้าหมายร่วมกัน
2. มีภาวะผู้นำที่คำนึงถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน
3. มีการทำงานประสานความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน
4. มีการนำความรู้สู่การปฏิบัติ
5. มีการแสวงหาความรู้ทางวิชาชีพร่วมกันและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
6. มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดีที่สุด
7. มีการประเมินผลต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นไปเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในมุมมองกว้างไม่ใช่แค่การประเมินจากคะแนนที่เด็กสอบได้จากข้อสอบเท่านั้น

Hargreaves (2003: 53) กล่าวว่า ลักษณะที่สำคัญของโรงเรียนที่มีความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ใกล้เคียงกัน ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนยึดหลักความมีส่วนร่วมในการบริหารงาน สนับสนุนให้เกิดการกระจายภาวะผู้นำไปยังบุคลากรในระดับต่างๆมีการมอบอำนาจหน้าที่ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. มีการพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วมกันของบุคลากรภายในองค์กร ซึ่งวิสัยทัศน์ร่วมดังกล่าวพัฒนามาจากภาระผูกพันที่ไม่เปลี่ยนแปลงของบุคลากรในโรงเรียนและเป็นวิสัยทัศน์ที่คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญนอกจากนี้ยังเป็นวิสัยทัศน์ร่วมที่สะท้อนให้ถึงการทำงานของบุคลากรภายในโรงเรียนด้วย
3. บุคลากรภายในโรงเรียนมีการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายในการที่จะมุ่งตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน
4. มีการติดตามพฤติกรรมภายในห้องเรียนของครูผู้สอนโดยผู้สังเกตการณ์เพื่อป้อนข้อมูลย้อนกลับและช่วยสนับสนุนการพัฒนาให้เกิดขึ้นทั้งในระดับตัวบุคลากรและโรงเรียน
5. เป็นโรงเรียนที่มีการจัดเตรียมสภาพทางกายภาพและศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในการที่จะปฏิบัติให้เกิดลักษณะของการดำเนินงานตามที่ได้กล่าวไว้แล้ว

Hord (2010) กล่าวว่า ลักษณะของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ว่าองค์กรที่มีลักษณะของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วยลักษณะ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Values and Vision) ที่ผ่านมาค่านิยมและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเป็นข้อกำหนดที่ฝ่ายบริหารเป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้ครูและคณะทำงานร่วมกันปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมายของโรงเรียนทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่กำหนดการให้ครูคณะทำงานมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกันจึงมีความสำคัญอย่างมากในการนำไปปฏิบัติเพื่อให้บังเกิดผล

2. ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (Intentional Collective Learning) สามารถดำเนินการโดยผู้อำนวยการโรงเรียนครูและนักการศึกษาตลอดจนผู้ร่วมงานทุกฝ่ายร่วมกันสืบเสาะถึงปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันสนทนาลงเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างวิธีการในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ (Supportive and Shared Leadership) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดีนั้น ฝ่ายบริหารประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนต้องมอบความไว้วางใจให้ครูและผู้ร่วมงานทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ มีอำนาจ และการตัดสินใจร่วมกัน

4. การสนับสนุนสภาวะแวดล้อม (Supportive Condition) สภาวะแวดล้อมในการสนับสนุนการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ประกอบด้วยสองส่วนคือสภาพแวดล้อมด้านกายภาพเช่น เวลา ขนาดของโรงเรียน กฎเกณฑ์ในการจัดการเรียนการสอน เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาประกอบในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และความสามารถของบุคคลทั้งด้านสติปัญญาและทักษะก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ประสบความสำเร็จเช่นเดียวกัน

5. การร่วมกันปฏิบัติงานส่วนบุคคล (Shared Personal Practice) การที่ครูได้มีส่วนร่วมในการสังเกตชั้นเรียน บันทึกกระบวนการปฏิบัติงาน และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อภิปรายชี้แนะตลอดจนการให้

ความช่วยเหลือในลักษณะของเพื่อนช่วยเพื่อนที่ปราศจากการประเมินและการตัดสินคุณค่าการปฏิบัติงาน

จะทำให้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ว่า หลักการสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้น เป็นการร่วมคิดร่วมทำร่วมเรียนรู้ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษานั้นๆ โดยมีการการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำบนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีการสะท้อนผลให้เห็นจุดเด่นจุดที่ต้องพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและภารกิจร่วมกันโดยทำงานร่วมกันแบบทีมส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญและพร้อมพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองให้มีความสุขของการทำงานร่วมกัน

ระดับของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถแบ่งตามระดับสถานศึกษาแบ่งตามระดับเครือข่ายแบ่งตามความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

Sergiovanni (1994) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถแบ่งระดับได้ 3

ระดับ คือระดับสถานศึกษา ระดับเครือข่ายและระดับชาติโดยแต่ละลักษณะจะแบ่งตามระดับของความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพย่อย ดังนี้

1.ระดับสถานศึกษา (School Level) คือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ขับเคลื่อนในบริบทสถานศึกษาหรือโรงเรียนสามารถแบ่งได้ 3 ระดับย่อย คือ

1.1 ระดับนักเรียน (Student Level) ซึ่งนักเรียนจะได้รับการส่งเสริมและร่วมมือให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นจากครูและเพื่อนนักเรียนอื่นให้ทำกิจกรรมเพื่อแสวงหาคำตอบที่สมเหตุสมผลสำหรับตนนักเรียนจะได้

รับการพัฒนาทักษะที่สาคัญคือทักษะการเรียนรู้

1.2 ระดับผู้ประกอบการวิชาชีพ (Professional Level) ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารของโรงเรียน โดยใช้ฐานของชุมชนแห่งวิชาชีพเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของชุมชนจึงเรียกว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพซึ่งเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนในโรงเรียนร่วมกันพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติและกระบวนการบริหารจัดการต่างๆ ของโรงเรียนใหม่อีกครั้งโดยยึดหลักในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งเหล่านี้เพื่อให้สามารถบริการด้านการเรียนรู้แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขดังกล่าวนำมาสู่การสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาชีพของครูผู้สอนและผู้บริหารให้มีคุณภาพและประสิทธิผลสูงยิ่งขึ้นมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของการทำงานที่ดีต่อกันของทุกฝ่าย

1.3 ระดับการเรียนรู้ของชุมชน (Learning Community Level) ครอบคลุมถึงผู้ปกครองสมาชิกชุมชนและผู้นำชุมชนโดยบุคคลกลุ่มนี้จำเป็นต้องมีส่วนร่วมเข้ามาร่วมสร้างและผลักดันวิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมายคือ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้อาวุโสในชุมชน ตลอดจนสถาบันต่าง ๆ ของชุมชนเหล่านี้ต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมเป้าหมายการเรียนรู้ของชุมชนและโรงเรียนกล่าวคือผู้ปกครองมีส่วนร่วมทางการศึกษาได้โดยการให้การดูแลแนะนำการเรียนรู้ที่บ้านของนักเรียนรวมทั้งให้การสนับสนุนแก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้แก่บุตรหลานของตนผู้อาวุโสในชุมชนสามารถเป็นอาสาสมัครถ่ายทอดความรู้

2. ระดับกลุ่มเครือข่าย (Network Level) คือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ขับเคลื่อนในลักษณะการรวมตัวกันของกลุ่มวิชาชีพจากองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ที่มุ่งมั่นร่วมกันสร้างชุมชนเครือข่ายภายใต้วัตถุประสงค์ร่วมคือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาวิชาชีพร่วมกันอาจมีเป้าหมายที่เป็นแนวคิดร่วมกันอย่างชัดเจนสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันคือ การตกลงร่วมมือกันในการพัฒนาวิชาชีพครูระหว่างสถาบันโดยมองว่าการร่วมมือกันของสถาบันต่างๆ จะทำให้เกิดพลังการขับเคลื่อนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพการแลกเปลี่ยนหรือร่วมลงทุนด้านทรัพยากรและการเกื้อหนุนเป็นกัลยาณมิตรคอยสะท้อนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันกรณีตัวอย่างเช่นกรณีศึกษาการจัดการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกลุ่มของโรงเรียนในประเทศสิงคโปร์เพื่อร่วมพัฒนาแลกเปลี่ยน และสะท้อนร่วมกันทางวิชาชีพ เป็นต้น

2.2 กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือของสมาชิกวิชาชีพครูคือการจัดพื้นที่เปิดกว้างให้สมาชิกวิชาชีพครูที่มีอุดมการณ์ร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญสมาชิกที่รวมตัวกันไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับสังกัดแต่จะตั้งอยู่บนความมุ่งมั่นสมัครใจใช้อุดมการณ์ร่วมเป็นหลักในการรวมกันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กรณีตัวอย่างเช่น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูเพื่อศิษย์ของมูลนิธิศตวรรษที่ 21 (มสศ.) ที่สร้างพื้นที่ส่วนกลางสำหรับวิชาชีพครูให้จับมือร่วมกันเป็นภาคีร่วมพัฒนาครูเพื่อศิษย์มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย เป็นต้น

3. ระดับชาติ (The National Level) คือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เกิดขึ้นโดยนโยบายของรัฐที่มุ่งจัดเครือข่าย PLC ของชาติเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของวิชาชีพโดยความร่วมมือของสถานศึกษาและครูที่ผนึกกำลังร่วมกันพัฒนาวิชาชีพภายใต้การสนับสนุนของรัฐดังกรณีตัวอย่างนโยบายวิสัยทัศน์เพื่อความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการประเทศสิงคโปร์รัฐจัดให้มี PLC ชาติสิงคโปร์เพื่อมุ่งหวังขับเคลื่อนแนวคิดสอนให้น้อยเรียนรู้ให้มาก (TeachLess, Learnmore) ให้เกิดผลสำเร็จ เป็นต้น

สรุปได้ว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถแบ่งระดับได้ 3 ระดับคือ 1) ระดับสถานศึกษา (School Level) ในระดับนี้จะเป็นความสัมพันธ์ของผู้เรียน เพื่อน ครู ผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรหน่วยงานต่างๆ 2) ระดับเครือข่าย (Network Level) สถาบันต่างๆที่มีอุดมการณ์ร่วมกัน มีการตกลงความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันเพื่อพัฒนาวิชาชีพ เช่น ชมรมครูไทย หรือชมรมการสร้างสื่อและนวัตกรรมสู่การเรียนรู้ 3) ระดับชาติ (The National Level) คือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล

องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแนวคิดเชิงวิธีการหรือกระบวนการที่มีการดำเนินการปฏิบัติร่วมกันในชุมชนซึ่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะสะท้อนเป็นคุณลักษณะหรือเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชนตามธรรมชาติความเป็นจริงของชุมชนนั้น ๆ ซึ่งมีบริบทที่แตกต่างกันไป แต่เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการรวมใจรวมตัว รวมแรงและรวมปัญญาร่วมกันของครูผู้บริหาร นักการศึกษา ในชุมชนเพื่อทำงานแบบมุ่งรวมพลังเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ของครูสู่คุณภาพผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญดังนักการศึกษาทั้งในประเทศ และต่างประเทศกล่าวไว้ดังนี้

จุลลี ศรีชะโคตร (2557) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ตามแนวคิดของวิจารณ์พานิชร่วมกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. วิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง ภาพความสำเร็จกว้าง ๆ ในอนาคต ที่ทุกคนในองค์กรประสงค์ให้เกิดขึ้น โดยอาศัยความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน ที่จะเชื่อมโยงสู่ การเปลี่ยนแปลงหรือผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งเริ่มจากผู้นำทำหน้าที่เหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์นั้นร่วมกัน

2. ทีมและเครือข่ายการเรียนรู้หมายถึงการรวมตัวของบุคคลภายใต้ค่านิยม ความเชื่อรวมทั้งทัศนคติ เดียวกัน เพื่อร่วมกันปฏิบัติงานหรือกิจกรรมใด ๆ ให้บรรลุตามวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของทีม

3.การจัดการความรู้หมายถึงกระบวนการจัดการความรู้โดยอาศัยการมีส่วนร่วมและแนวปฏิบัติ มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ การประมวลความรู้ การเข้าถึงความรู้ ระบบจัดเก็บ และการนำองค์ความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

4. การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง สภาพที่ส่งผลให้การเรียนรู้ของ สมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพประสบผลสำเร็จ เช่น สิ่งแวดล้อมเชิงบวก ชุมชนกัลยาณมิตร เทคโนโลยีสารสนเทศ สมรรถนะและศักยภาพพร้อมแหล่งเรียนรู้ โครงสร้างทางกายภาพและทรัพยากร วรรณกรรม ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง (2557) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพจากแนวคิดของนักวิจัยหลาย ๆ ท่านได้อ้างอิงจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อนการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ร่วมกัน เป็นการกำหนดเป้าหมายร่วมกันในองค์กร ซึ่งวิสัยทัศน์ร่วมกันนั้นคือ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จ วิสัยทัศน์ร่วมมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1.1 การเห็นภาพและทิศทางร่วม(Shared Vision) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงให้เห็นภาพความสำเร็จ ร่วมกัน

1.2 เป้าหมายร่วมกัน (Shared Goals) เป็นเป้าหมายชีวิตของสมาชิกแต่ละคนในองค์กรที่ สัมพันธ์กับเป้าหมายร่วมกันในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป้าหมายที่สำคัญนั้นคือการ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3 คุณค่าร่วม (Shared Values) เป็นการเชื่อมโยงเป้าหมาย และเป้าหมายดังกล่าวมีอิทธิพล กับการตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและของงานจนเชื่อมโยงเป็นความหมายของงานที่เกิดจากการตระหนักรู้ ของสมาชิกในองค์กร จนเกิดเป็นพันธะสัญญาาร่วมกัน และทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

1.4 ภารกิจร่วม(SharedMission)เป็นพันธกิจแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุตา เป้าหมายที่วางไว้ สิ่งสำคัญ คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเริ่มจากการ รับผิดชอบในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองเพื่อพัฒนาศิษย์ร่วมกันของครู

2. ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork) เป็นการทำงานร่วมกันแบบมีวิสัยทัศน์คุณค่าเป้าหมาย และพันธกิจร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ มีลักษณะการคิด การวางแผน ข้อตกลง การตัดสินใจ แนวปฏิบัติ การประเมินผล และการรับผิดชอบร่วมกัน

3. ภาวะผู้นำร่วม (Shared Leadership) ภาวะผู้นำร่วมในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมี 2 นัยสำคัญอยู่ 2 ลักษณะ คือ ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม และภาวะผู้นำร่วมกันให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่ขับเคลื่อนด้วยการนำ ร่วมกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม เป็นผู้นำที่สามารถทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดการเรียนรู้เพื่อการแลกเปลี่ยนทั้งตนเองและวิชาชีพ จนสมาชิกเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผู้ร่วมขับเคลื่อนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยมีผลมาจากการเสริมพลังอำนาจจากผู้นำทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะการเป็นผู้นำที่เริ่มจากตนเองก่อนด้วยการลงมือทำงานอย่างตระหนักรู้ และใส่ใจกับผู้ร่วมงานทุกคน จนทำให้ผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจและมีความสุขกับการทำงานร่วมกันอย่างวิสัยทัศน์ร่วมผู้นำที่จะสามารถสร้างให้เกิดการนำร่วมได้นั้น ควรมีลักษณะสำคัญ คือ มีความสามารถในการลงมือทำงานร่วมกัน การเข้าไปอยู่ในความรู้สึกของผู้อื่นได้การตระหนักรู้ในตนเอง มีความเมตตากรุณาการคอยดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การมีวิสัยทัศน์ การมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทต่อการเติบโตของผู้อื่นเป็นต้น

3.2 ภาวะผู้นำร่วมกัน เป็นผู้นำร่วมกันของสมาชิกในองค์กรด้วยการกระจายอำนาจเพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกันให้สมาชิกมีภาวะผู้นำเพิ่มมากขึ้นจนเกิดเป็นผู้นำร่วมของครูในการขับเคลื่อนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้มุ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยยึดหลักแนวทางการบริหารจัดการร่วม การสนับสนุนการกระจายอำนาจการสร้างแรงบันดาลใจของครูโดยครูเป็นผู้ลงมือกระทำเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนรู้ ผู้นำร่วมจะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อมีบรรยากาศส่งเสริมให้ครูสามารถแสดงออกด้วยความเต็มใจ

4. การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Professional learning and development) การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีจุดเน้นสำคัญ 2 ด้าน คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ และการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู รายละเอียดดังนี้

4.1 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ คือ การเรียนรู้ที่ผ่านประสบการณ์โดยตรงจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้มากที่สุด

4.2 การเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรือวุฒิภาวะความเป็นครู ให้เป็นครูที่สมบูรณ์ โดยครูรู้จักตนเอง เพื่อที่จะเข้าใจผู้เรียนที่มากกว่าความรู้ แต่เรียนรู้ผู้เรียนในความเป็นมนุษย์ ความฉลาดทางอารมณ์ เมื่อครูมีความเข้าใจในตนเองแล้วจึงจะสามารถเข้าใจผู้เรียนได้ จนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้

5. ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring community) มีลักษณะสำคัญคือ การอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนที่มุ่งเน้นความสุขทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน มีลักษณะวัฒนธรรม แบบวัฒนธรรมเปิดเผย ที่ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระมีความไว้วางใจและเคารพซึ่งกันและกันมีความเอื้ออาทรเกื้อกูลกัน สมาชิกร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ มีเจตคติทางบวกต่อการศึกษาและผู้เรียน

6. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive structure) โครงสร้างของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ต้องใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรแทนวัฒนธรรมแบบราชการและเป็นวัฒนธรรมที่ส่งเสริมวิสัยทัศน์การดำเนินการที่ต่อเนื่องและยั่งยืนมีโครงสร้างการบริหารงานชุมชนแบบปกครองตนเองเพื่อลดความขัดแย้งระหว่างครูผู้สอนกับฝ่ายบริหาร มีการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เน้นรูปแบบทีมงานเป็นหลัก จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขเน้นความคล่องตัวในการดำเนินการจัดการกับเงื่อนไขความขัดแย้งและมีระบบสารสนเทศของชุมชนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพอย่างจริงจังรวมทั้งการมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมของทุกคนในโรงเรียน

Senge (1990) กล่าวว่า แนวคิดการพัฒนางานองค์กรเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยเชื่อว่าหัวใจของการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้คือการเสริมสร้างวินัย 5 ประการ **The Fifth Discipline** ให้เกิดผลจริงจึงในรูปของการนำไปปฏิบัติแก่บุคคลทีมและองค์กรอย่างต่อเนื่องและทุกระดับซึ่งประกอบ ด้วย

1. ความมุ่งมั่นแห่งตน (Personal Mastery) องค์กรแห่งการเรียนรู้เกิดจากการเรียนรู้ระดับ

ปัจเจกบุคคลที่เน้นการเรียนรู้ในที่ทำงาน (Work Place Learning) การเรียนรู้กระบวนการทำงาน (Onthe Job Learning) ที่มุ่งมั่นสร้างสรรค์ความรู้ความเชี่ยวชาญในการท างานจนสามารถสร้างสรรค์ผลงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่องการฝึกฝนการเรียนรู้อยู่เสมอและศักยภาพการเรียนรู้ของบุคลากรจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนางานองค์กรแห่งการเรียนรู้

2. รูปแบบความคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Models) เป็นความคิดความเข้าใจที่บุคคลมีต่อหน่วยงานและองค์กรซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล แบบแผนความคิดมีพลังที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้การตีความและต่อพฤติกรรม ความเชื่อที่ดีมีผลต่อการตัดสินใจและการกระทำ **Mental Models** มี 3 ลักษณะคือ เจตคติทัศนคติและกระบวนทัศน์ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญต่อความริเริ่มสร้างสรรค์และความคิดในการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า

3. การสร้างและสานวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) องค์กรต้องสื่อสารวิสัยทัศน์ให้ทุกคนรู้และเข้าใจวิสัยทัศน์องค์กรเพื่อพัฒนาภาพในอนาคตและความต้องการในการมุ่งสู่ความปรารถนาาร่วมกันของสมาชิกภายใต้จุดมุ่งหมายเดียวกันทั้งองค์กรจึงจะเกิดผลในเชิงปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

4. การเรียนรู้ของทีมร่วมกัน (Team Learning) เป็นการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในองค์กรโดยแต่ละคนเรียนรู้ด้วยตนเองแต่ละคนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเกิดเป็นความคิดร่วมกันของกลุ่มนำไปสู่การปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกันและประสานสัมพันธ์กันได้อย่างดี

5. การคิดอย่างเป็นระบบ (Systems Thinking) การมีวินัยที่สำคัญสูงสุดคือการมีความคิดเชิงระบบ Senge เน้นว่าแม้ประพจน์ปฏิบัติในวินัยทั้ง 4 ประการที่กล่าวมาข้างต้นก็ต้องทำอย่างเป็นระบบการคิดอย่างเป็นระบบเป็นวิธีการคิดการอธิบาย และการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วยการเชื่อมโยงเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นระบบโดยอาศัยองค์ความรู้สหวิทยาการนำมาบูรณาการเป็นองค์ความรู้ใหม่ วิธีการคิดเชิงระบบเป็นการคิดแบบเป็นวงจรจากเหตุไปสู่ผลและผลกลายเป็นเหตุเป็นวงจรเสริมแรง ซึ่งทุกองค์ประกอบจะเป็นตัวเสริมศักยภาพอย่างต่อเนื่องจนวงจรกลายเป็นพลังขับเคลื่อน

Hord (1997) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ไว้ 5 ประการประกอบด้วย

1. การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน (Supportive and Shared Leadership)
2. การรวบรวมความคิดสร้างสรรค์ (Collective Creativity)
3. การแบ่งปันคุณค่าและวิสัยทัศน์ (Shared Values and Vision)
4. การจัดสภาพที่เอื้ออำนวย (Supportive Conditions)
5. การแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล (Shared Personal Practice)

DuFour & Eaker (1998) กล่าวว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การมีเป้าหมายและวิสัยทัศน์
2. การมีวัฒนธรรมร่วมมือกันที่เน้นไปที่การเรียนรู้
3. การรวบรวมการค้นพบ การปฏิบัติที่ดีที่สุด และสภาพปัจจุบัน
4. การเน้นที่การลงมือทำเรียนรู้จากการปฏิบัติ
5. ความมุ่งมั่นเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
6. การเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

สรุปองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์และความเชื่อร่วมกัน (shared vision and belief)
2. ร่วมกันรับผิดชอบ (collective responsibility) ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. การคิดและสะท้อนผลอย่างสร้างสรรค์ (thinking and reflecting creatively)
4. การร่วมมือร่วมใจพัฒนา (collaboration) ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน
5. ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring community)

6. การแลกเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงเทคนิคและวิธีการ (exchanging and changing techniques)

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพมหานคร
กระทรวงศึกษาธิการ
- จุลลี ศรีชะโคตร. (2557). บรรยายการองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ ครูในสังกัดเทศบาล
นครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2558). ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. เอกสารประกอบการบรรยาย ณ วิทยาลัยชุมชน
พังงา จังหวัดพังงา เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558. กรุงเทพมหานคร: มปท.
- ณัฐิกา นครสูงเนิน. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการเป็นชุมชนแห่งการ
เรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ดลนภา วงษ์ศิริ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครู
ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2559). แก่นคิดแนวคิดเสริมสร้างพลัง. มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง. (2557). โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการพัฒนา
วิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ.วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 25 (1), 93-
102.
- วันทนา สมภักดี. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูโรงเรียนใน
เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศ
การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2556). ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ชการพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ.
(พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). (ร่าง) กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560– 2574.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

- อติศ ไชยศิริรินทร์. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- เอกราช โฆสิตพิมานเวช. (2561). วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนเอกชน. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์. 18 (3), 363-3
- DuFour, R., & Eaker, R. (1998). *Professional Learning communities at work: Best practices forenhancing student achievement*. Bloomington, IN: Solution. Education Service.
- Fullan, M. (1999). *Leadership and sustainability: System thinkers in action*. San Francisco, CA: Corwin PressJohn W.
- Hargreaves, A. (2003). *Teaching in the knowledge society: Education in the age of insecurity*. New York: Teacher College Press.
- Hord, S. M. (1997). *Professional learning communities : Communities of inquiry and improvement*. Austin : Southwest Educational Development Laboratory. journal.oas.psu.ac.th /index.php/asj/article/viewFile/125/688
- Hord, S. M., Roussin, J. L.; & Sommers, W. A. (2010). *Guiding Professional Learning. Communities: Inspiration, Challenge, Surprise, and Meaning*. Thousand.
- Mitchell, C., and Sackney, L. (2001). *Communities of leaders: Developing capacity for a learning community*. Paper presented at the Annual Conference of the American Educational Research Association, Seattle, Washington
- Senge, P. M. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. Cambridge: Berarek and Newman
- Senge, P., et al. (1994). *The Fifth Discipline Field Book Strategies and Tools for Building a Learning Organization*. Currency Doubleday, New York.
- Sergiovanni, T.J. (1991). *School principals; School management and organization; School supervision; School improvement programs; United States*. Allyn and Bacon (Boston)

ภาคผนวก

คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ

1. ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

1.1 บทความพิเศษ (Special Article) บทความทางวิชาการพิเศษ ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการอย่างเข้มข้น และผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการในวงการวิชาการ/วิชาชีพ

1.2 บทความวิจัย (Research Article) ได้แก่ รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ จะต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อน

1.3 บทความทางวิชาการ (Academic Articles) ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการมีความโดดเด่น เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ใหม่สู่สังคม

1.4 บทความปริทรรศน์ (Review Article) เป็นบทความที่รวบรวมความรู้จากตำรา หนังสือ และวารสารใหม่ หรือจากผลงานและประสบการณ์ของผู้เขียนมาเรียบเรียงขึ้น โดยมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิเคราะห์ เปรียบเทียบ

1.5 ปกิณกะ (Miscellany) ได้แก่ บทความ ทบทวนความรู้ เรื่องแปล ย่อความจากวารสารต่างประเทศ การแสดงความคิดเห็น วิวิจารณ์ แนะนำเครื่องมือใหม่ ตำราหรือหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ หรือข่าวการประชุมทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ

2. การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ใน Journal of Modern Learning Development ให้ผู้เขียนทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลด Template บทความวิจัย หรือ Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ Template บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการเขียนบทความวารสาร โดยสามารถดาวน์โหลดได้ดังนี้

2.1.1 Template บทความวิจัย (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.1.2 Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.1.3 Template บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.2 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลดหนังสือรับรองก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Modern Learning Development โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ (.pdf) และให้กรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน พร้อมทั้งบทความที่เขียนส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสารเพื่อตรวจสอบเบื้องต้น

2.3 รอเจ้าหน้าที่ติดต่อกลับตามเอกสารที่แนบของผู้เขียนบทความที่ส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสาร เจ้าหน้าที่ส่งแบบ Google Form ให้ผู้เขียนดำเนินการตามแบบฟอร์มดังกล่าว

2.4 เจ้าหน้าที่แจ้งให้เข้าในระบบสมัครสมาชิกออนไลน์ของวารสารและ/หรือ (กรณีผู้สมัครแล้วต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2.1 และ 2.2 เช่นเดียวกัน) ถึงให้เข้าระบบได้ตามลิงค์นี้ <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/user/register> (สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ระบบ Thaijo) เมื่อส่งบทความเข้าระบบแล้ว เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการตามขั้นตอนในการจัดทำบทความให้ผู้เขียนบทความทราบตามลำดับต่อไป

3. การตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้เขียนควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน พร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความให้กับบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารจะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร

4. รูปแบบการจัดเตรียมบทความ

4.1 สำหรับภาษาไทย บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ดีด โดยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH SarabunPSK) ขนาดอักษร 16 จัดกั้นหลังตรง ส่วนบทความภาษาอังกฤษให้ใช้แบบอักษร Times New Roman ขนาดอักษร 12 ในการจัดให้มีระยะห่างระหว่างบรรทัดหนึ่งช่อง (Double spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์สี่ขนาดเอ 4 (A4) ระยะ ขอบกระดาษบน 1.5 นิ้ว, ล่าง 1 นิ้ว, ซ้าย/ขวา 1 นิ้ว พร้อมใส่หมายเลขหน้ากำกับทางมุมขวาบนทุกหน้า บทความไม่ควรยาวเกิน 20 หน้า กระดาษพิมพ์สี่ โดย นับรวมภาพประกอบและตาราง

4.2 ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

4.3 ชื่อผู้เขียน ตำแหน่งทางวิชาการ สาขา คณะ สังกัด/หน่วยงานของผู้ร่วมหรือที่ปรึกษาทุกคน โดยเรียงจากผู้เขียนบทความ 1 ผู้ร่วม 2,3,4 ตำแหน่งได้ชื่อเรื่อง เยื้องชิดฝั่งขวาของหน้ากระดาษ มี E – mail ที่ติดต่อในการส่งบทความได้

4.4 มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 500 คำต่อบทคัดย่อ

4.5 กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3-5 คำ

4.6 การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษรและหัวข้อย่อยขนาดเดียวกันต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ควรเว้น ระยะพิมพ์ 0.5 ช่วงบรรทัด

4.7 การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ใช้เป็นตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Network Organization) เป็นต้น

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัย
- 3) วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)
- 4) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการได้มาซึ่งกลุ่ม ตัวอย่าง และการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 5) กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิ
- 7) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยง ของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 8) ข้อเสนอแนะ (Suggestion) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป
- 9) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ในเชิงบรรณเท่านั้น เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

บทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ บทความวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับและมีกรอบแนวคิด ผลสัมฤทธิ์ของบทความ
- 4) บทสรุป (Conclusion)
- 5) เอกสารอ้างอิง (References)

ตัวอย่างการจัดพิมพ์บทความ

←	1 นิ้ว	↑ ระบุหมายเลขไว้ด้านบนขวา (16 pt) 1. นิ้ว ชื่อบทความภาษาไทย (20 pt) Articles English (14 pt)	→ 1 นิ้ว
ชื่อ - นามสกุล ผู้เขียนบทความ (16 pt) หน่วยงานต้นสังกัด (16 pt) Name - Surname of Article author (12 pt) Agency (12 pt) E-mail (12 pt)			

บทคัดย่อ (18 pt) (16 pt ไม่เกิน 350 คำ)			
.....			
คำสำคัญ : 3-5 คำ (16 pt) Abstract (14 pt) (12 pt ไม่เกิน 350 คำ).....			
.....			
Keywords : 3-5 words (12 pt) บทนำ (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....			
.....			
เนื้อหาแต่ละประเด็น ตามแบบบทความวิชาการ/วิจัยและอื่นๆ (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....			
.....			
สรุป (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....			
.....			
เอกสารอ้างอิง (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....			
.....			
↓ 1 นิ้ว			

สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้นใช้ระบบ APA ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด และระบุชื่อ-นามสกุล ของผู้เขียน ปี พ.ศ. และเลขหน้า ของเอกสารที่นำมาอ้างอิงกำกับท้ายเนื้อความที่ได้ อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และผู้เขียน บทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด การอ้างอิงเป็นภาษาไทยหรือ ภาษาอังกฤษ โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

1. หากชื่อผู้แต่งอยู่หน้าข้อความที่อ้างถึงให้ใช้ชื่อผู้แต่ง (ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2545 : 15-16) หรือ Baruard, Chester L, (1938 : 50)

2. หากชื่อผู้แต่งอยู่ท้ายข้อความที่อ้างถึง ให้ใช้ (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น

1) กรณีผู้แต่ง 1 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อผู้เขียน, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น (ขลิต ประภาวนนท์, 2545 : 19) หรือ (Chandler, Alfred D, 1962 : 42)

2) กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อที่ 1 และชื่อที่ 2, ปีที่พิมพ์: เลขหน้า) เช่น (ทองใส นามดี และวิทยา แสงทอง, 2556 : 20) หรือ (Chandler,Ralph C. and Plano Jack C, 1982 : 3)

3) กรณีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ครั้งแรกให้เขียนชื่อผู้เขียนทั้งหมด และครั้งต่อไปให้เขียนเป็น คณะ เช่น (ชื่อผู้เขียนคนที่ 1 และคณะ, ปีที่พิมพ์: เลขหน้า) เช่น (สมศักดิ์ วานิชยาภรณ์ และคณะ, 2556 : 23) หรือ (Argyris et al.,1972 :9)

4) การอ้างอิงท้ายบทความ ให้ใช้รูปแบบ APA เวอร์ชัน 6 ดังตัวอย่างนี้ (<http://www.apastyle.org>)

1) หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. เช่น

1.1) ขาววิทย์ เกษตรศิริ. (2543). 2475 การปฏิวัติสยาม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

1.2) Simon,Herbert A. (1976). *Administrative Behavior*. (3rd ed.). New York: The Free Press.

2) บทความในวารสาร

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่ (ฉบับที่), เลขหน้าที่ ปรากฏ บทความในวารสาร. เช่น

2.1) ฉลอง พัฒนา. (2556). การสร้างฐานความรู้ในการบริหารจัดการชุมชน. *วารสาร ปกครองท้องถิ่น*, 1(1), 52-67.

2.2) Jurkovich,R (1974). A Core Typology of Organization Environments. *Administrative Science Quarterly*, 19 (2), 380-394.

3) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

ชื่อผู้วิจัย. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ระดับของงาน.หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัย

3.1 สมพร เกษตรศิริ (2550). *การบริหารจัดการองค์กรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*.

วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

3.2 Jaffee,D. (2001). *The Development on New Generation of Thai Farmers to Propel Thai Economy* . Research Report. College : Thepsatri Rajabhat University.

4) แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์

ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ วัน เดือน ปี. แหล่งที่มา : Url
เช่น

พิรพล หาญพิชัยยุทธ. (2553). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย. *ออนไลน์*.สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.buddhismth.com/index.hp?y>.

BBC New. (2016). Etnical Alzheimers or Social Advocates solution. *Online*. Retrieved May 3, 2017. from : <http://www.bbc.com/2016/ WORLD>

5) รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม. วัน เดือน ปี. สถานที่จัด. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น สมาน นิตดาทอง. (2550). การพัฒนาการเรียนรู้แห่งศาสตร์ทางการจัดการ.*เอกสารประกอบการประชุมการประชุมงานชุมชน*. 25 พฤศจิกายน 2550. โรงแรมณานิมิตร. กรุงเทพมหานคร: พิสดการพิมพ์.

Natthabhan, S. (2000). The Besuty of Wonmen in Theravada Philosopy. *Nebraska Symposium on Motivation : voll. 38. Perspectives on Motivation*. 18 July 2000. Lincoln. USA: University of Nebraska Prees.

6) พจนานุกรม

ชื่อหนังสือ. (ปีที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2525). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน.

Shoter Oxford English dictionary. (2002). New York: Oxford University Press.

6. ส่วนภาพประกอบ (Figure) และส่วนตาราง (Table)

ภาพประกอบและตารางควรมีเท่าที่จำเป็น โดยพิมพ์หน้าละ 1 ภาพ หรือ 1 ตาราง สำหรับคำบรรยายภาพและตารางให้พิมพ์เหนือภาพหรือตาราง ส่วนคำอธิบายเพิ่มเติมให้ใส่ใต้ภาพหรือตาราง

7. ลิขสิทธิ์

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้เขียนทุกท่านต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มใบมอบลิขสิทธิ์บทความให้แก่วารสาร พร้อมกับบทความต้นฉบับที่ได้แก้ไขครั้งสุดท้าย นอกจากนี้ ผู้เขียนทุกท่านต้องยืนยันว่าบทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์นั้น ได้ส่งมาตีพิมพ์เฉพาะใน *Journal of Modern Learning Development* เพียงแห่งเดียวเท่านั้น หากมีการใช้ภาพหรือตารางของผู้เขียนอื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้เขียนต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อบรรณาธิการก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์

8. การติดต่อโฆษณาและการสมัครสมาชิก

การติดต่อโฆษณา การสั่งซื้อ และการสมัครเป็นสมาชิกวารสารพัฒนาระบบการจัดการ กรุณาติดต่อ “กองบรรณาธิการวารสาร” ศูนย์พัฒนาเรียนรู้สมัยใหม่ บจก.พัฒนาเรียนรู้สมัยใหม่ เลขที่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index>

E-mail: journal1990jmsd@gmail.com

9. กำหนดการออกวารสาร

ฉบับที่ 1 มกราคม – กุมภาพันธ์

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 มีนาคม – เมษายน

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 พฤษภาคม – มิถุนายน

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 กรกฎาคม – สิงหาคม

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 กันยายน – ตุลาคม

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน – ธันวาคม

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

10. อัตราค่าวารสาร

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ จำหน่ายราคาฉบับละ 300 บาท (ไม่รวมค่าส่ง)

11. อัตราค่าสมาชิก

ปีละ 500 บาท

ใบสมัครเป็นสมาชิก
Journal of Modern Learning Development

ที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน บรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development

ข้าพเจ้า (ชื่อภาษาไทย).....

(ชื่อภาษาอังกฤษ).....

ที่อยู่ (ที่สามารถติดต่อได้).....

.....

E-Mail : โทรศัพท์ โทรสาร.....

มีความประสงค์จะขอรับสมัครเป็นสมาชิก Journal of Modern Learning Development

() สมาชิกประเภทรายปี 500 บาท

() เล่มละ 300 บาท

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้ส่ง

() เงินสด

() อื่นๆ.....

โปรดนำส่ง Journal of Modern Learning Development

สถานที่ติดต่อ ☐ ที่บ้าน ☐ ที่ทำงาน

เลขที่.....ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์ มือถือ.....

โทรสาร.....E-Mail :

ลงชื่อ.....
(.....)

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

ค่าบำรุงปี พ.ศ.....

เลขที่ใบเสร็จ.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงบัญชีแล้ว.....

หนังสือรับรอง

ก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Modern Learning Development

เรียน บรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development

ตามที่ ข้าพเจ้า.....

ได้ส่งบทความเรื่อง.....

.....

.....

.....

เพื่อตีพิมพ์ใน Journal of Modern Learning Development

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม ขอรับรองว่า บทความที่เสนอมา (ถ้ามี)นี้ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ หรือไม่ได้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งตีพิมพ์อื่นใด หรือได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วมยอมรับหลักเกณฑ์การพิจารณาต้นฉบับ ทั้งยินยอมให้กองบรรณาธิการมีสิทธิพิจารณาและตรวจแก้ต้นฉบับได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมนี้ขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ให้แก่ ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่ หากมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับภาพ กราฟ ข้อความส่วนใดส่วนหนึ่ง และหรือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม/ยินยอมรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

หาก กองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development ตรวจพบว่าคำรับรองดังกล่าว ไม่เป็นความจริง กองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development มีสิทธิยกเลิกบทความของผู้นิพนธ์ออกจาก Journal of Modern Learning Development ได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้นิพนธ์ทราบล่วงหน้า และผู้นิพนธ์ทุกท่านขอรับรองและยินยอมปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว พร้อมทั้งลงนามรับรองไว้ที่ข้างท้ายของหนังสือรับรองฉบับนี้

ลงนามผู้เขียนหลัก (ชื่อที่ 1)

.....
(.....)

ลงนามผู้เขียนร่วม (ชื่อที่ 2)

.....
(.....)

ข้อมูลติดต่อ (เฉพาะผู้เขียนหลัก)

Facebook :

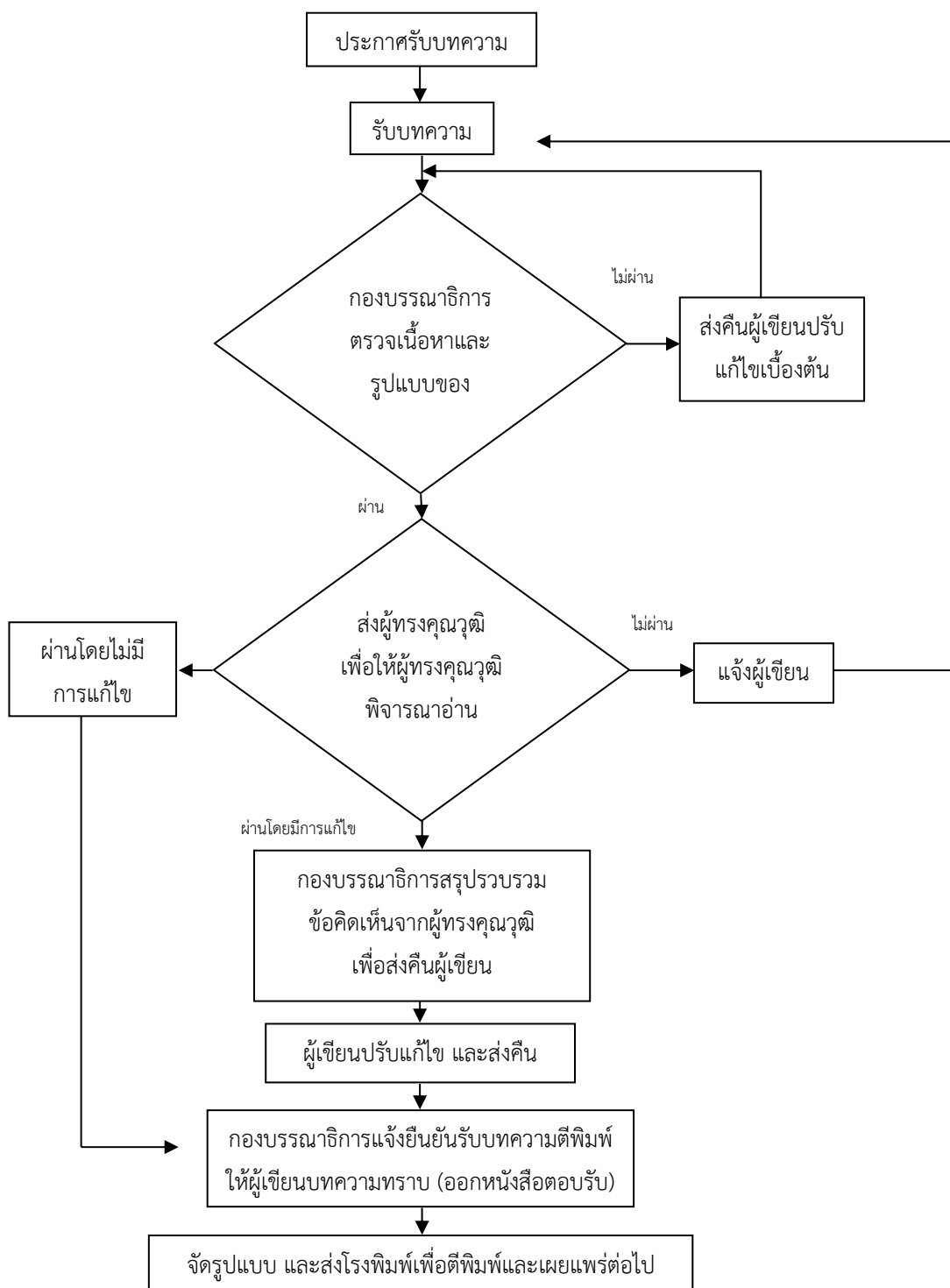
ID : Line

E : mail

เบอร์โทร

หมายเหตุ: ให้ผู้เขียนหลักและผู้เขียนร่วมลงนามให้ครบทุกท่าน หากมีผู้เขียนมากกว่า ท่าน สามารถเพิ่มเติมรายชื่อผู้ลงนาม 2
ข้างท้ายได้ตามจำนวนผู้เขียนบทความทั้งหมด

รูปแบบการตีพิมพ์ Journal of Modern Learning Development

จริยธรรมในการตีพิมพ์

จริยธรรมการตีพิมพ์

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนักรับผิดชอบ และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ

2. บรรณาธิการจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ

3. บรรณาธิการจะต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้ เพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้นๆ

4. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน

5. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

6. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้ว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่

7. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

บทบาทและหน้าที่ของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องรับรองว่า บทความที่ส่งมาพิจารณาไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น
2. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย จะต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
3. ผู้เขียนจะต้องปรับแก้ไขบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารในหัวข้อ “คำแนะนำสำหรับผู้เขียน”
4. ผู้เขียนที่มีชื่อในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัย
5. ผู้เขียนจะต้องอ้างอิงผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ทางวารสารจะไม่รับผิดชอบใดๆ ทั้งสิ้น)
6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรนำเอกสารวิชาการที่ไม่ได้อ่านมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป
7. ผู้เขียนจะต้องปรับแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ประเมินบทความและกองบรรณาธิการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด
8. ผู้เขียนจะต้องระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และจะต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)
9. ในบทความผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป
10. ผู้เขียนไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่ถูกถอดถอนออกไปแล้ว เว้นแต่ข้อความที่ต้องการสนับสนุนนั้นเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการถอดถอน และจะต้องระบุไว้ใน เอกสารอ้างอิงด้วยว่า เป็นเอกสารที่ได้ถูกถอดถอนออกไปแล้ว

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ
2. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้นๆ

3. ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขาวิชานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไปในการประเมินบทความด้วย ผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ

4. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

5. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่นๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ

Publication Ethics

Duties of Editors

1. The editor will assess the paper quality for publication and select only those passing through the reviewing process, in which the clarity of and congruence with the journal policy must be prioritized. The selected paper must contain a body of knowledge that reflects valuable perception and a theoretical framework derived from experiences or textual/research synthesis. A grounded theory or a conceptual model contributing to further research must be preferably included.

2. No information regarding the paper's author(s) or reviewers shall be revealed to irrelevant parties during the paper reviewing process.

3. The paper published formerly elsewhere must not be accepted by the editor for publication. Plagiarism must be scrutinized seriously by using the credible detecting software. The paper detected as bearing plagiarism must be frozen for further evaluation, the author(s) will be contacted to ask for explanation to support the editor's decision to accept or reject the said paper.

4. The editor must not bear any conflict of interest with the author(s) or the reviewer(s).

5. The editor must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

6. The editor must consider for publication only the paper conducted with valid methodology and yielding accurate findings, and the quality of which serves as the main indicator for publication.

7. In case the editor detects plagiarism or false data in the submitted paper and hence deciding for revocation with which the author(s) refuse(s) to comply, the editor has thus full rights and responsibility to proceed with the revocation process without the author(s)'s prior consent.

Duties of Authors

1. The author has to assure that his/her paper has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals.

2. The author shall not commit any degree of plagiarism in his/her paper.

3. The author shall produce his/her manuscript format in accordance with the 'guideline to authors' stated in the journal.

4. The author whose name listed in the paper shall contribute to paper production or research-related procedure.

5. All pictures, figures, or tables appearing in the paper must be cited properly with their source(s) accurately identified. The author(s) shall be solely liable to any legal suit, if any.

6. The author shall verify the accuracy of content and format in both 'in-text' citations and references, no citation(s) shall be made for unread references, and the proper number of citations is preferable.

7. The author is required to correct or rework on their paper in due time as assessed and advised by reviewers and the editorial board.

8. The author shall identify the source(s) of research fund (if any) as well as any applicable conflict of interest.

9. Findings must be presented in accordance with the acquired data. No exploitation (false summary, or distortion or biased selection of data/finding) shall be committed.

10. No reference shall be made to any revoked article unless the cited statement refers to that in the revocation procedures. A statement must be additionally provided in the said reference as ‘the revoked article’.

Duties of Reviewers

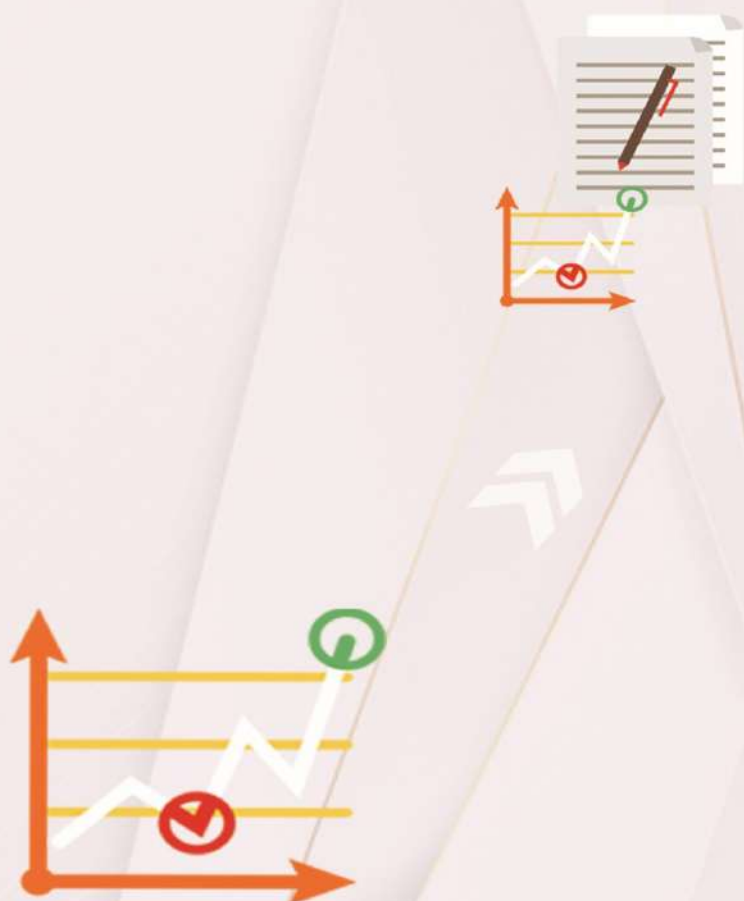
1. The reviewer must keep confidential of the submitted paper and avoid revealing a partial or all of the information of the said paper to irrelevant parties during the paper reviewing process.

2. Perceiving as having a conflict of interest with the paper’s author(s) that may inhibit his/her freedom of expression, the reviewer should notify the editor at once and deny taking part in the reviewing process of the said paper.

3. The reviewer should evaluate the paper that fits with their area of his/her expertise, by assessing the paper’s contribution to the discipline, quality of analysis, and intensity of literature review related to the topic of study. Advices should also be provided regarding the literature failed to be included by the author(s), and personal judgment without supportive evidences should not be used as a criterion for paper evaluation.

4. The reviewer must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

5. In case of the plagiarism detecting, the reviewer must notify the editor at once.

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

บจก.พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index>

E-mail : journal1990jmsd@gmail.com

